

1 INDLEDNING

Indhold	Side
1.0 Budget- og regnskabssystemets status som regelsæt	1.0 - 1
1.1 Budget- og regnskabssystemets opbygning	1.1 - 1

1 INDLEDNING

1.0 Budget- og regnskabssystemets status som regelsæt

Det autoriserede budget- og regnskabssystem, som indførtes med virkning fra regnskabsåret 1977, omfatter et sæt af regler vedrørende formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag og regnskab m.v. Reglerne er fastsat af indenrigsministeren med hjemmel i den kommunale styrelseslovs §§ 46 og 57.

I Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003 er fastsat en række - især proceduremæssige - bestemmelser om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Herudover fremgår bestemmelserne inden for budget- og regnskabssystemet af dette ringbind, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Budget- og Regnskabsudvalget, der består af repræsentanter for staten og de kommunale parter, afgiver indstilling til indenrigs- og sundhedsministeren vedrørende de justeringer i budget- og regnskabssystemet, som udvalget finder påkrævede eller ønskelige.

Ændringer eller tilføjelser til budget- og regnskabssystemet meddeles elektronisk til kommuner, amtskommuner m.v.

Ændringer og tilføjelser træder ifølge bekendtgørelsens § 1, stk. 2, i kraft ugedagen efter udsendelsen, med mindre andet er fastsat i det udsendte materiale.

Budget- og regnskabssystemet er tilgængeligt via Internet på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside på www.im.dk under ”Budget- og regnskabssystem.”

1.1 Budget- og regnskabssystemets opbygning

Budget- og regnskabssystemet omfatter to hoveddele. Dels en autoriseret kontoplan med tilhørende konteringsregler, og dels et sæt af form- og procedurekrav vedrørende budgetlægning, bevillingsafgivelse, regnskabsaflæggelse m.v. I overensstemmelse hermed er dette ringbind opdelt i to dele.

Del I omfatter en oversigt over kontoplanens opbygning og de generelle konteringsregler (kapitel 2), den autoriserede kontoplan (kapitel 3) og de særlige konteringsregler for hver enkelt konto (kapitel 4).

Såvel kontoplanen som konteringsreglerne er bindende for kommuner og amtskommuner.

Del II omfatter form- og procedurekrav, herunder form- og procedurekrav til budgettet (kapitel 5), bevillingsregler (kapitel 6), regler vedrørende bogføring, regnskab og revision (kapitel 7), regler vedrørende indregning og måling af materielle og eventuelle immaterielle aktiver i anlægskartoteket og balancen (kapitel 8) og vejledning om omkostningskalkulationer (kapitel 9). Endelig er i denne del optrykt et uddrag af den kommunale styrelseslov, Indenrigs og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. samt anden relevant lovgivning (kapitel 10).

I del II forekommer såvel bindende regler som beskrivelser af mere vejledende og uddybende karakter. De bindende regler er, hvor det har været muligt og hensigtsmæssigt, markeret med en indramning af teksten.

Disponeringen af systemet er sket ud fra et hensyn til, at det er Del I, som de personer, der arbejder med budget- og regnskabssystemet i det daglige, hyppigst vil have behov for at foretage opslag i. For personer, der står foran at skulle sætte sig ind i det kommunale bevillings- og budget- og regnskabssystem, vil en gennemlæsning af Del II før Del I imidlertid være mere naturlig.

Hvert kapitel indledes med en detaljeret indholdsfortegnelse. Forrest i systemet findes endvidere en sammenfattende indholdsfortegnelse og et stikordsregister.

Det skal endelig bemærkes, at »kommune« henholdsvis »kommunalbestyrelse« i hele systemet er anvendt som fællesbetegnelse for primærkommuner og amtskommuner henholdsvis kommunalbestyrelser og amtsråd i lighed med styrelseslovens sprogbrug.

2 KONTOPLANENS OPBYGNING OG GENERELLE REGLER FOR KONTERING

Indhold	Side
2.0 Oversigt over kontoplanen	2.0 - 1
2.1 Hovedkonti, hovedfunktioner og funktioner	2.1 - 1
2.2 Dranst	2.2 - 1
2.3 Ejerforhold og omkostningssted	2.3 - 1
2.4 Gruppering	2.4 - 1
2.5 Artsinddelingen	2.5 - 1
Hovedart 0 Beregnede omkostninger	2.5 - 3
Hovedart 1 Lønninger	2.5 - 5
Hovedart 2 Varekøb	2.5 - 6
Hovedart 4 Tjensteydelser m.v.	2.5 - 8
Hovedart 5 Tilskud og overførsler	2.5 - 10
Hovedart 6 Finansudgifter	2.5 - 11
Hovedart 7 Indtægter	2.5 - 14
Hovedart 8 Finansindtægter	2.5 - 15
Hovedart 9 Interne udgifter og indtægter	2.5 - 15
2.6 Moms	2.6 - 1
2.6.1 Registreret moms	2.6 - 1
2.6.2 Købsmoms	2.6 - 3

2 KONTOPLANENS OPBYGNING OG GENERELLE REGLER FOR KONTERING

2.0 Oversigt over kontoplanen

Hovedstrukturen i den kommunale kontoplan er skitseret i oversigten på næste side.

Kontoplanen er opbygget ud fra et kontonummersystem, hvor det samlede kontonummer består af 12 cifre samt to overskrifter (tekster). Disse overskrifter er altså bestanddele af den autoriserede kontoplan.

1. ciffer - hovedkonto

Kontonummerets første ciffer opdeler den kommunale virksomhed i 10 hovedkonti. Heraf vedrører hovedkonto 0-6 den egentlige drifts- og anlægsvirksomhed, mens hovedkonto 7-9 vedrører de finansielle poster. *Hovedkontiene er altid autoriserede.*

1. Overskrift - hovedfunktion

Hovedfunktionen fremgår af 1. overskrift. Hovedfunktionerne består af et nærmere angivet interval af funktioner vedrørende kommunale aktiviteter, der henhører under det samme overordnede formål, f.eks. »DAGPLEJE; DAGINSTITUTIONER, OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE«. *Hovedfunktionerne er altid autoriserede.*

2. og 3. ciffer - funktion

Funktionerne indeholder en specifikation af de forskellige kommunale aktiviteter inden for samme formål. Gennem funktionsopdelingen specificeres de kommunale aktiviteter vedrørende eksempelvis »DAGPLEJE; DAGINSTITUTIONER, OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE« på dagpleje, vuggestuer, børnehaver m.v. *Funktionerne er altid autoriserede.*

4. ciffer - dranst

Betegnelsen »dranst« er et kunstigt skabt udtryk bestående af de første 2 bogstaver fra hvert af ordene drift, anlæg og status. Ved angivelsen af dranst sker der en specifikation af posterne på de enkelte funktioner efter type, dvs. efter om der er tale om en driftspost, anlægspost eller lignende. Kontoplanen indeholder i alt 9 dranst-værdier, og *angivelsen af dranst-værdi er altid autoriseret.*

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

2. overskrift - ejerforhold

I 2. overskrift foretages en opdeling af de kommunale aktiviteter efter ejerforholdet for de institutioner, ordninger eller lignende, som aktiviteterne vedrører.

Der sondres i kontoplanen mellem tre former for ejerforhold

- Egne
- Selvejende/private
- Andre offentlige myndigheder

Registreringen af ejerforholdet er *autoriseret på de funktioner i kontoplanen, hvor der optræder andre ejerforhold end Egne*. Ejerforholdet skal i disse tilfælde anføres i den ovenfor viste rækkefølge.

5., 6., 7. og 8. ciffer - omkostningssted

Ved hjælp af kontonummerets 5., 6., 7. og 8. ciffer kan der foretages en opsplitning på omkostningssteder, dvs. på de enkelte institutioner, afdelinger mv. Omkostningssted 0000-0100 er *altid forbeholdt* fællesudgifter og -indtægter vedrørende egne institutioner mv. Herudover er specifikationen på omkostningssted i det 5. - 8. ciffer *autoriseret* på funktionerne 3.01 Folkeskoler, 3.05 Skolefritidsordninger, 3.41 Gymnasier og HF-kurser, 4.01 Somatiske sygehuse, 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger, 5.12 Vuggestuer, 5.13 Børnehaver, 5.14 Integreerede institutioner og 5.15 Fritidshjem.

9. og 10. ciffer - gruppering

Grupperingerne på kontonummerets 9. og 10. ciffer anvendes til en videreopdeling af funktioner på enkeltaktiviteter eller -områder.

Grupperingscifrene er *autoriseret i de tilfælde*, hvor man fra de centrale myndigheders side ønsker at kunne uddrage specifikke oplysninger af de kommunale budgetter og/eller regnskaber. Dette er altid tilfældet for statsrefusion og for anlæg (i regnskabet) samt i et vist omfang for driftskontiene.

11 og 12. ciffer - hovedart og art

Ved hjælp af kontonummerets 11. ciffer specificeres kommunens ressourceforbrug på hovedarter, dvs. løn, varekøb, tjenesteydelser m.v. *Hovedarterne 1-9 er altid autoriserede*. Hovedart 0 Beregnede omkostninger alene er autoriseret på forsyningsområderne, dvs. på hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder mv, samt ældre- og sygehusområdet (funktion 4.01-4.40 og 5.30-5.34).

I det 12. ciffer er foretaget en yderligere specifikation af de enkelte hovedarter på arter. Eksempelvis er hovedarten varekøb opdelt på fem arter: fødevarer, brændsel og drivmidler, køb af jord og bygninger, anskaffelser samt øvrige varekøb. *Artsspecifikationen er altid autoriseret i regnskabet og i nogle tilfælde ligeledes i budgettet*. Der er således i budgettet autoriseret en specifikation på arterne 4.0, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 5.1, 5.2, 5.9, 7.1, 7.2, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9 og 8.6.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

2.1 Hovedkonti, hovedfunktioner og funktioner

Placering i kontoplanen

Hovedkonti, hovedfunktioner og funktioner er altid autoriserede. Det vil sige, at der ved indberetning af budgetter og regnskaber til Indenrigs- og Sundhedsministeriet eller Danmarks Statistik ikke må anvendes andre tekster til eksisterende funktioner end de her anvendte. Der må heller ikke oprettes nye hovedkonti, hovedfunktioner eller funktioner.

Hovedkontoen fastlægges i kontonummerets 1. ciffer:

- 0 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger
- 1 Forsyningsvirksomheder m.v.
- 2 Trafik og infrastruktur
- 3 Undervisning og kultur
- 4 Sygehusvæsen og sygesikring
- 5 Social- og sundhedsvæsen
- 6 Administration m.v.
- 7 Renter, tilskud, udligning og skatter
- 8 Balanceforskydninger
- 9 Balance

Der er således i alt ti hovedkonti. Hovedkonto 0-6 opdeler den kommunale drifts- og anlægsvirksomhed på i alt syv hovedområder. Hovedkonto 7 og 8 omfatter de finansielle poster samt forskydningerne på balancen, og hovedkonto 9 er balancen.

Der er ikke knyttet cifre til hovedfunktionerne. Disse optræder derimod som en 1. overskrift i den autoriserede kontoplan. Det skal dog bemærkes, at der i de af kommunerne anvendte økonomisystemer er fastlagt numre for hovedfunktionerne.

Hovedfunktionerne omfatter et nærmere angivet interval af funktioner, der er fastlagt ved kontonummerets 2. og 3. ciffer.

På hovedkonto 7, 8 og 9 er så vidt muligt anvendt en parallel hovedfunktions- og funktionsopdeling. Funktionerne:

- 7.05 Indskud i pengeinstitutter mv.
- 8.05 Indskud i pengeinstitutter mv.
- 9.05 Indskud i pengeinstitutter mv.

anvendes således til registrering af henholdsvis renter af indskud i pengeinstitutter mv. (7.05), forskydninger i indskud i pengeinstitutter mv. (8.05) og beholdningen af indskud i pengeinstitutter mv. (9.05).

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002/regnskab 2002

Formålsbestemt inddeling

Gennem kontoplanens inddeling i hovedkonti, hovedfunktioner og funktioner sker der en gradvis specification af de kommunale udgifter og indtægter efter deres *formål*.

Hovedkontoen fastlægger det overordnede formål, f.eks. hovedkonto 3: Undervisning og kultur.

Ved *hovedfunktionerne* sker der herefter en opdeling på enkelte formål eller aktivitetsområder, for hovedkonto 3 således:

FOLKESKOLEN
PRØVEFORBEREDENDE ENKELTFAGSUNDERVISNING
GYMNASIER M.V.
FAGLIGE UDDANNELSER
SOCIAL- OG SUNDHEDSUDDANNELSER M.V.
BEFORDRING AF ELEVER
FOLKEBIBLIOTEKER
KULTUREL VIRKSOMHED
FOLKEOPLYSNING OG FRITIDSAKTIVITETER M.V.

Endelig sker der ved *funktionerne* en yderligere opdeling på formålsbestemte aktiviteter. Hovedfunktionen FOLKESKOLEN er f.eks. opdelt på følgende funktioner:

- 3.01 Folkeskoler
- 3.02 Serviceforanstaltninger
- 3.03 Syge- og hjemmeundervisning
- 3.04 Skolepsykolog
- 3.05 Skolefritidsordninger
- 3.06 Amtscentraler
- 3.07 Undervisning af børn med vidtgående handicap
- 3.08 Observationsskoler
- 3.10 Bidrag til statslige og private skoler
- 3.11 Specialpædagogisk bistand til børn og voksne
- 3.12 Efterskoler og ungdomskostskoler
- 3.13 Forberedende voksenundervisning

Registrering på hovedfunktioner og funktioner

Registreringen i budget- og regnskabssystemet skal så vidt muligt bero på konstaterbare forhold, med mindre konteringsreglerne i kapitel 4 specifikt foreskriver en beregningsmæssig fordeling af udgifter eller indtægter (jf. nærmere herom i kapitel 7, afsnit 7.0).

Udgifter og indtægter, der ikke konkret kan fordeles på de enkelte hovedfunktioner eller funktioner skal, i det omfang der i systemet er oprettet autoriserede hovedfunktioner for >>FÆLLES FUNKTIONER<< eller funktioner for >>fælles formål<<, registreres på disse.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

2.2 Dranst

Placering i kontoplanen

Betegnelsen »dranst« er et kunstigt skabt begreb bestående af de første to bogstaver fra hvert af ordene drift, anlæg og status. Dransten, der *altid er autoriseret*, registreres i kontonummerets 4. ciffer med følgende værdier:

	Forekommer på følgende hovedkonti/funktioner:
1 Drift	0 - 6
2 Statsrefusion	0 - 6
3 Anlæg	0 - 6
4 Renter	7.05 - 7.78
5 Balanceforskydninger	8.01 - 8.62 og 8.81 - 8.94
6 Afdrag på lån og leasingforpligtelser	8.63 - 8.79
7 Finansiering	7.79 - 7.96 og 8.63 - 8.79
8 Aktiver	9.01 - 9.44 og 9.81 - 9.87
9 Passiver	9.45 - 9.79 og 9.90 - 9.99

I den autoriserede kontoplan i kapitel 3 er dransten anført i de tilfælde, hvor der er autoriseret specielle grupperingscifre for den pågældende funktion.

Det gælder dog ikke for dranst 3 (anlæg), da der her er autoriseret generelle grupperinger, som - med enkelte undtagelser - er gældende for alle funktioner, jf. afsnit 2.4.

Anvendelse af dranst

Med dransten opdeles de kommunale udgifter og indtægter m.v. efter *type*.

Dranst 1-3 afgrænser således den egentlige drifts- og anlægsvirksomhed, mens dranst 4-7 vedrører de finansielle poster og dranst 8-9 balancen.

Med hensyn til *anvendelsen* af dranst-værdier og *sondringen mellem* disse ved registreringen gælder nedenstående generelle regler.

1 (drift) og 2 (statsrefusion)

Dranst 1 (drift) anvendes ved driftsudgifter og driftsindtægter. De indtægter fra staten, som registreres på dranst 2 (statsrefusion), vil i alle tilfælde fremgå af autoriserede grupperinger i kontoplanen. Det drejer sig først og fremmest om indtægter fra de egentlige refusionsordninger. Endvidere er der i nogle tilfælde i kontoplanen autoriseret grupperinger under dranst 2 til registrering af visse tilskud fra staten og fra EU. Andre tilskud fra staten (bortset fra generelle tilskud mv., jf. nedenfor) samt betalinger fra staten, der modsvarer en ydelse, registreres under dranst 1. Alle mellemkommunale betalinger registreres under dranst 1, uanset om der er tale om en modydelse eller ej.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

1 (drift) og 3 (anlæg)

Anlægsudgifter skal registreres fuldt ud i det regnskabsår, hvori de afholdes. Ved brug af hovedart 0 Beregnede omkostninger m.v. og de tilhørende arter samt retningslinierne for måling og indregning af materielle aktiver – jf. – er der mulighed for bl.a. gennem afskrivninger at indarbejde disse omkostningsposter i det eksisterende system. Disse modregnes dog på en modpost på art 0.9, så det nuværende system ikke berøres heraf. Anvendelsen af hovedart 0 er obligatorisk for hovedkonto 1 og fra regnskab 2004 også for sygehusområdet (funktionerne 4.01–4.40) og ældreområdet (5.30–5.34)

Sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter foretages i kontoplanen ved anvendelse af dranst-værdierne 1 henholdsvis 3.

Sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter har ikke alene betydning for selve registreringen i kommunens budget og regnskab. Der er også forskel på de bevillingsprocedurer, som skal gå forud for udgifternes afholdelse. For driftsudgifternes vedkommende er bevillingsafgivelsen knyttet til vedtagelsen af budgettet. For anlægsudgifternes vedkommende sker bevillingsafgivelsen derimod ved vedtagelsen af en anlægsbevilling for det enkelte anlægsprojekt. Tilrettelæggelsen af den økonomiske styring - procedurerne omkring bevillingsstyring og -kontrol - er med andre ord afhængig af, om der er tale om en drifts- eller en anlægsudgift.

Det er ikke muligt - og næppe heller hensigtsmæssigt - at give en udtømmende beskrivelse af de forhold, der må indgå i overvejelserne omkring sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter. Dette vil nemlig i vidt omfang bero på den konkrete situation. Der kan således være eksempler på aktiviteter eller anskaffelser, som det i nogle situationer vil være mest nærliggende at henføre til driftssiden - i andre til anlægssiden.

Som nogle mere *generelle forhold*, der må indgå i overvejelserne om sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter skal peges på følgende:

- En vurdering af udgiftens *størrelse og karakter* (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en *væsentlig ændring* i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- *Styringsmæssige overvejelser*, jf. det ovenfor anførte
- *Nybyggeri* af større omfang bør altid henføres til anlægssiden
- Udgifter til ombygning, renovering m.v. vedrørende *lejede lokaler* bør som hovedregel henføres til driftssiden. Der kan dog forekomme situationer, hvor lejemålets længde og udgiftens størrelse kan begrunde en henføring til anlægssiden.

I tilfælde, hvor sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter giver anledning til tvivl kan bl.a. henvises til de for staten gældende regler, som er fastsat i Finansministeriets økonomisk-administrative vejledning. Heri er specielt omtalt følgende situationer:

Vejledende for, om en udgift til *vedligeholdelses- og ombygningsarbejder* bør henføres under drift eller under anlæg, er dels om arbejdet indebærer væsentlige ændringer i bestående bygninger eller anlæg, dels om formålet med eller

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

brugen af bygningen m.v. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, bør udgiften konteres under anlæg.

Udgifter til *anskaffelser af materiel, inventar m.v.* bør som hovedregel henføres under drift. Anskaffelser, der medfører en væsentlig forskydning af institutionens driftsudgiftsniveau, bør dog henføres under anlæg. Vægten lægges således ikke på, om den konkrete anskaffelse er ordinær eller ekstraordinær. Anskaffelser af materiel og inventar *i forbindelse med kommunalt nybyggeri* afholdes i alle tilfælde som en del af byggeudgiften.

Udgifter til behovsanalyse og programoplæg for et bygge- eller anlægsarbejde kan henføres til driften. Hvor der er etableret særlige byggeadministrationer, gælder dette også udgifter til udarbejdelse af byggeprogram. Projekteringsudgifter i øvrigt henføres under anlæg.

I øvrigt henvises til det i kapitel 7, afsnit 7.0, omtalte *kontinuitetsprincip*, hvorefter der ikke bør foretages hyppige ændringer i de regnskabsmæssige regler og procedurer, som kan medvirke til at vanskeliggøre en vurdering af kommunens regnskab.

På hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder mv. samt på de øvrige områder, hvor kommunens/amtskommunens materielle aktiver registreres i et anlægskartotek og danner grundlag for beregnede udgifter som f.eks. afskrivninger, er regelsættet for registrering af aktiver i anlægskartoteket i kapitel 8, afsnit 1.2.

2 (statsrefusion) og 7 (finansiering)

De generelle tilskud fra staten og tilskud og tilsvær i forbindelse med de mellemkommunale udligningsordninger på funktionerne 7.80-7.87 registreres under dranst 7 (finansiering). Under dranst 2 (statsrefusion) registreres som nævnt alene indtægter fra refusionsordningerne samt visse tilskud fra staten og fra EU, hvor dette er autoriseret på grupperingsniveau i kontoplanen. Øvrige tilskud og betalinger fra staten registreres under dranst 1 (drift).

4 (renter)

Dranst 4 (renter) optræder alene på funktionerne 7.05-7.78, idet rentebetalinger vedrørende forsyningsvirksomhedernes mellemværende med kommunen registreres ved anvendelse af dranst 1 (drift).

5 (Balanceforskydninger)

Dranst 5 (Balanceforskydninger) forekommer kun på funktionerne 8.01-8.62 og 8.81-8.94 vedrørende forskydninger i aktiver og passiver.

6 (afdrag på lån og leasingforpligtelser)

Afdrag på langfristet gæld (debetsiden på funktionerne 8.63-8.78) registreres ved anvendelse af dranst 6 (afdrag på lån og leasingforpligtelser). Analogt her til registreres nedbringelser af leasingforpligtelser (debetsiden på funktion 8.79) på dranst 6.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

7 (finansiering)

Dranst 7 (finansiering) anvendes ved registrering af lånoptagelse (kreditsiden på funktionerne 8.63-8.79), bidrag vedrørende Hovedstadens Udviklingsråd (funktion 7.79), generelle tilskud fra staten og tilskud og tilsvær i forbindelse med de mellemkommunale udligningsordninger (funktionerne 7.80-7.87) samt skatter (funktionerne 7.90-7.96).

8 (aktiver) og 9 (passiver)

Dranst 8 (aktiver) og dranst 9 (passiver) anvendes udelukkende ved registrering af aktivdelen og passivdelen af hovedkonto 9.

2.3 Ejerforhold og omkostningssted

Ejerforhold

Ejerforholdet er fastlagt ved den 2. *overskrift* i kontoplanen. Der sondres mellem tre former for ejerforhold

- Egne
- Selvejende/private
- Andre offentlige myndigheder

Ejerforhold er ikke medtaget i den autoriserede kontoplan i kapitel 3.

Registreringen af ejerforholdet er *autoriseret* på de funktioner i kontoplanen, hvor der optræder andre ejerforhold end Egne. Ejerforholdet skal i disse tilfælde anføres i den ovenfor viste rækkefølge.

Om de enkelte former for ejerforhold skal bemærkes følgende:

Ejerforholdet *Egne* dækker over ordninger eller institutioner, hvor såvel drift som regnskabsfunktion henhører under den pågældende kommune. Betegnelsen *Egne* omfatter endvidere ordninger og institutioner, som har flere kommuner som serviceområde (f.eks. en fælleskommunal ordning). I det omfang, kommunen alene er regnskabsførende for en given institution med tilknyttet overenskomst, skal registreringen dog ikke ske under dette ejerforhold, jf. nedenfor.

Ejerforholdet *Selvejende/private* benyttes ved ordninger eller institutioner, som drives i selvejende eller privat regi, og som opnår drifts- og anlægstilskud fra kommunen. Som hovedregel vil der være tale om et overenskomstforhold mellem kommunen og de pågældende institutioner.

Selvejende og private institutioner optages i de kommunale budgetter og regnskaber efter samme regler gældende for kommunale institutioner, såfremt der er indgået driftsoverenskomst mellem en kommune og den pågældende institution.

Der er ingen faste bestemmelser mht. indholdet af en driftsoverenskomst. Generelt vil en driftsoverenskomst medføre, at kommunalbestyrelsen vil have en betydelig indflydelse på institutionens drift, således at den selvejende/private institution er at sidestille med en kommunal institution.

Som forhold, der kan beskrive en driftsoverenskomst, kan peges på:

- Kommunalbestyrelsen godkender institutionens vedtægter.
- Kommunalbestyrelsen har indflydelse på institutionens drift. For eksempel med hensyn til antallet af institutionspladser og hvem disse står til rådighed for, daglige åbningstider, antallet af stillinger og disses art, ansættelse og afskedigelse af institutionens leder.
- Kommunalbestyrelsen afholder institutionens driftsudgifter på grundlag af budgettet.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

- Budget-, bogførings- og regnskabsprocedurer: budgetforslag udarbejdes af kommunalbestyrelsen med bistand fra institutionen. Institutionen er forpligtet til at overholde budgettet, om nødvendigt søge tillægsbevillinger og udføre løbende budgetkontrol. Parterne aftaler, hvem der beregner og udbetaler løn og varetager bogholderi og regnskabsføring. Kommunalbestyrelsen godkender revisor.

Institutionens budget og regnskab registreres hos den kommune, der har overenskomsten. Regnskabsføringen sker på de respektive funktioner under de respektive hovedkonti med undtagelse af renter og afdrag, som registreres på hovedkonto 7 og 8.

Det samme gælder for anlægsposterne for selvejende og private institutioner (bortset fra private lederejede institutioner), der før anlægsarbejdernes påbegyndelse er indgået en overenskomst med. I de tilfælde, hvor der ikke er en hovedoverenskomstkommune, skal det aftales, hvilken kommune der skal budgettere og regnskabsføre vedrørende institutionen.

For private lederejede institutioner medtages alene driftsudgifter og driftsindtægter i kommunens budget og regnskab, idet institutionens udgifter til renter og afdrag betragtes som huslejudgift.

Ejerforholdet *Andre offentlige myndigheder* anvendes ved driftstilskud og takstbetaling til ordninger og institutioner i offentligt regi, men uden for kommunen. Herunder anføres f.eks. takstbetaling for ophold i institutioner, der henhører under andre kommuner, amtskommuner, staten m.v., betaling for brug af fælleskommunale institutioner, der ikke drives af den pågældende kommune osv.

Det bemærkes, at der i de af kommunerne benyttede økonomisystemer er knyttet numre til overskrifterne vedrørende ejerforhold.

Omkostningssted

Kontonummerets 5., 6., 7. og 8. ciffer anvendes til opdeling af kommunens omkostningssteder.

Angivelsen af omkostningssted er *autoriseret* for funktion 4.01 Somatiske sygehuse og 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger. De enkelte sygehuskommuner skal således vælge stednummer for det enkelte sygehus inden for intervallet 0200-7500. Fællesudgifter og -indtægter skal registreres på omkostningssted 0001- 0100 eller på stednummer 7600-9999.

Anvendelsen af omkostningssted er endvidere autoriseret i regnskabet på funktion 3.01 Folkeskoler, 3.05 Skolefritidsordninger, 3.41 Gymnasier, 5.12 Vuggestuer, 5.13 Børnehaver, 5.14 Integreerede daginstitutioner og 5.15 Fritidshjem. Udgangspunktet er her, at udgifter og indtægter til, hvad der må anses for institutionens kerneydelse er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted. Kerneydelsen defineres som den grundlæggende ydelse, der er forbundet med et pågældende funktionsområde, f.eks. pasning i en børneinstitution. Udgifter og indtægter, der er nødvendige for at sikre den almindelige produktion af kerneydelsen – f.eks. udgifter til administration på institutionen, inventar, vand, varme, strøm indvendig vedligeholdelse og rengøring – er ligeledes omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

Udgifter til lokaler i sig selv, dvs. husleje, er derimod af hensyn til sammenligneligheden ikke en del af den autoriserede omkostningsstedsregistrering og skal derfor ikke fordeles på omkostningssted. De nærmere konteringsregler for registrering på omkostningssted på de enkelte funktioner er omtalt i afsnit 4.3 og afsnit 4.5.

I de øvrige dele af kontoplanen er det frivilligt at anvende omkostningssted.

I de tilfælde, hvor der *ikke ønskes* en opdeling på omkostningssteder, benyttes stednummer 0000.

I de tilfælde, hvor der *ønskes* en opdeling på omkostningssteder, er stednumrene 0001-0100 reserveret til fællesudgifter og -indtægter.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

2.4 Gruppering

Grupperingerne på kontonummerets *9. og 10. ciffer* anvendes til en yderligere opdeling af udgifterne og indtægterne inden for den enkelte funktion.

Kontoplanen indeholder i en række tilfælde *autoriserede grupperinger*. Det drejer sig især om tilfælde, hvor de centrale myndigheder ønsker at kunne udtrage specifikke oplysninger af de kommunale budgetter og regnskaber.

På de funktioner, hvor der ikke er autoriseret grupperinger, eller hvor de autoriserede grupperinger ikke omfatter alle de udgifter/indtægter, der registreres på den pågældende funktion, kan kommunerne selv foretage en ønsket opdeling af funktionerne ved hjælp af individuelt fastlagte grupperingsnumre.

Nedenfor er redegjort for de generelle konteringsregler for grupperingerne. Gennemgangen er opstillet i dranstorden. Konteringsregler for grupperinger, der refererer specifikt til de enkelte funktioner, fremgår af kapitel 4.

Drift

På driftskontiene er grupperingsnumrene 01-20 og 90-98 reserveret autoriserede grupperinger. Disse numre må altså ikke benyttes af kommunerne til individuelt fastlagte grupperinger.

De autoriserede grupperinger under dranst 1 (drift) fremgår altid af den autoriserede kontoplan på de funktioner, hvor de forekommer.

Statsrefusion

Grupperingerne under dranst 2 (statsrefusion) er altid autoriserede og fremgår af den autoriserede kontoplan.

Anlæg

Generelle grupperinger

Med undtagelse af de anførte funktioner under afsnittet *Særlige grupperinger* nedenfor er der for alle anlægskonti autoriseret følgende *generelle grupperinger*:

- 01 Anlægstilskud
- 10 Køb/salg af jord
- 15 Køb/salg af bygninger

Til de enkelte grupperinger kan knyttes følgende korte beskrivelse:

01 Anlægstilskud

I udgiftskolonnen for denne gruppering registreres anlægstilskud til selvejende/private institutioner eller andre offentlige myndigheder. I indtægtskolonnen registreres tilskud fra andre offentlige myndigheder samt fra private til det pågældende anlæg.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

10 Køb/salg af jord

Under denne gruppering registreres udgifter og indtægter i forbindelse med køb og salg af arealer og grunde. Hvor kommunen i forvejen ejer de arealer eller grunde, der tages i anvendelse i forbindelse med anlægsarbejder, registreres værdien af de pågældende ejendomme *ikke* som anlægsudgift under de enkelte anlægsarbejder. Vedrørende byggemodning og forsyningsvirksomheder, hvor værdien af medgåede kommunale arealer indgår i takstfastsættelsen, opskrives udlægskontiene på hovedkonto 9 med grundenes værdi.

15 Køb/salg af bygninger

Grupperingen anvendes på tilsvarende måde som gruppering 10. Afgørende for, om der skal ske registrering på gruppering 10 eller 15 er, om henholdsvis jord eller bygninger er økonomisk tungestvejende.

De ikke autoriserede grupperingsnumre kan anvendes frit af den enkelte kommune.

Særlige grupperinger

På følgende områder er der autoriseret *særlige grupperinger* i regnskabet:

- Hele hovedfunktionen JORDFORSYNING
- Funktion 0.11 Beboelse (under hovedfunktionen FASTE EJENDOMME)
- Funktion 0.15 Byfornyelse og boligforbedring (under hovedfunktion FASTE EJENDOMME)
- Funktion 1.40 Fælles formål (under hovedfunktionen SPILDEVANDS-ANLÆG)
- Hovedkonto 2 Trafik og infrastruktur, funktion 2.22 Vejanlæg
- Funktion 5.94 Driftsikring af boligbyggeri mv. (under hovedfunktionen BOLIGSTØTTE)

For funktion 0.15 Byfornyelse og boligforbedring samt funktion 1.40 Fælles formål, grupperingsnr. 91-92, er grupperingerne autoriseret i såvel budgettet som regnskabet.

De særlige anlægsgrupperinger under de nævnte funktioner er nærmere beskrevet i kapitel 4.

Renter og finansforskydninger

Der er kun i *få tilfælde* autoriseret grupperinger under dranst 4 (renter) og 5 (finansforskydninger). De autoriserede grupperinger fremgår af kontoplanen i kapitel 3.

Afdrag på lån

Der er *ikke* autoriseret grupperinger under dranst 6 (afdrag på lån).

Finansiering

Grupperingerne under dranst 7 (finansiering) er *altid* autoriserede på funktionerne 7.80-7.96, jf. den autoriserede kontoplan.

Aktiver og passiver

Der er kun i *få tilfælde* autoriseret grupperinger under dranst 8 (aktiver). Under

---

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

dranst 9 (passiver) er der ingen autoriserede grupperinger.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

2.5 Artsinddelingen

Den autoriserede artsinddeling

Kontonummerets to sidste cifre indeholder en opdeling af de kommunale udgifter og indtægter m.v. efter hovedart - det *11. ciffer* - og art - det *12 ciffer*.

Der er i kontoplanen autoriseret i alt 9 hovedarter, der igen er opdelt på en række autoriserede arter. Hovedart 0 er dog alene autoriseret på forsyningsområderne, ældreområdet og sygehusområdet.

Den *autoriserede artsinddeling* er følgende:

HOVEDARTER	ARTER
0 Beregnede omkostninger	0.0 Statuskonteringer
	0.1 Afskrivninger
	0.2 Lagerforskydninger
	0.4 Forrentning
	0.5 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger – frivillig
	0.6 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger – obligatorisk
	0.8 Beregnede og overførte indtægter
	0.9 Modregningskonto
1 Lønninger	
2 Varekøb	2.2 Fødevarer
	2.3 Brændsel og drivmidler
	2.6 Køb af jord og bygninger
	2.7 Anskaffelser
	2.9 Øvrige varekøb
4 Tjenesteydelser m.v.	4.0 Tjenesteydelser uden moms
	4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
	4.6 Betalinger til staten
	4.7 Betalinger til kommuner
	4.8 Betalinger til amtskommuner
	4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.
5 Tilskud og overførsler	5.1 Tjenestemandspensioner m.v.
	5.2 Overførsler til personer
	5.9 Øvrige tilskud og overførsler
6 Finansudgifter	
7 Indtægter	7.1 Egne huslejeindtægter
	7.2 Salg af produkter og ydelser
	7.6 Betalinger fra staten
	7.7 Betalinger fra kommuner
	7.8 Betalinger fra amtskommuner
	7.9 Øvrige indtægter

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2000/Budget 2001

8 Finansindtægter

8.6 Statstilskud

9 Interne udgifter og indtægter

9.1 Overførte lønninger

9.2 Overførte varekøb

9.4 Overførte tjenesteydelser

9.7 Interne indtægter

Formål og anvendelse

Med artsinddelingen sker der en specifikation af de kommunale udgifter og indtægter m.v. efter deres *art* - løn, varekøb, tjenesteydelser etc. - og dermed efter karakteren af det *ressourceforbrug*, de indebærer.

En hovedbegrundelse for artsinddelingen er, at de centrale myndigheder har behov for at kunne opgøre det *ressourceforbrug*, som kommunernes aktiviteter giver anledning til. Dels samlet - bl.a. til brug for opgørelsen af nationalregnskabet - og dels inden for de enkelte sektorer.

Artsinddelingen danner også grundlag for de centrale myndigheders opgørelse af pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor til brug for reguleringen af de generelle tilskud m.v.

Artsinddelingen tjener samtidig forskellige formål i den enkelte kommunes budget og regnskab.

Foruden at muliggøre vurderinger af udviklingen i den enkelte kommunes ressourceforbrug, anvendes artsinddelingen bl.a. ved indarbejdelsen af *skøn over pris- og lønudviklingen* i budgettet.

Endvidere foretages der gennem artsinddelingen en opdeling på momsbelagte og ikke-momsbelagte udgifter, som er nødvendige af hensyn til administration af *momsudligningsordningen*. Det sker ved, at artsinddelingen indeholder en klar adskillelse mellem arter vedrørende udgifter *med* moms - nemlig art 2.2, 2.3, 2.7, 2.9, art 4.5 og 4.9 - og de øvrige arter. De særlige forhold omkring registreringen i forbindelse med moms er omtalt i afsnit 2.6.

Endelig benyttes de autoriserede arter under hovedart 0 Beregnede omkostninger til registrering af indirekte udgifter i form af beregnede omkostninger som eksempelvis forrentning og afskrivninger. Registrering på hovedart 0 foretages med henblik på at kunne omkostningsregistrere i selve budget- og regnskabssystemet. En modregningskonto (art 0.9) sikrer, at kun poster med finansiell betydning kan øve indflydelse på bevillingsstyringen af den samlede økonomi. Således neutraliseres poster under hovedart 0 i forhold til det samlede driftsbudget henholdsvis regnskab.

Regler for kontering på arterne

I *budgettet* skal der som minimum foretages en specifikation af udgifter og indtægter m.v. på de autoriserede *hovedarter*.

Derudover er der i *budgettet* autoriseret en specifikation på art 4.0, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, art 5.1, 5.2, 5.9, art 7.1, 7.2, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9 og 8.6.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

Af hensyn til budgetteringen vedrørende momsudligningsordningen (og anvendelsen af de til dette formål udviklede systemer) vil det endvidere være hensigtsmæssigt, at kommunen foretager en budgettering af *de mombærende udgiftsarter*, dvs. art 2.2, 2.3, 2.7, 2.9, samt art 4.5 og 4.9. Der er imidlertid ikke noget krav om, at art 2.2, 2.3, 2.7 og 2.9 skal fremgå af budgettet.

I *regnskabet* skal udgifter og indtægter m.v. specificeres på de autoriserede arter.

I det omfang, der i kommunernes udgifts- og indtægtsbilag er indeholdt en specifikation, der omfatter flere arter, skal der som hovedregel foretages registrering på hver af disse. En undtagelse herfra er dog udgifter til anlæg, reparation og vedligeholdelse, der ikke udføres af kommunens eget personale, herunder varekøb og anskaffelser i tilknytning hertil. Disse udgifter registreres samlet, under art 4.5 Entreprenør- og håndværksydelser.

Det bemærkes, at omkostningsregistrering via arterne under hovedart 0 Beregnede omkostninger er obligatorisk på alle (amts)kommunale områder fra regnskab 2005. Omkostningsregistrering er i regnskab 2004 autoriseret på forsyningsområdet, dvs. på hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder mv., sygehusområdet (funktion 4.01-4.40), samt på ældreområdet (funktion 5.30-5.34)

De ikke benyttede numre i artsinddelingen kan anvendes frit af kommunerne, såfremt der ønskes en yderligere specifikation. I så fald skal der imidlertid i indberetningerne til de centrale myndigheder, jf. kapitel 7, ske en opsummering til de autoriserede arter.

Anvendelsen af hovedart 9 til registrering af interne overførsler af udgifter og indtægter er *frivillig* for den enkelte kommune, jf. nærmere nedenfor. Ønsker kommunen at benytte hovedart 9, skal dette imidlertid ske ved anvendelsen af de herunder autoriserede arter. Arterne under hovedart 9 må ikke benyttes til andre formål end de anførte.

Nedenfor er anført nærmere regler for konteringen på de enkelte hovedarter og arter.

HOVEDART 0 BEREGNEDE OMKOSTNINGER

Hovedart 0 benyttes til registrering af beregnede omkostninger og indtægter som eksempelvis afskrivninger. Registrering på hovedart 0 foretages med henblik på at kunne omkostningsregistrere i selve regnskabssystemet samt indregne materielle aktiver mv. i balancen. Hovedart 0 anvendes ikke i budgettet.

Flere af arterne, bl.a. art 0.1 Afskrivninger og art 0.2 Lagerforskydninger, refererer til udgifter eller omkostninger, som beregnes i anlægskartoteket for materielle aktiver og herefter overføres til hovedart 0. Jævnfør endvidere beskrivelsen af materielle aktiver i kapitel 8 samt kapitel 9 om omkostninger.

Omkostningsregistrering, dvs. anvendelse af hovedart 0, er i drifts- og anlægsregnskabet obligatorisk på forsyningsområdet (hovedkonto 1), og fra regnskab 2004 også på sygehusområdet (funktionerne 4.01-4.40) og ældreområdet (funktion 5.30-5.34). Omkostningsregistrering er obligatorisk på alle (amts)kommunale områder fra regnskab 2005.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

Registreringen af de beregnede omkostninger foretages under arterne 0.1-0.6, mens beregnede indtægter registreres under art 0.8. Posteringsarter under art 0.1-0.6 og 0.8 modposteres på art 0.9 Modregningskonto. Hovedart 0 indgår ikke i udgiftsregnskabet eller budgettet og har derfor ikke indflydelse på bevillingsstyringen af den samlede økonomi. Medtages hovedart 0 i regnskabet fås et omkostningsregnskab på hovedkonto 0-7. Undlades hovedart 0 fås udgiftsregnskabet.

Beregne omkostninger mv. er i artsopdelingen opdelt på 8 arter:

0.0 Statuskonteringer

0.1 Afskrivninger

0.2 Lagerforskydninger

0.4. Forrentning

0.5 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger – frivillig

0.6 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger – obligatorisk

0.8 Beregnede og overførte indtægter

0.9 Modregningskonto

Vedrørende forhold, der gælder for de enkelte arter, kan der peges på følgende:

0.0 Statuskonteringer

I det udgiftsbaserede system udgiftsføres aktiver ved tilgang (og indtægtsføres ved afgang) som drifts- eller anlægsudgifter (-indtægter), mens status ikke påvirkes af tilgangen/afgangen.

Da der med virkning fra 2004 skal etableres en samlet statusbalance for hele det kommunale og amtskommunale område, skal status påvirkes på alle områder ved tilgang/afgang af alle aktiver, idet det dog er frivilligt at registrere immaterielle aktiver og varebeholdninger i statusbalancen i regnskab 2004. Dette gælder for alle områder og ikke kun for de områder, hvor der fra 2004 er krav om omkostningsregistrering. Fra regnskab 2005 skal immaterielle aktiver optages i balancen

Beløbsmæssigt er det kun aktiver med en værdi på over 100.000 kr., som det er obligatorisk at indregne i status. Det er frivilligt at indregne aktiver til en værdi på mellem 50.000-100.000 kr. Dette svarer til de aktiver, som kommunen eller amtskommunen skal optage i anlægskartoteket, jf. kap. 8.

Optagelsen af anskaffelsesudgiften sker ved, at denne ”omkonteres” til de relevante statuskonti via hovedkonto 8 og anvendelse af art 0.0.

Der skal etableres forretningsgange, der sikrer, at registreringen af anskaffelser i anlægskartoteket også indregnes i status, således at der altid er overensstemmelse mellem til- og afgang i anlægskartoteket og bevægelserne på hovedkonto 8.

Eksempel:

Eksemplet viser ”omkonteringen” af anskaffelsesudgiften til balancen ved køb af en grund til 2 mio. kr. Grunden skal i dette eksempel anvendes til opførelse af en ny skole.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

	Anlæg x-skole 3.01.3.sted.10.26		Kassen 801.5.zzzz.zz.zz	
1) Købe- sum	2.000			2.000
	Anlæg x-skole 301.3.sted.10.00		Grunde og bygninger 881.5.xxxx.03.00	
2) ”Om- kontering” til status via art 0		2.000	2.000	
	Grunde og bygninger 981.8.xxxx.03		Modpost skattefinansie- rede aktiver 993.9.xxxx.03	
3) Afledte posterings- på hoved- konto 9	2.000			2.000

0.1 Afskrivninger

Aktiver, der indgår i produktionen/udførelsen af produkter/ytelser, vil med tiden typisk blive forbrugt. Som et led i opgørelsen af omkostninger registreres et sådant forbrug i form af beregnede afskrivninger på bygninger, inventar, materiel m.v. Disse afskrivninger registreres under art 0.1 Afskrivninger.

Anvendelsen af art 0.1 Afskrivninger er obligatorisk for hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder mv. fra regnskab 2002 og for sygehusområdet (funktionerne 4.01-4.40) og ældreområdet (funktion 5.30-5.34) fra regnskab 2004. På sygehusområdet skal afskrivningerne registreres på stedsniveau, mens det på forsynings- og ældreområdet kun er autoriseret at registrere på funktionsniveau. Fra regnskab 2005 er anvendelse af hovedart 0 obligatorisk på hele den (amts)kommunale kontoplan. Afskrivninger registreres på stedniveau, hvor dette er autoriseret i kontoplanen. På øvrige områder registreres afskrivninger på funktionsniveau.

0.2 Lagerforskydninger

I forbindelse med opgørelsen af omkostninger er der behov for at foretage en periodisering af udgifterne. Der kan således være tale om omkostninger til vareforbrug, som ikke er udgiftsregistreret i det år, hvor forbruget finder sted, fordi der forbruges fra lager. Omvendt vil registrerede udgifter til varekøb ikke skulle medregnes i omkostningsregnskabet, i det omfang der alene er tale om lageropbygning. Registreringen af sådanne forskydninger vedrørende henholdsvis forbrug fra eller opbygning af lager sker ved at registrere forskydningerne under art 0.2 Lagerforskydninger. Det er frivilligt at anvende art 0.2 Lagerforskydninger.

0.4 Forrentning

I en given aktivitet vil der typisk være bundet en vis kapital. Ved omkostningsberegning er der behov for at indregne en forrentning af den kapital, der er in-

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

vesteret i tilknytning til den omhandlede aktivitet. Forrentning skal f.eks. beregnes i forbindelse med kalkulation af de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved den kommunale leverandørvirksomhed af personlig pleje og praktisk hjælp for ældre. Registreringen sker på art 0.4 Forrentning. Det bemærkes, at kommunernes mellemværende med forsyningsvirksomhederne ikke registreres under hovedart 0, men på hovedart 6 og 8. Det er frivilligt at anvende art 0.4.

0.5 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger - frivillig

Der kan forekomme beregnede udgiftsbeløb/omkostninger, som kan være relevante i de enkelte omkostningsberegninger. Som eksempel kan nævnes indirekte omkostninger, der er forbundet med kommunal levering af personlig pleje og praktisk hjælp til ældre, f.eks. andel af fællesomkostninger til ledelse, administration, husleje mv. Disse registreres under art 0.5 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger. Derudover benyttes art 0.5 til registrering af overførte udgifter, der ikke skal øve indflydelse på kommunens udgiftsregnskab. Det bemærkes, at overførte udgifter, der skal indgå i kommunens udgiftsregnskab – herunder overførsler til og fra forsyningsområdet – ikke registreres under hovedart 0. Det er frivilligt at anvende art 0.5.

0.6 Øvrige beregnede og overførte udgifter/omkostninger - obligatorisk

Art 0.6 har samme funktion som art 0.5, men anvendes i de tilfælde, hvor der er krav om at registrere omkostninger.

Fra regnskab 2004 er det bl.a. obligatorisk at anvende art 0.6 til at omkostningsregistrere ændringer i kommunens pensionsforpligtelse vedrørende tjenestemænd, såfremt forpligtelsen ikke er forsikringsmæssigt afdækket. Omkostningsregistrering af øvrige hensatte forpligtelser er frivilligt og der anvendes derfor art 0.5. Omkostningsregistreringen skal ske på samme niveau som afskrivninger, jf. ovenfor under art 0.1.

0.8 Beregnede og overførte indtægter

Under art 0.8 registreres beregnede og overførte indtægter, der ikke skal øve indflydelse på kommunens regnskaber. Det bemærkes, at overførte indtægter, der indgår i kommunens udgiftsbaserede regnskab – herunder overførsler til forsyningsområder - ikke registreres under hovedart 0. Anvendelsen af art 0.8 Beregnede og overførte indtægter er frivillig.

0.9 Modregningskonto

Under art 0.9 modposteres registreringer foretaget under art 0.1-0.6 og 0.8, dvs. registreringen på art 0.9 foregår med modsat fortegn af registreringen på art 0.1-0.6 og 0.8. Modregningskontoen er en teknisk konto, der sikrer, at kun poster med finansiel betydning kan øve indflydelse på kommunens samlede udgiftsregnskab. Det er således modregningskontoens funktion at neutralisere de nye poster i forhold til udgiftsregnskabet. Anvendelsen af art 0.9 Modregningskonto er obligatorisk at anvende som modpost for art 0.1 på hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder mv. fra regnskab 2002 og for sygehusområdet (funktionerne 4.01-4.40) og ældreområdet (funktion 5.30-5.34) fra regnskab 2004. Anvendelsen af art 0.9 som modpost for art 0.6 er obligatorisk fra regnskab 2004. Såfremt de frivillige arter (0.2, 0.4, 0.5 og 0.8) anvendes, skal art 0.9 også anvendes som modpost. Fra regnskab 2005 er anvendelsen af art 0.9 Modregningskonto obligatorisk på alle (amts)kommunale områder.

HOVEDART 1 LØNNINGER

På hovedart 1 Lønninger registreres kommunens lønudgifter, herunder lønbidrag af enhver art.

Godtgørelse af ansattes udgifter i forbindelse med tjenesten, dvs. udgifter til repræsentation, rejser, brug af eget motorkøretøj og lignende, registreres ikke under hovedart 1 Lønninger, men under hovedart 4 Tjenesteydelser m.v. Det samme gælder vederlag til sagkyndige og specialister i liberale erhverv samt vederlag og lignende til medlemmer af kommissioner, råd og nævn, hvor medlemmerne hverken er kommunalt ansatte eller medlemmer af kommunalbestyrelsen.

I visse tilfælde kan det være vanskeligt at sondre mellem lønninger og tjenesteydelser. Det vil her være afgørende, om den pågældende person er kommunalt ansat. Udbetalinger til personer, der ikke er ansat i kommunen, registreres ikke som lønninger, men under hovedart 4 Tjenesteydelser m.v.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer betragtes i denne forbindelse som kommunalt ansatte. Skattepligtige mødediæter, vederlag og honorarer til kommunalbestyrelsesmedlemmer registreres på hovedart 1 Lønninger, mens ikke-skattepligtige diæter og lignende til disse personer registreres på hovedart 4 Tjenesteydelser m.v.

Pensionsforsikringspræmier registreres på hovedart 1, mens direkte udbetalt pension, ventepenge, rådighedsløn og understøttelse registreres på hovedart 5 Tilskud og overførsler.

Pensionsforsikringspræmier skal registreres på de funktioner, som udgifterne vedrører, således at disse følger ansættelsesområdet. Registrerer kommunen på omkostningssteder for en given funktion, kan pensionsforsikringspræmien henføres til omkostningssted 0001-0100 Fælles formål.

Bonus og lignende vedrørende pensionsforsikringspræmier samt refusion af dagpenge vedrørende kommunalt ansatte skal minusposteres som udgift under hovedart 1 Lønninger.

Det bemærkes, at udgiften til løntilskud til personer i fleks og skånejob registreres på funktion 5.41 under anvendelse af art 5.2, jf. konteringsreglerne herfor. Lønudgiften til personer i kommunale fleksjob og skånejob registreres på art 1 under de kommunale virksomheder, institutioner og forvaltninger, hvor de er ansat. På de samme funktioner indtægtsføres endvidere løntilskuddet på art 1.

Under hovedart 1 findes ingen autoriserede arter. Som eksempler på kontering

---

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

under hovedart 1 kan anføres:

1 Lønninger

- Arbejdsgivernes elevrefusion (AER)
- Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES)
- Arbejdsmarkedsuddannelsesfonden
- ATP
- Beklædningsgodtgørelse (skattepligt)
- Direkte udbetalt løn
- Døgnplejeløn
- Feriegodtgørelse
- Fond til uddannelse af tillidsmænd
- Godtgørelse fra dagpengefond vedr. løn under barsel
- Godtgørelse fra dagpengefond vedr. sygdom over 5. uge
- Kursusgodtgørelse fra arbejdsløshedskasser
- Lønmodtagernes garantifond
- Mødediæter, honorarer og vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer (skattepligtige)
- Overtidsgodtgørelse
- Pensionsforsikringspræmier
- Løntilskud til personer i fleks- og skånejob
- Tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelse for skattepligtige.

HOVEDART 2 VAREKØB

Under hovedart 2 Varekøb registreres kommunens udgifter til momsbelagte varekøb samt udgifter til køb af jord og bygninger.

Varekøb er i artsinddelingen opdelt på 5 arter:

- 2.2 Fødevarer
- 2.3 Brændsel og drivmidler
- 2.6 Køb af jord og bygninger
- 2.7 Anskaffelser
- 2.9 Øvrige varekøb

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 2 kan anføres:

2.2 Fødevarer

- Brød
- Dybfrostvarer
- Kaffe, te og kakao
- Kartofler, grøntsager og frugt
- Kolonialvarer
- Konservesvarer
- Kød, fjerkræ og fisk
- Mejeriprodukter
- Øl, vand og andre drikkevarer

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1995

2.3 Brændsel og drivmidler

- Benzin
- Dieselolie
- Elektricitet
- Fast brændsel (kul, koks)
- Fjernvarme
- Flydende brændsel (olie)
- Forsyningsvirksomheders køb af energi med henblik på videresalg
- Gas
- Petroleum

2.6 Køb af jord og bygninger

- Køb af jordarealer
- Køb af bygninger

2.7 Anskaffelser

Her registreres større og bekostelige indkøb af genstande med levetid på over 1 år (eksklusiv køb af jord og bygninger), f.eks.:

- Maskiner
- Motorkøretøjer og andet kørende materiel
- Tekniske anlæg og installationer, f.eks. elevatorer, forbrændingsanlæg, kedelanlæg, køleanlæg, sanitære anlæg, varme- og ventilationsanlæg, større apparaturer såsom f.eks. røntgenanlæg, scannere o. lign.

2.9 Øvrige varekøb

- Byggematerialer, f.eks. betonelementer, mursten, cement, grus og tømmer
- Kontorartikler, f.eks. papir og tryksager
- Lægelige artikler, f.eks. apparatur og instrumenter, behandlingsapparater, laboratorieudstyr, forbindsstoffer, medicin, proteser, røntgenartikler, tandplejeartikler og transfusionsmateriale
- Rengøringsartikler, f.eks. affaldsposer, vaske- og opvaskemidler, toilettikler og desinfektionsmidler
- Inventar, f.eks. armaturer, tæpper, møbler, senge og service
- Undervisningsmidler, f.eks. bøger, film, bånd, samlinger, håndgerningsmaterialer, skriveredskaber, sløjdmaterialer og varer til skolekøkken
- Vejmaterialer, f.eks. asfalt, beton, kantsten, cement, grus og vejsalt

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

HOVEDART 4 TJENESTEYDELSER M.V.

På hovedart 4 Tjenesteydelser m.v. registreres udgifter vedrørende køb af tjenesteydelser, der leveres af fremmede.

Hovedart 4 omfatter altså kun tjenesteydelser, der direkte leveres fra omverdenen. Ydelser og præstationer, der leveres af kommunens egne afdelinger, registreres ikke under hovedart 4, jf. nærmere om registrering af interne udgifter under omtalen af hovedart 9 Interne udgifter og indtægter nedenfor.

Forsyningsvirksomheder, dvs. virksomheder, der er registreret på udlægskontiene 9.30 til 9.35, anses for eksterne i relation til kommunens øvrige virksomhed. Alle ydelser, som leveres mellem kommunen og forsyningsvirksomhederne, registreres derfor som eksterne. Som eksempel kan nævnes, at leverancer af vand fra kommunens egne forsyningsvirksomheder registreres under art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v. Leverancer mellem forsyningsvirksomheder – der er registreret som selvstændige virksomheder – registreres ligeledes som eksterne. Endvidere registreres forsyningsvirksomhedernes faktiske andele af kommunens almindelige administrationsudgifter under art 4.0 Tjenesteydelser uden moms, på funktionerne for forsyningsvirksomhederne.

Køb af varer og tjenesteydelser hos en anden offentlig myndighed (dvs. staten eller andre kommuner), der på det pågældende aktivitetsområde er *momsregistreret*, og altså afregner leverancer incl. moms, registreres på de momsbelagte udgiftsarter og altså *ikke* på art 4.6-4.8. Der skal i denne situation anvendes samme fremgangsmåde som vedrørende forsyningsvirksomhederne, jf. ovenfor.

Bortset fra køb af momspligtige varer og tjenesteydelser hos en anden offentlig myndighed gælder, at køb hos staten, eller andre kommuner registreres på art 4.6-4.8.

Med hensyn til sondringen mellem hovedart 4 Tjenesteydelser m.v., og hovedart 1 Lønninger henvises til bemærkningerne til hovedart 1.

På art 4.0 Tjenesteydelser uden moms registreres de tjenesteydelser, som ikke er momsbelagte. Hertil kommer, at der på art 4.0 skal konteres visse udgifter, som ikke er egentlige tjenesteydelser, men mere har karakter af varekøb og anskaffelser, som imidlertid ikke er belagt med moms (f.eks. avisabonnementer og køb af visse kunstgenstande).

På art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v., må kun konteres momsbelagte ydelser.

For betalinger mellem kommuner henholdsvis amtskommuner og Københavns og Frederiksberg kommuner anvendes følgende konteringsregler:

Betalinger mellem *kommuner* og Københavns og Frederiksberg kommuner registreres under art 4.7 (henholdsvis 7.7).

Betalinger mellem *amtskommuner* og Københavns og Frederiksberg kommuner registreres under art 4.8 (henholdsvis 7.8).

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

Tjenesteydelser er i artsinddelingen opdelt på 6 arter:

- 4.0 Tjenesteydelser uden moms
- 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
- 4.6 Betalinger til staten
- 4.7 Betalinger til kommuner
- 4.8 Betalinger til amtskommuner
- 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 4 kan anføres:

4.0 Tjenesteydelser uden moms

- Visse administrative tjenesteydelser, f.eks. efteruddannelse, kontingenter til kommunale sammenslutninger, ikke-skattepligtige diæter til kommunalbestyrelsesmedlemmer, porto, aviser og blade
- Skatter, visse afgifter og forsikringer, f.eks. ejendomsskatter, vægtafgift, bygningsforsikringer, brandforsikringer og grundejerforsikringer
- Sundhedsmæssige tjenesteydelser, f.eks. almen læge- og sygeplejemæssig bistand, betaling til private sygehuse, lægeerklæringer, betaling for forskellige undersøgelser
- Visse transportudgifter, f.eks. befordringsgodtgørelse, patientbefordring samt ikke-momsbelagte udgifter til bustransport
- Varekøb og anskaffelser, der ikke er momsbelagte, herunder f.eks. andel af varmeudgifter opkrævet af ikke-momsregistrerede boligforeninger og lignende.
- Betaling vedr. humandiagnostiske analyser.

4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser

- Samtlige udgifter til anlæg, reparation og vedligeholdelse, som ikke udføres af kommunens eget personale

4.6 Betalinger til staten

- Ambulante undersøgelser og behandlinger på statslige hospitaler
- Elever i private og statslige skoler

4.7 og 4.8 Betalinger til kommuner henholdsvis amtskommuner

- Ambulante undersøgelser og behandlinger på sygehuse i andre amtskommuner
- Betaling til den regnskabsførende kommune i fælleskommunale anliggender for momsfrie ydelser
- Biblioteksbetjening
- Brandvæsen
- Børn i dag- eller døgninstitutioner
- Ikke-momsregistrerede vejarbejder
- Indlæggelser til specialbehandling på sygehuse i andre amtskommuner
- Oprensning af vandløb
- Redningsberedskab
- Sagkyndig assistance hos amtskommunen
- Undersøgelser
- Undervisning af de i kommunen hjemmehørende elever

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

- Kommunens grundtakst til amtskommunen (4.8)
- Amtskommunens betaling til kommunen vedr. udgifter over grundtaksten (4.7)

4.9 Øvrige tjenesteydelser

- Visse administrative tjenesteydelser, f.eks. annoncer og edb-udgifter samt vederlag til sagkyndige m.v.
- Betaling til den regnskabsførende kommune i fælleskommunale anliggender for momsbelagte ydelser
- Fragt
- Leverancer fra kommunens egne forsyningsvirksomheder
- Revision og telefon m.v.
- Sanitære tjenesteydelser, f.eks. rengøring, bortkørsel og forbrænding af affald, skorstensfejning, slamsugning, vask og rensning samt vinduespolering
- Udgifter til vand

HOVEDART 5 TILSKUD OG OVERFØRSLER

På hovedart 5 Tilskud og overførsler registreres som hovedregel udgifter, der ikke direkte modsvares af præstationer hos tilskudsmodtageren. Endvidere registreres udgifter til forsørgelsesydelse vedrørende aktiverede kontanthjælpsmodtagere under hovedart 5. Herudover registreres udgifter i forbindelse med sygesikring på hovedart 5.

Direkte udbetalte pensioner skal registreres på de funktioner, som udgifterne vedrører, således at pensionsudgifterne følger ansættelsesområdet. På de funktioner, hvor registrering på omkostningssted er autoriseret, skal pensionsudgifterne henføres til fælleskonti i stedintervallet 0001-0100.

Har en kommune pensionsudgifter, der vedrører et nedlagt område, registreres udgifterne på funktion 6.51 Sekretariat og forvaltninger.

Tilskud og overførsler er i artsindelingen opdelt på 3 arter:

- 5.1 Tjenestemandspensioner m.v.
- 5.2 Overførsler til personer
- 5.9 Øvrige tilskud og overførsler

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 5 kan anføres:

5.1 Tjenestemandspensioner m.v.

- Direkte udbetalte pensioner og understøttelser (men ikke præmier til ansattes pensionsforsikringsordninger, idet pensionsforsikringspræmier registreres under hovedart 1 sammen med den udbetalte løn)
- Pensionsoverførsler ved overgang mellem stat og kommuner eller mellem to kommuner (betalende kommune: debit, modtagende kommune: minus debit)
- Pensionsudbetalinger, der tilfalder kommunen (minus debit)
- Ventepenge og rådighedsløn

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

5.2 Overførsler til personer

- Boligsikring
- Erstatninger
- Kostgodtgørelse til beboere på institutioner m.v.
- Tilskud og overførselsindkomster i henhold til de sociale love f.eks. folkepension, førtidspension og dagpenge
- Udgifter til forsørgelsesydelse efter lov om aktiv socialpolitik samt sygesikring
- Fripladser i dagtilbud for børn.
- Søskenderabat

5.9 Øvrige tilskud og overførsler

- Aconto udbetalinger til selvstændigt regnskabsførende sociale institutioner
- Tilskud til foreninger og institutioner
- Tilskud til personaleklubber
- Tilskud til kollektive trafikselskaber

HOVEDART 6 FINANSUDGIFTER

På hovedart 6 Finansudgifter, registreres de udgifter, som føres på hovedkonto 7 og 8. Uden for disse hovedkonti anvendes hovedart 6 kun ved renteudgifter vedrørende sanering og byfornyelse og boligforbedring (funktionerne 0.14 og 0.15) (jf. cirkulære nr. 92 af 3. juli 1986 om offentlig støtte til byfornyelse og boligforbedring m.v.), på funktion 5.30 Ældreboliger, på funktion 2.33 Færgedrift samt i forbindelse med forrentning af kommunens udlæg vedrørende spildevandsanlæg og forsyningsvirksomheder på hovedkonto 1

Under hovedart 6 findes ingen autoriserede arter.

Som eksempler på kontering under hovedart 6 kan anføres:

6 Finansudgifter

- Afdrag på lån
- Finansforskydninger
- Kommunale udligningstilsvare
- Kurstab
- Renteudgifter
- Tilbagebetalte skatter
- Udligning af moms

HOVEDART 7 INDTÆGTER

På hovedart 7 Indtægter registreres indtægter ved salg af produkter og ydelser til stat, andre kommuner samt private. Til disse indtægter hører takstmæssige betalinger for andre kommuners benyttelse af institutioner i kommunen. Under hovedart 7 registreres ligeledes indtægter ved salg af fast ejendom samt indtægter ved udlejning af faciliteter tilhørende kommunen.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

Det bemærkes, at statsrefusioner, generelle tilskud og skatteindtægter registreres under hovedart 8 Finansindtægter.

Indtægter er i artsinddelingen opdelt på 6 arter:

- 7.1 Egne huslejeindtægter
- 7.2 Salg af produkter og ydelser
- 7.6 Betalinger fra staten
- 7.7 Betalinger fra kommuner
- 7.8 Betalinger fra amtskommuner
- 7.9 Øvrige indtægter

For betalinger mellem kommuner henholdsvis amtskommuner og Københavns og Frederiksberg kommuner anvendes følgende konteringsregler.

Betaling mellem *kommuner* og Københavns og Frederiksberg kommuner registreres under art 7.7 (henholdsvis 4.7).

Betalinger mellem *amtskommuner* og Københavns og Frederiksberg kommuner registreres under art 7.8 (henholdsvis 4.8).

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 7 kan anføres:

7.1 Egne huslejeindtægter

- Kontraktmæssigt fastsatte huslejebetalinger for ejendomme kommunen selv ejer samt varmebidrag i forbindelse hermed, hvis varmeudgifterne indgår i momsudligningsordningen
- Overenskomstmæssig lejebetaling for personaleboliger (lægeboliger, lærerboliger mv.) kommunen selv ejer samt varmebidrag i forbindelse hermed, hvis varmeudgifterne indgår i momsudligningsordningen.

På art 7.1 Egne huslejeindtægter registreres alle lejebetalinger, varmebidrag mv. vedrørende egne ejendomme såvel til beboelse som andre formål.

Herved er anvendt det kriterium, som ligger bag tilbagebetalingsordningen i momsudligningsordningen, jf. afsnit 2.6.2. Er der tale om en sammensat ydelse - altså en ydelse, som udover husleje, varmebidrag m.v. vedrørende egne ejendomme indeholder andre elementer - må der ske en opdeling på art 7.1 og art 7.2 eller 7.9 af de relevante dele af ydelsen, hvis dette er muligt. Ellers registreres indtægten på art 7.1. For pensionistboliger i kommunens egne ejendomme, skal hele lejeindtægten, varmebidrag m.v. (såvel beboernes egenbetaling som det offentlige tilskud) registreres på art 7.1.

Huslejeindtægter, som indgår i et momsregistreret regnskab, skal registreres på art 7.9.

Beboeres betaling for husleje på institutioner for ældre og voksne handicappede skal registreres på art 7.2.

Det understreges, at lejebetalinger, varmebidrag m.v. vedrørende egne ejendomme fra staten eller andre kommuner skal registreres på art 7.1 (eller art 7.9, hvis der er tale om indtægter, som indgår i et momsregistreret regnskab) og altså *ikke* på arterne 7.6-7.8.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

7.2 *Salg af produkter og ydelser*

- Ambulante undersøgelser og behandlinger for selvbetalende patienter
- Andre pleje- og behandlingsmæssige ydelser
- Arbejder udført for private
- Beboeres betaling for husleje og servicepakke på institutioner for ældre og voksne handicappede
- Benyttelse af beskyttede boliger
- Forældrebetaling til daginstitutioner m.v.
- Kantinesalg til patienter, besøgende og personale
- Kur og pleje til indlagte selvbetalende patienter
- Lodsejerbidrag (grundejerbidrag)
- Momsregistreret vejarbejde udført for andre kommuner og amtskommuner
- Salg af apparatur og instrumenter m.v.
- Salg af bøger m.v.
- Salg af forsyningsvirksomheders hoved- og biprodukter
- Salg af inventar
- Salg af kostportioner og madaffald
- Salg af maskiner og transportmidler
- Salg af tekniske anlæg og installationer
- Salg af varer
- Undersøgelser og behandlinger for forsikringselskaber

7.6 *Betalinger fra staten*

- Ambulante undersøgelser og behandlinger
- Indlagte militærpatienter
- Udførte tjenesteydelser
- Vederlag for skatteråd
- Vedligeholdelse af hovedlandeveje og motorveje

7.7 og 7.8 *Betalinger fra kommuner henholdsvis amtskommuner*

- Ambulante undersøgelser og behandlinger
- Biblioteksydelser
- Brandvæsen
- Ikke-momsregistreret vejarbejde udført for andre kommuner og amtskommuner
- Patienter til specialbehandling
- Pensionisters ophold
- Undervisningsydelser
- Vandløbsrensning m.v.
- Grundtaktsbetaling fra kommunen til amtskommunen (7.7)
- Amtskommunens betaling vedrørende udgifter over grundtaksten (7.8)

7.9 *Øvrige indtægter*

- Administrationsudgifter m.v. overført til forsyningsvirksomhederne

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

- Afgifter og gebyrer, f.eks. gebyrer for folkeregisterattester, forbrugerafgifter, hyrevognskørsel, huslejenævn, inkassationsgebyrer, kioskafgift og renovationsafgift
- Erstatning fra forsikringselskaber
- Lejebetaling for grunde og arealer
- Lejebetaling for inventar
- Kontraktmæssigt fastsatte huslejebetalinger for ejendomme kommunen *lejer* samt varmebidrag i forbindelse hermed
- Overenskomstmæssig lejebetaling for personaleboliger (lægeboliger, lærerboliger m.v.) kommunen *lejer* samt varmebidrag i forbindelse hermed
- Salg af jord og bygninger

HOVEDART 8 FINANSINDTÆGTER

På hovedart 8 Finansindtægter registreres de indtægter, som føres på hovedkonto 7 og 8. Uden for disse hovedkonti anvendes hovedart 8 ved forrentning af kommunens udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder (hovedkonto 1), i forbindelse med statsrefusioner samt ved statslige tilskud på hovedkonto 0-6.

Under hovedart 8 er autoriseret art 8.6 Statstilskud. Ved tilbagebetalinger/efterreguleringer af statstilskud benyttes minusposter på art 8.6.

Som eksempler på kontering under hovedart 8, bortset fra art 8.6 Statstilskud, kan anføres:

8 *Finansindtægter*

- Andel af indkomstskat fra andre kommuner
- Anden skat pålignet visse indkomster
- Dækningsafgift
- Finansforskydninger
- Indkomstskat
- Indkomstskat af aktieselskaber m.v.
- Grundskyld
- Kommunale udligningstilskud
- Kursgevinster
- Lånoptagelse
- Renteindtægter
- Tilskud fra EU

Som eksempel på kontering under art 8.6 Statstilskud kan anføres:

- Generelle tilskud
- Statsrefusioner
- Tilskud til vanskeligt stillede kommuner
- Tilskud til »ø-kommuner«
- Diverse statslige tilskud
- Tilbagebetalinger/efterreguleringer af statstilskud

Det bemærkes, at betalinger fra staten, der modvarer en ydelse, fortsat skal registreres på art 7.6.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1996

HOVEDART 9 INTERNE UDGIFTER OG INDTÆGTER

Registrering af udgifter og indtægter i forbindelse med interne afregninger mellem forskellige funktioner og omkostningssteder i kommunen kan foretages på 2 måder i budget- og regnskabssystemet. Enten ved hjælp af plus/minusposter eller ved anvendelse af de interne arter på hovedart 9.

Den enkelte kommune træffer selv afgørelse om, hvilken registreringsform, den ønsker at anvende. Uanset registreringsformen bør de interne afregninger så vidt muligt afspejle konstaterbare overførsler.

Ved *plus/minus-posteringer* registreres afregningen positivt på »køberinstitutionen« og negativt på »sælgerinstitutionen«.

For at artsinddelingen fortsat kan udvise den korrekte fordeling af udgifter og indtægter på de enkelte arter, skal *plus/minus-posteringer* ske på samme art.

Vælger kommunen at registrere interne afregninger under *hovedart 9*, skal dette ske ved anvendelse af de herunder autoriserede arter.

For at undgå en kunstig forøgelse af kommunens udgifter og indtægter med interne udgifter og indtægter betragtes hovedart 9 altid som en udgiftsart. Dette indebærer, at interne indtægter (art 9.7) på såvel budgettet som regnskabet registreres som negative beløb i udgiftskolonnen.

Det bemærkes, at forsyningsvirksomheder m.v. regnes for *eksterne* i forhold til kommunens øvrige virksomhed. Interne arter anvendes derfor ikke ved overførsel af ydelser mellem forsyningsvirksomhederne og kommunens forskellige afdelinger.

Endvidere skal det understreges, at der som udgangspunkt skal ske registrering på de eksterne arter ved afregning af momsbelagte ydelser mellem konti vedrørende momsregistreret virksomhed og konti vedrørende momsudligningsordningen. Dette skyldes bl.a., at opgørelsen af moms i momsudligningsordningen sker på grundlag af registreringen på de eksterne arter.

Intern afregning af ydelser, som er momsbelagte, må således *kun* ske ved anvendelse af hovedart 9, når afregningen sker mellem konti, som i relation til momsafregning er ens. Såfremt der sker afregning af momsbelagte ydelser mellem konti, som i relation til momsafregning er forskellige, skal beløbet debiteres kontoen, *hvortil* der flyttes, ved anvendelse af en ekstern art. Den konto, *hvorfra* der flyttes, minusdebiteres beløbet ved anvendelse af den samme eksterne art.

Interne udgifter og indtægter er i artsinddelingen opdelt på 4 arter:

- 9.1 Overførte lønninger
- 9.2 Overførte varekøb
- 9.4 Overførte tjenesteydelser
- 9.7 Interne indtægter

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

2.6 Moms

Det er hovedreglen i det kommunale budget- og regnskabssystem, at udgifter og indtægter på såvel drifts- som anlægskonto skal registreres eksklusive moms i de kommunale budgetter og regnskaber.

Fra denne hovedregel findes enkelte specifikke undtagelser, som er nærmere omtalt i afsnit 2.6.2 Købsmoms.

Der sondres i det kommunale budget- og regnskabssystem mellem to former for moms

- *Registreret moms*, dvs. moms der afregnes med toldvæsenet i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunen
- *Købsmoms*, dvs. moms der indgår i den mellemkommunale momsudligningsordning

Konteringsreglerne er forskellige for de to former for moms. Reglerne er gennemgået i de følgende afsnit.

2.6.1 REGISTRERET MOMS

Registreret moms bruges her som betegnelse for den afregning af moms med toldvæsenet, som finder sted i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunerne.

Det lovmæssige grundlag for denne afregning findes i lovbekendtgørelse nr. 804 af 16. august 2000 bekendtgørelse af merafgiftsværdiloven Reglerne omfatter:

- De kommunale forsyningsvirksomheders afsætning
- Øvrige kommunale institutioners afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser til private, staten eller andre kommuner

Såvel beløbene for indgående og udgående moms som afregningen af moms med toldvæsenet skal i de kommunale budgetter og regnskaber registreres på funktion 8.59 Mellemløbskonto.

Der oprettes en konto for hver enkelt momsregistrering.

Kontoen skal være specificeret således:

xx Indgående moms
xx Udgående moms
xx Afregning af moms

Afregningen skal ske særskilt for hver momsregistrering.

Nedenfor er vist nogle eksempler på kontering i forbindelse med registreret moms.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

Forsyningsvirksomheder

Eksemplet viser konteringen af moms for et kommunalt varmeværk.

Konto for kommunalt varmeværk (på funktion 1.03)		Kassekonto (på funktion 8.01)		Momskonto (på funktion 8.59)	
800 ¹⁾			800 ¹⁾		
	1.000 ³⁾	1.000 ³⁾	200 ²⁾	200 ²⁾	
		250 ⁴⁾			250 ⁴⁾
			50 ⁵⁾	50 ⁵⁾	

Note til kontoskitserne:

1) Køb af olie	3) Salg af varme
2) Indgående moms (køb)	4) Udgående moms (salg)
	5) Afregning af moms

Afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser

Afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser til private, staten eller andre kommuner skal følge samme konteringsprincipper som for forsyningsvirksomhederne.

I eksemplet er vist konteringen af moms i forbindelse med et vejarbejde, der udføres for private.

Konto for vejarbejde for fremmede (på funktion 2.03)		Konto for øvrige fælles funktioner (på funktion 2.09)		Administrationskonto (på funktion 6.51)	
1.000 ¹⁾					
500 ³⁾			500 ³⁾		
800 ⁴⁾			800 ⁴⁾		150 ⁵⁾
150 ⁵⁾					
	2.450 ⁶⁾				

Kassekonto (på funktion 8.01)		Momskonto (på funktion 8.59)	
	1.000 ¹⁾		
	250 ²⁾	250 ²⁾	
2.450 ⁶⁾			612,5 ⁷⁾
612,5 ⁷⁾		362,5 ⁸⁾	
	362,5 ⁸⁾		

Note til kontoskitserne:

1) Køb af vejmaterialer	5) Administration
2) Indgående moms (køb)	6) Betaling for vejarbejdet inklusive administration
3) Løn til vejformænd m.v.	7) Udgående moms (salg)
4) Maskinydelser	8) Afregning af moms med toldvæsenet

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

Det bemærkes, at administrationsvederlaget alternativt kan indtægtsføres direkte på funktion 6.51. Indtægten og udgiften på funktion 2.03 reduceres i så fald tilsvarende.

Ved køb af maskiner til en momsregistreret virksomhed registrerer kommunen momsbeløbet ved købet som indgående moms. Der må derfor *ikke* samtidig beregnes moms af maskinydelser i forbindelse med et vejarbejde for andre med henblik på registrering som indgående moms på funktion 8.59.

Ved køb af maskiner, der både benyttes i forbindelse med momsregistreret virksomhed og til andre formål, foretages en fordeling af momsbeløbet ved købet. Den del, der vedrører den momsregistrerede virksomhed, registreres som indgående moms i virksomhedens momsregnskab. Den anden del af momsbeløbet anmeldes til refusion via momsudligningsordningen, jf. afsnit 2.6.2. Reglerne for fordeling af momsbeløb findes i Skatteministeriets bekendtgørelse af merafgiftsloven (nr. 804 af 16. august 2000).

2.6.2 KØBSMOMS

Købsmoms anvendes her som betegnelse for den moms, som kommunerne betaler ved køb af varer og tjenesteydelser, der *ikke* indgår i en momsregistreret virksomhed i kommunerne.

I henhold til lovbekendtgørelse nr. 623 af 25. juli 2002 om udligning (refusion) af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift får kommunerne som hovedregel købsmoms refunderet gennem en udligningsordning, som de selv finansierer.

Formålet med denne udligningsordning er at tilstræbe lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og kommunernes fremstilling af ydelser til eget brug. Refusionen af købsmoms via udligningsordningen betyder nemlig, at den enkelte kommune i valget mellem at udføre opgaver i eget regi eller ved fremmede tjenesteydelser kan se bort fra købsmomsen.

Nedenfor er nærmere redegjort for konteringsreglerne i forbindelse med købsmoms. Der skal herudover henvises til bestemmelserne i ovennævnte lovbekendtgørelse nr. 623 af 25. juli 2002 samt i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning.

Kontering af købsmoms

Købsmoms og refusion heraf gennem udligningsordningen samt bidraget til denne registreres i de kommunale budgetter og regnskaber på funktion 7.87 Udligning af moms. Under funktionen er autoriseret fire grupperinger:

- 01 Bidrag til udligningsordning
- 02 Refusion af købsmoms
- 03 Udgifter til købsmoms
- 04 Tilbagebetaling af refusion af købsmoms

Registreringen på grupperingerne skal i alle tilfælde ske ved anvendelse af hoved-

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

art 6 Finansudgifter.

Udgifter til købsmoms og indirekte udgifter til købsmoms, jf. momsudligningsordningens positivliste (omtalt nedenfor), budgetteres og regnskabsføres på gruppering 03.

Refusion af købsmoms samt refusion af tilskud i medfør af momsudligningsordningens positivliste budgetteres og regnskabsføres på gruppering 02. Da hovedart 6 Finansudgifter anvendes ved registreringen, skal denne ske i form af en negativ udgiftspostering.

Bidrag til udligningsordningen for købsmoms budgetteres og regnskabsføres på gruppering 01.

På gruppering 04 budgetteres og regnskabsføres tilbagebetaling af momsrefusion i forbindelse med indtægtsdækket driftsvirksomhed (huslejeindtægter), købsmoms af anlægsudgifter ved salg af anlæg, inden for 5 år samt tilbagebetaling af 17 ½ % af tilskud fra fonde, private foreninger, institutioner m.v. og EU anlægstilskud. Reglerne er omtalt nedenfor.

Refusion af købsmoms

De momsbeløb, der refunderes gennem den mellemkommunale udligningsordning, omfatter afholdte momsudgifter på hovedkonto 0-6, bortset fra registreret moms, jf. afsnit 2.6.1.

Fra denne hovedregel er der *følgende specifikke undtagelser*:

- Momsudgifter vedrørende drifts- og anlægsudgifter på funktion 2.31 Busdrift, 2.33 Færgedrift, 2.35 Jernbanedrift og 5.30 Ældreboliger
- Momsudgifter vedrørende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på hovedkonto 5, såfremt institutionen har lejet sig ind eller vil leje sig ind i lokaler, der ejes eller opføres af andre end institutionen, eller hvis der ikke er indgået overenskomst med kommunen inden anlægsarbejdets igangsætning
- Momsudgifter vedrørende tilsvarende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på funktion 3.11 Specialpædagogisk bistand til børn og voksne og selvejende eller private sygehuse på funktion 4.01 Somatiske sygehuse og 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger, i det omfang disse efter konteringsreglerne skal optages i kommunernes budgetter og regnskaber

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

De nævnte momsudgifter kan *ikke* anmeldes til refusion via udligningsordningen. Som følge heraf skal der i disse tilfælde som *undtagelser fra hovedreglen* ske registrering af udgifterne *inklusive moms* i kommunernes budgetter og regnskaber.

De momsbærende arter

Administrationen af momsudligningsordningen er tilrettelagt således, at kommunerne månedligt indberetter afholdte udgifter til købsmoms til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på refusion.

For at sikre en ensartet og entydig bestemmelse af de udgifter til købsmoms, som indgår i udligningsordningen, er artsinddelingen opbygget således, at der kun på nogle bestemte arter registreres udgifter med købsmoms.

Det drejer sig om

- Art 2.2 Fødevarer
- Art 2.3 Brændsel og drivmidler
- Art 2.7 Anskaffelser
- Art 2.9 Øvrige varekøb
- Art 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
- Art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.

Denne opdeling af arterne indebærer, at der på art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v. *kun* må konteres momsbelagte ydelser.

Tjenesteydelser, som ikke er momsbelagte, skal derimod konteres på art 4.0 Tjenesteydelser uden moms. Det afgørende for kontering på art 4.0 er altså, at der er tale om ikke-momsbelagte tjenesteydelser. Hvorvidt art 4.0 eller art 4.9 skal anvendes i forbindelse med registreringen af godtgørelser (telefongodtgørelse, hotelgodtgørelse osv.), beror på, om godtgørelsen ydes efter regning, hvor der i beløbet indgår momsudgifter.

På art 4.0 skal endvidere konteres visse udgifter, som ikke er egentlige tjenesteydelser, men varekøb og anskaffelser, som ikke er belagt med moms. Som eksempler herpå kan nævnes avisabonnementer og køb af visse kunstgenstande.

Som omtalt i afsnit 2.5 er det frivilligt for kommunerne, om de vil anvende arterne under hovedart 9 Interne udgifter og indtægter ved registreringen af interne afregninger.

Af hensyn til administrationen af momsudligningsordningen er det imidlertid nødvendigt, at kommunerne som udgangspunkt foretager registrering på de *eksterne* arter i forbindelse med afregning af momsbelagte ydelser mellem konti vedrørende momsregistreret virksomhed og konti vedrørende momsudligningsordningen. Det skyldes, at opgørelsen af moms i udligningsordningen sker på grundlag af registreringen på de eksterne arter.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Intern afregning af ydelser, som er momsbelagte, må således kun registreres med anvendelse af hovedart 9, når afregningen sker mellem konti, som i relation til momsafregning er ens. Ved afregning af momsbelagte ydelser mellem konti, som i relation til momsafregning er forskellige, skal beløbet debiteres kontoen, *hvortil* der flyttes, ved anvendelse af en ekstern art. Den konto, hvorfra der flyttes, minusdebiteres beløbet ved anvendelse af den samme eksterne art.

Administrationen af momsudligningsordningen indebærer endvidere, at køb af varer eller tjenesteydelser hos staten eller andre kommuner, der på det pågældende aktivitetsområde er momsregistrerede og altså afregner deres leverancer inklusive moms, skal konteres på en af de momsbærende udgiftsarter og *ikke* på art 4.6, 4.7 eller 4.8. Der skal i denne situation anvendes samme fremgangsmåde som for forsyningsvirksomheder, der regnes for eksterne i forhold til både den enkelte og andre kommuners virksomhed.

En kommune kan dog godt, når den køber varer og tjenesteydelser i udlandet til levering i Danmark, anmelde importmoms og erhvervsmoms, der er afregnet hos Told & Skat, til refusion via udligningsordningen. Momsafløftningen sker her på samme måde, som hvis købet var foretaget i Danmark (dvs. gennem kontering på de momsbærende arter).

Positivlisten

Ud over udgifter på de momsbærende arter kan kommunerne anmelde en procentdel af visse betalinger og tilskud til refusion under udligningsordningen. Baggrunden for dette er, at en række kommuner lader aktiviteter udføre af private eller foreninger. Såfremt den del af disse betalinger eller tilskud, der dækker momsudgifter, ikke kunne anmeldes til refusion, ville det modvirke den tilsigtede konkurrenceneutralitet og begunstige udførelse af opgaver i kommunalt regi.

De tilskud m.v., der kan anmeldes til refusion i momsudligningsordningen, beregnes som en procent af de bogførte udgifter på bestemte funktioner og arter. Reglerne herom er fastlagt i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning, og listen over betalinger og tilskud, der kan anmeldes til refusion – den såkaldte positivliste – er optaget som bilag til dette afsnit.

Den del af de tilskud, som kan anmeldes til refusion i momsudligningsordningen, bogføres ikke på hovedkonto 0-6, men på funktion 7.87. Udligning af købsmoms.

Fælleskommunal virksomhed

Af hensyn til udligningsordningen gælder for *fælleskommunal virksomhed*, som i af én af fællesskabets kommuner regnskabsføres med fuld artsspecifikation på hovedkonto 0-6, at de andre kommuner i fællesskabet skal udgiftsføre betalinger til dette på art 4.7. Momsudgifterne anmeldes da til refusion af den regnskabsførende kommune, der herefter fremsender regninger eksklusive moms til de øvrige kommuner i fællesskabet.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Dette gælder dog *ikke*, hvis den regnskabsførende kommune er momsregistreret på det pågældende område. I dette tilfælde skal der afregnes inklusive moms, jf. bemærkningerne ovenfor om anvendelse af en ekstern udgiftsart, hvis der er tale om afregning af leverancer inklusive moms.

Fælleskommunale virksomheder, der af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan - såfremt der foreligger godkendelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet - anmelde købsmoms til refusion fra udligningsordningen gennem fællesskabets kommuner idet dog virksomhed, som kan henføres til funktionerne, 0.95 Redningsberedskab og 4.10 Centralvaskerier, er undtaget fra godkendelse.

Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale forsynings- og forsyningslignende virksomheder kan som udgangspunkt ikke opnå godkendelse.

Er der ikke tale om et tilskud eller overførsler, der skal konteres på art 5.9, kan fællesskabets købsmoms indgå i udligningen på følgende måde. Kommunernes betalinger til fællesskabets specificeres på en moms bærende betaling, der konteres på art 4.9, og en ikke-moms bærende betaling, der konteres på art 4.0. Opdelingen på moms bærende og ikke-moms bærende betaling foretages på grundlag af, hvor stor en del af betalingen der vedrører momsbelagte, henholdsvis ikke-momsbelagte, udgifter. Er der tale om en aconto-afregning med fællesskabet, må fordelingen foretages på grundlag af, hvor stor en del af betalingen der vedrører momsbelagte, henholdsvis ikke-momsbelagte udgifter. Ved den endelige regnskabsaflæggelse må beløbene på art 4.9, henholdsvis art 4.0 reguleres, således at de kommer til at svare til den rent faktiske fordeling af fællesskabets udgifter på moms bærende og ikke-moms bærende udgifter.

Ved egentlige køb af varer og tjenesteydelser hos et fællesskab, der er selvstændigt regnskabsførende, konteres der på en af de sædvanlige udgiftsarter.

Særligt om selvejende/private institutioner

På selvejende og private institutioner, som er selvstændigt regnskabsførende efter kommunens standardkontoplan, kan regnskabsføringen foretages inklusive købsmoms.

Ved overdragelsen af budgettet til institutionen kan de moms bærende arter tillægges købsmoms, således at bevillingskontrol i institutionen løbende sker på grundlag af udgifter inklusive købsmoms.

Institutionens budget optages i kommunens årsbudget uden købsmoms, og ved institutionens aflæggelse af regnskabet til kommunen skal udgifterne registreres på de relevante arter på normal vis, hvorved købsmoms automatisk udskilles og henføres til funktion 7.87.

Optagelse af anlægsposterne for selvejende og private institutioner (bortset fra private lederejede institutioner), med hvem der er indgået driftsoverenskomst før anlægsarbejdernes påbegyndelse, indebærer, at der kan ydes momsrefusion af afholdte anlægsudgifter. I de tilfælde, hvor en institution har lejet sig ind eller vil leje sig ind i bygninger ejet af andre end institutionen, kan der ikke ydes

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

momsrefusion af anlægsudgifterne, jf. også ovenfor.

Tilbagebetalingsregler vedrørende momsudligningsordningen

For indtægtsdækket driftsvirksomhed skal købsmoms, der dækkes af *huslejeindtægter*, undtages fra udligning. Det sker ved, at 7,5 pct. af de bogførte egne huslejeindtægter på art 7.1 fragår ved den månedlige saldoopgørelse af købsmomsen til refusion. Huslejeindtægter registreret på art 7.1 funktion 5.30 Ældreboliger er ikke omfattet af denne tilbagebetalingsregel.

For øvrige former for indtægtsdækket driftsvirksomhed foretages der *ikke* modregning.

Af hensyn til en korrekt opgørelse af tilbagebetalingsgrundlaget og af afstemningsmæssige årsager er det nødvendigt at anvende en særlig art til registrering af egne huslejeindtægter.

Konteringsreglerne er derfor udformet således, at art 7.1 forbeholdes huslejeindtægter, der *ikke* stammer fra fremlejemål. Indtægter i form af varmebidrag (herunder aconto-bidrag) i forbindelse med de nævnte lejemål skal ligeledes registreres på art 7.1. Alle øvrige lejeindtægter skal registreres på art 7.2 eller art 7.9.

Tilbagebetalingsbeløbet, der vil indgå som minuspost i den månedlige saldoopgørelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet af beløb til momsrefusion, skal registreres på funktion 7.87, gruppering 03. Registreringen af modposterne til tilbagebetalingsbeløb skal ske på gruppering 04.

For *anlægsudgifter* gælder, at refunderet købsmoms skal tilbagebetales til udligningsordningen, hvis anlægget sælges inden for en periode af 5 år.

Denne tilbagebetalingsregel administreres således, at tilbagebetalingen opgøres, enten løbende i forbindelse med salget af anlægget, eller ved kommunalbestyrelsens godkendelse af anlægsregnskabet.

Refusionen af købsmoms, som skal tilbagebetales, opgøres på grundlag af anlægsregnskabets udgifter på de momsbærende arter. Der tilbagebetales en andel af refusionen svarende til salgsindtægternes andel af de samlede udgifter i regnskabet inkl. moms. Tilbagebetalingen kan dog højst svare til den refusion, der er udbetalt.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen til Indenrigs- og Sundhedsministeriet som en minuspost under gruppering 03. Registreringen af modposterne til tilbagebetalingsbeløb skal ske under gruppering 04.

Det tilføjes, at lodsejerfinansierede anlægsudgifter vedrørende spildevandsanlæg (funktionerne 1.40-1.43) *ikke* er omfattet af ovennævnte tilbagebetalingsregel.

Ved udbetaling af erstatninger for skader eller lignende skal købsmoms refunderet i forbindelse med udbedring af den pågældende skade *ikke* tilbagebetales til momsudligningsordningen.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Købsmomsudgifter afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, *finansieret af tilskud til kommunen fra fonde, private foreninger, institutioner mv.* er ikke omfattet af udligningen. Dette gælder tilsvarende for anlægstilskud fra EU's strukturfonde viderefordelt af den danske stat, og direkte anlægstilskud fra EU. (Tilskud fra offentlige myndigheder og andre offentlige instanser er som udgangspunkt ikke omfattet af udligningsordningens tilbagebetalingsregel).

Denne regel administreres ved, at et beløb svarende til 17,5 pct. af de nævnte typer af tilskud tilbagebetales til momsudligningsordningen.

Det gælder dog som en undtagelse, at forskningstilskud registreret på funktion 4.01 og 4.02 ikke er omfattet af tilbagebetalingsreglen.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen til Indenrigs- og Sundhedsministeriet som en minuspost under gruppering 03 med modpost på gruppering 04.

Eksempel:

Eksemplet viser kontering af udgifter og købsmoms samt refusion heraf i forbindelse med folkeskoleområdet

Konto for folkeskoler (på funktion 3.01)	Kassekonto (på funktion 8.01)	Konto for købsmoms (på funktion 7.87, gruppe 03)	Konto for refusion af købsmoms (på funktion 7.87, gruppe 02)
600 ¹⁾	600 ¹⁾		
	150 ¹⁾		
300 ²⁾	300 ²⁾		
	75 ²⁾		
500 ³⁾	500 ³⁾		
	125 ³⁾		
300 ⁴⁾	300 ⁴⁾		
	75 ⁴⁾		
	425 ⁶⁾	425 ⁵⁾	÷425 ⁶⁾

Noter til kontoskitserne:

- 1) Udgifter til øvrige varekøb - art 2.9
- 2) Udgifter til anskaffelser - art 2.7
- 3) Udgifter til entreprenør og håndværkerydelser - art 4.5
- 4) Udgifter til øvrige tjenesteydelser m.v. - art 4.9
- 5) Udgifter til købsmoms
- 6) Refusion af købsmoms - opføres som "negativ udgift" på funktion 7.87, gruppering 02

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

BILAG
Positivliste
gældende fra og med regnskab 2004

Art- konto	Funk- tion		Momsandels- procent	
(Drift: DR1) (Anlæg: DR3)				
<i>Kommuner</i>				
5.9	0.14	Sanering	-	40
5.9	0.30	Fælles formål	45	85
5.9	0.31	Stadion og idrætsanlæg	45	85
5.9	0.32	Idræts- og svømmehaller	45	85
5.9	0.33	Friluftsbade	45	85
5.9	0.35	Andre fritidsfaciliteter	45	85
4.6	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
5.9	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
4.6	3.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25	85
5.9	3.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25	85
5.9	3.60	Museer	35	85
5.9	3.63	Musikarrangementer	10	85
5.9	3.64	Andre kulturelle opgaver	35	85
5.9	3.74	Lokaletilskud	65	-
5.9	5.08	Støtte til frivilligt socialt arbejde	15	-
5.9	5.19	Tilskud til puljeordninger og private klubber	25	-
****4.0	5.20	Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge	25	-
****4.0	5.21	Forebyggende foranstaltninger	25	-
****4.0	5.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25	-
5.9	5.38	Beskyttet beskæftigelse	70	85
5.9	5.39	Aktivitets- og samværstilbud	70	85
****4.0	5.42	Botilbud til personer med særlige sociale problemer	25	-
****4.0	5.45	Behandling af stofmisbrugere	25	-
****4.0	5.46	Rådgivning af stofmisbrugere	25	-
****4.0	5.50	Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.	25	-
****4.0	5.51	Amskommunale botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.	25	-
****4.0	5.52	Kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer med særlige behov	25	-
*5.2	5.54	Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring og pasning af døende	95	
****4.0	5.55	Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende	25	-
****4.0	5.56	Amskommunale tilbud til midlertidigt ophold for sindslidende	25	-
5.9	5.60	Introduktionsprogram mv.	25	85
5.2	5.83	Kommunal tandpleje	15	85
***5.9	5.98	Beskæftigelsesordninger. Gruppering 18. Udgifter ved undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kontanthjælpsmodtagere	10	85

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Art- konto	Funk- tion		Momsandels- procent	
(Drift: DR1) (Anlæg: DR3)				
<i>Amtskommuner</i>				
4.6	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
4.6	3.12	Efterskoler og ungdomskostskoler	25	85
4.6	3.42	Bidrag til private og statslige skoler og kurser	25	85
5.9	3.46	Social- og sundhedsuddannelser	25	85
5.9	3.47	Sygeplejeuddannelser	25	85
5.9	3.48	Pædagogisk grunduddannelse	25	85
5.9	3.60	Museer	35	85
5.9	3.63	Musikarrangementer	10	85
5.9	3.64	Andre kulturelle opgaver	35	85
5.9	3.74	Lokaletilskud	65	-
**4.0	4.01	Somatiske sygehuse	25	-
**4.0	4.02	Psykiatriske sygehuse og afdelinger	25	-
**4.0	4.40	Rekonvalescenthjem og efterbehandlings- klinikker	25	85
5.9	5.08	Støtte til frivilligt socialt arbejde	15	-
****4.0	5.20	Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge	25	-
****4.0	5.21	Forebyggende foranstaltninger	25	-
****4.0	5.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25	-
5.9	5.38	Beskyttet beskæftigelse	70	85
5.9	5.39	Aktivitets- og samværstilbud	70	85
5.9	5.40	Revalidering	70	85
****4.0	5.42	Botilbud til personer med særlige sociale problemer	25	-
****4.0	5.45	Behandling af stofmisbrugere	25	-
****4.0	5.46	Rådgivning af stofmisbrugere	25	-
****4.0	5.50	Botilbud til længerevarende ophold for udvik- lingshæmmede, fysisk handicappede m.v.	25	-
****4.0	5.51	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handi- cappede m.v.	25	-
****4.0	5.52	Kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer med særlige behov	25	-
*5.2	5.54	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring og pasning af døende	95	-
****4.0	5.55	Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende	25	-
****4.0	5.56	Amtskommunale tilbud til midlertidigt ophold for sindslidende	25	-
* Gælder ikke for motorkøretøjer samt plejevederlag og hjælp til medicin mv. ved pasning af døende i eget hjem.				
** Gælder for selvejende/private sygehuse mv.				
*** Optagelse på positivlisten gælder kun for posteringer på artskonto 5.9, funktion 5.98, gruppering 18.				
**** Gælder alene registreringer på ejerstedkode 2 Selvejende / Private institutioner uden drift-overskomst med kommune / amt.				

3 DEN AUTORISEREDE KONTOPLAN

Indhold	Side
0 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	3.0 - 1
1 Forsyningsvirksomheder m.v.	3.1 - 1
2 Trafik og infrastruktur	3.2 - 1
3 Undervisning og kultur	3.3 - 1
4 Sygehusvæsen og sygesikring	3.4 - 1
5 Social og sundhedsvæsen	3.5 - 1
6 Administration	3.6 - 1
7 Renter, tilskud, udligning, skatter m.v.	3.7 - 1
8 Balanceforskydninger	3.8 - 1
9 Balance	3.9 - 1

3 DEN AUTORISEREDE KONTOPLAN

0 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger

JORDFORSYNING

- 0.01 Fælles formål
- 0.02 Boligformål
- 0.03 Erhvervsformål
- 0.04 Offentlige formål
- 0.05 Ubestemte formål

FASTE EJENDOMME

- 0.10 Fælles formål
- 0.11 Beboelse
  - 1 Drift
    - 01 Boliger til integration af udlændinge
    - 02 Boliger til midlertidig boligplacering af flygtninge
    - 03 Udgifter ved lejetab og garanti ved fraflytning
    - 92 Betaling vedrørende boliger til integration af udlændinge
    - 93 Betaling vedrørende midlertidige boliger til flygtninge
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende udgifter til lejetab og garanti ved fraflytning
- 0.12 Erhvervsjendomme
- 0.13 Andre faste ejendomme
- 0.14 Sanering
- 0.15 Byfornyelse og boligforbedring
  - 1 Drift
    - 01 Ydelsesstøtte

FRITIDSOMRÅDER

- 0.20 Fælles formål
- 0.21 Parker og legepladser
- 0.22 Skove og naturområder
- 0.23 Strandområder
- 0.24 Kolonihaver

FRITIDSFACILITETER

- 0.30 Fælles formål
- 0.31 Stadion og idrætsanlæg
- 0.32 Idræts- og svømmehaller
- 0.33 Friluftsbade
- 0.34 Campingpladser og vandrerhjem

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

0.35 Andre fritidsfaciliteter

KIRKEGÅRDE

0.40 Kirkegårde

NATURFREDNING

0.41 Naturfredning

VANDLØBSVÆSEN

0.70 Fælles formål

0.71 Vedligeholdelse af vandløb

0.72 Bidrag for vedligeholdelsesarbejde m.v.

0.74 Kystsikring

ØVRIGE MILJØFORANSTALTNINGER

0.80 Fælles formål

0.81 Oprydning på kemikalieaffaldsdepoter

0.85 Recipientkvaliteter og spildevand

0.86 Vandindvinding

0.87 Miljøcentre m.v.

0.89 Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.

DIVERSE UDGIFTER OG INDTÆGTER

0.90 Sandflugt

0.91 Skadedyrsbekæmpelse

0.92 Foranstaltninger i øvrigt

REDNINGSBEREDSKAB

0.95 Redningsberedskab

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

1 Forsyningsvirksomheder m.v.**FORSYNINGSVIRKSOMHEDER**

- 1.01 Gasforsyning
- | 1.02 El-forsyning
  - 1 Drift
  - 04 Skattebetalinger
- | 1.03 Varmeforsyning
- | 1.04 Vandforsyning
  - 1 Drift
  - 02 Tilskud til vandforsyning
- | 1.06 Andre forsyningsvirksomheder

SPILDEVANDSANLÆG

- | 1.40 Fælles formål
  - 1 Drift
    - 92 Vejafvandingsbidrag
    - 93 Vandafledningsbidrag, boliger
    - 95 Vandafledningsbidrag, erhvervsejendomme
    - 96 Særbidrag
- | 1.41 Hovedkloakker og pumpestationer
- | 1.42 Detailkloakker
- | 1.43 Rensningsanlæg
- | 1.44 Tømningsordninger
  - 1 Drift
    - 93 Bidrag for tømning

RENOVATION M.V.

- | 1.50 Fælles formål
  - 1 Drift
    - 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
    - 93 Salg af genanvendelige materialer
- | 1.51 Renovation
  - 1 Drift
    - 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
    - 93 Salg af genanvendelige materialer
- | 1.52 Konverteringsanlæg
  - 1 Drift
    - 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
    - 93 Salg af genanvendelige materialer
- | 1.53 Lossepladser
  - 1 Drift
    - 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
    - 93 Salg af genanvendelige materialer
- | 1.54 Olie- og kemikalieaffald
  - 1 Drift

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

- 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
- 93 Salg af genanvendelige materialer
- | 1.55 Genanvendelsesanlæg og forsortering
  - 1 Drift
    - 92 Gebyr for genanvendelsesordninger
    - 93 Salg af genanvendelige materialer

Dato: 1. juli 2000

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

2 Trafik og infrastruktur**FÆLLES FUNKTIONER**

- 2.01 Fælles formål
- 2.03 Arbejder for fremmed regning
- 2.05 Driftsbygninger og -pladser
- 2.09 Øvrige fælles funktioner

KOMMUNALE VEJE

- 2.11 Vejvedligeholdelse m.v.
- 2.14 Vintertjeneste
- 2.22 Vejanlæg

KOLLEKTIV TRAFIK

- 2.30 Fælles formål
- 2.31 Busdrift
- 2.32 Skolebusdrift
- 2.33 Færgedrift
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Statstilskud til trafikbetjening af små øer
- 2.34 Lufthavne
- 2.35 Jernbanedrift

HAVNE

- 2.40 Havne
- 2.41 Lystbådehavne m.v.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

3 Undervisning og kultur

FOLKESKOLEN

- 3.01 Folkeskoler
  - 1 Drift
    - 07 Skolebiblioteker
    - 92 Deltagerbetaling
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Tilskud til læreres videreuddannelse
    - 03 Tilskud vedrørende skolelån
    - 05 Tilskud til kommunale øvelsesskoler m.v.
- 3.02 Serviceforanstaltninger
- 3.03 Syge- og hjemmeundervisning
- 3.04 Skolepsykolog
- 3.05 Skolefritidsordninger
  - 1 Drift
    - 02 Søskenderabat
    - 03 Fripladser i skolefritidsordninger
    - 92 Forældrebetaling incl. fripladser og søskenderabat
- 3.06 Amtscentraler
- 3.07 Undervisning af børn med vidtgående handicap
- 3.08 Observationsskoler

- 3.10 Bidrag til statslige og private skoler
  - 1 Drift
    - 01 Elever i frie grundskoler samt grundskoleafdelinger ved private gymnasieskoler
    - 04 Skolefritidsordninger ved frie grundskoler
- 3.11 Specialpædagogisk bistand til børn og voksne
  - 1 Drift
    - 01 Specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen
    - 02 Undervisning og specialpædagogisk bistand til personer med fysisk eller psykisk handicap efter undervisningspligtens ophør
    - 03 Sprogstimulering af førskolebørn
- 3.12 Efterskoler og ungdomskostskoler
- 3.13 Forberedende voksenundervisning
- 3.14 Ungdommens Uddannelsesvejledning

PRØVEFORBEREDENDE ENKELTFAGSUNDERVISNING

- 3.37 Prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne
  - 1 Drift
    - 92 Deltagergebyr
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende lærerkandidater

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

GYMNASIER M.V.

- 3.40 Fælles formål
- 3.41 Gymnasier og HF-kurser
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende lærerkandidater
    - 02 Refusion vedrørende gymnasiale suppleringskurser
- 3.42 Bidrag til private og statslige skoler og kurser
  - 1 Drift
    - 01 Bidrag for gymnasie- og HF-elever og kursister i private og statslige gymnasier m.v.

FAGLIGE UDDANNELSER

- 3.43 Bidrag til lærlingeundervisning
- 3.44 Andre faglige uddannelser
  - 1 Drift
    - 01 Bidrag vedrørende ordinære elever på produktionsskoler
- 3.45 Erhvervsgrunduddannelser
  - 1 Drift
    - 01 Skoleydelse
    - 02 Undervisning

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDDANNELSER M.V.

- 3.46 Social- og sundhedsuddannelser
- 3.47 Sygeplejeuddannelser
- 3.48 Pædagogisk grunduddannelse

BEFORDRING AF ELEVER

- 3.49 Befordring af elever

FOLKEBIBLIOTEKER

- 3.50 Folkebiblioteker
  - 1 Drift
    - 03 Bøger m.v.
    - 08 Andre udlånsmaterialer

KULTUREL VIRKSOMHED

- 3.60 Museer
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Ordinært statstilskud
    - 02 Ekstraordinært statstilskud
- 3.61 Biografer
- 3.62 Teatre

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

- 2 Statsrefusion
  - 01 Refusion vedrørende børneteatre, egnsteatre og opsøgende teatre
- 3.63 Musikarrangementer
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende musikskoler
- 3.64 Andre kulturelle opgaver

FOLKEOPLYSNING OG FRITIDSAKTIVITETER M.V.

- 3.70 Fælles formål
- 3.71 Start- og udviklingspuljen
- 3.72 Folkeoplysende voksenundervisning
  - 1 Drift
    - 01 Undervisning
- 3.73 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde
  - 1 Drift
    - 02 Aktiviteter
- 3.74 Lokaletilskud
  - 1 Drift
    - 01 Lokaletilskud til folkeoplysende voksenundervisning.
    - 02 Lokaletilskud til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.
    - 92 Gebyrindtægter efter § 22, stk. 4, vedrørende lokaler til den folkeoplysende voksenundervisning.
    - 93 Gebyrindtægter efter § 22, stk. 4, vedrørende lokaler til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.
- 3.75 Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven
- 3.76 Ungdomsskolevirksomhed
- 3.77 Daghøjskoler
  - 1 Drift
    - 01 Grundtilskud til daghøjskoler vedr. kontanthjælpsmodtagere efter aktivlovens § 16, stk. 2.
- 3.78 Elevtilskud

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

4 Sygehusvæsen og sygesikring

SYGEHUSE

- 4.01 Somatiske sygehuse
  - 1. Drift
    - 90 Indtægter fra aktivitetsafhængige puljer
- 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger
  - 1 Drift
    - 01 Generelle udgifter
    - 02 Direkte henførbare udgifter

SERVICEFUNKTIONER

- 4.07 Kursusafdeling
- 4.10 Centralvaskerier
- 4.11 Øvrige servicefunktioner
- 4.12 Sygehusapoteker

SELVSTÆNDIGE AMBULATORIER OG KLINIKKER

- 4.24 Røntgenklinikker
- 4.30 Jordemodercentre
- 4.32 Øvrige klinikker og ambulatorier

EFTERBEHANDLINGSINSTITUTIONER

- 4.40 Rekonvalescenthjem og efterbehandlingsklinikker

SYGESIKRING M.V.

- 4.70 Offentlig sygesikring
  - 1 Drift
    - 01 Almen lægehjælp
    - 02 Speciallægehjælp
    - 03 Medicin
    - 04 Tandlægebehandling
    - 05 Fysiurgisk behandling
    - 06 Kiropraktor
    - 07 Brillor
    - 08 Rejsesygeforsikring
    - 09 Fodterapeuter
    - 10 Psykologbehandling
    - 11 Øvrige sygesikringsudgifter
    - 12 Ernæringspræparater
- 4.71 Profylaktiske svangreundersøgelser
- 4.72 Lægeundersøgelser af børn
- 4.73 Vaccinationer
- 4.74 Specialiseret tandplejetilbud (amtstandpleje)

5 Social- og sundhedsvæsen

KONTANTHJÆLP OG AKTIVERING M.V.

5.01 Kontanthjælp

1 Drift

- 01 Løntilskud ved optræning eller uddannelse (§ 9 stk. i lov nr. 417 af 10. juni 2003 om aktiv socialpolitik).
- 02 Revalideringsydelse med 50 pct. refusion (§ 52 i lov om aktiv socialpolitik)
- 03 Tillægsydelser under revalidering og merudgifter til bolig under revalidering (lov om aktiv beskæftigelsesindsats §§ 76, 78, 79, 80 og 82 og lov om aktiv socialpolitik § 64). Ikrafttræden: Regnskab 2003/budget 2004
- 04 Udgifter vedrørende samværsret mv. med børn (§§ 83 og 84)
- 05 Tilskud til selvstændig virksomhed (Lov om aktiv socialpolitik § 65)
- 06 Sygebehandling, medicin (§ 82)
- 07 Løntilskud i forbindelse med revalidenders ansættelse med løn-tilskud med 65 pct. refusion (lov nr. 419 af 10. juni 2003 om aktiv beskæftigelsesindsats § 51, stk. 3, jf. § 64, stk. 4 og lov om aktiv socialpolitik § 51, stk. 2).
- 08 Hjælp til enkeltudgifter og flytning (§§ 81 og 85)
- 09 Merudgiftsydelse ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne (§ 28)
- 10 Merudgifter m.v. for voksne med nedsat funktionsevne (§ 84)
- 11 Revalideringsydelse i forbindelse med virksomhedspraktik med 65 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik § 52, jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 45, stk. 2)
- 12 Hjælp til opkvalificering, hjælpemidler og introduktion (lov om aktiv beskæftigelsesindsats §§ 99, 100 og 101).
- 13 Kontanthjælp til forsørgere og starthjælp til gifte og samlevende fyldt 25 år (§ 25, stk. 1, nr. 1, § 25, stk. 2, § 25, stk. 5 og stk. 7, § 25, stk. 12 nr. 1 og stk. 13, § 25 a, og § 26, stk. 5)
- 14 Kontanthjælp og starthjælp under forrevalidering (§§ 25, 25 a og 26, stk. 5, jf. §§ 46, stk. 1, 3. pkt. og 47, stk. 4 og 5).
- 15 Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne (§ 29)
- 16 Særlig støtte (§ 34)
- 17 Efterlevelseshjælp (§ 85 a)
- 18 Kontanthjælp til ikke-forsørgere og starthjælp til enlige fyldt 25 år (§ 25, stk. 1, nr. 2, § 25, stk. 3, § 25, stk. 5 og stk. 7, § 25, stk. 12, nr. 2 og stk. 13, § 25 a, og § 26, stk. 5)
- 19 Kontanthjælp til personer fyldt 60 år uden ret til social pension og til asylansøgere (§§ 25 a, 27 og 27 a)

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

- 20 Kontanthjælp og starthjælp til unge mv. (§ 25, stk. 1, nr. 3 og 4, § 25, stk. 4, § 25, stk. 12, nr. 3 og 4 og stk. 13, § 25 a, og § 26, stk. 5)
- 91 Tilbagebetaling af hjælp ydet med 50 pct. refusion (§§ 91, 93 og 94 i lov om aktiv socialpolitik, og § 111 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt § 119 i lov om social service)
- 92 Tilbagebetaling af hjælp ydet med 65 pct. refusion (§§ 91 og 93 i lov om aktiv socialpolitik og § 111 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats)
- 93 Tilbagebetaling af hjælp ydet med 50 pct. refusion (§ 65 i lov om aktiv socialpolitik, jf. bistandslovens § 43, stk. 8 og 9)
- 95 Tilbagebetaling af terminsydelser m.v. (§ 92)
- 2 Statsrefusion
  - 01 Refusion af løntilskud og revalideringsydelse med 65 pct. refusion på grupperingsnr. 07 og 11 minus gruppering nr. 92
  - 02 Refusion af kontanthjælp m.v. på grupperingsnr. 01-06, 08-10, 12-20, minus grupperingsnr. 91, 93 og 95
  - 03 Berigtigelser
  - 04 Tilskud fra EU

5.04 Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge

1 Drift

- 04 Hjælp til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik §§ 25, 25 a, 26, 27, 27 a, 34, 36, 36 a og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 63)
- 05 Hjælp til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik §§ 52, 63, 64 og 65 og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 63)
- 06 Hjælp i øvrigt til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion
- 16 Hjælp til flygtninge i øvrigt i de første 3 år med 100 pct. refusion
- 91 Tilbagebetaling vedrørende beløb med 100 pct. refusion
- 92 Tilbagebetaling vedrørende beløb med 75 pct. refusion

2 Statsrefusion

- 01 Refusion vedrørende flygtninge med 100 pct. refusion
- 02 Refusion vedrørende flygtninge med 75 pct. refusion
- 04 Tilskud fra EU

5.05 Aktiverede kontanthjælpsmodtagere

1 Drift

- 02 Kontanthjælp til personer under 30 år i visitations- og mellemprioriteterne (§§ 25, 25 a, og 26, stk. 5, jf. jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003 om aktiv socialpolitik).
- 04 Særlig støtte (§ 34, jf. §§ 16, 20, 21, 23, 24 og 36).
- 07 Godtgørelse (Lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 83)

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

- 10 Forsørgelse af personer i tilbud efter kapitel 10 og 11 (lov om en aktiv beskæftigelsesindsats §§ 38 stk. 2 og 45, stk. 2 og 3).
- 11 Løntilskud til personer i tilbud efter kapitel 12 (lov om aktiv beskæftigelsesindsats (§ 63 jf. § 64, stk. 3 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).
- 93 Tilbagebetaling

2 Statsrefusion

- 01 Refusion af udgifterne på gruppering 02-04 og 10-11 minus gruppering 93
- 03 Berigtigelser
- 04 Tilskud fra EU

5.08 Støtte til frivilligt socialt arbejde

5.09 Beboerrådgivning

DAGPLEJE, DAGINSTITUTIONER OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE

5.10 Fælles formål

1 Drift

- 01 Fripladser i kommunal dagpleje
- 02 Fripladser i vuggestuer
- 03 Fripladser i børnehaver
- 04 Fripladser i integrerede institutioner
- 05 Fripladser i fritidshjem
- 06 Fripladser i klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud
- 09 Fripladser i puljeordninger og private klubber
- 10 Fripladser i åbne pædagogiske tilbud, legesteder m.v.
- 11 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i kommunal dagpleje
- 12 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i vuggestuer
- 13 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i børnehaver
- 14 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i integrerede institutioner
- 15 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i fritidshjem
Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud
Søskenderabat
- 18 Tilskud til forældre, der vælger privat pasning (§ 26)
- 19 Tilskud til forældre på børnepasningsorlov (§§ 27 og 27 a) og tilskud til forældre vedrørende pasning af egne børn (§ 26 a)
- 20 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen i åbne pædagogiske tilbud, legesteder m.v.

2 Statsrefusion

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

06 Refusion af udgifterne på funktionerne 5.10-5.19 vedrørende flygtninge med 100 pct. refusion

5.11 Dagpleje

1 Drift

01 Løn til dagplejere

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 i serviceloven)

93 Særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 a i serviceloven)

5.12 Vuggestuer

1 Drift

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 i serviceloven)

93 Særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 a i serviceloven)

5.13 Børnehaver

1 Drift

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 i serviceloven)

93 Særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 a i serviceloven)

5.14 Integrerede daginstitutioner

1 Drift

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 i serviceloven)

93 Særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 a i serviceloven)

5.15 Fritidshjem

1 Drift

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 i serviceloven)

93 Særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 a i serviceloven)

5.16 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud

1 Drift

92 Forældrebetaling inkl. tilskud

5.17 Særlige dagtilbud og særlige klubber

1 Drift

01 Fripladser

02 Tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen

03 Søkenderabat

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§§ 18 og 25)

5.18 Åbne pædagogiske tilbud, legesteder m.v.

1 Drift

92 Forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 i serviceloven)

93 Særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (§ 15 a i serviceloven)

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

5.19 Tilskud til puljeordninger og private klubber

1 Drift

- 01 Obligatoriske tilskud til puljeordninger

DØGNINSTITUTIONER, OPHOLDSSTEDER OG FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER FOR BØRN OG UNGE

5.20 Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge

1 Drift

- 01 Plejefamilier (§ 49, stk.1, jf. § 40 stk.2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
- 02 Socialpædagogiske opholdssteder (§ 49, stk. 2, jf. § 40 stk.2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
- 03 Kost og efterskoler (§ 49, stk. 2, jf. § 40, stk.2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
- 04 Eget værelse (§ 49, stk. 1, jf. § 40 stk.2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
- 05 Advokatbistand (§ 60)
- 06 Skibsprojekter mv. (§ 49, stk. 2, jf. § 40 stk.2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
- 92 Betaling (§§ 52 og 62 b)

2 Statsrefusion

- 01 Refusion vedrørende advokatbistand
- 03 Berigtigelser
- 04 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion

5.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge

1 Drift

- 01 Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold (§ 40, stk. 2, nr. 1)
- 02 Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (§ 40, stk. 2, nr. 2)
- 03 Familiebehandling eller lignende støtte (§ 40, stk. 2, nr. 3)
- 04 Døgnophold for både forældremyndighedens indehaver, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien (§ 40, stk. 2, nr. 4)
- 05 Aflastningsordninger (§ 40, stk. 2, nr. 5)
- 06 Personlig rådgiver (§ 40, stk. 2, nr. 6 og § 62 a, stk.2 og § 62 a, stk. 3, nr. 2)
- 07 Fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien (§ 40, stk. 2, nr. 7 og §62 a, stk. 2 og § 62 a stk. 3. nr. 2)
- 08 Økonomisk støtte til udgifter, der følger af foranstaltninger efter § 40, stk. 2, nr. 1-5 (§ 40, stk. 2, nr.8)
- 09 Økonomisk støtte med henblik på at undgå anbringelse uden for hjemmet (§ 40, stk. 2, nr.9)

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

- 10 Økonomisk støtte til ophold på kost- og efterskole (§40, stk. 2, nr. 10)
- 11 Godtgørelse til unge i forbindelse med formidlet praktikophold (§ 40, stk. 2, nr. 12)
- 12 Støtteperson til forældremyndighedens indehaver i forbindelse med et barn eller en ungs anbringelse uden for hjemmet (§ 40 a)
- 13 Amtskommunal medfinansiering (§131d)
- 2 Statsrefusion
  - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.23 Døgninstitutioner for børn og unge
  - 1 Drift
    - 01 Døgninstitutioner for børn og unge med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne (§ 51, stk. 1, 1. pkt., jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
    - 02 Døgninstitutioner for børn og unge med sociale adfærdsproblemer (§ 51, stk. 1, 2. pkt., jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
    - 92 Betaling (§ 52 og 62 b)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. Refusion
- 5.24 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge
  - 1 Drift
    - 92 Betaling (§ 52 og 62 b)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af flygtninge med 100 pct. refusion

BOLIGER OG INSTITUTIONER SAMT PLEJE OG OMSORG FOR ÆLDRE

- 5.30 Ældreboliger
  - 1 Drift
    - 01 Ydelsesstøtte vedrørende private ældreboliger
    - 05 Lejetab
    - 92 Lejeindtægter
- 5.32 Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede
  - 1 Drift
    - 01 Personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) i øvrigt, afløsning og aflastning, socialpædagogisk støtte samt genoptræning (§§ 71-75 h og 86)
    - 02 Tilskud til personlig og praktisk hjælp m.v., som modtageren selv antager (§ 76)
    - 03 Generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte (§ 65)
    - 04 Hjemmesygepleje
    - 05 Forebyggende hjemmebesøg
    - 07 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)

Dato: 7. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

- 08 Private leverandører af personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp), (§ 71, jf. §§ 75 c, 75 d og 75 e) for ydelser leveret indtil 30. april 2004
- 09 Private leverandører af personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp), (§ 71, jf. §§ 75 c, 75 d og 75 e) for ydelser leveret fra og med 1. maj 2004
- 92 Betaling for personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) (§ 82)
- 93 Beboeres betaling for service
- 95 Beboeres særlige servicebetaling (§ 83)
- 2 Statsrefusion
  - 01 Refusion af udgifter til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.34 Plejehjem og beskyttede boliger
  - 1 Drift
    - 94 Beboeres betaling for husleje
    - 96 Beboeres betaling for el og varme
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifter til flygtninge med 100 pct. refusion

REVALIDERING

- 5.38 Beskyttet beskæftigelse
  - 1 Drift
    - 01 Arbejdsvederlag under beskyttet beskæftigelse (§ 89)
    - 02 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.39 Aktivitets- og samværstilbud
  - 1 Drift
    - 01 Arbejdsvederlag under aktivitets og samværstilbud (§ 89)
    - 02 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.40 Revalidering
  - 1 Drift
    - 02 Erhvervsmodnende og erhvervsintroducerende kurser samt jobindslusningsprojekter (§ 23 i jf. lov nr. 416 af 10. juni 2003 om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats)
    - 03 Amtskommunal revalideringsindsats (§ 22 i lov om ansvaret for styringen af den aktive beskæftigelsesindsats)
    - 04 Løn til personer i fleksjob på revalideringsinstitutioner m.v.
    - 05 Løn til personer i skånejob på revalideringsinstitutioner m.v.
    - 07 Driftsudgifter ifm. uddannelsesaktiviteter (§§ 12 og 47)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion (§ 48 i lov om aktiv socialpolitik)
    - 02 Refusion af udgifterne til flygtninge i øvrigt med 100 pct. refusion
    - 03 Refusion af udgifterne til flygtninge med 75 pct. refusion
- 5.41 Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og skånejob
  - 1 Drift

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

- 03 Driftsudgifter for personer på ledighedsydelse (§ 32 stk. 1 nr. 2 og 3, jf. § 32, stk. 2 og §§ 76 og 77 i lov om en aktiv beskæf.indsats).
- 04 Løntilskud på 1/3 af lønnen til personer i fleksjob med 100 pct. refusion (§ 72)
- 05 Løntilskud på 1/2 af lønnen til personer i fleksjob med 100 pct. refusion (§ 72)
- 06 Løntilskud på 2/3 af lønnen til personer i fleksjob med 100 pct. Refusion (§72).
- 08 Løntilskud til personer i skånejob og handicappede personer med 50 pct. refusion (§ 63 jf. § 64 stk. 5 og 6 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).
- 10 Ledighedsydelse under ferie med 50 pct. refusion (§§ 74 e og 74 h)
- 12 Driftsudgifter for personer i fleksjob, skånejob og handicappede personer (§§ 74, 76-81, 99 og 101 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).
- 13 Løntilskud på 1/3 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion (§ 72)
- 14 Løntilskud på 1/2 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion (§ 72)
- 15 Løntilskud på 2/3 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion (§ 72)
- 16 Tilskud på 1/2 af lønnen til selvstændigt erhvervsdrivende med 65 pct. refusion (§ 75)
- 17 Tilskud på 2/3 af lønnen til selvstændigt erhvervsdrivende med 65 pct. refusion (§ 75)
- 18 Ledighedsydelse i visitationsperioden før første fleksjob med 35 pct. refusion (§ 74 a, stk. 1)
- 19 Ledighedsydelse mellem fleksjob med 35 pct. refusion (§ 74 a, stk. 2-4)
- 20 Ledighedsydelse under sygdom og barsel med 35 pct. refusion (§ 74 a, stk. 5 og § 74 f, stk. 4)
- 91 Indtægter vedrørende tilbagebetalt ledighedsydelse udbetalt med 50 pct. refusion (§ 104, stk. 1)
- 92 Indtægter vedrørende tilbagebetalt ledighedsydelse udbetalt med 35 pct. refusion (§ 104, stk. 2)

2 Statsrefusion

- 02 Refusion af udgifter til ledighedsydelse til flygtninge og løntilskud til flygtninge i skånejob med 100 pct. refusion
- 03 Berigtigelser
- 04 Refusion af udgifter til løntilskud til personer i fleksjob og tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med 100 pct. refusion
- 05 Refusion af udgifter til ledighedsydelse og løntilskud med 50 pct. refusion
- 06 Refusion af udgifter til ledighedsydelse og særlig ydelse med 35 pct. refusion
- 07 Refusion af udgifter til løntilskud til personer i fleksjob og tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med 65 pct. refusion

**BOTILBUD TIL PERSONER MED SÆRLIGE SOCIALE
VANSKELIGHEDER OG BEHANDLING AF MISBRUGERE**

- 5.42 Botilbud m.v. til personer med særlige sociale problemer
  - 1 Drift
    - 01 Særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud (§§ 87, stk. 2 og 88, stk. 2, 2. pkt.)
    - 02 Udgifter og indtægter vedrørende kvindekrisecentre (servicelovens § 93 a)
    - 92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende institutioner for personer med særlige sociale vanskeligheder m.v. med 75 pct. refusion (bistandslovens § 135, stk. 1)
    - 02 Refusion vedrørende botilbud m.v. til personer med særlige sociale problemer med 50 pct. refusion (§ 131, stk. 1)
    - 03 Berigtigelser
    - 06 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.44 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede
- 5.45 Behandling af stofmisbrugere
  - 1 Drift
    - 01 Dagbehandlingstilbud til stofmisbrugere (§ 85)
    - 02 Døgnbehandlingstilbud til stofmisbrugere (§ 85 og §93, stk.1, nr. 2)
    - 92 Klienters betaling (§ 95, stk. 2)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion

RÅDGIVNING

- 5.46 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner

FORANSTALTNINGER FOR VOKSNE HANDICAPPEDE

- 5.50 Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.
  - 1 Drift
    - 02 Botilbud til længerevarende ophold (§ 92)
    - 93 Beboeres betaling for service
    - 94 Beboeres betaling for husleje
    - 95 Beboeres særlige servicebetaling (§ 83)
    - 96 Beboeres betaling for el og varme
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifter til flygtninge med 100 pct. refusion

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 5.51 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.
  - 1 Drift
    - 01 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold (§ 93)
    - 92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifter til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.52 Kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer med særlige behov
  - 1 Drift
    - 01 Kommunale botilbud til midlertidigt ophold (§ 91)
    - 03 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)
    - 92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.53 Kontaktperson- og ledsageordninger
  - 1 Drift
    - 01 Støtte- og kontaktpersonordning for sindslidende på 67 år og derover (§ 80)
    - 02 Støtte- og kontaktpersonordning for sindslidende under 67 år (§ 80)
    - 03 Ledsageordning for personer under 67 år med nedsat funktionssevne (§§ 31 og 78)
    - 04 Kontaktpersonordning for døvblinde (§ 79)
    - 05 Tilskud til ansættelse af hjælpere til personer med nedsat funktionsevne (§ 77)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifterne til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.54 Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring, pasning af døende, og pasning af nærtstående.
  - 1 Drift
    - 01 Støtte til køb af bil mv. (§ 99)
    - 02 Ortopædiske hjælpemidler, inkl. fodtøj til personer på 67 år og derover (§ 97, stk. 1)
    - 03 Inkontinens- og stomihjælpemidler til personer på 67 år og derover (§ 97, stk. 1)
    - 04 Andre hjælpemidler til personer på 67 år og derover (§ 97, stk. 1)
    - 05 Forbrugsgoder til personer på 67 år og derover (§ 98, stk. 1)
    - 06 Hjælp til boligindretning til personer på 67 år og derover (§ 102)
    - 07 Støtte til individuel befordring til personer på 67 år og derover (§ 103)
    - 08 Optiske synshjælpemidler (§ 97, stk. 2, nr. 1)

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 09 Arm- og benproteser (§ 97, stk. 2, nr. 2)
- 10 Høreapparater (§ 97, stk. 2, nr. 3 og stk. 5)
- 11 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)
- 12 Ortopædiske hjælpemidler, inkl. fodtøj til personer under 67 år (§ 97, stk. 1)
- 13 Inkontinens- og stomihjælpemidler til personer under 67 år (§ 97, stk. 1)
- 14 Andre hjælpemidler til personer under 67 år (§ 97, stk. 1)
- 15 Forbrugsgoder til personer under 67 år (§ 98, stk. 1)
- 16 Hjælp til boligindretning til personer under 67 år (§ 102)
- 17 Støtte til individuel befordring til personer under 67 år (§ 103)
- 18 Plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem og pasning af nærtstående for personer under 67 år (§§ 103 a, 104 og 107)
- 19 IT-hjælpemidler og IT-forbrugsgoder (§§ 97, stk. 2, nr. 4 og 98, stk. 2)
- 20 Plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler o. lign. ved pasning af døende i eget hjem og pasning af nærtstående for personer fyldt 67 år (§§ 103 a, 104 og 107)
- 91 Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil m.v. til personer på 67 år og derover ydet før 1.1 2002 (§ 99)
- 92 Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil m.v. til personer under 67 år ydet før 1.1 2002 (§ 99)
- 93 Tilbagebetaling af hjælp til boligindretning til personer på 67 år og derover (§ 102, stk. 4)
- 94 Tilbagebetaling af hjælp til boligindretning til personer under 67 år (§ 102, stk. 4)
- 95 Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil mv. ydet efter 1.1. 2002 (§ 99)
- 2 Statsrefusion
  - 01 Refusion vedrørende flygtninge med 100 pct. refusion
  - 03 Refusion vedrørende flygtninge med 75 pct. refusion
- 5.55 Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende
  - 1 Drift
    - 02 Botilbud til længerevarende ophold (§ 92)
    - 93 Beboeres betaling for service
    - 94 Beboeres betaling for husleje
    - 95 Beboeres særlige servicebetaling (§ 83)
    - 96 Beboeres betaling for el og varme
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifter til flygtninge med 100 pct. refusion
- 5.56 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende
  - 1 Drift
    - 01 Amtskommunale botilbud til midlertidigt (§ 93)
    - 92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af udgifter til flygtninge med 100 pct. refusion

INTRODUKTIONSPROGRAM MV. FOR UDLÆNDINGE

5.60 Introduktionsprogram m.v.

1 Drift

- 01 Introduktionsprogram
- 02 Udgifter til danskundervisning for øvrige kursister
- 90 Grundtilskud for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 (§ 45, stk. 4, i integrationsloven).
- 91 Gebyr for deltagelse i danskuddannelse (§14, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge)
- 92 Tilskud for udlændinge, der modtager tilbud efter § 23 under introduktionsprogrammet (§ 45, stk. 5, stk. 7-8 og stk. 10-11 i integrationsloven) og/eller modtager danskuddannelse efter § 21 i integrationsloven.
- 93 Tilskud for udlændinge, der modtager danskuddannelse under introduktionsprogrammet (§ 45, stk. 14, i integrationsloven)
- 94 Tilskud for udlændinge, der modtager særskilt tilrettelagt danskuddannelse eller tilskud for udlændinge i ordinær beskæftigelse, der modtager særligt tilrettelagt danskuddannelse og/eller opkvalificerende forløb (§ 45, stk. 15-16, i integrationsloven).
- 95 Resultattilskud for udlændinge, der har bestået en danskprøve eller kommer i ordinær beskæftigelse, samt overgangstilskud i 2004 (§ 45, stk. 17 og stk. 19, i integrationsloven).
- 96 Tilskud til danskuddannelse for øvrige kursister.
- 97 Grundtilskud for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere (§ 45, stk. 4, i integrationsloven)
- 98 Berigtigelser

5.61 Introduktionsydelse

1 Drift

- 01 Ydelse til udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 (nedlægges pr. 1. januar 2006)
- 03 Hjælp i særlige tilfælde for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 (nedlægges 1 januar 2006)
- 04 Ydelse til udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere
- 05 Hjælp i særlige tilfælde for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere
- 90 Tilbagebetaling vedrørende ydelse med 75 pct. refusion
- 91 Tilbagebetaling vedrørende ydelse med 100 pct. refusion
- 92 Tilbagebetaling vedrørende hjælp i særlige tilfælde med 75 pct. refusion
- 93 Tilbagebetaling vedrørende hjælp i særlige tilfælde med 100 pct. refusion

2 Statsrefusion

- 01 Refusion vedrørende introduktionsydelse for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002
- 03 Refusion vedrørende hjælp i særlige tilfælde for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

- 04 Refusion vedrørende introduktionsydelse for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere
- 05 Refusion vedrørende hjælp i særlige tilfælde for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere
- 5.65 Repatriering
  - 1 Drift
    - 01 Hjælp til repatriering
    - 02 Reintegrationsbistand
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende hjælp til repatriering med 75 pct. refusion
    - 02 Refusion vedrørende reintegrationsbistand med 100 pct. refusion

FØRTIDSPENSIONER OG PERSONLIGE TILLÆG

- 5.67 Personlige tillæg m.v.
  - 1 Drift
    - 01 Brillor, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
    - 02 Medicin, helbredstillæg, § 14 a, (§ 17 a)
    - 03 Varmetillæg med 75 pct. refusion, § 14, stk. 2 og 3 (§ 17, stk. 1 og 3)
    - 04 Tandlægebehandling, helbredstillæg § 14 a (§ 17 a)
    - 05 Fysioterapi, kiropraktor- og psykologbehandling, helbredstillæg § 14 a (§ 17 a)
    - 06 Medicin, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
    - 07 Tandlægebehandling, personlig tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
    - 08 Fysioterapi, fodterapi, kiropraktor- og psykologbehandling, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
    - 09 Brillor, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17 stk. 2)
    - 10 Supplement til pensionister med nedsat pension (brøkpension), personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
    - 11 Andre personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
    - 12 Fodbehandling, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
    - 93 Tilbagebetaling af personlige tillæg ydet med 75 pct. refusion før 1. 1. 1998
    - 94 Tilbagebetaling a personlig tillæg ydet med 50 pct. refusion i perioden 1.1. 1998 – 1.3. 2001
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af personlige tillæg og helbredstillæg
    - 02 Refusion af varmetillæg
    - 03 Berigtigelser
- 5.68 Førtidspension med 50 pct. refusion
  - 1 Drift
    - 01 Højeste og mellemste førtidspension med 50 pct. refusion
    - 02 Almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 50 pct. refusion
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende højeste og mellemste førtidspension med 50 pct. refusion
    - 02 Refusion vedrørende almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 50 pct. refusion
    - 03 Berigtigelser

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

- 5.69 Førtidspension med 35 pct. refusion
  - 1 Drift
    - 01 Højeste og mellemste førtidspension med 35 pct. refusion
    - 02 Almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 35 pct. refusion
    - 03 Førtidspension med 35 pct. Refusion
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende højeste og mellemste førtidspension med 35 pct. refusion
    - 02 Refusion vedrørende almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 35 pct. refusion
    - 03 Berigtigelser
    - 04 Refusion vedrørende førtidspension med 35 pct. refusion

SYGEDAGPENGE

- 5.71 Sygedagpenge
  - 1 Drift
    - 01 Sygedagpenge efter 52 uger uden refusion
    - 03 Sygedagpenge med 50 pct. refusion
    - 04 Sygedagpenge med 50 pct. refusion til forældre med alvorligt syge børn, jf. §19a
    - 90 Regresindtægter vedrørende sygedagpenge
  - 2 Statsrefusion
    - 02 Refusion af sygedagpenge med 50 pct. refusion
    - 03 Berigtigelser
    - 04 Refusion af sygedagpenge med 50 pct. refusion til forældre med alvorligt syge børn, jf. §30, stk.. 2

SUNDHEDSUDGIFTER M.V.

- 5.80 Kommunal sundhedstjeneste
- 5.83 Kommunal tandpleje
  - 1 Drift
    - 01 Tandpleje for 0-18-årige hos private tandlæger
    - 02 Tandpleje hos private tandlæger i øvrigt
- 5.84 Særlige sygesikringsydelse
  - 1 Drift
    - 01 Befordringsgodtgørelse
    - 02 Begravelseshjælp
- 5.90 Andre sundhedsudgifter
  - 1 Drift
    - 01 Primærkommunale udgifter til hospice-ophold

BOLIGSTØTTE

- 5.91 Boligsikring
  - 1 Drift
    - 01 Boligsikring som lån
    - 02 Boligsikring til byfornyelse m.v. for lejere og huslejetilskud efter § 29 b
    - 03 Boligsikring som tilskud og lån
    - 05 Boligsikring som tilskud

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 06 Almindelig boligsikring
- 07 Boligsikring til byfornyelse m.v. for andelshavere m.fl.
- 08 Tilskud til erhvervslejere
- 91 Efterregulering
- 93 Tilbagebetaling af lån og renter
- 2 Statsrefusion
- 01 Refusion af boligsikring og huslejetilskud efter § 29 b
- 03 Berigtigelser
- 5.92 Boligyldelse til pensionister
  - 1 Drift
    - 01 Tilskud til lejere
    - 02 Lån til ejere af én og tofamilieshuse
    - 03 Tilskud og lån til andelshavere m.fl.
    - 05 Tilskud til lejebetaling i ældreboliger
    - 91 Efterreguleringer
    - 93 Tilbagebetaling af lån og renter
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion af boligyldelse
    - 03 Berigtigelser
- 5.94 Driftssikring af boligbyggeri m.v.
  - 1 Drift
    - 01 Driftssikring til almennyttige byggerier
    - 02 Tilskud til kollegier
    - 03 Kollegiers driftssikring
    - 06 Tab på garantier
    - 08 Ydelsesstøtte til andelsboliger opført med tilsagn før 1. april 2002, ungdomsboliger samt almene boliger.
    - 11 Lejetab i almennyttige boliger
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende kollegier
    - 03 Berigtigelser
    - 05 Refusion vedrørende flygtninge

ARBEJDSMARKEDSFORANSTALTNINGER

- 5.95 Jobtræningsordningen
  - 1 Drift
    - 01 Løn til personer i jobtræning
    - 03 Undervisning
  - 2 Statsrefusion
    - 03 Berigtigelser
    - 05 Tilskud fra EU
    - 06 Løntilskud til offentlige arbejdsgivere
- 5.96 Pulje- og servicejob
  - 1 Drift
    - 01 Løn til personer i puljejob
    - 91 Tilskud vedrørende servicejob
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Tilskud vedrørende personer i puljejob (ophører)
    - 02 Berigtigelser

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 03 Tilskud til servicejob i kommuner
- 5.97 Arbejdsformidling
- 5.98 Beskæftigelsesordninger
  - 1 Drift
    - 01 Orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere
    - 02 Orlovsydelse til modtagere af ledighedsydelse
    - 04 Særligt tilrettelagte projekter i kommunalt regi
    - 05 Særligt tilrettelagte projekter i privat regi
    - 06 Arbejdsmarkedsuddannelser
    - 07 Andre uddannelser og andre korte vejledningsforløb.
    - 09 Jobtræning med løntilskud til offentlige virksomheder m.v.
  - 11 Udgifter til hjælpemidler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere (lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 76).
  - 12 Udgifter til mentor til aktiverede kontanthjælpsmodtagere (lov om en aktiv beskæftigelsesindsats §§ 78-81.).
  - 13 Udgifter til opkvalificering af ansatte og til introduktion ved ansættelse for kontanthjælpsmodtagere (lov om en aktiv beskæftigelsesindsats §§ 99 og 101.).
  - 14 Ordinære uddannelsesforløb (§ 32, stk. 1 nr. 3 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).
  - 16 Produktionsskoler
  - 17 Amtskommunale tilskud til kurser for arbejdsløse
  - 18 Udgifter ved undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere
  - 92 Indtægter vedrørende betaling for arbejde udført i private hjem m.v.
  - 96 Tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kontanthjælpsmodtagere
- 2 Statsrefusion
  - 03 Berigtigelse
  - 04 Refusion vedrørende præmieringsordning (§ 101, stk. 3) Kontoen nedlægges efter regnskab 2003.
  - 06 Refusion af orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere og modtagere af ledighedsydelse
  - 07 Refusion af driftsudgifter i forbindelse med aktiveringstilbud, uddannelsesaktiviteter m.v. med 50 pct. refusion (§ 100, stk. 2 og 3)
  - 16 Tilskud vedrørende produktionsskoler
  - 17 Tilskud vedrørende produktionsskoler til andre end kontanthjælpsmodtagere
  - 19 Tilskud fra EU vedrørende andre end kontanthjælpsmodtagere
  - 20 Tilskud fra EU

ØVRIGE SOCIALE FORMÅL

- 5.99 Øvrige sociale formål
  - 1 Drift
    - 01 Tinglysningsafgift ved lån til betaling af ejendomsskatter o.lign.

6 Administration m.v.

POLITISK ORGANISATION

- 6.40 Fælles formål
- 6.41 Kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer
- 6.42 Kommissioner, råd og nævn
  - 2 Statsrefusion
    - 01 Refusion vedrørende abort- og sterilisationssamråd m.v.
- 6.43 Valg m.v.
  - 1 Drift
    - 01 Fælles formål
    - 02 Folketingsvalg
    - 03 Kommunale valg

ADMINISTRATIV ORGANISATION

- 6.50 Administrationsbygninger
- 6.51 Sekretariat og forvaltninger
  - 1 Drift
    - 90 Administrationsudgifter overført til forsyningsvirksomhederne
    - 95 Administrationsudgifter overført til drifts- og anlægsarbejder
| vedrørende motorveje, hovedlandeveje og kommunale veje
    - 97 Gebyrer for byggesagsbehandling
    - 98 Administrationsvederlag vedrørende havne

DIVERSE UDGIFTER OG INDTÆGTER

- 6.60 Indtægter efter forskellige love
- 6.61 Indtægter fra systemeksport
- 6.62 Erhvervsfremme og turisme
- 6.63 Særlige udgifter
|

LØNPULJER

- 6.70 Lønpuljer

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

7 Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.**RENTER AF LIKVIDE AKTIVER**

- 7.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.
- 7.08 Realkreditobligationer
- 7.09 Kommunekreditforeningsobligationer
- 7.10 Statsobligationer m.v.
- 7.11 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande

RENTER AF KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT

- 7.14 Tilgodehavender i betalingskontrol
- 7.15 Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8
- 7.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst
- 7.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner

RENTER AF LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

- 7.20 Pantebreve
- 7.21 Aktier og andelsbeviser m.v.
- 7.22 Tilgodehavender hos grundejere
- 7.23 Udlån til beboerindskud
- 7.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender
- 7.26 Ikke-likvide obligationer
- 7.27 Deponerede beløb for lån m.v.

RENTER AF UDLÆG VEDRØRENDE FORSYNINGSVIRKSOMHEDER

- 7.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt
- 7.31 Gasforsyning
- 7.32 El-forsyning
- 7.33 Varmeforsyning
- 7.34 Vandforsyning
- 7.35 Andre forsyningsvirksomheder
  - 4 Renter
    - 01 Renovation

RENTER AF KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

- 7.50 Kassekreditter og byggelån

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004/Budget 2005

RENTER AF KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

7.52 Anden gæld

RENTER AF KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

- 7.54 Andre kommuner og amtskommuner
- 7.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager
- 7.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager
- 7.59 Mellemløbsregningskonto
- 7.61 Selvejende institutioner med overenskomst

RENTER AF LANGFRISTET GÆLD

- 7.63 Selvejende institutioner med overenskomst
- 7.64 Stat og hypotekbank
- 7.65 Andre kommuner og amtskommuner
- 7.66 Kommunernes Pensionsforsikring
- 7.67 Andre forsikringsselskaber
- 7.68 Realkredit
  - 01 Kommunale ældreboliger
- 7.70 Kommunekreditforeningen
  - 01 Kommunale ældreboliger
- 7.71 Pengeinstitutter
  - 01 Kommunale ældreboliger
- 7.74 Offentligt emitterede obligationer i udland
  - 01 Kommunale ældreboliger
- 7.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor
  - 01 Kommunale ældreboliger
- 7.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor
  - 01 Kommunale ældreboliger

KURSTAB OG KURSGEVINSTER

- 7.77 Kurstab i forbindelse med lånoptagelse
  - 4 Renter
    - 01 Kommunernes Pensionsforsikring
    - 02 Andre forsikringsselskaber
    - 03 Realkredit
    - 05 Kommunekreditforeningen
    - 07 Offentligt emitterede obligationer i indland
    - 08 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor
    - 09 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor
    - 10 Selvejende institutioner
- 7.78 Kurstab og kursgevinster i øvrigt
  - 4 Renter
    - 01 Realkreditobligationer
    - 02 Kommunekreditforeningsobligationer
    - 03 Statsobligationer m.v.
    - 04 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande
    - 06 Pantebreve

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 07 Aktier og andelsbeviser
- 08 Andre obligationer
- 10 Tilbagebetalte reservefondsandele

HOVEDSTADENS UDVIKLINGSRÅD

- 7.79 Bidrag vedrørende Hovedstadens Udvalgsråd
  - 7 Finansiering
    - 01 Bidrag
    - 02 Efterregulering vedrørende tidligere år

TILSKUD OG UDLIGNING

- 7.80 Udligning og generelle tilskud
  - 7 Finansiering
    - 01 Kommunal udligning
    - 02 Statstilskud til kommuner
    - 04 Amtskommunal udligning
    - 05 Statstilskud til amtskommuner
    - 07 Efterreguleringer
- 7.81 Udligning og tilskud vedrørende udlændinge
  - 7 Finansiering
    - 01 Udligning vedrørende udlændinge
    - 05 Efterreguleringer
- 7.85 Sektorspecifikke udligningsordninger
  - 7 Finansiering
    - 01 Boligstøtteudligning m.v. i hovedstadsområdet
    - 09 Udligning vedrørende blødepatienter
- 7.86 Særlige tilskud
  - 7 Finansiering
    - 01 Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner
    - 02 Tilsvær og tilskud vedrørende kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder
    - 03 Refusion i forbindelse med grundtakstmodellens overgangsordning
    - 04 Tilskud til ”ø-kommuner”
    - 05 Tilskud vedrørende børn og unge i særligt dagtilbud eller døgnophold, jf. grundtakstmodellens overgangsordning
    - 06 Tilskud vedrørende byrdefordelingsmæssige tab
    - 08 Særligt tilskud til Københavns og Frederiksberg Kommuner, jf. grundtakstmodellens overgangsordning
    - 10 Efterreguleringer

UDLIGNING AF KØBSMOMS

- 7.87 Udligning af købsmoms
  - 7 Finansiering
    - 01 Bidrag til udligningsordning
    - 02 Refusion af købsmoms

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 03 Udgifter til købsmoms
- 04 Tilbagebetaling af refusion af købsmoms

SKATTER

7.90 Kommunal og amtskommunal indkomstskat

7 Finansiering

- 01 Forskudsbeløb af kommunal og amtskommunal indkomstskat
- 02 Afregning af forskelsbeløb
- 03 Forskudsbeløb af ligningsprovenu
- 04 Afregning af indkomstskatterestancer
- 05 Kommunal andel af inddrevne indkomstskatterestancer
- 06 Afregning vedrørende det skrå skatteloft
- 07 Efterreguleringer
- 08 Indgåede afskrevne indkomstskatter
- 09 Uerholdelige og eftergivne indkomstskatter
- 10 Afregning af indkomstskatter med andre kommuner
- 15 Udbetaling i henhold til lov om negativ indkomstskat

7.91 Ejendomsværdiskat

7 Finansiering

- 01 Forskudsregistrering af ejendomsværdiskat.
- 03 Efterreguleringer
- 04 Afregning til stat af ikke-inddrevne ejendomsværdiskatterestancer
- 05 Kommuners andel af inddrevne ejendomsværdiskatterestancer

7.92 Selskabsskat

7 Finansiering

- 01 Afregning af selskabsskat m.v.

7.93 Anden skat på lignet visse indkomster

7 Finansiering

- 01 Kommunal indkomstskat af statsinstitutioner
- 02 Andel af bruttoskat efter § 48 E i kildeskatteloven
- 04 Kommunens andel af skat af dødsboer
- 05 Indkomstskat af dødsboer, der ikke er omfattet af kildeskatteloven

7.94 Grundskyld

7 Finansiering

- 01 Grundskyld
- 02 Tilskud vedrørende nedsat grundskyld

7.95 Anden skat på fast ejendom

7 Finansiering

- 02 Dækningsafgift af offentlige ejendomme
- 03 Dækningsafgift af forretningsejendomme

7.96 Øvrige skatter og afgifter

7 Finansiering

- 01 Afgifter af pensionsordninger m.v.
- 04 Efterbetaling og bøder
- 05 Frigørelsesafgift

8 Balanceforskydninger**FORSKYDNINGER I LIKVIDE AKTIVER**

- 8.01 Kontante beholdninger
- 8.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.
- 8.08 Realkreditobligationer
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Tilgang
    - 02 Afgang
- 8.09 Kommunekreditforeningsobligationer
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Tilgang
    - 02 Afgang
- 8.10 Statsobligationer m.v.
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Tilgang
    - 02 Afgang
- 8.11 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande

FORSKYDNINGER I TILGODEHAVENDER HOS STATEN

- 8.12 Refusionstilgodehavender
- 8.13 Andre tilgodehavender

FORSKYDNINGER I KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT

- 8.14 Tilgodehavender i betalingskontrol
- 8.15 Andre tilgodehavender
- 8.16 Forudbetalte udgifter
- 8.17 Mellemlregninger med foregående og følgende regnskabsår
- 8.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst
- 8.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner

FORSKYDNINGER I LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

- 8.20 Pantebreve
- 8.21 Aktier og andelsbeviser m.v.
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Netvirksomheders ejerandele i elforsyningsselskaber
- 8.22 Tilgodehavender hos grundejere
- 8.23 Udlån til beboerindskud

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

- 8.24 Indskud i landsbyggefonden m.v.
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Indskud af grundkapital i private ældreboliger
- 8.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Efterlevelseshjælp ydet som lån (§ 85 a stk. 7 i lov om aktiv socialpolitik)
    - 02 Registrering af forskydninger i lån til betaling ejendomsskatter
- 8.26 Ikke-likvide obligationer
- 8.27 Deponerede beløb for lån m.v.

FORSKYDNINGER I AKTIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

- 8.36 Kommuner og amtskommuner m.v.
- 8.37 Staten

FORSKYDNINGER I AKTIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

- 8.40 Beskyttelsesrumspulje
- 8.41 Alderssparefond
- 8.42 Legater
- 8.43 Deposita
- 8.44 Parkeringsfond

FORSKYDNINGER I PASSIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

- 8.45 Alderssparefond
- 8.46 Legater
- 8.47 Deposita

FORSKYDNINGER I PASSIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

- 8.48 Kommuner og amtskommuner m.v.
- 8.49 Staten

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

- 8.50 Kassekreditter og byggelån

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

8.51 Forudbetalt refusion

8.52 Anden gæld

5 Finansforskydninger

01 Folkepension

02 Folkepension til repatrierede

03 Højeste og mellemste førtidspension

05 Almindelig og forhøjet almindelig førtidspension

07 Delpension

09 Børnetilskud

10 Ikke-forskudsvisse udlagte underholdsbidrag

11 Forskudsvisse udlagte underholdsbidrag

12 Sygedagpenge til lønmodtagere hos forsikrede arbejdsgivere (§27)

13 Sygedagpenge i øvrigt

14 Dagpenge ved graviditet, barsel og adoption

15 ATP-bidrag

16 Orlovsydelse til ikke-forsikrede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende

17 ATP-bidrag jf. integrationsloven

18 Supplerende opsparingsordning for førtidspensionister

90 Refusion af offentlige pensioner

92 Refusion af børnetilskud

93 Refusion af supplerende opsparingsordning for førtidspensionister

94 Refusion af andre familieydelse

95 Refusion af dagpengeydelse

96 Refusion af orlovsydelse

97 Refusion af ATP-bidrag

98 Refusion af ATP-bidrag jf. integrationsloven

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

8.53 Kirkelige skatter og afgifter

5 Finansforskydninger

01 Forskudsbeløb af kirkeskat

02 Afregning af forskelsbeløb

03 Forskudsbeløb af ligningsprovenu

04 Afregning af kirkeskatterestancer

05 Inddrevne kirkeskatterestancer

06 Tilskud fra præsteembedernes fællesfond

07 Efterreguleringer

08 Uerholdelige og eftergivne kirkeskatter

10 Indgåede afskrevne kirkeskatter

11 Afregning af kirkeskat med andre kommuner

12 Efterbetaling og bøder

13 Landskirkeskat

14 Præstegårdskassen

15 Kirkekassen

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004/Budget 2005

- 8.54 Andre kommuner og amtskommuner
- 8.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager
- 8.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager
- 8.58 Edb fejlopsamlingskonto
- 8.59 Mellemløbsregningskonto
  - 5 Finansforskydninger
    - 01 Over-/underdækning vedrørende elforsyning
- 8.60 Mellemløbsregninger med foregående og følgende regnskabsår
- 8.61 Selvejende institutioner med overenskomst
- 8.62 Afstemnings- og kontrolkonto

FORSKYDNINGER I LANGFRISTET GÆLD

- 8.63 Selvejende institutioner med overenskomst
- 8.64 Stat og hypotekbank
- 8.65 Andre kommuner og amtskommuner
- 8.66 Kommunernes Pensionsforsikring
- 8.67 Andre forsikringsselskaber
- 8.68 Realkredit
- 8.70 Kommunekreditforeningen
- 8.71 Pengeinstitutter
- 8.74 Offentligt emitterede obligationer i udland
- 8.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor
- 8.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor
- 8.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger
- 8.78 Gæld vedrørende færgeinvesteringer
- 8.79 Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

- 8.81 Grunde og bygninger
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver
- 8.82 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver
- 8.83 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver
- 8.84 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

- 8.85 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER-VAREBEHOLDNINGER

- 8.86 Varebeholdninger/-lagre (frivillig)
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG

- 8.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Skattefinansierede aktiver

HENSATTE FORPLIGTELSE

- 8.90 Hensatte forpligtelser
  - 01 Pensionsforpligtelser

EGENKAPITAL

- 8.91 Modpost for takstfinansierede aktiver
- 8.92 Modpost for selvejende institutioners aktiver
- 8.93 Modpost for skattefinansierede aktiver
- 8.94 Reserve for opskrivninger
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Skattefinansierede aktiver

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

9 Balance

LIKVIDE AKTIVER

- 9.01 Kontante beholdninger
- 9.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.
- 9.08 Realkreditobligationer
- 9.09 Kommunekreditforeningsobligationer
- 9.10 Statsobligationer m.v.
- 9.11 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande

TILGODEHAVENDER HOS STATEN

- 9.12 Refusionstilgodehavender
- 9.13 Andre tilgodehavender
  - 8 Aktiver
    - 01 Afregnede indkomstskatterestancer
    - 02 Afregnede ejendomsværdiskatterestancer

KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT

- 9.14 Tilgodehavender i betalingskontrol
- 9.15 Andre tilgodehavender
- 9.16 Forudbetalte udgifter
- 9.17 Mellemlægninger med foregående og følgende regnskabsår
- 9.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst
- 9.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner

LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

- 9.20 Pantebreve
- 9.21 Aktier og andelsbeviser m.v.
  - 8 Aktiver
    - 01 Netvirksomheders ejerandele i elforsyningsselskaber
- 9.22 Tilgodehavender hos grundejere
- 9.23 Udlån til beboerindskud
- 9.24 Indskud i landsbyggefonden m.v.
  - 8 Aktiver
    - 01 Indskud af grundkapital i private ældreboliger
    - 02 Indskud af grundkapital i kommunale ældreboliger
- 9.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender
  - 01 Efterlevelseshjælp ydet som lån (§85 a stk.7 i lov om aktiv socialpolitik)
  - 02 Registrering af det samlede tilgodehavender i form af lån til betaling af ejendomsskatter
- 9.26 Ikke-likvide obligationer
- 9.27 Deponerede beløb for lån m.v.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001/Budget 2005

**UDLÆG VEDRØRENDE JORDFORSYNING OG FORSYNINGS-
VIRKSOMHEDER**

- 9.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt
- 9.31 Gasforsyning
- 9.32 El-forsyning
  - 8 Aktiver
    - 01 Pensionsforpligtigelse for tjenestemænd
- 9.33 Varmeforsyning
- 9.34 Vandforsyning
- 9.35 Andre forsyningsvirksomheder
  - 8 Aktiver
    - 01 Renovation

**AKTIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER
UDBETALING FOR ANDRE**

- 9.36 Kommuner og amtskommuner m.v.
- 9.37 Staten

AKTIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

- 9.40 Beskyttelsesrumspulje
- 9.41 Alderssparefond
- 9.42 Legater
- 9.43 Deposita
- 9.44 Parkeringsfond

PASSIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

- 9.45 Alderssparefond
- 9.46 Legater
- 9.47 Deposita

**PASSIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER
UDBETALING FOR ANDRE**

- 9.48 Kommuner og amtskommuner m.v.
- 9.49 Staten

KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

- 9.50 Kassekreditter og byggelån

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004/Budget 2005

KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

- 9.51 Forudbetalt refusion
- 9.52 Anden gæld

KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

- 9.53 Kirkelige skatter og afgifter
- 9.54 Andre kommuner og amtskommuner
- 9.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager
- 9.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager
- 9.59 Mellemløbskonto
  - 9 Passiver
    - 01 Over-/underdækning vedrørende elforsyning
- 9.60 Mellemløbninger med foregående og følgende regnskabsår
- 9.61 Selvejende institutioner med overenskomst
- 9.62 Afstemnings- og kontrolkonto

LANGFRISTET GÆLD

- 9.63 Selvejende institutioner med overenskomst
- 9.64 Stat og hypotekbank
- 9.65 Andre kommuner og amtskommuner
- 9.66 Kommunernes Pensionsforsikring
- 9.67 Andre forsikringsselskaber
- 9.68 Realkredit
- 9.70 Kommunekreditforeningen
- 9.71 Pengeinstitutter
- 9.74 Offentligt emitterede obligationer i udland
- 9.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor
- 9.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor
- 9.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger
- 9.78 Gæld vedrørende færgeinvesteringer
- 9.79 Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

- 9.81 Grunde og bygninger
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver
- 9.82 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver
- 9.83 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr
  - 01 Takstfinansierede aktiver
  - 02 Selvejende institutioners aktiver
  - 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

9.84 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

9.85 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER-VAREBEHOLDNINGER

9.86 Varebeholdninger/-lagre (frivillig)

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG

9.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Skattefinansierede aktiver

PASSIVER

HENSATTE FORPLIGTELSE

9.90 Hensatte forpligtelser

- 01 Pensionsforpligtelser

EGENKAPITAL

9.91 Modpost for takstfinansierede aktiver

9.92 Modpost for selvejende institutioners aktiver

9.93 Modpost for skattefinansierede aktiver

9.94 Reserve for opskrivninger

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Skattefinansierede aktiver

9.99 Balancekonto

4 KONTERINGSREGLER

Hovedkonto 0 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter i forbindelse med kommunens og amtskommunens arealer, ejendomme, fritidsområder og -faciliteter, kirkegårde og naturfredning samt udgifter og indtægter på miljøområdet.

JORDFORSYNING

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med tilvejebringelse og salg af arealer. Udgifter og indtægter vedrørende jordforsyning specificeres på de enkelte funktioner efter formål. Under de enkelte funktioner specificeres på udstykningsområder. For funktionerne 0.02 og 0.03 er der mulighed for frivillig mellemregning mellem kommunen og jordforsyningen, jf. teksten til funktion 9.87.

Følgende *særlige anlægsgrupperinger* er autoriseret i *regnskabet*:

10 Arealerhvervelser

Under denne gruppering registreres de i regnskabsåret foretagne arealerhvervelser eksklusive forrentning. Endvidere registreres her de omkostninger, der er forbundet med erhvervelsen af arealerne.

80 Salgsindtægter

Grupperingen anvendes udelukkende til registrering af salg af arealer.

0.01 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.02-0.05. Udgifter vedrørende lokalplanlægning (i henhold til lov om kommuneplanlægning) og regionplanlægning registreres ikke på funktion 0.01, men under hovedkonto 6.

0.02 Boligformål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende jordforsyning til boligformål.

Der skal, når et udstykningsområde er afsluttet, foreligge et særskilt udstykningsregnskab over udgifterne og indtægterne vedrørende den enkelte udstykning med tilhørende bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem forventede og faktiske beløb. Overskud eller underskud for en udstykning må ikke overføres til andre udstykninger.

Jord, som inddrages i udstykningen og som ikke er opført i kommunens kontoplan, men i ejendomsfortegnelsen, indgår i udstykningsregnskabet med arealets grundværdi.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

Værdien af arealer, som tidligere er erhvervet til andre formål, men som indtages under et udstykningsforetagende medtages i regnskabet for den pågældende udstykning.

Værdien af arealer, der overføres fra en udstykning til et andet kommunalt formål medtages i udstykningsregnskabet. Kommunens udgifter til overordnede byggemodningsudgifter, eksempelvis anlæg af en stamvej, medtages ligeledes i de respektive udstykningsregnskaber.

Kommunalbestyrelsen kan afgøre, om den i udstykningsregnskabet vil lade indgå forrentning af kommunens udlæg til udstykning.

0.03 Erhvervsformål

Der gælder de samme konteringsregler som for funktion 0.02.

Under funktionen registreres også udgifter og indtægter vedrørende arealer, der er erhvervet af kommunen, men reserveret til andre offentlige myndigheds brug.

0.04 Offentlige formål

Under denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med udstykninger med offentlige formål for øje.

0.05 Ubestemte formål

Driftskontiene vedrørende jord til ubestemte formål anvendes i tilfælde, hvor jordens anvendelse endnu ikke er bestemt, eller hvor jorden endnu ikke er anvendt i overensstemmelse med sit formål.

På anlægskontiene registreres udgifter for det i regnskabsåret indkøbte jord til ubestemt formål og indtægter i forbindelse med salg af sådan jord.

Såfremt jord til ubestemte formål inddrages under et udstykningsforetagende under funktion 0.02 eller 0.03 indgår værdien af de overførte arealer som udgift i udstykningsregnskabet. Overtages jorden af en forsyningsvirksomhed reguleret af hvile i sig selv princippet debiteres værdien af de overførte arealer senest i forbindelse med regnskabsafslutningen på statuskontiene 9.30, 9.31, 9.33, 9.34 samt 9.35 og samtidig krediteres beløbet balancekonto 9.99.

Såfremt jord til ubestemte formål tages i anvendelse til andre formål end jordforsyning (under 0.02 eller 0.03) eller forsyningsvirksomhed reguleret af hvile i sig selv princippet, rettes dette kun på ejendomsfortegnelsen.

FASTE EJENDOMME

Udgifter og indtægter vedrørende drift og anlæg af ejendomme erhvervet til senere kommunale vejformål registreres på funktionen for den kategori af faste ejendomme, under hvilken de pågældende ejendomme henhører. Udgifter og indtægter vedrørende drift og anlæg af ejendomme til kommunale vejformål i tilknytning til et aktuelt anlægsarbejde skal dog registreres på funktion 2.22.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende ejendomme til konkrete formål registreres på funktionerne vedrørende disse områder under hovedkonto 0-6

0.10 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende faste ejendomme, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.11-0.14, eller som ikke ønskes fordelt.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende ejendomme til konkrete formål registreres på funktionerne vedrørende disse områder under hovedkonto 0-6

0.11 Beboelse

Driftsudgifter og -indtægter vedrørende ejendomme, der anvendes i forbindelse med varetagelse af konkrete kommunale og amtskommunale opgaver, registreres på funktionerne vedrørende disse områder. Disse gælder dog kun i det omfang, disse er at betragte som tjenesteboliger.

På anlægskontoen for beboelseejendomme bogføres udgifter i forbindelse med ombygning, etablering eller køb af ejendomme samt indtægter ved salg af ejendomme.

Udgifter og indtægter i forbindelse med boligplacering af udlændinge efter lov om integration af udlændinge i Danmark registreres på denne funktion. Her registreres ligeledes udgifter og indtægter i forbindelse med boligplacering af flygtninge, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999. Her registreres endvidere udgifter til istandsættelse og leje, jf. lov om individuel boligstøtte §§ 70 og 71. Der er autoriseret følgende driftsgrupperinger hertil:

01 Boliger til integration af udlændinge

Her registreres driftsudgifter, f.eks. lejeudgifter, vedrørende boliger til fremme af integrationen af udlændinge efter § 13 i lov om integration af udlændinge i Danmark.

02 Boliger til midlertidig boligplacering af flygtninge

Her registreres udgifter, f.eks. lejeudgifter, til midlertidig boligplacering af flygtninge efter § 14 i lov om integration af flygtninge. Her registreres ligeledes udgifter i forbindelse med boligplacering af flygtninge, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999.

03 Udgifter ved lejetab og garanti ved fraflytning

Her registreres udgifter til istandsættelse og leje, jf. §§ 70 og 71 i lov om individuel boligstøtte og udgifter afholdt efter § 62 i lov om almene boliger.

92 Betaling vedrørende boliger til integration af udlændinge

Her registreres huslejeindtægter m.v. vedrørende boliger til fremme af integrationen af udlændinge.

93 Betaling vedrørende midlertidige boliger til flygtninge

Her registreres huslejeindtægter som hidrører fra flygtningenes egenbetaling.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

Der er endvidere i regnskabet *autoriseret* følgende *anlægsgruppering*:

16 **Køb af bygninger til integration af udlændinge**

Her registreres udgifter til køb af ejendomme m.v., som erhverves med henblik på at fremme integrationen af udlændinge

0.12 Erhvervsejendomme

Der henvises til beskrivelsen under funktion 0.11. Under funktionen registreres bl.a. udgifter og indtægter i forbindelse med industrihuse.

0.13 Andre faste ejendomme

På funktionen registreres udgifter og indtægter vedrørende ejendomme, som ikke kan henføres til funktion 0.11 og 0.12.

Udgifter og indtægter i forbindelse med ejendomme til konkrete kommunale formål registreres på kontiene vedrørende disse områder.

0.14 Sanering

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende saneringsplaner vedtaget før 31. december 1984 i henhold til daværende saneringslov.

Gennemføres en plan som en selskabssanering, registreres udbetalinger til selskabet på funktionen. Kommunens andel af afdragsbidrag optages ligeledes på funktion 0.14.

Lån, der udbetales af kommunen til saneringsselskaber efter saneringslovens § 49, stk. 2, registreres som anlægstilskud, altså ved anvendelse af art. 5.9. Tilsvarende opskrives finansiell status - konto 9.25 - for udlånet med modpost på balancekonto 9.99.

Statens andel af saneringstabet registreres på art 7.6 med modpost på konto 8.64, da betalingen fra staten i praksis sker ved, at det af kommunen optagne midlertidige statslån til refinansiering af saneringsudgifterne nedskrives med statens andel af saneringstabet.

Når statens andel af saneringstabet er registreret, nedskrives finansiell status - konto 9.25 - for kommunens udlån til saneringsselskabet med modpost på balancekonto 9.99.

Når planen er tilendebragt og regnskab skal aflægges, skal saldo vedrørende udbetalinger til selskabet svare til nettoudgifterne (bruttoudgifter minus indtægter).

Samtlige udgifter og indtægter registreres som anlæg, indtil endeligt regnskab for den enkelte plan aflægges. Herefter registreres fortsatte afdragsbidrag som driftsudgifter, og renteudgifter registreres under den relevante rentekonto under hovedkonto 7.

Udgifter og indtægter i forbindelse med den mellemkommunale udligning for hovedstadsområdet i henhold til saneringslovens § 50, stk. 5 registreres på funktion 8.85.

0.15 Byfornyelse og boligforbedring

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

På funktionen registreres de udgifter, kommunen afholder til byfornyelse efter lovens § 57, bistand til beboermedvirken samt tab på garantier.

Endvidere registreres indtægter, herunder indtægter ved salg af ejendomme, samt eventuel forskudsvis udbetalt refusion fra staten i medfør af lovens § 67.

Kommunens andel i udgifterne til ydelsesstøtte (afdragsbidrag) registreres ligeledes på funktion 0.15. Der er autoriseret en særlig driftsgruppering, 01 Ydelsesstøtte, hertil.

Bortset fra tilskud til personer i medfør af byfornyelseslovgivningen, der registreres på funktion 5.91, drift, registreres samtlige udgifter og indtægter som anlæg, indtil endeligt regnskab for den enkelte plan/beslutning aflægges. Herefter registreres fortsat ydelsesstøtte (afdragsbidrag) som driftsudgifter.

Offentlig støtte i medfør af byfornyelseslovens kapitel 8 vedrørende påbud om udbedring af brand- og sundhedsfarlige ejendomme registreres på samme måde.

Af hensyn til indberetningerne til Boligministeriet kan det være hensigtsmæssigt at registrere på omkostningssted. Udgifter og indtægter i forbindelse med den mellemkommunale udligning for hovedstadsområdet i henhold til byfornyelseslovens § 68 og § 90, stk. 11, registreres på funktion 8.85.

For funktion 0.15 er der autoriseret *særlige anlægsgrupperinger* i såvel budgettet som regnskabet. Grupperingsinddelingen er tilpasset de krav, der stilles til kommunerne i forbindelse med indberetningen til Boligministeriet.

Der er hermed taget hensyn til, at den samlede aktivitet for en byfornyelsesplan/beslutning kan opdeles efter kriterier, der svarer til Boligministeriets specificationskrav i medfør af skema I og II til cirkulære om offentlig støtte til byfornyelse og boligforbedring - det såkaldte *finansieringscirkulære* (Cirkulære nr. 92 af 3. juli 1986).

Aktiviteterne er opdelt i belastningskriterier, nemlig bruttoinvesteringer og rammebelastende investeringer, svarende til Boligministeriets krav ifølge finansieringscirkulæret. De enkelte aktivitetsområder er endvidere opdelt, så de svarer til specifikationen i det materiale, der skal anvendes ved indberetningen om forventede aktiviteter og støttebehov.

Nedenfor gennemgås og beskrives de *særlige anlægsgrupperinger*.

Aktiviteter uden indtægt

Der er her tale om aktiviteter, som ikke i sig selv afleder indtægter (f.eks. salgsindtægter), og hvor udgifterne refunderes af staten straks med 50 pct. Med hensyn til refusioner henvises i øvrigt til finansieringscirkulærets afsnit 2.7.1.

05 Erstatninger og tilskud

Herunder registreres udgifter til erstatninger for bygninger og for private rettigheder, for tab ved nedlæggelse af lejligheder, for ombygningstab på private ejerboliger m.v., for nedrivningspåbud, tilskud ved kondemnering samt tab på lånegarantier. Endvidere registreres her kommunernes udgifter til byggeskadefonden, jf. lov om byfornyelse og boligforbedring.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

10 Genhusning m.v.

Herunder registreres udgifter til erstatning for opsigelse, erhvervsgodtgørelse, godtgørelse for selvgenhusning, lejetab i forbindelse med genhusning, dækning af forskelsleje ved midlertidig genhusning og godtgørelse for flytteudgifter.

15 Gårdanlæg m.v.

Herunder registreres udgifter til eventuel nedrivning af bygninger og udgifter til retablering i tilknytning hertil samt udgifter til indretning af fælles gårdanlæg.

20 Administrationsudgifter

Herunder registreres bl.a. byfornyelsesselskabernes administrationsudgifter og udgifter til beboermedvirken m.v. samt eventuelt rentetillæg, jf. finansieringscirkulærets afsnit 2.4 og 2.7.1.17.

Aktiviteter med indtægt

Her optages aktiviteter, som afleder indtægter (efterfølgende salg af jord eller bygninger), men hvor aktiviteterne ikke indeksfinansieres. Derimod indgår eventuelle tab i de kommunale nettoudgifter, hvortil staten yder refusion med 50 pct.

Udlæg kan anmeldes til refusion, når indtægterne er indgået. Der henvises i øvrigt til finansieringscirkulærets afsnit 2.7.2. Om muligheden for forskudsvis refusion henvises til finansieringscirkulærets afsnit 2.5.

Grupperingerne 25, 30 og 35 omfatter nedrivninger, grupperingerne 40, 45 og 50 ombygninger af overtagne »andre ejendomme«.

25 Køb af ejendomme (nedrivning)

Herunder registreres købesum/erstatning for ejendomme, der rådes over eller overtages i deres helhed samt driftstab, herunder renter af overtagne eller optagne lån i sådanne ejendomme. Så længe planen/beslutningen for den pågældende ejendom ikke er afsluttet (ombygget eller nedrevet), registreres renter af eventuelle lån som byfornyelsesudgifter under denne gruppering (dranst 3, hovedart 6). Herefter registreres renteudgifter under den relevante rentekonto under hovedkonto 7.

30 Nedrivning og retablering

Herunder registreres udgifter til nedrivning (hvor hovedformålet med at råde over ejendommen er nedrivning, dvs. at der fremkommer en byggegrund) samt udgifter til retablering i tilknytning hertil.

35 Salg af grunde

40 Køb af ejendomme (ombygning)

Der henvises til gruppering 25. Driftstab føres dog under gruppering 45 Ombygninger.

45 Ombygninger

Herunder registreres ombygningsudgifter på ejendomme, der rådes over (dvs. håndværkerudgifter, rådgivningshonorar og finansieringsomkostninger m.v.) samt driftstab, herunder eventuelle renteudgifter, jf. finansieringscirkulærets afsnit 2.4.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

50 Salg af ejendomme

Aktiviteter med indeksfinansiering

I dette afsnit omtales aktiviteter, hvortil der ydes indeksfinansiering.

Disse aktiviteter er opdelt i tre områder, »ombygning af overtagne udlejnings- eller andelsboligejendomme«, »private udlejnings- eller andelsboligejendomme« samt »private andre ejendomme«.

Aktiviteterne vedrørende »ombygning af overtagne udlejnings- eller andelsboligejendomme« indgår fuldt ud i kommunens budgetter og regnskaber. Under dette område udgør »køb af ejendom« således en ren kommunal investering. Den offentlige støtte i form af afdragsbidrag til tabsgivende investering deles ligeligt mellem staten og kommunen.

Aktiviteterne vedrørende »private udlejnings- eller andelsboligejendomme« indgår kun i kommunens budgetter og regnskaber med de afledte virkninger i form af eventuelle ombygningstab = afdragsbidrag på dette område, da der er tale om udlejningsejendomme. Den offentlige støtte i form af afdragsbidrag til tabsgivende investering deles ligeligt mellem staten og kommunen.

Aktiviteterne vedrørende »private andre ejendomme« (ejerboliger) indgår kun i kommunernes budgetter og regnskaber med de afledte virkninger i form af eventuelle ombygningstab = kontante engangsbeløb på dette område, da der er tale om ejerboliger.

Grupperingerne 55, 60, 65 og 70 omfatter ombygning af overtagne udlejnings- eller andelsboligejendomme, mens gruppering 75 omfatter private udlejnings- eller andelsboligejendomme.

55 Køb af ejendomme (uden statsstøtte)

60 Ombygninger

Der henvises til bemærkningerne under gruppering 45.

65 Salg af ejendomme

70 Kommunens andel af afdragsbidrag (overtagne ejendomme)

Herunder registreres kommunernes andel af afdragsbidrag, indtil endeligt regnskab for den enkelte plan aflægges. Herefter registreres fortsatte afdragsbidrag som driftsudgifter.

75 Kommunens andel af afdragsbidrag (private ejendomme)

Se gruppering 70.

Betalinger fra staten (refusioner, jf. finansieringscirkulærets afsnit 2.5)

80 Statens udgiftsandel

Her registreres statens andel af udgifterne til denne plan/beslutning, herunder eventuelle forskudsvisse betalinger fra staten af de på denne konto afholdte nettoudgifter, eksklusive afdragsbidrag.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

Ikke-støtteberettigede udgifter/indtægter

85 Ikke-tilskudsberettigede udgifter

Der henvises til finansieringscirkulærets afsnit 2.7.4.

90 Andre indtægter

Grupperingen anvendes til indtægter, der ikke kan placeres under de øvrige indtægter

FRITIDSOMRÅDER

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende drift og anlæg af fritidsområder.

Lønudgifter til driftspersonale registreres på de enkelte funktioner, mens lønudgifter til det administrative personale registreres på funktion 6.51.

Hovedfunktionen består af nedenstående funktioner.

0.20 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende fritidsområder, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.21-0.24.

0.21 Parker og legepladser**0.22 Skove og naturområder****0.23 Strandområder****0.24 Kolonihaver****FRITIDSFACILITETER**

På denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende drift og anlæg af fritidsfaciliteter.

Lønudgifter til driftspersonale registreres på de enkelte funktioner, mens lønudgifter til det administrative personale registreres på funktion 6.51.

Udgifter og indtægter vedrørende idrætsanlæg, sportspladser og svømmehaller, hvis primære formål ikke er skoleidræt, registreres på denne hovedfunktion. Såfremt det primære formål med disse anlæg er skoleidræt, registreres beløbene på funktion 3.01 eller 3.02, jf. konteringsreglerne herom.

Hovedfunktionen består af nedenstående funktioner.

0.30 Fælles formål

På denne funktion føres udgifter og indtægter vedrørende fritidsfaciliteter, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.31-0.35.

0.31 Stadion og idrætsanlæg**0.32 Idræts- og svømmehaller****0.33 Friluftsbade****0.34 Campingpladser og vandrerhjem****0.35 Andre fritidsfaciliteter**

KIRKEGÅRDE

0.40 Kirkegårde

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunale kirkegårde, krematorier og lignende.

Etablering og tilplantning af de enkelte gravsteder registreres som drift, mens udgifter i forbindelse med anlæg af kirkegårde registreres som anlæg.

NATURFREDNING

0.41 Naturfredning

På denne funktion registreres den ifølge naturfredningsloven fastsatte amtskommunale eller kommunale andel af fredningserstatninger.

Udgifter og indtægter vedrørende naturfredningsnævn registreres under hovedkonto 6.

VANDLØBSVÆSEN

Det gælder for hele hovedfunktionen, at bidrag pålignet private i henhold til vandløbsloven skal registreres under art 7.2.

0.70 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende vandløbsvæsen, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.71-0.74.

0.71 Vedligeholdelse af vandløb

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der direkte kan henføres til de enkelte vandløb.

0.72 Bidrag for vedligeholdelsesarbejde m.v.

På denne funktion registreres bidrag til andre kommuner, pumpe- og landvindingslag m.v. for vedligeholdelsesarbejder.

0.74 Kystsikring

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med kystsikring.

ØVRIGE MILJØFORANSTALTNINGER

Denne hovedfunktion omfatter udgifter og indtægter i forbindelse med oprydning på kemikalieaffaldsdepoter, øvrige planlægnings-, tilsyns- og overvågningsopgaver på miljøområdet

Udgifter til ekstern konsulentbistand samt aflønning af eget personale, der er fuldt beskæftiget med driftsopgaver, registreres på de enkelte funktioner. Udgifter i forbindelse med planlægning, undersøgelser og tilsyn, der udføres af kommunens eller amtskommunens eget personale, men hvor personalet ikke er fuldt beskæftiget med driftsopgaver, registreres derimod på funktion 6.51, jf. dog bemærkningerne til funktion 0.87.

0.80 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende øvrige miljøforanstaltninger, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.81-0.89, f.eks. i forbindelse med generelle miljøforsikringer.

0.81 Oprydning på kemikalieaffaldsdepoter

På denne funktion registreres udgifter og indtægter (statstilskud) vedrørende planlægning, undersøgelser, tilsyn og afværgeforanstaltninger i forbindelse med oprydning på kemikalieaffaldsdepoter, hvad enten dette sker i medfør af kemikalieaffaldsdepotloven eller andre bestemmelser.

0.85 Recipientkvaliteter og spildevand

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende planlægning af, tilsyn med og overvågning af søer, vandløb og havområder samt spildevand fra rensningsanlæg og forenende virksomheder.

0.86 Vandindvinding

På denne funktion registreres udgifter til (og eventuelle indtægter fra) planlægning af, tilsyn med og overvågning af grund- og overfladevand til indvindingsformål (drikkevand, markvanding).

0.87 Miljøcentre m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med miljøcentre, herunder alle personaleudgifter samt bidrag til fælleskommunale miljøcentre (tidligere levnedsmiddelkontrol). Funktionen vil senere ændre betegnelse.

0.89 Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med planlægning, undersøgelser og tilsyn vedrørende renovation, luft- og støjforureningsbekæmpelse og råstoffer m.v.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger ligeledes registreres her.

DIVERSE UDGIFTER OG INDTÆGTER

0.90 Sandflugt

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med sandflugt, herunder læplantning.

0.91 Skadedyrsbekæmpelse

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med skadedyrsbekæmpelse.

0.92 Foranstaltninger i øvrigt

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende andre kommunale foranstaltninger, herunder stormflodserstatninger, offentlige toiletter m.v.

REDNINGSBEREDSKAB

0.95 Redningsberedskab

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, vedrørende redningsberedskabet, jf. lov nr. 1054 af 23. december 1992 (Beredskabsloven).

Hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende forsyningsvirksomheder, spildevandsanlæg og renovation m.v.

Det bemærkes, at de kommunale forsyningsvirksomheder er omfattet af reglerne om momsregistreret virksomhed. I afsnit 2.6. er nærmere redegjort for reglerne vedrørende moms på forsyningsområdet

FORSYNINGSVIRKSOMHEDER

Forsyningsvirksomhederne adskiller sig fra de øvrige kommunale områder ved, at de skal hvile i sig selv, dvs. at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. Dog gælder særlige regler for el-forsyning, der er beskrevet nedenfor.

Forsyningsvirksomhederne er undergivet kommunalbestyrelsens beslutningskompetence og administreres af kommunerne. Budgetter og regnskaber for forsyningsvirksomhederne skal derfor indgå i de kommunale budgetter og regnskaber, men hvile-i-sig-selv-princippet medfører, at forsyningsvirksomheder betragtes som *eksterne* i forhold til de øvrige kommunale aktiviteter. Ydelser, som leveres mellem kommunen og forsyningsvirksomhederne, registreres derfor på følgende måde:

- Leverancer fra kommunens egne forsyningsvirksomheder registreres under art 4.9
- Forsyningsvirksomhedernes andele af kommunens almindelige administrationsudgifter overføres i forbindelse med regnskabsafslutningen fra hovedkonto 6 til funktionerne for forsyningsvirksomhederne på hovedkonto 1, hvor beløbene debiteres som fremmede tjenesteydelser under art 4.0
- De beregnede renter af kommunens mellemværende med forsyningsvirksomhederne registreres på forsyningsvirksomhederne på hovedart 6 eller 8 og modposteres på funktionerne under hovedfunktion RENTER AF UDLÆG VEDRØRENDE FORSYNINGSVIRKSOMHEDER på hovedkonto 7.

I forbindelse med regnskabsafslutningen registreres renterne for mellemværendet mellem kommunen og de enkelte forsyningsområder på funktionerne for forsyningsvirksomhederne. Forrentningen beregnes på følgende måde:

Kommunens gæld til og tilgodehavende hos de kommunale forsyningsvirksomheder skal fra og med 1992 forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten. Der anvendes som hovedregel samme rentesats ved forrentning af gæld og tilgodehavender.

Forrentningen skal som minimum beregnes én gang årligt på grundlag af de mellemværender mellem kommunen og de enkelte kommunale forsyningsvirksomheder, der ved regnskabsårets begyndelse er opført på finansiel status.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at foretage forrentning på grundlag af op

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

gørelser over kommunens mellemværender med forsyningsvirksomhederne i løbet af regnskabsåret, f.eks. månedlige eller kvartalsvise opgørelser.

Såfremt der er tale om et negativt beløb, krediteres det beregnede rentebeløb den relevante funktion for forsyningsvirksomheder på hovedkonto 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 8.3.2 (Indenrigsministeriets vejledning af 16. februar 2001 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder).

Endvidere registreres forskellen mellem forsyningsvirksomhedens samlede drifts- og anlægsudgifter og forsyningsvirksomhedens samlede indtægter på kommunens finansielle status.

Såfremt udgifterne overstiger indtægterne, debiteres forskellen den relevante funktion under hovedfunktion UDLÆG VEDRØRENDE JORDFORSYNING OG FORSYNINGSVIRKSOMHEDER på hovedkonto 9, og krediteres samtidig balancekonto 9.99. Er udgifterne omvendt mindre end indtægterne, krediteres forskellen den relevante funktion på ovennævnte hovedfunktion på hovedkonto 9, og debiteres samtidig balancekonto 9.99.

Omkostningsregistrering

Det bemærkes, at omkostningsregistrering er autoriseret for hele forsyningsområdet. Driftsmæssige afskrivninger, forrentning af indskudskapital, herunder med henblik på takstkalkulation, registreres under hovedart 0. Der henvises i øvrigt til kapitel 8 og 9.

El-forsyning

Som følge af lov om elforsyning er funktion 1.02 El-forsyning ikke omfattet af det kommunalretlige hvile-i-sig-selv princip. Der skal derfor ikke *ud fra dette hensyn* beregnes forrentning af mellemværende mellem kommunen og elforsyningen eller overføres andel af kommunens generelle administrationsudgifter.

Det følger imidlertid af ellovens § 70, stk. 6, at kommuner og amtskommuner ikke må yde tilskud til kommunal netvirksomhed. Det fremgår derudover af ellovens § 46, stk. 4, at aftaler, som kollektive elforsyningsvirksomheder indgår med andre virksomheder, herunder koncernforbundne virksomheder, skal indgås på markedsbestemte vilkår. Det følger samlet heraf, at mellemværendet mellem kommuner og netvirksomheder skal forrentes med en rentesats svarende til markedsrenten. De beregnede renter af kommunens mellemværende med elforsyningen registreres på funktion 1.02 på hovedart 6 eller 8 og modposteres på funktion 7.32.

Det følger endvidere af forbuddet mod kommunale tilskud, at netvirksomheden skal belastes med kommunens udgifter i forbindelse med administration vedrørende netvirksomheden, herunder anvendelse af IT-systemer, sekretariatsydelser, administration af løn og pensioner o.lign. Det fremgår derudover af § 35, stk. 2, i bekendtgørelse om indtægtsrammer og åbningsbalancer m.v. for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder, at samtlige kommunens direkte og indirekte omkostninger og indtægter i forbindelse med driften af en

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

netvirksomhed skal opføres i den del af kommunens regnskab, der vedrører netvirksomheden. El-forsynings andele af kommunens administrationsudgifter overføres i forbindelse med regnskabsafslutningen fra hovedkonto 6 til funktion 1.02, hvor beløbet debiteres som fremmede tjenesteydelser under art 4.0.

Leverancer fra kommunens egen elforsyning registreres under art 4.9.

Da elforsyning ikke længere er omfattet af det kommunalretlige hvile-i-sig-selv princip, skal mellemværendet registret på 9.32, med virkning fra og med regnskab 2000, *ikke* længere reguleres for det løbende resultat på funktion 1.02. Mellemværendet, som er registreret på 9.32, påvirkes kun af aftaler om indskud i netvirksomheden eller nedbringelse gældsforhold. Løbende over-/underdækning registreres på mellemregningskonto på funktion 8.59.

Det bemærkes, at kommunale forsyningsvirksomheder vedrørende netvirksomhed er omfattet af almindelig skattepligt. Skattebetalinger vedrørende den kommunale elforsyning registreres på en særskilt driftsgruppering på funktion 1.02.

1.01 Gasforsyning

Ud over de generelle bemærkninger til hovedfunktionen gælder følgende for funktion 1.01, jf. også bemærkningerne til statuskontiene 9.30-9.35:

Hvis der til gasforsyningen indkøbes gas fra et kommunalt konverteringsanlæg på hovedkonto 0, registreres dette køb ved anvendelse af art 2.3.

Indskud til regionale naturgasselskaber registreres på funktion 8.21 og aktiveres på funktion 9.21. Mellemløbskontoen for gasforsyningen (9.31) belastes ikke af disse indskud.

1.02 El-forsyning

På funktionen registreres udgifter og indtægter vedrørende elforsyning. Det bemærkes, at registreringerne på funktionen ikke er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, jf. det indledende afsnit herom.

Der er foruden den generelle grupperingsstruktur autoriseret en gruppering til skattebetalinger.

Tilslutningsafgifter krediteres el-forsyningens driftskonto under art 7.9.

Produktion af el ved forbrænding af affald registreres ikke her, men på funktion 1.52 Konverteringsanlæg.

Der henvises i øvrigt til det indledende afsnit vedrørende elforsyning.

1.03 Varmeforsyning

Ud over de generelle bemærkninger til hovedfunktionen gælder følgende for funktion 1.03, jf. også bemærkningerne til statuskontiene 9.30-9.35:

Tilslutningsafgifter krediteres varmforsyningens driftskonto under art 7.9.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

1.04 Vandforsyning

Ud over de generelle bemærkninger til hovedfunktionen gælder følgende for funktion 1.04, jf. også bemærkningerne til statuskontiene 9.30-9.35:

Tilslutningsafgifter krediteres vandforsyningens driftskonto under art 7.9.

Kommunale eller amtskommunale tilskud til anden offentlig og/eller privat vandforsyning registreres på denne funktion på driftsgruppering 02. Udgifterne på denne gruppering overføres ikke til finansiel status.

1.06 Andre forsyningsvirksomheder

Under denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende andre forsyningsvirksomheder, eksempelvis fællesantenneanlæg. De generelle bemærkninger til hovedfunktionen kan i nogle tilfælde finde anvendelse.

SPILDEVANDSANLÆG

På denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunale spildevandsanlæg

Ifølge lov om betalingsregler for spildevandsanlæg skal der den 1. januar 1993 være udarbejdet en fælles betalingsvedtægt for kommunens spildevandsanlæg

Tilslutningsbidrag vedrørende spildevandsanlæg skal altid registreres som *anlægsindtægter*. Alle øvrige brugerbetalingen skal registreres som *driftsindtægter*. Tilslutningsbidrag, der pålignes kommunale anlægsopgaver, registreres som eksterne udgifter og indtægter, dvs. ved anvendelse af art 4.9 og 7.9.

I regnskabsteknisk henseende behandles spildevandsanlæg stort set på samme måde som forsyningsvirksomheder, jf. bemærkningerne til hovedfunktion FORSYNINGSVIRKSOMHEDER samt bemærkningerne til statuskontiene 9.30-9.35.

Det bemærkes, at omkostningsregistrering er autoriseret for hele forsyningsområdet, herunder også spildevandsanlæg. Registrering af driftsmæssige afskrivninger, forrentning af indskudskapital m.v. med henblik på takstkalkulation registreres under hovedart 0. Der henvises i øvrigt til kapitel 8 og 9.

1.40 Fælles formål

På funktionen registreres fællesudgifter og -indtægter samt beløb, der ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 1.41-1.44

På funktionen registreres således spildevandsanlæggenes samlede andel af administrationsudgifter samt beregnede renter af kommunens mellemværende med spildevandsanlæggenes.

På funktionen registreres også alle brugerbetalingen (bortset fra tønningsordninger).

Tilslutningsbidragene konteres under anlæg på følgende *autoriserede særlige anlægsgrupperinger*, som skal anvendes i såvel budgettet som regnskabet:

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

- 91 Tilslutningsbidrag for boliger
- 92 Tilslutningsbidrag for erhvervsejendomme

De løbende vandafledningsbidrag konteres under drift på følgende *autoriserede driftsgrupperinger*:

- 92 Vejafvandingsbidrag
- 93 Vandafledningsbidrag, boliger
- 95 Vandafledningsbidrag, erhvervsejendomme
- 96 Særbidrag

Det bemærkes, at bidrag, der er pålignet kommunen for kommunale ejendomme, veje, private fællesveje m.v., skal registreres som (eksterne) indtægter på funktion 1.40, men udgiftsføres på de funktioner, hvor udgifter og indtægter vedrørende de pågældende ejendomme og veje m.v. i øvrigt konteres.

Det bemærkes endvidere, at udgifter og indtægter vedrørende tømningssordninger registreres på funktion 1.44.

1.41 Hovedkloakker og pumpestationer

1.42 Detailkloakker

1.43 Rensningsanlæg

På funktionerne 1.41-1.43 registreres udgifter og indtægter vedrørende spildevandsanlæg, der objektivt kan fordeles på hoved- og detailkloakker samt rensningsanlæg.

1.44 Tømningssordninger

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med tømningssordninger for septictanke m.v., herunder andel af administrationsudgifter og beregnede renter af kommunens udlæg. I denne forbindelse bemærkes, at tømningssordninger skal hvile i sig selv. Mellemløbet med kommunen skal opføres særskilt på finansiel status under funktion 9.30.

Der er på funktionen autoriseret en særlig driftsgruppering 93 til registrering af bidrag for tømning.

RENOVATION M.V.

For hele hovedfunktion RENOVATION M.V. skal der for de områder, som kommunen har besluttet at gebyrfinansiere efter hvile-i-sig-selv-princippet, foretages mellemregning mellem kommunen og de ordninger, der registreres under de enkelte funktioner. Dette indebærer, at funktionerne regnskabsteknisk for disse områder behandles på samme måde som forsyningsvirksomhederne, dvs.:

- Med overførsel af andel af administrationsudgifter
- Med beregnede renter af kommunens udlæg
- Optagelse på status af kommunens udlæg, hvilket i givet fald skal ske på

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

funktion 9.35, gruppering 01 Renovation

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til hovedfunktionen FORSYNINGSVIRKSOMHEDER samt bemærkningerne til statuskontiene 9.30-35.

Genanvendelsesordninger og forsortering af affald vil kunne optræde integreret med øvrige foranstaltninger under hovedfunktionen. Der er derfor under alle funktioner oprettet driftsgrupperinger til registreringer af gebyr fra genanvendelsesordninger og indtægter fra afsætning af genanvendelige materialer. Disse indtægter skal altid udskilles i budget- og regnskabssystemet og registreres på de funktioner, hvor udgifterne er afholdt.

Det bemærkes, at omkostningsregistrering er autoriseret for hele forsyningsområdet, herunder renovationsområdet. Registrering af driftsmæssige afskrivninger, forrentning af indskudskapital m.v. med henblik på takstkalkulation registreres under hovedart 0. Der henvises i øvrigt til kapitel 8 og 9.

1.50 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 1.51-1.55.

1.51 Renovation

På funktionen registreres udgifter og indtægter i forbindelse med renovation, herunder indsamlingsordninger med tilhørende containerplads og omlastestationer.

1.52 Konverteringsanlæg

På funktionen registreres udgifter og indtægter i forbindelse med forbrændingsanlæg, komposteringsanlæg samt biogasanlæg baseret på affald.

1.53 Lossepladser

På funktionen registreres udgifter og indtægter i forbindelse med lossepladser, fyldpladser samt specialdepoter.

1.54 Olie- og kemikalieaffald

På funktionen registreres udgifter og indtægter i forbindelse med bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald m.v.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter i forbindelse med oprydning på kemikalieaffaldsdepoter registreres på funktion 0.81.

1.55 Genanvendelsesanlæg og forsortering

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende genanvendelsesanlæg og forsortering i de tilfælde, hvor såvel udgifterne som indtægterne kan udskilles fra de øvrige aktiviteter på renovationsområdet.

Funktionen må ikke anvendes til registrering af indtægter alene, da indtægterne altid skal registreres på de funktioner, hvor udgifterne til genanvendelsesordninger og forsortering er registreret.

Hovedkonto 2 Trafik og Infrastruktur

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende det kommunale vejvæsen samt udgifter og indtægter i forbindelse med kollektiv trafik og havne.

Udgifter vedrørende vejvæsenets administrative og servicebetonede opgaver, der hovedsageligt består af lønninger til teknisk og administrativt personale samt kontorhold, registreres på hovedkonto 6, hvorfra der i en række tilfælde omposteres til funktionerne på hovedkonto 2, jf. reglerne neden for.

I afsnit 2.6 er nærmere redegjort for reglerne vedrørende moms på vejområdet.

FÆLLES FUNKTIONER

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter, som tjener generelle tværgående vejformål samt udgifter vedrørende øvrige fælles funktioner (markpersonale, materialer og maskiner), der eventuelt overføres til konti under de øvrige hovedfunktioner.

2.01 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende tværgående vejformål, der ikke skal registreres på andre funktioner under hovedkonto 2, herunder udgifter vedrørende vejplanlægning.

2.03 Arbejder for fremmed regning

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med arbejder, som vejvæsenet udfører for andre offentlige myndigheder og for private.

Arbejder, som vejvæsenet udfører for kommunens øvrige områder, kan enten registreres direkte på området eller på funktion 2.03 med efterfølgende overførsel til området.

2.05 Driftsbygninger og -pladser

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende driftsbygninger (incl. værksteder) og -pladser, herunder materielgårde og oplagspladser m.v.

2.09 Øvrige fælles funktioner

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende øvrige fælles funktioner (markpersonale, materialer og maskiner).

Funktionen kan have karakter af en fordelingskonto, såfremt der foretages overførsel af maskin- og løntimer samt af materialer og produkter til andre konti. Funktionens udvisende vil i så fald eksempelvis være udtryk for: Større anskaffelser, lagerforskydninger, ikke-fordelte timer og andre udgifter, der ikke er henført til bestemte arbejder.

Det er frivilligt, om kommunen vil foretage overførsel fra funktionen til driftskonti under hovedfunktionen KOMMUNALE VEJE. Derimod skal der

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

for de kommunale anlægsarbejder foretages overførsel til de respektive anlægskonti.

Funktionen kan f.eks. opdeles således:

Maskiner og materiel
Værksteddrift
Materialeindkøb og produktion
Vejformænd, vejmand m.v.

KOMMUNALE VEJE

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med drift og vedligeholdelse samt anlæg af veje, hvor kommunen er vejmyndighed.

2.11 Vejvedligeholdelse m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med drift og vedligeholdelse af færdselsarealer, grønne områder, teknisk udstyr samt broer og tunneler m.v. Endvidere registreres her udgifter og indtægter i forbindelse med parkeringskontrol samt vejbidrag til kloakforsyningen.

2.14 Vintertjeneste

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende snerydning og glatførebekæmpelse.

2.22 Vejanlæg

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende:

- Anlæg af nye veje, regulering af eksisterende veje, sideudvidelser samt anlæg af stier m.v.
- Etablering af signalanlæg, vejbelysning, nødtelefoner, autoværn m.v.
- Etablering af parkeringsfaciliteter, holdepladser m.v.
- Anlæg af nye broer og tunneler m.v. og anlægsarbejder vedrørende eksisterende broer og tunneler.

På kontoen for det enkelte arbejde registreres tillige udgifter og indtægter vedrørende samtlige følgearbejder.

Det bemærkes, at udgifter vedrørende vejplanlægning registreres på funktion 2.01.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

Det bemærkes endvidere, at etableringsudgifter vedrørende parkeringsfonden registreres på denne funktion. Der foretages en særskilt registrering af udgifterne. I forbindelse med regnskabsafslutningen indtægtes et beløb for afholdte etableringsudgifter. Beløbet modposteres på funktion 8.44, jf. konteringsreglerne hertil.

Såfremt kommunen ønsker det, kan den vælge i anlægsudgifterne vedrørende kommunale veje at medregne et beløb, beregnet som lønudgifter til egne teknikere for medgået tid med eventuelt tillæg for generalomkostninger. Beløbet krediteres funktion 6.51, gruppering 95.

På funktionen er i regnskabet autoriseret følgende udtømmende anlægsgrupperinger:

01 Projektering

Her registreres lønudgifter til opmålingsmedhjælp, beforderingsgodtgørelse og time- og dagpenge, honorarudgifter til fremmed teknisk assistance samt øvrige projekterings- og tilsynsudgifter, der direkte kan henføres til det pågældende anlægsarbejde. Endvidere registreres her udgifter til opmåling og anskaffelse af kort til brug ved projekteringen. Såfremt kommunen har valgt dette, registreres lønudgifter til egne teknikere med eventuelt tillæg for generalomkostninger også på denne gruppering.

02 Arealhvervelse

Her registreres udgifter og indtægter ved køb og salg af jord og ejendomme i forbindelse med vej anlægget. Endvidere registreres udgifter til landinspektørens matrikulære arbejde i forbindelse med vej anlægget, afgrødetab, erstatning for markskade og lignende.

03 Entrepriser

Her registreres udgifter ved entrepriser, dvs. alle arbejder og leverancer, for hvilke der foreligger en bindende aftale mellem bygherre og entreprenør. Endvidere registreres udgifter til tillægsarbejder i forbindelse med entrepriserne, herunder regningsarbejder og bygherreleverancer, der er knyttet til entrepriserne.

04 Eget regi

Her registreres udgifter til arbejder, som udføres ved kommunens egen foranstaltning.

05 Andet

Her registreres de udgifter og indtægter, der er forbundet med et anlægsarbejde, men som ikke skal registreres på de øvrige grupperinger, f.eks. advokatsalærer, stempelafgifter og lignende i forbindelse med entreprisekontrakter. Endvidere registreres her anlægstilskud fra kommuner eller private.

KOLLEKTIV TRAFIK

2.30 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 2.31-2.25.

2.31 Busdrift

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunal busdrift, herunder individuel handicapkørsel og kommunale tilskud til trafikelskaber. De kommunale tilskud registreres under art 5.9.

Det bemærkes, at funktionen er undtaget fra momsudligningsordningen, jf. afsnit 2.6.2.

2.32 Skolebusdrift

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunal skolebusdrift.

Det bemærkes, at betaling af elevers buskort, betaling af vognmænd for transport af skolebørn samt befordringstilskud til SU-støtteberettigede ungdomsudannelser registreres på funktion 3.49.

2.33 Færgedrift

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende færgedrift, f.eks. tilskud til trafikbetjening af små øer.

Under refusion registreres det statstilskud, der tilfalder de kommuner og amtskommuner, som selv forestår trafikbetjeningen af små øer.

Det bemærkes, at ydelsen på lån optaget til færgeinvesteringer og til ombygning af færgelejer til færgeruter, jf. lov om trafikstøtte til de mindre øer, registreres på denne funktion. Her registreres ligeledes tilskuddene fra amt/kommune og stat til betaling af ydelsen på lånene. Ydelsen på lån samt tilskuddene fra amt/kommune og kommune registreres under dranst 1 Drift ved anvendelse af hovedart 6 Finansudgifter. Hjemtagne lån til færgeinvesteringer, omfattet af loven, registreres på funktion 8.78 Gæld vedrørende færgeinvesteringer, og nedskrives på funktion 9.78 Langfristet gæld vedrørende færgeinvesteringer med modpost på 9.99.

2.34 Lufthavne

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende lufthavne, herunder kommunale flyvepladser samt tilskud til fælleskommunale lufthavne.

2.35 Jernbanedrift

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende jernbanedrift, herunder tilskud til privatbaner.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

HAVNE

På denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende havne mv. Det bemærkes, at kommunale trafikhavne ikke er integreret i det kommunale budget- og regnskabssystem. Hvis kommunen er regnskabsførende for en trafikhavn, skal regnskabet føres uden for det autoriserede regnskabssystem.

2.40 Havne

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende fiskerihavne og arbejdshavne samt tilskud til trafikhavne.

2.41 Lystbådehavne m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende lystbådehavne, skudehavne og marinaer.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

Hovedkonto 3 Undervisning og kultur

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter på folkeskole- og gymnasieområdet m.v. samt fritidsundervisning og kulturelle formål: folkebiblioteker, museer m.v.

FOLKESKOLEN

På denne hovedfunktion registreres indtægter og udgifter vedrørende kommunale folkeskoler og de hertil knyttede aktiviteter, såsom skolebiblioteker, skolefritidsordninger m.v.

Registrering på omkostningssted er autoriseret på funktionerne 3.01 Folkeskoler og 3.05 Skolefritidsordninger.

Administrationsudgifter vedrørende kommunens centrale skoleforvaltning, herunder skoledirektør, registreres ikke på hovedkonto 3, men på hovedkonto 6. Udgifter vedrørende den administration, der finder sted på de enkelte skoler m.v., registreres derimod på omkostningssted på funktion 3.01. Har kommunen en ledende skoleinspektør, der varetager inspektøropgaver på en skole, registreres udgifterne hertil på omkostningssted funktion under 3.01.

Med hensyn til *skolebestyrelser* gælder, at de udgifter, som kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, dvs. udgifter vedrørende valg, vederlag og mødediæter, registreres på funktion 6.42. Udgifter i forbindelse med varetagelsen af skolebestyrelsens mødevirksomhed, som kommunalbestyrelsen har tillagt den enkelte skolebestyrelse kompetence til at træffe nærmere beslutning om, registreres på omkostningssted på funktion 3.01.

Udgifter og indtægter vedrørende skolebiblioteker registreres på funktion 3.01, gruppering 07 Skolebiblioteker. Registreringerne på gruppering 07 foretages på omkostningssted.

3.01 Folkeskoler

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunens folkeskoler, herunder udgifter og indtægter i forbindelse med selve undervisningen, IT, administration på skolerne, inventar, rengøring, lokaler, udgifter til udenomsarealer mv.

Her registreres ligeledes udgifter og indtægter vedrørende skolers tjenesteboliger, specialundervisning, øvelsesskoler og skolekonsulenter, der har deres hovedbeskæftigelse i folkeskolen.

Udgifter og indtægter vedrørende lejrskoler, som kommunen lejer sig ind på, registreres ligeledes her.

Udgifter til børneteatre registreres på funktion 3.62.

Registrering på omkostningssted

Registrering på omkostningssted er autoriseret i regnskabet for funktion 3.01. Således skal hver institution under funktion 3.01 tildeles et omkostningssted-

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

nummer i intervallet 0101-9999.

Udgifter og indtægter, der er direkte forbundet med selve undervisningen samt udgifter og indtægter, der er nødvendige for at sikre undervisningsydelsen er i regnskabet omfattet af den autoriserede registrering på *omkostningssted*.

Som eksempel på udgifter, der er direkte forbundet med undervisningen kan nævnes udgifter til lønninger til undervisningspersonale (herunder vikarer), varer, materialer og udstyr, der benyttes som en integreret del af undervisningen (bøger, edb, øvrigt undervisningsmateriale og -apparatur, idrætsudstyr m.v.) samt elevaktiviteter (udflugter, lejrskoleophold m.v.).

Som eksempel på udgifter, der er nødvendige for at sikre undervisningsydelse kan nævnes udgifter til inventar, (borde, stole, hårde hvidevarer m.v.), udstyr til legepladser, kantine, rengøring, løbende vedligeholdelse af lokaler, strøm, vand, varme samt udgifter til den administration, som foregår på skolen (herunder løn til inspektør, sekretariat mv.). Derudover registreres på omkostningssted udgifter til ledende skoleinspektører, der varetager inspektøropgaver på skolen samt udgifter i forbindelse med varetagelsen af skolebestyrelsens mødevirksomhed, som kommunalbestyrelsen har tillagt den enkelte skolebestyrelse kompetence til at træffe nærmere beslutning om.

Endvidere registreres udgifter og indtægter til efteruddannelse, sygedagpenge-refusion og pensionsforsikringer vedrørende det på institutionerne ansatte personale på omkostningssted.

Derimod indgår udgifter til lokaler i sig selv (dvs. husleje), udvendig bygningsvedligeholdelse, øvelsesskoler, udenomsarealer, skolekonsulenter, der ikke indgår i den faste timenormering, pædagogiske centraler, tjenestemandspensioner, idrætsanlæg, sportspladser, svømmehaller og *driften* af lejrskoler *ikke* som en del af den *autoriserede* registrering på omkostningssted. Det bemærkes endvidere, at mellemkommunale betalinger ikke skal fordeles på omkostningssted.

Udgifter og indtægter, der *ikke* er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted, registreres på fælleskonti i stedintervallet 0001-0100.

Vedrørende kategoriseringen af udgifter på omkostningssted henholdsvis fælleskonti henvises i øvrigt til beskrivelsen af vejledende kontoplan nedenfor.

Der er på funktion 3.01 autoriseret nedenstående driftsgrupperinger. Gruppering 07 er alene autoriseret for *regnskabet*.

07 Skolebiblioteker

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende skolebiblioteker.

92 Deltagerbetaling

Her registreres deltagerbetaling i forbindelse med undervisning af elever i fritiden, voksnes deltagelse i undervisningen og deltagelse i kulturcenteraktiviteter

Vejledende kontoplan

For funktion 3.01 er udarbejdet nedenstående *vejledende* kontoplan.

Det bemærkes, at på grupperingerne 22, 24, 32, 38, 42, 43, 46, 50 og 58 registreres de udgifter, der er omfattet af den *autoriserede* registrering på omkostningssted.

Undervisning og administration på omkostningssted

22 Undervisningspersonale

Lønninger til undervisningspersonale, herunder faste lærere, faste- og løse vikarer, konsulenter, børnehaveklasseledere, andet personale, efteruddannelse, sygedagpengerefusion og pensionsforsikring.

24 Skole- og afdelingsledere

Løn til skoleledere og afdelingsledere, herunder efteruddannelse, sygedagpengerefusion og pensionsforsikring

46 Undervisningsmidler

Undervisningsmidler, herunder varer, materialer og udstyr der benyttes som en integreret del af undervisningen (bøger, IT, øvrige undervisningsmaterialer, apparatur, idrætsudstyr m.v.)

50 Elevaktiviteter

Elevaktiviteter, herunder udflugter, elevråd, lejrskoler (udgifter til ophold – og *ikke* udgifter til egne lejrskoler).

58 Administration, ekskl. Skole- og afdelingsledere

Lønninger til skolesekretærer, herunder efteruddannelse, sygedagpengerefusion og pensionsforsikring. Kontorholdsudgifter, annoncer og udgifter til skolebestyrelsens mødevirksomhed.

Andre udgifter på omkostningssted

32 Teknisk personale

Teknisk personale og pedeller

38 Rengøring

Udgifter til rengøring, herunder lønninger og rengøringsmidler/maskiner.

42 Inventar

Inventar, herunder borde, stole, legepladser og hårde hvidevarer.

43 Indvendig vedligeholdelse og andre udgifter til drift af institutionen

Indvendig vedligeholdelse, kantine, forsikringer, strøm, vand og varme.

Andre udgifter uden for omkostningssted

28 Bygninger og udenomsarealer

Udgifter til lokaler i sig selv (f.eks. leje), herunder udvendig vedligeholdelse samt vedligeholdelse af udenomsarealer.

Kommuner, der benytter ovenstående vejledende kontoplan, vil i forbindelse med budget- og regnskabsindberetningerne blive bedt om at oplyse Indenrigsministeriet og Kommunernes Landsforening herom.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

3.02 Serviceforanstaltninger

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende pædagogiske centraler, der ikke har direkte tilknytning til en bestemt skole. Det samme gælder selvstændige idrætsanlæg, sportspladser og svømmehaller, hvis primære formål er skoleidræt. Hvis disse har tilknytning til en bestemt skole, sker registreringen på konti for fælles formål funktion 3.01. For idrætsanlæg, sportspladser og svømmehaller, hvis primære formål *ikke* er skoleidræt, sker registreringen på hovedkonto 0.

Udgifter og indtægter vedrørende driften af kommunens egne lejrskoler registreres på funktion 3.02, hvorfra der kan overføres betaling for benyttelse til omkostningssted på funktion 3.01. Hvor kommunen lejer sig ind på en lejrskole, registreres udgifterne direkte på omkostningssted på funktion 3.01.

3.03 Syge- og hjemmeundervisning

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende syge- og hjemmeundervisning.

3.04 Skolepsykolog

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende skolepsykolog og skolepsykologens kontor samt skolepsykologiske fællesordninger.

3.05 Skolefritidsordninger

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende skolefritidsordninger efter folkeskoleloven.

Såfremt lokaler og udenomsarealer anvendt af skolefritidsordninger er adskilt fra folkeskolens fysiske rammer, registreres udgifter hertil på funktion 3.05. Udgifter til lokaler og udenomsarealer, der benyttes af såvel skolefritidsordninger som folkeskoler, registreres derimod på funktion 3.01.

Regler for registrering på omkostningssted for skolefritidsordninger

Registrering på omkostningssted er autoriseret i regnskabet for funktion 3.05. Således skal hver institution under funktion 3.05 tildeles et omkostningsnummer i intervallet 0101-9999.

Udgifter og indtægter, der er direkte forbundet med selve pasningen samt udgifter og indtægter, der er nødvendige for at sikre den almindelige pasningsydelse er i regnskabet omfattet af den autoriserede registrering på *omkostningssted*.

Som eksempel på udgifter, der er direkte forbundet med selve pasningen kan nævnes udgifter til lønninger til personale, der passer børnene (herunder vikarer), varer og materialer, der forbruges i forbindelse med pasningen af børnene (forplejning, legetøj m.v.) og aktiviteter med børnene (udflugter m.v.).

Som eksempel på udgifter, der er nødvendige for at sikre den almindelige pasningsydelse kan nævnes udgifter til inventar (borde, stole, hårde hvidevarer m.v.), udstyr til legepladser, rengøring, løbende vedligeholdelse af lokaler, strøm, vand og varme. Derudover registreres udgifter i forbindelse med admini-

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

stration på selve institutionen (dvs. den administration der varetages af det på institutionen ansatte personale) på omkostningssted.

Endvidere registreres udgifter og indtægter til efteruddannelse, sygedagpenge-refusion og pensionsforsikringer vedrørende det på institutionen ansatte personale på omkostningssted.

Derimod indgår udgifter til lokaler i sig selv (dvs. husleje), udvendig bygningsvedligeholdelse og udenomsarealer *ikke* som en del af den autoriserede registrering på omkostningssted. Det bemærkes, at udgifter til lokaler og udenomsarealer, der benyttes af såvel skolefritidsordninger som folkeskoler, *ikke* registreres på funktion 3.05, men i stedet på fælleskonti på funktion 3.01. Det bemærkes endvidere, at mellemkommunale betalinger ikke skal fordeles på omkostningssted.

Udgifter og indtægter, der *ikke* er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted, registreres på fælleskonti i stedintervallet 0001-0100.

Vedrørende kategoriseringen af udgifter på omkostningssted henholdsvis fælleskonti henvises i øvrigt til beskrivelsen af vejledende kontoplan nedenfor.

Der er på funktion 3.05 autoriseret nedenstående driftsgrupperinger.

02 Søskenderabat

Her registreres udgifter til søskenderabat.

03 Fripladser i skolefritidsordninger

Her registreres udgifter til fripladser i skolefritidsordninger.

92 Forældrebetaling inkl. fripladser og søskenderabat

På denne funktion registreres forældrebetaling vedrørende skolefritidsordninger. Her registreres den totale forældreandel inklusive fripladser og udgifter til søskenderabat.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

Vejledende kontoplan

For funktion 3.05 er udarbejdet nedenstående *vejledende* kontoplan.

Det bemærkes, at på grupperingerne 22, 24, 26, 32, 38, 42 og 43 registreres de udgifter, der er omfattet af den *autoriserede* registrering på omkostningssted.

Pasning og administration på omkostningssted

22 Personale og administration

Lønninger til pædagogisk og administrativt personale, herunder fast personale, vikarer, efteruddannelse, sygedagpengerefusion og pensionsforsikring. Kontorholdsudgifter, annoncer.

24 Pædagogiske materialer

Pædagogiske materialer, herunder legetøj, maling, pensler, musikanlæg videoer osv.

26 Andre pasningsudgifter

Forplejning og udflugter.

Andre udgifter på omkostningssted

32 Teknisk personale

Teknisk personale og pedeller

38 Køkken- og rengøringspersonale

Udgifter til rengøring og køkkenpersonale samt rengøringsmidler/maskiner

42 Legepladser og inventar

Inventar, herunder borde, stole, legepladser og hårde hvidevarer.

43 Indvendig vedligeholdelse og andre udgifter til drift af institutionen

Indvendig vedligeholdelse, forsikringer, strøm, vand og varme.

Andre udgifter uden for omkostningssted

28 Bygninger og udenomsarealer

Udgifter til lokaler i sig selv (f.eks. leje), herunder udvendig vedligeholdelse samt vedligeholdelse af udenomsarealer.

Kommuner, der benytter ovenstående vejledende kontoplan, vil i forbindelse med budget- og regnskabsindberetningerne blive bedt om at oplyse Indenrigsministeriet og Kommunernes Landsforening herom.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

3.06 Amtsentraler

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende amtscentraler.

3.07 Undervisning af børn med vidtgående handicap

Såfremt udgifterne kan udskilles objektivt, registreres på denne funktion udgifter og indtægter vedrørende specialundervisning af børn og unge i den undervisningspligtige alder med sådanne fysiske eller psykiske handicap, at deres udvikling kræver en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, jf. også bemærkningerne til funktion 3.11.

3.08 Observationsskoler

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende observations-skoler.

3.10 Bidrag til statslige og private skoler

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende bidrag for elever på statslige og private grundskoler m.v.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 01 Elever i frie grundskoler samt grundskoleafdelinger ved private gymnasie-skoler
- 04 Skolefritidsordninger ved frie grundskoler.

3.11 Specialpædagogisk bistand til børn og voksne

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende specialpædagogisk bistand til børn og voksne.

Med henblik på en særskilt registrering af udgifter til henholdsvis børn og voksne er der autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 01 Specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen
- 02 Undervisning og specialpædagogisk bistand til personer med fysisk eller psykisk handicap efter undervisningspligtens ophør
Her registreres udgifter til undervisning og specialpædagogisk bistand til personer med fysisk eller psykisk handicap efter undervisningspligtens ophør, jf. lov om specialundervisning for voksne. Udgifter vedrørende forberedende voksenundervisning som f.eks. læsekurser, kurser i stavning, skriftlig fremstilling, talforståelse og regning registreres dog på funktion 3.13 Forberedende voksenundervisning.
- 03 Sprogstimulering af førskolebørn

3.12 Efterskoler og ungdomskostskoler

På denne funktion registreres elevtilskud vedrørende efterskoleophold, bidrag til staten samt udgifter og indtægter vedrørende ungdomskostskoler. Det bemærkes, at statstilskud til ungdomskostskoler registreres under dranst 1. Bidraget til staten registreres på art 4.6.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

3.13 Forberedende voksenundervisning

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der vedrører forberedende voksenundervisning, som har til formål, at give voksne mulighed for at forbedre deres grundlæggende færdigheder i læsning, stavning og skriftlig fremstilling samt talforståelse, regning og basale matematiske begreber jf. om lov forberedende voksenundervisning.

3.14 Ungdommens Uddannelsesvejledning

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der vedrører Ungdommens Uddannelsesvejledning.

PRØVEFORBEREDENDE ENKELTFAGSUNDERVISNING**3.37 Prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne**

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgruppering:

92 Deltagergebyr

GYMNASIER M.V.**3.40 Fælles formål**

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der ikke er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted og som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 3.41 og 3.42.

Befordringstilskud til SU-støtteberettigede ungdomsuddannelser skal ikke registreres her, idet der henvises til funktion 3.49 Befordring af elever.

3.41 Gymnasier og HF-kurser

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende amtskommunens gymnasier, HF-kurser og studenterkurser.

Pensionsudgifter vedrørende gymnasielærere samt refusion heraf (100 pct.) registreres ikke på funktion 3.41, men på en mellemregningskonto på hovedkonto 8.

Regler for registrering på omkostningssted på gymnasie- og HF-området

Registrering på omkostningssted er autoriseret i *regnskabet* for funktion 3.41. Således skal hver institution under funktion 3.41 tildeles et omkostningsstednummer i intervallet 0101-9999.

Udgifter og indtægter, der er direkte forbundet med selve undervisningen samt udgifter og indtægter, der er nødvendige for at sikre undervisningsydelsen er i regnskabet omfattet af den autoriserede registrering på *omkostningssted*.

Som eksempel på udgifter, der er direkte forbundet med selve undervisningen, kan nævnes udgifter til lønninger til undervisningspersonale (herunder vikarer), materiale og udstyr, der benyttes som en integreret del af undervisningen (bø-

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001/Regnskab 2002

ger, edb, øvrigt undervisningsmateriale og -apparatur, idrætsudstyr m.v.) samt elevaktiviteter (udflugter m.v.).

Som eksempel på udgifter, der er nødvendige for at sikre undervisningsydelsen kan nævnes udgifter til inventar (borde, stole, hårde hvidevarer m.v.), kantine, rengøring, løbende vedligeholdelse af lokaler, strøm, vand og varme samt udgifter til den administration, som foregår på skolen, herunder løn til rektor, sekretariat mv.

Endvidere registreres udgifter og indtægter til efteruddannelse, sygedagpenge-refusion og pensionsforsikringer vedrørende det på institutionen ansatte personale på omkostningssted.

Derimod indgår udgifter til lokaler i sig selv (dvs. husleje), tjenestemandspensioner, pædagogikumkandidater og honorering af vejledning af pædagogikumkandidater samt fælles edb-systemer for hele gymnasieområdet *ikke* som en del af den autoriserede registrering på omkostningssted. Det bemærkes endvidere, at mellemkommunale betalinger ikke skal fordeles på omkostningssted. Disse udgifter registreres på funktion 3.40 eller på konti for fælles formål på funktion 3.41.

Udgifter og indtægter, der *ikke* er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted, registreres på fælleskonti i stedintervallet 0001-0100.

3.42 Bidrag til private og statslige skoler og kurser

På denne funktion registreres bidrag for gymnasie- og HF-elever samt kursister i private og statslige skoler og kurser.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgruppering til registrering af bidragene:

- 01 Bidrag for gymnasie- og HF-elever og kursister i private og statslige gymnasier.

FAGLIGE UDDANNELSER

3.43 Bidrag til lærlingeundervisning

På denne funktion registreres bidrag til lærlingeundervisning.

3.44 Andre faglige uddannelser

På denne funktion registreres bl.a. tilskud til uddannelse af specialarbejdere med flere.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgruppering:

- 01 Bidrag vedrørende ordinære elever på produktionsskoler

Her registreres kommunale bidrag til staten vedrørende ordinære elever på produktionsskoler. Øvrige udgifter og indtægter vedrørende produktionsskoler registreres på funktion 5.98 Beskæftigelsesordninger, gruppering 16.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000

3.45 Erhvervsgrunduddannelser

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende skoleophold i forbindelse med erhvervsgrunduddannelser.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger til registrering af henholdsvis skoleydelse og skoleundervisning:

- 01 Skoleydelse
- 02 Undervisning.

Lønudgifter til EGU-elever i praktik i kommunal regi registreres på de funktioner, hvor udgifter og indtægter vedrørende de pågældende institutioner i øvrigt er registreret.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDDANNELSER M.V.

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med social- og sundhedsuddannelser samt sygepleje- og radiografuddannelser.

Der gøres opmærksom på, at under hovedfunktionen registreres alene udgifter og indtægter vedrørende skolernes drift. *Elevløbninger* registreres på de funktioner, hvor udgifter og indtægter vedrørende de institutioner, hvor eleverne er i praktik, i øvrigt konteres. Dette gælder ligeledes elevløbninger under skoleophold, hvor registreringen f.eks. kan ske på den afgivende institution.

3.46 Social- og sundhedsuddannelser

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende uddannelser i henhold til lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser m.v., der ikke vedrører pædagogisk grunduddannelse (PGU).

Uddannelserne omfatter de tidligere uddannelser til hjemmehjælper, sygehjælper, plejer, beskæftigelsesvejleder samt plejehjemsassistent. Udgifter og indtægter vedrørende pædagogisk grunduddannelse (PGU) skal registreres på funktion 3.48 Pædagogisk grunduddannelse.

3.47 Sygeplejeuddannelser

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende sygepleje- og radiografuddannelserne.

3.48 Pædagogisk grunduddannelse

På denne funktion registreres udgifter og indtægter til pædagogisk grunduddannelse (PGU), jf. lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelse m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

BEFORDRING AF ELEVER

3.49 Befordring af elever

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende befordringstilskud til SU-støtteberettigede ungdomsuddannelser, jf. lov om gymnasiet m.v., lov om erhvervsskoler og lov om erhvervsgrunduddannelse m.v.

På funktion 3.49 registreres endvidere betaling af skolebuskort til kollektiv trafik samt tilskud vedrørende befordring af skolebørn, med mindre det drejer sig om kommunalt ejede skolebusser, hvor funktion 2.32 anvendes. Tilsvarende gælder tilskud til befordring af elever i friskoler og private grundskoler.

FOLKEBIBLIOTEKER

3.50 Folkebiblioteker

Udgifter og indtægter til henholdsvis folkebiblioteker og skolebiblioteker skal registreres hver for sig. I de tilfælde, hvor udgifter og indtægter ikke kan opdeles på folkebiblioteker og skolebiblioteker, kan registreringen dog ske samlet på den funktion, hvor udgifterne og indtægterne mest naturligt hører hjemme.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

03 Bøger mv.

Herunder registreres alle udgifter til indkøb og indbinding af bøger, tidsskrifter, ugeblade og aviser, der er beregnet til udlån eller til publikums benyttelse på stedet. På grupperingen registreres under art 7.9 også indtægter fra lånerers erstatning af bøger og tidsskrifter. Salg af bøger registreres under art 7.2.

08 Andre udlånsmaterialer

Herunder registreres udgifter til andre udlånsmaterialer end bøger mv. f.eks. musikbærende materialer, lydbøger, plader og bånd, billedkunst og andre materialer. Indtægter fra lånerers erstatning registreres under art 7.9 også på denne gruppering. Salg af andre udlånsmaterialer registreres under art 7.2.

KULTUREL VIRKSOMHED

3.60 Museer

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende museer. For ikke-kommunale museer skal alene kommunetilskud til disse registreres på funktion 3.60.

Det bemærkes, at der skal foretages indberetninger til Statens Museumsnævn. Disse vil kunne lettes, hvis kommunen frivilligt anvender nedenstående vejledende driftsgrupperinger. Grupperingerne er dog ikke udtømmende, idet Statens Museumsnævn herudover kræver oplysninger, der i budget- og regnskabssystemet ikke må registreres på hovedkonto 3. Det drejer sig om renteindtægter og -udgifter samt afdrag, der skal registreres på henholdsvis hovedkonto 7 og 8. Endvidere skal opgørelse af finansiel status ske på hovedkonto 9. Endelig skal

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

statstilskuddet i budget- og regnskabssystemet registreres under dranst 2, som en statsrefusion.

- 22 Personale
- 28 Lokaler
- 32 Samlingens forvaltning m.v.
- 38 Undersøgelser og erhvervelser
- 44 Konservering
- 50 Udstillinger
- 54 Anden formidlingsvirksomhed
- 58 Administration
- 60 Entré
- 62 Betalinger for § 26-undersøgelser
- 82 Kiosk- og cafeteriavirksomhed

Det bemærkes, at grupperingscifrene 90-98 i det kommunale budget- og regnskabssystem er reserveret til autoriserede grupperinger. Beløbene på konto 90, 91 og 94 i Statens Museumsnævns skemaer kan eventuelt registreres på grupperingscifrene i intervallet 21-89.

3.61 Biografer

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunale biografer samt tilskud til private biografer.

3.62 Teatre

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, herunder tilskud, vedrørende børneteatre, egnsteatre, landsdelsscener, skuespillerskoler, den landsdækkende teaterabonnementsordning m.v.

3.63 Musikarrangementer

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende landsdelsorkestre og musikskoler (også for så vidt disse kun anvendes af folkeskoleelever), tilskud til musikskoler, tilskud til musikarrangementer og amatørorkestre m.v.

3.64 Andre kulturelle opgaver

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende udstillinger, lokalradio og -TV m.v., samt tilskud til andre kulturelle formål, f.eks. forsamlingshuse, lokalhistorisk arkiv og venskabsbyarrangementer.

FOLKEOPLYSNING OG FRITIDSAKTIVITETER M.V.

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter på folkeoplysningsområdet m.v., jf. lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven), lov om ungdomsskoler, lov om daghøjskoler mv. og lov om produktionsskoler.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

Udgifter vedrørende sekretariatsbistand for folkeoplysningsudvalget (§ 40 i folkeoplysningsloven), herunder eventuel administration i forbindelse med aflønning af ledere og lærere (§ 12 i folkeoplysningsloven), registreres *ikke* under denne hovedfunktion, men på hovedkonto 6.

3.70 Fælles formål

På denne funktion registreres alle udgifter i forbindelse med anvisning af offentlige lokaler, samt udgifter og indtægter, der ikke objektivt kan fordeles på de følgende funktioner (f.eks. pedelbistand og rengøring af lokaler). Eventuelle gebyrer i henhold til folkeoplysningslovens § 22, stk. 4, registreres under funktion 3.74.

3.71 Start- og udviklingspuljen

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende den del af den samlede beløbsramme der vedrører starts- og udviklingspuljen jf. §6, stk. 4. Puljen kan afsættes til nye initiativer med folkeoplysende hovedformål, udviklingsarbejde, enkeltstående projekter, amatørkulturelle aktiviteter, folkeoplysende tilbud til børn og unge, som ikke tiltrækkes af øvrige tilbud, samlingssteder med folkeoplysning som hovedformål og til virksomhed af tværgående karakter, jf. folkeoplysningsloven, § 6, stk. 4.

3.72 Folkeoplysende voksenundervisning

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende den del af den samlede beløbsramme for tilskud til folkeoplysning, der afsættes til folkeoplysende voksenundervisning f.eks. undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed og debatskabende aktiviteter jf. folkeoplysningsloven § 6, stk. 3 nr. 1.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgruppering:

01 Undervisning

3.73 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende den del af den samlede beløbsramme for tilskud til frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde, der afsættes til foreninger samt fritids- og ungdomsklubber m.v., jf. folkeoplysningslovens § 6, stk. 3 nr. 2.

Det bemærkes, at udgifterne i forbindelse med kommunale tilbud til børn og unge, der fremsættes i tilfælde, hvor der ikke ad privat vej tilbydes folkeoplysende virksomhed for børn og unge i tilstrækkeligt omfang, jf. § 38, stk. 3, i folkeoplysningsloven, ligeledes registreres på denne funktion. Udgifterne vedrørende § 38, stk. 3, til kommunale lokaler registreres under funktion 3.70 Fælles formål.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgruppering:

02 Aktiviteter.

Dato: 1. april 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

3.74 Lokaletilskud

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende den del af den samlede beløbsramme for tilskud til folkeoplysende virksomhed, der anvendes til lokaletilskud, jf. § 6 og kapitel 7 folkeoplysningsloven. Desuden registreres gebyrindtægterne, jf. § 22, stk. 4, i folkeoplysningsloven ligeledes på denne funktion.

Der er på funktionen *autoriseret* fire *driftsgrupperinger*, som gennemgås nedenfor:

- 01 Lokaletilskud til folkeoplysende voksenundervisning.
Her registreres den del af udgifterne til lokaletilskud, der vedrører hovedområdet »Folkeoplysende voksenundervisning«, jf. § 6 og kapitel 7 i folkeoplysningsloven.
- 02 Lokaletilskud til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.
Her registreres den del af udgifterne til lokaletilskud, der vedrører hovedområdet »frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde«, jf. § 6 og kapitel 7 i folkeoplysningsloven.
- 92 Gebyrindtægter efter § 22, stk. 4, vedrørende lokaler til den folkeoplysende voksenundervisning.
Her registreres gebyrindtægterne efter § 22, stk. 4, i folkeoplysningsloven til nedbringelse af udgifterne vedrørende lokaler til folkeoplysende voksenundervisning.
- 93 Gebyrindtægter efter § 22, stk. 4, vedrørende lokaler til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.
Her registreres gebyrindtægterne efter § 22, stk. 4, i lov om støtte til folkeoplysning til nedbringelse af udgifterne vedrørende lokaler til det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.

3.75 Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven

På denne funktion registreres udgifter i forbindelse med visse særlige støtteordninger uden for folkeoplysningsloven. Der kan f.eks. være tale om støtte til bustransporter vedrørende fritidsarrangementer for ældre mennesker og støtte til ferieaktiviteter.

3.76 Ungdomsskolevirksomhed

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunens ungdomsskolevirksomhed, herunder kommunalt drevne ungdomsklubber og anden fritidsvirksomhed etableret ifølge lov om ungdomsskoler.

Med hensyn til *ungdomsskolebestyrelserne* gælder, at de udgifter, som kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, dvs. udgifter vedrørende valg og møde-diæter, registreres på funktion 6.42. Udgifter i forbindelse med varetagelsen af ungdomsskolebestyrelsens mødevirksomhed, som kommunalbestyrelsen har tillagt den enkelte skolebestyrelse kompetence til at træffe nærmere beslutning om, registreres på funktion 3.76.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

3.77 Daghøjskoler

På denne funktion registreres kommunens udgifter til grundtilskud samt eventuelle supplerende tilskud til daghøjskoler, jf. lov om daghøjskoler mv. og lov om produktionsskoler.

Finansieres daghøjskolen f.eks. af tilskud efter lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og Folkeuniversitetet sker registreringen på funktion 3.72 (eller 3.73).

Der er for regnskabet oprettet en gruppering 01 til registrering af udgifter til grundtilskud og eventuelle supplerende tilskud til daghøjskoler, som kan henføres til kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter § 16, stk. 2 i lov om aktiv social politik.

01 Grundtilskud til daghøjskoler vdr. kontanthjælpsmodtagere efter aktivlovens § 16, stk. 2.

På denne gruppering udkonteres i forbindelse med regnskabsafslutningen udgifter til grundtilskud og eventuelle supplerende tilskud til daghøjskoler, som kan henføres til kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter § 16, stk. 2 i lov om aktiv socialpolitik. Disse udgifter vedrørende aktiverede kontanthjælpsmodtagere registreres i regnskabet på funktion 3.77 gruppering 01 Grundtilskud til daghøjskoler vdr. kontanthjælpsmodtagere efter aktivlovens § 16, stk. 2.

3.78 Elevtilskud

På denne funktion registreres tilskud til elever i godkendte folkehøjskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler.

Det bemærkes, at tilskud til elever på efterskoler ikke registreres på denne funktion, men på funktion 3.12.

Hovedkonto 4 Sygehusvæsen og sygesikring

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende amtskommunernes sygehuse og dertil knyttede institutioner m.v. Endvidere omfatter funktionen amtskommunernes udgifter og indtægter vedrørende sygesikring.

Det bemærkes, at primærkommunernes udgifter til sygesikring registreres på hovedkonto 5.

Udgifter og indtægter vedrørende den centrale sygehusforvaltning registreres på hovedkonto 6. Udgifter vedrørende *administration*, der finder sted på de af hovedkonto 4 omfattede sygehuse og institutioner og som vedrører disse, registreres derimod på denne hovedkonto.

Udgifter og indtægter vedrørende ejendomme, der anvendes i forbindelse med varetagelse af sygehusopgaven, registreres på hovedkonto 4. Dette gælder således også lægeboliger, sygeplejerskeboliger m.v., for så vidt disse er tjenesteboliger og del af et samlet kompleks.

Som en afvigelse fra kontoplanen i øvrigt er der på hovedkonto 4 autoriseret angivelse af *omkostningssted* for registreringen af udgifter og indtægter vedrørende amtskommunernes sygehuse. Det betyder, at udgifter og indtægter som udgangspunkt registreres på de enkelte sygehuse.

Udgifter og indtægter, som ikke objektivt kan fordeles på de enkelte sygehuse, registreres på særlige *fælleskonti* for omkostningssted. Her registreres endvidere visse betalinger m.v.

Udgifter og indtægter vedrørende en række hjælpeaktiviteter, der løses på fælles grundlag inden for amtskommunen, og som ikke direkte vedrører patientbehandling, registreres under hovedfunktionen *SERVICEFUNKTIONER* og afregnes med de enkelte sygehuse eller institutioner.

For ydelser, som udveksles mellem amtskommunens sygehuse eller institutioner bør der som hovedregel ligeledes foretages afregning.

Betalinger over amtskommunegrænser i form af betalinger mellem amtskommuner eller med fremmede sygehuse i øvrigt (f.eks. Rigshospitalet), registreres som eksterne udgifter og indtægter under hovedarterne 4 og 7. Hvorvidt der skal anvendes fælleskonto eller omkostningssteder for de enkelte sygehuse til registrering af betalinger over amtskommunegrænser, henvises til omtalen nedenfor under funktion 4.01 Somatiske Sygehuse.

SYGEHUSE

4.01 Somatiske sygehuse

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende amtskommunens somatiske sygehuse.

Registrering på omkostningssted er *autoriseret* på funktion 4.01 og 4.02.

Dato: 1. september 1999

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000

Registrering på de enkelte sygehuse

Udgifter og indtægter vedrørende de enkelte sygehuse registreres på omkostningsstedsnumre i intervallet 02-75.

Amtskommunerne skal indberette til Indenrigsministeriet, hvilke numre sygehuse er tildelt.

Såfremt en væsentlig del af udgifterne vedrørende en bestemt aktivitet (herunder forskellig lægelig konsulentbistand) ikke anvendes på det sygehus, hvor aktiviteten udføres (konsulenten er ansat), bør der foretages en forholdsmæssig fordeling til de sygehuse eller institutioner, der anvender aktiviteten. Fordelingen af udgifterne til det sygehus, der skal belastes med disse, sker som en intern overførsel.

Betaling for ydelser, der udveksles mellem amtskommunens egne sygehuse omposteres mellem omkostningsstederne for de pågældende sygehuse, enten ved hjælp af plus/minusposter på de eksterne arter eller ved anvendelse af de interne arter under hovedart 9. Dog registreres ressourceanvendelsen ved ambulant behandling og undersøgelser, der er resultatet af henvisninger mellem amtskommunens egne sygehuse, kun på det sygehus, hvor aktiviteten foregår.

Tilskud fra staten vedrørende dialyse- og nyretransplantationspatienter registreres på de enkelte sygehuse under anvendelse af art 7.6.

Indtægter fra andre amtskommuner for indlæggelser, ambulant behandling eller undersøgelser registreres ligeledes på de enkelte sygehuse, under anvendelse af art 7.8.

Fælleskonti

Fællesudgifter og -indtægter registreres på omkostningssted 01 Fælles formål eller i stedsintervallet for fællesudgifter og -indtægter, dvs. omkostningsstedsnumrene 76-99, i det følgende betegnet fælleskontiene. Disse numre må kun anvendes til registrering af fællesudgifter og -indtægter.

På fælleskontiene registreres udgifter og indtægter, som ikke objektivt kan fordeles på de enkelte sygehuse.

På fælleskontiene registreres endvidere tilskud og udgifter i forbindelse med praksisreservelægeordningen. Tilskuddene registreres ved anvendelse af dranst 1, art 7.6.

Betalinger til andre amtskommuner og til staten vedrørende indlæggelser, ambulant behandling eller undersøgelser på somatiske sygehuse skal ligeledes registreres på fælleskontiene. Såfremt det enkelte sygehus disponerer over udgifter til andre amtskommuner i forbindelse med indlæggelser, ambulant behandling eller undersøgelser, kan dette registreres ved at underopdele fælleskontiene og lade det enkelte sygehus disponere over en del heraf. Registreringen må ikke ske på omkostningsstederne for de enkelte sygehuse.

Betalinger til andre offentlige myndigheder registreres under ejerforholdet Andre offentlige myndigheder. Betaling for indlæggelse på private sygehuse og for indlæggelse på udenlandske sygehuse registreres under ejerforholdet Selvejende/privat.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Selvejende og private sygehuse

Selvejende og private sygehuse, hvormed amtskommunen har driftsoverenskomst, optages i amtskommunens budget og regnskab efter de regler om selvejende og private institutioner, der er anført i afsnit 2.3.

Det understreges, at der skal være tale om en egentlig driftsoverenskomst, dvs. at amtsrådet skal have indflydelse på en lang række forhold omkring driften, jf. hvad der er gældende for selvejende og private institutioner med driftsoverenskomster på det sociale område. Benyttelsesaftaler alene berettiger således ikke til, at selvejende/private sygehuse optages i kommunens budget eller regnskab. Optages et privat/selvejende sygehus i budgettet og regnskabet, gælder de almindelige regler om mellemkommunale betalinger (anvendelse af art 4.8 henholdsvis 7.8) i tilfælde af, at andre amtskommuner benytter pladser på det pågældende sygehus.

Bestemmelserne vedrørende optagelse af selvejende og private sygehuse i amtskommunens budget og regnskab gælder også institutioner med driftsoverenskomst, såfremt de henhører under et sygehus. Det er i denne henseende underordnet, om de modtager patienter til indlæggelse eller ambulat behandling.

Udligningsordninger

Tilskud fra den amtskommunale udligningsordning vedrørende bløderpatienter registreres på funktion 7.85. Bidrag til ordningen finansieres over de generelle tilskud og indgår således i udligningsbeløbene på funktion 7.80.

Tilskud fra og bidrag til den amtskommunale udligningsordning vedrørende AIDS-udgifter modregnes i de generelle tilskud og indgår således i udligningsbeløbene på funktion 7.80.

På funktionen er autoriseret gruppering 90 Indtægter fra aktivitetsafhængige puljer.

4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger

På funktionen registreres samtlige udgifter og indtægter for psykiatriske sygehuse, der er organiseret som selvstændige enheder. For psykiatriske afdelinger registreres de direkte henførbare udgifter samt andelen af generelle udgifter efter amtskommunens nærmere bestemmelse.

Fællesudgifter for flere sygehuse registreres på fælleskonti på funktion 4.01, bortset fra betalinger til andre amtskommuner vedrørende indlæggelser, ambulat behandling eller undersøgelser af psykiatriske patienter, som registreres på funktion 4.02 gruppering 02.

Med hensyn til registrering på *omkostningssted* for psykiatriske sygehuse, der er organiseret som selvstændige enheder, gælder samme konteringsregler som for funktion 4.01.

På funktionen er autoriseret følgende *udtømmende* driftsgrupperinger

01 Generelle udgifter

Her registreres de generelle udgifter for psykiatriske sygehuse, der er organiseret som selvstændige enheder. For psykiatriske afdelinger regi-

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000

streres andelen af generelle udgifter efter amtskommunens nærmere bestemmelse.

02 Direkte henførbare udgifter

På gruppering 02 registreres den del af udgifterne til lønninger, varekøb og fremmede tjenesteydelser, som kan henføres til de enkelte psykiatriske sygehuse og afdelinger, herunder distriktskykiatri. Det vil sige eksklusiv udgifter til administration, service og kliniske ydelser. Endvidere registreres her indtægter fra og betalinger til andre amtskommuner vedrørende indlæggelser, ambulante behandling eller undersøgelser af psykiatriske patienter.

SERVICEFUNKTIONER

Under denne hovedfunktion registreres en række hjælpeaktiviteter, der løses på fælles grundlag inden for amtskommunens sygehusvæsen, og som ikke direkte har med patientbehandling at gøre. Det drejer sig om aktiviteter, der ofte varetages af selvstændige organisatoriske enheder. For hjælpeaktiviteter bør der som hovedregel ske afregning med de enkelte sygehuse eller institutioner m.v.

4.07 Kursusafdeling

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kursusafdelinger, som anvendes til efteruddannelsesvirksomhed.

4.10 Centralvaskerier

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende centralvaskerier, der er organiseret som selvstændige enheder.

Udgifterne vedrørende en amtskommunes centralvaskeri(er) fordeles på de enkelte sygehuse eller andre af amtskommunens institutioner. Overførsler registreres som interne afregninger, dvs. enten ved hjælp af plus/minusposteringer på de eksterne arter eller ved anvendelse af de interne arter på hovedart 9. Indtægter i forbindelse med vask for fremmede registreres som eksterne, dvs. ved anvendelse af art 7.2 eller art 7.6/7.7/7.8.

Hvad enten centralvaskeriets ydelser afsættes internt eller eksternt, kan det i priserne på disse ydelser være rimeligt at indkalkulere andele af beregnede renter og afskrivninger af den i vaskeriet investerede kapital. Da forrentning og afskrivning ikke indgår blandt vaskeriets udgifter, men i givet fald må beregnes uden for selve regnskabssystemet, vil centralvaskeriets indtægter i det enkelte år kunne overstige de samlede udgifter.

Det bemærkes, at andre vaskerier end centralvaskerier opfattes som afdelinger under det pågældende sygehus.

Dato: 1. september 1999

Ikrafttrædelsesår: Budget 1995

4.11 Øvrige servicefunktioner

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende forskellige fællesaktiviteter som f.eks. fælles edb-udgifter, central indkøbsfunktion, medicoteknisk afdeling, fælles personaleblad, centralkøkken, kørsel med patienter m.v.

Ved en eventuel central indkøbsfunktion overføres varekøbet til de forbrugende sygehuse m.v., således at kun lønninger (administration) registreres på omkostningsstedet for centralindkøbsfunktionen. Overførslen foretages ved anvendelse af de almindelige udgiftsarter, således at man minusdebiterer på den art under centraldepotet, på hvilken varekøbet i sin tid blev debiteret, og samtidigt debiterer på den samme art på funktionen for den modtagende institution.

Udgifter i forbindelse med patientkørsel mellem hjem og sygehus (fribefordring) konteres på funktion 4.11, mens kørsel mellem sygehuse registreres på de enkelte sygehuses budgetter/regnskaber. I begge tilfælde anvendes art 4.0.

4.12 Sygehusapoteker

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende sygehusapoteker.

I forbindelse med køb anvendes de faktiske købspriser/afregningspriser, i forbindelse med salg til fremmede de faktiske salgspriser/afregningspriser. Disse indtægter registreres under hovedart 7.

Når et sygehusapotek leverer til sygehuse eller institutioner inden for den pågældende amtskommune (herunder det sygehus, hvorpå apoteket er beliggende), registreres overførslerne som interne afregninger, dvs. enten ved hjælp af plus/minusposter på de eksterne arter eller ved anvendelse af de interne arter på hovedart 9.

SELVSTÆNDIGE AMBULATORIER OG KLINIKKER

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende selvstændige ambulatorier og klinikker, der regnskabsmæssigt og driftsmæssigt er udskilt fra de enkelte sygehuse. I modsat fald sker registreringen under de pågældende sygehuse.

Hovedfunktionen består af nedenstående funktioner.

4.24 Røntgenklinikker

4.30 Jordemodercentre

4.32 Øvrige klinikker og ambulatorier

Eventuelle udgifter og indtægter vedrørende fødeklinikker, ortopædiske ambulatorier, fysiurgiske klinikker og lungeklinikker registreres på funktion 4.32. Her registreres ligeledes udgifter og indtægter vedrørende kønssygdomsklinikker og antikonceptionsklinikker.

Udgifter til epidemikommissioner registreres på funktion 6.42.

EFTERBEHANDLINGSINSTITUTIONER

4.40 Rekonvalescenthjem og efterbehandlingsklinikker

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende amtskommunale rekonvalescenthjem og efterbehandlingsklinikker.

SYGESIKRING M.V.

4.70 Offentlig sygesikring

På denne funktion registreres de amtskommunale udgifter og indtægter i medfør af lov om offentlig sygesikring.

Der er autoriseret følgende udtømmende driftsgrupperinger til registrering af de forskellige udgiftskategorier:

- 01 Almen lægehjælp
- 02 Speciallægehjælp
- 03 Medicin
- 04 Tandlægebehandling
- 05 Fysiurgisk behandling
- 06 Kiropraktor

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regmskab 2001

- 07 Brillor
- 08 Rejsesygeforsikring
- 09 Fodterapeuter
- 10 Psykologbehandling
- 11 Øvrige sygesikringsudgifter
- 12 Ernæringspræparater

Det bemærkes, at på gruppering 11 registreres alle øvrige udgifter, f.eks. tilskud til rideterapi, tilskud til optræning og behandling ved Teddy Øfeldt og udgifter til tolkebistand i forbindelse med lægebehandling.

I forbindelse med offentlig sygesikring anvendes som udgangspunkt art 5.2.

Art 5.2 anvendes således til registrering af udgifter til betaling af regninger, som kan specificeres på den enkelte patient, herunder udgifter til medicin og tilskud til briller. Herudover gælder for funktion 4.70 de generelle regler for artskontering.

I forbindelse med anvendelse af art 5.2 skal der ved overførsler af ydelser eller produkter fra et andet kontoområde i amtskommunen til funktion 4.70, foretages en indtægtsregistrering af salget på det kontoområde, hvorfra salget foretages (f.eks. funktion 4.01) ved anvendelse af art 7.2 eller 7.9. For øvrige overførsler finder de generelle regler for interne afregninger anvendelse.

Kun sygesikringsudgifter til amtskommunens egne borgere må fremgå af funktion 4.70. Udlæg til sygesikringsudgifter for andre amtskommuner må derfor enten registreres på en mellemregningskonto eller udlignes ved minusdebitering.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende sygesikringsbeviser registreres på funktion 6.51.

4.71 Profylaktiske svangreundersøgelser

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende profylaktiske svangreundersøgelser i medfør af lov om svangerskabshygiejne. Udgifterne registreres under art 5.2.

4.72 Lægeundersøgelser af børn

På denne funktion registreres udgifter og indtægter til forebyggende helbredsundersøgelser af børn under den undervisningspligtige alder ved alment praktiserende læger efter lov om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge.

4.73 Vaccinationer

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende vaccinationer i medfør af lov om gratis vaccination mod visse sygdomme.

4.74 Specialiserede tandplejetilbud (Amtstandpleje)

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der afholdes eller opkræves i henhold til §§ 6a-6b i lov om tandpleje m.v.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Hovedkonto 5 Social- og sundhedsvæsen

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter på social- og sundhedsområdet. Hovedkontoen er opbygget således, at ydelser, der henhører under lov om aktiv socialpolitik og lov om social service, er placeret først, funktionerne 5.01-5.54. Dernæst følger på funktionerne 5.67-5.71 sikringsydelser mv. i henhold til lov om social pension og lov om dagpenge ved sygdom og fødsel. Fuldt refusionsdækkede sikringsydelser registreres dog på funktion 8.52. Som den tredje hovedgruppe følger de kommunale sundhedsmæssige foranstaltninger, funktionerne 5.81-5.90, og som fjerde hovedgruppe registreres udgifter og indtægter vedrørende forskellige former for boligstøtte mv. på funktionerne 5.91-5.94. Endelig registreres arbejdsmarkedsforanstaltninger – herunder efter aktivloven – på funktionerne 5.95-5.98.

Det bemærkes, at amtskommunernes udgifter til sygesikring registreres under hovedkonto 4.

Administrationsudgifter

Udgifter til den centrale administration af social- og sundhedsvæsenet registreres på hovedkonto 6. Udgifter til den administration, der finder sted på og vedrører institutionerne under social- og sundhedsvæsenet, registreres derimod på funktionerne under hovedkonto 5.

Vedrørende administration, der foregår på en institution, men vedrører flere institutioner eller aktiviteter, henvises til konteringsreglerne til hovedkonto 6.

Udgifter og indtægter vedrørende de amtskommunale konsulentfunktioner, der udgår fra institutionerne, registreres på funktion 5.46. Udgifter og indtægter vedrørende rådgivning, der udgår fra den centrale forvaltning, registreres på hovedkonto 6. Udgifter til samråd vedrørende bevilling af abort, adoption, visitationsudvalg m.v. registreres på funktion 6.42. Det drejer sig som hovedregel om mødediæter, honorarer og lignende.

Udgifter til kommunens centrale myndighedsfunktion – herunder i forbindelse med personlig og praktisk hjælp – registreres på hovedkonto 6. Særligt i forbindelse med personlig og praktisk bistand kan der peges på, at myndighedsfunktionen bl.a. omfatter:

- afgørelser vedrørende visitation, ydelser og omfang i overensstemmelse med de politiske vedtagne kvalitetsstandarder
- sikring af overensstemmelse mellem afgørelse og leverance, herunder tilsyn og kontrol
- fastsættelse og offentliggørelse af kvalitetsstandarder
- fastsættelse og offentliggørelse priser
- fastsættelse og offentliggørelse af foranstaltninger vedrørende leverance-sikkerhed
- fastsættelse af krav til indholdet af informationsmateriale

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- godkendelse af leverandører.

Særlige institutioner

For institutioner, der varetager flere opgaver inden for det sociale, undervisningsmæssige og sundhedsmæssige område, må der som hovedregel foretages en fordeling af udgifter og indtægter på de respektive funktioner. For de institutioner, hvor en sådan fordeling vil indebære arbitrære (ikke-objektivt konstaterbare) fordelinger, skal hele institutionen eller de områder, der ikke lader sig fordele objektivt, henføres til den funktion, hvorunder størstedelen af aktiviteterne henhører.

Selvejende og private institutioner

Budgetter og regnskaber for selvejende og private institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med, udformes efter samme regler, som gælder for kommunale institutioner, jf. dog nedenfor. Institutionens budget og regnskab registreres hos den kommune, der har overenskomsten - for plejehjemmenes vedkommende den kommune, der har hovedoverenskomsten. Regnskabsføringen sker på de respektive funktioner under hovedkonto 5 med undtagelse af renter og afdrag, som registreres på hovedkonto 7 og 8.

Det samme gælder for anlægsposterne for selvejende og private institutioner (bortset fra private lederejede institutioner), der før anlægsarbejdernes påbegyndelse er indgået en overenskomst med. Dette indebærer, at der kan ydes momsrefusion af afholdte anlægsudgifter. I de tilfælde, hvor en institution har lejet sig ind eller vil leje sig ind i bygninger ejet af andre end institutionen, kan der ikke ydes momsrefusion af anlægsudgifterne. I de tilfælde, hvor der ikke er en hovedoverenskomstkommune, skal det aftales, hvilken kommune der skal budgettere og regnskabsføre.

For private lederejede institutioner medtages alene driftsudgifter og driftsindtægter i kommunens budget og regnskab, idet institutionens udgifter til renter og afdrag betragtes som huslejudgift.

Acontoudbetalinger til selvstændigt regnskabsførende, sociale institutioner registreres på den funktion, som den pågældende institution kan henføres til, ved anvendelse af art 5.9. Når regnskabet foreligger, og institutionens udgifter og indtægter optages i kommunens regnskab, minusdebiteres kommunens acontoudbetalinger under anvendelse af art 5.9.

På selvejende og private institutioner, som er selvstændigt regnskabsførende efter kommunens standardkontoplan, kan regnskabsføringen foretages inklusive købsmoms.

Ved overdragelsen af budgettet til institutionen kan de momsbærende arter tillægges købsmoms, således at bevillingskontrol i institutionen løbende sker på grundlag af udgifter inklusive købsmoms.

Institutionens budget optages i kommunens årsbudget uden købsmoms, og ved institutionens aflæggelse af regnskabet til kommunen skal udgifterne registreres på de relevante arter på normal vis, hvorved købsmoms automatisk udskilles og henføres til funktion 7.87.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2000/Budget 2002

Betalinger mellem kommuner i øvrigt

I tilfælde, hvor en opholdskommune har afholdt udgifter til eksempelvis kontanthjælp og har krav på at få disse udgifter refunderet hos den tidligere opholdskommune, hjemtager opholdskommunen statsrefusionen - her 50 pct. - og opkræver de resterende 50 pct. hos den tidligere opholdskommune. Denne indtægt registreres ved anvendelse af art 7.7. Den tidligere opholdskommune registrerer udgiften netto på funktionen for kontanthjælp ved anvendelse af art 4.7.

I enkelte tilfælde er der i lovgivningen fastsat en finansieringsdeling mellem kommuner og amtskommuner for udgifter i forbindelse med foranstaltninger for personer under 67 år. Ved den indbyrdes afregning, som registreres på funktionen for den pågældende aktivitet, anvendes arterne 4.7/4.8 henholdsvis 7.7/7.8.

Refusion vedrørende flygtninge

Refusion af udgifter til kontanthjælp mv. til visse grupper af flygtninge registreres under funktion 5.04, dranst 2, gruppering 01 og 02.

Refusion af udgifter på funktionerne 5.10-5.19 vedrørende flygtninge er samlet på funktion 5.10, dranst 2, gruppering 06.

For øvrige funktioner, hvor der ydes refusion vedrørende udgifter til flygtninge, er der oprettet autoriserede grupperinger under de pågældende funktioner.

Refusionsberigtigelser vedrørende flygtninge registreres på kontiene for refusion for flygtninge og ikke på berigtigelseskontiene.

Refusion vedrørende sygedagpenge

Folketinget har vedtaget en ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, som trådte i kraft 1. januar 2000. Lovændringen bevirker, at sondringen mellem private og offentlige arbejdsgivere ophæves. Det skal i den forbindelse bemærkes, at kommunen som *dagpengemyndighed* registrerer udgifter til sygedagpenge på funktion 8.52, gruppering 13 Sygedagpenge i øvrigt (med 100 pct. refusion) eller på funktion 5.71 Sygedagpenge. Kommuners og amtskommuners indtægter som arbejdsgiver, i form af refusion af sygedagpenge fra *sygedagpengemyndighedskommunen*, skal derimod registreres på de relevante funktioner, hvor udgifterne til løn (herunder løn under sygdom) til de pågældende registreres.

Særlig registrering vedrørende grundtakstmodellen

Som følge af lov nr. 484 af 7. juni 2001 er indført en ny finansieringsstruktur – grundtakstmodellen – på den del af det sociale område, hvor finansieringen efter de hidtidige regler er delt mellem kommunen og amtskommunen. For de tilbud, der er omfattet af grundtakster, skal kommunen fremover betale grundtaksten – dog højst de faktiske udgifter – og amtskommunen skal betale for udgifter herudover.

Grundlæggende registreringsprincipper for henholdsvis kommuner og amtskommuner

Kommunerne registrerer – som hidtil – udgifter og indtægter vedrørende de enkelte foranstaltninger på de respektive funktioner, som foranstaltningerne

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

vedrører. Dette gælder også for udgifter til ydelser, der indgår i et døgnophold/botilbud omfattet af grundtakstmodellen. Kommunens grundtakstbetaling til amtskommunen registreres i kommunens regnskab som en udgift på funktionen for døgnopholdet. Kommunen registrerer grundtakstbetalingen til amtskommunen ved anvendelse af art 4.8 Betalinger til amtskommuner. Den amtskommunale betaling til kommuner i forbindelse med køb af ydelser vedrørende de enkelte foranstaltninger indtægtsføres på de funktioner foranstaltningerne vedrører. Kommunen registrerer betalingen fra amtskommunen med anvendelse af art 7.8 Betalinger fra amtskommuner.

Amtskommunerne registrerer derimod som udgangspunkt udgifter til ydelser i tilknytning til amtskommunale døgnophold/botilbud, som er omfattet af grundtakstmodellen, på funktionen for døgnopholdet/botilbuddet. Amtskommunerne udgifter og indtægter vedrørende klienter tilknyttet amtskommunale døgnophold/botilbud registreres således på funktionen for døgnopholdet/botilbuddet. Dog er undtaget de særlige tilfælde, hvor de ydelser der indgår i selve døgnopholdet består af andre amtskommunale institutionstilbud som f.eks. særligt dagtilbud. I sådanne tilfælde registrerer amtskommunen udgifterne til den type institutioner på funktionen for de pågældende institutioner. Amtskommunens betaling til kommunen vedrørende udgifter over grundtaksten registreres ved art 4.7 Betalinger til kommuner, mens kommunens grundtakstbetaling af amtskommunen indtægtsføres ved anvendelse af art 7.7 Betalinger fra kommuner.

Det bemærkes, at i de tilfælde hvor amtskommunerne driver tilbud for kommunerne, må kommunerne forudsætte af amtskommunerne, at der foretages en opdeling af udgifterne, således at kommunerne kan registrere disse efter de regler, der gælder for KL-kommunerne.

Der henvises i øvrigt til Indenrigsministeriets orienteringsskrivelse af 1. juni 2001 for en uddybende beskrivelse af registreringen samt eksempler herpå.

Det skal bemærkes, at statsrefusioner, der udbetales som led i grundtakstmodellen, *ikke* registreres på hovedkonto 5 men på autoriserede grupperinger på funktion 8.86.

Frivillig amtskommunal medfinansiering

Amtskommunerne har mulighed for frivilligt at indgå aftaler med kommuner om medfinansiering af udgifter til kommunale tilbud, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunernes udgifter på de grundtakstbelagte områder. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til det kommunale tilbud, der overstiger den modsvarende grundtakst (jf. § 131 d). Det skal dog bemærkes, at i ganske særlige tilfælde, f.eks. i forbindelse med åbne tilbud, kan amtskommunerne medfinansiere udgifter til kommunale tilbud, selv om disse betingelser ikke er opfyldt (jf. § 131 d, stk. 2).

Denne frivillige amtskommunale medfinansiering af kommunale tilbud registreres i det *amtskommunale regnskab* på en række autoriserede grupperinger på funktionerne for de relevante kommunale tilbud, som amtskommunerne medfinansierer. Hvis amtskommunens medfinansiering vedrører kommunale

---

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

tilbud, hvor udgifterne er registreret på flere funktioner, skal den amtskommunale medfinansiering registreres på den funktion, hvor den største del af kommunens udgifter til tilbuddet registreres. Det skal dog bemærkes, at amtskommunal medfinansiering vedrørende dagtilbudsområdet registreres under hovedfunktionen DAGPLEJE, DAGINSTITUTIONER OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE direkte på funktion 5.10 Fælles formål.

Kommunernes *indtægter* i form af frivillig amtskommunal medfinansiering registreres på selve den funktion, som den kommunale udgift til tilbudet/foranstaltningen registreres på, og ikke på grupperingerne vedrørende den amtskommunale medfinansiering.

Det skal bemærkes, at kommunernes indtægter i form af den amtskommunale medfinansiering skal indgå i opgørelsen af de kommunale nettodriftsudgifter, der kan anmeldes til refusion i overgangsperioden.

For en uddybende beskrivelse af registreringsmæssige konsekvenser af grundtakstmodellen samt eksempler herpå henvises til Indenrigsministeriets orienteringsskrivelse af 1. juni 2001.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

KONTANTHJÆLP OG AKTIVERING MV.

Denne hovedfunktion omfatter udgifter og indtægter vedrørende kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik og udgifter og indtægter i forbindelse med aktivering efter lov om aktiv socialpolitik, samt støtte til frivilligt socialt arbejde.

5.01 Kontanthjælp

På denne funktion registreres de forskellige udgifter til kontanthjælp og starthjælp til forsørgelse, til revalidering og hjælp i særlige tilfælde, jf. kapitel 4, 6, 8, 10 og 10a i lov om aktiv socialpolitik. Desuden registreres udgifter til hjælpemidler, mentor og befordringsgodtgørelse for revalidender og opkvalificering og introduktion ved ansættelse af revalidender samt udgifter til hjælpemidler i understøttet beskæftigelse, jf. kapitel 14, 15 og 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Endvidere registreres udgifterne til dækning af merudgifter ved forsørgelse af børn og voksne med nedsat funktionsevne efter lov om social service. På funktion 5.01 anvendes art 5.2. Lønudgifter til kontaktpersoner og lignende registreres dog under hovedart 1.

Udgifter og indtægter vedrørende aktivering af kontanthjælpsmodtagere, herunder kontanthjælp og starthjælp til forsørgelse, jf. kapitel 10, 11, 12, 14, 15 og 18 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats, registreres på funktion 5.05 eller på funktion 5.98.

Arbejdsredskaber mv. for personer ansat i fleksjob, skånejob og handicappede personer registreres på funktion 5.41 gruppering 12.

Udgifter vedrørende kontanthjælp og starthjælp til forsørgelse til personer under 30 år i visitationsperioden før aktivering og i mellempærioden mellem aktiveringstilbud, jf. kapitel 17 i lov om en aktiv beskæftigelsespolitik, registreres på funktion 5.05, gruppering 02 for så vidt angår regnskab 2003. Fra budget 2004 registreres udgiften til den pågældende gruppe på kontanthjælpskontiene på 5.01

Det bemærkes, at udgifter til kontanthjælp, starthjælp og engangshjælp efter § 25 i lov om aktiv socialpolitik til personer under forrevalidering registreres særskilt på gruppering 14. Det samme gælder starthjælp til personer under revalidering. Desuden konteres udgifter til løbende hjælp efter aktivlovens § 29 på grupperingerne 13, 18, 19 eller 20 afhængig af om den indsatte er forsørger, ikke-forsørger, starthjælpsmodtager, over - eller under 25 år.

Det bemærkes endvidere, at udgifter vedrørende kontanthjælp til visse grupper af flygtninge registreres på funktion 5.04.

Endelige bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere registreres på funktion 5.98.

For hver gruppering under funktion 5.01, skal der føres en ydelsesregistrant, jf. Socialministeriets bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud, samt regnskabsaflæggelse og revision vedr. lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om delpension

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

af juni 2003.

Der er på funktion 5.01 autoriseret en række driftsgrupperinger, som er gennemgået i det følgende.

01 Løntilskud ved optræning eller uddannelse (§ 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003)

Her registreres udgifter til helt eller delvist løntilskud med 50 pct. statsrefusion til revalidender, som er under optræning eller uddannelse på det almindelige arbejdsmarked, og hvor beslutningen om iværksættelse af virksomhedsrevalideringen er truffet før 1. juli 2001, jf. § 8, stk. 3 i lov nr. 284 af 25. april 2001 og § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003 (lov om aktiv socialpolitik nu ophævede § 62).

02 Revalideringsydelse med 50 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik § 52)

Her registreres udgifter til revalideringsydelse med 50 pct. statsrefusion, jf. aktivlovens § 52. Det gælder såvel den fulde revalideringsydelse som den halve revalideringsydelse til revalidender under 25 år. Endvidere registreres her udgifterne til de månedlige tillæg til revalidender under 25 år, som får den halve revalideringsydelse og har bidragspligt over for et barn, jf. § 52, stk. 4.

Udgifter til revalideringsydelse i forbindelse med virksomhedsrevalidering, hvor beslutningen om iværksættelse af virksomhedsrevalideringen er truffet før 1. juli 2001 registreres ligeledes her, jf. § 8, stk. 3 i lov nr. 284 af 25. april 2001 og § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

03 Tillægsydelse under revalidering merudgifter til bolig under revalidering (lov om aktiv beskæftigelsesindsats §§ 76, 78, 79, 80 og 82 og lov om aktiv socialpolitik § 64)

Her registreres udgifter til hjælpemidler (undervisningsmateriale, arbejdsredskaber og arbejdspladsindretning), udgifter til mentorordning og udgifter til befordringsgodtgørelse for revalidender, herunder forrevalidering og for revalidender med forsørgelseshjælp efter anden lovgivning, herunder befordringsgodtgørelse til sygedagpengemodtagere. Desuden registreres her udgifter til støtte til nødvendige merudgifter til bolig pga. nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne for revalidender, der modtager den halve revalideringsydelse efter § 64 i lov om aktiv socialpolitik. Endelig registreres her udgifterne efter lov om aktiv socialpolitik § 63 for personer som har påbegyndt eller fået tilsagn om et revalideringsforløb inden 1. juli 2003, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

Her registres endvidere udgifter til deltagerbetaling i medfør af § 32, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvorefter kommunen kan give tilbud om vejledning og opkvalificering i form af korte vejlednings- og afklaringsforløb, særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb samt ordinære uddannelsesforløb. Kommunen kan således afholde de udgifter, der er forbundet med deltagelse i tilbuddet, herunder deltagerbetaling til revalidender og sygedagpengemodtagere under forrevalidering.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

- 04 Udgifter vedrørende samværsret mv. med børn (§§ 83 og 84)
Her registreres udgifter vedrørende opretholdelse af samværsret mv. med børn efter § 83 i lov om aktiv socialpolitik.
Endvidere registreres her udgifter til hjælp til udgifterne ved at forsørge et barn når forældremyndigheden er tillagt en person, der ikke har forsørgelsespligt over for barnet efter § 84 i lov om aktiv socialpolitik.
- 05 Tilskud til selvstændig virksomhed (lov om aktiv socialpolitik § 65)
Her registreres udgifter til tilskud eller til lån til revalidender, der ønsker at etablere selvstændig virksomhed efter § 65 i lov om aktiv socialpolitik, herunder udgifter til tilskud til forsørgelse til disse revalidender, efter § 65, stk. 3 i lov om aktiv socialpolitik.
- 06 Sygebehandling, medicin mv. (§ 82)
Her registreres udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling mv. efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik.
- 07 Løntilskud i forbindelse med revalidenders ansættelse med løntilskud med 65 pct. refusion (lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 51, stk. 3, jf. § 64, stk. 4 og lov om aktiv socialpolitik § 51, stk. 2)
Her registreres udgifter til løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med 65 pct. statsrefusion til revalidender, som er under optræning eller uddannelse på det almindelige arbejdsmarked, og hvor beslutningen om iværksættelse af virksomhedsrevalideringen er truffet den 1. juli 2001 og derefter, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 51, stk. 3 og § 64, stk. 4, og § 8, stk. 3 i lov nr 284 af 25. april 2001.

Endvidere konteres tilskud op til niveauet for revalideringsydelsen for revalidender i praktik, elever og lærlinge her, jf. lov om aktiv socialpolitik § 51, stk. 2.

Endelig registreres her udgifterne efter lov om aktiv socialpolitik § 62 for personer som har påbegyndt eller fået tilsagn om et revalideringsforløb inden 1. juli 2003, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.
- 08 Hjælp til enkeltudgifter og flytning (§§ 81 og 85)
Her registreres udgifter til dækning af enkeltudgifter efter § 81 og udgifter til flyttehjælp efter § 85 i lov om aktiv socialpolitik.
- 09 Merudgiftsydelse ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne (§ 28)
Her registreres udgifter til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af børn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, efter § 28 i lov om social service. Det bemærkes at hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne registreres på gruppering 15.
- 10 Merudgifter for voksne med nedsat funktionsevne (§ 84)
Her registreres udgifter til dækning af merudgifter ved forsørgelsen til

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktions-
evne efter § 84 i lov om social service.

- 11 Revalideringsydelse i forbindelse med virksomhedspraktik med 65 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik § 52, jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 45, stk. 2)

Her registreres udgifter til revalideringsydelse i forbindelse med virksomhedsrevalidering med 65 pct. statsrefusion, og hvor beslutningen om iværksættelse af virksomhedsrevalideringen er truffet den 1. juli 2001 og derefter, jf. aktivlovens § 52, jf. § 47, stk. 2, nr. 1 og 3, og § 8, stk. 3 i lov nr. 284 af 25. april 2001. Det gælder såvel den fulde revalideringsydelse som den halve revalideringsydelse til revalidender under 25 år i forbindelse med virksomhedsrevalidering.

Endvidere registreres her udgifterne til de månedlige tillæg til revalidender under 25 år i forbindelse med virksomhedspraktik, som får den halve revalideringsydelse og har bidragspligt over for et barn, jf. lov om aktiv socialpolitik § 52, stk. 4.

- 12 Tilskud til opkvalificering, hjælpemidler og introduktion (lov om aktiv beskæftigelsesindsats §§ 99, 100 og 101)

Her registreres udgifter til opkvalificering ved ansættelse efter § 99 og udgifter til introduktion ved ansættelse efter § 101 for revalidender, herunder forrevalidender, i understøttet beskæftigelse for at de kan opnå ansættelse uden løntilskud.

Endvidere registreres her udgiften til hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretning for at opnå eller fastholde ansættelse uden løntilskud, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 100.

Endelig registreres her udgifterne efter lov om aktiv socialpolitik § 78 for personer som har påbegyndt eller fået tilsagn om et aktiveringstilbud eller anden beskæftigelsesfremmende indsats inden 1. juli 2003, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

- 13 Kontanthjælp til forsørgere og starthjælp til gifte og samlevende fyldt 25 år (lov om aktiv socialpolitik § 25, stk. 1, nr. 1, § 25, stk. 2, § 25, stk. 5 og stk. 7, § 25, stk. 12 nr. 1 og stk. 13, § 25 a, § 26, stk. 5 og § 29).

Her registreres udgifter til kontanthjælp til personer, der er fyldt 25 år, og som har forsørgelsespligt over for børn, jf. § 25, stk. 1, nr. 1 i lov om aktiv socialpolitik.

Desuden registreres udgifter til kontanthjælp til personer under 25 år, der forsørger eget barn i hjemmet, jf. § 25, stk. 2.

Desuden registreres her udgifter til starthjælp til gifte og samlevende, jf. § 25, stk. 12, nr. 1 i lov om aktiv socialpolitik. Endvidere registreres her udgifter til forsørgertillæg efter § 25, stk. 13 til personer, der modtager starthjælp til gifte og samlevende.

Udgiften til engangshjælp efter § 25 a til de nævnte persongrupper registreres ligeledes her.

Her registreres også tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 26, stk. 5, i de tilfælde hvor den berettigede ægtefælle modtager kontanthjælp til forsørgere

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

eller starthjælp til gifte og samlevende.

Endelig registreres udgifter til løbende hjælp efter § 29.

- 14 Kontanthjælp og starthjælp under forrevalidering (§§ 25, 25 a og 26, stk.5, jf. §§ 46, stk. 1, 3. pkt. og 47, stk. 4 og 5)

Her registreres udgifter til kontanthjælp og starthjælp efter § 25 til personer under forrevalidering, dvs. revalidender, der deltager i erhvervsmodnende og afklarende aktiviteter før det erhvervsmæssige sigte er afklaret, jf. § 46, stk. 1, 3. pkt., og som bevarer sit hidtidige forsørgelsesgrundlag, jf. § 47, stk. 5 i lov om aktiv socialpolitik.

Desuden registreres udgifter til starthjælp efter § 25, stk. 12 og 13 til personer under revalidering, jf. § 47, stk. 4 i lov om aktiv socialpolitik.

Udgiften til engangshjælp efter § 25 a til de nævnte persongrupper registreres ligeledes her.

Endvidere registreres på denne gruppering tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 26, stk. 5, i de tilfælde, hvor den berettigede ægtefælle modtager kontanthjælp under forrevalidering eller starthjælp under revalidering og forrevalidering.

Det bemærkes, at udgifter til særlig støtte efter § 34 til modtagere af kontanthjælp under forrevalidering eller af starthjælp under revalidering og forrevalidering registreres på gruppering 16.

- 15 Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste samt dækning af bidrag til pensionsordning ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne (§ 29)

Her registreres udgifter til dækning af tabt arbejdsfortjeneste og bidrag til pensionsordninger til personer, der i hjemmet forsørger børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse efter § 29 i lov om social service.

Det bemærkes at merudgiftsydelse ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne registreres på gruppering 09. Udbetalinger af særlig ledighedsydelse efter § 29 a registreres direkte på funktionen, dvs. på en frivillig gruppering i intervallet 21 til 89.

- 16 Særlig støtte (§ 34)

Her registreres udgifter til særlig støtte til personer med høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde, der ydes efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik. Udgiften vedrørende særlig støtte til såvel modtagere af kontanthjælp som modtagere af starthjælp registreres her.

Særlig støtte efter § 34 til personer, som ikke modtager kontanthjælp eller starthjælp efter § 25, registreres også på denne gruppering.

Særlig støtte efter § 34 til personer, der modtager kontanthjælp under forrevalidering eller starthjælp under revalidering og forrevalidering, registreres ligeledes på denne gruppering.

Dog registreres særlig støtte efter § 34 til aktiverede kontanthjælpsmodtagere og til aktiverede starthjælpsmodtagere, jf. § 10 og 11 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats, under funktion 5.05, gruppering 04.

- 17 Efterlevelseshjælp (§ 85 a)

Her registreres udgifter til efterlevelseshjælp, eksklusiv efterlevelseshjælp ydet som lån, efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik. I de tilfæl-

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

de hvor den udbetalte hjælp ydes som et a conto beløb, og hvor der efterfølgende sker en regulering af beløbet, registreres det regulerede beløb i form af udbetaling af hjælp eller tilbagebetaling af hjælp også her. Hvis der sker tilbagebetaling af efterlevelseshjælp som følge af svig.

Efter aktivlovens § 91, skal tilbagebetalingen derimod registreres på gruppering 91 Tilbagebetaling.

Vedrørende registrering af efterlevelseshjælp ydet som lån henvises til konteringsreglerne for funktion 8.25.

- 18 Kontanthjælp til ikke-forsørgere og starthjælp til enlige fyldt 25 år (§ 25, stk. 1, nr. 2, § 25, stk. 3, § 25, stk. 5 og stk. 7, § 25, stk. 12, nr. 2 og stk. 13, § 25 a, § 26, stk. 5 og § 29)

Her registreres udgifter til kontanthjælp til personer, der er fyldt 25 år, og som ikke har forsørgelsespligt over for børn, jf. § 25, stk. 1, nr. 2 i lov om aktiv socialpolitik.

Endvidere registreres udgifter til kontanthjælp til gravide, jf. § 25, stk. 3 i lov om aktiv socialpolitik.

Desuden registreres udgifter til starthjælp til enlige fyldt 25 år, jf. § 25, stk. 12, nr. 2 i lov om aktiv socialpolitik. Endvidere registreres her udgifter til forsørgertillæg efter § 25, stk. 13 til personer, der modtager starthjælp til enlige fyldt 25 år.

Udgifter til engangshjælp efter § 25 a til de nævnte persongrupper registreres ligeledes her.

Her registreres også tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 26, stk. 5, i de tilfælde hvor den berettigede ægtefælle modtager kontanthjælp til ikke-forsørgere.

Endelig registreres udgifter til løbende hjælp efter § 29.

- 19 Kontanthjælp til personer fyldt 60 år uden ret til social pension og til asylansøgere (§§ 25 a, 27, 27 a og § 29)

Her registreres udgifter til kontanthjælp til personer, der er fyldt 60 år, og som ikke kan få social pension på grund af betingelserne om optjening, jf. § 27 i lov om aktiv socialpolitik.

Udgifter til støtte til børn under 18 år af disse personer, jf. § 27, stk. 2, registreres ligeledes her.

Endvidere registreres her udgifter til kontanthjælp og starthjælp til personer, der ikke modtager fuld førtidspension på grund af betingelserne om optjening, jf. § 27 a.

Udgifter til engangshjælp efter § 25 a til de nævnte persongrupper registreres ligeledes her.

Her registreres også hjælp til asylansøgere, som har ret til at opholde sig her i landet, og som ikke kan få hjælp til underhold efter udlændingeloven, jf. § 28 i lov om aktiv social politik, og som modtog hjælp inden 1. juli 2002, jf. § 3, stk. 3, 4. og 5. pkt. i lov nr. 361 af 6. juni 2002 og § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

Endelig registreres udgifter til løbende hjælp efter § 29.

- 20 Kontanthjælp og starthjælp til unge mv. (§ 25, stk. 1, nr. 3 og 4, § 25, stk. 4, § 25, stk. 12, nr. 3 og 4 og stk. 13, § 25 a, § 26, stk. 5 og § 29)

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

Her registreres kontanthjælp til såvel hjemmeboende som udeboende personer under 25 år, som ikke har forsørgelsespligt over for børn, og som ikke har haft væsentlige indtægter, jf. § 25, stk. 1, nr. 3 og 4 i lov om aktiv socialpolitik.

Endvidere registreres her udgifter til tillæg til personer under 25 år, der har bidragspligt over for et barn, og som modtager kontanthjælp efter § 25, stk. 1, nr. 3 og 4, jf. § 25, stk. 4.

Desuden registreres her udgifter til starthjælp til unge under 25 år, jf. § 25, stk. 12, nr. 3 og 4 i lov om aktiv socialpolitik. Endvidere registreres her udgifter til forsørgertillæg efter § 25, stk. 13 til personer, der modtager starthjælp til unge under 25 år. Udgiften til engangshjælp efter § 25 a til de nævnte persongrupper registreres ligeledes her.

Her registreres også tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 26, stk. 5, i de tilfælde hvor den berettigede ægtefælle modtager kontanthjælp til unge eller starthjælp til unge under 25 år.

Med ikrafttræden regnskab 2004 registreres her udgiften til nedsat kontanthjælp efter § 25 f, stk. 2, jf. § 25 f, stk. 1 samt udgiften til det behovsbestemte tillæg efter § 25 f, stk. 3.

Endelig registreres udgifter til løbende hjælp efter § 29.

- 91 Tilbagebetaling af hjælp ydet med 50 pct. refusion (§§ 91, 93 og 94 i lov om aktiv socialpolitik samt § 111 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt § 119 i lov om social service)

Her registreres tilbagebetalinger af hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ydet med 50 pct. statsrefusion, bortset fra hjælp efter § 65 og terminsydelser mv., jf. §§ 91, 93 og 94 i lov om aktiv socialpolitik.

Desuden registreres tilbagebetalinger af hjælp efter lov om social service, jf. § 119.

Endvidere registreres tilbagebetalinger af hjælp, som er udbetalt i henhold til bistandsloven, jf. § 25, stk. 1, nr. 1 og § 26 i lov om social bistand.

- 92 Tilbagebetaling af hjælp ydet med 65 pct. refusion (§§ 93 og 94 i lov om aktiv socialpolitik og § 111 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats).

Her registreres tilbagebetalinger af hjælp i forbindelse med virksomhedsrevalidering ydet med 65 pct. statsrefusion, jf. §§ 93 og 94 i lov om aktiv socialpolitik, samt hjælp i forbindelse med virksomhedspraktik efter kapitel 11 og løntilskud efter kapitel 12, jf. § 111 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

- 93 Tilbagebetaling af hjælp ydet med 50 pct. refusion (§ 65 i lov om aktiv socialpolitik, jf. bistandslovens § 43, stk. 8 og 9)

Her registreres tilbagebetalinger af lån ydet til etablering af selvstændig virksomhed efter § 65 i lov om aktiv socialpolitik.

Endvidere registreres tilbagebetalinger af lån ydet i henhold til bistandslovens § 43, stk. 8 og 9 (før 1. januar 1998 § 43, stk. 9 og 10)

- 95 Tilbagebetaling af terminsydelser m.v. (§ 92)

Her registreres tilbagebetalinger af særlig støtte efter § 34 i lov om ak-

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

tiv socialpolitik til dækning af renter og afdrag vedrørende ejerboliger og andelsboliger, samt af hjælp til boligindskud og lignende, jf. § 92 i lov om aktiv socialpolitik.

Endvidere registreres her tilbagebetaling vedrørende terminsydelser mv. efter bistandsloven, jf. § 25, stk. 1, nr. 2, og stk. 2 i lov om social bistand.

5.04 Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kontanthjælp (jf. funktion 5.01) og aktivering af kontanthjælpsmodtagere (jf. funktion 5.05) til visse grupper af flygtninge. Hvilke grupper af flygtninge, der er tale om, fremgår af konteringsreglerne for de enkelte driftsgrupperinger på funktionen, jf. i øvrigt § 107 i lov om aktivsocialpolitik, § 124 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og § 133 i lov om social service. På funktion 5.04 anvendes art 5.2. Lønudgifter til kontaktpersoner og lignende registreres dog under hovedart 1.

For hver gruppering på funktion 5.04 skal føres en ydelsesregistrant, jf. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 515 af 9. juni 2000 om kommunernes regnskabsaflæggelse og statsrefusion m.v. på visse dele af det sociale område.

På funktion 5.04 er autoriseret en række driftsgrupperinger, som er gennemgået i det følgende:

Endelig er der autoriseret to grupperinger til registrering af tilbagebetalinger af hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og efter lov om social service, afhængig af refusionsprocenten.

Her registreres endvidere tilbagebetaling af hjælp udbetalt i henhold til bistandsloven og lov om kommunal aktivering, jf. funktion 5.01, gruppering 91, 93 og 95 samt funktion 5.05, gruppering 93. Tilbagebetaling af aktiveringsgodtgørelse til flygtningen, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999, registreres dog på funktion 5.05 gruppering 07.

04 Hjælp til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik §§ 25, 25 a, 26, 27, 27 a, 34, 36, 36 a og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 63)

Her registreres følgende udgifter efter lov om aktiv socialpolitik til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion:

Udgifter til kontanthjælp, starthjælp og engangshjælp efter §§ 25 og 25 a; til tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder jf. § 26, stk. 3; til hjælp til flygtninge, der er fyldt 60 år, og som ikke kan få social pension pga. betingelser om optjening, jf. § 27; til hjælp til flygtninge, der ikke modtager fuld førtidspension pga. betingelserne om optjening, jf. § 27 a; udgifter til særlig støtte efter § 34, udgifter til beskæftigelsestillæg efter §§ 36 og 36 a samt til løntilskud efter § 16, stk. 2, nr. 2.

Udgifter til kontanthjælp efter § 25, stk. 1-5 under forrevalidering registreres ligeledes her, jf. funktion 5.01 gruppering 13, 14, 16, 18, 20 og

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

en del af 19, samt funktion 5.05.

For uledsagede flygtningebørn gælder, at udgifterne registreres her, både for flygtningebørn der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999 og efter, medmindre kommunen har besluttet at tilbyde uledsagede flygtningebørn det 3-årige introduktionsprogram, jf. § 16 i integrationsloven. Kontanthjælp efter § 25 under forrevalidering registreres ligeledes her, jf. funktion 5.01 gruppering 13, 14, 16, 18, 20 og en del af 19. For handicappede flygtninge gælder, at udgifterne registreres her, hvis personen har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999. For handicappede flygtninge som har fået opholdstilladelse efter 1. januar 1999, registreres udgifter efter 3 år ligeledes her.

- 05 Hjælp til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion (lov om aktiv socialpolitik §§ 52, 63, 64 og 65 og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 63)

Her registreres følgende udgifter efter lov om aktiv socialpolitik til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion; udgifter til revalideringsydelse efter § 52, til løntilskud ved optræning efter § 63 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats; til støtte til særlige udgifter og til merudgifter til bolig under revalidering efter §§ 63 og 64; til tilskud mv. til selvstændig virksomhed efter § 65 og til hjælp til værktøj, jf. funktion 5.01, gruppering 01, 02, 03, 05 07, 11 og 12.

For uledsagede flygtningebørn gælder, at udgifterne registreres her, både for flygtningebørn der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999 og efter, medmindre kommunen har besluttet at tilbyde uledsagede flygtningebørn det 3-årige introduktionsprogram, jf. § 16 i integrationsloven.

For handicappede flygtninge gælder, at udgifterne registreres her, hvis personen har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999. For handicappede flygtninge, som har fået opholdstilladelse efter 1. januar 1999, registreres udgifter efter 3 år ligeledes her.

- 06 Hjælp i øvrigt til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion

Her registreres udgifter til hjælp i øvrigt efter lov om aktiv socialpolitik og til hjælp i øvrigt efter lov om social service til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge med 100 pct. refusion, jf. funktion 5.01, gruppering 04, 06, 08, 09, 10, 15 og 17. Udgifter til hjælp i særlige tilfælde efter aktivlovens §§ 81-85 til uledsagede flygtningebørn og handicappede flygtninge, der modtager starthjælp, registreres ligeledes her.

For uledsagede flygtningebørn registreres her både udgifterne vedrørende flygtningebørn, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999 og efter, medmindre kommunen har besluttet at tilbyde uledsagede flygtningebørn det 3-årige introduktionsprogram, jf. § 16 i integrationsloven.

For handicappede flygtninge gælder, at udgifterne registreres her, hvis personen har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999. For handicappede flygtninge som har fået opholdstilladelse efter 1. januar 1999, registreres udgifter efter 3 år ligeledes her.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

- 16 Hjælp til flygtninge i øvrigt i de første 3 år med 100 pct. refusion
Her registreres udgifter til merudgiftsydelse og til dækning af tabt arbejdsfortjeneste ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne til flygtninge efter §§ 28 og 29 i lov om social service og merudgifter mv. for voksne flygtninge med nedsat funktionsevne efter § 84 i lov om social service i de første 3 år med 100 pct. refusion (jf. funktion 5.01 gruppering 09, 10, 15). Dette gælder både for flygtninge, der har fået opholdstilladelse før og efter 1. januar 1999.

Endelig er der autoriseret to grupperinger til registrering af tilbagebetalinger af hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og efter lov om social service, afhængig af refusionsprocenten. Her registreres endvidere tilbagebetaling af hjælp udbetalt i henhold til bistandsloven og lov om kommunal aktivering, jf. funktion 5.01, gruppering 91, 93 og 95 samt funktion 5.05, gruppering 93. Tilbagebetaling af aktiveringsgodtgørelse til flygtninge, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999, registreres dog på funktion 5.05 gruppering 07.

5.05 Aktiverede kontanthjælpsmodtagere

På denne funktion registreres udgifter til forsørgelsesydelse i form af kontanthjælp, starthjælp, engangshjælp, løntilskud, beskæftigelsestillæg og godtgørelse til kontanthjælpsmodtagere i perioder hvor personen deltager i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifter vedrørende kontanthjælp, starthjælp og engangshjælp til forsørgelse til personer under 30 år i visitationsperioden før aktivering og i perioden mellem aktiveringstilbud registreres ligeledes på denne funktion til og med regnskab 2003. Fra budget 2004 registreres udgiften til den pågældende gruppe på de autoriserede grupperinger for kontanthjælp, 5.01.13, 5.01.18, 5.01.19 og 5.01.20. Udgiften til særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik for gruppen registreres ligeledes på 5.01 gruppering 16.
På funktion 5.05 anvendes art 5.2.

Det bemærkes, at driftsudgifter og driftsindtægter i øvrigt i relation til de aktiveringsforanstaltninger, der iværksættes for kontanthjælpsmodtagere efter kapitel 10-12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, registreres på funktion 5.98.

Det bemærkes endvidere, at udgifter til forsørgelsesydelse vedrørende aktivering af visse grupper af flygtninge registreres på funktion 5.04.

For hver gruppering under funktion 5.05 skal føres en ydelsesregistrant, svarende til ydelsesregistranten under funktion 5.01, jf. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 515 af 9. juni 2000, om kommunernes regnskabsaflæggelse og statsrefusion mv. på visse dele af det sociale område.

På funktion 5.05 er autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 02 Kontanthjælp til personer under 30 år i visitations- og mellemprioderne (§§ 25, 25 a og 26, stk. 5, jf. § 9. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003)
Her registreres udgifter til kontanthjælp, starthjælp og engangshjælp ef-

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

ter §§ 25 og 25 a til personer under 30 år i visitationsperioden før første aktiveringstilbud, og i perioderne mellem aktiveringstilbud, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

Endvidere registreres her udgifter til tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, jf. § 26, stk. 5, i de tilfælde hvor den berettigede ægtefælle modtager kontanthjælp eller starthjælp i visitations- og mellemprioderne.

Særlig støtte efter § 34 registreres på gruppering 04.

04 Særlig støtte (§ 34 i lov om aktiv socialpolitik, jf. §§ 92-96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats)

Her registreres samtlige udgifter til særlig støtte efter § 34 til kontanthjælpsmodtagere i tilbud efter kapitel 10, jf. § 38, stk. 2 og kapitel 11, jf. § 45, stk. 2, i lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifter til særlig støtte til personer under 30 år i visitations- og mellemprioderne registreres her fsva. Regnskab 2003, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

Fra og med budget 2004 registreres særlig støtte til personer i visitations- og mellemprioder på konto 5.01.16.

07 Godtgørelse (lov om aktiv beskæftigelsesindsats (§ 38))

Her registreres de kommunale udgifter til godtgørelse, der medgår til at dække kontanthjælpsmodtageres og starthjælpsmodtageres udgifter ved tilbud efter kapitel 10 og kapitel 11 jf. § 38 lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Eventuelle tilbagebetalinger af godtgørelsen registreres ligeledes her.

Endelig registreres her udgiften til godtgørelse efter lov om aktiv socialpolitik § 38 for personer som har påbegyndt eller fået tilsagn om et aktiveringstilbud eller anden beskæftigelsesfremmende indsats inden 1. juli 2003, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

10 Forsørgelse af personer i tilbud efter kapitel 10 og 11 (lov om en aktiv beskæftigelsesindsats §§ 38, stk. 2 og 45, stk. 2 og 3).

Her registreres de kommunale udgifter til kontanthjælp, starthjælp og engangshjælp til personer i tilbud efter kapitel 10, Vejledning og opkvalificering, og kapitel 11, Virksomhedspraktik, i form af kontanthjælp, starthjælp, engangshjælp, tillæg til en hjemmearbejdende ægtefælle, der har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder og nedsat kontanthjælp efter § 38 a og § 39 i lov om aktiv socialpolitik, jf. §§ 38, stk. 2 og 45, stk. 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Beskæftigelsestillæg til starthjælpsmodtagere og visse grupper af kontanthjælpsmodtagere, jf. § 45, stk. 3 om en aktiv beskæftigelsesindsats. Dette gælder uafhængigt af det ugentlige timetal for aktiveringen og uanset om der er tale om en pligtmæssig eller ikke-pligtmæssig aktivering.

Udgifter til særlig støtte efter § 34 i forbindelse med tilbud til kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere efter kapitel 10 og kapitel 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats registreres på gruppering 04.

Endvidere registreres udgiften kontanthjælp og starthjælp til aktiverede

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

kontanthjælpsmodtagere, som har fået tilsagn om eller som har påbegyndt et aktiveringstilbud efter de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik og som gennemfører tilbuddet efter de hidtil gældende regler, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

- 11 Løntilskud til personer i tilbud efter kapitel 12 (lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (§ 63, jf. § 64, stk. 3 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats)).

Her registreres de kommunale udgifter til løntilskud til kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsespolitik, i forbindelse med ansættelse hos en offentlig eller privat arbejdsgiver, § 63 jf. § 64, stk. 3.

Ved ansættelse med løntilskud registreres alene udgiften til løntilskud på denne gruppering. Lønudgifter ved ansættelsen i kommunale virksomheder, institutioner m.v. registreres på funktion 5.98.

Endvidere registreres udgiften til supplerende kontanthjælp til løn op til niveauet for bruttokontanthjælpen efter § 25.

Endelig registreres udgiften til løntilskud til aktiverede kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, som har fået tilsagn om eller som har påbegyndt et aktiveringstilbud efter de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik og som gennemfører tilbuddet efter de hidtil gældende regler, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

- 93 Tilbagebetaling

Her registreres tilbagebetaling af hjælp til aktiverede kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere herunder terminsydelser mv. ydet efter § 34, jf. §§ 91 og 92 i lov om aktiv socialpolitik. Endvidere registreres her tilbagebetaling af kontanthjælp til personer under 30 år i visitations- og mellemprioderne ydet frem til 31.12.2003, jf. §§ 91-94 i lov om aktiv socialpolitik. Desuden registreres tilbagebetaling af forsørgelsehjælp efter kapitel 10 og kapitel 11, samt løntilskud efter kapitel 12 til kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere, jf. § 111 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Endelig registreres tilbagebetalinger af hjælp udbetalt i henhold til lov om kommunal aktivering. Tilbagebetaling af aktiveringsgodtgørelse registreres dog på gruppering 07.

5.08 Støtte til frivilligt socialt arbejde

På denne funktion registreres kommunens og amtskommunens støtte til frivillige sociale organisationer og foreninger samt andet frivilligt socialt arbejde jf. § 115 i lov om social service.

5.09 Beboerrådgivning

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

DAGPLEJE, DAGINSTITUTIONER OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE

Denne hovedfunktion omfatter udgifter og indtægter vedrørende dagtilbud til børn efter kapitel 4 i lov om social service, klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge efter kapitel 5 i lov om social service samt visse økonomiske tilskud til forældre efter kapitel 6 i lov om social service.

Det bemærkes, at fællesudgifter og –indtægter mellem *forskellige typer* af institutioner, herunder udgifter til støttepædagoger, registreres på funktion 5.10. Fællesudgifter og –indtægter mellem *samme type* af institutioner registreres på funktionen for denne institutionstype.

Regler for registrering på omkostningssted på daginstitutionsområdet

Registrering på omkostningssted er autoriseret i *regnskabet* for funktionerne 5.12, 5.13, 5.14 og 5.15. Således skal hver institution under funktion 5.12, 5.13, 5.14 og 5.15 tildeles et omkostningsstednummer i intervallet 0101-9999. Derimod er særlige daginstitutioner ikke omfattet af reglerne for registrering på omkostningssted.

Udgifter og indtægter, der er direkte forbundet med selve pasningen samt udgifter og indtægter, der er nødvendige for at sikre den almindelige pasningsydelse, er i regnskabet omfattet af den autoriserede registrering på *omkostningssted*.

Som eksempel på udgifter, der er direkte forbundet med selve pasningen, kan nævnes udgifter til lønninger til personale, der passer børnene (herunder vikarer), varer og materialer, der forbruges i forbindelse med pasningen af børnene (forplejning, bleer, legetøj mv.) samt aktiviteter med børnene (udflugter, koloniophold mv.).

Som eksempel på udgifter, der er nødvendige for at sikre den almindelige pasningsydelse kan nævnes udgifter til inventar (borde, stole, hårde hvidevarer m.v.), barnevogne, udstyr til legepladser, apparaturer (musikanlæg mv.), rengøring, løbende vedligeholdelse af lokaler, strøm, vand og varme samt udgifter i forbindelse med administration på selve institutionen (dvs. den administration der varetages af det på institutionen ansatte personale), køkkenpersonale og forældrebestyrelser.

Endvidere registreres udgifter og indtægter til efteruddannelse, sygedagpenge-refusion og pensionsforsikringer vedrørende det på institutionen ansatte personale på omkostningssted.

Derimod indgår udgifter til lokaler i sig selv (dvs. husleje), udvendig bygningsvedligeholdelse og udenomsarealer *ikke* som en del af den *autoriserede* registrering på omkostningssted. Derudover registreres udgifter og indtægter vedrørende driften af kommunens egne kolonier på fælleskonti, hvorfra der kan overføres betaling for benyttelse på omkostningsstederne. Hvor kommunen lejer sig ind på en koloni, registreres udgifterne direkte på omkostningssted.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2002

Det skal bemærkes, at forældrebetaling inkl. tilskud (gruppering 92) og særlig forhøjet forældrebetaling inkl. tilskud (gruppering 93) ikke skal registreres på omkostningssted, men på fælleskonti i stedintervallet 0001-0100 på den pågældende funktion.

Udgifter og indtægter, der *ikke* er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted, registreres på fælleskonti i stedintervallet 0001-0100. Det bemærkes, at fællesudgifter og –indtægter mellem samme type af institutioner registreres på funktionen for denne institutionstype. Fællesudgifter og –indtægter mellem forskellige typer af institutioner registreres på funktion 5.10.

Vedrørende kategoriseringen af udgifter på omkostningssted henholdsvis fælleskonti henvises i øvrigt til beskrivelsen af nedenstående *vejledende* konto-plan.

Vejledende kontoplan

For funktionerne 5.12, 5.13, 5.14 og 5.15 er udarbejdet nedenstående *vejledende* kontoplan.

Det bemærkes, at på grupperingerne 22, 24, 26, 32, 38, 42 og 43 registreres de udgifter, der er omfattet af den *autoriserede* registrering på omkostningssted.

Pasning og administration på omkostningssted

22 Personale og administration

Lønninger til pædagogisk og administrativt personale, herunder fast personale, vikarer, efteruddannelse, sygedagpengerefusion og pensionsforsikring. Kontorholdsudgifter, annoncer og udgifter til forældrebestyrelsens mødevirksomhed.

24 Pædagogiske materialer

Pædagogiske materialer, herunder legetøj, maling, pensler, musikantæg, videoer osv.

26 Andre pasningsudgifter

Bleer, forplejning og udflugter.

Andre udgifter på omkostningssted

32 Teknisk personale

Teknisk personale

38 Køkken- og rengøringspersonale

Udgifter til rengørings- og køkkenpersonale samt rengøringsmidler/maskiner

42 Legepladser og inventar

Inventar, herunder borde, stole, legepladser og hårde hvidevarer.

43 Indvendig vedligeholdelse og andre udgifter til drift af institutionen

Indvendig vedligeholdelse, forsikringer, strøm, vand og varme.

Andre udgifter uden for omkostningssted

28 Bygninger og udenomsarealer

Udgifter til lokaler i sig selv (f.eks. leje), herunder udvendig vedligeholdelse samt vedligeholdelse af udenomsarealer.

Kommuner, der benytter ovenstående vejledende kontoplan, vil i forbindelse med budget- og regnskabsindberetningerne blive bedt om at oplyse Indenrigsministeriet og Kommunernes Landsforening herom.

5.10 Fælles formål

På denne funktion registreres alle fælles udgifter og indtægter vedrørende kommunal dagpleje og daginstitutioner for børn samt klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, herunder udgifter til fripladser, søskenderabat samt tilskud til nedsættelse af forældrebetaling. Endvidere registreres her særlig støtte til børn og unge vedrørende dagtilbud og klubber, der drives efter §§ 7 og 19, jf. § 40, stk. 2, nr. 8 i lov om social service.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Det bemærkes, at udgifter til fripladser, søskenderabat og tilskud til nedsættelse af forældrebetaling i forbindelse med særlige dagtilbud og klubtilbud efter servicelovens §§ 16 og 23 registreres på funktion 5.17.

Tilskud til puljeordninger efter § 11 og til private klubber efter § 20, 2. pkt. i lov om social service registreres dog på funktion 5.19.

Registreringen af kommunale tilskud sker ved anvendelsen af eksterne arter.

Der er autoriseret en række driftsgrupperinger til specifikation af udgifterne efter dagtilbudstype samt en driftsgruppering til registrering af de samlede udgifter til søskenderabat for alle dagtilbud under ét. Det bemærkes dog, at udgifterne til søskenderabat for børn i skolefritidsordninger efter folkeskoleloven registreres på funktion 3.05.

Endvidere registreres på denne funktion tilskud til forældre, der vælger privat pasning efter § 26 i lov om social service, tilskud til forældre, der modtager tilskud efter § 26 a i lov om social service ved pasning af egne børn og tilskud til forældre på børnepasningsorlov efter § 27 i lov om social service, herunder særligt supplerende tilskud til enlige forældre på børnepasningsorlov efter § 27a i lov om social service. Der er autoriseret driftsgrupperinger til registrering af disse udgifter

Det bemærkes, at eventuelle tilbagebetalinger i 1998 af uforbrugte statslige tilskud i forbindelse med forsøgsordningen om frit valg af dagpasningsordning ikke må registreres på gruppering 18. Disse tilbagebetalinger må registreres på en ikke autoriseret gruppering.

På funktionen registreres endelig mellemkommunale betalinger på hovedfunktionen DAGPLEJE, DAGINSTITUTIONER OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE, bortset fra kommuners og amtskommunernes betalinger for børn i særlige daginstitutioner, som registreres på funktion 5.17.

Udgifter til støttepædagoger på daginstitutioner registreres ligeledes på funktion 5.10.

Desuden registreres på denne funktion amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for hele dagtilbuds- og klubområdet, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter § 131 a i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter § 131 a, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter § 131 a, jf. § 131 d. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

5.11 Dagpleje

På denne funktion registreres lønudgifter vedrørende den kommunale dagpleje, jf. § 10 i lov om social service. Udgifter vedrørende tilsynet med dagplejen samt indkøb af udstyr, legetøj, medicin m.v. til dagpleje registreres ligeledes på

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001/2002

funktion 5.11.

Der er autoriseret driftsgrupperinger til registrering af løn til dagplejere samt forældrebetaling inklusive tilskud, herunder søskenderabat.

Vedrørende registrering af forældrebetaling, jf. §§ 15 og 15 a i service loven, henvises til konteringsreglerne for funktion 5.12-5.18.

5.12 Vuggestuer

5.13 Børnehaver

5.14 Integreerede daginstitutioner

5.15 Fritidshjem

5.16 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud

5.17 Særlige dagtilbud og særlige klubber

5.18 Åbne pædagogiske tilbud, legesteder mv.

På funktionerne 5.12-5.16 og 5.18 registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunale og selvejende daginstitutioner, jf. § 9 i lov om social service, og kommunale og selvejende klubber og andre pædagogiske fritidstilbud, jf. § 20, 1. pkt. i lov om social service.

Udgifter og indtægter til dagtilbud for børn og unge, der er anbragt i plejefamilie, opholdssteder og på døgninstitutioner registreres på de relevante funktioner for daginstitutionerne 5.12- 5.16.

Budgetter og regnskaber for de selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med, udformes efter samme regler som de kommunale institutioner, jf. indledningen til hovedkonto 5.

Der er på hver af funktionerne 5.12-5.16 og 5.18 autoriseret en driftsgruppering til registrering af forældrebetaling, jf. § 15 i serviceloven. Her registreres den totale forældreandel, eksklusiv særlig forhøjet forældrebetaling (§ 15 a). Den totale forældreandel opgøres inklusive fripladser, tilskud til nedsættelse af forældrebetaling og udgifter til søskenderabat. Kommunens udgifter hertil registreres på funktion 5.10. Registreringen af kommunale tilskud sker ved anvendelsen af eksterne arter.

Der er derudover på hver af funktionerne 5.12-5.15 og 5.18 autoriseret en driftsgruppering til registrering af den særligt forhøjede forældrebetaling efter servicelovens § 15 a. Her registreres den fulde særligt forhøjede forældrebetaling, som kommuner med pasningsgaranti har besluttet at opkræve, før friplads og søskenderabat. Den særligt forhøjede forældrebetaling kan højst udgøre 1 pct. i 2000, 2 pct. i 2001 og 3 pct. i 2002 og de følgende år af de budgetterede udgifter.

På funktion 5.17 registreres udgifter og indtægter vedrørende særlige dagtilbud og særlige klubtilbud efter §§ 16 og 23 i lov om social service. På funktionen registreres udgifter og indtægter vedrørende amtskommunale, kommunale og selvejende særlige daginstitutioner og klubber samt vedrørende særlige daginstitutionsafdelinger i tilknytning til almindelige daginstitutioner, hvor udgifterne er omfattet af reglerne om grundtakstfinansiering, jf. § 131 a, stk. 1, nr. 1 i

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

lov om social service. Det bemærkes, at udgifter til særlige dagtilbud og klubtilbud, der indgår som led i et døgnophold efter § 40 b i lov om social service, også registreres her.

På funktion 5.17 er der autoriseret driftsgrupperinger til registrering af udgifter til fripladser, tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen og til søskenderabat. Der er endvidere autoriseret en driftsgruppering til registrering af forældrebetaling, jf. §§ 18 og 25 i lov om social service. Her registreres den totale forældreandel, inklusive fripladser, tilskud til nedsættelse af forældrebetaling og udgifter til søskenderabat.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende taleforsorgsbørnehavegrupper registreres på funktion 3.11.

5.19 Tilskud til puljeordninger og private klubber

På denne funktion registreres tilskud til puljeordninger efter § 11 i lov om social service og til private klubber efter § 20, 2. pkt. i lov om social service. Tilskuddet registreres under art 5.9.

Der er autoriseret en driftsgruppering til registrering af det obligatoriske tilskud til puljeordninger oprettet i perioden 27. juni 1992 til 31. december 1993 i tilknytning til virksomheder beliggende i andre kommuner, jf. § 144 i lov om social service. Det bemærkes, at eventuelle øvrige tilskud ikke må registreres på denne gruppering.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

DØGNINSTITUTIONER, OPHOLDSSTEDER OG FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER FOR BØRN OG UNGE

5.20 Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende plejefamilier og opholdssteder for børn og unge, jf. § 49 i lov om social service.

Det bemærkes, at udgifter til dagtilbud og klubtilbud til børn og unge efter §§ 7, 16, 19 og 23 i lov om social service, der er anbragt i plejefamilier og opholdssteder for børn og unge ikke registreres på denne funktion, men på de relevante funktioner under hovedfunktionen Dagpleje, daginstitutioner og klubber for børn og unge.

Udgifter vedrørende botilbud til midlertidigt ophold for personer på 18/23 år og derover med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer efter § 91 i lov om social service registreres ikke her, men på funktion 5.52 Kommunale botilbud til midlertidigt ophold til personer med særlige behov.

Det bemærkes endvidere, at udgifter vedrørende behandling af stofmisbrugere registreres på funktion 5.45.

Amtskommunerne registrerer udgifter til ydelser, der indgår som et led i et døgnophold for børn og unge i plejefamilier og opholdssteder, jf. § 40 b i lov om social service, sammen med udgifterne til selve døgnopholdet på de relevante driftsgrupperinger på funktion 5.20.

Det bemærkes, at udgifter til et aflastningsophold, som ydes under et døgnophold i familiepleje eller opholdssteder og indgår som en del af selve døgnopholdet, jf. § 40 b, stk. 2 i lov om social service, registreres sammen med udgiften til selve døgnopholdet på de relevante driftsgrupperinger på funktion 5.20.

Lompepenge og arbejdsvederlag til børn og unge registreres på de relevante driftsgrupperinger under art 5.2.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 01 Plejefamilier (§ 49, stk. 1, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)

Her registreres udgifter til børns og unges anbringelse uden for hjemmet i plejefamilier efter § 49, stk. 1, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 i lov om social service. Endvidere registreres her udgifter til døgnophold i plejefamilier for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1 i lov om social service. Desuden registreres her udgifter til udslusningsophold i plejefamilier for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 4 i lov om social service.

- 02 Socialpædagogiske opholdssteder (§ 49, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)

Her registreres udgifter til børns og unges anbringelse uden for hjemmet i socialpædagogiske opholdssteder efter § 49, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 i lov om social service. Endvidere registreres her udgifter til døgnophold i socialpædagogiske opholdssteder for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1 i lov om social service. Desuden registreres her udgifter til udslusningsophold i socialpædagogiske opholdssteder for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 4 i lov om social service.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

social service.

- 03 Kost- og efterskoler (§ 49, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
Her registreres udgifter til børns og unges anbringelse uden for hjemmet i kost- og efterskoler, herunder højskoler og husholdningsskoler, efter § 49, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 i lov om social service. Endvidere registreres her udgifter til døgnophold i kost- og efterskoler for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1 i lov om social service. Desuden registreres her udgifter til udslusningsophold i kost- og efterskoler for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 4 i lov om social service. Det bemærkes, at udgifter til økonomisk støtte til ophold på kost- og efterskoler efter § 40, stk. 2, nr. 10 i lov om social service, registreres på gruppering 10 på funktion 5.21.
- 04 Eget værelse (§ 49, stk. 1, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
Her registreres udgifter til børns og unges anbringelse uden for hjemmet i eget værelse efter § 49, stk. 1, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 i lov om social service. Endvidere registreres her udgifter til døgnophold i eget værelse for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1 i lov om social service. Desuden registreres her udgifter til udslusningsophold i eget værelse for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 4 i lov om social service.
- 05 Advokatbistand (§ 60)
Her registreres udgifter til advokatbistand i forbindelse med sager om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet, tvangsmæssige undersøgelser mv., jf. § 60 i lov om social service.
- 06 Skibsprojekter mv. (§ 49, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4)
Her registreres udgifter til børns og unges anbringelse uden for hjemmet i skibsprojekter mv. efter § 49, stk. 2, jf. § 40, stk. 2, nr. 11 i lov om social service, herunder udgifter til andre typer af opholdssteder, der ikke er registreret på gruppering 01-04. Endvidere registreres her udgifter til døgnophold i skibsprojekter mv. for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1 i lov om social service. Desuden registreres her udgifter til udslusningsophold i skibsprojekter mv. for 18-22-årige unge, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 4 i lov om social service.
- 92 Betaling (§ 52 og § 62 b)
Her registreres forældres og barnets eller den unges betaling for døgnopholdet i plejefamilier og opholdssteder, jf. § 52 i lov om social service, samt den unges betaling for udslusningsophold i plejefamilier og opholdssteder, jf. § 62 b i lov om social service.

5.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende forebyggende foranstaltninger for børn og unge, herunder til unge fra 18 til 22 år, jf. § 40, stk. 2, nr. 1-10 og 12, § 40 a og § 62 a, stk. 2 og stk. 3, nr. 2 og 3 i lov om social service.

Det bemærkes, at amtskommunerne registrerer udgifter til forebyggende foran-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

staltninger, der indgår som et led i et døgnophold for børn og unge, jf. § 40 b i lov om social service, sammen med udgifterne til selve døgnopholdet, dvs. på de relevante grupperinger på funktionerne 5.20, 5.23 og 5.24.

Det bemærkes endvidere, at udgifter vedrørende ophold i dag- og klubtilbud efter §§ 7, 16, 19 og 23 i lov om social service ikke registreres på denne funktion, men på de relevante funktioner under hovedfunktionen DAGPLEJE, DAG-INSTITUTIONER OG KLUBBER FOR BØRN OG UNGE. Udgifter til økonomisk støtte til børns og unges ophold i dagtilbud og klubtilbud efter § 40, stk. 2, nr. 8 i lov om social service skal ikke registreres på funktion 5.21, men på funktion 5.10 Fælles formål.

Lompepenge og arbejdsvederlag til børn og unge registreres på de relevante driftsgrupperinger under art 5.2.

Der er autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 01 Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold (§ 40, stk. 2, nr. 1)
Her registreres udgifter til konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold, jf. § 40, stk. 2, nr. 1 i lov om social service.
- 02 Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (§ 40, stk. 2, nr. 2)
Her registreres udgifter til praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet, jf. § 40, stk. 2, nr. 2 i lov om social service.
- 03 Familiebehandling eller lignende støtte (§ 40, stk. 2, nr. 3)
Her registreres udgifter til familiebehandling eller lignende støtte, jf. § 40, stk. 2, nr. 3 i lov om social service.
- 04 Døgnophold for både forældremyndighedens indehaver, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien (§ 40, stk. 2, nr. 4)
Her registreres udgifter til døgnophold for både forældremyndighedens indehaver, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien på døgninstitutioner, i plejefamilier, på andre godkendte opholdssteder eller botilbud godkendt af amtskommunen, jf. § 40, stk. 2, nr. 4 i lov om social service.
- 05 Aflastningsordninger (§ 40 stk. 2, nr. 5)
Her registreres udgifter til aflastningsordninger på døgninstitutioner, i plejefamilier eller på godkendte opholdssteder, jf. § 40, stk. 2, nr. 5 i lov om social service. Det bemærkes, at udgifter til et aflastningsophold, som ydes under et døgnophold og indgår som en del af selve døgnopholdet, jf. § 40 b, stk. 2 i lov om social service, registreres sammen med udgiften til selve døgnopholdet på de relevante driftsgrupperinger på funktioner 5.20 og 5.23.
- 06 Personlig rådgiver (§ 40, stk. 2, nr. 6 og § 62 a, stk. 2 og § 62 a, stk. 3, nr. 2)
Her registreres udgifter til personlig rådgiver for børn og unge, jf. § 40, stk. 2, nr. 6, samt for unge 18-22-årige, jf. § 62 a, stk. 2 og § 62 a, stk. 3, nr. 2 i lov om social service.
- 07 Fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien (§ 40, stk. 2, nr. 7 og § 62 a, stk. 2 og § 62 a, stk. 3, nr. 3)
Her registreres udgifter til fast kontaktperson for børn og unge og for

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

hele familien, jf. § 40, stk. 2, nr. 7 i lov om social service, samt for 18-22-årige, jf. § 62 a, stk. 2 og § 62 a, stk. 3, nr. 2.

- 08 Økonomisk støtte til udgifter, der følger af foranstaltninger efter § 40, stk. 2, nr. 1-5 (§ 40, stk. 2, nr. 8)
Her registreres udgifter til økonomisk støtte til udgifter, der følger af foranstaltninger nævnt i § 40, stk. 2, nr. 1-5, når forældremyndighedsindehaveren ikke selv har midler hertil, jf. § 40, stk. 2, nr. 8 i lov om social service.
- 09 Økonomisk støtte med henblik på at undgå anbringelse uden for hjemmet (§ 40, stk. 2, nr. 9)
Her registreres udgifter til økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, at en hjemgivelse kan fremskyndes, eller at støtten i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet, jf. § 40, stk. 2, nr. 9 i lov om social service.
- 10 Økonomisk støtte til ophold på kost- eller efterskole (§ 40, stk. 2, nr. 10)
Her registreres udgifter til økonomisk støtte til ophold på kost- eller efterskole, når forældremyndighedsindehaveren ikke selv har midler hertil, jf. § 40, stk. 2, nr. 10 i lov om social service. Det bemærkes, at udgifter til anbringelse af børn og unge uden for hjemmet på kost- og efterskoler efter § 40, stk. 2, nr. 11 og § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4 i lov om social service registreres på funktion 5.20, gruppering 03.
- 11 Godtgørelse til unge i forbindelse med formidlet praktikophold (§ 40, stk. 2, nr. 12)
Her registreres udgifter til godtgørelse til unge i forbindelse med formidlet praktikophold hos offentlige og private arbejdsgivere, jf. § 40, stk. 2, nr. 12 i lov om social service.
- 12 Støtteperson til forældremyndighedens indehaver i forbindelse med et barns eller en ung kvinde/mands anbringelse uden for hjemmet (§ 40 a)
Her registreres udgifter til støtteperson til forældremyndighedens indehaver i forbindelse med et barns eller en ung kvinde/mands anbringelse uden for hjemmet, jf. § 40 a i lov om social service.
- 13 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)
Her registreres amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for forebyggende foranstaltninger for børn og unge, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter § 131 a i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter § 131 a, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter § 131 a, jf. § 131 d. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

5.23 Døgninstitutioner for børn og unge

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende amtskommunale, kommunale og selvejende døgninstitutioner for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet efter § 40, stk. 2, nr. 11 i lov om social service, jf. § 51 i lov om social service. Endvidere registreres her udgifter til døgnophold i døgninstitutioner for 18-22-årige, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 1 i lov om social service. Desuden registreres udgifter til udslusningsophold i døgninstitutioner for 18-22-årige, jf. § 62 a, stk. 3, nr. 4 i lov om social service.

Budgetter og regnskaber for de selvejende institutioner, som amtskommunen har indgået driftsoverenskomst med, udformes efter de samme regler som for de amtskommunale og kommunale institutioner, jf. indledningen til hovedkonto 5.

Udgifter til sikrede døgninstitutioner registreres ikke på denne funktion, men på funktion 5.24.

Det bemærkes, at udgifter til dagtilbud og klubtilbud til børn og unge efter §§ 7, 16, 19 og 23 i lov om social service, der er anbragt på døgninstitutioner for børn og unge ikke registreres på denne funktion, men på de relevante funktioner under hovedfunktionen Dagpleje, daginstitutioner og klubber for børn og unge.

Det bemærkes desuden, at udgifter vedrørende botilbud til personer på 18/23 år og derover med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 92 i lov om social service registreres på funktionerne 5.50 og 5.55.

Udgifter vedrørende svangre- og mødre hjem registreres ikke på denne funktion, men sammen med de øvrige udgifter til botilbud til voksne efter § 93 i lov om social service på funktionerne 5.51 og 5.56.

Det bemærkes endvidere, at udgifter vedrørende behandling af stofmisbrugere registreres på funktion 5.45.

Amtskommunerne registrerer udgifter til ydelser, der indgår som et led i et døgnophold for børn og unge på døgninstitutioner, jf. § 40 b i lov om social service, sammen med udgifterne til selve døgnopholdet på de relevante driftsgrupperinger på funktion 5.23.

Det bemærkes, at udgifter til et aflastningsophold, som ydes under et døgnophold i døgninstitutioner og indgår som en del af selve døgnopholdet, jf. § 40 b, stk. 2 i lov om social service, registreres sammen med udgiften til selve døgnopholdet på de relevante driftsgrupperinger på funktion 5.23.

Lommepenge og arbejdsvederlag til børn og unge registreres på de relevante driftsgrupperinger under art 5.2.

Der er autoriseret to driftsgrupperinger til registrering af udgifter til henholdsvis døgninstitutioner for børn og unge med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 51, stk. 1, 1. pkt. i lov om social service, og til døgninstitutioner for børn og unge med sociale adfærdsproblemer, jf. § 51, stk. 1, 2. pkt. i lov om social service.

Der er endvidere autoriseret en driftsgruppering til registrering af forældres og barnets eller den unges betaling for opholdet på døgninstitutioner, jf. § 52 i lov om social service, samt den unges betaling for ophold på døgninstitutioner, jf. § 62 b i lov om social service.

5.24 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende sikrede døgninstitutioner for børn og unge, herunder til sikrede afdelinger i tilknytning til en døgninstitution. Ved en sikret afdeling forstås en afdeling, hvis yderdøre og vinduer kan være konstant aflåst. Sikrede døgninstitutioner og afdelinger skal godkendes af Socialministeriet efter indstilling fra amtskommunen (jf. § 3 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 620 af 21. juni 2001 om magtanvendelse m.v. i døgninstitutioner for børn og unge og i opholdssteder for børn og unge for flere end 4 personer).

Der er autoriseret en driftsgruppering til registrering af forældres og barnets eller den unges betaling for opholdet på døgninstitutioner, jf. § 52 i lov om social service, samt den unges betaling for ophold på døgninstitutioner, jf. § 62 b i lov om social service.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004/Budget 2005

BOLIGER OG INSTITUTIONER SAMT PLEJE OG OMSORG FOR ÆLDRE

Udgifter og indtægter vedrørende personlig hjælp, socialpædagogisk støtte, genoptræning, omsorg, behandling mv. rettet mod ældre og handicappede registreres på funktion 5.32 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede. Dette gælder såvel for personer i eget hjem som for personer i almene boliger (ældreboliger) og for personer med ophold på plejehjem og beskyttede boliger.

5.30 Ældreboliger

Efter lov om almene boliger m.v. kan boliger for ældre og handicappede enten opføres af kommunen eller af almenyttige boligselskaber, selvejende institutioner og pensionskasser. Der er på funktion 5.30 Ældreboliger autoriseret følgende driftsgrupperinger, der afhængigt af ejerforholdet anvendes som anført nedenfor:

- 01 Ydelsesstøtte vedrørende private ældreboliger
- 05 Lejetab
- 06 Tab på garantier (nedlægges med virkning fra budget 2005)
- 92 Lejeindtægter

Kommunalt ejede ældreboliger

Følgende udgifter registreres på funktion 5.30:

- Lejetab m.v., herunder manglende udlejning, registreres på gruppering 05 med modpost på gruppering 92.
- Beboernes fulde huslejebetalinger registreres på gruppering 92. Der anvendes art 7.1. Det bemærkes, at derpå funktion 8.59/9.59 foretages en særskilt registrering af den del af beboernes husleje, der vedrører henlæggelser til vedligeholdelse, med modpost på balancekontoen. Saldoen skal kunne specificeres efter reglerne i lov om almene boliger m.v. og lejeloven.
- Ejendommens almindelige driftsudgifter.
- Anlægsudgifter, herunder jordværdien, overtaget fast ejendom og beregnet forrentning og administrationsbidrag.

Øvrige udgifter og indtægter, herunder finansiering af boligerne, registreres på følgende måde:

Tilskud til lejebetaling (boligydelse) registreres på funktion 5.92, gruppering 05.

- Hjemtagne indekslån registreres på hovedkonto 8 under funktion 8.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger. Ved årets udgang nedskrives og indekseres lånene på funktion 9.77 med modpost på balancekontoen.
- Kommunens indskud af grundkapital opskrives på funktion 9.24, gruppering 02 med modpost på balancekonto 9.99. Beboernes tilbagebetaling indgår som en del af huslejen, og der reguleres efterfølgende på status.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004/Budget 2005

- Beboerindskud efter lov om almene boliger m.v. registreres på funktion 8.47. Det bemærkes, at hvis der ydes lån til beboerindskud, registreres lånet på sædvanlig måde på funktion 8.23.
- Afdrag på lån vedrørende kommunale ældreboliger debiteres funktion 8.77.

Renter af gæld vedrørende kommunale ældreboliger optages på autoriseret gruppering 01 på en af funktionerne 7.68-7.76 afhængig af lånekreditor

Ældreboliger ejet af almennyttige boligselskaber, selvejende institutioner eller pensionskasser

Følgende udgifter registreres på funktion 5.30:

- Kommunens ydelsesstøtte registreres på gruppering 01.
- Eventuelt tab på garanti for indeksslån registreres på gruppering 06.

Øvrige udgifter og indtægter registreres således:

- Tilskud til lejebetaling (boligyldelse) registreres på funktion 5.92, gruppering 05.
- Kommunens indskud af grundkapital registreres på funktion 8.24, gruppering 01. Ved påbegyndelse af tilbagebetaling af grundkapital krediteres funktion 8.24 for de årlige afdrag.
- Lån til beboerindskud registreres på funktion 8.23.

Det bemærkes, at drifts- og anlægsudgifter vedrørende ældreboliger ikke indgår i momsudligningsordningen.

5.32 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp), afløsning og aflastning, socialpædagogisk støtte samt genoptræning mv. efter §§ 71-76 og § 86 i lov om social service.

Endvidere registreres udgifter og indtægter vedrørende generelle forebyggende og aktiverende tilbud efter § 65 i lov om social service.

Desuden registreres indtægter og udgifter vedrørende hjemmesygepleje efter lov om hjemmesygeplejerskeordninger og vedrørende forebyggende hjemmebesøg efter lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre mv.

På funktionen registreres udgifter og indtægter vedrørende disse serviceydelser såvel for personer i eget hjem, herunder plejeboliger, ældreboliger o.l., som for personer med ophold på plejehjem og beskyttede boliger.

Det bemærkes, at udgifter vedrørende den centrale administration og myndighedsfunktionen, herunder i relation til den personlige og praktiske bistand, ikke skal registreres på funktion 5.32, men på hovedkonto 6.

Endvidere bemærkes, at serviceydelser til personer med ophold i boformer efter §§ 91-94 i lov om social service registreres på funktionerne 5.42, 5.45, 5.50, 5.51, 5.52, 5.55 og 5.56.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2005

På funktionen registreres endvidere udgifter og indtægter vedrørende integrerede plejeordninger (f.eks. integreret personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) og hjemmesygepleje mv.) for personer i eget hjem og for personer på plejehjem og beskyttede boliger.

På funktionen registreres desuden drifts- og anlægsudgifter vedrørende servicearealer (f.eks. dagcentre, fælleskøkken, til madudbringning, administrationslokaler til hjemmesygepleje, personlig og praktisk hjælp og lignende) opført i forbindelse med kommunale ældreboliger.

Det bemærkes, at anlægsudgifter ikke kan finansieres efter reglerne for ældreboliger. Det statslige tilskud til etablering af servicearealer registreres under dranst 3.

Udgifter og indtægter vedrørende integrerede plejeordninger og servicearealer registreres på de autoriserede grupperinger i det omfang dette er muligt, og ellers på selve funktionen. Dog skal udgifter til private leverandører af personlig og praktisk hjælp, herunder madserviceordninger, altid registreres på gruppering 08.

Endelig er der autoriseret to grupperinger til registrering af betaling for serviceydelser.

Det bemærkes, at betalingen for husleje og for el og varme for beboere på plejehjem og beskyttede boliger registreres på funktion 5.34, gruppering 94 og 96.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) i øvrigt, afløsning og aflastning, socialpædagogisk støtte samt genoptræning mv. (§§ 71-75 h og 86)

Her registreres udgifter til kommunens egen leverance af personlig hjælp og pleje, til hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og til madserviceordninger, jf. § 71 og 75 c, stk. 6 i lov om social service, herunder personlig hjælp og pleje mv. vedrørende børn, jf. § 30 i lov om social service. Det bemærkes, at udgifter til private leverandører af personlig og praktisk hjælp ikke registreres her men på gruppering 08, jf. konteringsreglerne herfor.

Endvidere registreres her udgifter til afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 72 i lov om social service, herunder udgifter til serviceydelser til brugere af daghjem og dagcentre, der drives i henhold til § 72 i love om social service.

Desuden registreres her udgifter til hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. § 73 i lov om social service.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

Endvidere registreres her udgifter til genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse samt udgifter til hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 73 a i lov om social service.

Her registreres endvidere udgifter til behandling af personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, når behandlingen ikke kan opnås gennem anden lovgivning, jf. § 86 i lov om social service.

Udgifter til hjælp, som amtskommunen yder efter §§ 71-73 a, 78, 79 og 86 til personer, som har ophold i almene boliger mv., jf. § 81 i lov om social service, og til personer med ophold i plejehjem og beskyttede boliger efter § 140, registreres ligeledes her.

Udgifter til hjælp, som amtskommunen yder efter §§ 71-73 a og 86 til personer, som har ophold i boformer efter §§ 92-94, jf. § 81 i lov om social service, registreres derimod på de relevante funktioner 5.42, 5.45, 5.50, 5.51, 5.55 og 5.56. Udgifter til hjælp, som amtskommunen yder efter §§ 78 og 79 til personer, som har ophold i boformer efter §§ 92 og 93, registreres på de relevante funktioner 5.50, 5.51, 5.55 og 5.56.

Amtskommunerne registrerer endvidere udgifter til personlig hjælp og pleje mv. efter § 30 i lov om social service til børn og unge, der indgår som et led i et døgnophold for børn og unge, jf. § 40 b i lov om social service, sammen med udgifterne til selve døgnopholdet på de relevante grupperinger på funktionerne 5.20, 5.21, 5.23 og 5.24.

Udgifter til hjælp, som kommunen yder efter §§ 71, 73, 73 a og 86 til personer, som har midlertidigt ophold i kommunale botilbud efter § 91 i lov om social service, registreres på funktion 5.52.

Udgifterne til aflastning efter § 72 uden for hjemmet i form af dag-, nat- eller døgnophold i plejeboliger eller i plejefamilie mv. registreres på de relevante funktioner for de pågældende institutioner og boformer (funktionerne 5.50, 5.51, 5.55 og 5.56 samt for børn og unge funktionerne 5.20 og 5.23).

02 Tilskud til personlig og praktisk hjælp mv., som modtageren selv antager (§ 76)

Her registreres udgifter i form af tilskud til hjælp, som modtageren selv antager, i de tilfælde hvor kommunen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for personlig og praktisk hjælp mv. efter §§ 71 og 72, jf. § 76 stk. 1 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter vedrørende personer med nedsat funktionsevne med behov for personlig og praktisk hjælp i mere end 20 timer om ugen, som har valgt at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som de selv antager, jf. § 76, stk. 2 i lov om social service, her

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

under hjælp, der udbetales til en nærstående, som passer den pågældende, jf. § 76, stk. 3.

03 Generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte (§ 65)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende klubber og tilsvarende generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som tilbydes bredt til alle pensionister mv., dvs. tilbud som ikke ydes efter en behovsvurdering, som kommunen iværksætter eller yder tilskud til, stiller lokaler til rådighed for eller lignende, jf. § 65 i lov om social service.

04 Hjemmesygepleje

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende hjemmesygepleje, jf. lov om hjemmesygeplejerskeordninger. Det bemærkes, at amtskommunerne registrerer udgifter til hjemmesygepleje, som ydes i forbindelse med ophold i boformer efter §§ 92 og 93 i lov om social service, sammen med udgifter til boformen på funktionerne 5.45, 5.50, 5.51, 5.55 og 5.56.

05 Forebyggende hjemmebesøg

Her registreres udgifter vedrørende forebyggende hjemmebesøg til ældre, jf. lov om forebyggende hjemmebesøg til ældre mv.

07 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)

Her registreres amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter §§ 131 a og 131 c i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

08 Private leverandører af personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp), (§ 71, jf. §§ 75 c, 75 d og 75 e) for ydelser leveret indtil 30. april 2004.

Her registreres udgifter til private firmaers, selvejende institutioners og enkelte personers leverancer af personlig og praktisk hjælp, herunder madserviceordninger, efter § 71, jf. §§ 75 c, 75 d og 75 e i lov om social service.

09 Private leverandører af personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp), (§71, jf. §§ 75 c, 75 d og 75 e) for ydelser leveret fra og med 1. maj 2004.

Her registreres udgifter til private firmaers, selvejende institutioners og enkelte personers leverancer af personlig og praktisk hjælp, herunder madserviceordninger, efter § 71, jf. §§ 75 c, 75 d og 75 e i lov om social service.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

- 92 Betaling for personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) (§ 82)
Her registreres betalinger for personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp), jf. § 82 i lov om social service.
- 93 Beboeres betaling for service
Her registreres beboeres betaling for diverse serviceydelser, herunder kost, vask, transport mv. Betaling for husleje og for el varme for beboere på plejehjem og beskyttede boliger registreres på henholdsvis gruppering 94 og 96 på funktion 5.34.
- 95 Beboeres særlige servicebetaling
Her registreres betaling for særlig service fra beboere, som modtager højeste eller mellemste førtidspension, jf. § 83 i lov om social service.

5.34 Plejehjem og beskyttede boliger

På denne funktion registreres driftsudgifter og indtægter vedrørende boligdelen af plejehjem og beskyttede boliger efter § 140 i lov om social service, herunder driftsudgifter vedrørende daghjem og dagcentre i tilknytning til plejehjem og beskyttede boliger, samt selvejende daghjem og dagcentre, der drives i henhold til § 72 i lov om social service (dvs. som ikke er en del af de generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte efter § 65).

På funktionen registreres endvidere udgifterne til el og varme vedrørende plejehjem og beskyttede boliger samt daghjem og dagcentre, der drives i henhold til § 72 i lov om social service.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende serviceydelser i form af personlig og praktisk hjælp, afløsning og aflastning, socialpædagogisk støtte samt genoptræning mv. til beboere på plejehjem og beskyttede boliger, herunder til brugere af daghjem og dagcentre, registreres funktion 5.32.

Det bemærkes endvidere, at udgifter og indtægter vedrørende klubber og tilsvarende generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, som tilbydes bredt til alle pensionister mv., som kommunen iværksætter eller yder tilskud til, stiller lokaler til rådighed for eller lignende efter § 65 i lov om social service registreres på funktion 5.32, gruppering 03.

Det bemærkes, at amtskommunernes betaling af udgiften over grundtaksten for ophold i plejehjem og beskyttede boliger efter § 140, jf. § 131 a i lov om social service, registreres på funktion 5.34.

Der er på funktionen autoriseret to driftsgrupperinger (gruppering 94 og 96) til registrering af beboeres betaling for henholdsvis husleje, jf. § 7 i Socialministeriets bekendtgørelse om plejehjem og beskyttede boliger, og for el og varme, jf. § 11, stk. 1 i Socialministeriets bekendtgørelse om plejehjem og beskyttede boliger.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

REVALIDERING MV.

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende revalideringsinstitutioner samt løntilskud til personer i fleksjob og skånejob.

5.38 Beskyttet beskæftigelse

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse til personer under 65/67 år med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. § 87, stk. 1 og 4 i lov om social service. På funktionen registreres dels amtskommunernes udgifter til beskyttet beskæftigelse efter § 87, stk. 1, dels kommunernes udgifter til beskyttet beskæftigelse, som kommunen visiterer egne borgere til, jf. § 87, stk. 4. Endvidere registreres her kommunens grundtakstbetaling til amtskommunale tilbud efter § 87, stk. 3, jf. § 131 a, stk. 1, nr. 5 i lov om social service.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb efter § 87, stk. 2 til personer med særlige sociale vanskeligheder i tilknytning til boformer efter § 94 i lov om social service registreres på funktion 5.42.

Desuden bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse efter § 87 i forbindelse med behandling af stofmisbrugere registreres på funktion 5.45.

Støtte til befordringsudgifter i tilknytning til beskyttet beskæftigelse efter § 87, jf. § 89, stk. 2 i lov om social service og § 4 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om aflønning mv. og støtte til befordringsudgifter i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud og i aktivitets- og samværstilbud", registreres på art 4.0.

På funktionen er der autoriseret en driftsgruppering til registrering af udgifter til aflønning under beskyttet beskæftigelse, jf. § 89 i lov om social service og § 1 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om aflønning mv. og støtte til befordringsudgifter i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud og i aktivitets- og samværstilbud". Aflønningen registreres på art 5.2

Der er desuden autoriseret en driftsgruppering til registrering af amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for beskyttet beskæftigelse, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter §§ 131 a og 131 c i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter § 131 a, jf. § 131 d. I ganske særlige tilfælde kan amtskommunerne medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, selv om disse betingelser ikke er opfyldt, jf. § 131 d, stk. 2. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

5.39 Aktivitets- og samværstilbud

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. § 88, stk. 1 og 3 i lov om social service. På funktionen registreres dels amtskommunernes udgifter til aktivitets- og

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

samværstilbud efter § 88, stk. 1, dels kommunernes udgifter til aktivitets- og samværstilbud, som kommunen visiterer egne borgere til, jf. § 88, stk. 3. Endvidere registreres her kommunens grundtakstbetaling til amtskommunale tilbud efter § 88, stk. 2, 1. pkt., jf. § 131 a, stk. 1, nr. 5 i lov om social service.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud efter § 88, stk. 2 til personer med særlige sociale vanskeligheder i tilknytning til boformer efter § 94 i lov om social service registreres på funktion 5.42.

Desuden bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud efter § 88 i forbindelse med behandling af stofmisbrugere registreres på funktion 5.45.

Støtte til befordringsudgifter i tilknytning til aktivitets- og samværstilbud efter § 88, jf. § 89, stk. 2, 2. pkt. i lov om social service og § 5 i Socialministeriets ”Bekendtgørelse om aflønning mv. og støtte til befordringsudgifter i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud og i aktivitets- og samværstilbud”, registreres på art 4.0.

På funktionen er der autoriseret en driftsgruppering til registrering af udgifter til aflønning under aktivitets- og samværstilbud, jf. § 89 i lov om social service og § 3 i Socialministeriets ”Bekendtgørelse om aflønning mv. og støtte til befordringsudgifter i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud og i aktivitets- og samværstilbud”. Aflønningen registreres på art 5.2

Der er desuden autoriseret en driftsgruppering til registrering af amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for aktivitets- og samværstilbud, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter §§ 131 a og 131 c i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter § 131 a, jf. § 131 d. I ganske særlige tilfælde kan amtskommunerne medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, selv om disse betingelser ikke er opfyldt, jf. § 131 d, stk. 2. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

5.40 Revalidering

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende den amtskommunale revalideringsindsats, herunder arbejdsprøvning, erhvervsmodnende eller afklarende aktiviteter, optræning og uddannelse, jf. § 22 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Endvidere registreres her udgifter til erhvervsmodnende og erhvervsintroducerende kurser og jobindslusningsprojekter efter § 23 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Endvidere registreres på denne funktion lønudgifter til personer i fleksjob på amtskommunale revalideringsinstitutioner og beskyttede værksteder, jf. § 71, stk. 1 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Løntilskuddet til disse personer i fleksjob efter § 71, stk. 2-4, som registreres på funktion 5.41, indtægtsføres på nærværende funktion.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

Tilsvarende registreres på denne funktion lønudgifter til personer i skånejob på amtskommunale revalideringsinstitutioner og beskyttede værksteder, jf. § 57 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Løntilskuddet til disse personer i skånejob efter § 63, jf. § 64 stk. 5 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som registreres på funktion 5.41, indtægtsføres på nærværende funktion.

Den statslige refusion af driftsudgifterne i forbindelse med uddannelsesaktiviteter efter §§ 12 og 47, jf. § 100, stk. 3 i lov om aktiv socialpolitik, registreres på funktion 5.98, dranst 2, gruppering 07.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse efter § 87 registreres på funktion 5.38, og at udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud efter § 88 registreres på funktion 5.39.

På funktionen er der autoriseret følgende driftsgrupperinger:

02 Erhvervsmodnende og erhvervsintroducerende kurser samt jobindslusningsprojekter (§ 23 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats)

Her registreres udgifter til erhvervsmodnende og erhvervsintroducerende kurser samt jobindslusningsprojekter, jf. § 23 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Endvidere registreres udgiften til de pågældende aktiviteter for de personer, som har fået tilsagn om eller som har påbegyndt et tilbud efter de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik og som gennemfører tilbuddet efter de hidtil gældende regler, jf. § 9, stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

03 Amtskommunal revalideringsindsats (§ 22 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats)

Her registreres udgifter vedrørende den amtskommunale revalideringsindsats, herunder vedrørende arbejdsprøvning, erhvervsmodnende eller afklarende aktiviteter, optræning og uddannelse, jf. § 22 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Endvidere registreres udgiften til de pågældende aktiviteter for de personer, som har fået tilsagn om eller som har påbegyndt et tilbud efter de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik og som gennemfører tilbuddet efter de hidtil gældende regler, jf. § 9 stk. 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.

04 Løn til personer i fleksjob på revalideringsinstitutioner mv.

Her registreres lønudgifter til personer i fleksjob på revalideringsinstitutioner og beskyttede værksteder, jf. § 71, stk. 1 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Løntilskuddet til personer i fleksjob på revalideringsinstitutioner og beskyttede værksteder efter § 71, stk. 2-4, som registreres på funktion 5.41, indtægtsføres på nærværende funktion.

05 Løn til personer i skånejob på revalideringsinstitutioner mv.

Her registreres lønudgifter til personer i skånejob på revalideringsinstitutioner og beskyttede værksteder, jf. § 57 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Løntilskuddet til personer i skånejob på revalideringsinstitutioner og beskyttede værksteder efter § 63, jf. § 64, stk. 5, som

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

registreres på funktion 5.41, indtægtsføres på nærværende funktion.

07 Driftsudgifter ifm. uddannelsesaktiviteter (lov om aktiv socialpolitik §§ 12 og 47)

Her registreres driftsudgifter i forbindelse med uddannelsesaktiviteter efter aktivlovens § 12. Det drejer sig udgifter til de uddannelser, som kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere med godkendelse af kommunalbestyrelsen kan deltage i som f.eks. folkeskolens 8.-10. klassestrin og HF-enkeltfagsundervisning under 23 timer, jf. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 10. af 8. januar 1998 om uddannelsessøgendes ret til kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik i særlige tilfælde.

Endvidere registreres her driftsudgifter i forbindelse med uddannelsesaktiviteter for personer, der modtager kontanthjælp eller starthjælp under forrevalidering efter aktivlovens § 47. Forrevalidering omfatter aktiviteter, som revalidenden gennemfører, før det erhvervsmæssige sigte er afklaret. Det er aktiviteter med et erhvervsmodnende eller afklarende sigte (jf. aktivlovens § 46, stk. 1, 3. pkt.). Det drejer sig f.eks. om ophold på daghøjskole, højskole eller produktionsskole samt undervisning på 9.-10. klasse, gymnasie- og HF-niveau mv.

De driftsudgifter i forbindelse med uddannelsesaktiviteter, der registreres her, er omfattet af reglerne om statsrefusion, jf. aktivlovens § 100, stk. 2.

Det bemærkes, at udgifter til uddannelsesaktiviteter efter lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats §§ 22 og 23, som er omfattet af den delte finansiering mellem kommuner og amter, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 119, stk. 4 og 5, registreres på gruppering 02 og 03.

5.41 Løntilskud mv. til personer i fleksjob og skånejob

På funktionen registreres udgifter til løntilskud til personer med varige begrænsninger i arbejdsevnen, som er ansat i fleksjob og skånejob, udgifter til særlige ydelser og udgifter til ledighedsydelse, jf. kapitel 7 i lov om aktiv socialpolitik. På funktion 5.41 anvendes art 5.2.

Det er alene udgiften til løntilskud, der registreres på denne funktion. Lønudgiften til personer i fleksjob og skånejob registreres under de kommunale virksomheder, institutioner og forvaltninger, hvor de er ansat. På de samme funktioner indtægtsføres endvidere løntilskuddet.

For hver gruppering under funktion 5.41 skal føres en ydelsesregistrant, svarende til ydelsesregistranten under funktionerne 5.01 og 5.05, jf. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 515 af 9. juni 2000 om kommunernes regnskabsaflæggelse og statsrefusion mv. på visse dele af det sociale område.

Det skal bemærkes, at enkelte af de ændringer af reglerne om fleksjob, ledighedsydelse, sagsbehandling mv., der er foretaget ved lov nr. 284 af 25. april 2001, skal notificeres af EU inden de træder i kraft. Nogle af ændringerne er den første oktober 2001 endnu ikke trådt i kraft. Der henvises endvidere til Indenrigsministeriets orienteringsskrivelse af 15. maj 2001.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 01 Ledighedsydelse efter ustøttet beskæftigelse med 35 pct. refusion (§ 74 f, stk. 1-3)

Her registreres udgifter til ledighedsydelse med 35 pct. statsrefusion til personer, der er overgået fra ledighedsydelse eller fleksjob til ustøttet beskæftigelse, og som ved efterfølgende ledighed, herunder ved midlertidige afbrydelser af arbejdet, har ret til ledighedsydelse, jf. aktivlovens § 74 f, stk. 1-3.

Det bemærkes, at udgifter til ledighedsydelse under sygdom og barsel til personer, der er overgået fra ledighedsydelse eller fleksjob til ustøttet beskæftigelse, registreres på gruppering 20.

- 03 Driftsudgifter for personer på ledighedsydelse (§ 32 stk. 1, nr. 2 og 3, jf. § 3, stk., 2 og §§ 76 og 77 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats).

Her registreres udgifter til tilbud om vejledning og opkvalificering efter § 32, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 32 stk. 2 og udgifter til hjælpemidler (undervisningsmateriale, arbejdsredskaber og arbejdspladsindretning) efter §§ 76 og 77 for personer på ledighedsydelse og personer på særlig støtte i forbindelse med rådighedsafprøvning.

- 04 Løntilskud på 1/3 af lønnen til personer i fleksjob med 100 pct. refusion (§ 72)

Her registreres udgifter til løntilskud på 1/3 af lønnen med 100 pct. statsrefusion til personer, som er ansat i et fleksjob, der er etableret før 1. juli 2001, jf. aktivlovens § 72, stk. 2-4 og § 8, stk. 5 i lov nr. 284 af 25. april 2001.

Fra 1. januar 2006 registreres udgifter til løntilskud til disse personer i fleksjob på gruppering 13 Løntilskud på 1/3 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion.

- 05 Løntilskud på 1/2 af lønnen til personer i fleksjob med 100 pct. refusion (§ 72)

Her registreres udgifter til løntilskud på 1/2 af lønnen med 100 pct. statsrefusion til personer, som er ansat i et fleksjob, der er etableret før 1. juli 2001, jf. aktivlovens § 72, stk. 2-4 og § 8, stk. 5 i lov nr. 284 af 25. april 2001.

Endvidere registreres her udgifter til løntilskud til personer, som ved ikrafttræden af lov nr. 459 af 10. juni 1997 var ansat i beskyttede enkeltpladser efter 50/50-ordningen indtil ansættelsen ophører, jf. § 3, stk. 2 i lov nr. 459 af 10. juni 1997.

Fra 1. januar 2006 registreres udgifter til løntilskud til disse personer i fleksjob på gruppering 14 Løntilskud på 1/2 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion.

- 06 Løntilskud på 2/3 af lønnen til personer i fleksjob med 100 pct. refusion (§ 72)

Her registreres udgifter til løntilskud på 2/3 af lønnen med 100 pct.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

statsrefusion til personer, som er ansat i et fleksjob, der er etableret før 1. juli 2001, jf. aktivlovens § 72, stk. 2-4 og § 8, stk. 5 i lov nr. 284 af 25. april 2001.

Fra 1. januar 2006 registreres udgifter til løntilskud til disse personer i fleksjob på gruppering 15 Løntilskud på 2/3 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion.

07 Ledighedsydelse mellem fleksjob uden refusion (§ 74 a, stk. 2-5, indtil 1. juli 2001 § 74) [nedlægges fra budget 2002]

Her registreres udgifter til ledighedsydelse uden statsrefusion til personer, som har ret til ledighedsydelse og bliver ledige efter at have været ansat i fleksjob, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 2. Endvidere registreres udgifter til ledighedsydelse til personer, som bliver ledige efter at have været ansat i fleksjob i 9 måneder inden for de seneste 18 måneder, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 3. Desuden registreres udgifter til ledighedsydelse til personer, der er berettiget til ledighedsydelse, og som bliver ledige ved midlertidige afbrydelser i arbejdet, som ikke kan tilregnes den pågældende, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 4. Endelig registreres her udgifter til ledighedsydelse under sygdom og barsel til personer, der har været ansat i fleksjob, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 5, jf. § 74 a, stk. 2-4.

Det bemærkes, at udgifter til ledighedsydelse mellem fleksjob i perioden indtil 1. juli 2001 efter den da gældende § 74 i lov om aktiv socialpolitik også registreres her.

08 Løntilskud til personer i skånejob og handicappede personer med 50 pct. refusion (§ 63, jf. § 64 stk. 5 og 6 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats)
Her registreres udgifter til løntilskud til personer, der modtager social pension, og som er ansat i et skånejob, hvortil staten yder 50 pct. refusion, jf. § 63, jf. § 64 stk. 5.

Endvidere registreres her udgifter til løntilskud til personer, der modtager social pension, og som ved ikrafttræden af lov nr. 454 af 10. juni 1997 er ansat i beskyttede enkeltpladser efter 1/3-ordningen indtil ophør af stillingen, jf. § 114 i lov om aktiv socialpolitik.

Endelig registreres udgifter til løntilskud til handicappede personer, jf. § 2 nr. 8 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som ikke er medlem af en arbejdsløshedskasse. Løntilskuddet opgøres efter § 63, jf. § 64, stk. 6.

10 Ledighedsydelse under ferie med 50 pct. refusion (§§ 74 e og 74 h)

Her registreres udgifter til ledighedsydelse under ferie med 50 pct. statsrefusion til personer, der er ansat i fleksjob og som holder ferie, til personer, der modtager ledighedsydelse og holder ferie, og til personer, der er overgået fra ledighedsydelse eller fleksjob til ustøttet beskæftigelse og som holder ferie, jf. aktivlovens §§ 74 e og 74 h.

12 Driftsudgifter for personer i fleksjob, skånejob og handicappede personer (§§ 74, 76-81, 99 og 101 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats).

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

Her registreres udgifter til arbejdsredskaber, arbejdspladsindretning og hjælp til kortvarige kurser for personer, der er ansat i fleksjob eller som skal ansættes i fleksjob, når hjælpen har afgørende betydning for at den pågældende kan fastholde eller opnå ansættelse i fleksjob, jf. § 74.

Endvidere registreres her udgifter efter kapitel 14 (hjælpe midler og mentorfunktion) for personer med handicap efter § 2 nr. 6 samt udgifter efter og §§ 99 og 101 ved ansættelse af personer i skånejob i udstøttet beskæftigelse.

Endelig registreres her udgifter efter kapitel 14 (hjælpe midler og mentorfunktion) for personer med handicap efter § 2, nr. 8, som ikke er medlem af en arbejdsløshedskasse, samt udgifter efter §§ 99 og 101 ved ansættelse af personer med handicap, som ikke er medlem af en arbejdsløshedskasse, i udstøttet beskæftigelse.

- 13 Løntilskud på 1/3 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion (§ 72)

Her registreres udgifter til løntilskud på 1/3 af lønnen med 65 pct. statsrefusion til personer, som er ansat i fleksjob, der er etableret den 1. juli 2001 og derefter og indtil 1. juli 2002. Fra 1. januar 2006 registreres alle udgifter til løntilskud på 1/3 af lønnen her (jf. aktivlovens § 72, stk. 2-4 og § 8, stk. 5 og stk. 7 i lov nr. 284 af 25. april 2001).

- 14 Løntilskud på 1/2 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion (§ 72)

Her registreres udgifter til løntilskud på 1/2 af lønnen med 65 pct. statsrefusion til personer, som er ansat i fleksjob, der er etableret den 1. juli 2001 og derefter. Fra 1. januar 2006 registreres alle udgifter til løntilskud på 1/2 af lønnen her (jf. aktivlovens § 72, stk. 2-4 og § 8, stk. 5 i lov nr. 284 af 25. april 2001).

- 15 Løntilskud på 2/3 af lønnen til personer i fleksjob med 65 pct. refusion (§ 72)

Her registreres udgifter til løntilskud på 2/3 af lønnen med 65 pct. statsrefusion til personer, som er ansat i fleksjob, der er etableret den 1. juli 2001 og derefter. Fra 1. januar 2006 registreres alle udgifter til løntilskud på 2/3 af lønnen her (jf. aktivlovens § 72, stk. 2-4 og § 8, stk. 5 i lov nr. 284 af 25. april 2001).

- 16 Tilskud med 1/2 af lønnen til selvstændigt erhvervsdrivende med 65 pct. refusion (§ 75)

Her registreres udgifter til tilskud på 1/2 af mindste overenskomstmæssige løn med 65 pct. statsrefusion til personer, der driver selvstændig virksomhed og som på grund af varige begrænsninger i arbejdsevnen har vanskeligt ved at opretholde beskæftigelsen i den selvstændige virksomhed (jf. aktivlovens § 74 j).

- 17 Tilskud på 2/3 af lønnen til selvstændigt erhvervsdrivende med 65 pct. refusion (§ 75)

Her registreres udgifter til tilskud på 2/3 af mindste overenskomstmæssige løn med 65 pct. statsrefusion til personer, der driver selvstændig

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

virksomhed og som på grund af varige begrænsninger i arbejdsevnen har vanskeligt ved at opretholde beskæftigelsen i den selvstændige virksomhed (jf. aktivlovens § 74 j).

- 18 Ledighedsydelse i visitationsperioden før første fleksjob med 35 pct. refusion (§ 74 a, stk. 1)

Her registreres udgifter til ledighedsydelse med 35 pct. statsrefusion til personer, der er visiteret til et fleksjob, og som venter på et fleksjob, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 1.

Det bemærkes, at udgifter til ledighedsydelse under sygdom og barsel til personer i visitationsperioden før første fleksjob registreres på gruppering 20.

- 19 Ledighedsydelse mellem fleksjob med 35 pct. refusion (§ 74 a, stk. 2-4)

Her registreres udgifter til ledighedsydelse med 35 pct. statsrefusion til personer, som har ret til ledighedsydelse og bliver ledige efter at have været ansat i fleksjob, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 2. Endvidere registreres udgifter til ledighedsydelse til personer, som bliver ledige efter at have været ansat i fleksjob i 9 måneder inden for de seneste 18 måneder, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 3. Desuden registreres udgifter til ledighedsydelse til personer, der er berettiget til ledighedsydelse, og som bliver ledige ved midlertidige afbrydelser i arbejdet, som ikke kan tilregnes den pågældende, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 4.

Det bemærkes, at udgifter til ledighedsydelse under sygdom og barsel til personer, der har været ansat i fleksjob, registreres på gruppering 20.

- 20 Ledighedsydelse under sygdom og barsel med 35 pct. refusion (§ 74 a, stk. 5 og § 74 f, stk. 4)

Her registreres udgifter til ledighedsydelse under sygdom og barsel med 35 pct. statsrefusion, jf. aktivlovens § 74 a, stk. 5 og § 74 f, stk. 4. Det gælder både udgifter til ledighedsydelse under sygdom og barsel til personer i visitationsperioden før første fleksjob, til personer, der har været ansat i fleksjob, og til personer, der er overgået fra ledighedsydelse eller fleksjob til ustyttet beskæftigelse.

- 91 Indtægter vedrørende tilbagebetalt ledighedsydelse udbetalt med 50 pct. refusion (§ 104, stk.1)

- 92 Indtægter vedrørende tilbagebetalt ledighedsydelse udbetalt med 35 pct. refusion (§ 104, stk. 1 og 2)

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

BOTILBUD TIL PERSONER MED SÆRLIGE SOCIALE VANSKELIGHEDER OG BEHANDLING AF MISBRUGERE

Under denne hovedfunktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til personer med særlige sociale problemer og behandling af misbrugere mv.

5.42 Botilbud mv. til personer med særlige sociale problemer

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til personer med særlige sociale problemer, herunder vedrørende tilbud til dagklinter i forbindelse med boformen, jf. § 94 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter til personlig hjælp, pleje og omsorg mv. efter § 71-73 a til personer med særlige sociale problemer i forbindelse med botilbuddet, jf. § 81 i lov om social service.

Desuden registreres udgifter til tilbud af behandlingsmæssig karakter efter § 86 til personer med særlige sociale problemer i forbindelse med botilbuddet, som ydes i tilknytning til de særlige sygeafdelinger, jf. § 81 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter til særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer i forbindelse med botilbuddet, jf. § 87, stk. 2 i lov om social service.

Endelig registreres her udgifter til aktivitets- og samværstilbud til personer med særlige sociale problemer i forbindelse med botilbuddet, jf. § 88, stk. 2, 2. pkt. i lov om social service.

Det bemærkes, at udgifter i forbindelse med botræning herunder i form af en udslusningsbolig uden for institutionen og til den efterfølgende hjælp/opfølgende indsats til personer, der er fraflyttet botilbuddet, også registreres her.

Udgifter til personlige fornødenheder (lommepenge), jf. § 3, stk. 2 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud mv. efter servicelovens kapitel 18, samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92", registreres under art 5.2.

Udgifter til arbejdsdusør til personer, som deltager i særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb, jf. § 89 i lov om social service og § 2 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om aflønning mv. og støtte til befordringsudgifter i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud og i aktivitets- og samværstilbud", registreres ligeledes under art 5.2.

På funktionen er der autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud (§§ 87, stk. 2 og 88, stk. 2, 2. pkt.)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer i forbindelse med botilbuddet, jf. § 87, stk. 2 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud til personer med særlige sociale problemer i forbindelse med botilbuddet, jf. § 88, stk. 2, 2. pkt. i lov om social service.

02 Kvindekrisecentre (§ 93 a)

Her registreres indtægter og udgifter til kvindekrisecentre, jf. Service-

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

lovens § 93 a.

92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)

Her registreres beboernes betaling for kost, logi m.v., jf. § 95, stk. 2 i lov om social service.

5.44 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende ambulante behandling og døgnbehandling af alkoholskadede efter sygehuslovens § 16. Det bemærkes, at den alkoholbehandling, som finder sted på sygehusafdelinger, registreres på hovedkonto 4.

5.45 Behandling af stofmisbrugere

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende behandling af stofmisbrugere, jf. § 85 i lov om social service. Udgifterne til behandling af stofmisbrugere omfatter såvel udgifter til døgnbehandling, hvor behandlingen foregår i boformer til midlertidigt ophold, jf. § 93, stk. 1, nr. 2 i lov om social service, som udgifter til dagtilbud eller ambulante behandling.

På funktionen registreres også udgifter til personlig hjælp, pleje og omsorg mv. samt til tilbud af behandlingsmæssig karakter efter §§ 71-73 a og 86 som ydes i forbindelse med botilbuddet, jf. § 81 i lov om social service.

På funktionen registreres endvidere udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud i forbindelse med behandling af stofmisbrugere, jf. §§ 87 og 88 i lov om social service.

Udgifter til personlige fornødenheder (lommepenge), jf. § 3, stk. 2 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 18, samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92", registreres under art 5.2. Udgifter til aflønning af personer i beskyttet beskæftigelse og i beskæftigelse i aktivitets- og samværstilbud, jf. § 89 i lov om social service og §§ 1 og 3 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om aflønning m.v. og støtte til befordringsudgifter i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsestilbud og i aktivitets- og samværstilbud", registreres ligeledes under art 5.2.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Dagbehandlingstilbud til stofmisbrugere (§ 85)

Her registreres udgifter til dagbehandling eller ambulante behandling af stofmisbrugere, jf. § 85 i lov om social service. Udgifter til dagbehandlingstilbud til stofmisbrugere afholdes endeligt af amtskommunerne, jf. § 130, stk. 2, nr. 1 i lov om social service. Ambulante behandling er i modsætning til døgnbehandling karakteriseret ved, at behandlingen finder sted i tilknytning til personens sædvanlige miljø.

Udgifter til beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud efter §§ 87 og 88 i forbindelse med dagbehandlingstilbud til stofmisbrugere registreres ligeledes her.

02 Døgnbehandlingstilbud til stofmisbrugere (§ 85 og § 93, stk. 1, nr. 2)

Her registreres udgifter til døgnbehandling af stofmisbrugere, jf. §§ 85 og 93, stk. 1, nr. 2 i lov om social service. Udgifter til døgnbehandlingstilbud til stofmisbrugere er omfattet af reglerne om grundtakstfinansiering, jf. § 131 c, stk. 1 i lov om social service. Døgnbehandling er en in-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

tensiv behandling, som foregår væk fra personens sædvanlige miljø, og hvor personen samtidig tager bopæl på behandlingsstedet. Udgifter til behandling i form af Half-way-houses, som indgår som en del af et døgnbehandlingstilbud, registreres ligeledes her.

Udgifter til personlig hjælp, pleje og omsorg mv. samt til tilbud af behandlingsmæssig karakter efter §§ 71-73 a og 86 i lov om social service i forbindelse med døgnbehandlingstilbuddet registreres ligeledes her. På denne gruppering registrerer amtskommunerne endvidere udgifter til hjemmesygepleje efter lov om hjemmesygeplejerskeordninger i forbindelse med døgnbehandlingen.

Endelig registreres her udgifter til beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud efter §§ 87 og 88 i lov om social service i tilknytning til døgnbehandlingstilbuddet.

92 Klienters betaling (§ 95, stk. 2)

Her registreres indtægter i form af klienters betaling for ophold i boformer efter § 93, stk. 1, nr. 2, jf. § 95, stk. 2 i lov om social service.

RÅDGIVNING

5.46 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende rådgivningsinstitutioner, herunder lands- og landsdelsdækkende rådgivningsinstitutioner og videnscentre for børn og unge, jf. § 34 i lov om social service, samt børnepsykiatrisk rådgivning, der ikke er en sygehusydelse. Rådgivning, der udgår fra den centrale forvaltning, registreres på hovedkonto 6.

På funktionen registreres endvidere udgifter og indtægter vedrørende hjælpemiddelcentraler, herunder indkøb af hjælpemidler, f.eks. i forbindelse med etablering og drift af hjælpemiddeldepoter.

Ved overførsel til en institution inden for kommunen registreres transaktionen som en intern afregning, dvs. ved plus/minusposter på de eksterne arter eller ved anvendelse af de interne arter under hovedart 9.

Det bemærkes, at udgifter til Dansk Hjælpemiddel Institut og til Blindeinstituttets materialesamling registreres på funktionen.

Betaling for rådgivning, som ydes af lands- og landsdelsdækkende institutioner - herunder videnscentre - udgiftsføres på denne funktion. Produktionsomkostningerne i forbindelse med rådgivningen og den modtagne betaling registreres på funktionen for den institution, der udfører rådgivningen.

Udgifter til antikonceptionsklinikker registreres på funktion 4.32.

FORANSTALTNINGER FOR VOKSNE HANDICAPPEDE**5.50 Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.**

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne, jf. § 92 i lov om social service.

Udgifter til botilbud til længerevarende ophold for sindslidende registreres på funktion 5.55.

På funktionen registreres også udgifter til personlig hjælp, pleje, omsorg mv. samt til tilbud af behandlingsmæssig karakter efter §§ 71-73 a og 86 for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. i forbindelse med botilbuddet, jf. § 81 i lov om social service.

På funktionen registrerer amtskommunerne endvidere udgifter til ledsageordningen efter § 78, til kontaktpersonordning for døvblinde efter § 79 og til hjemmesygepleje efter lov om hjemmesygeplejerskeordninger til udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. i forbindelse med botilbuddet.

Udgifter til personlige fornødenheder (lommepenge), jf. § 3, stk. 2 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud mv. efter servicelovens kapitel 18 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92", registreres under art 5.2.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse efter § 87 i forbindelse med botilbuddet registreres på funktion 5.38, og at udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud efter § 88 i forbindelse med botilbuddet registreres på funktion 5.39.

Kommunens grundtakstbetaling til amtskommunen for ophold i boformer efter § 92, jf. § 131 a i lov om social service, registreres på gruppering 02.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 02 Botilbud til længerevarende ophold 67 år (§ 92)
Her registrerer KL-kommunerne udgifter, herunder grundtakstbetaling til amtskommunen, vedrørende botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. betydeligt og varigt nedsat funktionsevne, jf. § 92 i lov om social service.
- 93 Beboeres betaling for service
Her registreres kommunerne beboeres betaling for diverse serviceydelser, herunder kost, vask, transport mv.
- 94 Beboeres betaling for husleje
Her registrerer beboernes betaling for husleje. Jf. § 5 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud mv. efter servicelovens kapitel 18 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92".
- 95 Beboeres særlige servicebetaling (§ 83)
Her registreres betaling for særlig service for beboere, som modtager højeste eller mellemste førtidspension, jf. § 83 i lov om social service.
- 96 Beboeres betaling for el og varme

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Her registrerer kommunerne beboernes betaling for el og varme. Jf. § 8 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud mv. efter servicelovens kapitel 18 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92".

5.51 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. med betydelig nedsat funktionsevne, jf. § 93, stk. 1, nr. 1 i lov om social service.

Desuden registreres her udgifter og indtægter vedrørende botilbud til midlertidigt på hold for udviklingshæmmede mv. med nedsat funktionsevne og for personer med særlige sociale problemer, jf. § 93, stk. 1, nr. 2 i lov om social service. Udgifter til svangre- og mødre hjem registreres ligeledes på denne funktion.

Udgifter til amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende registreres på funktion 5.56.

På funktionen registreres også udgifter til personlig hjælp, pleje, omsorg mv. samt til tilbud af behandlingsmæssig karakter efter §§ 71-73 a og 86 for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. i forbindelse med botilbuddet, jf. § 81 i lov om social service.

På funktionen registrerer amtskommunerne endvidere udgifter til ledsageordningen efter § 78, til kontaktpersonordning for døvblinde efter § 79 og til hjemmesygepleje efter lov om hjemmesygeplejerskeordninger til udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. i forbindelse med botilbuddet.

Udgifter til personlige fornødenheder (lommepenge), jf. § 3, stk. 2 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud mv. efter servicelovens kapitel 18 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92", registreres under art 5.2.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende døgnbehandlingstilbud til stofmisbrugere efter § 93, stk. 1, nr. 2 i lov om social service registreres på funktion 5.45.

Det bemærkes endvidere, at udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse efter § 87 i forbindelse med botilbuddet registreres på funktion 5.38, og at udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud efter § 88 i forbindelse med botilbuddet registreres på funktion 5.39.

Kommunens grundtakstbetaling til amtskommunen for ophold i boformer efter § 93, jf. § 131 a i lov om social service, registreres på gruppering 01.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold (§ 93)

Her registrerer kommunerne udgifter, herunder grundtakstbetaling til amtskommunen, vedrørende botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. med betydelig nedsat funktionsevne, jf. § 93, stk. 1, nr. 1 i lov om social service.

92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Her registreres alle beboeres betaling, jf. § 95, stk. 2 i lov om social service.

5.52 Kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer med særlige behov

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor, jf. § 91 i lov om social service.

På funktionen registreres også udgifter til personlig hjælp, pleje, omsorg mv. samt til tilbud af behandlingsmæssig karakter efter §§ 71-73 a og 86 til personer med nedsat funktionsevne mv. i forbindelse med botilbuddet.

Udgifter til personlige fornødenheder (lommepenge), jf. § 3, stk. 2 i Socialministeriets "Bekendtgørelse om betaling for botilbud mv. efter servicelovens kapitel 18 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 92", registreres under art 5.2.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende beskyttet beskæftigelse efter § 87 i forbindelse med botilbuddet registreres på funktion 5.38, og at udgifter og indtægter vedrørende aktivitets- og samværstilbud efter § 88 i forbindelse med botilbuddet registreres på funktion 5.39.

Der er desuden autoriseret en driftsgruppering til registrering af amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for midlertidige botilbud, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter §§ 131 a og 131 c i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter § 131 a, jf. § 131 d. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Kommunale botilbud til midlertidigt ophold (§ 91)

Her registrerer kommunerne udgifter, herunder grundtakstbetaling til amtskommunen, vedrørende botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede mv. med betydelig nedsat funktionsevne, jf. § 91 i lov om social service.

03 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)

Her registreres amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede, som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter §§ 131 a og 131 c i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

d i lov om social service.

92 Beboeres betaling (§ 95, stk. 2)

Her registrerer KL-kommunerne beboere under 67 år's betaling, jf. § 95, stk. 2 i lov om social service. Københavns og Frederiksberg kommuner samt amtskommunerne registrerer her alle beboeres betaling, jf. § 95, stk. 2 i lov om social service.

5.53 Kontaktperson- og ledsageordninger

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende ledsageordninger for personer med nedsat funktionsevne, og vedrørende støtte- og kontaktpersonordninger for sindslidende og døvblinde efter §§ 31, 78, 79 og 80 i lov om social service. Desuden registreres udgifter til ansættelse af hjælpere til personer med nedsat funktionsevne efter § 77 i lov om social service.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Støtte- og kontaktpersonordning for sindslidende på 67 år og derover (§ 80)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende støtte- og kontaktpersonordninger for sindslidende på 67 år og derover, jf. § 80 i lov om social service.

02 Støtte- og kontaktpersonordning for sindslidende under 67 år (§ 80)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende støtte- og kontaktpersonordninger for sindslidende under 67 år, jf. § 80 i lov om social service.

03 Ledsageordning for personer under 67 år med nedsat funktionsevne (§§ 31 og 78)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende ledsagelse til personer under 67 år, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 78 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter og indtægter vedrørende ledsagelse til unge mellem 16 og 18 år, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke kan færdes alene, jf. § 31 i lov om social service.

Det bemærkes, at amtskommunerne registrerer udgifter til ledsageordningen efter § 78, der ydes til personer i forbindelse med ophold i botilbud efter §§ 92 og 93, sammen med udgifterne til selve botilbudet på de relevante funktioner herfor, dvs. på funktionerne 5.50, 5.51, 5.55 og 5.56. På samme måde registrerer amtskommunerne udgifter til ledsagelse efter § 78, der ydes til personer, som har ophold i alment boliger mv. samt på plejehjem og i beskyttede boliger efter § 140, sammen med udgifterne til de øvrige sociale serviceydelse til disse personer på funktion 5.32.

Endelig registrerer amtskommunerne udgifter til ledsagelse efter § 31, som ydes til unge i forbindelse med døgnophold efter § 40, stk. 2, nr. 4, 5 og 11 og efter § 62 a, stk. 3, nr. 1 og 4, sammen med udgifter til døgnopholdet på de relevante konti herfor, dvs. på de relevante grupperinger på funktion 5.20 og 5.23 samt på gruppering 04 og 05

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

på funktion 5.21.

04 Kontaktpersonordning for døvblinde (§ 79)

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende kontaktpersonordning til personer, som er døvblinde, jf. § 79 i lov om social service.

Det bemærkes, at amtskommunerne registrerer udgifter til kontaktpersonordningen for døvblinde efter § 79, der ydes til personer i forbindelse med ophold i botilbud efter §§ 92 og 93, sammen med udgifterne til selve botilbuddet på de relevante funktioner herfor, dvs. på funktionerne 5.50, 5.51, 5.55 og 5.56. På samme måde registrerer amtskommunerne udgifter til kontaktpersonordningen for døvblinde efter § 79, der ydes til personer, som har ophold i almene boliger mv. samt på plejehjem og i beskyttede boliger efter § 140, sammen med udgifterne til de øvrige sociale serviceydelser til disse personer på funktion 5.32. Endelig registrerer amtskommunerne udgifter til kontaktpersonordningen for døvblinde efter § 79, som ydes til personer med hjælpeordningen efter § 77, sammen med udgifterne til denne hjælpeordning på gruppering 05 på funktion 5.53.

05 Tilskud til ansættelse af hjælpere til personer med nedsat funktionsevne (§ 77)

Her registreres udgifter til tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 77 i lov om social service. Amtskommunerne registrerer her betaling af udgifter over grundtaksten til hjælpeordningen efter § 77, jf. § 131 a i lov om social service.

5.54 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring, pasning af døende og pasning af nærtstående

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende hjælpemidler, forbrugsgoder, støtte til bil, boligindretning og individuel befordring efter kapitel 19 i lov om social service. Desuden registreres på denne funktion udgifter til ansættelse til pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom efter § 103 a (kapitel 19 a) i lov om social service samt vedrørende pasning af døende efter kapitel 20 i lov om social service.

Ved direkte køb af hjælpemidler anvendes de enkelte udgiftsarter, dvs. købet artskonteres efter beskaffenhed. Dette indebærer, at art 5.2 kun anvendes, når der er tale om direkte overførsler til personer, dvs. der skal ske direkte fakturering fra leverandør til modtageren. Samme regel gælder også for boligindretning.

Specielt for biler bemærkes, at disse hjælpemidler på funktion 5.54 altid skal registreres under anvendelse af art 5.2.

Pålægges det brugeren af hjælpemidlet at betale en del af udgiften - eventuelt over en årrække i form af, at kommunen yder et lån - berører afdragsbetalingerne ikke kommunens adgang til at få momsrefusion. Afdragsbetalingerne sidestilles herved med andre brugerbetalingen på det sociale område.

I de tilfælde, hvor kommunen forestår indkøb af hjælpemidler til f.eks. hjæl-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

pemiddeldepoter, registreres udgiften på funktion 5.46.

Når et hjælpemiddel overføres til funktion 5.54 fra kommunens egen hjælpemiddelcentral, registreres overførslen som en intern transaktion, dvs. ved anvendelse af plus/minusposter på de eksterne arter eller ved anvendelse af de interne arter under hovedart 9.

Ved udlån i henhold til serviceloven under funktion 5.54 debiteres udlånet funktion 5.54 ved lånets udbetaling. Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen foretages en registrering over status af den afdragspligtige del af udlånet, således at kommunens og statens andel debiteres funktion 9.25 til kredit for balancekonto 9.99. Ved indbetaling af afdrag krediteres funktion 5.54. Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen krediteres afdraget funktion 9.25 til debet for balancekonto 9.99.

Der er på funktionen autoriseret to driftsgrupperinger vedrørende udgifter til pasning af nærtstående, plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler og lignende efter §§ 103 a, 104 og 107 i lov om social service til henholdsvis personer under 67 år og personer på 67 år og derover. KL-kommunerne skal registrere udgifterne på disse to grupperinger. Dette er en følge af refusionsordningen i overgangsperioden i forbindelse med indførelsen af grundtaksmodellen i stedet for delt finansiering. Københavns og Frederiksberg kommuner samt amtskommunerne registrerer alle udgifter til plejevederlag mv. på gruppering 18 vedrørende personer under 67 år uanset personens alder.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Støtte til køb af bil mv. (§ 99)

Her registreres udgifter til støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 99, stk. 1 og 2 i lov om social service.

Endvidere registreres her udgifter til støtte til udskiftning af bil, støtte til nødvendig indretning mv., tilskud til køreundervisning mv., samt støtte til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil, jf. § 99, stk. 3 i lov om social service og Socialministeriets bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter servicelovens § 99.

02 Ortopædiske hjælpemidler, inkl. fodtøj til personer på 67 år og derover (§ 97, stk. 1)

Her registreres udgifter til ortopædiske hjælpemidler, inkl. fodtøj, ydet af kommunen i henhold til servicelovens § 97, stk. 1, til personer på 67 år eller derover.

Grupperingen omfatter bl.a. ortopædiske sko og indlæg, brystproteser, bandager og korsetter. Arm- og benproteser, der ydes af amtet, jf. servicelovens § 97, stk. 2, registreres ikke på denne gruppering, men på gruppering

03 Inkontinens- og stomihjælpemidler til personer på 67 år og derover (§ 97, stk. 1)

Her registreres udgifter til inkontinens- og stomihjælpemidler til personer på 67 år og derover, ydet af kommunen i henhold til servicelovens § 97, stk. 1.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

Grupperingen omfatter bl.a. bleer og alle hjælpemidler til afhjælpning af stomier, herunder udbetalte kontante ydelser.

04 Andre hjælpemidler til personer på 67 år og derover (§ 97, stk. 1)

Her registreres udgifter til andre hjælpemidler til personer på 67 år og derover, ydet af kommunen i henhold til servicelovens § 97, stk. 1. Grupperingen omfatter andre kommunalt ydede hjælpemidler end ortopædiske hjælpemidler inkl. fodtøj og inkontinens- og stomihjælpemidler.

05 Forbrugsgoder til personer på 67 år og derover (§ 98, stk. 1)

Her registreres udgifter til hjælp til køb af forbrugsgoder til personer på 67 år og derover, som kommunen yder, jf. servicelovens § 98, stk. 1.

06 Hjælp til boligindretning til personer på 67 år og derover (§ 102)

Her registreres udgifter til hjælp til indretning af bolig til personer på 67 år og derover med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. servicelovens § 102, stk. 1.

Endvidere registreres her udgifter til hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af en anden bolig til personer på 67 år og derover med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. servicelovens § 102, stk. 2.

07 Støtte til individuel befordring til personer på 67 år og derover (§ 103)

Her registreres udgifter til personer på 67 år og derover, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle transportmidler, jf. servicelovens § 103.

08 Optiske synshjælpemidler (§ 97, stk. 2, nr. 1)

Her registreres udgifter til amtsligt ydede optiske synshjælpemidler og optikunderstøttende synshjælpemidler til personer med en varigt nedsat synsfunktion eller medicinsk-optisk definerede, varige øjenlidelser, jf. § 97, stk. 2, nr. 1 i lov om social service.

Det bemærkes, at hjælpemidler til afhjælpning af synshandicap, som er ydet af kommunen efter § 97, stk. 1 i lov om social service, ikke registreres her, men på gruppering 04.

09 Arm- og benproteser (§ 97, stk. 2, nr. 2)

Her registreres udgifter til arm- og benproteser, der ydes af amtet, jf. servicelovens § 97, stk. 2, nr. 2.

10 Høreapparater (§ 97, stk. 2, nr. 3 og stk. 5)

Her registreres udgifter til høreapparater og batterier ydet af amtet, jf. § 97, stk. 2, nr. 3 i lov om social service. Udgifterne registreres under anvendelse af art 2.9. Endvidere registreres her udgifter til tilskud til høreapparater til personer, som vælger at blive behandlet af en privat, godkendt høreapparatleverandør, jf. § 97, stk. 5 i lov om social service. Tilskuddet registreres under anvendelse af art 5.2.

Det bemærkes, at kommunalt ydede teleslynger og andre hørehjælpemidler efter § 97, stk. 1 i lov om social service, ikke registreres på denne gruppering, men på gruppering 04.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

11 Amtskommunal medfinansiering (§ 131 d)

Her registreres amtskommunernes udgifter til medfinansiering af udgifter til en kommunal opgaveløsning inden for hjælpemidler, forbrugsgoder mv., som er alternative tilbud til grundtakstfinansierede tilbud efter §§ 131 a og 131 c i lov om social service, og hvor de kommunale tilbud skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d i lov om social service. Den amtskommunale medfinansiering kan omfatte den del af udgiften til den kommunale opgaveløsning, der overstiger den modsvarende grundtakst efter §§ 131 a og 131 c, jf. § 131 d. Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger i indledningen til hovedkonto 5 vedrørende amtskommunal medfinansiering efter § 131 d i lov om social service.

Gruppering 12-17 svarer til grupperingerne 2-7 blot for personer under 67 år.

18 Plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler o. lign. ved pasning af døende i eget hjem samt udgifter til pasning af nærtstående for personer under 67 år (§§ 103 a, 104 og 107)

Her registrerer KL-kommunerne udgifter og indtægter til pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom mv. efter § 103a i lov om social service for personer under 67 år. Endvidere registrerer KL-kommunerne udgifter til plejevederlag til personer, som passer en nærtstående under 67 år, der ønsker at dø i eget hjem, jf. § 104 i lov om social service. Endelig registrerer KL-kommunerne her udgifter til hjælp til sygeplejeartikler og lignende til personer under 67 år, såfremt udgiften ikke dækkes af anden lovgivning, jf. § 107 i lov om social service. Københavns og Frederiksberg kommuner samt amtskommunerne registrerer her alle udgifter til plejevederlag og sygeplejeartikler og lignende efter §§ 104 og 107 uanset personens alder

19 IT-hjælpemidler og IT-forbrugsgoder (§§ 97, stk. 2, nr. 4 og 98, stk. 2)

Her registreres udgifter til særlige informationsteknologiske hjælpemidler og dertil understøttende hjælpemidler ydet af amtet, jf. § 97, stk. 2, nr. 4 i lov om social service. Endvidere registreres her udgifter til forbrugsgoder, som er en del af et informationsteknologisk hjælpemiddel, som amtet yder støtte til, jf. § 98, stk. 2 i lov om social service.

20 Plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler og lign. ved pasning af døende i eget hjem samt udgifter til pasning af nærtstående for personer på 67 år og derover (§§ 103 a, 104 og 107)

Her registrerer KL-kommunerne udgifter og indtægter til pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom mv. efter § 103a i lov om social service for personer på 67 år og derover. Endvidere registrerer KL-kommunerne udgifter til plejevederlag til personer, som passer en nærtstående på 67 år og derover, der ønsker at dø i eget hjem, jf. § 104 i lov om social service. Endelig registrerer KL-kommunerne her udgifter til hjælp til sygeplejeartikler og lignende til personer på 67 år og derover, såfremt udgiften ikke dækkes af anden lovgivning, jf. § 107 i lov om social service.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

- 91 Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil mv. til personer på 67 år og derover ydet før 1.1. 2002 (§ 99)
Her registreres tilbagebetalinger af støtte til køb af bil mv. efter § 99 i lov om social service til personer på 67 år og derover, og hvor støtten er ydet før 1. januar 2002.
- 92 Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil mv. til personer under 67 år ydet før 1.1. 2002 (§ 99)
Her registreres tilbagebetalinger af støtte til køb af bil mv. efter § 99 i lov om social service til personer under 67 år, og hvor støtten er ydet før 1. januar 2002.
- 93 Tilbagebetaling af hjælp til boligindretning til personer på 67 år og derover (§ 102, stk. 4)
Her registreres tilbagebetalinger af hjælp til boligindretning til personer på 67 år og derover, jf. § 102, stk. 4 i lov om social service.
- 94 Tilbagebetaling af hjælp til boligindretning til personer under 67 år (§ 102, stk. 4)
Her registreres tilbagebetalinger af hjælp til boligindretning til personer under 67 år, jf. § 102, stk. 4 i lov om social service.
- 95 Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil mv. ydet efter 1.1. 2002 (§ 99)
Her registreres tilbagebetalinger af støtte til køb af bil mv. efter § 99 i lov om social service, hvor støtten er ydet efter 1. januar 2002

5.55 Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til længerevarende ophold til sindslidende med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne, jf. § 92 i lov om social service.

Der gælder i øvrigt tilsvarende konteringsregler for funktion 5.55 som for funktion 5.50 Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.

Der er autoriseret driftsgrupperinger på funktionen svarende til funktion 5.50.

5.56 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende med betydelig nedsat funktionsevne, jf. § 93, stk. 1, nr. 1 i lov om social service.

Der gælder i øvrigt tilsvarende konteringsregler for funktion 5.56 som for funktion 5.51 Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.

Der er autoriseret driftsgruppering på funktionen svarende til funktion 5.51.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

INTRODUKTIONSPROGRAM M.V. FOR UDLÆNDINGE

5.60 Introduktionsprogram m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende introduktionsprogrammet for udlændinge omfattet af integrationsloven.

På funktionen registreres ligeledes udgifter til danskundervisning for personer omfattet af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

På funktionen registreres endvidere de resultattilskud, som ydes hvis udlændinge består danskprøven eller kommer i ordinær beskæftigelse.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Introduktionsprogram

Her registreres udgifter vedrørende introduktionsprogrammet for udlændinge, jf. lov om integration af udlændinge i Danmark.

02 Udgifter til danskundervisning for øvrige kursister

Her registres udgifter i forbindelse med danskuddannelse af øvrige kursister, dvs. kursister, som på undervisningstidspunktet ikke er omfattet af integrationsloven eller deltager i danskuddannelse efter lov om aktiv en beskæftigelsesindsats § 32, nr. 2. Udgifter til danskuddannelse for kursister, som deltager i undervisningen som led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og som er omfattet af lovens § 2, nr. 2-3 (dvs. kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere), registreres under 5.98 gruppering 18.

Udgifter til danskuddannelse af kursister omfattet af introduktionsprogrammet registreres på funktion 5.60, gruppering 01 Introduktionsprogram.

90 Grundtilskud for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 (§ 45, stk. 4, i integrationsloven).

Her registreres grundtilskud til dækning af sociale merudgifter og generelle udgifter for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002, jf. § 45, stk. 4, i integrationsloven.

91 Gebyr for deltagelse i danskuddannelse (§ 14, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændige).

Her registreres kommunens gebyrindtægter fra kursister, som er omfattet af reglerne om gebyr for deltagelse i danskundervisningen, jf. § 14, stk. 2, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

92 Tilskud til udlændinge, der modtager tilbud efter § 23 under introduktionsprogrammet (§ 45, stk. 5, stk. 7-8 og stk. 10-11, i integrationsloven) og/eller modtager danskuddannelse efter § 21 i integrationsloven.

Her registreres tilskud for udgifterne vedrørende udlændinge, der modtager tilbud efter § 23 under integrationsprogrammet, jf. § 45, stk. 5, stk. 8 samt stk. 11, i integrationsloven.

Her registreres ligeledes tilskud efter integrationsloven til mindreårige

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

uledsagede asylansøgere med opholdstilladelse efter udlændingeloven, som er bosat i kommunen, jf. § 45, stk. 10, i integrationsloven.
Her registreres endvidere tilskud til mentorfunktion efter § 23 d, for udlændinge, der deltager i ordinær uddannelse efter § 23 a, stk. 1, nr. 3, jf. § 45, stk. 7, i integrationsloven.

- 93 Tilskud for udlændinge, der modtager danskuddannelse under introduktionsprogrammet (§ 45, stk. 14, i integrationsloven).
Her registreres tilskud for udgifterne vedrørende udlændinge, der modtager danskuddannelse under introduktionsprogrammet, jf. § 45, stk. 14, i integrationsloven.
- 94 Tilskud for udlændinge, der modtager særligt tilrettelagt danskuddannelse eller tilskud for udlændinge i ordinær beskæftigelse, der modtager særligt tilrettelagt danskuddannelse og/eller opkvalificerende forløb (§ 45, stk. 15-16, i integrationsloven).
Her registreres tilskud for udlændinge, som deltager i særligt tilrettelagt danskuddannelse efter integrationslovens § 22, jf. § 45, stk. 15, i integrationsloven.
Her registreres ligeledes tilskud for udlændinge i ordinær beskæftigelse, som modtager særligt tilrettelagt danskuddannelse efter integrationslovens § 22 og/eller opkvalificerende forløb samt mentorfunktion efter integrationslovens § 24 a, jf. § 45, stk. 16, i integrationsloven.
- 95 Resultattilskud for udlændinge, der har bestået en danskprøve eller kommer i ordinær beskæftigelse, samt overgangstilskud i 2004 (§ 45, stk. 17 og stk. 19 i integrationsloven).
Her registreres resultattilskud for udlændinge, som inden for den treårige introduktionsperiode har bestået en danskprøve og/eller som inden for den treårige introduktionsperiode er kommet i ordinær beskæftigelse, jf. § 45, stk. 17, i integrationsloven.
Her registreres endvidere tilskud, som i 2004 ydes for hver måned efter introduktionsperiodens afslutning, jf. § 45, stk. 19, i integrationsloven (overgangstilskud).
- 96 Tilskud til danskuddannelse for øvrige kursister.
Her registreres tilskud til danskuddannelsen efter § 15, stk. 2, jf. lov nr. 375 af 28. maj 2003 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Tilskud vedrørende kursister, som deltager i danskuddannelsen efter § 32, nr. 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (kontanthjælps- og start-hjælpsmodtagere), registreres på 5.98 gruppering 96.
- 97 Grundtilskud for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere (§ 45, stk. 4, i integrationsloven).
Her registreres grundtilskud til dækning af sociale merudgifter og generelle udgifter for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere, jf. § 45, stk. 4, i integrationsloven.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

98 Berigtigelser

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende efterreguleringer af de enkelte tilskud.

5.61 Introduktionsydelse

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende introduktionsydelse og hjælp i særlige tilfælde for udlændinge omfattet af integrationsloven.

Det bemærkes, at der under dranst 2 er autoriseret fire grupperinger til kontering af statsrefusion vedrørende introduktionsydelse og hjælp i særlige tilfælde. Grupperingerne under dranst 2 følger inddelingen under dranst 1

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger

- 01 Ydelse til udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 (nedlægges pr. 1. januar 2006).

Her registreres udgifter til introduktionsydelse med 75 pct. refusion, jf. kapitel 5 i integrationsloven, for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002. Her registreres ligeledes særlig introduktionsydelse efter § 27 a (forskudsvis udbetaling) som affattet ved lov nr. 438 af 10. juni 2002, jf. lovbekendtgørelse nr. 316 af 28. april 2003, note 3. Her registreres endvidere særlig ydelse efter § 27 b, samt særlig støtte efter § 28 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 28. juni 2001.

- 03 Hjælp i særlige tilfælde for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 (nedlægges pr. 1. januar 2006)

Her registreres udgifter til hjælp i særlige tilfælde med 75 pct. refusion efter integrationslovens kapitel 6. Her registreres endvidere udgifter til hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger efter § 24 a, stk. 3, jf. § 45, stk. 3, i integrationsloven. Kun udgifter vedrørende udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for før den 1. juli 2002 registreres her.

- 04 Ydelse til udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere.

Her registreres udgifter til introduktionsydelser (starthjælp), jf. kapitel 5 i integrationsloven, for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere. Her registreres ligeledes udgifter til særlig introduktionsydelse efter § 27 a (forskudsvis udbetaling), særlig ydelse efter § 27, stk. 3, samt særlig støtte efter § 27, stk. 4, som affattet ved lov nr. 438 af 10. juni 2002, jf. lovbekendtgørelse 792 af 18. september 2002, note 3.

- 05 Hjælp i særlige tilfælde for udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere.

Her registreres udgifter til hjælp i særlige tilfælde med 75 pct. refusion efter integrationslovens kapitel 6.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

Her registreres endvidere udgifter til hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger efter § 24 a, stk. 3, jf. § 45, stk. 3, i integrationsloven.

Kun udgifter vedrørende udlændinge, som kommunen har overtaget ansvaret for den 1. juli 2002 eller senere registreres her.

- 90 Tilbagebetaling vedrørende introduktionsydelse med 75 pct. refusion.
- 91 Tilbagebetaling vedrørende introduktionsydelse med 100 pct. refusion.
- 92 Tilbagebetaling vedrørende hjælp i særlige tilfælde med 75 pct. refusion.
- 93 Tilbagebetaling vedrørende hjælp i særlige tilfælde med 100 pct. refusion.

5.65 Repatriering

På denne funktion registreres udgifter vedrørende repatriering af udlændinge omfattet af repatrieringsloven.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger:

- 01 Hjælp til repatriering
Her registreres udgifter vedrørende hjælp til repatriering, jf. §§ 7 og 8 i repatrieringsloven, med 75 pct. refusion. Endvidere krediteres eventuel tilbagebetaling af hjælp til repatriering efter repatrieringslovens § 9.
- 02 Reintegrationsbistand
Her registreres udgifter til reintegrationsbistand, jf. § 10 i repatrieringsloven, med 100 pct. refusion.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

FØRTIDSPENSIONER OG PERSONLIGE TILLÆG

Under denne hovedfunktion registreres personlige tillæg m.v. til offentlig pension. Desuden registreres udgifter til førtidspension, hvortil der er kommunal medfinansiering, jf. bekendtgørelse nr. 697 af 21. august 2002 om lov om social pension (førtidspension tilkendt efter regler gældende fra 1. januar 2003) og jf. § 6 stk. 4. i lov nr. 285 af 25. april 2001 i lov om ændring af lov om social pension og andre love (førtidspensionsreformen) (personer der har fået tilkendt eller påbegyndt sag om førtidspension før 1. januar 2003).

På funktion 5.67 registreres udgifter og indtægter vedrørende personlige tillæg og helbredstillæg med kommunal medfinansiering. Udgifter vedrørende personlige tillæg og helbredstillæg registreres under art 5.2. Det bemærkes, at grundbeløbet m.v. af offentlige pensioner, hvortil der ydes 100 pct. statsrefusion registreres på funktion 8.52.

På funktion 5.68 og 5.69 registreres udgifter og indtægter vedrørende førtidspension m.v., hvortil der er kommunal medfinansiering. Det bemærkes, at førtidspensioner, hvortil der ydes 100 pct. statsrefusion registreres på funktion 8.52. Finansieringsmåden er således afgørende for den registreringsmæssige placering af udgifter og indtægter vedrørende førtidspensioner.

5.67 Personlige tillæg m.v.

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende personlige tillæg og helbredstillæg med kommunal medfinansiering. Udgifter vedrørende personlige tillæg og helbredstillæg registreres under art 5.2. Som følge af førtidspensionsreformen, hvorefter personer tilkendt pension efter de nye regler ikke kan modtage personlige tillæg, tildeles de personlige tillæg til hhv. folke- og førtidspensionister efter to parallelle regelsæt. Der er derfor henvisninger til § 14 og 14 a gældende for folkepensionister samt § 17 og 17 a gældende for førtidspensionister, der har fået tilkendt eller påbegyndt sag om førtidspension før 1. januar 2003.

Udgifter efter overgangsordningen, jf. § 7, stk. 3 i Lov nr. 1087 af 13. december 2000, registreres på de relevante grupperinger vedrørende helbredstillæg.

På funktionen er autoriseret følgende udtømmende driftsgrupperinger:

- 01 Briller, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
Her registreres udgifter til helbredstillæg vedrørende briller til pensionister efter § 14 a i lov om social pension og § 17 a, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 02 Medicin, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
Her registreres udgifter til helbredstillæg vedrørende medicin til pensionister efter § 14 a i lov om social pension og § 17 a, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 03 Varmetillæg med 75 pct. refusion, § 14, stk. 2 og 3 (17, stk. 1 og 3)
Her registreres udgifter til personligt tillæg til varmeudgifter til pensionister med 75 pct. refusion efter § 14, stk. 2 i lov om social pension og § 17, stk. 1 jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen) samt udgifter til tillæg til petroleumsudgifter efter § 14, stk. 3 i lov om social pension og § 17, stk. 3, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001.
- 04 Tandlægebehandling, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
Her registreres udgifter til helbredstillæg vedrørende tandlægebe-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

handling til pensionister efter § 14 a i lov om social pension og § 17 a, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).

- 05 Fysioterapi, kiropraktor- og psykologbehandling, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
Her registreres udgifter til helbredstillæg vedrørende fysioterapi, kiropraktor- og psykologbehandling til pensionister efter § 14 a i lov om social pension og § 17 a, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 06 Medicin, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
Her registreres udgifter til personlige tillæg vedrørende medicin til pensionister efter § 14 stk. 1 i lov om social pension og § 17 stk. 2, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 07 Tandlægebehandling, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
Her registreres udgifter til personlige tillæg vedrørende tandlægebehandling til pensionister efter § 14 stk. 1 i lov om social pension og § 17 stk. 2, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 08 Fysioterapi, fodterapi, kiropraktor- og psykologbehandling, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
Her registreres udgifter til personlige tillæg vedrørende fysioterapi, fodterapi, kiropraktor- og psykologbehandling til pensionister efter § 14 stk. 1 i lov om social pension og § 17 stk. 2, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 09 Brilller, personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
Her registreres udgifter til personlige tillæg vedrørende briller til pensionister efter § 14 stk. 1 i lov om social pension og § 17 stk. 2, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 10 Supplement til pensionister med nedsat pension (brøkpension), personlige tillæg, § 14, stk. 1 (§ 17, stk. 2)
Her registreres udgifter til personlige tillæg vedrørende supplement til pensionister med nedsat pension (brøkpension) efter § 14 stk. 1 i lov om social pension og § 17 stk. 2, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 11 Andre personlige tillæg, § 14 stk. 1 (§ 17, stk. 2)
Her registreres udgifter til personlige tillæg til pensionister efter § 14 stk. 1 i lov om social pension og § 17, stk. 2, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen), der ikke er omfattet af grupperingerne 06-10.
- 12 Fodbehandling, helbredstillæg, § 14 a (§ 17 a)
Her registreres udgifter til helbredstillæg vedrørende fodbehandling ydet til pensionister efter § 14 a i lov om social pension og § 17 a, jf. § 6 stk. 4 i lov nr. 285 af 25. april 2001 (førtidspensionsreformen).
- 93 Tilbagebetaling af personlige tillæg ydet med 75 pct. refusion før 1.1.1998
Her registreres tilbagebetaling af personlige tillæg, herunder medicin-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

tilskud, ydet efter § 17, stk. 1 og 3 i lov om social pension med 75 pct. refusion før 1. januar 1998, og hvor tilbagebetalingen sker efter 1. januar 1998.

Tilbagebetalinger af varmetillæg ydet med 75 pct. refusion registreres *ikke* her, men på gruppering 03.

94 Tilbagebetaling af personlige tillæg ydet med 50 pct. refusion i perioden 1.1. 1998 – 1.3 2001

Her registreres tilbagebetaling af personlige tillæg, herunder medicin-tilskud, ydet efter § 17, stk. 1 og 3 i lov om social pension med 50 pct. refusion i perioden fra 1. januar 1998 til 1. marts 2001, og hvor tilbagebetalingen sker efter 1. marts 2001.

Tilbagebetaling af helbredstillæg efter § 17 a og af personlige tillæg efter § 17, stk. 2 ydet med 50 pct. refusion registreres ikke her, men på de relevante grupperinger 01-02, 04-12.

5.68 Førtidspension med 50 pct. refusion

Registreringen af udgifter og indtægter til førtidspensioner afhænger af, hvorvidt der ifølge lov om social pension, jf. bekendtgørelse nr. 615 af 26. juni 2001, ydes 35 pct., 50 pct. eller 100 pct. refusion. På funktion 5.68 registreres alle udgifter og indtægter vedrørende førtidspension, som er tilkendt efter 1. januar 1992 (efter 12. juni 1997 for 60-66-årige) og inden 1. januar 1999, og hvor der ifølge loven ydes 50 pct. refusion.

På funktionen er autoriseret følgende udtømmende driftsgrupperinger:

01 Højeste og mellemste førtidspension med 50 pct. refusion

Her registreres udgifter til de af revaliderings- og pensionsnævnene eller af kommunalbestyrelsen tilkendte højeste og mellemste førtidspensioner inden den 12. juni 1997 til personer under 60 år med 50 pct. refusion.

På samme måde registreres også her udgifter til invaliditetsydelse og bistands- og plejetillæg med 50 pct. refusion.

Endvidere registreres her udgifter til højeste og mellemste førtidspensioner til personer under 67 år tilkendt fra og med den 12. juni 1997 med 50 pct. refusion. På samme måde registreres også her udgifter til invaliditetsydelse og bistands- og plejetillæg med 50 pct. refusion.

Såfremt der til personer under 60 år er tilkendt en forhøjelse af en pension, som var tilkendt eller indstillet før 1. januar 1992, registreres udgifterne til forhøjelsen ligeledes her. Såfremt der til personer mellem 60 og 67 år er tilkendt en forhøjelse af en pension, som var tilkendt inden den 12. juni 1997, registreres udgifterne til forhøjelsen også her.

02 Almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 50 pct. refusion

Her registreres udgifter til de af kommunalbestyrelsen tilkendte forhøjet almindelige førtidspension inden den 12. juni 1997 til personer under 60 år med 50 pct. refusion.

Endvidere registreres udgifter til almindelig og forhøjet almindelig førtidspension til personer under 67 år, tilkendt fra og med den 12. juni 1997 med 50 pct. refusion.

Tilbagebetaling af førtidspension med 50 pct. refusion registreres på de relevante grupperinger 01 og 02.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Det bemærkes, at forskud på førtidspension mv. med 50 pct. refusion registreres på funktion 8.16. Herefter overføres forskuddet til funktion 5.68 i tilfælde, hvor pensionen tilkendes. Tilkendes pensionen ikke, overføres beløbet til funktion 5.01.

5.69 Førtidspension med 35 pct. refusion

Registrering af udgifter og indtægter til førtidspensioner afhænger af, hvorvidt der ifølge lov om social pension, jf. bekendtgørelse nr. 615 af 26. juni 2001, ydes 35 pct., 50 pct. eller 100 pct. refusion. På funktion 5.69 registreres alle udgifter og indtægter vedrørende førtidspension, hvor der ifølge loven ydes 35 pct. refusion.

På funktionen er der autoriseret følgende udtømmende driftsgrupperinger:

- 01 Højeste og mellemste førtidspension med 35 pct. refusion
Her registreres udgifter til højeste og mellemste førtidspension med 35 pct. refusion, som er tilkendt efter den 1. januar 1999. Endvidere registreres her udgifter til invaliditetsydelse og bistands- og plejetillæg med 35 pct. refusion, som er tilkendt efter den 1. januar 1999.
Såfremt der er tilkendt en forhøjelse af en pension, som var tilkendt inden den 1. januar 1999, registreres udgifterne til forhøjelsen også her.
- 02 Almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 35 pct. refusion
Her registreres udgifter til almindelig og forhøjet almindelig førtidspension med 35 pct. refusion, som er tilkendt efter 1. januar 1999.
- 03 Førtidspension med 35 pct. refusion
Her registreres udgifter til førtidspension, som er tilkendt efter de fra den 1. januar 2003 gældende regler.

Tilbagebetaling af førtidspension med 35 pct. refusion registreres på de relevante grupperinger 01, 02 og 03.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

SYGEDAGPENGE

5.71 Sygedagpenge

På denne funktion registreres alle udgifter og indtægter vedrørende sygedagpenge, hvortil staten yder 50 pct. refusion, samt udgifter til sygedagpenge efter 52 uger, som kommunen afholder fuldt ud uden statslig refusion, jf. § 30, stk. 1, 2. og 3. punktum og §30, stk. 2 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. Det bemærkes, at udgifter til sygedagpenge, hvortil staten yder 100 pct. refusion, registreres på funktion 8.52.

Det bemærkes endvidere, at kommunens indtægter som *arbejdsgiver* i form af refusion af sygedagpenge fra dagpengemyndighedskommunen, i regnskabet skal registreres på de relevante funktioner, hvor udgiften til løn (herunder løn under sygdom) til de pågældende registreres.

Der er på funktionen autoriseret følgende udtømmende driftsgrupperinger:

- 01 Sygedagpenge efter 52 uger uden refusion
Her registreres udgifter til sygedagpenge efter 52 uger, som kommunen afholder fuldt ud uden statslig refusion, jf. § 30, stk. 1, 3. punktum i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.
- 03 Sygedagpenge med 50 pct. refusion
Her registreres udgifter til sygedagpenge med 50 pct. refusion, jf. § 30, stk. 1, 2. punktum i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.
- 04 Sygedagpenge med 50 pct. refusion til forældre med alvorligt syge børn
Her registreres udgifter til sygedagpenge med 50 pct. refusion, jf. § 30, stk. 2 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.
- 90 Regresindtægter vedrørende sygedagpenge
Her registreres alle kommunens indtægter fra regres for udgifter til sygedagpenge, jf. § 39, stk. 2 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, uanset om kommunen har afholdt de fulde udgifter eller om staten har ydet 50 eller 100 procent refusion.

SUNDHEDSUDGIFTER M.V.

Denne hovedfunktion omfatter udgifter vedrørende de sundhedsmæssige foranstaltninger, hvor administrationen af ydelserne er henlagt til kommunerne i henhold til følgende love:

- Lov om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge
- Lov om børnetandpleje
- Lov om tandpleje
- Lov om offentlig sygesikring

Hertil kommer enkelte andre ydelser, bl.a. tilskud til etablering af bedriftssundhedstjenester

Det bemærkes, at amtskommunernes udgifter til sygesikring registreres under hovedkonto

---

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Udgifter til hjemmesygepleje registreres på funktion 5.32.

5.80 Kommunal sundhedstjeneste

På denne funktion registreres udgifter og indtægter efter lov om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge.

Det bemærkes, at udgifter til forebyggende helbredsundersøgelser ved alment praktiserende læger af børn under den undervisningspligtige alder registreres på funktion 4.72.

5.83 Kommunal tandpleje

På denne funktion registreres udgifter til tandpleje for børn og unge indtil det fyldte 18. år i henhold til lov om tandpleje.

Funktionen omfatter desuden udgifter til tandpleje til personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysiske eller psykiske handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud.

Det bemærkes, at der anvendes art 5.2 vedrørende udgifter til betalinger af regninger, udstedt af private tandlæger, såfremt regningen kan specificeres på klienter. I øvrigt gælder for funktion 5.83 de generelle regler for artskontering.

Der er autoriseret to driftsgrupperinger til registrering af udgifter i forbindelse med private tandlæger.

5.84 Særlige sygesikringsydelse

På denne funktion registreres primærkommunale udgifter og indtægter i medfør af lov om offentlig sygesikring. Amtskommunale sygesikringsudgifter registreres på hovedkonto 4.

Der er autoriseret to driftsgrupperinger til registrering af udgifter til henholdsvis befordringsgodtgørelse og begravelseshjælp.

I forbindelse med offentlig sygesikring anvendes som udgangspunkt art 5.2. Art 5.2 anvendes således til registrering af udgifter til betaling af regninger, som kan specificeres på den enkelte patient. Herudover gælder for funktion 5.84 de generelle regler for artskontering.

I forbindelse med anvendelse af art 5.2 skal der ved overførsler af ydelser eller produkter fra et andet kontoområde i kommunen til funktion 5.84, foretages en indtægtsregistrering af salget på det kontoområde, hvorfra salget foretages ved anvendelse af art 7.2 eller 7.9. For øvrige overførsler finder de generelle regler for interne afregninger anvendelse.

Kun sygesikringsudgifter til kommunens egne borgere må fremgå af funktion 5.84. Udlæg til sygesikringsudgifter for andre kommuner må derfor enten registreres på en mellemregningskonto eller udlignes ved minusdebitering.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende sygesikringsbeviser registreres på funktion 6.51

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

5.90 Andre sundhedsudgifter

På denne funktion registreres andre sundhedsudgifter, herunder tilskud til etablering af bedriftssundhedstjenester og tilskud til helsecentre.

Det bemærkes, at udgifter, der følger af, at kommunen er arbejdsgiver, registreres på de enkelte funktioner.

På funktionen registreres endvidere udgifter og indtægter vedrørende stadslæggen i København. Udgifter og indtægter vedrørende AIDS-forebyggelse registreres ligeledes på denne funktion.

På funktionen er gruppering 01 *autoriseret* til registrering af primærkommunale udgifter i forbindelse med hospice-ophold.

BOLIGSTØTTE

5.91 Boligsikring

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende boligsikring, jf. lov om individuel boligstøtte.

Det bemærkes, at boligsikring i forbindelse med sanering og byfornyelse registreres på denne funktion, og ikke på funktion 0.15.

Der er autoriseret en række driftsgrupperinger til registrering af de forskellige udgifts- og indtægtskategorier.

På gruppering 01 Boligsikring som lån registreres udgifter til boligsikring i ejerboliger for førtidspensionister m.fl., modtagere af døgnhjælp efter § 77 i lov om social service og stærkt bevægelseshæmmede.

På gruppering 02 registreres foruden boligsikring til byfornyelse m.v. for lejere også huslejetilskud til nedbringelse af lejen for visse lejere efter § 29 b i lov om individuel boligstøtte.

På gruppering 03 Boligsikring som tilskud og lån registreres udgifter til boligsikring i andelsboliger for førtidspensionister m.fl., modtagere af døgnhjælp efter § 77 i lov om social service og stærkt bevægelseshæmmede.

Registreringen af boligsikring til personer i kollektive bofællesskaber, hvor samtlige beboere er lejere, foretages på gruppering 06. Dvs. afgørende for registreringen af boligsikringen til kollektive bofællesskaber er, hvorvidt boligsikringen ydes som tilskud eller tilskud og lån.

På gruppering 05 registreres udgifter til boligsikring som tilskud for førtidspensionister m.fl.

På gruppering 06 Almindelig boligsikring registreres boligsikring, almindelig tilskud, tilskud til personer i kollektive boligselskaber, hvor alle beboere er lejere, og tilskud og kompensation til beboere på plejehjem, der overføres til lejelovgivningen (ustøttede og private plejeboliger)

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Ved udbetaling af lån debiteres gruppering 01 og 03. Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen foretages en registrering over status af den afdragspligtige del med en debitering på funktion 9.25 og en kreditering på balancekonto 9.99. Ved betaling af renter og afdrag krediteres gruppering 93. Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen krediteres afdraget funktion 9.25 og debiteres 9.99. Kontrollen med tilbagebetalingen af låneandelen kan også ske over funktionerne 8.37 og 8.49, men indbetaling skal også i dette tilfælde ske på gruppering 93, så refusionsbeløbet som følge heraf reguleres tilsvarende.

Tilskud og tilsvær i forbindelse med mellemkommunal udligning i hovedstadsområdet i henhold til § 20, stk. 2, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud registreres på funktion 8.85.

5.92 Boligydelse til pensionister

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende boligydelse til pensionister.

Der er autoriseret en række driftsgrupperinger til registrering af de forskellige udgifts- og indtægtskategorier.

Boligyldelse til personer i kollektive bofællesskaber, hvor samtlige personer er lejere, registreres på gruppering 01 Tilskud til lejere. På gruppering 01 registreres endvidere udgifter til boligydelse som tilskud, herunder tilskud og kompensation til beboere på plejehjem, der overføres til lejelovgivningen (ustøttede og private plejeboliger). Tilskud inkl. lån til personer i øvrige kollektive bofællesskaber registreres på gruppering 03 Tilskud og lån til andelshavere m.fl. Afgørende for registreringen af boligydelsen til kollektive bofællesskaber er således, hvorvidt boligydelsen ydes som tilskud eller som lån.

Ved betaling af lån debiteres gruppering 02 eller 03. Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen foretages en registrering over status af den afdragspligtige del med en debitering på funktion 9.25 og en kreditering på balancekonto 9.99. Ved betaling af afdrag og renter krediteres gruppering 93. Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen krediteres afdraget funktion 9.25 og debiteres balancekonto 9.99. Kontrollen med tilbagebetaling af låneandelen kan også ske over funktionerne 8.37 og 8.49, men indbetaling skal dog også i dette tilfælde ske på gruppering 93, så refusionsbeløbet som følge heraf reguleres tilsvarende.

Tilskud og tilsvær i forbindelse med den mellemkommunale udligning i hovedstadsområdet i henhold til § 75, stk. 5, i lov om individuel boligstøtte registreres på funktion 8.85.

5.94 Driftssikring af boligbyggeri m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende driftssikring af boligbyggeri m.v.

Der er autoriseret en række driftsgrupperinger, som gennemgås nedenfor.

01 Driftssikring til almennyttige byggerier

Her registreres kommunens andel af driftssikring, jf. § 7 i lov om midlertidig offentlig støtte til almennyttigt boligbyggeri og statsstøttede kollegier.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

- 02 Tilskud til kollegier
Her registreres kommunens tilskud til kollegier, jf. § 12 i lov om midlertidig offentlig støtte til almennyttigt boligbyggeri og statsstøttede kollegier.
- 03 Kollegiers driftssikring
Her registreres kommunens udgifter til kollegiers driftssikring, jf. §§ 13-17 i lov om midlertidig offentlig støtte til almennyttigt boligbyggeri og statsstøttede kollegier.
- 06 Tab på garantier
Her registreres kommunens tab på garantier i henhold til lov om boligbyggeri. Der anvendes art 5.2.
- 08 Ydelsesstøtte til andelsboliger opført med tilsagn før 1. april 2002, ungdomsboliger samt almene boliger
Her registreres kommunens andel af ydelsesstøtte til andelsboliger opført før 1. april 2002, kommunens andel af ydelsesstøtte til ungdomsboliger, samt udgifter til godtgørelse af statens støtte til ydelsesstøtte vedrørende boliger opført af almene boligorganisationer, jf. lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 11 Lejetab i almennyttige boliger
Her registreres kommunens lejetab i almennyttige boliger.

Følgende anlægsgruppering er autoriseret

- 08 Tilskud til andelsboliger
Her registreres kommunens andel af engangstilskuddet til andelsboliger opført med tilsagn fra 1. april 2002, jf. lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Det bemærkes, at ydelsesstøtte, lejetab og tab på garantier vedrørende ældreboliger registreres på funktion 5.30.

Det bemærkes endvidere, at kommunernes udlån til Boligselskabernes Landsbyggefond eller boligselskaberne, jf. § 1, stk. 2, i lov om midlertidig offentlig støtte til almennyttigt boligbyggeri og statsstøttede kollegier, registreres med hele det udlånte beløb på funktion 8.24. Når lånene tilbagebetales, skal afdrag indgå fuldt ud på funktion 8.24 i den långivende kommune.

Udgifter som følge af tab på garantier til personer i henhold til kapitel 10 og 11 i lov om individuel boligstøtte registreres på funktion 8.23, idet kommunen indgår som ny långiver, jf. konteringsreglerne til funktion 8.23.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

ARBEJDSMARKEDSFORANSTALTNINGER

5.95 Jobtræningsordningen

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende jobtræning for ledige dagpengemodtagere, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det bemærkes, at løn til personer i jobtræning og projektydelse til personer i individuel jobtræning registreres under art 1.

Der er på funktionen autoriseret en række driftsgrupperinger, som gennemgås idet følgende:

01 Løn til personer i jobtræning

Her registreres lønudgifter til personer, som er ansat i almindelige jobtræningsforløb, jf. § 51 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

03 Undervisning

Her registreres udgifter til undervisning af de ledige i jobtræningsperioden, herunder udgifter til køb af kurser, løn til kursuslærere m.v.

Ved ansættelse af ledige dagpengemodtagere i jobtræning udbetaler staten et løntilskud, jf. § 69, stk. 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Denne indtægt registreres under dranst 2 gruppering 06 løntilskud til offentlige arbejdsgivere.

Det bemærkes, at tilskud og tilsvær i forbindelse med den mellemkommunale udligning i henhold til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik ikke registreres på denne funktion, men på funktion 7.85.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

5.96 Pulje- og servicejob

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende puljejob for ledige dagpengemodtagere, som er iværksat efter tidligere kapitel 9a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Puljejobordningen er ophørt og der kan alene være tale om afløb. Endvidere registreres her tilskud til personer ansat i servicejob, jf. lov om servicejob.

Løn til personer ansat i puljejob registreres under art 1.

Der er autoriseret en driftsgruppering til registrering af lønudgifter til personer ansat i puljejob.

Ved ansættelse af ledige dagpengemodtagere i puljejob udbetaler staten et tilskud, jf. lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Der er under dranst 2 autoriseret en gruppering til registrering af tilskuddet. Denne indtægt registreres under 5.95, dranst 2, gruppering 06 løntilskud til offentlige arbejdsgivere.

Der er desuden registreret en driftsgruppering til registrering af indtægter vedrørende tilskud til personer ansat i servicejob.

01 Løn til personer i puljejob

Her registreres løn til personer i puljejob, jf. lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik.

91 Tilskud vedrørende servicejob (udgår)

Her registreres tilskud til ansættelse af personer i servicejob, jf. lov om servicejob.

Ved ansættelse af personer i servicejob udbetaler staten et tilskud, jf. lov om servicejob. Der er under dranst 2 autoriseret gruppering 03 til registrering af tilskuddet.

5.97 Arbejdsformidling

På denne funktion registreres kommunale udgifter til arbejdsformidling, herunder amtskommunernes andel på 25 pct. ved oprettelse og drift af de statslige arbejdsformidlingskontorer.

5.98 Beskæftigelsesordninger

Denne funktion omfatter udgifter og indtægter vedrørende den kommunale beskæftigelses- og uddannelsesindsats. Herunder lønudgifter ved løntilskudsjob i kommunale virksomheder.

Det bemærkes, at udgifter vedrørende ledige dagpengemodtagere registreres på funktion 5.95, og at udgifter til forsørgelse til personer omfattet af lov om aktiv beskæftigelsesindsats i form af kontanthjælp, løntilskud, beskæftigelsestillæg og godtgørelse til kontanthjælpsmodtagere i tilbud efter kapitel 10-12 registreres på funktion 5.05.

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

På funktionen registreres desuden udgifter og indtægter vedrørende orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere. Orlovsydelse til ikke-forsikrede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, hvortil der ydes 100 pct. refusion, registreres på funktion 8.52

Det bemærkes, at lønudgifter ved ansættelse med løntilskud i kommunale virksomheder, registreres under art 5.2. Lønudgifter til projektledere m.v. registreres under art 1.

Orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere registreres under art 5.2

Det bemærkes endvidere, at løn til beskæftigelseskonsulenter registreres på hovedkonto 6.

På funktionen er autoriseret en række driftsgrupperinger, som gennemgås i det følgende.

- 01 Orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere
Her registreres udgifter til orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere, jf. lov om orlov.
- 02 Orlovsydelse til modtagere af ledighedsydelse.
Her registreres udgifter til orlovsydelse til modtagere af ledighedsydelse, jf. § 35 i bekendtgørelse nr. 157 af 20. marts 2002 om orlov til børnepasning.
- 04 Særligt tilrettelagte projekter i kommunalt regi
Her registreres udgifter og indtægter vedrørende særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb herunder praktik, jf. § 32 stk 1 nr. 2 og § 33 i kommunalt regi, jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats
Endvidere registreres udgifter og indtægter vedrørende individuel jobtræning for aktiverede kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere, som har fået tilsagn om eller som har påbegyndt et aktiveringstilbud efter de hidtil gældende regler i lov om aktiv socialpolitik og som gennemfører tilbuddet efter de hidtil gældende regler, jf. 9 stk 2 i lov nr. 417 af 10. juni 2003.
- 05 Særligt tilrettelagte projekter i privat regi
Her registreres udgifter og indtægter vedrørende særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb herunder praktik, jf. § 32, stk. 1 nr. 2 og § 33 i privat regi, jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Endvidere registreres her udgifterne vedrørende beskæftigelse individuel jobtræning i privat regi, jf. lov om aktiv socialpolitik. Endvidere registreres her udgifterne vedrørende beskæftigelse af kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere i private husstande, jf. lov om aktiv socialpolitik.
- 06 Arbejdsmarkedsuddannelser
Her registreres den del af udgifter og indtægter vedrørende uddannelser efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, som vedrører AMU-kurser.

I forbindelse med regnskabsafslutningen udkonteres udgifter til ar-

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

bejdsmarkedsuddannelser, som kan henføres til personer, der *ikke* er kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter § 16, stk. 2 i lov om aktiv socialpolitik. Disse udgifter registreres i *regnskabet* på uautoriserede grupperinger på funktion 5.98.

07 Andre uddannelser og andre korte vejledningsforløb

Her registreres den del af udgifter og indtægter vedrørende uddannelser efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats end de uddannelser som registreres på gruppering 06, 14, 16 og 18.

I forbindelse med regnskabsafslutningen udkonteres udgifter til andre uddannelser, som kan henføres til personer, der *ikke* er kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Disse udgifter registreres i regnskabet på uautoriserede grupperinger på funktion 5.98.

09 Job med løntilskud til offentlige virksomheder m.v.

Her registreres lønudgifter ved jobtræning i kommunale virksomheder m.v. På denne gruppering indtægtsføres endvidere løntilskud til kommunale virksomheder, der er udgiftsført på funktion 5.05 under gruppering 08 og 09/fra budget 2004 på gruppering 11.

11 Udgifter til hjælpemidler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere (lov om aktiv beskæftigelse)

Her registreres udgifter til hjælpemidler (undervisningsmateriale, arbejdsredskaber og arbejdspladsindretning) til kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere, der deltager i tilbud efter kapital 10-12, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 76, jf. § 77.

12 Udgifter til mentor til aktiverede kontanthjælpsmodtagere (lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 78-81).

Her registreres støtten til mentorfunktion for kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere, der deltager i tilbud efter kapital 10-12. Støtte til mentorfunktion kan gives til en medarbejder i virksomheden eller på en uddannelsesinstitution. På uddannelsesinstitutionen og i en mindre virksomhed kan mentorfunktionen varetages af en ekstern konsulent, jf. § 78, stk. 2 og 3. Støtte til mentorfunktion gives til dækning af frikøb af medarbejder hos arbejdsgiver eller uddannelsesinstitution, eller som honorar af ekstern konsulent, jf. § 79. Der kan endvidere gives tilskud til køb af uddannelse for medarbejdere, jf. § 80.

13 Udgifter til opkvalificering af ansatte og til introduktion ved ansættelse for kontanthjælpsmodtagere (lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 99 og 101).

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Budget 2004

Her registreres udgifter i forbindelse med opkvalificering herunder udgifter til vejledningsforløb for kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere uden løntilskud, jf. § 99.

Endvidere registreres udgifter i forbindelse med introduktion ved ansættelse uden løntilskud for kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere. Støtten kan gives i form af støtte til en mentorfunktion ved frikøb af medarbejdere, som varetager funktionen eller i form af eksternt konsulent i mindre virksomheder. Der kan endvidere gives tilskud til køb af uddannelse af mentoren, jf. § 101.

14 Ordinære uddannelsesforløb (§ 33, stk. 1. nr. 3 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats)

Her registreres udgifter og indtægter til uddannelse efter § 33 stk. 1 nr. 3 for kontanthjælpsmodtagere og starthjælpsmodtagere aktiveret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

16 Produktionsskoler

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende produktionsskoler, jf. lov om produktionsskoler. Dog registreres kommunale bidrag til staten vedrørende ordinære elever på produktionsskoler på funktion 3.44 Andre faglige uddannelser, gruppering 01.

I forbindelse med regnskabsafslutningen udkonteres udgifter til produktionsskoler, som kan henføres til personer, der *ikke* er kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Disse udgifter registreres i *regnskabet* på uautoriserede grupperinger på funktion 5.98.

17 Amtskommunale tilskud til kurser for arbejdsløse

Her registreres amtskommunale tilskud til kurser for arbejdsløse.

18 Udgifter ved undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kontanthjælpsmodtagere.

Her registreres udgifter til danskundervisning af aktiverede kontanthjælpsmodtagere efter § 2 nr. 2 og 3, som deltager i undervisningen i kombination med tilbud efter kapitel 10-12 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifter til danskundervisning, som vedrører øvrige kursister, som ikke deltager i undervisningen efter kapitel 10-12 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats registreres under 5.60 gruppering 02.

92 Indtægter vedrørende betaling for arbejde udført i private hjem m.v.

Her registreres indtægterne vedrørende de private husstandes betaling for de udsendte kontanthjælpsmodtageres præsterede arbejdstimer, jf. lov om aktiv beskæftigelsesindsats, samt andre indtægter, f.eks. salgsindtægter vedrørende beskæftigelsesprojekter.

96 Tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kontanthjælpsmodtagere.

Her registreres tilskud efter lov nr. 423 af 31. maj 2000 om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne. Tilskuddene vedrører

Dato: 20. februar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

kun aktiverede kontanthjælpsmodtagere, som deltager i undervisningen som led i tilbud efter kapitel 10-12 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Tilskud vedrørende øvrige kursister, som ikke deltager i danskundervisningen efter kapitel 10-12 registreres på 5.60 gruppering 96.

Det bemærkes, at gruppering 06 under dranst 2, vedrører refusion fra orlovsydelse for kontanthjælpsmodtagere og modtagere af ledighedsydelse.

Endvidere er der under dranst 2 autoriseret en gruppering 07 til registrering af den refusion, som staten inden for et rådighedsbeløb (loft) yder på 50 pct. Af kommunens driftsudgifter i forbindelse med tilbud efter kapitel 10, tillægssydelse i form af hjælpemidler og mentorordning efter kapitel 14, godtgørelse efter § 83, opkvalificering i forbindelse med ansættelse efter § 99 og udgifter til introduktion ved ansættelse efter § 101 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt driftsudgifter i forbindelse med uddannelsesaktiviteter efter § 12, herunder uddannelsesaktiviteter for personer, der modtager kontanthjælp under forrevalidering efter § 47 i lov om aktiv socialpolitik, jf. § 118, stk. 1 og § 119, stk. 1 i lov om aktiv beskæftigelsesindsats og § 100, stk. 2 i lov om aktiv socialpolitik.

Der er under dranst 2 autoriseret en gruppering 16 til registrering af tilskud til produktionsskoler. I forbindelse med regnskabsafslutningen udkonteres tilskud vedrørende produktionsskoler, som kan henføres til personer, der ikke er kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Disse udgifter registreres under dranst 2 på en autoriseret gruppering 17 Tilskud vedrørende produktionsskoler til andre end kontanthjælpsmodtagere.

Der er endvidere under dranst 2 autoriseret en gruppering 20 til registrering af tilskud fra EU. I forbindelse med regnskabsafslutningen udkonteres tilskud fra EU, som kan henføres til personer, der ikke er kontanthjælpsmodtagere aktiveret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Disse tilskud registreres under dranst 2 på en autoriseret gruppering 19 Tilskud fra EU vedrørende andre end kontanthjælpsmodtagere.

ØVRIGE SOCIALE FORMÅL

5.99 Øvrige sociale formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende øvrige sociale formål, herunder udgifter til husly efter § 66 i lov om social service.

Det bemærkes, at støtte til frivilligt socialt arbejde, jf. § 115 i lov om social service registreres på funktion 5.08 Støtte til frivilligt socialt arbejde.

På funktionen er autoriseret følgende driftsgruppering

- 01 Tinglysningsafgift ved lån til betaling af ejendomsskatter o.lign.
Her registreres udgifter til tinglysningsafgift pålagt kommunen i forbindelse med lån til ejendomsskatter og boligydelseslån, jf. lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, lov om lån til betaling af ejendomsskatter og tinglysningsafgiftsloven.

Dato: 1. februar 1993

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

Hovedkonto 6 Administration m.v.

Denne hovedkonto omfatter udgifter og indtægter vedrørende kommunens politiske virksomhed (herunder kommissioner, råd, nævn og valg), den centrale administration og planlægningsvirksomhed, diverse udgifter og indtægter samt lønpuljer.

For registrering af administrative udgifter og indtægter gælder følgende hovedregler:

- Udgifter og indtægter vedrørende den centrale administration registreres på *hovedkonto 6*. Dette gælder, uanset om den centrale administration er samlet på rådhuset, eller om den er opdelt på flere geografiske enheder. Hovedreglen omfatter således også områdefunktioner o.lign. med tværgående administrative opgaver, der kan sidestilles med centrale administrative opgaver.
- Udgifter og indtægter vedrørende den administration, som foregår på og vedrører den enkelte institution, registreres under institutionen.

Der kan i nogle situationer opstå tvivl om registreringen af administrative udgifter og indtægter.

Dette gælder især i situationer, hvor administrationen foregår på en institution, men vedrører flere institutioner eller aktiviteter. Udgangspunktet er her, at registreringen skal ske på hovedkonto 6.

Der kan dog også forekomme tilfælde, hvor registreringen foretages på funktionen for den pågældende aktivitet. Der kan ikke gives en udtømmende beskrivelse af disse tilfælde, men peges på følgende forhold, der taler for denne registrering:

- at sigtet med den pågældende enhed er at få flere institutioner eller beslægtede aktiviteter til at fungere i en nær sammenhæng. Som eksempel kan her nævnes integrerede plejeordninger under funktion 5.32.
- at den pågældende enhed i overvejende grad varetager opgaver af faglig/driftsmæssig fremfor egentlig administrativ karakter. Som eksempel kan nævnes ledende skoleinspektører og skolekonsulenter, der har deres hovedbeskæftigelse i folkeskolen.

I konteringsreglerne til de enkelte hovedkonti, hovedfunktioner og funktioner er der i øvrigt taget *konkret* stilling til registreringen af de administrative udgifter og indtægter i følgende tilfælde:

- Personale (kommunens eget og eksterne konsulenter) på miljøområdet, jf. konteringsreglerne til hovedfunktionen ØVRIGE MILJØFORANSTALTNINGER på hovedkonto 0 samt bemærkningerne til funktion 6.51.
- Skoleforvaltning, skoledirektør, den ledende skoleinspektør samt skolebestyrelser, jf. konteringsreglerne til hovedfunktionen FOLKESKOLEN på hovedkonto 3.

Dato: 1. august 1998

Ikrafttrædelsesår: Budget 1999 (Regnskab 1998)

- Skolekonsulenter, jf. konteringsreglerne til funktion 3.01.
- Sekretariatsbistand for folkeoplysningsudvalget, herunder administration i forbindelse med aflønning af ledere og lærere, jf. konteringsreglerne til hovedfunktionen FOLKEOPLYSNING OG FRITIDSAKTIVITETER M.V. under hovedkonto 3.
- Administration vedrørende sygehuse, jf. konteringsreglerne til hovedkonto 4.
- Generelle regler vedrørende administration under social- og sundhedsvæsenet, jf. konteringsreglerne til hovedkonto 5.
- Amtskommunale konsulentfunktioner, jf. konteringsreglerne i indledningen til hovedkonto 5.
- Den centrale administration af plejeforanstaltninger i hjemmet, jf. konteringsreglerne til funktion 5.32 Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede og indledningen til konteringsreglerne for hovedkonto 6.
- Konsulentbistand efter § 40 i lov om social service vedrørende forebyggende foranstaltninger for børn og unge, jf. konteringsreglerne til funktion 5.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge.
- Epidemikommissioner, jf. konteringsreglerne til funktion 4.32.
- Sekretariat og forvaltninger, jf. konteringsreglerne til funktion 6.51.

Endvidere skal det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende beskæftigelseskonsulenter registreres på funktion 6.51.

POLITISK ORGANISATION

6.40 Fælles formål

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der ikke kan fordeles på funktionerne 6.41-6.43, f.eks. partitilskud, modtagelse af delegationer m.v.

6.41 Kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer

På denne funktion registreres alle udgifter vedrørende kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer, herunder vederlag, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelser, diæter, rejseudgifter, udgifter til kurser, møder og repræsentation samt pension og efterløn til borgmestre m.v. Funktionen omfatter såvel udgifter vedrørende medlemmernes deltagelse i kommunens egen virksomhed som medlemskab af råd og nævn.

Vederlag m.v., som er skattepligtig indkomst hos modtageren, registreres under hovedart 1, mens andre ikke-skattepligtige godtgørelser og lignende registreres under art 4.0.

Dato: 1. marts 1999

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

6.42 Kommissioner, råd og nævn

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommissioner, råd og nævn, herunder valg af disse.

De udgifter vedrørende skole- og institutionsbestyrelser, som kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, dvs. udgifter vedrørende valg, vederlag og mødediæter, registreres her, mens udgifter til varetagelse af bestyrelsens arbejde, registreres på funktionen for den pågældende institution.

Det bemærkes, at vederlag til kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer i medfør af medlemskab af kommissioner, råd og nævn ikke registreres på denne funktion, men på funktion 6.41. Vederlag til øvrige medlemmer af kommissioner, råd og nævn registreres på funktion 6.42.

6.43 Valg m.v.

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende valg til Folketinget, EU-parlamentet, kommunalbestyrelser og amtsråd samt folkeafstemninger m.v.

Diæter til valgstyrelser, valgbestyrelsesmedlemmer og tilforordnede registreres under hovedart 1, såfremt disse er ansat i kommunen, og under art 4.0, såfremt disse ikke er ansat i kommunen.

Der er autoriseret følgende driftsgrupperinger:

01 Fælles formål

Her registreres udgifter og indtægter, der ikke kan fordeles på de efterfølgende grupperinger, herunder f.eks. køb af stemmebokse og stemmekasser.

02 Folketingsvalg

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende valg til Folketinget, EU-parlamentet og folkeafstemninger m.v.

03 Kommunale valg

Her registreres udgifter og indtægter vedrørende valg til amtsråd og kommunalbestyrelser samt lokale afstemninger.

ADMINISTRATIV ORGANISATION**6.50 Administrationsbygninger**

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende administrationsbygninger dvs. anlæg, vedligeholdelse og rengøring, vagter, husleje, el, vand, varme, forsikringer, ejendomsskatter m.v.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

6.51 Sekretariat og forvaltninger

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunalbestyrelsens og amtsrådets sekretariat, borgmesterkontor, kommunaldirektørens kontor, forskellige stabsfunktioner samt udgifter og indtægter vedrørende kommunens centrale administration, jf. bemærkningerne i indledningen til hovedkontoen.

På funktionen registreres ligeledes fællesudgifter for administrationen - f.eks. revision, edb, kantinedrift, trykning og kopiering, telefon og porto.

På funktionen registreres også konsulentvirksomhed, organisationsanalyser m.v., der afløser eller supplerer en varetagelse af ovenstående opgaver. På miljøområdet gælder, at udgifter til ekstern konsulentbistand samt aflønning af eget personale, der er *fuldt* beskæftiget med driftsopgaver vedrørende planlægning, tilsyn, undersøgelser m.v., registreres på hovedkonto 0, jf. bemærkningerne til hovedfunktionen ØVRIGE MILJØFORANSTALTNINGER. Administrativt personale på miljøområdet registreres på funktion 6.51. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en ansat udfører dels administrativt arbejde og dels driftsopgaver.

Gebyrer, herunder rykkergebyrer, samt betaling for attester m.v. registreres på funktionen. På funktionen registreres endvidere udgifter til lægeerklæringer vedrørende pensioner og dagpenge, tilsynshonorarer og administrationsvederlag til plejeforeninger.

I tilfælde, hvor kommunen foretager store samlede indkøb af materialer, inventar og lignende og ikke straks kan registrere disse varekøb og anskaffelser på en bestemt hovedkonto, kan registreringen ske på funktion 6.51. Når anvendelsen eller en del heraf henføres til en bestemt funktion, kan overførslen ske ved at minusdebitere den art under funktion 6.51, hvor købet i sin tid blev debiteret, og samtidig debitere samme art på den modtagende institution.

Tilskud fra puljen til koordinationsudvalgene for forebyggende arbejdsmarkedsindsats til fremme af særlige virksomhedsrettede lokale revalideringsinitiativer mv. registreres på funktion 6.51.

På funktion 6.51 er autoriseret følgende *driftsgrupperinger*:

- 90 Administrationsudgifter overført til forsyningsvirksomhederne
Her krediteres den andel af udgifterne vedrørende den centrale administration af forsyningsvirksomhederne, der i forbindelse med regnskabsafslutningen overføres til funktionerne for forsyningsvirksomhederne på hovedkonto 0 eller 1. Overførslen registreres under art 7.9.
- 95 Administrationsudgifter overført til drifts- og anlægsarbejder vedrørende motorveje, hovedlandeveje og kommunale veje
Her registreres den del af drifts- og anlægsudgifterne vedrørende motorveje og hovedlandeveje samt eventuelt den del af anlægsudgifterne vedrørende kommunale veje, der udgøres af teknikerløn m.v., og som overføres til de relevante grupperinger på funktion 2.39 henholdsvis til anlægskontiene på hovedkonto 2.
- 97 Gebyrer for byggesagsbehandling
Her registreres gebyrer for byggesagsbehandling og anmeldelser i

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

henhold til byggelovgivningen. Gebyrerne registreres under art 7.9.

- 98 Administrationsvederlag vedrørende havne
Her registreres vederlag fra staten vedrørende administration af havne.
Vederlaget registreres under art 7.6.

DIVERSE UDGIFTER OG INDTÆGTER

6.60 Indtægter efter forskellige love

På denne funktion registreres indtægter fra forskellige afgifter knyttet til næringslivet, f.eks. restaurationsafgifter, kioskafgifter, afgifter af spilleautomater samt gebyrer for hyrevognsbevillinger.

6.61 Indtægter fra systemeksport

På denne funktion registreres indtægter vedrørende systemeksport. Kommunens administrationsudgifter i forbindelse med systemeksport registreres på funktion 6.51.

6.62 Erhvervsfremme og turisme

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende erhvervsfremmende aktiviteter, f.eks. erhvervstilskud, tilskud til erhvervsforeninger og erhvervsråd samt turisme.

Tilskud til teknologiske informationscentre registreres på funktionen.

Endvidere registreres EU-tilskud til erhvervsfremmeprogrammer samt udbetalinger i tilknytning hertil.

Kommunens administrationsudgifter i forbindelse med erhvervsfremme registreres på funktion 6.51.

6.63 Særlige udgifter

På denne funktion registreres forskellige former for udgifter, herunder kontingenter til foreninger m.v., eksempelvis Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommuneforeninger, Dansk Byplanlaboratorium og internationale sammenslutninger eller foreninger.

LØNPULJER

6.70 Lønpuljer

Denne funktion benyttes til budgettering af udgifterne vedrørende særlige overskomstmæssige lønpuljer, der ikke kan fordeles ved budgettets vedtagelse, f.eks. lokal- og cheflønpuljer. Udgifterne overføres til de respektive funktioner, når puljerne fordeles. Det bemærkes, at øvrige udgifter til løn, herunder f.eks. udgifter til vikarer, over/merarbejde m.v., skal registreres på de funktioner, som udgifterne vedrører.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

De finansielle konti: Hovedkonto 7, 8 og 9

Kontoplanens hovedkonto 0-6 omfatter kommunens egentlige drifts- og anlægsvirksomhed. I modsætning hertil vedrører hovedkontiene 7, 8 og 9 det finansielle område.

Hovedkonto 7 anvendes til registrering af renter, tilskud, udligning og skatter m.v., herunder finansindtægter.

Hovedkonto 8 anvendes til registrering af de årlige forskydninger på kommunens finansielle status.

Hovedkonto 9 viser beholdningerne på kommunens finansielle status. Aktiverne fremgår af funktionerne 9.01-9.44 og 9.81-9.87. Passiverne fremgår af funktionerne 9.45-9.79 og 9.90. Forskellen mellem aktiver og passiver fremgår af hovedfunktionen "Egenkapital" (funktionerne 9.91- 9.99).

I forbindelse med regnskabsafslutningen foretages visse op- og nedskrivninger af statusposterne under hovedkonto 9 med modpost på balancekonto. Som eksempel kan nævnes regulering af obligationsbeholdninger efter kursen pr. 31. december.

På hovedkonto 7, 8 og 9 er så vidt muligt anvendt en parallel hovedfunktions- og funktionsopbygning.

Funktionerne:

7.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

8.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

9.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

anvendes således til registrering af henholdsvis:

- Renter af indskud i pengeinstitutter m.v. (7.05)
- Forskydninger i indskud i pengeinstitutter m.v. (8.05)
- Beholdninger af indskud i pengeinstitutter m.v. (9.05)

Hovedkonto 7 Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.

Det bemærkes, at der - som en undtagelse fra hovedreglen vedrørende specifikationer til budgettet - for hovedkonto 7 gælder, at mindstekravet til specifikationsgraden er fastsat til hovedfunktionsniveau.

På hovedkonto 7 anvendes kun hovedart 6 og 8, således at hovedart 6 anvendes i forbindelse med renteudgifter og kurstab og hovedart 8 i forbindelse med renteindtægter og kursgevinster.

RENTER AF LIKVIDE AKTIVER**7.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.**

På denne funktion registreres renteindtægter af indskud i pengeinstitutter m.v.

Endvidere registreres her gebyrer knyttet til indskud i pengeinstitutter.

Registreringen sker på tidspunktet for tilskrivning af renter. Renter, der tilskrives senest 31. december, henføres til gammelt regnskabsår.

7.08 Realkreditobligationer**7.09 Kommunekreditforeningsobligationer****7.10 Statsobligationer m.v.****7.11 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande**

På disse funktioner registreres renteindtægter af de pågældende værdipapirer.

Registreringen sker ved betalingen. Ved køb eller anden erhvervelse af obligationer mellem to terminer registreres eventuel betalt rente som negativ indtægtsrente ved erhvervelsen.

Funktion 7.10 omfatter såvel statsobligationer som statsgældsbeviser, statslån med variabel rente og skatkammerbeviser.

Funktion 7.11 omfatter forrentning af udenlandske realkredit- og statsobligationer, som er udstedt i et EU/EØS-land, i en EU/EØS-møntenhed og noteret på en fondsbørs i et EU/EØS-land, jf. § 6, stk. 1 i bekendtgørelse om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag.

RENTER AF KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT**7.14 Tilgodehavender i betalingskontrol****7.15 Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8****7.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst****7.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner**

På disse funktioner registreres renteindtægter af de pågældende tilgodehavender. På funktion 7.15 registreres bl.a. renteudgifter og -indtægter vedrørende afregningen af de kommunale indkomstskatter og kirkelige afgifter som følge af ændringer i skatteansættelserne, bevillingsmæssige eftergivelser m.v.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2002

Registreringen sker ved regningsudsendelse eller ved betaling, afhængig af forholdene for de forskellige rentebærende fordringer - for funktion 7.18 dog senest i forbindelse med registreringen af regnskabet for den selvejende institution.

Forrentning af udlæg vedrørende forsyningsvirksomhederne registreres ikke på funktion 7.15, men på funktionerne 7.30-7.35.

RENTER AF LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

7.20 Pantebreve

7.21 Aktier og andelsbeviser m.v.

7.22 Tilgodehavender hos grundejere

7.23 Udlån til beboerindskud

7.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender

7.26 Ikke-likvide obligationer

7.27 Deponerede beløb for lån m.v.

På disse funktioner registreres kommunens renteindtægter af de pågældende langfristede tilgodehavender, herunder aktieudbytte m.v.

Registreringen sker på terminsdato, hvad enten betaling skal ske kontant, eller renten skal tilskrives hovedstolen (resttilgodehavendet).

På funktion 7.23 registreres kommunens andel af indeksregulering af beboerindskud. Statens andel registreres på funktion 8.52. Det bemærkes, at renteudgifter til pengeinstitut for ikke opfyldte lån til boligindskud, som kommunen måtte have afgivet garantiforpligtelse for, debiteres funktion 8.23.

Renter, der tilskrives henstandsbeløb vedrørende ejendomsskat m.v., indtægtsføres på funktion 7.25 ved tilskrivningen og modposteres på funktion 8.25. På funktion 7.25 konteres endvidere renteindtægter vedrørende henstand med frigørelsesafgift samt forsikringsselskabers bonusfonde.

Renteindtægter for deponerede beløb for lån m.v. kan - for at undgå arbitrære fordelinger - indtægtsføres på de respektive funktioner i stedet for på funktion 7.27.

Såfremt kommunen yder tilskud til institutionen m.v. til betaling af renter af et af kommunen ydet lån, er dette at betragte som rentefritagelse. Det betyder, at der ikke sker registrering af tilskud og renteindtægt.

RENTER AF UDLÆG VEDRØRENDE FORSYNINGSVIRKSOMHEDER

7.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt

7.31 Gasforsyning

7.32 El-forsyning

7.33 Varmeforsyning

7.34 Vandforsyning

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

7.35 Andre forsyningsvirksomheder

På disse funktioner registreres kommunens renteindtægter og -udgifter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder.

Registreringen sker senest ved regnskabsafslutningen, og modposteringen foregår på hovedkonto 1.

På funktion 7.35 registreres bl.a. renteindtægter og -udgifter vedrørende udlæg for renovation og fællesantenneanlæg. Der er autoriseret en gruppering 01 Renovation til registrering af renteindtægter og -udgifter vedrørende de renovationsområder, hvor kommunalbestyrelsen har besluttet at foretage gebyrfinansiering efter hvile-i-sig-selv-princippet.

RENTER AF KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

7.50 Kassekreditter og byggelån

Registrering af renteudgifter og provision sker ved tilskrivning af renter i pengeinstituttet. Renter, der tilskrives senest 31. december, henføres til gammelt regnskabsår.

På funktionen registreres renten (kurstab) af certifikater og REPO-forretninger.

RENTER AF KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

7.52 Anden gæld

Registrering af renteudgifter sker ved betaling.

RENTER AF KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

7.54 Andre kommuner og amtskommuner

7.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager

7.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager

7.59 Mellemløbskonto

7.61 Selvejende institutioner med overenskomst

På disse funktioner registreres renteudgifter vedrørende de pågældende gældsposter.

På funktion 7.56 registreres bl.a. renter af kontante deposita og af mellemregning med legater m.v.

Registreringen sker på forfaldstidspunkt eller ved betaling, afhængig af forholdene for de enkelte forpligtelser; for funktion 7.61 dog senest i forbindelse med registrering af regnskabet for den selvejende institution.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

RENTER AF LANGFRISTET GÆLD

7.63 Selvejende institutioner med overenskomst

7.64 Stat og hypotekbank

7.65 Andre kommuner og amtskommuner

7.66 Kommunernes Pensionsforsikring

7.67 Andre forsikringsselskaber

7.68 Realkredit

7.70 Kommunekreditforeningen

7.71 Pengeinstitutter

7.74 Offentligt emitterede obligationer i udland

7.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor

7.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor

På disse funktioner registreres kommunens renteudgifter vedrørende langfristet gæld, herunder administrationsbidrag og andel af reservefonde.

Registreringen sker på terminsdato, hvad enten betaling sker samtidig, eller renten hensættes til betaling over en restancekonto. Foretages opkøb af obligationer, udstedt af kommunen selv, før forfaldsdato med henblik på amortisation, registreres renteudgiften ved opkøbet. Modtagelse af renter i forbindelse med lånoptagelse mellem to renteterminer anses for negative udgiftsrenter.

KURSTAB OG KURSGEVINSTER

Under denne hovedfunktion registreres kurstab og kursgevinster.

En eventuel forskel mellem det hjemtagne og det nominelle lånebeløb i forbindelse med indekslån skal ikke registreres som kurstab/kursgevinst under funktionerne 7.77 og 7.78, idet det samlede hjemtagne lånebeløb registreres på den relevante funktion på hovedkonto 8.

7.77 Kurstab i forbindelse med lånoptagelse

Funktion 7.77 anvendes kun i regnskabet, idet forventede lånoptagelser i budgettet og budgetoverslagene opføres til kursværdi.

Som kurstab anses forskellen mellem nominelle størrelse og det hjemtagne provenu efter fradrag af omkostninger, herunder reserve fondsindsud, provision, kurtage, advokat- og bankersalær, kommissioner, børsafgifter og oversættelsesudgifter.

Registreringen af kurstab sker på datoen for hjemtagelse af lånet, hvad enten dette sker kontant eller i obligationer.

Registreringen foretages under dranst 4 på følgende udtømmende, autoriserede grupperinger:

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2001

- 01 Kommunernes Pensionsforsikring
- 02 Andre forsikringsselskaber
- 03 Realkredit
- 05 Kommunekreditforeningen
- 06 Offentligt emitterede obligationer i indland
- 07 Offentligt emitterede obligationer i udland
- 08 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor
- 09 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor
- 10 Selvejende institutioner

7.78 Kurstab og kursgevinster i øvrigt

Registreringen sker som udgangspunkt på tidspunktet for afhændelsen og beregnes som forskellen mellem bogført værdi og afhændelsesværdi efter fradrag af handelsomkostninger, dvs. kurtagte, gebyrer m.v.

Registreringen foretages under dranst 4 på følgende udtømmende, *autoriserede grupperinger*:

- 01 Realkreditobligationer
- 02 Kommunekreditforeningsobligationer
- 03 Statsobligationer m.v.
- 04 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande.
- 06 Pantebreve
- 07 Aktier og andelsbeviser
- 08 Andre obligationer
- 10 Tilbagebetalte reservefondsandele

Efter etableringen af Værdipapircentralen kan kursværdien af de enkelte udtrukne obligationer ikke konstateres. Dette indebærer, at en kommune ikke kan skelne mellem, om en udtrukket eller afhændet obligation er erhvervet før 1. januar eller i det indeværende regnskabsår.

Kursgevinsten ved udtrækning eller afhændelse af obligationer inden for en serie, hvor kommunen pr. 31. december havde en beholdning og senere har erhvervet yderligere obligationer, skal derfor beregnes i forhold til et vejjet gennemsnit af værdien pr. 31. december og værdien af senere erhvervede obligationer inden for den pågældende serie.

Det bemærkes, at kommuner, der ønsker at registrere kursgevinsten/-tabet i forhold til den oprindelige købskurs fremfor den regulerede kursværdi pr. 31. december, har mulighed for at anvende følgende fremgangsmåde:

Ved afhændelse eller udtrækning af obligationer registreres forskellen mellem købsværdi (købskurs) og salgsværdi/udtrækningsværdi som kursgevinst eller kurstab på funktion 7.78, og samtidig tilbageføres forskellen mellem købskurs og kursværdi pr. foregående års 31. december som en op- eller nedskrivning over status på hovedkonto 9 med modpost på balancekonto 9.99.

Jf. det i afsnit 7.0 omtalte kontinuitetsprincip, hvorefter der af hensyn til vurdering af det kommunale regnskab ikke bør gennemføres hyppige ændringer i registreringen, vil det være hensigtsmæssigt, at kommunen beslutter at lægge sig fast på den ene af de beskrevne registreringsmåder.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

HOVEDSTADENS UDVIKLINGSRÅD

7.79 Bidrag vedrørende Hovedstadens Udviklingsråd

På denne funktion registreres bidrag vedrørende Hovedstadens Udviklingsråd. Københavns og Frederiksberg kommune samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommune registrerer på funktionen det årlige bidrag til Udviklingsrådets virksomhed. Udviklingsrådet registrerer endvidere den modsvarende indtægt på funktionen. På funktionen er autoriseret to udtømmende grupperinger til registrering af henholdsvis bidrag og efterregulering i forhold til tidligere år. Registreringen foretages på dranst 7.

TILSKUD OG UDLIGNING

Denne hovedfunktion omfatter de generelle og særlige tilskud samt de generelle og sektorspecifikke udligningsordninger.

Tilsvaret til de enkelte udligningsordninger registreres ved anvendelse af hovedart 6, mens tilskud registreres ved anvendelse af hovedart 8. Registreringen foretages under dranst 7.

7.80 Udligning og generelle tilskud

På denne funktion registreres dels nettobeløb, der fremkommer som summen af tilskud og tilsvaret til udligning af forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov, dels det generelle statstilskud og tilskuddet til kommuner med et særligt svagt beskatningsgrundlag.

Registreringen foretages på følgende udtømmende, *autoriserede grupperinger*:

- 01 Kommunal udligning
- 02 Statstilskud til kommuner
- 04 Amtskommunal udligning
- 05 Statstilskud til amtskommuner
- 07 Efterreguleringer

På gruppering 01 henholdsvis 04 registreres kommunens henholdsvis amtskommunens tilskud eller tilsvaret til udligningen af forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

På gruppering 02 henholdsvis 05 registreres det generelle statstilskud, som udbetales til kommuner henholdsvis amtskommuner i henhold til § 10 og § 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud.

På gruppering 07 registreres udgifter og indtægter vedrørende såvel midtvejsreguleringer som endelige efterreguleringer.

Det bemærkes, at tilsvaret og tilskud vedrørende den amtskommunale udligningsordning af AIDS-udgifter indgår i udligningsbeløbene på gruppering 04.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

7.81 Udligning og tilskud vedrørende udlændinge

På denne funktion registreres tilsvaret og tilskud i forbindelse med tilskuds- og udligningsordningerne vedrørende udlændinge. Registreringen foretages på en række *autoriserede* grupperinger, som er gennemgået nedenfor:

01 Udligning vedrørende udlændinge

Her registreres tilsvaret og tilskud til kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrere og flygtninge, og vedrørende sociale udgifter til flygtninge samt tilsvaret og tilskud til kommuner med asylansøgere, jf. § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

05 Efterreguleringer

7.85 Sektorspecifikke udligningsordninger

På denne funktion registreres tilsvaret og tilskud vedrørende de mellemkommunale, sektorspecifikke udligningsordninger.

Registreringen foretages på følgende udtømmende, *autoriserede grupperinger*:

01 Boligstøtteudligning m.v. i hovedstadsområdet

09 Udligning vedrørende bløderpatienter

Vedrørende gruppering 09 bemærkes, at der her alene registreres tilskud fra udligningsordningen. Tilsvaret til udligningsordningen vedrørende bløderpatienter er modregnet i de generelle tilskud og indgår således i de registrerede beløb på funktion 7.80, gruppering 05.

7.86 Særlige tilskud

På denne funktion registreres tilsvaret og tilskud vedrørende de særlige tilskuds- og udligningsordninger.

Det bemærkes, at statsrefusion og tilskud, der udbetales som et led i grundtaksmodellens overgangsordning, ligeledes registreres her.

Der er autoriseret følgende grupperinger.

01 Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner

Her registreres tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner efter § 19 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner samt tilskud efter §§ 19a og 21a..

02 Tilsvaret og tilskud vedrørende kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder

Her registreres tilsvaret og tilskud vedrørende udligningsordningen for kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder, jf. § 20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

- 03 Fast tilskud i forbindelse med grundtaktsmodellens overgangsordning
Her registreres det faste tilskud, der afløser statsrefusionen i forbindelse med grundtaktsmodellen overgangsordning.
- 04 Tilskud til »ø-kommuner«
Her registreres tilskud til kommuner på øer, der består af én eller to kommuner, jf. § 22 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.
- 05 Tilskud vedrørende børn og unge i særligt dagtilbud eller døgnophold jf. grundtaktsmodellens overgangsordning.
Her registreres tilskud på 75.000 kr. pr. barn eller ung i særligt dagtilbud eller døgnophold, jf. § 5, stk. 6 i lov om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejeskeordninger (Indførelse af en grundtaktsmodel for visse sociale ydelser i stedet for delt finansiering).
- 06 Tilskud vedrørende byrdefordelingsmæssige tab
Her registreres tilskud som følge af byrdefordelingsmæssige tab i forbindelse med ændringerne i udlignings- og tilskudsloven samt byrdefordelingsmæssige tab i forbindelse med skattereformen, ændret satsregulering og bruttoficeringen af sociale ydelser, jf. § 19, stk. 2 og stk. 3 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.
- 08 Særligt tilskud til København og Frederiksberg kommuner jf. grundtaktsmodellens overgangsordning
Her registreres særlige tilskud til København og Frederiksberg kommuner, med henblik på at afbøde økonomiske konsekvenser af finansieringsomlægningen, herunder overgangsordningen for de to kommuner, jf. § 5, stk. 11 i lov om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejeskeordninger (Indførelse af en grundtaktsmodel for visse sociale ydelser i stedet for delt finansiering)
- 10 Efterreguleringer

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

UDLIGNING AF KØBSMOMS

7.87 Udligning af købsmoms

På denne funktion registreres indtægter og udgifter vedrørende den mellemkommunale udligning af udgifter til købsmoms, jf. afsnit 2.6.2.

Registreringen foretages under dranst 7, hovedart 6, på efterfølgende udtømmende, *autoriserede grupperinger* Til de enkelte grupperinger skal knyttes følgende bemærkninger.

Gruppering 01 Bidrag til udligningsordning udmeldes af Indenrigsministeriet i juni måned forud for budgetåret. Bidraget afregnes med 1/12 månedligt fra og med 1. april i regnskabsåret til og med 1. marts i det følgende år.

Efterregulering vedrørende to års tidligere momsudligningsbidrag for de kommuner der selvbudgetterer udmeldes i indeværende regnskabsår og afregnes i 4. kvartal.

Gruppering 02 Refusion af købsmoms og gruppering 03 Udgifter til købsmoms budgetlægges med lige store beløb.

Det bemærkes, at da refusionsindtægterne på gruppering 02 registreres som »negative udgifter«, vil gruppering 02 og gruppering 03 for ét bestemt regnskabsår opveje hinanden.

Indholdet af grupperingerne 02 og 03 bestemmes af udgifterne på hovedkonto 0-6, idet refusionsberettiget købsmoms skal opføres på gruppering 03 - og ikke på de enkelte funktioner under hovedkonto 0-6.

På *gruppering 04 Tilbagebetaling af refusion af købsmoms* budgetteres og regnskabsføres tilbagebetaling af momsrefusion i forbindelse med indtægtsdækket driftsvirksomhed (huslejeindtægter), købsmoms af anlægsudgifter ved salg af anlæg inden for 5 år samt tilbagebetaling af 17½ % af tilskud fra fonde, private foreninger, institutioner mv. og EU-anlægstilskud, jf. afsnit 2.6.2.

Vedrørende regnskabsføringen i *supplementsperioden* gælder følgende:

Bidrag, der afregnes den 1. januar, 1. februar og 1. marts, restanceføres i regnskabet for foregående regnskabsår.

Købsmomsrefusion opgjort på grundlag af supplementsregnskabet skal - i det omfang refusionen først udbetales efter supplementsperiodens afslutning - restanceføres i regnskabet for foregående regnskabsår.

SKATTER

7.90 Kommunal og amtskommunal indkomstskat

På denne funktion registreres indtægter og udgifter i forbindelse med kommunal og amtskommunal indkomstskat. Registreringen sker under dranst 7 på udtømmende, *autoriserede grupperinger*.

På gruppering 01 registreres den budgetterede udskrivning af kommunal og amtskommunal indkomstskat af selvangivne indkomster, som udbetales af Skatteministeriet i form af 1/12-rater i løbet af regnskabsåret. Det gælder både

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

for kommuner, som har valgt at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget og for kommuner, som har valgt at lægge et statsgaranteret udskrivningsgrundlag til grund for skatteudskrivningen. Det budgetterede provenu af ligningsforhøjelser registreres på gruppering 03.

På gruppering 02 budgetteres og regnskabsføres for lidt eller for meget modtaget forskudsbeløb af indkomstskat, som afregnes to år efter kalenderåret. For kommuner og amtskommuner, som har valgt et statsgaranteret udskrivningsgrundlag det pågældende kalenderår, budgetteres og regnskabsføres for lidt eller for meget modtaget forskudsbeløb af ligningsproveneru m.v.

Det bemærkes, at for kommuner eller amtskommuner som har valgt selv at budgettere udskrivningsgrundlaget, registreres det af Skatteministeriet pålagte procenttillæg vedrørende for meget eller for lidt udbetalt forskudsbeløb også på grupperingen.

På gruppering 03 registreres det beløb, som kommuner og amtskommuner har budgetteret med til foreløbig dækning af ligningsproveneru.

På gruppering 04 registreres afregning til staten af ikke-inddrevne kommunale indkomstskatterestancer, mens kommunens andel af inddrevne indkomstskatter, som udbetales af staten til kommunen, registreres på gruppering 05. Det bemærkes, at afregningen med staten af indkomstskatterestancer skal registreres på status som en op- eller nedskrivning af tilgodehavendet på staten på funktion 9.13.

På *gruppering 06* registreres afregning med staten som følge af det skrå skateloft.

Efterreguleringer, indgående afskrevne indkomstskatter, uerholdelige og eftergivne indkomstskatter, afregning af indkomstskatter med andre kommuner samt udbetaling i henhold til lov om negativ indkomstskat registreres på *grupperingerne 07-09*. Renteudgifter og -indtægter vedrørende disse beløb registreres på funktion 7.15.

7.91 Ejendomsværdiskat

På denne funktion registreres indtægter og udgifter ved ejendomsværdiskat jf. lov om en kommunal og amtskommunal ejendomsværdiskat. Registreringen foretages under dranst 7.

01 Forskudsbeløb af ejendomsværdiskat

Her registreres forskudsbeløb af ejendomsværdiskat.

03 Efterreguleringer

Her budgetteres og regnskabsføres for lidt eller for meget modtaget forskudsbeløb af ejendomsværdiskat, som afregnes tre år efter kalenderåret.

På gruppering 04 registreres afregning til staten af ikke-inddrevne kommunale ejendomsværdiskatterestancer, mens kommunens andel af inddrevne ejendomsværdiskatter, som udbetales af staten til kommunen, registreres på gruppering 05. Det bemærkes, at afregningen med staten af ejendomsværdiskatterestancer skal registreres på status som en op- eller nedskrivning af tilgodehaven

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

det til staten på funktion 9.13.

7.92 Selskabsskat m.v.

På denne funktion registreres indtægter og udgifter vedrørende skat af aktieselskaber m.v. efter selskabsskatteloven og af fonde efter fondsbeskatningsloven. Registreringen foretages under dranst 7 på følgende *autoriserede gruppering*:

01 Afregning af selskabsskat m.v.

Her registreres den kommunale andel af selskabsskatter m.v. af selskaber, der er hjemmehørende i kommunen samt beløb til viderefordeling til henholdsvis fra andre kommuner.

7.93 Anden skat på lignet visse indkomster

På denne funktion registreres indtægter og udgifter vedrørende anden skat på lignet visse indkomster. Registreringen foretages under dranst 7 på følgende *autoriserede grupperinger*:

01 Kommunal indkomstskat af statsinstitutioner

02 Andel af bruttoskat efter § 48 E i kildeskatteloven

04 Kommunens andel af skat af dødsboer

05 Indkomstskat af dødsboer, der ikke omfattes af kildeskatteloven

7.94 Grundskyld

På denne funktion registreres indtægter og udgifter vedrørende grundskyld. Grundskyld registreres under dranst 7 på gruppering 01 Grundskyld.

Tilskud til kommuner med provenutab som følge af loftet over grundskyldspromillen over landbrugsejendomme m.v., samt tilskud til kommuner med provenutab som følge af loft over den afgiftspligtige grundværdi registreres på gruppering 02 Tilskud vedrørende nedsat grundskyld.

7.95 Anden skat på fast ejendom

På denne funktion registreres indtægter og udgifter vedrørende anden skat på fast ejendom. Registreringen foretages under dranst 7 på følgende *autoriserede grupperinger*:

02 Dækningsafgift af offentlige ejendomme

03 Dækningsafgift af forretningsejendomme

7.96 Øvrige skatter og afgifter

På denne funktion registreres indtægter og udgifter vedrørende afgifter af pensionsordninger m.v. og afgifter efter ligningsloven samt øvrige skatter og afgifter. Der er autoriseret følgende grupperinger under dranst 7:

01 Afgifter af pensionsordninger m.v.

04 Efterbetaling og bøder

05 Frigørelsesafgift

På gruppering 01 registreres den kommunale andel af afgifter af pensionsordninger m.v. samt af afgifter efter ligningslovens §§ 7 N og 14 C.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Det bemærkes, at skatteprovenuet af udbetalinger fra pensionsordninger, der indgår i den kommunale og amtskommunale indkomstskat, registreres på funktion 7.90.

Gruppering 05 anvendes til registrering af kommunens andel af pålignede frigørelsesafgifter. Rente af kommunens andel af henstandsbeløb registreres på funktion 7.25.

Statens andel af de indbetalte beløb registreres på funktion 7.52, hvorfra afregning kan ske til staten.

Ved ydet henstand debiteres funktion 7.25 for det samlede beløb, mens statens andel krediteres funktion 7.52, og kommunens andel krediteres funktion 7.96.

Ved indbetaling af henstandsbeløb krediteres funktion 7.25. Herefter kan statens andel afregnes, jf. funktion 7.52.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2001

Hovedkonto 8 Balanceforskydninger

Hovedkonto 8 omfatter:

- Finansforskydning (funktionerne 8.01-8.62)
- Afdrag på lån (debetsiden på funktionerne 8.63-8.78)
- Lånoptagelse (kreditsiden på funktionerne 8.63-8.78)
- Forskydning i gæld vedrørende finansielt leasede aktiver (funktion 8.79)
- Forskydning i beholdningen af anlægsaktiver og omsætningsaktiver (8.81-8.87)
- Forskydning i egenkapitalen (funktionerne 8.91-8.94)

På hovedkonto 8 vises forskydningerne i kommunens balance. I modsætning hertil viser funktionerne 9.01-9.94 beholdningerne i kommunens balance.

Det bemærkes, at der - som en undtagelse fra hovedreglen vedrørende specifikationer til budgettet - for hovedkonto 8 gælder, at mindstekravet til specifikationsgraden er fastsat til hovedfunktionsniveau. Dette gælder dog ikke for hovedfunktionen, "FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN". For denne hovedfunktion udformes specifikationer til budgettet i overensstemmelse med de generelle regler, jf. afsnit 5.2.6.d.

Som en undtagelse fra det i øvrigt anvendte bruttoposteringsprincip budgetteres og bogføres forskydninger på funktionerne 8.01 til 8.62 som nettoforskydninger for hver funktion.

I konsekvens heraf skal der ved registreringen af disse finansforskydninger funktionsvis enten benyttes hovedart 6 eller hovedart 8. På funktion 8.52 er det dog autoriseret at benytte hovedart 8. Såfremt kommunen ønsker det, kan debit og kredit registreres på hver sin konto, f.eks. ved opdeling på grupperinger.

FORSKYDNINGER I LIKVIDE AKTIVER

8.01 Kontante beholdninger

På denne funktion registreres forskydninger i kontanter, checks, postanvisninger m.v. - ved egentlige centrale kasser, ved lokale kasser samt ved faste forskudskasser og byttepengekasser. Ved midlertidige forskudskasser kan eventuelt anvendes funktion 8.16.

Registrering sker ved egentligt kasser dagligt og ved forskudskasser, når afregning foretages.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2001

Registrering af debetbevægelser sker ved modtagelse af kontanter m.v.

Registrering af kreditbevægelser sker ved udbetaling, respektive indsætning af kontakter m.v. på konto i pengeinstitut. Veksling af checks til kontanter registreres sædvanligvis ikke særskilt.

8.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

På denne funktion registreres forskydninger i indskud i pengeinstitutter m.v.

Registrering af debetbevægelser sker for egne indsætninger, når disse foretages, dvs. samtidig med indsætningen.

Øvrige indsætninger registreres på datoen for modtagelse af advisibilag, kontoudtog fra bank eller ved ajourføring af bankbog.

Registrering af kreditbevægelser sker for egne hævnings, når disse foretages, dvs. samtidig med afsendelsen af checks eller giromateriale. Andre hævnings registreres på datoen for modtagelsen af advisibilag eller kontoudtog. Gebyrer knyttet til indskud registreres under 7.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

8.08 Realkreditobligationer

8.09 Kommunekreditforeningsobligationer

8.10 Statsobligationer m.v.

| 8.11 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande

På disse funktioner registreres forskydninger i kommunens obligationsbeholdning.

Registreringen foretages under dranst 5 på følgende *autoriserede grupperinger*:

- 01 Tilgang
- 02 Afgang

Registrering af debetbevægelser sker på datoen for modtagelse af rådighed over obligationerne. Disse registreres til samme dags kursværdi. Eventuelt kurstab ved låneoptagelse registreres på funktion 7.77.

Registrering af kreditbevægelser sker ved salg og udtrækning. Registreringen foretages til den bogførte kursværdi ved erhvervelsen, henholdsvis ved sidste årsafslutning. Kursgevinst eller kurstab registreres på funktion 7.78.

Funktion 8.08 omfatter obligationer udstedt af realkreditinstitutter, pengeinstitutter m.v.

Funktion 8.09 omfatter obligationer udstedt af Kommunekredit samt andre dansk møntede obligationer udstedt af danske kommuner. Funktion 8.10 omfatter værdipapirer udstedt af den danske stat, herunder statsobligationer, statsgældsbeviser, statslån med variabel rente og skatkammerbeviser.

Funktion 8.11 omfatter forskydninger i udenlandske realkredit- og statsobligationer, som er udstedt et EU/EØS-land, i en EU/EØS-møntenhed og noteret på en fondsbørs i et EU/EØS-land, jf. § 6, stk. 1 i bekendtgørelse om anbringelse af fondes midler og bestyrelsesvederlag m.v.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1998

FORSKYDNINGER I TILGODEHAVENDER HOS STATEN

8.12 Refusionstilgodehavender

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende opgjorte restrefusioner. For lidt modtaget refusion debiteres, mens for meget modtaget refusion krediteres.

8.13 Andre tilgodehavender

På denne funktion registreres forskydninger i andre tilgodehavender hos staten.

Registrering af debetbevægelser sker senest i forbindelse med regnskabsårets udløb. Registrering af kreditbevægelser sker ved indbetalingen.

FORSKYDNINGER I KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT

8.14 Tilgodehavender i betalingskontrol

8.15 Andre tilgodehavender

På disse funktioner registreres forskydninger i tilgodehavender hos borgere og kunder. Registreringen sker ved udsendelse af regning eller efter kommunens nærmere bestemmelse.

På funktionerne kan endvidere registreres forskydninger i såvel tilsvares- som restancekonti vedrørende underholdsbidrag. Registrering kan i stedet ske på funktion 8.36 eller 8.48, jf. konteringsreglerne for disse funktioner.

Registrering af debetbevægelser sker senest i forbindelse med regnskabsårets udløb. Registrering af kreditbevægelser sker ved indbetalingen.

8.16 Forudbetalte udgifter

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende forudbetalt løn, pensioner m.v.

Det bemærkes, at kommunerne med virkning fra den 1. juli 1998, får tilkendelseskompetencen på førtidspensionsområdet. Dette betyder at der fra denne dato, ikke længere skal registreres udgifter vedrørende forskud på pension på nærværende funktion. I sager hvor der den 1. juli 1998 udbetales forskud på pension efter reglerne i pensionslovens § 35, kan der dog fortsat udbetales forskud efter de indtil denne dato gældende regler.

Funktionen skal anvendes til registrering af de i december måned forud udbetalte beløb vedrørende nyt regnskabsår. Efter den enkelte kommunes bestemmelse kan funktionen endvidere anvendes til løbende periodisering af de omhandlede forudbetalinger.

Registrering af debetbevægelser sker på udbetalingstidspunktet. Forudbetalt løn og pension kan enten registreres med bruttobeløbene (indeholdelser af A-skat m.v. registreres på funktion 8.59) eller alene med nettoforudbetalingen.

Registrering af kreditbevægelser sker ved afvikling af forskudsbeløbet, henholdsvis ved overførsel til den relevante konto i ny regnskabsperiode (år). Det bemærkes, at forud modtaget refusion registreres på funktion 8.51.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1998

8.17 Mellemregninger med foregående og følgende regnskabsår

Denne funktion anvendes ved årsskiftet som periodeafgrænsningskonto for indtægter, som vedrører det gamle regnskabsår, men først indbetales i nyt regnskabsår.

Funktionen kan endvidere anvendes som periodeafgrænsningskonto for udgifter, som vedrører nyt regnskabsår, men som udbetales inden 1. januar.

Anvendelsen af kontoen er frivillig, jf. konteringsreglerne til funktion 8.60.

8.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst

På denne funktion registreres forskydninger i selvejende institutioners likvide aktiver og tilgodehavende samt forudbetalinger af såvel kort- som langfristet karakter over for andre end overenskomstkommunen.

Registrering sker i samme takt som registreringen af den selvejende institutions øvrige udgifter og indtægter i kommunens regnskab.

8.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner

På denne funktion registreres forskydninger i tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner.

Registrering af debetbevægelser sker senest i forbindelse med regnskabsårets udløb. Registrering af kreditbevægelser sker ved indbetalingen.

FORSKYDNINGER I LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

8.20 Pantebreve

På denne funktion registreres forskydninger i beholdningen af pantebreve i forbindelse med salg af fast ejendom eller udlån mod pant i fast ejendom, som ikke skal registreres på særskilte funktioner. Registreringen foretages til den nominelle værdi.

Registrering af debetbevægelser sker i forbindelse med salget af ejendommen eller ved udbetaling af lånet. Endvidere debiteres kontoen på terminsdato med rentetilskrivning, såfremt der er aftalt rentehenstand.

Registrering af kreditbevægelser sker ved indfrielse af lån samt - på terminsdato - ved afdrag på lån.

8.21 Aktier og andelsbeviser m.v.

På denne funktion registreres forskydninger i aktier, andelsbeviser og indskudsbeviser.

På funktionen registreres indskud, der har karakter af kapitalindskud. Det vil sige indskud, der registreres af den modtagende virksomhed som en del af egenkapitalen, og giver kommunen rettigheder og pligter som medejer af virksomheden.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

Det bemærkes, at tilskud, der ydes som drifts- eller anlægsudgift, og medfører en eventualrettighed, ikke registreres på denne funktion, men opføres på garanti- og eventualrettighedsfortegnelsen.

Registreringen af debetbevægelser sker ved erhvervelse af aktiverne. Registreringen sker til anskaffelsesværdi.

Registreringen af kreditbevægelser sker til bogført værdi ved afhændelse af aktiverne.

Eventuelt kurstab eller -gevinst i forbindelse med handel med aktiverne registreres på funktion 7.78.

Der er på funktionen på dranst 5 Finansforskydninger oprettet en gruppering til registrering af netvirksomheders ejerandele i elforsyningsselskaber.

8.22 Tilgodehavender hos grundejere

På denne funktion registreres forskydninger i langfristede tilgodehavender hos grundejere for udført vej- og kloakarbejder samt for istandsættelse af gader og veje, der overtages som offentlige.

Registrering af debetbevægelser sker i forbindelse med opgørelse af tilgodehavendet med modpost på hovedkonto 0 eller 2. I perioden, hvor kommunen udfører arbejdet, kan rentetilskrivning også debiteres kontoen. Endelig kan kontoen debiteres ved betaling til pengeinstitut for uopfyldte lån, som kommunen har afgivet garantiforpligtelse for.

Registrering af kreditbevægelser sker ved indfrielse samt - på terminsdato ved afdrag af lån.

8.23 Udlån til beboerindskud

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende udlån til borgerne til betaling af beboerindskud og forskydninger vedrørende beløb ydet til dækning af disse indskud. Endvidere registreres indfrielse af uopfyldte boligindskudslån, inklusive renter, som kommunen har afgivet garantiforpligtelse for. Statens andel registreres på funktion 8.52.

Registrering af debetbevægelser sker i forbindelse med udbetaling af lånet, respektive indfrielse af uopfyldte lån i pengeinstitutter.

Registrering af kreditbevægelser sker ved tilbagebetaling af lånet.

Eventuelle indgåede beløb vedrørende indeksregulering af boligindskud indtægtsføres direkte på funktion 7.23 samt - for statens andel - på funktion 8.52.

8.24 Indskud i landsbyggefonden m.v.

På denne funktion registreres forskydninger i udlån til fonden til finansiering af opførelse af ejendomme samt driftsstøttelån m.v. til kollegier.

Registrering af debetbevægelser sker ved udbetaling af kommunens låneandel. Registrering af kreditbevægelser sker ved tilbagebetalingen.

På funktionen er autoriseret en gruppering til registrering af indskud af grundkapital i private ældreboliger og tilbagebetalingen af indskud fra landsbyggefonden.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003

Der henvises i øvrigt til konteringsreglerne vedrørende ældreboliger på funktion 5.30.

8.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender

På denne funktion registreres forskydninger i lån til betaling af ejendomsskatter, efterlevelseshjælp ydet som lån, henstandsbeløb vedrørende frigørelsesafgift, boligindskud ved kommunens indgåelse af egne lejemål samt tilgodehavender, for hvilke der er indrømmet afdragsvis betaling ud over ét år, og som ikke skal registreres på særskilte funktioner.”

På funktionen registreres endvidere indskud i virksomheder, der har karakter af lån til virksomheden. Der er tale om et indskud, når kommunen ikke herved pådrager sig pligter eller rettigheder i forhold til virksomheden eller dennes kreditorer udover dem, der udtrykkeligt er nævnt i låneaftalen. Indskuddet indgår i virksomhedens regnskab under fremmedkapital og ikke under egenkapital.

Det bemærkes, at tilskud, der ydes som drifts- eller anlægsudgift og medfører en eventualrettighed, ikke registreres på denne funktion, men opføres på garanti- og eventualrettighedsfortegnelsen.

Det bemærkes endvidere, at eventuelle lån til selvejende sociale institutioner med overenskomst altid skal registreres efter de særlige regler for regnskabsføring for disse institutioner.

Registrering af debetbevægelser sker ved tilgodehavendets opståen, det vil sige når ejendomsskatterne forfalder til betaling, ved indgåelse af lejemål, ved indgåelse af kontraktforhold i forbindelse med salg på ratevilkår, eller når der i øvrigt opstår et tilgodehavende, der ikke vil blive afviklet inden for et år.

Endvidere debiteres kontoen med rentetilskrivning vedrørende henstandsbeløb for ejendomsskatter samt eventuelt med rentetilskrivning på andre forhold efter særlig aftale.

Registrering af kreditbevægelser sker ved tilbagebetaling af henstandsbeløb, ved tilbagebetaling af indskud ved lejemålets ophør og i øvrigt ved afvikling af tilgodehavende.

På funktionen er *autoriseret* en gruppering 01 Efterlevelseshjælp ydet som lån (§ 85 a, stk. 7 i lov om aktiv socialpolitik). På grupperingen registreres forskydninger i efterlevelseshjælp ydet som lån. Statens andel af efterlevelseshjælp ydet som lån registreres på funktion 8.52 Anden gæld. Endvidere er der autoriseret en gruppering 02 til registrering af forskydninger i lån til betaling af ejendomsskatter.

8.26 Ikke-likvide obligationer

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende obligationer, som ikke er henført til funktionerne 8.08-8.11.

Der kan være tale om obligationer udstedt af selskaber, virksomheder m.v., der bl.a. er erhvervet med henblik på økonomisk støtte til formålet.

Registrering af debetbevægelser sker på datoen for modtagelse af rådigheden over obligationer og registreres til samme dags kursværdi.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2000

Registrering af kreditbevægelser sker ved salg eller udtrækning til den bogførte kursværdi ved erhvervelsen, henholdsvis ved sidste års afslutning. Kursgevinst eller kurstab registreres på funktion 7.78.

8.27 Deponerede beløb for lån m.v.

På denne funktion registreres indsætning og hævnning af beløb, der er deponeret i pengeinstitutter i forbindelse med optagelse af lån, garantistillelse eller indgåelse af lejemål eller leasingaftaler i forbindelse med bygninger eller anlæg i øvrigt, jf. Indenrigsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

FORSKYDNINGER I AKTIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

Under denne hovedfunktion registreres forskydninger i krav på tredjemand, modtaget fra andre kommuner eller fra staten med henblik på opkrævning. Det samme gælder forskydninger i aktiver, der modtages fra staten til videreforsendelse til borgerne.

Kommunen kan i stedet beslutte at foretage registreringen på funktion 8.14, 8.15 eller på 8.48, 8.49.

Modposterings registreres normalt på funktion 8.48 eller 8.49. Hvis kommunen har besluttet at registrere aktivet på funktion 8.14 eller 8.15, kan modposteringsen også foretages på disse funktioner.

8.36 Kommuner og amtskommuner m.v.

På denne funktion registreres forskydninger i krav på tredjemand, modtaget fra andre kommuner med henblik på opkrævning.

Registreringen af debetbevægelser sker ved modtagelse af anmodningen med kravet pålydende. Registrering af kreditbevægelser sker ved indbetalinger eller ved bortfald af krav.

8.37 Staten

På denne funktion registreres forskydninger i krav på tredjemand, modtaget fra staten med henblik på opkrævning. Kravene kan f.eks. vedrøre diverse skatter og afgifter m.v.

Endvidere registreres på denne funktion forskydninger i aktiver, der modtages fra staten til videreforsendelse til borgerne, f.eks. postgiroanvisninger vedrørende sluskskat.

Registreringen af debetbevægelser sker ved modtagelse af anmodningen med kravets pålydende, respektive ved modtagelse af postgiroanvisninger.

Registreringen af kreditbevægelser sker ved indbetalinger, ved bortfald af krav eller ved udlevering af aktiver.

FORSKYDNINGER I AKTIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

8.40 Beskyttelsesrumspulje

På denne funktion registreres forskydninger i aktiver vedrørende beskyttelsesrumspuljen. Det drejer sig om indbetalinger til beskyttelsesrumspuljen og om indtægtsføring af forrentningen af midlerne i puljen. Endvidere udgiftsføres beløb svarende til afholdte anlægsudgifter vedrørende beskyttelsesrumspuljen og tilskud ydet til opførelse af beskyttelsesrum.

Det bemærkes, at indbetalinger til beskyttelsesrumspuljen af hensyn til eventuel tilbagebetaling skal kunne henføres til den enkelte bidragyder og bygning.

I forbindelse med regnskabsafslutningen udgiftsføres på funktionen et beløb svarende til de afholdte anlægsudgifter vedrørende beskyttelsesrumspuljen, som er afholdt på hovedkonto 0-6. Beløbet modposteres som en indtægt på de funktioner på hovedkonto 0-6, hvor anlægsudgiften vedrørende opførelsen af de offentlige beskyttelsesrum i øvrigt er opført. Tilsvarende udgiftsføres på funktionen de tilskud, som er ydet til opførelse af sikringsrum på hovedkonto 0-6. Tilskuddet indtægtsføres på hovedkonto 0-6 på de funktioner, som vedrører de kommunale institutioner, hvortil der er ydet tilskud til opførelse af sikringsrum.

Endvidere indtægtsføres på kontoen rentetilskrivningen vedrørende beskyttelsesrumspuljen. Modposteringen foretages på funktion 7.56.

8.41 Alderssparefond

På denne funktion registreres forskydninger i alderssparefondens indskud i pengeinstitut.

Registrering af debetbevægelser sker ved indsættelse af fondens midler i pengeinstitut. Registrering af kreditbevægelser sker ved hævning af fondens midler i pengeinstitut.

8.42 Legater

På denne funktion registreres forskydninger i likvide aktiver, der tilhører legater, dvs. værdipapirbeholdninger og indskud på konti i pengeinstitutter samt ejendomsværdier.

Registrering af debetbevægelser sker ved modtagelse af værdipapirer i forbindelse med ny kapital, ved køb af værdipapirer og ved indskud i pengeinstitut. Modtagne ejendomme registreres til ejendomsværdi.

Registrering af kreditbevægelser sker ved udtrækning af obligationer, ved afdrag på pantebreve og ved hævning af indskud i pengeinstitut.

Registreringen sker på tidspunktet for den pågældende hændelse, når kommunen selv er administrerende, og på tidspunktet for modtagelse af meddelelse fra pengeinstitut m.v., når administration sker hos dette.

Værdipapirer kan efter den enkelte kommunes bestemmelse registreres til kursværdi eller til nominal værdi.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

8.43 Deposita

På denne funktion registreres forskydninger i aktiver vedrørende deposita. Alternativt kan registreringen, efter kommunens beslutning, ske i kontrolkartoteket eller på funktion 8.47, hvortil der i øvrigt henvises.

Registreringen af debetbevægelser sker ved modtagelse af aktivet og registrering af kreditbevægelser ved tilbagelevering.

8.44 Parkeringsfond

På denne funktion registreres forskydninger i aktiver vedrørende parkeringsfonden. Det bemærkes, at indbetalinger til parkeringsfonden af hensyn til eventuel tilbagebetaling skal kunne specificeres på de enkelte bidragydere.

I forbindelse med regnskabsafslutningen indtægtsføres på hovedkonto 2 et beløb for afholdte udgifter i forbindelse med etablering af parkeringspladser, jf. konteringsreglerne til funktion 2.22. Beløbet modposteres på funktion 8.44. Endvidere indtægtsføres på funktionen en eventuel rentetilskrivning vedrørende parkeringsfonden. Modposteringen foretages på funktion 7.56.

FORSKYDMNGER I PASSIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

8.45 Alderssparefond

På denne funktion registreres forskydninger i de omfattede personers og kommuners indskud i fonden samt de fra fonden udbetalte beløb.

Registrering af debetbevægelser sker ved udbetaling fra fonden. Registrering af kreditbevægelser sker dels ved indbetaling til fonden, dels ved renteindtægter af fondens aktiver.

8.46 Legater

På denne funktion registreres forskydninger i passiver tilhørende legater, dvs. selve legatkapitalen, dennes driftsregnskab samt eventuel prioritetsgæld vedrørende fast ejendom.

Registrering af debetbevægelser sker i forbindelse med betaling af legatportioner, renter af prioritetsgæld og andre ejendomsudgifter vedrørende legater, ved henlæggelser til kapitalen samt ved afdrag på prioritetsgæld.

Registrering af kreditbevægelser sker ved tilgang af ny kapital, ved kursgevinster i forbindelse med køb af obligationer samt ved overførte driftsbeløb til legatkapitalen. Endvidere krediteres renteindtægter af værdipapirer m.v. samt huslejeindtægter og aktieudbytter.

Endelig krediteres for optagelse af lån i fast ejendom.

Værdipapirer kan efter den enkelte kommunes bestemmelse registreres til kursværdi eller til nominel værdi.

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

8.47 Deposita

På denne funktion registreres forskydninger i kapital, som kommunen modtager:

- *Til opbevaring*
- *Som depositum* for tilbudsmateriale
- *Som sikkerhed* for betaling til kommunen af forfaldne skatter, vareleverancer og arbejde samt for leverandørers opfyldelse af kontrakter.

Kommunen kan beslutte, at kapital, der enten modtages til opbevaring eller som depositum for tilbudsmateriale, ikke skal registreres i kommunens regnskab, men i kontrolkartotek eller lignende.

Kapital til opbevaring og deposita, der i henhold til beslutning skal registreres i kommunens regnskab, samt kapital, der tjener som sikkerhed, skal registreres (kredit) på denne funktion.

Såfremt der er tale om andre aktiver end kontanter, kan kommunen selv bestemme, om modposteringen skal ske på funktion 8.43 eller på nærværende funktion.

Registreringen af debetbevægelser sker ved tilbagebetaling eller frigivelse samt ved indlevering af deposita i form af aktiver, når det er besluttet at modpostere disse på nærværende funktion.

Registrering af kreditbevægelser sker ved modtagelse, uanset om der er tale om kontanter eller andre aktiver.

FORSKYDNINGER I PASSIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

Under denne hovedfunktion registreres forskydninger i tilsvær over for andre kommuner eller staten vedrørende krav modtaget til opkrævning. Endvidere registreres forskydninger i aktiver, der er modtaget til videreforsendelse (passivside) samt beløb, der er modtaget til udbetaling.

Kommunen kan beslutte, at registreringen i stedet foretages på funktion 8.14 eller 8.15.

Modpostering registreres normalt på funktion 8.36 eller 8.37.

Kommunen kan ligeledes her beslutte, at registrering af modposten (aktivet) i stedet skal ske på nærværende funktioner.

8.48 Kommuner og amtskommuner m.v.

På denne funktion registreres forskydninger i tilsvær over for andre kommuner vedrørende krav på tredjemand, hvor kommunen er anmodet om at bistå ved opkrævningen.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000

Som eksempler kan nævnes kommunernes opkrævning af amtskommunal grundskyld og amtskommunal andel af lån til betaling af ejendomsskatter.

Registrering af debetbevægelser sker ved afregning til den anmodende kommune af de opkrævede beløb eller ved bortfald af krav.

Registrering af kreditbevægelser sker ved modtagelse af anmodningen med kravets pålydende.

8.49 Staten

På denne funktion registreres forskydninger i tilsvarende for staten vedrørende:

- Krav, der er modtaget eller beregnet til opkrævning
- Aktiver, der er modtaget til videreforsendelse eller udlevering
- Beløb, der er modtaget til udbetaling til tredjemand, f.eks. statstilskud til forbedring af boligmassen

Registrering af debetbevægelser sker ved afregning til staten af de opkrævede beløb eller ved bortfald af krav, ved udlevering af modtagne aktiver samt ved udbetaling af tilskud til tredjemand.

Registrering af kreditbevægelser sker ved modtagelse af anmodning om opkrævning med kravets pålydelse, ved modtagelse af aktiver til videreforsendelse eller udlevering samt ved modtagelse af beløb til udbetaling til tredjemand.

Det bemærkes, at kommunen kan beslutte, at postgiroanvisninger vedrørende slutskat og lignende ikke registreres i kommunens regnskab, men føres i kontrolkartotek.

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

8.50 Kassekreditter og byggelån

Denne funktion anvendes, når der med et pengeinstitut er truffet aftale om benyttelse af kassekreditter og byggelån.

Det bemærkes, at forbigående overtræk på check-, folio- eller kontokurantkonti forbliver på funktion 8.05.

Registrering af debetbevægelser sker ved direkte indsætning af midler eller ved overførsel fra andre bankkonti samt ved den endelige prioritering til afløsning af byggelånet.

Registrering af kreditbevægelser sker ved træk på kontoen, herunder renter og provision.

På funktionen registreres endvidere kreditbevægelser ved udstedelse af certifikater til den udstedte kurs, mens debetbevægelserne ved indløsning sker til kurs 100. Ligeledes skal låneprovenuet ved REPO-forretninger uanset løbetiden krediteres på denne funktion.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

8.51 Forudbetalt refusion

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende forudbetalt statsrefusion i henhold til de sociale love m.fl. Funktionen skal anvendes til de i december måned modtagne forskudsrefusioner for januar måned. Efter den enkelte kommunes bestemmelse kan funktionen endvidere anvendes til løbende periodisering af refusionsindtægterne.

Registrering af debetbevægelser sker ved overførsel i efterfølgende måned/år af de modtagne forskudsbeløb til funktionerne på hovedkonto 0-6 eller på funktion 8.52. Registrering af kreditbevægelser sker, når beløb modtages.

8.52 Anden gæld

På denne funktion registreres forskydninger i gæld til eller tilgodehavender hos staten. Der er tale om statens andel af beboerindskudslån, statens andel af efterlevelseshjælp ydet som lån, statens andel af frigørelsesafgift samt udgifter til sociale pensioner m.v., hvortil staten yder 100 pct. refusion.

Det drejer sig om grundbeløb m.v. af sociale pensioner, hvortil staten yder 100 pct. refusion, børnetilskud og udlæg af underholdningsbidrag samt sygedagpenge og dagpenge vedrørende graviditet, barsel og adoption, hvortil staten yder 100 pct. refusion. Endvidere drejer det sig om ATP-bidrag samt ATP-bidrag jf. integrationsloven, hvortil staten yder 100 pct. refusion. Desuden registreres her supplerende opsparingsordning for førtidspensionister. Endelig drejer det sig om orlovsydelse til ikke-forsikrede lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende

Der er til registrering af de sociale pensioner m.v. *autoriseret* følgende *grupperinger*:

- 01 Folkepension
- 02 Folkepension til repatrierede
- 03 Højeste og mellemste førtidspension
- 05 Almindelig og forhøjet almindelig førtidspension
- 07 Delpension
- 09 Børnetilskud
- 10 Ikke-forskudsvise udlagte underholdsbidrag
- 11 Forskudsvise udlagte underholdsbidrag
- 12 Sygedagpenge til lønmodtagere hos forsikrede arbejdsgivere (§ 27)
- 13 Sygedagpenge i øvrigt
- 14 Dagpenge ved graviditet, barsel og adoption
- 15 ATP-bidrag
- 16 Orlovsydelse til ikke-forsikrede lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende
- 17 ATP-bidrag jf. integrationsloven
- 18 Supplerende opsparingsordning for førtidspensionister
- 90 Refusion af offentlige pensioner
- 92 Refusioner af børnetilskud
- 93 Refusion af supplerende opsparingsordning for førtidspensionister

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

- 94 Refusion af andre familieydelse
- 95 Refusion af dagpengeydelse
- 96 Refusion af orlovsydelse
- 97 Refusion af ATP-bidrag
- 98 Refusion af ATP-bidrag jf. integrationsloven

Det bemærkes, at der vedrørende gruppering 13 Sygedagpenge i øvrigt bør foretages en særskilt registrering (undergruppering) af forskudsvis udlagte sygedagpenge. Den særskilte registrering foretages af hensyn til opgørelse og afstemning af udlæg.

Samtlige beløb registreres under dranst 5 på under hovedart 8. For ydelser, hvor staten yder 100 pct. refusion, registreres refusionen på art 8.6 Statstilskud, hvorimod udbetalinger registreres direkte på hovedart 8 eller på en frivillig art herunder.

Det bemærkes endvidere, at udgifter til personlige tillæg til pensionen (personlige tillæg, helbredstillæg mv.) samt refusion heraf registreres på funktion 5.67.

Registrering af debetbevægelser sker ved udbetaling eller afregning. Registrering af kreditbevægelser sker i forbindelse med registrering af statens andel af beboerindskudslån og henstand med frigørelsesafgift samt ved indbetalinger, herunder modtagne refusionsbeløb.

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

8.53 Kirkelige skatter og afgifter

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende kirkelige skatter og afgifter.

Registreringen foretages under dranst 5 på følgende udtømmende, *autoriserede grupperinger*

- 01 Forskudsbeløb af kirkeskat
- 02 Afregning af forskelsbeløb
- 03 Forskudsbeløb af ligningsprovenu
- 04 Afregning af kirkeskatterestancer
- 05 Inddrevne kirkeskatterestancer
- 06 Tilskud fra præsteembedernes fællesfond
- 07 Efterreguleringer
- 08 Uerholdelige og eftergivne kirkeskatter
- 10 Indgåede afskrevne kirkeskatter
- 11 Afregning af kirkeskat med andre kommuner
- 12 Efterbetaling og bøder
- 13 Landskirkeskat
- 14 Præstegårdskassen
- 15 Kirkekassen

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

Registrering af debetbevægelser sker, når beløb udbetales til de kirkelige myndigheder og ved afregning af skyldigt mellemværende med Skatteministeriet i forbindelse med maj afregningen.

Registrering af kreditbevægelser omfatter kirkelige skatter og afgifter, der modtages fra Skatteministeriet, tilskud fra præsteembedernes fællesfond samt bøder, efterbetalinger m.v.

8.54 Andre kommuner og amtskommuner

På denne funktion registreres forskydninger i gæld til andre kommuner og amtskommuner.

Registrering af debetbevægelser sker ved udbetaling. Registrering af kreditbevægelser sker i forbindelse med registrering af udgifterne på de forskellige driftskonti m.v.

8.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager

8.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager

På disse funktioner registreres forskydninger i gæld til borgere og leverandører. Forskydninger i gæld, som afvikles via edb-remitteringssystemer, kan registreres på funktion 8.56.

Registrering af debetbevægelser sker ved udbetaling. Registrering af kreditbevægelser sker i forbindelse med registrering af udgifterne på de forskellige driftskonti m.v.

8.58 Edb fejlopsamlingskonto

Denne funktion anvendes ved edb-regnskabssystemer til registrering af posteringer, der ikke kan accepteres af de logiske bogføringskontroller.

Registrering af bevægelser via edb-systemet sker automatisk, mens rettelser af fejl i almindelighed må foretages manuelt, når årsagen til fejlen er fundet.

Alle fejl skal være fundet og omposteret inden regnskabsafslutningen.

8.59 Mellemregningskonto

På denne funktion registreres forskydninger i mellemregningsforhold med borgere, interne mellemregninger samt indeholdt A-skat m.v. og registreret moms.

Det bemærkes, at der på funktion 8.59 skal oprettes en konto for hver enkelt momsregistrering. Kontoen skal være specificeret således:

- xx Indgående moms
- xx Udgående moms
- xx Afregning af moms

Afregningen skal ske særskilt for hver momsregistrering.

Registrering af debetbevægelser sker ved udbetaling eller afregning. Registrering af kreditbevægelser sker ved indbetaling eller tilbageholdelse.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

Der er på funktionen under dranst 5 Finansforskydninger autoriseret en gruppering til over-/underdækning vedrørende elforsyning.

8.60 Mellemlregninger med foregående og følgende regnskabsår

På denne funktion registreres forskydninger vedrørende forudbetalte indtægter, som indgår i gammelt regnskabsår, men vedrører nyt regnskabsår. Dette gælder dog ikke for statsrefusioner, jf. konteringsreglerne for funktion 8.51.

Kontoen anvendes på én af følgende måder

Bruttoløsning:

Funktionen anvendes ved årsskiftet som periodeafgrænsningskonto for udgifter, som udbetales i nyt regnskabsår, men vedrører gammelt år.

Registrering af debetbevægelser sker i nyt regnskabsår ved udbetalingen. Registrering af kreditbevægelser sker i gammelt regnskabsår som modpost til driftskonto mv. samtidig med, at udbetalingen finder sted i nyt regnskabsår.

Ved bruttoløsningen anvendes funktion 8.17 som periodeafgrænsningskonto for indtægterne.

Nettoløsning:

Funktionen anvendes for såvel indtægter som udgifter. I dette tilfælde anvendes funktion 8.17 ikke.

8.61 Selvejende institutioner med overenskomst

På denne funktion registreres forskydninger i kortfristet gæld og forudbetalte beløb samt kapital, som den selvejende institution har selvstændig dispositionsret over (gaver til særlige formål, deponerede beløb fra beboere m.fl., kassekreditter og byggelån).

Herudover registreres på funktionen de mellemregninger, den selvejende institution har i forhold til overenskomstkommunen, hvad enten disse er af aktiv eller passiv karakter.

Registrering af den selvejende institutions finansforskydninger sker i samme takt, som den selvejende institutions øvrige udgifter og indtægter registreres i kommunens regnskab, dog mindst én gang om året.

Registrering af ændring i kommunens mellemregning med institutionen sker senest i forbindelse med årsafslutningen.

8.62 Afstemnings- og kontrolkonto

Denne funktion anvendes til afstemnings- og kontrolkonti, som det efter den enkelte kommunes vurdering anses for hensigtsmæssigt at udskille fra andre funktioner for at sikre sig bedre overblik over området.

De omhandlede konti skal balancere, dvs. at summen af debetbevægelser skal svare til summen af kreditbevægelser.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

FORSKYDNINGER I LANGFRISTET GÆLD

Denne hovedfunktion omfatter dels afdrag på lån, der registreres som debetposter under dranst 6, hovedart 6, dels lånoptagelse, der registreres som kreditposter under dranst 7, hovedart 8.

8.63 Selvejende institutioner med overenskomst

På denne funktion registreres forskydninger i selvejende institutioners langfristede gæld. Dette gælder også gæld over for overenskomstkommunen.

Registrering sker i samme takt, som den selvejende institutions øvrige udgifter og indtægter registreres i kommunens regnskab, dog mindst én gang om året.

Registrering af ændring i kommunens mellemregning med institutionen sker senest i forbindelse med årsafslutningen.

8.64 Stat og hypotekbank

8.65 Andre kommuner og amtskommuner

8.66 Kommunernes Pensionsforsikring

8.67 Andre forsikringsselskaber

8.68 Realkredit

8.70 Kommunekreditforeningen

8.71 Pengeinstitutter

På disse funktioner registreres forskydninger i lån med løbetid ud over et år hos staten, andre kommuner og amtskommuner (herunder lån fra fonde i amtskommunen hidrørende fra frigørelsesafgifter) samt hos forsikringsselskaber, realkreditinstitutter og pengeinstitutter.

Registrering af debetbevægelser sker ved afdrag eller indfrielse. Ved anvendelse af indkøbte obligationer til afdrag/indfrielse debiteres kontoen med det nominelle beløb. Kursgevinst i forbindelse hermed registreres på funktion 7.78. Endelig foretages debitering ved afvikling af gæld i forbindelse med salg af ejendomme.

Registrering af kreditbevægelser sker ved lånenes optagelse (hjemtagelse), dvs. ved prioritering af fast ejendom, ved udstedelse af gældsbreve, ved overtagelse af gæld i forbindelse med køb af fast ejendom eller når der i øvrigt opstår et gældsforhold med varighed ud over et år overfor offentlige myndigheder, pengeinstitutter m.v.

Alle lån registreres med den nominelle værdi, idet et eventuelt kurstab registreres på funktion 7.77.

8.74 Offentligt emitterede obligationer i udland

På disse funktioner registreres forskydninger i offentligt udbudte obligationslån, herunder lån, der er fast overtaget af pågældende bank eller lånekonsortium.

Registrering af debetbevægelser sker ved afdrag eller indfrielse.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1991

Hvor opkøb af udenlandsk møntede obligationer til amortisation træder i stedet for udtrækning, debiteres kontoen ved købet med den pålydende værdi, baseret på valutakursen på købstidspunktet.

Registrering af kreditbevægelser sker ved lånenes optagelse med den nominelle værdi og - for udenlandske låns vedkommende - til valutakursen på hjemtagelsestidspunktet, idet eventuelt kurstab registreres på funktion 7.77.

8.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor

På denne funktion registreres forskydninger i prioritetslån og gældsbreve samt andre former for langfristede lån, f.eks. leverandørkreditter af varighed over ét år hos private personer og virksomheder.

Registrering af debetbevægelser sker ved afdrag, indfrielse eller overdragelse.

Registrering af kreditbevægelser sker ved lånenes optagelse, dvs. ved udstedelse af gældsbreve, ved træk på leverandørkreditter, ved overtagelse af privat pantegæld eller udstedelse af gældsbreve i forbindelse med køb af fast ejendom og i øvrigt når der opstår et gældsforhold, der har varighed ud over ét år, og som ikke henhører under andre funktioner under langfristet gæld.

8.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor

På denne funktion registreres forskydninger i lån, optaget i udlandet (bortset fra obligationslån), herunder leverandørkreditter af varighed over ét år hos udenlandske firmaer. Forskydninger i lån optaget i udenlandsk valuta hos en indenlandsk kreditor registreres på den relevante funktion vedrørende indenlandske kreditorer.

Registrering af debetbevægelser sker ved afdrag eller indfrielse.

Registrering af kreditbevægelser sker ved optagelse af lån eller ved træk på leverandørkreditter.

Alle debet- og kreditbevægelser i årets løb registreres i danske kroner i overensstemmelse med de ved transaktionerne anvendte valutakurser.

I det omfang omlægninger af udlandslån sker uden kassebevægelser, registreres omlægningerne alene som statusop- eller nedskrivninger på funktion 9.76 med modpost på balancekonto 9.99.

8.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger

På denne funktion registreres forskydninger i langfristet gæld vedrørende ældreboliger.

Det bemærkes, at al langfristet gæld vedrørende ældreboliger registreres her uanset kreditor.

8.78 Gæld vedrørende færgelinvesteringer

På denne funktion registreres hjemtagne lån til færgelinvesteringer.

Det bemærkes, at gæld vedrørende færgelinvesteringer registreres her uanset kreditor.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

8.79. Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver

På denne funktion registreres forskydninger i gæld vedrørende finansielt lease-ede aktiver. Registrering af debetbevægelser sker ved betaling af leasingydelsens afdragsdel.

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Der er for funktionerne 8.81-8.84 autoriseret følgende grupperinger, der relateres til aktivets finansieringskilde:

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

8.81 Grunde og bygninger

På denne funktion registreres til- og afgang ved køb og salg af grunde og bygninger. Af- og nedskrivninger krediteres funktionen. Evt. opskrivning foretages ved at debitere funktionen med modpost på 8.94 Reserve for opskrivninger.

8.82 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler

På denne funktion registreres til- og afgang ved køb og salg af tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler. Af- og nedskrivninger krediteres funktionen. Evt. opskrivning foretages ved at debitere funktionen med modpost på 8.94 Reserve for opskrivninger.

8.83 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr

På denne funktion registreres til- og afgang ved køb og salg af inventar. Af- og nedskrivninger krediteres funktionen. Evt. opskrivning foretages ved at debitere funktionen med modpost på 8.94 Reserve for opskrivninger.

8.84 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver

På denne funktion registreres til- og afgang vedrørende materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver. Ved tilgange debiteres funktionen, mens den krediteres ved afgang.

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER**8.85 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver**

På denne funktion registreres til- og afgang af udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver. Af- og nedskrivninger krediteres funktionen.

Der er for funktionen autoriseret følgende grupperinger, der relateres til aktivets finansieringskilde:

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER-VAREBEHOLDNINGER**8.86 Varebeholdninger/-lagre (frivillig)**

På denne funktion registreres til- og afgang vedrørende varebeholdninger/-lagre. Det er frivilligt at anvende funktionen. Ved tilgange debiteres funktionen,

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

mens den krediteres ved afgang.

Der er for funktionen autoriseret følgende grupperinger, der relateres til aktivets finansieringskilde:

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG

8.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg

På denne funktion registreres til- og afgang vedrørende grunde og bygninger bestemt til videresalg. Eventuelle op- eller nedskrivninger henholdsvis debiteres og krediteres funktionen.

Der er for funktionen autoriseret følgende grupperinger, der relateres til aktivets finansieringskilde:

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

HENSATTE FORPLIGTELSE

8.90 Hensatte forpligtelser

På denne funktion registreres ændringer i kommunens hensatte forpligtelser. Ved forøgelse af forpligtelsen krediteres funktionen, mens den debiteres ved formindskelse.

Der er autoriseret følgende gruppering på funktionen:

- 01 Pensionsforpligtelser

Det er obligatorisk at bruge gruppering 01, mens det er frivilligt at registrere øvrige hensatte forpligtelser.

EGENKAPITAL

8.91 Modpost for takstfinansierede aktiver

8.92 Modpost for selvejende institutioners aktiver

8.93 Modpost for skattefinansierede aktiver

Der er tale om tekniske funktioner som afspejler forskydninger på funktionerne 9.91-9.93.

8.94 Reserve for opskrivninger

På denne funktion registreres evt. opskrivninger af kommunens materielle anlægsaktiver. Ved opskrivning krediteres funktionen

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Hovedkonto 9 Balance

Hovedkonto 9 udgør kommunens eller amtskommunens samlede balance. Overordnet består balancen af materielle, immaterielle aktiver samt finansielle aktiver og passiver, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Balancen indeholder oplysninger om værdien af kommunens eller amtskommunens grunde og bygninger, tekniske anlæg, maskiner og større specialudstyr, inventar, transportmidler mv. Ligeledes indeholder den oplysninger om kommunens finansielle aktiver og værdien af forpligtelser.

Hovedkonto 9 finder ikke anvendelse ved budgetlægningen, idet budgettering og registrering af forskydninger på statuskontiene foretages på de tilsvarende funktioner under hovedkonto 8 samt på visse funktioner under hovedkonto 0-6. Funktionerne 9.01-9.44 samt 9.81-9.87 er aktivkonti, der registreres under dranst 8. Funktionerne 9.45-9.79 og 9.90-9.99 er passivkonti, der registreres under dranst 9. Ved registrering på hovedkonto 9 anvendes ikke artsspecifikation.

Ved etablering af åbningsbalancen i 2004 skal der debiteres direkte på den relevante aktivkonto under hovedkonto 9 med kreditering på den relevante modpost under egenkapitalen, 9.91 for takstfinansierede aktiver, 9.92 for selvejende institutioners aktiver eller 9.93 for skattefinansierede aktiver. Hovedkonto 8 skal således ikke anvendes i forbindelse med etableringen af åbningsbalancen.

LIKVIDE AKTIVER

Med henblik på mulighederne for kontrol af overholdelse af kassekreditreglen, jf. Indenrigsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v., skal kasseopgørelsen tilrettelægges således, at der kan ske en rekonstruktion af saldiene på funktion 9.01 og 9.05 dagligt i den forløbne 12 måneders periode (se også funktion 9.50).

9.01 Kontante beholdninger

Saldoen skal svare til den tilstedeværende beholdning. Forskudskasser vil ofte i årets løb indeholde bilag for udgifter (og eventuelt indtægter) som en del af beholdningen.

Det bemærkes i henhold til bekendtgørelsen om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder, at kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder opgjort ud fra kommunens årsregnskab ikke må overstige kommunens likvide beholdninger (summen af saldiene på funktionerne 9.01-9.11) tillagt ledigt træk på kommunens kassekredit ved regnskabsårets udgang, opgjort efter reglerne i lånebekendtgørelsen. Der henvises til afsnit 8.3.1 og 8.3.2.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2001

9.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

Saldoen på denne funktion skal svare til, hvad der er kendt som disponibelt på kontoen. Udenlandske bankkonti omregnes ultimo regnskabsåret til ny valutakurs med modpost på balancekonto 9.99.

9.08 Realkreditobligationer**9.09 Kommunekreditforeningsobligationer****9.10 Statsobligationer m.v.****9.11 Likvide aktiver udstedt i øvrige EU/EØS-lande**

Primosaldoen samt årets forskydninger på de tilsvarende funktioner på hovedkonto 8 skal svare til beholdningen opgjort efter kursen ved foregående års slutning eller købskursen ved tilgang i året. Ved regnskabsårets slutning omregnes værdien til kursværdien pr. 31. december med modpost på balancekonto 9.99.

TILGODEHAVENDER HOS STATEN**9.12 Refusionstilgodehavender**

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til nettotilgodehavender/-gæld vedrørende refusioner.

9.13 Andre tilgodehavender

Saldoen skal svare til det samlede tilgodehavende, der altid skal kunne specificeres på enkeltposter.

På funktionen er autoriseret en gruppering til registrering af kommunale indkomstskatterestancer, som er afregnet til staten. Det bemærkes, at afregningen til staten af selskabsskatter, som er i restance, ligeledes optages på status på grupperingen.

KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT**9.14 Tilgodehavender i betalingskontrol****9.15 Andre tilgodehavender**

Saldoen på disse funktioner skal svare til det samlede tilgodehavende, der altid skal kunne specificeres på enkeltposter.

Uerholdelige beløb afgangsføres over balancekonto 9.99 eller over den konto, hvor indtægten i sin tid blev konteret.

9.16 Forudbetalte udgifter

Saldoen skal svare til summen af forudbetalinger og uafviklede forskud.

9.17 Mellemløbet med foregående og følgende regnskabsår

Saldoen skal svare til summen af de tilgodehavender, der eksisterer ved årets udgang, men som først er indbetalt i nyt regnskabsår. Saldoen kan - af tekniske grunde - som hovedregel ikke specificeres på enkeltposter.

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Ved regnskabsafslutningen skal saldoen på funktion 9.17 i gammel regnskabsår svare til summen af posteringer på funktion 8.17 i nyt regnskabsår med modsat fortegn.

Der henvises i øvrigt til konteringsreglerne for funktion 9.60.

9.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til de samlede finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst.

9.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og amtskommuner

Saldoen skal svare til det samlede tilgodehavende, der altid skal kunne specificeres på enkeltposter.

LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

9.20 Pantebreve

Saldoen skal svare til det aktuelle resttilgodehavende. Uerholdelige tilgodehavender eller tilgodehavender, der er konverteret til tilskud, afgangsføres over balancekonto 9.99.

9.21 Aktier og andelsbeviser m.v.

Saldoen skal for noterede aktier svare til kursværdien pr. 31. december. Kursregulering foretages over balancekonto 9.99.

Modtagelse af fondsaktier samt op- og nedskrivning af aktiernes påtrykte værdi registreres alene på hovedkonto 9 - med modpost på balancekonto 9.99.

For ikke-noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser, indskudsbeviser o.l.) foretages indregningen efter den indre værdis metode opgjort i henhold til senest aflagte årsregnskab eller foreløbigt regnskab for de selskaber, som kommunen har kapitalandele i. Et selskabs indre værdi er dets egenkapital. Metoden indebærer, at kommunen i balancen skal indregne en andel af selskabets indre værdi svarende til kommunens ejerandel. Indre værdis metode finder ligeledes anvendelse på ejerandele i fælleskommunale selskaber. I bemærkningerne til regnskabet vises beregningen af den indre værdi for hvert enkelt selskab. Værdireguleringen foretages med modpost på balancekonto 9.99.

Der er på funktionen under dranst 5 Finansforskydninger oprettet en gruppering til registrering af netvirksomheders ejerandele i elforsyningselskaber.

9.22 Tilgodehavender hos grundejere

9.23 Udlån til beboerindskud

Nye udlån og tilgodehavender optages til nominel værdi, jf. funktion 8.22 og 8.23.

Saldoen på funktionerne 9.22 og 9.23 skal ved regnskabsafslutningen svare til den aktuelle restsum på tilgodehavenderne med nedskrivning af forventet tab på tilgodehavenderne. Nedskrivningen kan ved regnskabsårets slutning foretages som en procentdel af de forskellige typer af tilgodehavender baseret på

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

historiske erfaringer. Nedskrivningen foretages direkte på balancen ved at kreditere 9.22 eller 9.23 med modpost på balancekonto 9.99.

I bemærkningerne til regnskabet skal der redegøres for den nominelle værdi af tilgodehavender og udlån.

I balancen opgjort primo for det følgende år skal værdireguleringen tilbageføres, så kontiene igen viser det nominelle tilgodehavende.

Eventuelle uerholdelige beløb afgangsføres på balancekonto 9.99

9.24 Indskud i landsbyggefonden m.v.

Som følge af de meget gunstige lånevilkår, med bl.a. rentefrihed og betydelig afdragsfrihed, der ydes vedrørende indskud landsbyggefonden mv. skal saldoen ultimo regnskabsåret markeres med ”-” i kommunens balance. Reguleringen af de uafviklede indskud i landsbyggefonden m.v. sker med modpost på balancekonto 9.99.

I bemærkningerne til regnskabet skal der redegøres for den nominelle værdi af kommunens uafviklede indskud i landsbyggefonden m.v.

I balancen opgjort primo for det følgende år skal værdireguleringen tilbageføres, så kontoen igen viser det nominelle tilgodehavende.

På funktionen er autoriseret to grupperinger til registrering af indskud af grundkapital i henholdsvis private og kommunale ældreboliger. Debetsaldoen på gruppering 01 skal svare til summen af uafviklede indskud af grundkapital i landsbyggefonden. Debetsaldoen på gruppering 02 skal svare til summen af de uafviklede kommunale indskud af grundkapital. Der henvises i øvrigt til konteringsreglerne for funktion 5.30 Ældreboliger.

Saldoen på de autoriserede grupperinger skal i forbindelse med afslutningen af årsregnskabet markeres med ”-”.

9.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender

Nye udlån og tilgodehavender optages til nominal værdi, jf. funktion 8.25.

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til det samlede resttilgodehavende tilgodehavenderne med nedskrivning af forventet tab på tilgodehavenderne. Nedskrivningen kan ved regnskabsårets slutning foretages som en procentdel af de forskellige typer af tilgodehavender baseret på historiske erfaringer. Nedskrivningen foretages direkte på balancen ved at kreditere 9.25 med modpost på balancekonto 9.99.

I bemærkningerne til regnskabet skal der redegøres for den nominelle værdi af tilgodehavender og udlån.

I balancen opgjort primo for det følgende år skal værdireguleringen tilbageføres, så kontoen igen viser det nominelle tilgodehavende.

Styring af tilbagebetalingspligtige ydelser kan foregå på funktion 9.25 med

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

modpost på balancekonto 9.99.

Der er på funktionen autoriseret en gruppering 02 til registrering af lån til betaling af ejendomsskatter.

9.26 Ikke-likvide obligationer

Primosaldoen samt forskydningerne i årets løb på funktion 8.26 skal svare til beholdningen opgjort efter kursen ved foregående års slutning eller købskursen ved tilgang i året. Ved regnskabsårets slutning reguleres værdien efter den aktuelle kursværdi med modpost på balancekonto 9.99.

Efter den enkelte kommunes bestemmelse kan beholdningen i stedet enten registreres til erhvervsværdien eller til den nominelle værdi. Kursregulering i forbindelse hermed sker over balancekonto 9.99.

9.27 Deponerede beløb for lån m.v.

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til det samlede beløb, der er deponeret i forbindelse med optagelse af lån, garantistillelse eller indgåelse af lejemål og leasingaftaler m.v.

UDLÆG VEDRØRENDE JORDFORSYNING OG FORSYNINGSVIRKSOMHEDER

9.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt

9.31 Gasforsyning

9.32 El-forsyning

9.33 Varmeforsyning

9.34 Vandforsyning

9.35 Andre forsyningsvirksomheder

På disse funktioner registreres udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder.

Forsyningsvirksomhederne – med undtagelse af elforsyning – adskiller sig fra de øvrige kommunale områder ved, at de skal hvile i sig selv, dvs. at de skal finansieres over taksterne og at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. For at kunne opføre dette registreres kommunens mellemværende med forsyningsvirksomhederne på disse funktioner.

Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen reguleres udlægsfunktionerne 9.30, 9.31 og 9.33-9.35 efter resultaterne af den samlede drift- og anlægsvirksomhed på funktionerne 1.01, 1.03 og 1.04 og 1.40-1.44 samt 1.50-1.55, såfremt kommunen har besluttet at gebyrfinansiere renovationsområdet eller dele heraf efter hvile-i-sig-selv-princippet. Endvidere kan kommunen, hvis den ønsker det, foretage mellemregning for funktion 1.06. Modposteringen foregår på balancekonto 9.99.

Da elforsyning ikke længere er omfattet af det kommunalretlige hvile-i-sig-selv princip, skal mellemværende registreret på funktion 9.32 El-forsyning, med virkning fra regnskab 2000, ikke længere reguleres for det løbende resultat på funktion 1.02. Mellemværende som er registreret på funktion 9.32 påvirkes kun af aftaler om indskud i netvirksomheden eller afvikling/nedbringelse af gælds

Dato: 1. oktober 2001

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

forhold.

Det bemærkes, at der på funktion 9.32 er autoriseret en gruppering til registrering af udlæg vedrørende el-selskabernes sideordnede aktiviteter. Der er endvidere på funktionen under dranst 8 Aktiver oprettet en gruppering til registrering af forpligtelse for tjenestemænd.

Beregnete rentebeløb konteres direkte på funktionerne på hovedkonto 1 og modposteres på funktionerne 7.30-7.35.

Afskrivning på tilgodehavender registreres som debitering på funktionerne 9.30, 9.31 og 9.33-9.35 for nettobeløb og på funktion 9.59 for moms til kreditering for statuskontoen for restancen (9.14) eller (9.15).

I forbindelse med bl.a. lov om varmforsyning og lov om el-forsyning kan der foretages henlæggelser og afskrivninger for forsyningsvirksomheder. Sådanne henlæggelser og afskrivninger registreres via hovedart 0.

AKTIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

9.36 Kommuner og amtskommuner m.v.

9.37 Staten

Saldiene består af krav på tredjemand samt af beholdning af aktiver (postgiro-anvisninger).

AKTIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

9.40 Beskyttelsesrumspulje

En eventuel saldo vil være udtryk for opkrævede midler til beskyttelsesrumspuljen, herunder forrentning af midlerne, som endnu ikke er anvendt til beskyttelsesrumsformål. Der henvises i øvrigt til konteringsreglerne for funktion 8.40.

9.41 Alderssparefond

Saldoen skal svare til indskud i pengeinstitutter samt den nominelle værdi af fondens beholdning af værdipapirer m.v.

9.42 Legater

Saldoen skal svare til indskud i pengeinstitutter samt den nominelle værdi eller kursværdien af legatkapitalens beholdninger af værdipapirer. Endvidere indeholder saldoen ejendomsværdier af fondens faste ejendomme. Ved omvurdering reguleres på denne funktion med modpost på funktion 9.46.

9.43 Deposita

Saldoen skal svare til den nominelle værdi af aktiverne.

9.44 Parkeringsfonden

En eventuel saldo vil være udtryk for opkrævede parkeringsfondsbidrag, herunder en eventuel forrentning af midlerne, som endnu ikke er anvendt til parkeringsformål. Der henvises til konteringsreglerne for funktion 8.44.

PASSIVER TILHØRENDE FONDS, LEGATER M.V.

9.45 Alderssparefond

Saldoen er et udtryk for fondens samlede værdi. Forskellen mellem 9.45 og 9.41 svarer til fondens mellemregning med kommunen.

9.46 Legater

Saldoen er et udtryk for summen af legatkapitalens nominelle værdi eller kursværdi med tillæg af eventuel prioritetsgæld i ejendomme og af uforbrugte driftsbeløb og med fradrag for eventuelt overforbrug af driftsbeløb.

Forskellen mellem 9.46 og 9.42 svarer til legaternes mellemregning med kommunen.

9.47 Deposita

Saldoen er et udtryk for summen af kontante deposita og den nominelle værdi af andre deposita.

Forskellen mellem 9.47 og 9.43 svarer til, hvad kommunen har modtaget som kontante deposita.

PASSIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

9.48 Kommuner og amtskommuner m.v.

Saldoen skal svare til det for pågældende kommune uafviklede tilsvare, hvad enten det er opkrævet hos tredjemand eller ej.

Forskellen mellem funktion 9.48 og 9.36 svarer til summen af, hvad kommunen har opkrævet hos tredjemand, men endnu ikke afregnet til den anmodende kommune, samt amtskommunens andel af lån til betaling af ejendomsskatter.

9.49 Staten

Saldoen skal svare til det over for staten uafviklede tilsvare, hvad enten krav hos tredjemand er opkrævet eller ej.

Forskellen mellem funktion 9.49 og 9.37 svarer til summen af opkrævede, endnu ikke afregnede beløb, og modtagne, men endnu ikke udbetalte statstilskud.

KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

9.50 Kassekreditter og byggelån

Saldoen skal svare til det aktuelle mellemværende med pengeinstituttet vedrørende pågældende lånekonto.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Med henblik på mulighederne for kontrol af overholdelse af kassekreditreglen, jf. Indenrigsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv., skal opgørelsen af kassekreditter og byggelån tilrettelægges således, at der kan ske en rekonstruktion af funktionens daglige saldi (eksklusive byggelån, der senere konverteres til langfristede lån) i den forløbne 12 måneders periode.

KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

9.51 Forudbetalt refusion

Saldoen ved årets slutning skal svare til de i december måned modtagne forsudsrefusioner vedrørende den følgende januar måned. Saldoen i årets løb vil være afhængig af den enkelte kommunes praksis.

9.52 Anden gæld

Saldoen svarer til summen af statens andel af beboerindskudslån og henstandsbeløb vedrørende frigørelsesafgift samt forskellen mellem udbetalte og refunderede sociale pensioner.

Saldoen korrigeres i forbindelse med afslutningen af årsregnskabet for hensættelser til tab på tilgodehavender, jf. funktion 9.22, 9.23 og 9.25.

I bemærkningerne til regnskabet redegøres for den nominelle gæld.

KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

9.53 Kirkelige skatter og afgifter

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til kommunens nettogæld (eventuelt tilgodehavende) over for kirkemyndighederne.

9.54 Andre kommuner og amtskommuner

Saldoen skal svare til det skyldige beløb, der skal kunne specificeres på enkeltposter.

9.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager

9.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager

9.59 Mellemløbskonto

Saldoen skal svare til det skyldige beløb, der skal kunne specificeres på enkeltposter. Kursregulering af eventuel gæld i udenlandsk valuta sker ved regnskabsafslutningen med modpost på balancekonto 9.99.

Der er på funktion 9.59 under dranst 9 passiver autoriseret en gruppering til registrering af over-/underdækning vedrørende elforsyning.

9.60 Mellemløbsregninger med foregående og følgende regnskabsår

Ved regnskabsafslutningen skal saldoen på funktion 9.60 i gammelt regnskabsår svare til summen af posteringer på funktion 8.60 i nyt regnskabsår med modsat fortegn.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004/Budget 2005

Bruttoløsning:

Saldoen svarer til summen af de skyldige beløb vedrørende gammelt regnskabsår, der er registreret ved årets udgang, men først udbetales i nyt regnskabsår. Saldoen kan som hovedregel ikke specificeres på enkeltposter.

Nettoløsning:

Ved nettoløsningen registreres på funktion 8.60 både indtægter og udgifter. Saldoen på funktion 9.60 kan derfor være såvel et aktiv som et passiv. Registreringen foretages dog under dranst 9 under alle omstændigheder.

9.61 Selvejende institutioner med overenskomst

I årsregnskabet er saldoen udtryk for gæld hos selvejende institutioner med overenskomst. Endvidere optræder her mellemregninger med overenskommunen.

9.62 Afstemnings- og kontrolkonto

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen være bragt i nul.

LANGFRISTET GÆLD**9.63 Selvejende institutioner med overenskomst**

Saldoen udgør ved årsafslutningen restgælden vedrørende selvejende institutioners langfristede gæld.

9.64 Stat og hypotekbank**9.65 Andre kommuner og amtskommuner****9.66 Kommunernes Pensionsforsikring****9.67 Andre forsikringsselskaber****9.68 Realkredit****9.70 Kommunekreditforeningen****9.71 Pengeinstitutter**

Saldoen på de ovennævnte funktioner skal svare til størrelsen af restgælden vedrørende de pågældende lån.

Regulering af restgæld som følge af udlodning af reservefondsandele i forbindelse med ordinære betalinger af terminsydelser sker direkte på hovedkonto 9 med modpost på balancekonto 9.99. Indbetaling fra kreditforening af reservefondsandele ud over restgæld indtægtsføres på funktion 7.78.

Ved brug af swaps eller andre finansielle instrumenter kursjusteres ultimo året, såfremt anvendelsen af de finansielle instrumenter har betydning for værdien af restgælden. Kursjusteringen foretages på den funktion, hvor det oprindelige lån er registreret med modpost på balancekonto 9.99.

9.74 Offentligt emitterede obligationer i udland

Restgælden på udenlandske lån (funktion 9.74) reguleres ultimo hvert regnskabsår over balancekonto 9.99 efter valutakurserne pr. 31. december, hvorfor kun restgælden ultimo regnskabsåret kan påregnes at være registreret til aktuelle valutakurser.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

9.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor

Saldoen skal svare til restgælden vedrørende de pågældende lån.

9.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor

Saldoen svarer til den aktuelle restgæld, omregnet til danske kroner. Restgælden reguleres ultimo hvert regnskabsår over balancekonto 9.99 efter valutakurserne pr. 31. december, hvorfor kun restgælden ultimo regnskabsåret kan påregnes at være registreret til aktuelle valutakurser.

9.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger**9.78 Gæld vedrørende færgeinvesteringer**

Saldoen skal svare til restgælden vedrørende de pågældende lån. Reguleringen sker ved årets udgang med modpost på 9.99.

LANGFRISTET GÆLD**9.79 Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver**

Forpligtelsen over for leasinggiver indregnes i balancen som en leasingforpligtelse på samme måde, som et almindeligt lån skal indregnes som en gældsforpligtelse.

Størrelsen af gældsforpligtelsen svarer på indgåelsestidspunktet til værdien af det indregnede aktiv. Aktiv og leasingforpligtelsen er derfor lige store på indgåelsestidspunktet. Leasingforpligtelsen krediteres funktion 9.79 og debiteres funktion 9.99. Aktivet debiteres funktion 9.81-9.87 og krediteres funktion 9.91-9.93.

Leasingydelserne opdeles i finansieringsomkostninger (renter), og afdrag der reducerer leasingforpligtelsen. Renten skal fordeles således, at der indregnes en konstant periodisk rente på restgælden i hvert regnskabsår.

Den regnskabsmæssige værdi af aktivet og leasingforpligtelsen vil udvikle sig forskelligt over leasingperioden afhængigt af afskrivninger på aktivet og beregnede afdrag på leasinggælden, hvorfor de indregnede aktiver og forpligtelser sjældent vil have samme størrelse gennem leasingperioden.

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Materielle anlægsaktiver defineres som et anlægsaktiv med fysisk substans til vedvarende brug, og som er anskaffet til brug for produktion af varer og tjenesteydelser, udlejning eller til administrative formål. Eksempler herpå er fast ejendom, maskiner, transportmidler og inventar.

9.81 Grunde og bygninger

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Funktionen er opdelt i 3 grupperinger, der henviser til de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.), de selvejende institutioners aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.81 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af kommunens grunde og bygninger, opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Det vil som hovedregel sige oprindelig anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med afskrivninger samt evt. op- og nedskrivninger. Herefter skal værdien reguleres for tilgange og afgang af aktiver.

Til- og afgang ved køb og salg af grunde og bygninger registreres på 9.81 via afledte posterings af registreringer på konto 8.81.

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af den autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditoronto.

Næste skridt er "omkontering" af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der skal afskrives på. Dette sker ved brug af art 0.0. Den relevante funktion /omkostningssted under hovedkonto 0-6 krediteres, mens konto 8.81 debiteres.

Sidste skridt i bogføringen er en afledt postering, hvor 9.81 debiteres og 9.91, 9.92 eller 9.93 krediteres, afhængigt af om anskaffelsen vedrører det takstfinansierede område, en selvejende institution eller om den er skattefinansieret. Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskabet og anlægskartoteket.

Af- og nedskrivninger omkostningsføres ved at debitere under hovedkonto 0-6 med anvendelse af art 0.1. Modposten er en kreditering på 8.81 med anvendelse af art 0.9. Hovedart 0 skal anvendes for at undgå, at af- og nedskrivninger får betydning for bevillingsstyringen. Samtidig med denne postering foretages en afledt postering med kreditering af 9.81 og debitering af 9.91, 9.92 eller 9.93 afhængig af, om afskrivningen foretages på takstfinansierede aktiver, selvejende institutioners aktiver eller øvrige skattefinansierede aktiver.

Evt. opskrivning foretages ved at debitere 8.81 og kreditere 8.94 Reserve for opskrivninger med de tilhørende afledte posterings på 9.81 og 9.94.

Saldoen for funktion 9.81 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori "01 Grunde og bygninger" i anlægskartoteket.

9.82 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Funktionen er opdelt i 3 grupperinger, der henviser til de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.), de selvejende institutioners aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.82 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af kommunens tekniske anlæg, maskiner m.v., opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Det vil som hovedregel sige oprindelig anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med afskrivninger samt evt. op- og nedskrivninger. Herudover skal værdien reguleres for evt. tilgang eller afgang af aktiver.

Til- og afgang ved køb og salg af tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler registreres på 9.82 via afledte posteringer af registreringer på konto 8.82.

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af den autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditoronto.

Næste skridt er ”omkontering” af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der skal afskrives på. Dette sker ved brug af art 0.0. Den relevante funktion/omkostningssted under hovedkonto 0-6 krediteres, mens konto 8.82 debiteres.

Sidste skridt i bogføringen er en afledt postering, hvor 9.82 debiteres og 9.91, 9.92 eller 9.93 krediteres, afhængigt af om anskaffelsen vedrører det takstfinansierede område, en selvejende institution eller om den er skattefinansieret. Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskabet og anlægskartoteket.

Af- og nedskrivninger omkostningsføres ved at debitere under hovedkonto 0-6 med anvendelse af art 0.1. Modposten er en kreditering på 8.82 med anvendelse af art 0.9. Hovedart 0 skal anvendes for at undgå, at af- og nedskrivninger får betydning for bevillingsstyringen. Samtidig med denne postering foretages en afledt postering med kreditering af 9.82 og debitering af 9.91, 9.92 eller 9.93 afhængig af, om der er tale om takstfinansierede aktiver, selvejende institutioners aktiver eller øvrige skattefinansierede aktiver.

Evt. opskrivning foretages ved at debitere 8.82 og kreditere 8.94 Reserve for opskrivninger med de tilhørende afledte posteringer på 9.82 og 9.94.

Saldoen for funktion 9.82 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori ”02 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler” i anlægskartoteket.

9.83 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Funktionen er opdelt i 3 grupperinger, der henviser til de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.), de selvejende institutioners

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.83 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af kommunens inventar mv., opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Det vil som hovedregel sige oprindelig anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med afskrivninger samt evt. op- og nedskrivninger. Herudover skal værdien reguleres for evt. tilgang eller afgang af aktiver.

Til- og afgange ved køb og salg af inventar – herunder computere og andet IT-udstyr registreres på 9.83 via afledte posteringer af registreringer på konto 8.83.

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af den autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditoronto.

Næste skridt er ”omkontering” af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der skal afskrives på. Dette sker ved brug af art 0.0. Den relevante funktion/omkostningssted under hovedkonto 0-6 krediteres, mens konto 8.83 debiteres.

Sidste skridt i bogføringen er en afledt postering, hvor 9.83 debiteres og 9.91, 9.92 eller 9.93 krediteres, afhængigt af om anskaffelsen vedrører det takstfinansierede område, en selvejende institution eller om den er skattefinansieret.

Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskab og anlægskartoteket.

Af- og nedskrivninger omkostningsføres ved at debitere under hovedkonto 0-6 med anvendelse af art 0.1. Modposten er en kreditering på 8.83 med anvendelse af art 0.9. Hovedart 0 skal anvendes for at undgå, at af- og nedskrivninger får betydning for bevillingsstyringen. Samtidig med denne postering foretages en afledt postering med kreditering af 9.83 og debitering af 9.91, 9.92 eller 9.93 afhængig af, om der er tale om takstfinansierede aktiver, selvejende institutioners aktiver eller øvrige skattefinansierede aktiver.

Evt. opskrivning foretages ved at debitere 8.83 og kreditere 8.94 Reserve for opskrivninger med de tilhørende afledte posteringer på 9.83 og 9.94.

Saldoen for funktion 9.83 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori ”03 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr” i anlægskartoteket.

9.84 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

Funktionen er en interimspost, en mellemregningskonto, hvor forudbetalinger og omkostninger vedrørende ikke ibrugtagne anskaffelser samt aktiver under udførelse midlertidigt placeres. Afskrivninger påbegyndes ikke, før aktiverne tages i brug, dvs. samtidig med, at de betalinger, der er opført under denne funktion, overføres til en af funktionerne 9.81 – 9.83.

Funktionen er i lighed med for de øvrige materielle anlægsaktiver opdelt i 3 grupperinger, der henviser til henholdsvis de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.) og de selvejende institutioners aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.84 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af kommunens materielle aktiver under udførelse. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med evt. tilgang eller afgang af aktiver under udførelse.

Til- og afgang vedrørende materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver registreres på 9.84 via afledte posteringer af registreringer på konto 8.84.

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af den hidtil autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditorkonto.

Næste skridt er ”omkontering” af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der skal afskrives på. Dette sker ved brug af art 0.0. Funktionen/omkostningsstedet under hovedkonto 0-6 krediteres, mens konto 8.84 debiteres.

Sidste skridt i bogføringen er en afledt postering, hvor 9.84 debiteres og 9.91, 9.92 eller 9.93 krediteres, afhængigt af om anskaffelsen vedrører det takstfinansierede område, en selvejende institution eller om den er skattefinansieret.

Ved afgang af materielle aktiver under udførelse, dvs. når et aktiv er færdigt og skal overføres til den endelige kategori, f.eks. ”01 Grunde og bygninger”, krediteres 8.84 og 8.81 eller 8.82 debiteres afhængigt af om aktivet er en bygning eller et teknisk anlæg m.v. Tilsvarende krediteres 9.84 og 9.81 eller 9.82 debiteres.

Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskab og anlægskartoteket.

Saldoen for funktion 9.84 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori ”04 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver” i anlægskartoteket.

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Immaterielle anlægsaktiver defineres som identificerbare ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende brug. Der vil typisk være tale om omkostning til udviklingsprojekter, f.eks. investering i systemudvikling eller visse softwareudgifter.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

9.85 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Funktionen er opdelt i 3 grupperinger, der henviser til de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.), de selvejende institutioners aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.85 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af immaterielle anlægsaktiver, opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Det vil som hovedregel sige oprindelig anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med afskrivninger samt evt. nedskrivninger. Herudover skal værdien reguleres for evt. tilgang eller afgang af aktiver. Der kan ikke foretages opskrivninger på disse aktiver.

Til- og afgang af udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver registreres på 9.85 via afledte posteringer af registreringer på konto 8.85.

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af den autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditorkonto.

Næste skridt er ”omkontering” af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der skal afskrives på. Dette sker ved brug af art 00. Den relevante funktion/omkostningssted under hovedkonto 0-6 krediteres, mens konto 8.85 debiteres.

Sidste skridt i bogføringen er en afledt postering, hvor 9.85 debiteres og 9.91, 9.92 eller 9.93 krediteres, afhængigt af om anskaffelsen vedrører det takstfinansierede område, en selvejende institution eller om den er skattefinansieret. Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskabet og anlægskartoteket.

Af- og nedskrivninger omkostningsføres ved at debitere den relevante funktion/omkostningssted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af art 0.1. Modposten er en kreditering på 8.85 med anvendelse af art 0.9. Hovedart 0 skal anvendes for at undgå, at af- og nedskrivninger får betydning for bevillingsstyringen. Samtidig med denne postering foretages en afledt postering med kreditering af 9.85 og debitering af 9.91, 9.92 eller 9.93 afhængig af, om der er tale om takstfinansierede aktiver, selvejende institutioners aktiver eller øvrige skattefinansierede aktiver.

Saldoen for funktion 9.85 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori ”05 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver” i anlægskartoteket.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

OMSÆTNINGSAKTIVER

Omsætningsaktiver defineres som alle andre aktiver end anlægsaktiver.

VAREBEHOLDNINGER

Varebeholdninger omfatter lagre af råvarer og hjælpematerialer, produkter under forarbejdning og færdigvarer af enhver art til videresalg.

9.86 Varebeholdninger/-lagre (frivillig)

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Funktionen er opdelt i 3 grupperinger, der henviser til de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.), de selvejende institutioners aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.86 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af kommunens varebeholdninger, opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med evt. op- og nedskrivninger. Herudover skal værdien reguleres for evt. tilgang eller afgang. Der kan ikke afskrives på varebeholdninger.

Regulering af varebeholdninger skal ske ultimo hvert år. Reguleringerne registreres på 9.86 via afledte posteringer af registreringer på konto 8.86.

Ved forøgelse af varebeholdninger krediteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af art 0.2. Modposten skal være konto 8.86 med angivelse af art 0.9.

Ved formindskelse af varebeholdninger debiteres først det relevante funktion/sted under hovedkonto 0-6 med anvendelse af art 0.2. Modposten skal være konto 8.86 med angivelse af art 0.9.

Sidste skridt i bogføringen er en afledt postering, hvor 9.86 debiteres/krediteres (afhængigt af om der sker en forøgelse eller en formindskelse af varebeholdningen) og, hvor 9.91, 9.92 eller 9.93 modsvarende krediteres/debiteres (afhængigt af om varebeholdningen vedrører det takstfinansierede område, en selvejende institution eller om den er skattefinansieret).

Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskabet og anlægskartoteket.

Saldoen for funktionen skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori "09 Varebeholdninger/-lagre" i anlægskartoteket.

9.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg

- 01 Takstfinansierede aktiver

Dato: 1. december 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

02 Selvejende institutioners aktiver

03 Øvrige skattefinansierede aktiver

Funktionen er opdelt i 3 grupperinger, der henviser til de takstfinansierede aktiver (hovedkonto 1 Forsyningsvirksomheder m.v.), de selvejende institutioners aktiver og de øvrige skattefinansierede aktiver inden for hovedkonto 0 samt 2-6.

Primo åbningsåret vil værdien på 9.87 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af kommunens grunde og bygninger bestemt til videresalg. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med evt. op- og nedskrivninger. Herudover skal værdien reguleres for evt. tilgang eller afgang. Der afskrives ikke på grunde og bygninger bestemt til videresalg.

Saldoen for funktionen skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori ”14 Grunde og bygninger bestemt til videresalg” i anlægskartoteket.

Såfremt kommunen har valgt at foretage mellemregning med jordforsyningsområdet kan funktionen anvendes til dette. Funktionen anvendes da til opgørelse af det regnskabsmæssige resultat for de enkelte udstykninger. Hvis kommunen ønsker at beregne forrentning af udstykningsområdet, registreres dette på funktionen med modpost på 9.93. Modpost for skattefinansierede aktiver. Forrentningen omkostningsføres endvidere på enten funktion 0.02 Boligformål eller 0.03 Erhvervsformål med anvendelse af art 0.6 og modposteres 8.87 med anvendelse af art 0.9.

Ved udstykningens afslutning udarbejdes et endeligt udstykningsregnskab med tilhørende bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem forventede og faktiske beløb.

Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen omkonteres ved brug af art 00 de *byggemodningsudgifter og -indtægter*, der er afholdt over funktionerne 0.02 Boligformål og 0.03 Erhvervsformål til 9.87 og 9.93.

Ligeledes i forbindelse med regnskabsafslutningen udlignes saldi vedrørende afsluttede udstykningsforetagender over 9.87 og 9.93 på følgende måde: Såfremt udgifterne (incl. evt. forrentning) har oversteget indtægterne, debiteres nettobeløbet ved brug af art 0.6 funktion 0.02 eller 0.03, mens 8.87 krediteres ved brug af art 0.9. Nettobeløbet krediteres 9.87 samtidigt med en debitering af det tilsvarende nettobeløb på 9.93. Har indtægterne oversteget udgifterne er konteringen modsat.

Værdien af *arealer*, som er erhvervet i tidligere regnskabsår, men som i det forløbne regnskabsår er inddraget under et udstykningsforetagende, debiteres 8.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg og krediteres 8.81. Grunde og bygninger. Tilsvarende debiteres 9.87 og 9.81 krediteres.

Kommunens udgifter til *overordnede byggemodningsudgifter*, eksempelvis anlæg af en privat vej, opføres ligeledes på funktion 9.87 med modpost på 9.93. Disse specificeres på særskilte konti, og der kan herfra ske en ompostering til de respektive udstykningsforetagender, efterhånden som der træffes beslutning

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

om udgifternes fordeling

HENSATTE FORPLIGTELSE

9.90 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser er opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele. Hensatte forpligtelser er i modsætning til finansielle forpligtelser uvisse med hensyn til størrelse eller forfaldstid, og de skal vedrøre regnskabsåret eller tidligere regnskabsår.

Hensatte forpligtelser kan indregnes i balancen når:

- kommunen på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og
- det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og
- der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen

Ved sandsynlighed forstås, at der skal være større risiko for et træk på de økonomiske ressourcer end for det modsatte.

Som eksempel på kommunale hensatte forpligtelser kan der peges på tjenestemandspensioner, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i medfør af den sociale lovgivning, boliglovgivning mv. eller vej- og kloaklån.

Øvrige kommunale hensatte forpligtelser kan f.eks. være forpligtelser afledt af en retssag, erstatningskrav, miljøforurening mv.

Forpligtelser, der knytter sig til et aktiv skal ikke medregnes som en hensættelse, f.eks. skal en forurennet grund nedskrives med de omkostninger, der er forbundet med indfrielsen af forpligtelsen.

Da hensatte forpligtelser er uvisse mht. til størrelse eller forfaldstidspunkt, kan de ikke opgøres præcist på balancedagen. Hensatte forpligtelser skal derfor indregnes som det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.

Hensatte forpligtelser adskiller sig fra eventualforpligtelser ved, at sidstnævnte ikke kan opgøres med tilstrækkelig pålidelighed, og at det ikke er sandsynligt, at afviklingen vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer.

Det er frivilligt at registrere hensatte forpligtelser, idet det dog er obligatorisk at registrere hensatte forpligtelser vedrørende ikke-afdækkede tjenestemandspensioner på gruppering 01, jf. nedenfor.

Gruppering 01:

Grupperingen skal vise kommunens gældsforpligtelser i form af pensionstilsgagn, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

Pensionsforpligtelsen opgøres ud fra forudsætninger om afgangsalder, dødelighed mv. Forpligtelsen opgøres både for pensionerede, fraflyttede og erhvervsaktive tjenestemænd. Ligeledes opgøres forpligtelsen for samtlige kommunale og amtskommunale områder.

Kommuner og amtskommuner, der er genforsikret, skal ikke indregne pensionsforpligtelsen i balancen, såfremt denne er fuldt afdækket. Er der elementer af selvforsikring i forsikringsaftalen, f.eks. i forbindelse med afskedigelse af tjenestemænd eller tidlig pensionering skal den ikke-afdækkede forpligtelse opgøres.

Ændringer i pensionsforpligtelsen kan ske på følgende måde:

- a) Forøgelse ved at erhvervsaktive tjenestemænd optjener pensionsret
- b) Nedbringelse via løbende udbetalinger til pensionerede og fraflyttede tjenestemænd
- c) Ændring som følge af forventet ændret dødelighed, afgangsalder, afskedigelse m.v. blandt erhvervsaktive, fraflyttede og pensionerede tjenestemænd

Ad a) Forøgelsen skal registreres som et af kommunen beregnet tillæg til løn-omkostningen og omkostningsregistres i driftsregnskabet på art 0.6 på de funktioner som omkostningerne vedrører. Tilgangen krediteres funktion 8.90 Hensatte forpligtelser, gruppering 01, ved anvendelse af art 0.9. Ligeledes registreres ændringen på funktion 9.90 Hensatte forpligtelser, gruppering 01, med modpost på 9.99 Balancekontoen.

Ad b) Løbende pensionsudbetalinger, der nedbringer pensionsforpligtelsen, skal registreres på de funktioner, som udgifterne vedrører, således at pensionsudgifterne følger ansættelsesområdet. Det bemærkes at i omkostningsregnskabet, indebærer pensionsudbetalinger ikke en omkostning for kommunen, men blot at pensionsforpligtelsen nedbringes, idet denne allerede er hensat i regnskabet.

Ad c) Ændringen i forpligtelsen som følge af ændret dødelighed, afgangsalder, afskedigelse m.v. for pensionerede, fraflyttede og erhvervsaktive tjenestemænd opgøres ved årsafslutningen og debiteres de relevante funktioner på hovedkonto 0-6. Forpligtelserne skal indeholde evt. rådighedsløn.

Det bemærkes, at pensionsforpligtelsen for tjenestemænd i folkeskolen m.v., der er ansat senest 31. marts 1992, henhører under staten, jf. § 12 i lov om tjenestemænd m.v. i folkeskolen. Ligeledes afholder staten i henhold til § 26b i lov om gymnasier m.v. pensionsudgifterne vedrørende rektorer og tjenestemandsansatte lærere ved amtskommunernes og Frederiksberg Kommunes gymnasieskoler m.v. Staten yder tilskud til pensionsudgifterne vedrørende rektorer og tjenestemandsansatte lærere ved Københavns Kommunes gymnasieskoler m.v.

EGENKAPITAL

Egenkapitalen udgør differencen mellem kommunens eller amtskommunens

---

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

aktiver og forpligtelser. Egenkapitalen er på denne måde et udtryk for kommunens eller amtskommunens formue. Egenkapitalen skal specificeres på funktionerne 9.91, 9.92, 9.93 og 9.94 samt 9.99.

9.91 Modpost for takstfinansierede aktiver

Der er tale om en teknisk konto, som sikrer, at kommunens finansielle egenkapital ikke øges ved at optage de takstfinansierede aktiver på balancen.

9.92 Modpost for selvejende institutioners aktiver

Der er tale om en teknisk konto, som sikrer, at kommunens finansielle egenkapital ikke øges ved at optage de selvejende institutioners aktiver på balancen.

9.93 Modpost for skattefinansierede aktiver

Der er tale om en teknisk konto, som sikrer, at kommunens finansielle egenkapital ikke påvirkes af optagelsen af de skattefinansierede aktiver på balancen.

9.94 Reserve for opskrivninger

Funktionen er en slags ikke finansiell egenkapital. Formålet med funktionen er at kunne opgøre, hvor stor en del af værdien af de ikke-finansielle aktivers værdi, der kan tilskrives ikke realiserede opskrivninger.

Opskrivningerne skal i øvrigt fremgå af en særskilt anlægsoversigt til kommunens regnskab.

Opskrivninger skal registreres på en af følgende grupperinger:

- 01 Takstfinansierede aktiver
- 02 Selvejende institutioners aktiver
- 03 Skattefinansierede aktiver

9.99 Balancekonto

Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen optages nettoforskellen mellem særskilte aktiv- og passivposter - herunder udlægskontiene - på balancekontoen.

Det skal i forbindelse med regnskabsafslutningen sikres, at årets ændring på balancekontoen - med modsat fortegn - svarer til summen af øvrige ændringer på hovedkonto 9.

DEL II

BEVILLINGSREGLER, PROCEDURER OG OVERSIGTER

5 FORM- OG PROCEDUREKRAV TIL BUDGETTET

Indhold	Side
5.0 Indledning til del II	5.0 - 1
5.1 Procedurekrav i forbindelse med budgetvedtagelsen	5.1 - 1
5.2 Formkrav til årsbudgettet	5.2 - 1
5.2.1 Totalbudget og budgettets balance	5.2 - 2
5.2.2 Bruttoposter	5.2 - 2
5.2.3 Flerårsoversigt	5.2 - 3
5.2.4 Pris- og lønniveau	5.2 - 3
5.2.5 Moms	5.2 - 4
5.2.6 Oversigter til budgettet	5.2 - 4
a. Bevillingsoversigt	5.2 - 5
b. Hovedoversigt til budget	5.2 - 6
c. Sammendrag af budget	5.2 - 7
d. Specifikationer til budgettet	5.2 - 7
e. Investeringsoversigt	5.2 - 8
f. Særlige skatteoplysninger	5.2 - 9
g. Særlige budgetoplysninger	5.2 - 9
h. Budgetteringsforudsætninger	5.2 - 9
i. Takstoversigt	5.2 - 10
j. Takstoplysninger	5.2 - 10
k. Aktivitets- og ressourceoversigter vedrørende sygehuse	5.2 - 11
5.2.7 Bemærkninger til budgettet	5.2 - 11
5.3 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med budgetvedtagelsen	5.3 - 1

5 FORM- OG PROCEDUREKRAV TIL BUDGETTET

5.0 Indledning til del II

Den kommunale styrelseslov indeholder i kapitel V bestemmelser om budgetlægning, bevillingsafgivelse og regnskabsaflæggelse m.v. Endvidere bemyndiger loven indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler på en række punkter. Sådanne administrativt fastsatte regler findes dels i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelser nr. 1094 af 12. december 2003 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. og nr. 1036 af 16. december 1999 om kommunernes budgetfrister og budgetfrister for Hovedstadens Udviklingsråd (optrykt i kapitel 10) og dels i nærværende elektronisk version af Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner.

Del II af budget- og regnskabssystemet rummer såvel egentlige regler som kommentarer samt vejledning til lovens bestemmelser og de administrativt fastsatte bestemmelser. De egentlige regler er, så vidt det har været muligt og hensigtsmæssigt, markeret med en ramme omkring teksten.

5.1 Procedurekrav i forbindelse med budgetvedtagelsen

Den kommunale styrelseslov og bekendtgørelse nr. 1036 af 16. december 1999 om kommunernes budgetfrister og budgetfrister for Hovedstadens Udviklingsråd indeholder en række bestemmelser om procedurer og tidsfrister i forbindelse med budgettets udarbejdelse og vedtagelse:

Senest 15. september udarbejder Økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen forslag til kommunens årsbudget for det kommende regnskabsår, som løber fra den 1. januar til den 31. december. Forslaget ledsages af budgetoverslag for en flerårig periode. I nedennævnte bekendtgørelse er denne periode fastsat til 3 år.

Økonomiudvalgets forslag til årsbudget og budgetoverslag skal undergives to behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst tre ugers mellemrum. Ved anden behandling, som foretages senest den 15. oktober, vedtages forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag af kommunalbestyrelsen.

Også bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003 indeholder enkelte procedureregler. Efter § 2, stk. 2 skal ændringsforslag til budgetforslaget angive, hvilken bevilling forslaget retter sig imod, samt med hvilket beløb bevillingen ønskes ændret. Denne regel hænger sammen med kravet om, at budgettet skal være umiddelbart egnet til realisering. Det udelukker, at der kan fremsættes ændringsforslag holdt i mere almindelige vendinger såsom: »kommunalbestyrelsen ønsker en opprioritering af skoleområdet i forhold til økonomiudvalgets budgetforslag«. Tilsvarende regler gælder for budgetoverslagene.

Der er derimod ikke noget krav om, at ethvert udgiftsforøgende ændringsforslag skal ledsages af et forslag til finansiering af de øgede udgifter. Hvis ikke andet besluttes, tilvejebringes balancen ved forhøjelse af den kommunale indkomstskat, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2 og 3.

Det fremgår i øvrigt af styrelsesloven, at det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal være tilgængelige for kommunens beboere. En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse.

5.2 Formkrav til budgettet

Der er fastsat en række bestemmelser om, hvordan de kommunale budgetter skal opstilles, hvilke poster de skal omfatte m.v. Disse formkrav skal ses i sammenhæng med de forskellige opgaver, som budgettet skal løse. Der skelnes i reglen mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Den finansielle opgave

At budgettet har en finansiell funktion vil sige, at budgettet ikke alene indeholder en oversigt over kommunens udgifter, men også en angivelse af, hvordan de samlede udgifter skal finansieres. Budgettet er således udtryk for en samlet afvejning af udgiftsønsker over for skatteudskrivning og de øvrige indtægtsmuligheder. Kommuneskatten kan ikke sættes op i løbet af året, og der er ligeledes fastsat restriktioner vedrørende kassekredit og lånoptagelse. Budgettets finansielle funktion spiller derfor en mere central rolle for kommunerne, end det f.eks. er tilfældet i private virksomheder.

Den bevillingsmæssige opgave

Ifølge den kommunale styrelseslovs § 40, stk. 1, angiver de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved budgetvedtagelsen har taget bevillingsmæssig stilling, den bindende regel for næste års kommunale forvaltning.

Bevillingsangivelsen i budgettet er således udtryk for den af kommunalbestyrelsen vedtagne fordeling af de økonomiske ressourcer mellem de forskellige kommunale opgaveområder. Budgettet angiver dermed størrelsen af det spillerum, der er overladt til udvalgene og til forvaltningen og institutionerne, når de i årets løb skal foretage økonomiske dispositioner på kommunens vegne.

Den informationsmæssige opgave

Budgettet retter sig som informationskilde mod kommunens borgere, leverandører, ansatte med flere samt mod de centrale myndigheder. De centrale myndigheder indsamler budgetdata med henblik på at opgøre det samlede ressourceforbrug i den kommunale sektor. Det er bl.a. med henblik på denne dataindsamling, at der er indført fælles konteringsregler, som er obligatoriske for alle kommuner.

Som et særligt aspekt af informationsopgaven indgår, at budget og budgetforslag skal være velegnede redskaber for politikerne i forbindelse med beslutninger om den økonomiske prioritering. Denne prioriteringsopgave er bl.a. søgt tilgodeset ved, at kontoplanen så vidt muligt er opbygget, så beløb til sammenhængende formål optræder samlet.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

5.2.1 TOTALBUDGET OG BUDGETTETS BALANCE

Ifølge § 2 i bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003 skal der være *balance mellem indtægter og udgifter* på årsbudgettet og i de flerårige budgetoverslag. For at budgettet kan opfylde den finansieringsmæssige opgave, er det derfor vigtigt, at budgettet udformes som et *totalbudget*. Det vil sige:

Budgettet skal omfatte samtlige driftsposter og anlægsposter samt kapitalbevægelser, som vedrører det pågældende budgetår.

Anlægsudgifter og -indtægter skal optages fuldt ud i budgettet for det år, hvori udgifterne og indtægterne forventes afholdt.

Det vedtagne budget skal være et udtryk for det bedst mulige skøn over det kommende års udgifter og indtægter. Der må ikke på budgettet forekomme poster, som savner en nærmere forklaring eller begrundelse, hvad enten årsagen er tidsmæssige problemer, manglende kapacitet ved budgetlægningen, manglende enighed i kommunalbestyrelsen eller lignende.

Undervejs i budgetbehandlingen kan der fremkomme ændringsforslag, der ændrer forudsætningen for balancen i det oprindelige budgetforslag. I bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003, § 2, stk. 2, er det fastsat, at der i denne situation skal tilvejebringes balance i det samlede, reviderede budgetforslag ved forhøjelse eller nedsættelse af den kommunale indkomstskat, medmindre kommunalbestyrelsen vedtager at tilvejebringe balancen på anden måde. Det samme gælder for de flerårige budgetoverslag.

5.2.2 BRUTTOPOSTERING

For de kommunale budgetter gælder som udgangspunkt det såkaldte *centralisationsprincip*. Det vil sige, at samtlige udgifter finansieres under ét af samtlige indtægter. Kommunalbestyrelsen skal således stå frit i sin udgiftsprioritering og ikke være påvirket af, hvilke typer af indtægter der indgår i den samlede finansiering.

For at kommunalbestyrelsen kan have det bedst mulige grundlag for at foretage en økonomisk prioritering, må budgettet derfor opstilles efter *bruttoposteringsprincippet*. Det vil sige:

Udgifter og indtægter skal opføres og specificeres hver for sig i budgettet, uanset om der gives brutto- eller nettobevillinger.

Bruttoposteringsprincippet er ikke alene vigtigt i relation til kommunalbestyrelsens prioritering. Det har også betydning for informationsopgaven mere generelt. Kun i kraft af adskillelsen af indtægter og udgifter er det muligt at skaffe sig information om de samlede udgifter eller de samlede indtægter ved en given kommunal institution eller ved kommunens samlede virksomhed.

5.2.3 FLERÅRSOVERSIGT

Sammen med budgettet udarbejdes og vedtages en flerårsoversigt, der indeholder budgetoverslag for minimum en treårig periode. Kommunalbestyrelsens vedtagelse af budgetoverslag er et lovkrav. Formålet er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutningerne i årsbudgettet er udtryk for.

Kommunalbestyrelsen kan f.eks. vedtage en omlægning af aktiviteten, som betyder en besparelse i sidste halvdel af budgetåret. Den fulde årseffekt af besparelsen vil da ikke fremgå af årsbudgettet, men derimod af budgetoverslaget for det første år efter budgetåret.

På følgende punkter skal flerårsoversigten opfylde de samme krav som selve budgettet:

Flerårsoversigten skal omfatte samtlige indtægter og udgifter, der skal være balance for hvert af årene, og opstillingen skal ske efter bruttoposteringsprincippet. Derimod er der særlige regler vedrørende pris- og lønniveau i flerårsoversigten, jf. nedenfor.

5.2.4 PRIS- OG LØNNIVEAU

Årsbudgettet udarbejdes i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i budgetåret.

Budgetoverslagene i flerårsoversigten udarbejdes for hovedkonto 0-6 (drift, refusion og anlæg) i budgetårets priser (faste priser), mens hovedkonto 7 og 8 udarbejdes i det enkelte overslagsårs pris- og lønniveau (løbende priser).

For hvert overslagsår anføres som en særskilt post den samlede forventede pris- og lønstigning vedrørende hovedkonto 0-6 i forhold til budgetåret. Beløbet anføres særskilt for indtægter og for udgifter.

Ved at anvende faste priser på hovedkonto 0-6 i budgetoverslagsårene opnår man, at ændringer i beløbsstørrelser fra ét år til et andet altid er udtryk for reale aktivitets- eller mængdeændringer.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

På *årsbudgettet* angives alle poster i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i budgetåret.

I *flerårsoversigten* angives posterne på hovedkonto 0-6 i budgetårets pris- og lønniveau (faste priser), mens posterne på hovedkonto 7 og 8 angives i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i det enkelte overslagsår (løbende priser).

For hvert af budgetoverslagsårene opstilles umiddelbart efter anlæg en særlig post, der angiver den samlede forventede pris- og lønstigning for drift, refusion og anlæg i forhold til budgetåret.

5.2.5 MOMS

Udgifterne på hovedkonto 0-6 skal som hovedregel angives eksklusive moms i såvel budget som regnskab.

Udgifterne til *købsmoms* samles på funktion 7.87. De nærmere regler for, hvilke konti og hvilke arter der er omfattet af købsmomsordningen, fremgår af afsnit 2.6.

Kravet om særskilt og samlet kontering af købsmomsudgifterne skal ses i sammenhæng med momsudligningsordningen, som betyder, at den enkelte kommune får sine momsudgifter refunderet via en udligningsordning, som finansieres af de enkelte kommuner.

Momsudligningsordningens formål er at sikre en konkurrencemæssig ligestilling mellem private virksomheders produktion af kommunale ydelser og kommunens egenproduktion. Da kommunens egenproduktion ikke er belagt med moms, ville det være ensbetydende med ulige konkurrencevilkår til ugunst for den private sektor, hvis kommunen ikke fik refunderet moms af ydelser købt hos private.

Registreret moms, dvs. moms i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunen, føres på funktion 8.59. De nærmere konteringsregler er beskrevet i afsnit 2.6.

5.2.6 OVERSIGTER TIL BUDGETTET

Summariske overskuelige oversigter over budgetforslaget spiller en vigtig rolle som redskaber i den politiske prioriteringsproces forud for budgettets vedtagelse. Oversigter udarbejdet på grundlag af det vedtagne budget tjener desuden som informationsgrundlag for de centrale myndigheder. Dels med henblik på opgørelse af den samlede aktivitet i den kommunale sektor og dels med statistikformål for øje.

Kommunerne er i vid udstrækning frit stillet med hensyn til omfanget og formen af det materiale, der skal uddeles til kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetbehandlingen.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Reglerne stiller alene krav om uddeling af bevillingsoversigt, takstoversigt samt bemærkninger (jf. afsnit 5.2.7). Den enkelte kommune kan selv vælge den mest hensigtsmæssige udformning af oversigterne.

Derimod indgår der i budget- og regnskabssystemet en række oversigter til budgettet, der skal udarbejdes i overensstemmelse med de fastsatte formkrav og indsendes til henholdsvis Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Statistik.

Nedenstående skema sammenfatter reglerne om uddeling og indsendelse af oversigter til budgettet.

Afsnit	Oversigt	Skal uddeles		Skal indsendes	
		uden formkrav	med formkrav	uden formkrav	uden formkrav
5.2.6.a	Bevillingsoversigt	X			X
5.2.6.b	Hovedoversigt til budget		X		
5.2.6.c	Sammendrag af budget		X		
5.2.6.d	Specifikationer til budgettet		X		
5.2.6.e	Investeringsoversigt				X
5.2.6.f	Særlige skatteoplysninger		X		
5.2.6.g	Særlige budgetoplysninger		X		
5.2.6.h	Budgetteringsforudsætninger		X		
5.2.6.i	Takstoversigt	X			X
5.2.6.j	Takstoplysninger		X		
5.2.6.k	Aktivitets- og ressourceoversigt vedrørende sygehuse		X		

a. Bevillingsoversigt

Det er både obligatorisk at udarbejde bevillingsoversigt til budgetforslaget og bevillingsoversigt til det vedtagne budget.

Af bevillingsoversigten skal det klart fremgå, hvilke af budgettets poster den enkelte bevilling er knyttet til. Der må således hverken være tvivl om:

- Hvilke poster bevillingen omfatter
- Hvilket beløb bevillingen lyder på, herunder om der er tale om en brutto- eller nettobevilling
- Hvilket udvalg (eller eventuelt hvilken administrativ enhed) bevillingen er givet til.

Også rådighedsbeløbene vedrørende anlægsarbejder skal fremgå af bevillingsoversigten, således at det som minimum fremgår, hvor stort et samlet rådighedsbeløb, der er knyttet til hvert enkelt udvalg (om rådighedsbeløb og anlægsbevillinger, se kapitel 6).

Afgrænsningen af budgettet i bevillinger er en central forudsætning for, at budgettet kan tjene som grundlag for den daglige administration, den løbende økonomiske styring og den efterfølgende kontrol.

Der er ikke fastsat bestemte formkrav til opstilling af bevillingsoversigten. Dette hænger sammen med, at mindstekravet til bevillingsniveauet fra dette tidspunkt er hævet til udvalgsniveau (jf. kapitel 6). Da bevillinger således kan afgives på tværs af den autoriserede kontoplan, og da udvalgsstrukturen kan

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

være forskellig fra kommune til kommune, vil bevillingsoversigtens udformning være helt afhængig af de lokale forhold. De eneste krav er, som nævnt, at hver enkelt bevilling er entydigt defineret i forhold til kontoplanen samt ved det udvalg (eller administrativ enhed), bevillingen er givet til.

Der skal udarbejdes bevillingsoversigt i tilknytning til såvel budgetforslaget som det vedtagne budget. Bevillingsoversigten skal vise de poster afgrænset i forhold til kontoplanen - hvortil kommunalbestyrelsen tager bevillingsmæssig stilling. Bevillingsoversigten skal endvidere omfatte budgettets rådighedsbeløb som minimum specificeret på udvalgsniveau.

Et forslag til bevillingsoversigt uddeles til medlemmerne af kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetforslagets behandling.

Den endelige bevillingsoversigt indsendes senest den *5. januar* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Beløb i bevillingsoversigten anføres i hele 1.000 kr. eller derunder.

b. Hovedoversigt til budget

Hovedoversigtens formål er at give et summarisk overblik over de budgetterede aktiviteter og deres finansiering. Hovedoversigten danner bl.a. basis for en første opgørelse i Indenrigsministeriet af den kommunale sektors budgetter. Det er baggrunden for, at hovedoversigten skal indsendes umiddelbart efter budgetvedtagelsen og inden indsendelsen af det øvrige budgetmateriale.

Hovedoversigten til budgettet indeholder følgende afsnit:

A Driftsvirksomhed, B Anlægsvirksomhed, C Renter, D Finansforskydninger, E Afdrag på lån og F Finansiering. Budgettet er i hovedoversigten opdelt på hovedkonti, idet hovedkonto 8 dog er splittet yderligere op, således at forøgelse/forbrug af likvide aktiver, afdrag på lån, optagne lån, generelle tilskud og skatter fremgår særskilt.

Forskydninger i likvide aktiver angives her som et nettobeløb og opføres i hovedoversigten i udgiftskolonnen i tilfælde af forøgelse og i indtægtskolonnen i tilfælde af forbrug.

Der skal udarbejdes en hovedoversigt til det vedtagne budget.

Hovedoversigten indsendes senest den *19. oktober* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af hovedoversigten.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2001

c. Sammen drag af budget

Sammen drag af budget tjener ligesom hovedoversigten informations- og statistikformål. Afsnitsopdelingen er den samme, men detaljeringsgraden er større, og sammen draget skal omfatte såvel budgetåret som de tre budgetoverslagsår.

Det skyldes, at sammen draget udover de ovennævnte formål også skal opfylde et planlægningsmæssigt sigte.

Specifikationsgraden er ikke den samme overalt i sammen draget. Afhængig af de enkelte udgiftsområders karakter og indhold er budgetoplysningerne i sammen draget fastlagt ved hovedfunktions- eller funktionsniveau.

Der skal udarbejdes et sammen drag af det vedtagne budget i overensstemmelse med det skema, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen

Sammen drag af budget indsendes senest den *15. november* til Danmarks Statistik.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af sammen drag af budget.

d. Specifikationer til budgettet

Oversigten med specifikationer til budgettet udgør den detaljerede budgetindberetning til de centrale myndigheder.

Der skal udarbejdes specifikationer til det vedtagne budget, dvs. en oversigt over budgettets poster, hvor specifikationsgraden er den samme som i den autoriserede kontoplan. Specifikationsgraden er som hovedregel følgende:

- Hovedkonto
- Hovedfunktion
- Funktion
- Dranst
- Ejerforhold
- Gruppering (drift)
- Hovedart
- Art (for så vidt angår hovedart 4, 5, 7 og 8)

Specifikationerne til budgettet indrapporteres senest den *15. november* til Danmarks Statistik.

Beløb i specifikationer til budget anføres i hele 1.000 kr.

Hvor der alene forekommer ejerforhold »Egne«, udelades denne overskrift i specifikationerne.

For så vidt angår *grupperinger*, specificeres driftsudgifterne alene på autoriserede grupperinger. Er disse grupperinger ikke udtømmende, opføres den andel

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1992

af den samlede udgift, som ikke vedrører de autoriserede grupperinger, under grupperingsnummer 99: ikke-autoriserede grupperinger.

e. Investeringsoversigt

Indberetningen af generelle budgetoplysninger til de centrale myndigheder omfatter endelig en investeringsoversigt for budgetåret og budgetoverslagsårene.

I investeringsoversigten redegøres i skematisk form for de af kommunalbestyrelsen afgivne anlægsbevillinger og deres sammenhæng med de på årsbudgettet og i budgetoverslagsårene opførte rådighedsbeløb.

De gældende bevillingsregler, der er nærmere omtalt i kapitel 6, rummer mulighed for, at kommunalbestyrelsen i et vist omfang kan afgive rammebevillinger omfattende flere anlægsarbejder. Ligeledes har kommunalbestyrelsen mulighed for at anvende samlede rammer på udvalgsniveau for rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder i budgettet.

Praksis med hensyn til anvendelsen af rammebevillinger og specifikationsgraden af rådighedsbeløb i budgettet vil således kunne variere fra kommune til kommune.

Som følge heraf er investeringsoversigten ikke bundet af bestemte formkrav, men må tilpasses til de bevillingsmæssige forhold i den enkelte kommune. Der gælder imidlertid forskellige regler med hensyn til indholdet af oplysningerne i investeringsoversigten.

I tilknytning til det vedtagne budget skal udarbejdes en oversigt over anlægsarbejder, hvortil der er afsat rådighedsbeløb i budgetåret og/eller et eller flere af de tre budgetoverslagsår.

Investeringsoversigten indsendes senest den 5. januar til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Investeringsoversigten skal for det enkelte anlægsarbejde eller for den enkelte rammebevilling indeholde oplysninger om:

- Dato for afgivelsen og eventuelt ajourføringen af anlægsbevillingen Det beløb, som anlægsbevillingen lyder på
- Datoer for arbejdets forventede igangsættelse og afslutning
- Udgifter vedrørende anlægsarbejdet, som forventes afholdt forud for det pågældende budgetår
- De rådighedsbeløb, som er afsat i budgetåret og hvert af de tre budgetoverslagsår
- Udgifter vedrørende anlægsarbejdet, som forventes afholdt efter udløbet af budgetoverslagsperioden
- Det ajourførte udgiftsoverslag.

Beløb i investeringsoversigten anføres i hele 1.000 kr.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

f. Særlige skatteoplysninger

Indberetningen af skemaet for særlige skatteoplysninger giver et samlet billede af den enkelte kommunes budgetterede skatteindtægter. Skemaet indeholder afsnit for 1) Kommunal indkomstskat og kirkelige afgifter, 2) Udskrivningsprocent og kirkeskatteprocent, 3) Selskabsskatter mv. og afgifter af pensionsordninger, 4) Indkomstskatteoplysninger i øvrigt, 5) Efterreguleringer og indkomstskatterestancer og 6) Ejendomskatteoplysninger. Skatteoplysningerne sendes til Told & Skat, hvor de danner grundlag for udbetalingen af kommunernes 12-dels rater.

Skemaet for særlige skatteoplysninger indsendes attesteret til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest *19. oktober*.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende de særlige skatteoplysninger.

g. Særlige budgetoplysninger

Skemaet for særlige budgetoplysninger indeholder oplysninger, der bl.a. vedrører opgørelsen af de kommunale serviceudgifter.

Skemaet for særlige budgetoplysninger indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet *ultimo oktober*.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende de særlige budgetoplysninger.

h. Budgetteringsforudsætninger

Udarbejdelsen af budgettet bygger på en række forudsætninger om pladstal, elevtal, pasningsgaranti, tilskud til privat pasning m.m. Disse oplysninger bruges i forbindelse med beregninger af Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal og videregives desuden til Danmarks Statistik, KL, Socialministeriet m.fl.

Der skal udarbejdes en oversigt over en række forudsætninger, der ligger til grund for det vedtagne budget.

Budgetteringsforudsætningerne indsendes *ultimo oktober* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende budgetteringsforudsætninger.

i. Takstoversigt

For at sikre en generel åbenhed og information om de kommunale takster, der gælder over for borgerne, skal der udarbejdes en takstoversigt til budgettet. Det er obligatorisk at udarbejde en takstoversigt både til budgetforslaget og til det vedtagne budget.

Takstoversigten skal som udgangspunkt indeholde en oversigt over de takster, som er omfattet af § 41a i styrelsesloven. Det drejer sig om takster for ydelser til borgerne fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger. Som eksempel på takster, som skal optages på takstbilaget, kan nævnes betalingen for daginstitutionspladser og dagpleje, madudbringning, tilslutningsafgifter til forsyningsvirksomheder og takster for el, gas, vand og varme samt renovation og spildevand.

I takstbilaget vil der endvidere skulle medtages oplysning om størrelsen af andre væsentligere takster. Eksempler på sådanne kan være ekspeditionsgebyrer og afgifter for tilladelser, oplysninger og attester. Herudover kan nævnes visse takster på det kulturelle område og fritidsområdet såsom halleje, og entreer til svømmehaller o.lign.

Der er ikke opstillet nærmere formkrav til takstoversigten, som derfor vil kunne udarbejdes efter den enkelte kommunes ønsker og behov.

Der skal udarbejdes en takstoversigt til såvel budgetforslaget som til det endeligt vedtagne budget.

Et forslag til takstoversigt uddeles til medlemmerne af kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetforslagets behandling.

Takstoversigten til det endelige budget indsendes til Indenrigsministeriet senest den 5. januar.

j. Takstoplysninger

Kommunens budget bygger på en række forudsætninger om indtægter fra blandt andet takster på daginstitution-, forsynings- og ældreområdet. Disse oplysninger bruges i Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal og videregives desuden til Danmarks Statistik, Miljøministeriet m.fl.

Der skal udarbejdes en oversigt over en række takster. Takstoplysningerne indsendes *primo december* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2004

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende takstoplysninger.

k. Aktivitets- og ressourceoversigter vedrørende sygehuse

Til brug for de centrale myndigheders statistik og vurderinger på sygehusområdet skal sygehuskommunerne udarbejde og indsende særlige oversigter for *hvert enkelt sygehus* med oplysninger om faktisk og forventet aktivitet og personaleforbrug. For *sygehuskommunen* som helhed skal endvidere udarbejdes og indsendes en oversigt over den faktiske og forventede benyttelse af egne og fremmede sygehuse samt oversigt over det faktiske og forventede antal fuldtidsbeskæftigede elever.

Der skal udarbejdes aktivitets- og ressourceoversigter vedrørende sygehuse.

Oversigterne indsendes senest den *15. december* til Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af aktivitets- og ressourceoversigterne

Det bemærkes, at aktivitets- og ressourceoversigterne vedrørende sygehuse vil indgå i overvejelserne omkring den fremtidige sundhedsplanlægning i sygehuskommunerne. Det er således sigtet at overføre disse oversigter fra budget og regnskabssystemet til den fremtidige indberetning vedrørende sundhedsplanlægningen.

5.2.7 BEMÆRKNINGER TIL BUDGETTET

Det kommunale budget består ud over den talmæssige opstilling af totalbudgettet og den tilknyttede oversigt over de afgivne bevillinger af bemærkninger til budgettet.

I bemærkningerne til budgettet redegøres nærmere for budgettets forudsætninger og indhold. Bemærkningerne til budgettet har endvidere en bevillingsmæssig funktion. Der kan således i bemærkningerne være fastsat forbehold og betingelser for udnyttelsen af en bevilling. Disse bemærkninger er bindende for den enkelte bevillingshaver på samme måde som beløbene i bevillingsoversigten er der kun fastsat få udtrykkelige bestemmelser med hensyn til udformningen og indholdet af bemærkningerne til budgettet. Det er dog et krav, at det af bemærkningerne tydeligt fremgår, om disse har et bevillingsmæssigt sigte, jf. ovenfor, eller om de er af mere generel informativ karakter.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000

Herudover er det et krav, at bemærkningerne til budgettet indeholder en redegørelse for, hvordan budgettet er påvirket af indgåelsen af leasingarrangementer, herunder sale-and-lease-back arrangementer. Redegørelsen bør omfatte påvirkningen af såvel udgifter og indtægter i budgettet som af gældsforhold og økonomiske forpligtelser i øvrigt.

Det kan være hensigtsmæssigt at opdele bemærkningerne til budgettet i en generel og en speciel del.

I en sådan opdeling vil de *generelle bemærkninger* oftest i første række tjene en informationsopgave. Informationen kan være rettet mod såvel de politiske beslutningstagere og den kommunale administration som borgerne. Disse generelle, oplysende budgetbemærkninger kan f.eks. indeholde en redegørelse for generelle budgetforudsætninger såsom pris- og lønskøn, skøn over den fremtidige befolknings sammensætning og skøn over beskatningsgrundlaget. I forlængelse heraf kan endvidere redegøres for kommunalbestyrelsens målsætninger for udviklingen i kommunens samlede økonomi, herunder beskatningen. I tilknytning hertil kan peges på en redegørelse for omfanget og udviklingen i kommunens gæld og mellemværende med forsyningsvirksomheder i budgetåret samt størrelsen af kommunens likviditet primo og ultimo budgetåret – og for kommunens målsætninger m.h.t. udviklingen i gæld og likviditet på kortere og længere sigt. Der henvises i den forbindelse til henstillingen om udarbejdelsen af en finansiel strategi i aftalen om kommunernes økonomi og service 1999-2002 og den nærmere omtale heraf i rapporten ”Den Kommunale Låntagning”, Indenrigsministeriet, april 1998. Der kan herudover knyttes generelle bemærkninger til de enkelte udvalgsområder eller hovedkonti. Der kan f.eks. gøres rede for baggrunden for omprioriteringer i forhold til sidste års budget eller gives beskrivelser af igangværende eller planlagte anlægsarbejder eller omstillingsprojekter. Herudover kan bemærkningerne indeholde en omtale af kommunalbestyrelsens overordnede målsætninger for udviklingen på de enkelte serviceområder.

De *specielle bemærkninger* vil derimod indeholde den mere dybtgående redegørelse for budgettets forudsætninger og indhold med detailbemærkninger til de enkelte hovedfunktioner og funktioner m.v.

Der skal udarbejdes bemærkninger til såvel budgetforslaget som det endelige budget.

Bemærkningerne til budgetforslaget uddeles til kommunalbestyrelsen i forbindelse med behandlingen af budgetforslaget.

Bemærkningerne til det vedtagne budget indsendes senest den 5. januar til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Det skal i øvrigt bemærkes, at også kommunens kasse- og regnskabsregulativ eller andre interne forskrifter vil kunne indeholde bestemmelser, der på linie med de årlige bemærkninger til budgettet fastsætter betingelser i forbindelse med bevillingernes anvendelse.

5.3 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med budgetvedtagelsen

Fristerne i forbindelse med budgettets udarbejdelse og vedtagelse - herunder for indsendelse af budgetmateriale til de centrale myndigheder - er opsummeret i nedenstående oversigt.

Senest 15. september	Økonomiudvalget udarbejder budgetforslag til kommunal bestyrelsen.
Senest 15. oktober	Budgettet vedtages.
Senest 19. oktober	Hovedoversigt og særlige skatteoplysninger indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
Ultimo oktober	Særlige budgetoplysninger og budgetteringsforudsætninger indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Den nærmere tidsfrist fremgår af det udsendte skemamateriale.
Senest 15. november	Sammendrag og specifikationer indsendes til Danmarks Statistik.
Primo december	Takstoplysninger indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Den nærmere tidsfrist fremgår af det udsendte skemamateriale
Senest 15. december	Aktivitets- og ressourceoversigter vedrørende sygehuse indsendes til Sundhedsstyrelsen.
Senest 5. januar	Bevillingsoversigt, investeringsoversigt, takstoversigt og bemærkninger indsendes til Indenrigsministeriet.

Falder ovennævnte datoer på en lørdag eller søndag, udskydes fristen til den følgende mandag. Dette gælder dog ikke fristerne for budgetforslagets forelægelse og budgettets vedtagelse.

6 BEVILLINGSREGLER

Indhold	Side
6.0 Indledning	6.0 - 1
6.1 Bevillingstyper	6.1 - 1
6.2 Bevillingsniveau	6.2 - 1
6.2.1 Bevillingsniveau for driftsbevillinger	6.2 - 1
6.2.2 Bevillingsniveau for anlægsbevillinger og rådighedsbeløb	6.2 - 2
6.2.3 Bevillingsbevillinger for finansielle konti	6.2 - 3
6.3 Bruttobevillinger og nettobevillinger	6.3 - 1
6.4 Rammestyring og overførselsadgang for institutioner m.v.	6.4 - 1

6 BEVILLINGSREGLER

6.0 Indledning

Ved en *bevilling* forstås en bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen til at afholde udgifter eller oppebære indtægter inden for de fastsatte økonomiske rammer og i overensstemmelse med de vilkår, hvorunder bevillingen er givet.

I den kommunale styrelseslovs § 40 fastslås det, at *bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen*. Samtidig præciseres det, at foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, ikke må iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling.

Den lovbestemmelse betyder, at det *ikke* er tilladt for kommunalbestyrelsen at delegerer bevillingsmyndigheden. Hovedregler er med andre ord:

- Det er alene kommunalbestyrelsen, som kan give en bevilling
- Bevillingssager må altid optages på dagsordenen for et kommunalbestyrelsesmøde
- Der må ikke træffes udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i kommunen, uden at den fornødne bevilling fra kommunalbestyrelsen foreligger (jf. dog afsnit 6.1)

Ved en ændring af styrelsesloven i 1993 er der dog skabt mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling, jf. nedenfor om tillægsbevillinger.

Hovedreglen om forbud mod delegation af bevillingsmyndigheden betyder imidlertid ikke, at alle udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i kommunen skal forelægges for kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen er således ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen ved sin bevillingsafgivelse anvender *bevillingsrammer*, der overlader kompetence og ansvar for bevillingernes anvendelse og overholdelse til de stående udvalg - og videre til de udførende led i de kommunale forvaltninger og institutioner.

Det vil som regel være økonomiudvalget og de stående udvalg, som ved kommunalbestyrelsens bevillingsafgivelse bemyndiges til at afholde udgifter og oppebære indtægter. Udvalgene kan herefter beslutte at delegerer dispositionskompetence og -ansvar videre til den kommunale forvaltning, institutionsledere m.v.

Det behøver dog ikke at være tilfældet. Styrelseslovens bestemmelser er således ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen ved sin bevillingsafgivelse kan afgive bemyndigelse, f.eks. direkte til en institutionsleder.

Dato: 1. juni 1995

Ikrafttrædelsesår: Budget 1995

Kommunalbestyrelsens bevillingsafgivelse sker først og fremmest i forbindelse med vedtagelsen af *årsbudgettet*.

Årsbudgettets *bevillingsmæssige funktion* er direkte fastsat i den kommunale styrelseslovs § 40. Det fremgår heraf, at de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen har taget bevillingsmæssig stilling, afgiver den bindende regel for det næste års kommunale forvaltning.

Bevillingsafgivelsen i budgettet kommer konkret til udtryk i den til budgettet knyttede *bevillingsoversigt* samt i *budgetbemærkningerne*.

Der skal om hver enkelte bevilling fremgå:

- Hvilket udvalg (eller hvilken administrativ enhed) bevillingen er givet til
- Hvilket område eller hvilke aktiviteter bevillingen omfatter, afgrænset ud fra kontoplanen
- Hvilket beløb bevillingen lyder på
- Hvilke forbehold og betingelser, der eventuelt gælder for bevillingens udnyttelse

Kommunalbestyrelsens bevillingsafgivelse er imidlertid ikke kun knyttet til budgetvedtagelsen.

Driftsbevillinger afgives ved budgettets vedtagelse.

Anlægsbevillinger kan derimod afgives af kommunalbestyrelsen på ethvert tidspunkt i budgetåret. Det er dog en forudsætning for anlægsarbejds igangsættelse, at der på budgettet er afsat det fornødne *rådighedsbeløb* til afholdelse af udgifterne ved arbejdet.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af budgetåret afgive *tillægsbevillinger* til såvel drifts- og anlægsbevillinger som rådighedsbeløb.

Det skal i øvrigt bemærkes, at fastsættelse af takster for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger ikke kan delegeres til udvalg eller administration. Det fremgår af den kommunale styrelseslovs § 41a, at beslutning om fastsættelse af betaling fra borgerne for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger skal træffes af kommunalbestyrelsen.

De bevillingsregler, som gennemgås i det følgende, knytter sig - hvor ikke andet er angivet - såvel til de bevillinger, som afgives i forbindelse med budgetvedtagelsen, som til de senere tillægsbevillinger.

Budgettet rummer omvendt mere end summen af bevillingerne. Budgettet omfatter således en række poster, hvortil der ikke stilles krav om bevillingsmæssig stillingtagen fra kommunalbestyrelsens side.

I de følgende afsnit er redegjort mere detaljeret for de gældende bevillingsregler.

6.1 Bevillingstyper

Der sondres i de kommunale bevillingsregler mellem tre typer af bevillinger, nemlig

- Driftsbevillinger
- Anlægsbevillinger
- Tillægsbevillinger

Driftsbevillinger

Driftsbevillinger er ét-årige og gives til driftsudgifter og -indtægter samt statsrefusioner under hovedkontiene 0-6. Det vil sige til de poster, som i den autoriserede kontoplan er tildelt »dranstværdierne« 1 og 2.

Reglerne vedrørende afgivelse af driftsbevillinger gælder endvidere for:

- Renteudgifter og -indtægter på hovedkonto 7 - funktionerne 7.05-7.76
- Afdrag på udlån - kreditsiden vedrørende funktionerne 8.20-8.27
- Afdrag på optagne lån - debetsiden vedrørende funktionerne 8.63-8.78
- Bidrag vedrørende Hovedstadens Udviklingsråd – funktion 7.79
- Tilskud og udligning, herunder udligning af moms - funktionerne 7.80-7.87
- Skatter -funktionerne 7.90-7.96

Driftsbevillinger afgives i forbindelse med budgetvedtagelsen og skal fremgå af den til budgettet knyttede bevillingsoversigt. I bemærkningerne til budgettet kan der endvidere være fastsat vilkår for bevillingernes udnyttelse.

Driftsbevillinger må ikke overskrides, forinden der er indhentet en tillægsbevilling. Det følger bl.a. heraf, at tillægsbevillinger til driftsbevillinger ikke kan afgives efter udløbet af det regnskabsår, de vedrører.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevillinger kan være ét- eller flerårige og gives til anlægsudgifter og -indtægter under hovedkontiene 0-6. Det vil sige de poster, som i den autoriserede kontoplan er tildelt »dranstværdien« 3.

Reglerne vedrørende afgivelse af anlægsbevillinger gælder endvidere for:

- Udlån - debetsiden vedrørende funktionerne 8.20-8.27
- Lånoptagelse - kreditsiden vedrørende funktionerne 8.63-8.78

Anlægsbevillinger kan afgives på ethvert tidspunkt i regnskabsåret. Afgivelsen kan således - men behøver ikke - finde sted i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Det er imidlertid en forudsætning for anlægsbevillingens udnyttelse, at der i budgettet er afsat et rådighedsbeløb til afholdelse af de med anlægsarbejdet forbundne udgifter og indtægter.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

Det er med andre ord en betingelse for et anlægsarbejdes igangsætning, at der både foreligger en anlægsbevilling og på budgettet er afsat det nødvendige rådighedsbeløb.

Anlægsbevillingen til et anlægsarbejde knyttes til de beløbsmæssige og materielle forudsætninger, som kommunalbestyrelsen tager stilling til i forbindelse med vurderingen og behandlingen af det samlede anlægsarbejde. En anlægsbevilling knytter sig altså til det samlede anlægsarbejde, hvad enten dette påregnes at strække sig over ét eller flere år. Anlægsbevillingen angives i det på bevillingstidspunktet gældende pris- og lønniveau, uanset om arbejdet forventes at strække sig over en flerårig periode.

Selv om en anlægsbevilling er flerårig kan der i det enkelte regnskabsår kun afholdes udgifter til det pågældende anlægsarbejde svarende til det i budgettet for regnskabsåret opførte rådighedsbeløb.

Rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder skal fremgå af den til budgettet knyttede bevillingsoversigt. I bemærkningerne til budgettet kan der være fastsat vilkår for rådighedsbeløbenes udnyttelse.

Sondringen mellem drifts- og anlægsbevillinger

Sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter kan i nogle tilfælde give anledning til tvivl. Der kan i disse situationer opstå tvivl om, hvilken bevillingsprocedure der skal iværksættes for den pågældende foranstaltning.

Der henvises herom til de generelle retningslinier vedrørende drifts- henholdsvis anlægsudgifter, som er anført i kapitel 2, afsnit 2.2.

Tillægsbevillinger

Kommunalbestyrelsen har mulighed for i årets løb at meddele tillægsbevillinger til såvel drifts- som anlægsbevillinger samt rådighedsbeløb.

Det fremgår af den kommunale styrelseslovs § 40, at enhver tillægsbevilling vedrørende driftsbevillinger eller rådighedsbeløb skal rumme en angivelse af, hvorledes den bevilgede udgift skal finansieres.

Endvidere er det fastsat, at der ikke må iværksættes foranstaltninger, som medfører udgifter og/eller indtægter for kommunen, før kommunalbestyrelsen har meddelt bevilling. Denne bestemmelse indebærer samtidig, at overskridelse af en drifts- eller anlægsbevilling eller af det i budgettet opførte rådighedsbeløb kræver en *forudgående* tillægsbevilling fra kommunalbestyrelsens side.

Der kan dog i to henseender være tale om *afvigelser fra denne hovedregel*:

For det første kan *lovbundne foranstaltninger* om nødvendigt iværksættes uden forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt. Denne mulighed er direkte nævnt i loven og har til hensigt at sikre, at en af folketinget vedtaget lov eller udstedelse af bekendtgørelse i medfør af lov - f.eks. om en takstændring vedrørende en social ydelse - kan sættes i kraft straks og altså ikke behøver afvente kommunalbestyrelsens bevilling.

For det andet vil det ikke blive betragtet som stridende mod loven, såfremt der sker en bevillingsoverskridelse i tilfælde, hvor det bevilgede beløb er eller må anses for *kalkulatorisk*. Det vil sige, at det ikke er muligt at angive udgifternes

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1994

eller indtægternes størrelse mere nøjagtigt, fordi disse vil afhænge af mere eller mindre uvisse fremtidige begivenheder.

Der vil her typisk være tale om ydelser, som kommunen har pligt til at yde efter lovgivningen. Som eksempel på et kalkulatorisk beløb kan således nævnes udgifterne til offentlig sygesikring. Bevillingen hertil vil væsentligst hvile på forudsætninger om bl.a. honorar pr. patientkontakt, mens antallet af patientkontakter og dermed den samlede udgift kun kan ansættes skønsmæssigt. I et sådant tilfælde vil honorarer fortsat kunne udbetales, selv om antallet af patienter overstiger det forventede, og bevillingen dermed overskrides.

Det bør af budgetbemærkningerne til de pågældende poster fremgå, at der er tale om en kalkulatorisk udgift eller indtægt. Det vil endvidere være i overensstemmelse med god administrativ praksis, at kommunalbestyrelsen forelægges en tillægsbevillingsansøgning, såfremt et i budgettet opført beløb vedrørende en kalkulatorisk post ikke vil kunne overholdes.

Kommunalbestyrelsen har efter styrelseslovens § 40 mulighed for at bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Bemyndigelsen vil alene kunne omfatte omdisponeringer mellem meddelte drifts- og anlægsbevillinger, det vil sige hovedkonto 0-6. Det er endvidere forudsat, at økonomiudvalgets beslutning om omdisponering af midlerne træffes efter forudgående forhandling med de berørte udvalg.

I øvrigt må det i kommunalbestyrelsens bemyndigelse til økonomiudvalget klart være angivet, hvad bemyndigelsen omfatter, herunder hvorvidt bemyndigelsen er begrænset, f.eks. til bestemte beløbsstørrelser, udvalgsområder eller bevillingsområder, eller således, at overførsel af beløb fra ét udvalgs bevilling til et andet udvalgs bevilling kræver samtykke fra begge udvalg.

Budgetposter uden bevillingsmæssig funktion

Budgettet omfatter en række poster, hvortil der ikke er knyttet en bevillingsmæssig funktion, og hvor der altså ikke skal ske en bevillingsmæssig stillingtagen fra kommunalbestyrelsens side.

Det drejer sig om en række kapitalposter samt rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder. Disse poster indgår i budgettet med henblik på opfyldelsen af *den finansielle funktion*, dvs. for at budgettet kan danne grundlag for kommunalbestyrelsens vurdering og stillingtagen til, hvorledes den samlede kommunale aktivitet skal finansieres.

Der er tale om følgende *kapitalposter*:

- Kurstab og kursgevinster - funktionerne 7.77-7.78
- Forskydninger i likvide aktiver og kortfristede tilgodehavender - funktionerne 8.01-8.19
- Forskydninger i aktiver og passiver vedrørende andre - funktionerne 8.36-8.49
- Forskydninger i kortfristet gæld - funktioner 8.50-8.62

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Herudover drejer det sig om følgende funktioner, der alene anvendes i det omkostningsbaserede regnskab, og som derfor heller ikke har en finansiel funktion:

- Forskydning i gæld vedrørende finansielt leasede aktiver (funktion 8.79)
- Forskydning i beholdningen af materielle anlægsaktiver og omsætningsaktiver (funktionerne 8.81-8.87)
- Forskydning i hensatte pensionsforpligtelser (funktion 8.90)
- Forskydning i egenkapital (funktionerne 8.91-9.94)

Beløb vedrørende de finansielle poster og de omkostningsbaserede poster skal således ikke optages i bevillingsoversigten til budgettet.

De i budgettet opførte *rådighedsbeløb* vedrørende anlægsarbejder angiver den øvre grænse for størrelsen af de udgifter, der inden for budgetåret må afholdes af de pågældende anlægsbevillinger.

Overskridelse af rådighedsbeløb kræver således en tillægsbevilling i form af tillæg til rådighedsbeløb. Tillægsbevillingen skal indeholde en angivelse af, hvorledes denne skal finansieres.

Tillæg til rådighedsbeløb skal gives forud for en eventuel overskridelse. Det følger bl.a. heraf, at tillæg til rådighedsbeløb ikke kan afgives efter udløbet af det regnskabsår, de vedrører.

Rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder skal opføres i bevillingsoversigten til budgettet.

6.2 Bevillingsniveau

Begrebet bevillingsniveau knytter sig til detaljeringsgraden af den styring, som budgettets opdeling i bevillinger er udtryk for.

Gennem sit valg af bevillingsniveau fastlægger kommunalbestyrelsen rækkevidden af den *dispositionsfrihed*, som er overladt bevillingshaveren i forvaltningen af det pågældende område på kommunalbestyrelsens vegne. Bevillingsniveauet vil være af betydning for bevillingshaverens muligheder for i løbet af budgetåret at foretage omplaceringer af budgetbeløb. Der kan f.eks. være tale om omplaceringer mellem omkostningssteder, grupperinger eller arter.

Bevillingshaverens dispositionsfrihed vil yderligere være bestemt af, hvilke betingelser og forbehold, der måtte være anført i budgetbemærkningerne eller i kommunens kasse- og regnskabsregulativ.

Ifølge den kommunale styrelseslovs § 38 fastsætter indenrigsministeren de nærmere regler om specifikationen af de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets endelige vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling.

De fastsatte regler er beskrevet nedenfor.

6.2.1 BEVILLINGSNIVEAU FOR DRIFTSBEVILLINGER

For driftsbevillingers vedkommende er fastsat følgende mindstekrav til bevillingsniveauet:

Kommunalbestyrelsen skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage bevillingsmæssig stilling til budgettets driftsposter specificeret på udvalgsniveau.
--

Kommunalbestyrelsen kan efter denne bestemmelse frit vælge at afgive et større eller mindre antal bevillinger - i sidste instans én enkelt samlet bevilling - til de enkelte udvalg. Afhængigt heraf vil de enkelte bevillinger kunne omfatte et mindre eller større område af aktiviteterne under de enkelte udvalg.

Medfører kommunens udvalgsstruktur, at flere hele hovedkonti henhører under ét udvalg, kan kommunalbestyrelsen altså vælge at afgive én samlet bevilling, som omfatter disse hovedkonti under ét. Man kan f.eks. tænke sig, at et stående udvalg - teknisk udvalg - har et så bredt defineret ansvarsområde, at det kan tildeles én bevilling omfattende tre hele hovedkonti, (hovedkonto 0, 1 og 2).

Der er ligeledes mulighed for ved bevillingsafgivelsen at sammenstykke dele af flere hovedkonti, hovedfunktioner m.v. i én bevilling - altså på tværs af den

Dato: 1. juli 1997

Ikrafttrædelsesår: Budget 1998

autoriserede kontoplan. Eksempelvis vil der kunne gives én samlet bevilling til børnepasningsordninger omfattende såvel vuggestuer, børnehaver m.v. på hovedkonto 5 (Social- og sundhedsvæsen) som skolefritidsordninger og ungdomsklubber på hovedkonto 3 (Undervisning og kultur). Det forudsætter kun, at de pågældende foranstaltninger er samlet under ét udvalg.

Der må derimod ikke afgives bevillinger, som dækker mere end ét udvalgs område. Eksempelvis kan der ikke gives én samlet bevilling til hele hovedkonto 3 (Undervisning og kultur), hvis kommunens udvalgsstruktur medfører, at folkeskoleundervisning henhører under ét stående udvalg og fritidsundervisning under et andet.

I denne forbindelse bemærkes, at der til lokaludvalg nedsat efter styrelseslovens § 65 d kan afgives en samlet bevilling omfattende nærmere angivne opgaver, uanset om disse i øvrigt henhører under flere af kommunalbestyrelsens nedsatte udvalg. Bevillingen skal være afgrænset geografisk f.eks. ved angivelse af omkostningssted.

Reglerne om bevillingsniveauet udgør alene et *mindstekrav*, altså en grænse for hvor højt bevillingsniveauet kan lægges. Det står således den enkelte kommunalbestyrelse frit at beslutte en så detaljeret bevillingsbinding, som den ønsker det. Heri ligger også, at kommunalbestyrelsen kan vælge en detaljeret bevillingsbinding på nogle områder, mens andre områder under det pågældende udvalg slås sammen i én samlet bevilling.

Endelig kan kommunalbestyrelsen som tidligere omtalt i forbindelse med bevillingsafgivelsen specificere særlige forbehold og betingelser for bevillingernes udnyttelse i budgetbemærkningerne.

6.2.2 BEVILLINGSNIVEAU FOR ANLÆGSBEVILLINGER OG RÅDIGHEDSBELØB

Anlægsbevillinger

For anlægsbevillingers vedkommende gælder følgende hovedregel vedrørende bevillingsniveauet:

Som udgangspunkt skal der gives en særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde.

Bevillingsreglerne rummer dog mulighed for at fravige denne hovedregel og slå flere anlægsarbejder sammen i én anlægsbevilling, såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsprojekter. Reglerne herom kan sammenfattes således:

Der vil kunne gives rammebevillinger til anlægsarbejder, der:

- Er af beløbsmæssigt mindre omfang
- Er nært beslægtede, dvs. af samme projekttype
- *Enten* alle afsluttes inden for det pågældende budgetår *eller* udgør veldefinerede projekter.

Alle tre betingelser skal være opfyldt for den enkelte rammebevilling.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

Adgangen til at give rammebevillinger til anlægsarbejder vil eksempelvis kunne benyttes til at give én rammebevilling til alle energibesparende foranstaltninger.

Såfremt de pågældende anlægsarbejder alle henhører under samme udvalg, kan rammebevillingen gives til dette udvalg, som ligeledes tildeles rådighedsbeløbet i budgettet. Vedrører anlægsarbejderne flere udvalgsområder vil rammebevillingen (og rådighedsbeløbet) kunne gives til økonomiudvalget, såfremt det ikke strider mod de i styrelsesvedtægten fastlagte kompetenceforhold.

Når muligheden for at afgive rammebevillinger omfattende flere anlægsarbejder er begrænset til mindre og sammenhængende arbejder, skyldes det, at større anlægsarbejder i reglen har så betydelige planlægningsmæssige og langsigtede driftsøkonomiske konsekvenser, at de bør behandles af den samlede kommunalbestyrelse.

Rådighedsbeløb

Det er som omtalt i afsnit 6.1 en betingelse for et anlægsarbejdes igangsætning, at der både foreligger en anlægsbevilling og at der er afsat et rådighedsbeløb på budgettet.

For rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder gælder tilsvarende regler om bevillingsniveau som for driftsbevillinger, dvs.:

Kommunalbestyrelsen skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage stilling til budgettets rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder specificeret på udvalgsniveau.

Kommunalbestyrelsen har altså mulighed for ved budgetvedtagelsen at slå rådighedsbeløb sammen for anlægsarbejder, der henhører under det samme udvalg. Benytter kommunalbestyrelsen denne mulighed, vil det pågældende udvalg få en større dispositionsfrihed, idet udvalget kan kompensere overskridelse af ét rådighedsbeløb med besparelse på et andet uden på forhånd at indhente en tillægsbevilling fra kommunalbestyrelsen.

6.2.3 BEVILLINGSNIVEAU FOR FINANSIELLE KONTI

Bevillingsreglerne omfatter som omtalt i afsnit 6.1 også en række af de finansielle poster under hovedkonto 7 og 8. For disse poster er reglerne om bevillingsniveau følgende:

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

For de finansielle poster under hovedkonto 7 og 8 skal kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage bevillingsmæssig stilling til:

- Alle renteindtægter under ét - funktionerne 7.05-7.35
- Alle renteudgifter under ét - funktionerne 7.30-7.76
- Afdrag på udlån under ét - funktionerne 8.20-8.27
- Afdrag på optagne lån under ét - funktionerne 8.63-8.78
- Bidrag vedrørende Hovedstadens Udviklingsråd – funktion 7.79
- Tilskud og udligning, herunder udligning af moms under ét - funktionerne 7.80-7.87
- Alle skatter under ét (funktionerne 7.90-7.96)

Opdelingen af hovedkonto 7 og 8 i disse særskilte bevillinger udgør - ligesom de øvrige regler vedrørende bevillingsniveauet - kun en øvre grænse for, hvor højt bevillingsniveauet kan lægges. Kommunalbestyrelsen kan frit vælge at specificere alle eller dele af disse poster yderligere i bevillingsoversigten.

Der skal i øvrigt i tilknytning til bevillingsniveau vedrørende skatter henvises til den i afsnit 5.1 omtalte bestemmelse i bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003, § 2, stk. 2 og 3. Af bestemmelsen fremgår, at udgiftsforøgende ændringsforslag til budgettet skal finansieres ved forhøjelse af den kommunale indkomstskat, med mindre andet beslutes af kommunalbestyrelsen.

6.3 Bruttobevillinger og nettobevillinger

En *bruttobevilling vil sige*, at der til kommunale foranstaltninger, som både indebærer udgifter og indtægter, gives såvel en udgiftsbevilling som en indtægtsbevilling. Opstår der i årets løb muligheder for at opnå indtægter ud over det budgetterede, kan sådanne indtægter *ikke* uden en tillægsbevilling fra kommunalbestyrelsen anvendes til forøgelse af udgifterne.

En *nettobevilling vil sige*, at kommunalbestyrelsen alene tager bevillingsmæssig stilling til størrelsen af nettoudgifterne, dvs. udgifter fratrukket indtægter. Bevillingshaveren vil derfor kunne anvende eventuelle indtægter, der ligger ud over det budgetterede, til en forøgelse af udgifterne inden for samme bevillingsområde uden på forhånd at skulle indhente en tillægsbevilling fra kommunalbestyrelsen.

Der gælder følgende regler med hensyn til afgivelsen af brutto- henholdsvis nettobevillinger:

For så vidt angår driftsvirksomheden (dranst 1 og 2) henholdsvis anlægsvirksomheden (dranst 3) under hovedkonto 0-6 træffer kommunalbestyrelsen selv afgørelse om, hvorvidt bevillinger skal afgives som bruttobevillinger eller nettobevillinger.

Bevillinger vedrørende de finansielle poster på hovedkonto 7 og 8 afgives som bruttobevillinger.

Det skal af bevillingsoversigten til budgettet (samt af den hertil svarende regnskabsoversigt til regnskabet, jf. afsnit 7.2.2) fremgå, om bevillinger er afgivet som brutto- eller nettobevillinger.

Adgangen til at afgive nettobevillinger omfatter såvel enkelte, afgrænsede aktivitetsområder - eksempelvis en daginstitution eller en skole - som aktivitetsområder, der bevillingsmæssigt behandles under ét. Da mindstekravet til bevillingsniveauet er fastsat til udvalgsniveau, kan kommunalbestyrelsen således beslutte at tildele et udvalg én samlet nettobevilling.

Der kan være god grund til, at kommunalbestyrelsen nøje overvejer de forskellige aspekter af anvendelsen af nettobevillinger i forhold til de enkelte kommunale forvaltningsområder, herunder områder med 100 pct.'s refusion, særlige tilskud m.v.

I mange tilfælde vil det således være en fordel for kommunalbestyrelsen at foretage en nærmere afgrænsning af, på hvilke områder den finder det hensigtsmæssigt at anvende nettobevillinger, samt indholdet af disse. For eksempel kan kommunalbestyrelsen overveje, om alle typer af merindtægter bør give bevillingshaveren ret til merudgifter af tilsvarende størrelse.

Eventuelle restriktioner i forbindelse med anvendelse af merindtægter bør fremgå af budgetbemærkningerne. Man kan f.eks. forestille sig restriktioner gående ud på, at indtægter ved salg af større effekter over en vis beløbsgrænse

---

Dato: 1. april 1990

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

ikke må genanvendes uden særskilt tillægsbevilling fra kommunalbestyrelsen, eller at merindtægter ikke må anvendes til udvidelse af den fastansatte personalestab.

Som det fremgår af ovenstående er spørgsmålet om anvendelse af nettobevillinger ikke et enten-eller - der er tale om en glidende skala. Kommunalbestyrelsen kan begrænse nettoprincippet til at omfatte nogle enkelte, forholdsvis specificerede bevillinger, den kan give nettobevillinger på visse særlige vilkår fastsat i budgetbemærkningerne, eller den kan vælge en generel og uindskrænket ret til at anvende merindtægter på alle bevillinger under hovedkonto 0-6.

Uanset om der anvendes nettobevillinger ved bevillingsafgivelsen, gælder princippet om bruttoposteringer i budgettet uændret. Der skal med andre ord altid foretages særskilt kontering af indtægter og udgifter i budget og regnskab.

6.4 Rammestyring og overførselsadgang for institutioner m.v.

Bevillinger afgives altid af kommunalbestyrelsen og i reglen til økonomiudvalget eller et af de stående udvalg. Dette hindrer imidlertid ikke, at der lægges budgetansvar ud til institutioner eller andre administrative enheder.

Rent bevillingsteknisk kan en sådan rammestyring af institutioner mv. ske på flere måder:

Dels kan kommunalbestyrelsen etablere en ordning, der administreres af det stående udvalg. I denne situation giver kommunalbestyrelsen en »bred« bevilling til udvalget -eventuelt én bevilling, der dækker hele udvalgets område. Udvalget tildeler herefter økonomiske rammer til de enkelte institutioner mv. og bestemmer de nærmere vilkår for rammernes udnyttelse.

Dels kan kommunalbestyrelsen afgive en rammebevilling til den enkelte institution, idet der i bemærkningerne fastsættes nærmere retningslinier for, hvilket ansvar og hvilket råderum den pågældende institution skal have.

De to eksempler betegner yderpunkterne på en glidende skala, og der er vide muligheder for at tage lokale og individuelle forhold i betragtning, når en kommune indretter et økonomisk rammestyringssystem.

Blandt de spørgsmål, kommunalbestyrelsen vil skulle tage stilling til, kan nævnes: Skal institutionen tildeles en nettoramme eller en bruttoramme? Skal der være adgang til at overføre midler fra øvrige driftskonti til lønkonti og omvendt?

Rammestyring af institutioner aktualiserer også spørgsmålet om adgang til at *overføre uforbrugte bevillinger* til det følgende år og tilsvarende om adgang til at »låne« af næste års budget.

Det er ofte fremført, at de disponerende enheder kan føle sig tilskyndet til at bruge bevillingen helt op, fordi et eventuelt restbeløb bortfalder ved årets udgang. Tilsvarende kan et mindreforbrug give kommunalbestyrelsen indtryk af, at enheden generelt kan løse sine opgaver inden for en snævrere økonomisk ramme end hidtil forudsat.

Disse synspunkter har ved flere lejligheder ført til overvejelser omkring mulighederne for overførsel af bevillinger mellem budgetårene. En nærmere redegørelse for disse overvejelser findes i betænkning nr. 1369 om "Det fremtidige budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner", januar 1999.

Det skal på denne baggrund præciseres, at der ikke inden for den gældende lovgivnings rammer foreligger mulighed for at indføre en *formel adgang* for udvalg eller rammestyrede institutioner m.v. til at overføre uforbrugte bevillinger (driftsbevillinger og rådighedsbeløb) fra et år til det følgende - eller til at »låne« af et kommende års bevilling.

Dette følger af den kommunale styrelseslovs bestemmelser om, at driftsbevillinger (og rådighedsbeløb) er ét-årige, at det er kommunalbestyrel

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1991

sen, der har bevillingskompetencen, og at der er et forbud mod at delegere denne kompetence.

De eksisterende regler giver dog mulighed for anvendelse af uformelle ordninger. Der kan peges på to principielle »modeller« for tilrettelæggelsen af sådanne ordninger.

Den ene model, som anvendes i mange kommuner, går ud på, at kommunalbestyrelsen i budgetbemærkningerne vedrørende en given bevilling tilkendegiver, at man vil være indstillet på at genbevilde eventuelle uforbrugte beløb i det følgende år i form af en forhøjelse af den ordinære bevilling. Der kan eventuelt føjes restriktioner på en sådan tilkendegivelse om genbevilling, f.eks. kan overførselsadgangen begrænses til en bestemt procentdel af bevillingen og/eller den kan gøres betinget af, at det opsparede beløb anvendes til en bestemt større anskaffelse.

På helt tilsvarende måde kan der gennemføres en uformel adgang til at »låne« af næste års bevilling. Kommunalbestyrelsen tilkendegiver da i budgetbemærkningerne, at ansøgninger om tillægsbevillinger - eventuelt op til en bestemt beløbsramme - kan forventes imødekommet mod en tilsvarende nedsættelse af bevillingen for det følgende år.

Anvendes denne model for overførselsadgang, må der forelægges en tillægsbevillingssag for den samlede kommunalbestyrelse i de tilfælde, hvor en bevillingshaver ønsker at udnytte overførselsadgangen. De i budgetbemærkningerne anførte tilkendegivelser har med andre ord ingen selvstændig bevillingsmæssig karakter, men er alene udtryk for kommunalbestyrelsens forhåndsindstilling til en senere forelagt konkret tillægsbevillingsansøgning om overførsel af bevillingsbeløb på det pågældende område.

Det vil ofte være muligt at samle disse sager til samlet behandling i kommunalbestyrelsen. Såfremt kommunalbestyrelsen ønsker at henlægge denne behandling til et senere tidspunkt på året - eventuelt det sidste kommunalbestyrelsesmøde i året - vil behandlingen dog alene kunne omfatte sager vedrørende overførsel af bevillingsbeløb til det kommende budgetår. Sager vedrørende »lån« af det kommende budgetårs bevilling må derimod behandles i kommunalbestyrelsen, forinden der kan disponeres over de omhandlede beløb.

Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at undgå denne enkeltsagsbehandling, kan den anvende *en anden model* for overførselsadgang, som bygger på, at ordningerne administreres af udvalgene:

En forudsætning for denne model er, at kommunalbestyrelsen anvender brede rammebevillinger - f.eks. én samlet bevilling til udvalget eller en bevilling, der omfatter et større antal institutioner. Udvalget fordeler herefter dispositionsrammer til institutionerne, og det er udvalget, der tager stilling til anmodninger fra institutioner om enten overførsel af rammebeløb, lån eller forbrug af tidligere overførte beløb. Når udvalget behandler disse anmodninger, må det ske under hensyntagen til, at opsparing og merforbrug skal opveje hinanden, således at udvalgets samlede bevilling for det pågældende år overholdes.

Uanset hvilke former for ordninger, som kommunalbestyrelsen måtte vælge at indføre, er det vigtigt, at der foreligger en udførlig beskrivelse af »spillereglerne« i ordningerne.

7 BOGFØRING, REGNSKAB OG REVISION

Indhold	Side
7.0 Bogføring	7.0 - 1
7.1 Procedurekrav i forbindelse med regnskabsaflæggelsen	7.1 - 1
7.1.1 Indledning	7.1 - 1
7.1.2 Proceduren ved regnskabsaflæggelsen	7.1 - 1
7.1.3 Åbningsbalance opgjort pr. 1. januar 2004	7.1 - 2
7.2 Formkrav til årsregnskabet	7.2 - 1
7.2.1 Generelle krav til årsregnskabet form og indhold	7.2 - 1
7.2.2 Årsregnskabet	7.2 - 1
7.2.2.1 Indholdet af årsregnskabet	7.2 - 1
a. Regnskabsopgørelse	7.2 - 2
b. Finansieringsoversigt	7.2 - 3
c. Oversigt over uforbrugte driftsbevillinger	7.2 - 3
d. Regnskabsoversigt	7.2 - 4
e. Bemærkninger til regnskabet	7.2 - 4
f. Anlægsregnskaber	7.2 - 5
g. Anvendt regnskabspraksis	7.2 - 5
h. Resultatopgørelse	7.2 - 6
i. Balance	7.2 - 6
j. Pengestrømsopgørelse (frivillig)	7.2 - 7
k. Omregningstabel	7.2 - 7
l. Anlægsoversigt	7.2 - 8
m. Garantier, eventualrettigheder og -forpligtigelser	7.2 - 10
n. Personaleoversigt	7.2 - 11
o. Udførelse af opgaver for andre myndigheder	7.2 - 12
p. Omkostningskalkulationer ved kommunale leverandørvirksomhed af personlig og praktisk bistand	7.2 - 13
7.2.2.2 Indsendelse af oplysninger til de centrale myndigheder i tilknytning til årsregnskabet	7.2 - 14
a. Specifikationer til regnskabet	7.2 - 14
b. Særlige regnskabsoplysninger	7.2 - 15
c. Specifikationer til regnskabet, vedr. funktionerne 4.01 og 4.02	7.2 - 16
7.3 Likviditetsoversigter opgjort efter kassekreditreglen	7.3 - 1
7.4 Revision	7.4 - 1
7.5 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med regnskabsaflæggelse m.v.	7.5 - 1

7 BOGFØRING, REGNSKAB OG REVISION

7.0 Bogføring

Ifølge den kommunale styrelseslovs § 43 skal bogføringen give en oversigt over, hvorledes kommunens midler er forvaltet, og om forvaltningen er i overensstemmelse med årsbudgettet og kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger. Desuden forpligtes kommunerne efter lovens § 42 til i et særligt regulativ at fastsætte nærmere regler for indretningen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen m.v.

Endelig er det i bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003 fastsat, at den regnskabsmæssige supplementsperiode løber fra regnskabsårets udgang til udgangen af februar måned i det følgende regnskabsår. Kommunalbestyrelsen kan dog i kommunens kasse- og regnskabsregulativ fastsætte en kortere supplementsperiode. Men denne må ikke fastsættes til at udløbe før den 15. januar.

Om bogføringen generelt

Registreringen i det kommunale regnskabssystem omfatter først og fremmest kommunernes *eksterne transaktioner*, altså transaktioner, der opstår mellem kommunen og omverdenen. Denne registrering vedrører således objektivt konstaterbare størrelser.

Som det fremgår af kapitel 2 rummer regnskabssystemet også mulighed for registrering af interne afregninger mellem forskellige omkostningssteder og funktioner. Dette kan enten ske ved anvendelse af de interne arter på hovedart 9 eller ved plus/minus posteringer på de eksterne arter. Også for de interne afregninger er udgangspunktet, at registreringen så vidt muligt bør bero på konstaterbare forhold.

Medmindre konteringsreglerne foreskriver en beregningsmæssig fordeling, bør fordelinger baseret på mere skønsmæssige vurderinger og lignende altså så vidt muligt ikke lægges til grund for registreringer i regnskabssystemet. Opgaver af denne art bør snarere løses i særlige oversigter m.v. uden for selve regnskabssystemet. På hovedart 0 Beregnede udgifter og de dertil hørende arter vil skønsmæssige vurderinger dog være nødvendige bl.a. i forbindelse med fastsættelse af levetider for (amts)kommunens materielle aktiver.

Budget- og regnskabssystemet giver generelt rammer med hensyn til den praktiske tilrettelæggelse af registreringer og den bogholderimæssige proces generelt i den enkelte kommune.

Det er imidlertid en hovedregel, at de regler og procedurer, som den enkelte kommune fastlægger, skal være kendetegnet ved en *kontinuitet* over tiden. Der bør med andre ord ikke gennemføres hyppige ændringer i de regnskabsmæssige regler og procedurer - herunder i supplementsperiodens længde som kan medvirke til at vanskeliggøre en vurdering af det kommunale regnskab.

Dato: maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1991

Dette *kontinuitetsprincip* er ikke til hinder for, at den enkelte kommune kan foretage ændringer, som er begrundet ud fra hensynet til en bedre tilrettelægning af arbejdsgange og lignende forhold.

Bogføringen i regnskabsåret

Processen i forbindelse med køb af en vare eller tjenesteydelse vil generelt kunne illustreres som i følgende oversigt:

Bogholderimæssig proces	Materiel proces
Ordren afgives (<i>disponering</i>)	Varen modtages fra leverandør (<i>transaktion</i>)
Regningen (<i>fakturaen</i>) modtages	Varen forbruges
Regningen kontrolleres og attesteres	
Regningen anvises til udbetaling	
Regningen registreres i regnskabssystemet	
Beløbet tilsendes leverandør (<i>betaling</i>)	

Oversigten viser en normalt forekommende proces. Der vil naturligvis i praksis kunne forekomme andre procesforløb.

Der kan ske en registrering på forskellige tidspunkter i den skitserede proces. Afhængigt af tilrettelæggelsen af økonomistyringen i den enkelte kommune kan det endvidere være hensigtsmæssigt at foretage en registrering på flere forskellige tidspunkter.

Ud fra oversigten kan defineres 3 tidspunkter i den bogholderimæssige proces:

Disponeringstidspunktet, som udtrykker tidspunktet for en bindende ordreafgivelse. Det vil sige det tidspunkt, hvor en ansvarlig på kommunens vegne indgår en bindende aftale om en leverance, typisk bestilling af varer og materiel eller tjenesteydelser.

Transaktionstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor leveringen foregår eller arbejdet præsteres.

Betalingstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor betalingen finder sted. Det kan defineres som det tidspunkt, hvor der hæves (indsættes) på de likvide konti.

Ud fra hensynet til den økonomiske styring af indkøb vil en registrering på disponeringstidspunktet kunne være ønskelig. Hensynet til regnskabsaflæggelse og bevillingskontrol stiller krav om en nøjagtig beløbsregistrering, hvilket ofte nødvendiggør en registrering senere i processen, når regningen er modtaget. Endelig kan peges på en registrering på betalingstidspunktet med henblik på likviditetsstyringen.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Den bogholderimæssige registrering i regnskabsåret må generelt tilrettelægges i overensstemmelse med de regler og procedurer, som er fastsat i kommunens kasse- og regnskabsregulativ og i overensstemmelse med de registreringskrav, som følger af indretningen af kommunens økonomiske styring.

Budget- og regnskabssystemet indeholder som nævnt ikke et mere detaljeret regelsæt for tilrettelæggelsen af denne registrering. Dog er det et krav, at der altid skal ske registrering af betalingen på betalingstidspunktet.

God bogføringsskik

Kommunens bogføring skal foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som, hvad der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner og øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet

Materialet, der samlet dokumenterer bogføringens udførelse og verificerer dens rigtighed er benævnt: regnskabsmaterialet. Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revisionsprotokoller.

A. Overskuelig tilrettelæggelse

Bogføringen skal tilrettelægges og udføres på en overskuelig måde og give et overblik over kommunens dispositioner.

B. Transaktions- og kontrolspor.

Kommunen skal sikre eksistensen af et transaktions- og kontrolspor i tilrettelæggelsen af bogføringen.

Transaktionsporet sikrer sammenhængen mellem den enkelte postering og regnskabets hovedposter. Det skal med andre ord være muligt at kontrollere, om alle posteringer er med i regnskabet, og hvilke posteringer regnskabets poster er sammensat af.

Kontrolsporet dokumenterer de faktiske posteringer. Kravet om kontrolspor forudsætter derfor, at der kan identificeres et bilag på baggrund af en given postering, og at sammenhængen mellem postering og bilag er entydig. Kontrolsporet udgør en vigtig del af den samlede dokumentation for, at udgiften er afholdt korrekt.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

C. Registreringer

Alle transaktioner registreres nøjagtigt og snarest muligt efter, at de forhold, der ligger til grund for registreringerne, foreligger, dog senest på betalingstidspunktet.

D. Attestation og afstemninger

De enkelte registreringer kan henføres til et bilag og tidsmæssige placering i bogføringen. Registreringer af hver transaktion skal ske efter fastlagte og konsistente metoder.

Der skal foretages regelmæssige afstemninger mellem registreringer og kasse- og likviditetsbeholdningen, samt på øvrige beholdningskonti.

Afstemning sikrer, at registreringerne er aktuelle, og at der ikke er transaktioner, som ikke er registreret.

E. Forretningsgangsbeskrivelser, herunder anvendelse af IT.

Kommunen udarbejder beskrivelser af de af virksomheden anvendte (IT)-systemer, herunder de manuelle forretningsgange / arbejdsrutiner, samt de interne kontrolprocedurer.

Beskrivelserne skal indeholde oplysninger om, dels hvorledes systemerne sikrer fuldstændighed og nøjagtighed af det materiale, der danner grundlag for registreringerne, herunder eventuelle aftaler om overførsel af data, der registreres i virksomheden, herunder beskrivelser af IT-anvendelsen.

F. Fejl og misbrug

Bogføringen skal tilrettelægges og udføres således, at regnskabsmaterialet ikke ødelægges, bortskaffes eller forvanskes, ligesom det skal sikres mod misbrug.

Regnskabsmaterialet sikres blandt andet mod fejl og misbrug gennem en betryggende funktionsadskillelse mellem kasse- og bogholderifunktion. Funktionsadskillelsen kan understøttes af sikkerhedsprocedure i relation til kommunens IT-systemer via adgangsbegrænsning og passwords.

Adgangsbegrænsningen til de elektroniske systemer skal endvidere sikre, at fremmede ikke kan bogføre uden tilladelse. Brugerkontrollen skal tilpasses det af kommunen anvendte system.

G. Opbevaring

Regnskabsmaterialet må ikke ødelægges eller forsvinde, og regnskabsmaterialet skal i hele perioden opbevares på betryggende vis. Af dette følger, at der skal være umiddelbar adgang til materialet, og interessenter, herunder revision, skal umiddelbart kunne få adgang til materialet. Omvendt må som minimum følge, at almindelige borgere ikke umiddelbart kan få adgang til materialet.

Opbevaringskravet omfatter endvidere beskyttelse mod ødelæggelse som følge af brand, tyveri, forvanskning, anden utilsigtet ødelæggelse eller bortskaffelse, samt uforsætlige eller uagtsomme handlinger.

H. Opbevaringslængde.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Regnskabsmateriale fra kommuner og amter skal opbevares i 5 år fra udløbet af det regnskabsår, som regnskabsmaterialet vedrører, jf. bekendtgørelse om bevaring og kassation af primærkommunernes arkivalier og lov om forældelse af visse fordringer.

I. Udskrift af regnskabsmaterialet

Kommunen afgør, hvilket medie regnskabsmaterialet skal opbevares på.

Vælges elektroniske opbevaringsformer må det være i overensstemmelse med god bogføringsskik, at regnskabsmaterialet til enhver tid kan udskrives i klar skrift, ligesom der af sikkerhedsmæssige hensyn tages de nødvendige forholdsregler vedrørende sikkerhedskopiering, samt at læsbarheden kontrolleres med jævne mellemrum

Bogføring i supplementsperioden

I forbindelse med den regnskabsmæssige årsafslutning kan der opstå nogle særlige problemer med hensyn til spørgsmålet om, *hvilket årsregnskab* en given udgift eller indtægt skal henføres til. Her gælder som hovedregel følgende:

Regnskabsføringen i supplementsperioden skal ske i regnskabet for det år, hvori transaktionen finder sted.

Denne hovedregel er benævnt *transaktionsprincippet*.

Hovedreglen er som sådan uafhængig af den bogholderimæssige proces. Den ændres altså ikke af, at selve registreringen eventuelt sker i et andet kalenderår.

Som almindeligt forekommende situationer kan her peges på:

- Regning for en i regnskabsåret leveret vare eller ydelse når først frem til registrering efter regnskabsårets afslutning.

Hovedreglen indebærer her, at der inden supplementsperiodens udløb skal ske en henføring af udgiften til regnskabsåret. Dette sker i praksis ved anvendelse af mellemregningskontiene på hovedkonto 8, jf. konteringsreglerne herfor (kapitel 4, afsnit 4.8).

Efter supplementsperiodens udløb kan der ske henføring til regnskabsåret ved anvendelse af de omtalte mellemregningskonti. Dette må bero nærmere på det konkrete tidspunkt for regningens modtagelse og registrering og den praktiske tilrettelæggelse af regnskabsafslutningen i kommunen (jf. dog nedenfor om afslutningsposter).

- Forudbetaling i regnskabsåret af en ydelse, der leveres i det følgende regnskabsår. For eksempel udbetaling i december måned af januarløn til tjenestemænd.

Udgiften skal henføres til det nye regnskabsår. Der benyttes en mellemregningskonto på hovedkonto 8 mellem regnskabsåret og det nye regnskabsår, jf. konteringsreglerne herfor (kapitel 4, afsnit 4.8).

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

Hovedreglen om anvendelse af transaktionsprincippet i supplementsperioden gælder ikke alene for udgifter og indtægter som følge af køb og salg af varer og ydelser, herunder betaling af lønninger. Det gælder således også udgifter og indtægter i forbindelse med indkomstoverførsler, skatter og afgifter, refusion m.v. Med hensyn til særlige situationer, der kan opstå i forbindelse med årsafslutningen, herunder vedrørende posterne på de finansielle hovedkonti 7 og 8, henvises i øvrigt til reglerne for kontering på de enkelte konti i kapitel 4.

Afslutningsposter

Efter supplementsperiodens udløb kan der være behov for at foretage visse afslutningsposter i form af omposter, altså ikke pengeposter, i det afsluttede regnskabsår.

Det er som hovedregel kommunen selv, der træffer afgørelse vedrørende sådanne afslutningsposter i overensstemmelse med de regler og procedurer, der er fastlagt i kommunens kasse- og regnskabsregulativ m.v.

I en række tilfælde *skal* der dog foretages afslutningsposter. Det gælder således sluberegning af statsrefusion, der ofte ikke foreligger ved supplementsperiodens udløb. Der henvises herom til reglerne for kontering på de enkelte konti i kapitel 4.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

7.1 Procedurekrav i forbindelse med regnskabsaflæggelsen

Det kommunale styrelseslovs §§ 45 og 57 indeholder bestemmelser om proceduren i forbindelse med aflæggelse og revision af årsregnskabet. Med hjemmel i lovens §§ 45, 46 og 57 har Indenrigsministeriet endvidere i bekendtgørelse nr. 1094 af 12. december 2003 fastsat en række proceduremæssige krav, herunder om tidsfrister for årsregnskabets afgivelse til revision m.v. Endelig er der i nærværende ringbind fastsat visse yderligere bestemmelse om indsendelse af regnskabsmateriale m.v.

I dette afsnit er givet en kort beskrivelse af de proceduremæssige regler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. De formmæssige krav til indsendelse af regnskabsmateriale til de centrale myndigheder er behandlet i afsnit 7.2. Endvidere er de særlige regler omkring revisionen af årsregnskabet omtalt i afsnit 7.3. I afsnit 7.4 er endelig vist en samlet skematisk oversigt over tidsfristerne ved regnskabsaflæggelsen.

Proceduren ved regnskabsaflæggelsen

Årsregnskabet skal posteringsmæssigt være afsluttet den 1. april i det efterfølgende år. Efter dette tidspunkt kan der ikke foretages yderligere omposteringer.

Styrelseslovens § 45 fastsætter herefter, at årsregnskabet med tilhørende bemærkninger m.v. aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen.

Der er ikke fastsat en bestemt tidsfrist for denne regnskabsaflæggelse.

Det fremgår imidlertid af bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003, at aflæggelsen skal ske, så årsregnskabet kan afgives af kommunalbestyrelsen til revision inden den 1. juni i året efter regnskabsåret.

Revisionen skal afgive beretning om revisionen af årsregnskabet til kommunalbestyrelsen inden den 15. august.

Revisionens beretning skal herefter forelægges for økonomiudvalget og - for revisionsmæssige bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under økonomiudvalget - for den pågældende kommunale myndighed.

Revisionens beretning og de hertil knyttede bemærkninger fra økonomiudvalget og de øvrige kommunale myndigheder behandles af kommunalbestyrelsen på et møde. På mødet træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om revisionens bemærkninger og om eventuelle andre spørgsmål vedrørende regnskabet.

Kommunalbestyrelsens behandling skal finde sted, så kommunens regnskab sammen med revisionens beretning og de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed, kan sendes til tilsynsmyndigheden (samt til revisionen) inden udgangen af september måned.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 1991

Endelig fremgår det af styrelseslovens § 45, at det endeligt godkendte regnskab skal være tilgængeligt for kommunens beboere. Der er imidlertid ingen særlige formkrav eller regler i øvrigt for, hvorledes den enkelte kommune skal løse den informationsmæssige opgave overfor sine beboere med hensyn til regnskabet.

7.2 Formkrav til årsregnskabet

7.2.1 GENERELLE KRAV TIL ÅRSREGNSKABETS FORM OG INDHOLD

Det er i den kommunale styrelseslovs § 45 fastsat, at kommunens årsregnskab skal være ledsaget af en fortegnelse over kommunens kautions- og garantiforpligtelser. Endvidere skal regnskabet i fornødent omfang være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Styrelsesloven bemyndiger herudover indenrigsministeren til at fastsætte de nærmere regler om formen af kommunernes regnskab.

Disse regler kommer til udtryk dels i den autoriserede kontoplan, som fastlægger regnskabets indholdsmæssige opdeling, dels i nedenstående regler om udarbejdelse af oversigter og bemærkninger til regnskabet samt om aflæggelse af anlægsregnskaber.

7.2.2 OVERSIGTER TIL ÅRSREGNSKABET

I lighed med budgettet skal der i tilknytning til årsregnskabet udarbejdes en række oversigter.

De regnskabsmæssige oversigter tjener dels som grundlag for vurderingen af kommunens regnskab set i forhold til budgettet. Dels som grundlag for de centrale myndigheders opgørelser over den samlede kommunale aktivitet samt statistikformål i øvrigt.

Også i regnskabssituationen er kommunerne i vid udstrækning frit stillet med hensyn til omfanget og formen af det regnskabsmateriale, der skal uddeles til kommunalbestyrelsen.

Derimod indeholder budget- og regnskabssystemet nogle regnskabsoversigter, der skal udarbejdes efter de fastsatte formkrav og indsendes til henholdsvis Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Statistik.

Nedenstående skema sammenfatter reglerne om uddeling og indsendelse af oversigter til regnskabet.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Afsnit	Oversigt	Skal uddeles uden formkrav	Skal indsendes	
			med formkrav	uden formkrav
7.2.2.a	Regnskabsoversigt	X		X
7.2.2.b	Hovedoversigt til regnskab		X	
7.2.2.c	Specifikationer til regnskabet		X	
7.2.2.d	Særlige regnskabsoplysninger		X	
7.2.2.e	Specifikationer til regnskabet, funktion 4.01 Somatiske sygehuse og funktion 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger		X	
7.2.2.f	Balance	X	X	
7.2.2.g	Personaleoversigt	X		
7.2.2.h	Garanti- og eventualrettigheder	X		
7.2.2.i	Anlægsoversigt	X		
7.2.2.j	Oversigt over overførte uforbrugte driftsbevillinger	X		
7.2.6	Likviditetsoversigt opgjort efter kassekreditreglen	X	X	

a. Regnskabsoversigt

Regnskabsoversigten er den regnskabsmæssige parallel til budgettets bevillingsoversigt. Regnskabsoversigten skal gøre det muligt at sammenholde årsbudgettets bevillingsposter og de i årets løb afgivne tillægsbevillinger med de endelige regnskabstal.

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen, indeholde en regnskabsoversigt. Beløbene i regnskabsoversigten skal som minimum være specificeret på de poster - afgrænset i forhold til kontoplanen - hvortil der er meddelt bevilling ved budgettets vedtagelse og efterfølgende tillægsbevillinger. Regnskabsoversigten skal indeholde 3 kolonner for henholdsvis:

- De endelige regnskabstal
- Bevillingerne afgivet ved budgettets vedtagelse
- Tillægsbevillinger afgivet i løbet af året.

Regnskabsoversigten indsendes senest den 1. juni til Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Beløb i regnskabsoversigten angives i hele kr.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000/Regnskab 2002

Ud over det anførte er der ikke fastsat bestemte formkrav til den enkelte kommunes opstilling af regnskabsoversigten. Regnskabsoversigt og bevillingsoversigt til budgettet skal dog følge samme opstillingsform.

b. Hovedoversigt til regnskab

Hovedoversigten til regnskabet svarer i sin opstilling til hovedoversigten til budgettet. Den skal dog indeholde tal for såvel det endelige regnskab som det vedtagne budget og de afgivne tillægsbevillinger.

Der skal udarbejdes en hovedoversigt til regnskabet.

Hovedoversigten skal indeholde 3 kolonner for henholdsvis

- Det endelige regnskab
- Det vedtagne budget
- De i årets løb afgivne tillægsbevillinger.

Hovedoversigten indsendes senest den *1. juni* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

c. Specifikationer til regnskab

Specifikationerne til regnskabet udgør den detaljerede indberetning af regnskabstal til de centrale myndigheder.

Indberetningen modsvarer indberetningen af specifikationer til budgettet. Dog er der på enkelte punkter tale om en større specifikationsgrad for regnskabets vedkommende, idet dele af kontoplanen er autoriseret i regnskabet, men ikke i budgettet. Dette gælder artsspecifikationen, hvor budgettet alene er autoriseret på hovedartsniveau og på arterne 4.0, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, art 5.1, 5.2, 5.9, art 7.1, 7.2, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9 og 8.6. Endvidere er specifikationen på anlægsgrupperinger som hovedregel kun autoriseret for regnskabet, jf. omtalen af de generelle konteringsregler i kapitel 2.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2000/Regnskab 2002

Der skal udarbejdes specifikationer til regnskabet, dvs. en oversigt over de endelige regnskabsposter, hvor specifikationsgraden svarer til den autoriserede kontoplan. Specifikationsgraden er følgende:

- Hovedkonto
- Hovedfunktion
- Funktion
- Dranst
- Ejerforhold
- Omkostningssted (hvor dette er autoriseret i regnskabet)
- Gruppering (både drift og anlæg)
- Art

Specifikationerne til regnskabet skal indeholde to kolonner for henholdsvis:

- Det endelige regnskab
- Det vedtagne budget

Specifikationerne til regnskabet skal indrapporteres senest den *1. april* til Danmarks Statistik.

Beløb i specifikationer til regnskabet anføres i hele kr.

d. Særlige regnskabsoplysninger

Indenrigs- og Sundhedsministeriet udsender forud for den posteringsmæssige regnskabsafslutning pr. 1. april det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af de særlige regnskabsoplysninger. Skemaet indsendes *medio april* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Skemaet for særlige regnskabsoplysninger indeholder regnskabsoplysninger af varierende karakter, f.eks. særlige personaleoplysninger og oplysninger om deponerede beløb.

e. Specifikationer til regnskab, funktionerne 4.01 Somatiske sygehuse og 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger

Specifikationerne til regnskabet for funktion 4.01 Somatiske sygehuse og funktion 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger udgør den detaljerede indberetning og anvendes af Sundhedsstyrelsen til fastsættelse af DRG-takster.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

I tilknytning til det endelige regnskab skal for funktionerne 4.01 og 4.02 indberettes specifikationer til regnskabet i overensstemmelse med de elektroniske blanketter, der findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside:

- Funktion
- Dranst
- Ejerforhold
- Omkostningssted
- Gruppering (både drift og anlæg)
- Art

Specifikationerne til regnskabet, funktion 4.01 Somatiske sygehuse og 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger, skal indsendes senest den 1. april til Sundhedsstyrelsen

Beløb i specifikationer til regnskabet, funktionerne 4.01 Somatiske sygehuse og 4.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger, anføres i 1.000 kr.

f. Balance

Som en del af årsregnskabet skal udarbejdes en balance, der viser kommunens aktiver og passiver, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser. I tilknytning til balancen redegøres der for anvendt regnskabspraksis.

Balancen og redegørelsen for anvendt regnskabspraksis skal uddeles til kommunalbestyrelsens medlemmer i forbindelse med regnskabsafgivelsen. Med henblik på i videst muligt omfang at følge strukturen i balancen i årsregnskabsloven opstilles funktionerne på hovedkonto 9 med følgende overskrifter og i følgende rækkefølge:

AKTIVER

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER (funktionerne 9.81-9.84)

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER (funktion 9.85)¹

FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER (funktionerne 9.22-9.27 og 9.30-9.35)

OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER (funktion 9.86)¹

OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG (funktion 9.87)

OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER (funktionerne 9.12-9.19)

OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER (funktionerne 9.08-9.11 og 9.20-9.21)

LIKVIDE BEHOLDNINGER (funktionerne 9.01-9.05)

PASSIVER

EGENKAPITAL (funktionerne 9.91-9.99)

HENSATTE FORPLIGTELSE (funktion 9.90)

¹ Det er frivilligt at medtage funktion 9.85 og 9.86 i balancen.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSER (funktionerne 9.63-9.79)
NETTOGÆLD VEDRØRENDE FONDS, LEGATER, DEPOSITA M.V.
(9.36-9.49)
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSER (funktionerne 9.50-9.62)

Herudover skal der med henblik på indsendelse til de centrale myndigheder udarbejdes en balance, der som mindstekrav omfatter funktionerne med tilhørende autoriserede grupperinger under hovedkonto 9 i den autoriserede kontoplan.

Beløb i finansiell status anføres i 1000 kr

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen, indeholde en balance opstillet efter bestemte formkrav.

Til de centrale myndigheder skal som mindstekrav indrapporteres funktionerne med tilhørende autoriserede grupperinger under hovedkonto 9 i den autoriserede kontoplan.

Balancen indsendes senest den 1. april til Danmarks Statistik.

g Personaleoversigt

Der skal udarbejdes en personaleoversigt til regnskabet med henblik på udde-
ling til kommunalbestyrelsens medlemmer.

Der er ikke fastsat særlige regler for udformningen af denne personaleoversigt.
Det er dog generelt et krav, at personaleoversigten skal kunne danne grundlag
for en vurdering af personaleforbruget.

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunal-
bestyrelsen, indeholde en personaleoversigt.

h. Garanti- og eventualrettighedsfortegnelse

Det er fastsat i den kommunale styrelseslov, at:

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunal-
bestyrelsen, indeholde en fortegnelse over kommunens kautions- og ga-
rantiforpligtelser.

Baggrunden for denne regel er især, at den finansielle status kun indeholder de
egentlig finansielle rettigheder og forpligtelser.

I budget- og regnskabssystemet er oversigten benævnt garanti- og eventualret-
tighedsfortegnelsen.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Af fortegnelsen over garantier *skal som minimum fremgå* garantiens størrelse ultimo regnskabsåret, hvem der er långiver samt for hvem, der er afgivet garanti.

Ved garanti til *boligbyggeri* kan der angives samlede tal for restgarantisummen.

Ved garanti til *enkeltpersoner* i medfør af den sociale lovgivning, boliglovgivning mv. eller vejlån, kloaklån mv. må det ikke være muligt gennem garantifortegnelsen at identificere de personer, der er stillet garanti for. Derfor angives alene den samlede restgarantisum ultimo regnskabsåret for de enkelte typer af lån.

Ved *eventualrettigheder* forstås ydelser, som i realiteten må betragtes som drift- eller anlægstilskud, men hvor kommunen har sikkerhed i form af pantebreve eller lignende, og/eller hvor kommunen har ret til at få tilskuddet tilbagebetalt, hvis det formål, tilskuddet er ydet til, opgives inden for en given tid.

Kommunens grundkapitalindskud i kommunale *ældreboliger* registreres som en eventualrettighed, medmindre beløbet er optaget i status.

Garanti- og eventualrettighedsfortegnelsen bør omfatte andre forpligtelser og rettigheder, som eventuelt kan blive aktuelle, f.eks. i forbindelse med tilbagekøb eller tilbagefald af fast ejendom.

Leasing, sale-and-lease-back og lejeaftaler vil ofte indebære en kontraktmæssig forpligtelse af kommunen over en længere periode – eventuelt forbundet med en direkte kommunal overtagelse af det leasede anlæg efter leasingperiodens udløb. Væsentlige finansielle og eventuelle andre forpligtelser i forbindelse med leasing, sale-and-lease-back og lejeaftaler skal fremgå af garanti- og eventualrettighedsfortegnelsen, således at denne kan danne grundlag for en vurdering af kommunens samlede fremtidige forpligtelser herved.

Beløb i garanti- og eventualrettighedsfortegnelsen anføres i hele kr.

Ud over de nævnte regler for indholdet af garanti- og eventualrettighedsfortegnelsen er der ikke fastsat særlige formkrav for denne.

i) Anlægsoversigt

Anlægsoversigten viser værdien af kommunens materielle og immaterielle aktiver².

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen, indeholde en anlægsoversigt.

Formålet med anlægsoversigten er bl.a. at kunne aflæse bevægelserne i de materielle og evt. immaterielle aktivers bogførte værdi og dermed, hvilke beløb kommunen har investeret i de forskellige former for anlægsaktiver, dels i det

² Det er frivilligt at medtage immaterielle aktiver i oversigten.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

forløbne regnskabsår og dels akkumuleret hen over årene. Sammenholdt med det samlede beløb for afskrivninger vil det endvidere fremgå, med hvor meget de afskrivningspligtige aktiver gennemsnitligt er afskrevet.

Følgende oplysninger, der på et overordnet niveau kan overføres fra kommunens anlægskartotek, skal fremgå af anlægsoversigten for hver kategori af henholdsvis materielle og immaterielle aktiver:

- Kostprisen ved regnskabsårets begyndelse uden op-, ned- og afskrivninger, dvs. nyanskaffelser og forbedringer foretaget i tidligere år skal være indeholdt, mens solgte eller udrangerede aktiver i tidligere år skal være fragået. Endvidere skal tilgang (herunder forbedringer) og afgang i årets løb oplyses. Er der sket overførsler til andre poster, f.eks. ved beslutning om at sætte et materielt anlægsaktiv til salg, skal dette endvidere oplyses. Endelig skal kostprisen ved regnskabsårets afslutning oplyses.
- Ned- og afskrivninger ved regnskabsårets start. Endvidere skal årets ned- og afskrivninger angives. Er der i løbet af året sket ned- og/eller afskrivninger på nu afhændede aktiver, skal dette ligeledes angives. Eventuelle tilbageførsler af tidligere års nedskrivninger i årets regnskab angives også. Endelig skal de samlede ned- og afskrivninger ved regnskabsårets afslutning oplyses.
- Opskrivninger ved det foregående regnskabsårs slutning. Endvidere skal årets opskrivninger angives. Er der sket tilbageførsler af tidligere års opskrivninger, skal dette ligeledes anføres. Endelig skal de samlede opskrivninger ved regnskabsårets afslutning oplyses. Såfremt der foretages opskrivninger, skal det vises, hvad den regnskabsmæssige værdi af aktiverne er uden opskrivning.

I slutningen af oversigten anføres, hvor mange år aktiverne afskrives over. Der kan evt. anføres et interval, hvis der anvendes forskellige afskrivningsperioder inden for samme kategori. Som en note til oversigten skal ejendomsværdien for fast ejendom ifølge den senest foretagne offentlige vurdering oplyses.

Endvidere oplyses den regnskabsmæssige værdi af aktiver indregnet som følge af finansielle leasingkontrakter og aktiver tilhørende selvejende institutioner.

Anlægsoversigten kan evt. underopdeles, således at særskilte oversigter for det takstfinansierede område, selvejende institutioner og det skattefinansierede område udarbejdes.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Formkravene til anlægsoversigten fremgår nedenfor:

1.000kr.	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg mv.	Inventar mv.	Materielle anlægsaktiver under udførelse mv.	Immaterielle anlægsaktiver (frivillig)	I alt
Kostpris pr. 1. januar 20xx						
Tilgang						
Afgang						
Overført						
Kostpris pr. 31. december 20xx						
Ned- og afskrivninger 1. januar 20xx						
Årets afskrivninger						
Årets nedskrivninger						
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver ¹⁾						
Ned- og afskrivninger 31. december 20xx						
Regnskabsmæssig værdi 31. december 20xx						
Afskrives over	X ²⁾ år	X år	X år	-		-

Note: 1) Anføres med minusfortegn

2) Omfatter kun anvendte afskrivningsperioder for bygninger, da der ikke afskrives på grunde.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Såfremt der opskrives på materielle anlægsaktiver skal anlægsoversigten udformes således:

	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg mv.	Inventar mv.	Materielle anlægsaktiver under udførelse mv.	Immaterielle anlægsaktiver (frivillig)	I alt
1.000kr.						
Kostpris pr. 1. januar 20xx						
Tilgang						
Afgang						
Overført						
Kostpris pr. 31. december 20xx						
Opskrivninger 1. januar 20xx					0	
Årets opskrivninger					0	
Opskrivninger 31. december 20xx					0	
Ned- og afskrivninger 1. januar 20xx						
Årets afskrivninger						
Årets nedskrivninger						
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver ¹⁾						
Ned- og afskrivninger 31. december 20xx						
Regnskabsmæssig værdi 31. december 20xx						
Såfremt der ikke havde været opskrevet på aktiverne, havde den regnskabsmæssige værdi udgjort						
Afskrives over	X ¹⁾ år	X år	X år	-		-

Note 1) Anføres altid med minusfortegn

2) Omfatter kun anvendte afskrivningsperioder for bygninger, da der ikke afskrives på grunde"

j. Oversigt over overførte uforbrugte driftsbevillinger

I tilknytning til årsregnskabet skal udarbejdes en oversigt over de driftsbevillinger, som er genbevilget i det følgende år.

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen, indeholde en oversigt over overførte uforbrugte driftsbevillinger.

Ifølge bevillingsreglerne, som er fastsat i den kommunale styrelseslov, er driftsbevillinger etårige og bortfalder ved regnskabsårets afslutning.

Der eksisterer dog uformelle ordninger til overførsel mellem årene af uforbrugte bevillinger. Kommunalbestyrelsen kan således i budgetbemærkningerne vedrørende en given bevilling tilkendegive, at man vil være indstillet på at genbevilde eventuelle uforbrugte beløb i det følgende år i form af en forhøjelse af den ordinære bevilling. Denne tilkendegivelse har ingen selvstændig bevillingsmæssig karakter, men er alene udtryk for kommunalbestyrelsens forhåndsindstilling til en senere forelagt konkret tillægsbevillingsansøgning om overførsel af bevillingsbeløb.

Baggrunden for denne oversigt er, at der er tale om oplysninger, som kan være væsentlige for kommunens økonomi. Oversigten over overførte uforbrugte bevillinger oplyser således om det øgede likviditetsbehov i forhold til det vedtagne budget.

Der er ikke fastsat særlige formkrav til oversigten over overførte uforbrugte bevillinger.

7.2.3 BEMÆRKNINGER TIL REGNSKABET

Styrelsesloven fastsætter som nævnt direkte, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Det er næppe muligt generelt at fastlægge, hvad der er et »fornødent omfang«, eller hvornår afvigelser må anses for »væsentlige«. Dette må bero på en konkret vurdering i de enkelte tilfælde og i øvrigt afklares gennem samspillet mellem kommunalbestyrelsen og den kommunale revision omkring behandlingen og revisionen af regnskabet.

Derimod må det påpeges, at der i bestemmelsen også ligger, at der skal udarbejdes bemærkninger til regnskabet i tilfælde, hvor der nok er overensstemmelse mellem regnskabs- og bevillingsbeløb, men hvor de aktiviteter eller formål, som var forudsat ved bevillingsafgivelsen, ikke er realiseret.

Det skal endvidere påpeges, at der i bemærkningerne til regnskabet skal redegøres for de swap-aftaler, som kommunen har indgået. Herunder også for swap-aftaler, som er indgået i tidligere regnskabsår, men fortsat løber. En swap er en aftale mellem to eller flere parter om at bytte betalingsstrømme på aftalte vilkår over en aftalt periode. Redegørelsen for indgåede swap-aftaler skal om-

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1999

fatte oplysninger om swap-modparten, størrelsen af restgælden, udløbstidspunktet samt oplysninger om valuta og rente.

Der er ikke i øvrigt fastsat særlige bestemmelser for udformningen og indholdet af bemærkningerne til regnskabet.

Ligesom for budgettet vil det imidlertid ofte være hensigtsmæssigt at opdele bemærkningerne i en generel og en speciel del.

I de *generelle bemærkninger* foretages en sammenligning af det faktiske forløb i regnskabsåret med de generelle planlægningsforudsætninger, bl.a. om pris- og lønudviklingen, som lå til grund for budgetvedtagelsen. Der redegøres for de regnskabsmæssige konsekvenser af afvigelser mellem det faktiske og det forudsatte forløb.

I de *specielle bemærkninger* redegøres mere detaljeret for de konstaterede afvigelser mellem regnskabs- og bevillingsbeløb.

Årsregnskabet skal, når det aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen, indeholde bemærkninger.

Bemærkninger til regnskabet indsendes senest den *1. juni* til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Det skal i øvrigt anføres, at kommunalbestyrelsen i bemærkningerne til regnskabet har mulighed for at foretage alternative og forenklede opstillinger af regnskabet, som vil kunne løse den informationsmæssige opgave over for borgerne.

7.2.4 AFLÆGGELSE AF ANLÆGSREGNSKABER

Ved større anlægsarbejder skal der aflægges et *særskilt anlægsregnskab*. Nedenstående regler gælder uanset, om anlægsarbejdet er ét- eller flerårigt.

Beløber bruttoudgifterne til et anlægsarbejde sig til 2 mio. kr. eller mere, skal der aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet for det år, hvori det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

For anlægsarbejder under denne beløbsgrænse kan kommunalbestyrelsen vælge at følge samme procedure, men den behøver ikke at gøre det. Hvis der ikke aflægges særskilt regnskab, optages indtægterne og udgifterne ved anlægsarbejdet i årsregnskabet, og anlægsarbejdet omtales i bemærkningerne.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 1999

7.2.5 REGNSKABSMÆSSIGE REDEGØRELSER VED UDFØRELSE AF OPGAVER FOR ANDRE OFFENTLIGE MYNDIGHEDER

Kommuner har på visse betingelser mulighed for at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder, jf. lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Der er i bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder fastsat nærmere regler om kalkulationen af de samlede omkostninger, som kommunen skal foretage forinden den afgiver tilbud på eller indgår aftale om udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed. Det er endvidere i bekendtgørelsen fastsat, at:

Kommuner, der udfører opgaver for andre offentlige myndigheder, skal for hver enkelt opgave foretage en løbende registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger.

I kommunens årsregnskab optages i det år, hvor en opgave afsluttes, en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen.

Baggrunden for disse bestemmelser er hensynet til at sikre en tilstrækkelig åbenhed om den kommunale opgavevaretagelse, herunder at sikre en efterfølgende kontrol med, at opgavevaretagelsen ikke har medført en konkurrenceforvridning i forhold til den private sektor.

Omkostningskalkulationen, som kommunen skal foretage forud for afgivelsen af et tilbud på en opgave, er en beregning af de forventede omkostninger ved udførelsen af opgaven - en forkalkulation. Reglerne herom fremgår af bekendtgørelsens § 4 og af vejledningen om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Herudover skal kommunen foretage en løbende registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger. Med udgangspunkt i denne registrering udarbejdes efter kontraktperiodens udløb et regnskab over de faktiske indtægter og omkostninger ved udførelsen af opgaven. Dette regnskab danner baggrund for den regnskabsmæssige redegørelse for opgaven, som optages i den udførende kommunes årsregnskab i det år, hvor opgaven afsluttes.

I den regnskabsmæssige redegørelse sammenholdes de forventede omkostninger, som kommunen har beregnet i forkalkulationen, med de faktiske omkostninger ved udførelsen af opgaven. Der redegøres for afvigelser mellem forkalkulationen og de faktiske omkostninger ifølge regnskabet.

Det bemærkes, at omkostningskalkulationen og den regnskabsmæssige redegørelse skal omfatte alle de direkte og indirekte omkostninger, der er forbundet

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

med udførelsen af opgaven. Det indebærer, at den regnskabsmæssige redegørelse også skal omfatte omkostninger, som ikke fremgår af kommunens årsregnskab, såsom forrentning af drifts- og anlægskapital og afskrivning af anlægskapital. Endvidere skal medtages omkostninger, som ikke er knyttet direkte til den udførende enhed, men er fælles for udførelsen af flere opgaver, som f.eks. andel af fællesomkostninger til administration. Der henvises til Indenrigsministeriets vejledning om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder for en nærmere gennemgang af de forskellige omkostningselementer, som skal medtages, herunder for hvorledes disse kan opgøres. Endvidere henvises til vejledning om omkostningskalkulation i kapitel 9.

Den regnskabsmæssige redegørelse bør ligeledes indeholde oplysninger om opgavens karakter, hvem den er udført for og andre forhold af generel interesse.

Der skal laves en redegørelse for hver enkelt opgave. Redegørelsen skal også omfatte eventuelle supplerende opgaver, som ikke var omfattet af den oprindelige opgave.

Ud over de nævnte regler om indholdet af den regnskabsmæssige redegørelse er der ikke fastsat særlige formkrav til denne.

7.2.6 LIKVIDITETSOVERSIGTER OPGJORT EFTER KASSEKREDITREGLER

Der udarbejdes hvert kvartal – henholdsvis ultimo marts, ultimo juni, ultimo september og ultimo december – en likviditetsoversigt udarbejdet efter kassekreditreglen.

Likviditeten efter kassekreditreglen opgøres som gennemsnittet over de seneste 12 måneder af de daglige saldi på funktionerne 9.01-9.11 fratrukket gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi funktion på 9.50, ekskl. byggelån, der senere konverteres til langfristede lån.

Likviditetsoversigten skal som minimum indeholde oplysninger om likviditeten det seneste år opgjort efter kassekreditreglen ultimo hver måned. Det er imidlertid kommunerne frit for, at udarbejde en mere detaljeret opgørelse af udviklingen i likviditeten opgjort efter kassekreditreglen - eksempelvis på baggrund af daglige opgørelser.

Oversigten ledsages af forklarende bemærkninger. I bemærkningerne redegøres bl.a. baggrunden for de seneste 12 måneders udvikling i likviditeten samt forventningerne til den fremtidige udvikling.

Den kvartalsvist udarbejdede likviditetsoversigt skal løbende forelægges kommunalbestyrelsens medlemmer. Oversigten forelægges for medlemmerne senest en måned efter opgørelsen - henholdsvis 1. februar, 1. maj, 1. august og 1. november. Det bemærkes, at det ikke er påkrævet, at oversigten behandles på et kommunalbestyrelsesmøde med mindre, der er et særskilt ønske herom.

Dato: 1. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2003/Regnskab 2004

7.2.5 REGNSKABSMÆSSIGE REDEGØRELSER VED UDFØRELSE AF OPGAVER FOR ANDRE OFFENTLIGE MYNDIGHEDER

Kommuner har på visse betingelser mulighed for at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder, jf. lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Der er i bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder fastsat nærmere regler om kalkulationen af de samlede omkostninger, som kommunen skal foretage forinden den afgiver tilbud på eller indgår aftale om udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed. Det er endvidere i bekendtgørelsen fastsat, at:

Kommuner, der udfører opgaver for andre offentlige myndigheder, skal for hver enkelt opgave foretage en løbende registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger.

I kommunens årsregnskab optages i det år, hvor en opgave afsluttes, en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen.

Baggrunden for disse bestemmelser er hensynet til at sikre en tilstrækkelig åbenhed om den kommunale opgavevaretagelse, herunder at sikre en efterfølgende kontrol med, at opgavevaretagelsen ikke har medført en konkurrenceforvridning i forhold til den private sektor.

Omkostningskalkulationen, som kommunen skal foretage forud for afgivelsen af et tilbud på en opgave, er en beregning af de forventede omkostninger ved udførelsen af opgaven - en forkalkulation. Reglerne herom fremgår af bekendtgørelsens § 4 og af vejledningen om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Herudover skal kommunen foretage en løbende registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger. Med udgangspunkt i denne registrering udarbejdes efter kontraktperiodens udløb et regnskab over de faktiske indtægter og omkostninger ved udførelsen af opgaven. Dette regnskab danner baggrund for den regnskabsmæssige redegørelse for opgaven, som optages i den udførende kommunes årsregnskab i det år, hvor opgaven afsluttes.

I den regnskabsmæssige redegørelse sammenholdes de forventede omkostninger, som kommunen har beregnet i forkalkulationen, med de faktiske omkostninger ved udførelsen af opgaven. Der redegøres for afvigelser mellem forkalkulationen og de faktiske omkostninger ifølge regnskabet.

Det bemærkes, at omkostningskalkulationen og den regnskabsmæssige redegørelse skal omfatte alle de direkte og indirekte omkostninger, der er forbundet

Dato: 1. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

med udførelsen af opgaven. Det indebærer, at den regnskabsmæssige redegørelse også skal omfatte omkostninger, som ikke fremgår af kommunens årsregnskab, såsom forrentning af drifts- og anlægskapital og afskrivning af anlægskapital. Endvidere skal medtages omkostninger, som ikke er knyttet direkte til den udførende enhed, men er fælles for udførelsen af flere opgaver, som f.eks. andel af fællesomkostninger til administration. Der henvises til Indenrigsministeriets vejledning om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder for en nærmere gennemgang af de forskellige omkostningselementer, som skal medtages, herunder for hvorledes disse kan opgøres. Endvidere henvises til vejledning om omkostningskalkulation i kapitel 9.

Den regnskabsmæssige redegørelse bør ligeledes indeholde oplysninger om opgavens karakter, hvem den er udført for og andre forhold af generel interesse.

Der skal laves en redegørelse for hver enkelt opgave. Redegørelsen skal også omfatte eventuelle supplerende opgaver, som ikke var omfattet af den oprindelige opgave.

Ud over de nævnte regler om indholdet af den regnskabsmæssige redegørelse er der ikke fastsat særlige formkrav til denne.

7.2.6 LIKVIDITETSOVERSIGTER OPGJORT EFTER KASSEKREDITREGLLEN

Der udarbejdes hvert kvartal – henholdsvis ultimo marts, ultimo juni, ultimo september og ultimo december – en likviditetsoversigt udarbejdet efter kassekreditreglen.

Likviditeten efter kassekreditreglen opgøres som gennemsnittet over de seneste 12 måneder af de daglige saldi på funktionerne 9.01-9.11 fratrukket gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi funktion på 9.50, ekskl. byggelån, der senere konverteres til langfristede lån.

Likviditetsoversigten skal som minimum indeholde oplysninger om likviditeten det seneste år opgjort efter kassekreditreglen ultimo hver måned. Det er imidlertid kommunerne frit for, at udarbejde en mere detaljeret opgørelse af udviklingen i likviditeten opgjort efter kassekreditreglen - eksempelvis på baggrund af daglige opgørelser.

Oversigten ledsages af forklarende bemærkninger. I bemærkningerne redegøres bl.a. baggrunden for de seneste 12 måneders udvikling i likviditeten samt forventningerne til den fremtidige udvikling.

Den kvartalsvist udarbejdede likviditetsoversigt skal løbende forelægges kommunalbestyrelsens medlemmer. Oversigten forelægges for medlemmerne senest en måned efter opgørelsen - henholdsvis 1. februar, 1. maj, 1. august og 1. november. Det bemærkes, at det ikke er påkrævet, at oversigten behandles på et kommunalbestyrelsesmøde med mindre, der er et særskilt ønske herom.

Dato: 1. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Likviditeten opgjort efter kassekreditreglen indberettes kvartalsvist til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Der indberettes oplysninger om likviditeten ultimo marts, ultimo juni, ultimo september og ultimo december.

Der udarbejdes hvert kvartal – henholdsvis ultimo marts, juni, september og december – en likviditetsoversigt udarbejdet efter kassekreditreglen. Oversigten forelægges for medlemmerne af kommunalbestyrelsen senest 1. måned efter opgørelsen, dvs. 1. februar, 1. maj, 1. august og 1. november.

Likviditetsoversigten skal som minimum indeholde oplysninger om likviditeten det seneste år opgjort efter kassekreditreglen ultimo hver måned. Oversigten ledsages af forklarende bemærkninger.

Likviditeten opgjort efter kassekreditreglen indberettes kvartalsvist til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Der indberettes oplysninger om likviditeten ultimo marts, ultimo juni, ultimo september og ultimo december. Indberetningen foretages senest 1. måned efter opgørelsen, dvs. 1. februar, 1. maj, 1. august og 1. november.

7.2.7 Regnskabsmæssig redegørelse for omkostningskalkulationerne ved kommunal leverandørvirksomhed af personlig og praktisk bistand

Med lov om frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v. er der fra 1. januar 2003 skabt valgmuligheder for hjemmehjælpsmodtagerne, ved at give private leverandører adgang til at tilbyde deres ydelser i hjemmeplejen. Der skal i den forbindelse henvises til Socialministeriets bekendtgørelse om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 14, at kommunalbestyrelsen fastsætter priskrav ud fra en kalkulation af de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved den kommunale leverandørvirksomhed af personlig og praktisk bistand. Det fremgår endvidere, at kalkulationen skal omfatte alle direkte og indirekte omkostninger, der er forbundet med leveringen af personlig og praktisk hjælp. Det bemærkes, at kalkulationen løbende kan revideres. I Socialministeriets vejledninger nr. 95 og 113 af henholdsvis 9. og 31. oktober 2002 er anvist nærmere retningslinier for udarbejdelsen af omkostningskalkulationerne.

Det følger derudover af bekendtgørelsen § 19, at kommunalbestyrelsen foretager løbende registrering af indtægter og omkostninger ved den kommunale leverandørvirksomhed. Det fremgår endvidere, at kommunalbestyrelsen forestår en regnskabsmæssig redegørelse for omkostningerne ved den kommunale leverandørvirksomhed af personlig og praktisk hjælp, herunder eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationerne i henhold til § 14.

Dato: 1. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

I kommunens årsregnskab optages hvert år en oversigt, der angiver hvorledes kommunen senest har beregnet priskravene ved leverandørvirksomheden af personlig og praktisk bistand, jf. § 14 i bekendtgørelse om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.

I kommunens årsregnskab optages endvidere en redegørelse for de faktiske omkostninger ved leverandørvirksomheden, herunder eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen, jf. § 19 i bekendtgørelse om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.

Der er ikke opstillet nærmere formkrav for oversigten. Det er således de i forvejen udarbejdede omkostningskalkulationer og redegørelser, jf. bekendtgørelse om kvalitetsstandarder og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v., der optages i regnskabet.

7.3 Revision

Den kommunale styrelseslov indeholder i §§ 42 og 45 bestemmelser om den kommunale revision. Bestemmelserne er uddybet og præciseret i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse 12. december 2003. Der kan herudover bl.a. henvises til de særlige regler i Socialministeriets cirkulære om revision af kommunernes regnskaber på visse dele af det sociale område.

Det følger af bestemmelserne, at kommunalbestyrelsen skal antage en sagkyndig revision. Revisionen skal have adgang til at foretage de undersøgelser m.v., den finder nødvendige. De nærmere regler om revisionen fastsættes i et revisionsregulativ.

Årsregnskabet afgives af kommunalbestyrelsen til revision inden den 1. juni i det efterfølgende år, jf. afsnit 7.1 ovenfor.

Ved revisionen skal det efterprøves, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Endvidere vurderes det, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Revisionen afgiver beretning om revisionen af årsregnskabet. Beretningen skal forsynes med en påtegning om, at revisionen er udført i overensstemmelse med revisionsregulativets bestemmelser.

Revisionens årsberetning skal afgives til kommunalbestyrelsen inden den 15. august.

Årsberetningen skal herefter forelægges økonomiudvalget og øvrige kommunale myndigheder og behandles på et møde i kommunalbestyrelsen, jf. beskrivelsen af denne procedure i afsnit 7.1.

Ud over revisionen af årsregnskabet skal revisionen regelmæssigt foretage en kritisk gennemgang af kommunens regnskabsføring mv. og afgive delberetning herom.

Behandling af revisionens delberetninger foregår efter samme procedure som for årsberetningen.

7.4 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med regnskabsaflæggelsen m.v.

De tidsfrister i forbindelse med bogføring, regnskabsaflæggelse og revision, som er omtalt i de foregående afsnit, er opsummeret i oversigten nedenfor. Alle datoer refererer til året, der følger efter det år, regnskabet vedrører.

15. januar-ultimo februar	Supplementsperioden udløber.
Inden 1. april	Posteringsmæssig regnskabsafslutning
Senest 1. april	Specifikationer (inklusive finansiel status) indsendes til Danmarks Statistik. Specifikationer til funktionerne 4.01 Somatiske sygehuse og 4.02 Psykiatriske og afdelinger indsendes til Sundhedsstyrelsen.
Medio april	Særlige regnskabsoplysninger indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
Inden 1. juni	Årsregnskabet afgives af kommunalbestyrelsen til revision. Regnskabsoversigt, hovedoversigt og bemærkninger indsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
Inden 15. august	Revisionen afgiver beretning om revision af årsregnskabet til kommunalbestyrelsen.
Senest 30. september	Regnskab, revisionsberetning og de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed, sendes til tilsynsmyndigheden.

8 INDREGNING OG MÅLING AF MATERIELLE OG EVENTUELLE IMMATERIELLE AKTIVER

Indhold	Side
8.1 Generelle regler for registrering af aktiver	8.1 - 1
8.1.1 Definitioner og begreber	8.1 - 1
8.1.2 Generelle regler for indregning og måling af materielle aktiver	8.1 - 3
8.2 Anlægskartotek	8.2 - 1
8.2.1 Anlægskartotekets grundstruktur	8.2 - 1
8.2.2 Anlægskartotekets cifferstreng	8.2 - 5
8.2.3 Oplysninger til anlægskartoteket	8.2 - 6
8.3 Regler for de forskellige kategorier af aktiver	8.3 - 1
8.3.1 Materielle anlægsaktiver	8.3 - 1
8.3.2 Immaterielle anlægsaktiver	8.3 - 7
8.3.3 Omsætningsaktiver	8.3 -
13	
8.4 Etablering af åbningsbalance	8.4 - 1
8.4.1 Særlige regler for indregning ved udarbejdelse af åbningsbalancen	8.4 - 1
8.4.2 Særlige regler for måling ved udarbejdelse af en åbningsbalance	8.4 - 2
8.5 Vigtige definitioner	8.5 - 1

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

8.1. Generelle regler for registrering af aktiver

Registreringen af fysiske aktiver i et anlægskartotek er med virkning fra regnskab 2001 obligatorisk på forsyningsområderne på hovedkonto 1.

I aftalerne om kommunernes og amtskommunernes økonomi i 2003 indgået mellem regeringen og henholdsvis KL og Amtsrådsforeningen er det aftalt, at der i tilknytning til det eksisterende system i 2003 og med virkning fra 2004 etableres en samlet statusbalance, der omfatter både finansielle aktiver og materielle anlægsaktiver samt ejendomme og jord til videresalg. Åbningsbalance etableres pr. 1. januar 2004. Oplysningerne til åbningsbalancen overføres fra anlægskartoteket til statusbalancen med udgangspunkt i kategoriseringen af aktiver, som er beskrevet i afsnit 2.1 nedenfor.

Det indebærer, at registreringen af materielle anlægsaktiver i et anlægskartotek med virkning fra 1. januar 2004 er obligatorisk for hele den kommunale og amtskommunale kontoplan.

I aftalerne om kommunernes og amtskommunernes økonomi indgået mellem regeringen og de kommunale parter for 2004 fremgår bl.a., at infrastrukturelle aktiver og ikke-operationelle aktiver (f.eks. arealer anskaffet til rekreative, naturbeskyttelses- eller genopretningsformål) ikke skal optages i balancen.

I aftalen om den kommunale og amtskommunale økonomi for 2005 er det mellem regering og de kommunale parter aftalt, at immaterielle aktiver erhvervet mod vederlag og intent oparbejdede immaterielle aktiver, der er væsentlige og centrale for opgavevaretagelsen, skal optages i balancen såfremt værdien af aktiverne kan opgøres pålideligt.

Dette kapitel indeholder reglerne for indregning og måling af fysiske og immaterielle aktiver.

8.1.1 Definitioner og begreber

I dette kapitel benyttes en række begreber, som er hentet fra årsregnskabsloven (Lov nr. 448 af 7. juni 2001 om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab mv.). Begreberne kan i vid udstrækning overføres til den kommunale sektor, og det er derfor hensigtsmæssigt så vidt muligt at anvende samme terminologi, som benyttes i den private sektor samt i internationale regnskabsstandarder. Det skal understreges, at årsregnskabsloven i sin helhed ikke finder anvendelse på registreringen af aktiver i kommuner og amtskommuner, men i visse tilfælde er det valgt i en vis udstrækning at tage udgangspunkt i årsregnskabslovens principper. Det gælder bl.a. definitionen af aktiver.

Nedenfor defineres en række forskellige begreber.

Et **aktiv** defineres i regnskabsliteraturen meget bredt som en anskaffelse, der

- for det første er forbundet med *fremtidige økonomiske fordele eller servicepotentiale*, og
- for det andet er et resultat af en *allerede indtruffet begivenhed eller transaktion* og

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

- endelig for det tredje, hvor de fremtidige fordele eller det fremtidige servicepotentiale *kontrolleres af pågældende myndighed* (her kommunen eller amtskommunen).

At aktivet er forbundet *fremtidige økonomiske fordele eller servicepotentiale* vil f.eks. være tilfældet, hvor aktivet indgår som en del af en produktion eller tilvejebringelse af en serviceydelse. Det gælder bl.a. bygninger, der anvendes til konkrete formål som folkeskoler, daginstitutioner, gymnasier, ældrecentre eller hospitaler, og det gælder specialudstyr som røntgenapparater eller scannere samt transportmidler som biler til hjemmepleje eller skraldebiler. Der kan også være tale om fremtidige fordele i form af kontante pengestrømme, som f.eks. vil gøre sig gældende for grunde eller bygninger, som besiddes med videresalg for øje. Endvidere vil der kunne være tale om fordele i form af muligheden for at reducere eller begrænse fremtidige udbetalinger. Dette kunne f.eks. være fremtidige vedligeholdelsesudgifter.

At aktivet er et resultat af en *allerede indtruffet begivenhed* betyder i praksis, at der er tale om et aktiv, som kommunen har erhvervet (købt) eller selv produceret. Begivenheder, som forventes at finde sted i fremtiden – f.eks. hensigten om at købe en given ejendom eller lignende – frembringer altså ikke i sig selv et aktiv.

At kommunen *kontrollerer de fremtidige fordele*, betyder, at aktivet i fremtiden udgør en værdi for kommunen.

Typiske aktiver i kommuner og amtskommuner vil være bygninger og grunde til forskellige formål, diverse tekniske anlæg, større maskiner, transportmidler og inventar. Aktiverne kan enten anvendes alene eller sammen med andre aktiver.

Der skelnes – som illustreret nedenfor – overordnet mellem to typer af aktiver:

Anlægsaktiver og omsætningsaktiver.

Et *anlægsaktiv* er et aktiv, der er bestemt til vedvarende brug eller eje, og som er anskaffet til brug for produktion af varer og tjenesteydelser, udlejning eller til administrative formål. Øvrige aktiver betegnes som *omsætningsaktiver*. Det er således ikke aktivets art, der er af betydning for, om der er tale om et anlægsaktiv eller et omsætningsaktiv, men derimod kommunens formål med at besidde eller bruge aktivet. En bygning kan f.eks. både være et anlægsaktiv og et omsætningsaktiv – dog ikke på samme tid. Benyttes bygningen f.eks. til folkeskole og forventes at tjene dette formål i fremtiden, vil aktivet skulle kategoriseres som et anlægsaktiv. Besiddes bygningen derimod med henblik på salg, vil den skulle kategoriseres som et omsætningsaktiv.

Anlægsaktiverne opdeles traditionelt i materielle, immaterielle og finansielle, aktiver.

Materielle anlægsaktiver defineres som et anlægsaktiv med fysisk substans til vedvarende eje eller brug. Eksempler herpå er fast ejendom, maskiner, transportmidler og inventar. *Immaterielle anlægsaktiver* defineres som

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

identificerbare ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende eje eller brug. I den private sektor kan det f.eks. være patenter og varemærker, i den kommunale sektor vil der typisk være tale om omkostning til udviklingsprojekter f.eks. investering i systemudvikling eller visse softwareudgifter. *Finansielle anlægsaktiver* omfatter langfristede investeringer af finansiell karakter. De finansielle aktiver omtales ikke yderligere i denne sammenhæng, idet der henvises til den finansielle status på hovedkonto 9.

I relation til **omsætningsaktiver** er det for kommuner og amtskommuner relevant at skelne mellem grunde og bygninger bestemt for videresalg på den ene side og varebeholdninger af forskellig slags på den anden side. Andre typer af omsætningsaktiver er f.eks. værdipapirer og likvide beholdninger, men disse omsætningsaktiver omtales ikke yderligere her, idet de fortsat vil være omfattet af den finansielle status på hovedkonto 9.

Opdelingen af de forskellige kategorier af aktiver kan illustreres som vist nedenfor:

Aktiver	
Anlægsaktiver:	Omsætningsaktiver:
Materielle (obligatorisk)	Grunde/bygninger til videresalg (obl)
Immaterielle (obligatorisk)	Varebeholdninger (frivillig)
Finansielle*	Værdipapirer og likvide beholdninger*

* Disse typer af aktiver omtales ikke yderligere, idet de fortsat vil fremgå af hovedkonto 9

Indregning er et bredt dækkende begreb, som benyttes om aktivering eller optagelse på statusbalancen samt om indtægts- eller udgiftsføring i resultatopgørelsen (driftsregnskabet). Indregnede aktiver er et udtryk for regnskabsposter, der er medtaget i balancen. I afsnit 3 beskrives kriterierne for indregning af forskellige typer af aktiver i anlægskartoteket.

Måling benyttes i stedet for det gamle begreb værdiansættelse og er således betegnelsen for den værdi, som aktivet optages til i anlægskartoteket og i statusbalancen. Udgangspunktet er stadig den historiske kostpris og i afsnit 3 beskrives reglerne for måling af forskellige typer af aktiver.

Der henvises i øvrigt til afsnit 5, som indeholder en række nyttige definitioner.

8.1.2 Generelle regler for indregning og måling af materielle aktiver

Kriterierne for indregning og måling har stor betydning for statusbalancen og dermed for regnskabets resultat, og det er derfor vigtigt, at alle kommuner og

---

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

amtskommuner følger samme principper. Afsnittene 3.1, 3.2 og 3.3 omhandler reglerne for indregning og måling af hhv. materielle og immaterielle anlægsaktiver samt for omsætningsaktiver, idet der kan være mindre forskelle i reglerne for de forskellige kategorier af aktiver. I dette afsnit beskrives de generelle regler for indregning og måling af aktiver.

➤ **Indregning** – Hvilke aktiver skal optages på status?

Hovedreglen er, at materielle aktiver skal fremgå af anlægskartoteket, når de opfylder følgende betingelser:

1. Aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår (dvs. at aktivet har en brugstid/levetid på mere end 1 år)
2. Aktivets værdi kan måles pålideligt
3. Aktivet har en værdi, der er svarende til eller højere end den beløbsmæssige bagatelgrænse

Første betingelse for, at et aktiv skal medtages i anlægskartoteket og i statusbalancen, er, at aktivet forventes anvendt i mere end ét regnskabsår. Det skyldes, at inddragelsen af materielle anlægsaktiver bygger på en periodisering af disse anskaffelser fordelt over den forventede leve- eller brugstid. Udgifterne til anskaffelsen belaster således ikke alene regnskabet i anskaffelsesåret, men fordeles over brugstiden svarende til forbruget af anskaffelsen. Køber kommunen en bil til 200.000 kr. som forventes, at kunne anvendes i 5 år fordeles købsprisen med 40.000 kr. over de 5 år.

Det er endvidere en betingelse, at værdien af aktivet kan opgøres pålideligt. Denne bestemmelse findes tilsvarende i årsregnskabsloven og er med til at sikre, at der ikke medtages aktiver, som hviler på et spinkelt og usikkert grundlag. Det vil typisk være internt oparbejdede immaterielle anlægsaktiver som personalemæssige vidensressourcer, som sorteres fra på grund af denne bestemmelse (jf. afsnit 3.2). I forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen vil der dog også kunne være materielle aktiver – typisk ældre aktiver – hvis værdi ikke umiddelbart kendes af kommunen, men i dette tilfælde gælder særlige regler, hvorfor disse aktiver skal indregnes i anlægskartoteket og åbningsbalancen, selv om den eksakte værdi ikke er kendt for kommunen (jf. i øvrigt afsnit 4 om etablering af åbningsbalancen).

Sidste betingelse for indregning af aktiver er, at aktivet har en værdi, der svarer til eller overstiger den beløbsmæssige bagatelgrænse. Aktiver på en værdi over 100.000 kr. skal optages i anlægskartoteket og i statusbalancen. Det er frivilligt at medtage aktiver til en værdi på mellem 50.000-100.000 kr., mens aktiver til under 50.000 kr. ikke må optages i anlægskartoteket og statusbalancen¹. I nogle tilfælde kan der dog være tale om, at aktiver optages i anlægskartoteket, selv om aktiverne hver især har en værdi under bagatelgrænsen. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis der indkøbes et større antal enkeltdele som møbler, tavler

---

¹ Der gælder særlige regler for bagatelgrænsen i forbindelse med etablering af åbningsbalancen jf. afsnit 4.2.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

mv. til et samlet formål – eksempelvis indretning af en skole i forbindelse med nybygning, tilbygning eller modernisering (jf. i øvrigt beskrivelsen af kategori 3 Inventar i afsnit 2.1, der bl.a. omhandler registrering af samlede anskaffelser af aktiver, der enkeltvis har en kostpris under bagatelgrænsen).

Ikke-operative aktiver (f.eks. arealer anskaffet til rekreative, naturbeskyttelses- eller genopretningsformål) og infrastrukturelle aktiver skal ikke optages i anlægskartoteket.

Materielle aktiver, hvis værdi for kommunen primært er af kulturel eller historisk karakter, og som derfor kan kategoriseres som kulturel arv, skal fremgå af anlægskartoteket, hvis aktiverne opfylder ovennævnte tre kriterier. Der kan f.eks. være tale om forskellige kunstgenstande eller bygninger og monumenter af historisk betydning. I visse tilfælde kan det dog være vanskeligt at fastsætte en pålidelig værdi for aktiver af denne karakter, og de vil derfor ikke skulle indregnes, idet de ikke opfylder 2. kriterium jf. ovenfor.

Det skal bemærkes, at det fra regnskab 2005 er obligatorisk at indregne immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag og internt oparbejdede anlægsaktiver, der er centrale og væsentlige for opgavevaretagelsen, jf. afsnit 3.2 om indregning og måling af immaterielle aktiver.

➤ **Måling** – Hvordan værdiansættes aktiverne?

Hovedreglen er, at materielle aktiver skal måles til kostprisen. Det gælder som udgangspunkt uanset om der er tale om anlægsaktiver (aktiver til vedvarende brug eller eje) eller omsætningsaktiver (varebeholdninger og grunde/bygninger til videresalg). Kostprisen defineres traditionelt som det beløb, der er ydet som vederlag for aktivet, uanset dette er anskaffet fra en ekstern part eller internt fremstillet. Dvs. at kostprisen består af købsprisen inklusiv told eller andre eventuelle afgifter i forbindelse med købet – dog eksklusiv moms². Desuden skal omkostninger, der er direkte forbundet med ibrugtagelsen af aktivet medregnes i kostprisen. Det kan f.eks. være omkostninger forbundet med montering eller installation af aktivet, leveringsomkostninger samt honorarer til fagkonsulenter, der er nødvendige at konsultere, inden aktivet kan tages i brug. Eventuelle mængderabatter eller lignende fratrækkes kostprisen. Kostprisen på et aktiv, som kommunen selv fremstiller, fastsættes ud fra samme retningslinier, således at alle omkostninger forbundet med at producere og ibrugtage aktivet medregnes.

Der er flere fordele ved at måle aktiverne til kostprisen. For det første er der tale om en objektiv værdi, hvilket understøtter princippet om objektivitet i det kommunale budget- og regnskabssystem. For det andet er der tale om en værdi, som kommunen oftest kender eller umiddelbart kan finde frem til, og for det tredje er den historiske kostpris fortsat udgangspunktet i årsregnskabslo-

---

² Hovedreglen er, at købsprisen skal opgøres excl. moms, der gælder dog på enkelte områder særlige regler. Bl.a. vedrørende ældreboliger, hvor opgørelsen skal ske incl. moms. Der henvises i øvrigt til kapitel 2 afsnit 6 vedrørende moms.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

ven. I 'Årsrapporten – kommentarer til årsregnskabsloven' beskrives kostprisen således:

"I almindelighed vil der ikke være problemer med at finde købsprisen. Beløbet fra leverandørens faktura – købsprisen – er et udgangspunkt for værdiansættelsen. Der kan også være tale om skøde, leveringskontrakt etc. ... Ved køb af f.eks. større maskiner og anlæg er det sædvanligt at sikre kontinuerlig drift ved samtidigt køb af reservedele, der indgår i anskaffelsesprisen og afskrives sammen med hovedaktivet. Omkostninger til forbedringer af et anlægsaktiv lægges til aktivets anskaffelsespris....Anskaffelsespris for et materielt anlægsaktiv omfatter købspris og udgifter direkte knyttet til anskaffelsen samt udgifter til klargøring af aktivet. Købspris opgøres med fradrag af eventuel prisreduktion og rabat"³.

---

³ Årsrapporten – kommentarer til årsregnskabsloven side 353-354.

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2005

8.2 Anlægskartoteket

Den detaljerede registrering af kommunens og amtskommunens materielle aktiver sker i et særskilt anlægskartotek. Anlægskartoteket indeholder forskellige oplysninger om det enkelte aktiv – bl.a. om typen af aktivet, hvilket område (funktion) aktivet anvendes til, aktivets værdi, akkumulerede afskrivninger mv.

Overordnede oplysninger vedrørende aktivernes værdi, årets afskrivninger mv. overføres fra anlægskartoteket til en samlet statusbalance, der indeholder såvel oplysninger om de finansielle aktivers værdi som oplysninger om de materielle aktivers værdi fra anlægskartoteket. Oplysningerne overføres fra anlægskartoteket til statusbalancen med udgangspunkt i kategoriseringen af aktiver, som er beskrevet i afsnit 2.1 nedenfor. Statusbalancen vil således indeholde oplysninger om værdien af kommunens eller amtskommunens grunde og bygninger, tekniske anlæg, maskiner og større specialudstyr, inventar, transportmidler mv. Ligeledes overføres fra hovedkonto 9 oplysninger om kommunens finansielle aktiver og passiver til den samlede statusbalance.

Anlægskartoteket er som udgangspunkt et internt arbejdsredskab i den enkelte kommune eller amtskommune, og der stilles alene *formkrav* til en overordnet kategorisering af aktiverne i anlægskartoteket (jf. nedenstående kategorisering). Derudover stilles en række *indholdsmæssige* krav i form af autoriserede regler for indregning og måling af materielle aktiver samt krav til, hvilke oplysninger der som minimum skal kunne genereres på baggrund af anlægskartoteket (jf. afsnit 2.3 og afsnit 3).

8.2.1 Anlægskartotekets grundstruktur

Kategoriseringen af kommunens materielle aktiver i anlægskartoteket skal som minimum følge nedenstående kategorisering. Det er frivilligt at foretage en yderligere opdeling i forskellige typer af aktiver, f.eks. kan 01 opdeles i administrationsbygninger, bygninger til serviceformål, infrastruktur og offentlige anlæg.

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER: (obligatorisk)

01 Grunde og bygninger

02 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler

03 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr

04 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER (Obligatorisk fra regnskab 2005)

05 Udgifter til udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

OMSÆTNINGSAKTIVER

06 Varebeholdninger/-lagre (**frivillig**)

07 Grunde og bygninger bestemt til videresalg (**obligatorisk**)

Definitionen af de enkelte kategorier er beskrevet nedenfor. Der kan i nogle tilfælde opstå tvivl om den konkrete kategorisering af et aktiv. I disse tilfælde skal aktivets hovedformål lægges til grund for kategoriseringen. Det kan f.eks. være tilfældet med en pumpestation eller en transformatorstation. Her vil de tekniske installationer/anlæg oftest være det centrale element, idet bygningen kan betragtes som en 'ydre skal', der samtidig udgør et væsentligt mindre beløb sammenlignet med det tekniske anlæg. Hele anlægget skal derfor registreres som 02 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler.

01 Grunde og bygninger (**obligatorisk**)

Til denne kategori hører forskellige bygninger. Kategorien omfatter både bygninger, som anvendes til:

- forskellige serviceydelser (folkeskoler, daginstitutioner samt tilhørende legepladser, plejehjem/-boliger, gymnasier, hospitaler, brandstationer, biblioteker, idrætsanlæg, svømmehaller mv.)
- administrative formål (rådhus, administrationsbygninger mv.)
- boligformål ungdomsboliger, kommunalt almennyttigt boligbyggeri mv.
- Infrastrukturelle formål
- diverse formål (kommunale kiosker eller pavillioner, parkeringskældre mv).

Grunde og bygninger bestemt til videresalg er ikke omfattet af denne kategori, men optages under kategori 09 grunde og bygninger til videresalg. Tilsvarende gælder for et tidligere anlægsaktiv (f.eks. en daginstitution), der sættes til salg.

Til en bygning henregnes udgifter og installationer, som er nødvendige for bygningens funktion. Det gælder særlige installationer samt grundforbedringer f.eks. kloakering samt have- og parkeringsanlæg.

Det bemærkes, at leasede bygninger ligeledes registreres under denne kategori.

Til kategorien hører endvidere grunde, som *ikke* besiddes med salg for øje. Dette gælder såvel bebyggede grunde som ubebyggede arealer.

Kategorien grunde og bygninger omfatter endvidere de af kommunen eller amtskommunen ejede offentlige anlæg f.eks. gader og veje (infrastrukturelle aktiver), parker, legepladser, strande, skove mv.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Bygninger anses normalt for at have en begrænset levetid, og disse anlægsaktiver skal derfor afskrives systematisk over brugstiden. Alt andet lige anses grunde og bygninger, der benyttes til produktion eller til et konkret serviceformål f.eks. daginstitutioner, skoler mv. for at have kortere levetid end beboelsejendomme samt administrationsbygninger. Grunde antages derimod ikke at have en begrænset brugstid, og der skal derfor normalt ikke foretages afskrivninger herpå. Kan grundens værdi ikke opretholdes f.eks. som følge af forurening, og antages der at være tale om en permanent værdiforringelse, nedskrives grundens værdi dog (jf. i øvrigt afsnit 3.1 om nedskrivninger).

02 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler (obligatorisk)

Til denne kategori hører anskaffelser, der har karakter af tekniske anlæg samt større maskiner og specialudstyr. Kategorien omfatter bl.a. transformerstationer, transmissions- og distributionsnet, stikledninger, forskellige produktionsanlæg, kompressere, pumper og veksleranlæg, rentvandsbeholdere, indvindingsboringer, spildevandsanlæg, slamsugere, sorteringsanlæg, containere, gravkøer, cementblandere, fejmaskiner, sneplove, større græsplæneklippere, lyskurver og parkeringsautomater. Til kategorien hører endvidere kraner, hejseanlæg, særlige maskiner eller specialudstyr til storkøkken, centralvaskerier og lignende.

Endvidere omfatter kategorien forskellige former for sygehusapparatur f.eks. scannere, røntgenanlæg, acceleratore, laboratorieudstyr, strålekanoner mv. Kategorien omfatter ligeledes forskellige former for transportmidler, bl.a. personbiler, lastbiler, busser og minibusser, både, færger, ambulancer, brandbiler, skraldevogne og traktorer.

For denne kategori kan der være afgrænsningsproblemer til såvel bygninger som til de særlige installationer, der ofte indgår som en del af bygningen (jf. 01 Grunde og bygninger ovenfor). En vejledning for afgrænsningen mellem 01 Grunde og bygninger og 02 Tekniske anlæg, maskiner og større specialudstyr kan være, hvad der medtages i den offentlige ejendomsvurdering. Medtages en særlig installation som en del af den offentlige ejendomsvurdering, vil det være korrekt at medtage installationen under kategori 01 Grunde og bygninger.

03 Inventar – herunder computere og andet IT-udstyr (obligatorisk)

Til denne kategori hører forskellige former for inventar bl.a. kontormøbler, seoler, skolemøbler, hospitalssenge samt møbler og inventar i institutioner som daginstitutioner, plejehjem og -boliger. Inventar omfatter også telefaxer, scannere, kopimaskiner, computere og andet IT-udstyr, telefon- og kommunikationsanlæg. Til kategorien hører endvidere belysning, gardiner, persiener, gulvtæpper, service, billeder mv.

Endvidere omfatter denne kategori forskellige kunstgenstande eksempelvis malerier, skulpturer, bøger mv.

Det skal bemærkes, at mange anskaffelser inden for denne kategori i sig selv falder under den beløbsmæssige bagatelgrænse. Betragtes inventaret i stedet som samlede anskaffelser ud fra funktion og levetid – f.eks. kontormøbler eller

Dato: 2. juli 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

telefonanlæg – er det hensigtsmæssigt at indregne inventaret som et samlet aktiv. Der kan ofte opstå tvivl om, hvornår anskaffelser under denne kategori skal indregnes i anlægskartoteket og medtages i statusbalancen. Praksis er, at inventarkøb aktiveres, når der er tale om en nybygning, tilbygning eller om en væsentlig modernisering. Er der bare tale om udskiftning af enkelte dele eksempelvis enkelte kontormøbler, skal disse anskaffelser ikke optages i anlægskartoteket eller på statusbalancen, men alene udgiftsføres som en driftsudgift i anskaffelsesåret.

I forbindelse med etablering af åbningsbalancen vil det ligeledes være hensigtsmæssigt at aktivere inventar i større samlede grupper med samme funktion og forventede brugstid. Således kan man f.eks. fastsætte prisen på et standardkontor, klasseværelse, hospitalsstue mv. (jf. afsnit 4.1 og 4.2 om særlige overgangsregler i forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen).

04 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver (obligatorisk)

Denne kategori benyttes til midlertidig placering af udgifter vedrørende forudbetalinger for materielle anlægsaktiver og omkostninger til materielle anlægsaktiver under udførelse. Beløbene opført under denne kategori skal fremgå af statusbalancen, men afskrivninger påbegyndes først, når aktiverne tages i brug, og beløbene under denne post overføres til en anden kategori under materielle anlægsaktiver (01-03). Er der f.eks. tale om løbende betalinger til opførelse af en folkeskole, overføres værdien fra denne kategori til 01 Grunde og bygninger, når skolen er opført.

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

05 Udgifter til udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver (obligatorisk fra regnskab 2005)

Til denne kategori hører forskellige immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag. Det kan bl.a. dreje sig om erhvervede patenter, rettigheder eller licenser til software. Det bemærkes, at internt oparbejdede immaterielle aktiver ikke skal indregnes i anlægskartotek og balance, medmindre anlægsaktivet er centralt og væsentligt for opgavevaretagelsen og kan opgøres pålideligt.

MATERIELLE OMSÆTNINGSAKTIVER

06 Varebeholdninger/-lagre (frivillig)

Til denne kategori hører forskellige typer af varebeholdninger f.eks. til brug i produktionen af serviceydelser. Et krav for at indregne varebeholdninger og –lagre i anlægskartoteket er, at der er tale om større eller væsentlige varebeholdninger, hvor varerne forbruges i et andet regnskabsår end de er anskaffet i, og det derfor af hensyn til bedømmelsen af regnskabet, er vigtigt, at der sker en periodisering af udgifterne i takt med forbruget af varelageret.

Væsentlige varebeholdninger under denne kategori kan f.eks. omfatte større lagre på forsyningsområdet samt indenfor sundhedssektoren, mens det skal understreges, at mindre reservedelslagre ikke skal indregnes.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Der afskrives ikke på denne kategori (jf. afsnit 3.3)

07 Grunde og bygninger bestemt til videresalg (obligatorisk)

Til denne kategori hører forskellige grunde og bygninger, som kommunen eller amtskommunen besidder med videresalg for øje. Det kan f.eks. dreje sig om udstykningsarealer. Ved beslutning om at sælge et aktiv, som hidtil har været kategoriseret som et anlægsaktiv – eksempelvis en bygning, der har været anvendt til daginstitution – skal der ske en omkategorisering af aktivet.

Der afskrives ikke på denne kategori (jf. afsnit 3.3).

8.2.2 Anlægskartotekets cifferstreng

Anlægskartoteket udgør et selvstændigt registreringssystem og er dermed ikke direkte integreret i den autoriserede kontoplan. Aktiverne registreres i anlægskartoteket ved anvendelse af en cifferstreng/et kontonummer, som indeholder en henføring til funktionsniveau i den autoriserede kontoplan. Cifferstrengen indeholder forskellige oplysninger om det enkelte aktiv og består af i alt 12 cifre.

De to første cifre henviser til kategorien af aktivet. Tredje og fjerde ciffer er reserveret til en frivillig underopdeling af aktivets type. Som nævnt ovenfor er det frivillig at foretage en yderligere opdeling i typer af aktiver end den fastsatte kategorisering. F.eks. kan 01 Grunde og bygninger opdeles i grunde, bygninger til serviceformål, administrationsbygninger og offentlige anlæg. Ligeledes kan 06 Varebeholdninger/-lagre opdeles i varelagre efter område f.eks. forsyningsområdet, sygehusområdet osv. eller efter varetype. Femte ciffer henviser til hovedkontoniveau og sjette og syvende til funktionsniveau. Ottende ciffer angiver ejerforholdet og cifrene ni til og med tolv henviser til omkostningsstedet.

➤ Kategorisering af aktivet (jf. ovenfor)	2 cifre
➤ Yderligere frivillig opdeling	2 cifre
➤ Hovedkonto	1 ciffer
➤ Funktion	2 cifre
➤ Ejerforhold ¹	1 ciffer

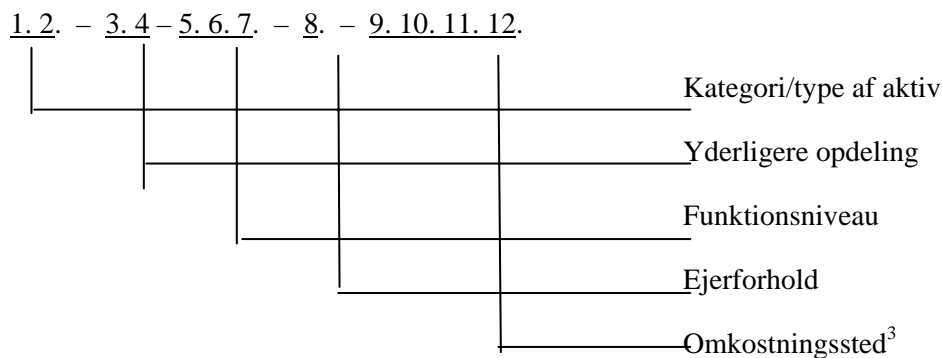
¹ Autoriseret ved andre ejerforhold end Egne.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

➤ Omkostningssted²

4 cifre

Når det enkelte aktiv registreres i anlægskartoteket, skal det som minimum henføres til den funktion, som aktivet tilhører. Hvor omkostningssted er autoriseret, skal der endvidere ske henføring hertil.

For aktiver, der benyttes til flere forskellige formål, angives det funktionsnummer, som aktivet primært benyttes til.

Kommunen kan vælge at lade aktiver tilhørende selvejende institutioner, der har indgået en driftsoverenskomst med kommunen, fremgå af anlægskartoteket. Her angives ejerforhold 2. Aktiverne skal dog fremgå af kommunens åbningsbalance, jf. afsnit 8.4.

Ovenstående 12 cifre udgør det *autoriserede* kontonummer for anlægskartoteket. Kommunen kan dog vælge en anden rækkefølge for de

² Omkostningssted er autoriseret på områderne gymnasier og HF-kurser, sygehuse, daginstitutioner, skolefritidsordninger og folkeskoler.

³ Gælder kun de områder, hvor omkostningssted er autoriseret. Herudover vil det være frivilligt at henføre aktiver til omkostningssted. På områder, hvor kommunen ikke opererer med omkostningssted, angives niende til og med tolvte ciffer med 0'er.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

anførte dimensioner i cifferstrengen. Det vil herudover være hensigtsmæssigt at henvise til det enkelte aktiv.

8.2.3 Oplysninger til anlægskartoteket

I anlægskartoteket skal anføres forskellige oplysninger om *det enkelte aktiv*. Det drejer sig om følgende 8 værdier⁴:

- kostpris
- årets afskrivninger
- akkumulerede afskrivninger
- årets nedskrivninger
- akkumulerede nedskrivninger
- årets opskrivninger
- akkumulerede opskrivninger
- den bogførte værdi⁵

Herudover kan anføres:

- eventuel scrapværdi
- afskrivningsgrundlaget⁶

For *omsætningsaktiver* skal anføres tilsvarende oplysninger. Scrapværdi, afskrivningsgrundlag og afskrivninger er dog ikke relevante for omsætningsaktiver

De 8 første værdier skal for de 7 autoriserede kategorier af aktiver registreres i ovennævnte rækkefølge, dvs. kostpris, årets afskrivninger, akkumulerede afskrivninger, årets nedskrivninger, akkumulerede nedskrivninger, årets opskrivninger, akkumulerede opskrivninger og den bogførte værdi. Hvis en værdi ikke er relevant for et givent aktiv, anføres i stedet 0'er. Det er frivilligt at indberette scrapværdier og afskrivningsgrundlag.. Hvis de indberettes skal scrapværdien indberettes som værdi nr. 9 og afskrivningsgrundlaget som værdi nr. 10.

---

⁴ En definition af de enkelte begreber findes bagest i dette kapitel

⁵ Den bogførte værdi beregnes på baggrund af de ovenstående værdier.

⁶ Afskrivningsgrundlaget er ligeledes en konstrueret værdi.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Hvis kommunen ønsker at tilgodese andre formål, og derfor ud over anskaffelsesværdien registrerer f.eks. genanskaffelses- eller realisationsværdi i anlægskartoteket, placeres disse værdier i forlængelse heraf. Registreringen af disse yderligere værdier end den historiske anskaffelsespris tilrettelægges af kommunen selv. Eksempelvis er det sandsynligt, at kommunen alene på udvalgte områder ønsker at følge det fremtidige investeringsbehov og derfor på disse afgrænsede områder også anfører genanskaffelsesværdien i anlægskartoteket. Det er imidlertid vigtigt, at f.eks. genanskaffelsesværdi og realisationsværdi først følger efter registreringen af de øvrige værdier.

For at sikre en ensartet indberetning af ovenstående oplysninger skal kommuner og amtskommuner anvende følgende fortegn for de forskellige oplysninger. Kostprisen, den bogførte værdi, afskrivningsgrundlaget og eventuelle opskrivninger angives alle som en positiv værdi (ingen fortegn) Afskrivninger og eventuelle nedskrivninger angives derimod med negativt fortegn. Scrapværdien vil altid antage en positiv værdi, dvs. at kommunen forventer at kunne sælge aktivet efter en tidsbegrænset ejerperiode.

I de tilfælde, hvor det forventes, at der vil være udgifter forbundet med at afhænde aktivet optages en bemærkning herom i anlægskartoteket. Et aktiv må ikke antage en negativ scrapværdi.

Oplysningerne fra anlægskartoteket kan bogføres i kommunens økonomisystemer og danne grundlaget for omkostningsregnskaber. Anlægskartoteket indeholder således nødvendige oplysninger til brug for omkostningskalkulation (jf. kapitel 9) og er et vigtigt værktøj, hvis kommunen ønsker at vurdere og sammenligne omkostningerne på forskellige løsninger af en given opgave.

8.3 Regler for de forskellige kategorier af aktiver

I dette afsnit beskrives reglerne for indregning og måling for forskellige kategorier af aktiver dvs. henholdsvis materielle anlægsaktiver, immaterielle anlægsaktiver og omsætningsaktiver.

8.3.1 Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver kan defineres som fast ejendom, maskiner og inventar, der er anskaffet til vedvarende eje eller brug i kommunen til produktion, udlejning eller administrative formål, og som forventes anvendt i mere end én regnskabsperiode¹. Typiske materielle anlægsaktiver er bygninger, større maskiner og inventar.

Indregning af materielle anlægsaktiver

Kriterierne for at materielle anlægsaktiv skal indregnes i anlægskartotek og på status er, at kostprisen kan opgøres pålideligt, samt at det er sandsynligt, at der for kommunen eller amtskommunen er fremtidige økonomiske fordele forbundet med anvendelsen af aktivet (jf. definitionen på et aktiv i afsnit 1.1). At kostprisen kan opgøres pålideligt tilfredsstilles oftest umiddelbart ved den pris, der betales for aktivet eller ved en opgørelse af omkostningerne forbundet med at fremstille aktivet.

Yderligere krav, som skal være opfyldt for at indregne et materielt anlægsaktiv, er:

- Aktivet forventes anvendt i mere end ét regnskabsår (dvs. har en forventet brugstid på mere end et år)
- Materielle anlægsaktiver til en værdi på over 100.000 kr. skal indregnes, mens det er frivilligt at indregne aktiver til en værdi på mellem 50.000 og 100.000 kr.

Det kan i flere tilfælde være svært at afgøre, hvad der udgør et separat aktiv, idet flere aktiver kan optræde sammen. Dette gælder f.eks. en bygning placeret på en grund. I sådanne tilfælde skal aktiverne registreres som separate aktiver, hvis de forskellige 'dele' har forskellige levetider. I eksemplet med den kommunale bygning placeret på en kommunal grund skal de to aktiver registreres separat, da bygningen har en begrænset levetid (antageligt mellem 30 og 50 år), som den skal afskrives over, hvorimod grunden – som hovedregel – må forventes at have en ubegrænset levetid, og værdien heraf derfor ikke skal afskrives. Dette gælder også, selv om bygningen og grunden erhverves samtidig og tjener et samlet formål f.eks. som daginstitution med tilhørende arealer.

Ligeledes skal en bygning og dens installationer behandles som to separate aktiver. Dette skyldes forskelle i de forventede levetider, hvor bygningen som

---

¹ Til kategorien af materielle anlægsaktiver regnes dog også ikke-operationelle aktiver dvs. aktiver som ikke anvendes direkte i produktionen f.eks. infrastruktur, parker mv.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

oftest må forventes at have en længere levetid end de forskellige installationer i bygningen. I forbindelse med etableringen af åbningsbalancen kan det dog være tilstrækkeligt at aktivere de tekniske installationer/anlæg, hvis selve installationen er det centrale element, og bygningen alene er at betragte som en 'skal' og samtidig udgør et mindre beløb i forhold til det tekniske anlæg (jf. afsnit 4). Det kan f.eks. være tilfældet med en transformatorstation eller en pumpestation. Hvorvidt bygning og det tekniske anlæg i disse situationer skal aktiveres samlet må bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Et udgangspunkt er, at der sker en adskillelse, hvis bygningen tjener et formål i sig selv. I tilfælde, hvor der gøres en undtagelse fra hovedreglen om at aktivere aktiver med forskellige levetider separat, skal der optages en bemærkning herom i noterne til anlægskartoteket.

Der gøres opmærksom på, at der i forbindelse med oprettelsen af en åbningsbalance gælder særlige regler for registreringen af separate aktiver (jf. afsnit 4).

I andre tilfælde skal enkelte aktiver indregnes i anlægskartoteket som et samlet aktiv. Det gælder i forbindelse med indkøb af flere mindre aktiver til et samlet formål og ved inventarkøb i forbindelse med nybygning eller væsentlig modernisering/ombygning af en eksisterende bygning. Som eksempel kan peges på indkøb af et større antal pc'ere, hvor pc-investeringen betragtes som ét aktiv, og den samlede kostpris afskrives over pc'ernes forventede levetid f.eks. 3 år. En totaludskiftning i forbindelse med fornyelse af et eksisterende system, skal indregnes som et samlet aktiv. Efterfølgende indkøb af enkeltdeler til udskiftning af defekte enheder skal derimod betragtes som vedligeholdelse og dermed registreres som en driftsudgift. Er der derimod tale om en udvidelse af systemet, skal dette betragtes som en tilgang til det eksisterende aktiv, og således optages i anlægskartoteket, hvis væsentlighedsbetragtningen og øvrige kriterier er opfyldt. Et andet eksempel er inventarkøb i forbindelse med opførelse af en daginstitution eller en væsentlig modernisering af en eksisterende institution.

Sammenfattende skal større indkøb af aktiver, der hver for sig falder under bagatelgrænsen, indregnes som et samlet aktiv, hvis de indgår i et samlet system, har samme anvendelsesformål og/eller indkøbes i forbindelse med nybygning eller større nyreovering.

Materielle anlægsaktiver under opførelse – f.eks. en skole der er ved at blive bygget – udgør også et aktiv for kommunen. Aktiver under opførelse skal indregnes i anlægskartoteket under "04 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver" og måles til akkumulerede betalinger indtil aktivet er færdigt og kan overflyttes til den kategori, aktivet vedrører f.eks. "01 Grunde og bygninger". Afskrivninger på materielle anlægsaktiver under opførelse samt forudbetalinger for anlægsaktiver skal ikke påbegyndes, før aktivet tages i brug og overføres til den kategori, som aktivet vedrører.

Måling af materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver skal måles til kostprisen.

Kostprisen består af købsprisen incl. told eller andre eventuelle afgifter i forbindelse med købet – dog excl. moms. Desuden skal omkostninger, der er direkte forbundet med ibrugtagelsen af aktivet medregnes i anskaffelsesprisen.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Det kan f.eks. være omkostninger forbundet med montering eller installation af aktivet, leveringsomkostninger samt honorarer til fagkonsulenter, der er nødvendige at konsultere, inden aktivet kan tages i brug. Eventuelle mængderabatter eller lignende fratrækkes anskaffelsesprisen. Kostprisen på et aktiv, som kommunen selv fremstiller, fastsættes ud fra samme retningslinier. I de tilfælde, hvor det for at sikre en kontinuerlig drift er nødvendigt med indkøb af reservedele i forbindelse med anskaffelsen af aktivet, skal disse indgå i kostprisen og afskrives sammen med aktivet.

Ældre aktiver, som kommunen har ejet i en længere årrække, og hvor kostprisen ikke er kendt for kommunen, kan være svære at værdiansætte. Dette problem vil alene gøre sig gældende i forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen og er derfor beskrevet i afsnit 4.2. Herefter indregnes materielle anlægsaktiver løbende i forbindelse med anskaffelsen, og kostprisen er derfor kendt.

Efterfølgende udgifter, der relaterer sig til et givent aktiv, må *kun* tillægges aktivets værdi, hvis de medfører en egentlig forbedring af aktivet dvs., at de fremtidige økonomiske ressourcer, som aktivet tilfører kommunen, øges ud over det oprindeligt antagne. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis de efterfølgende udgifter bevirker, at aktivets levetid, kapacitet eller kvaliteten af output forøges udover det oprindeligt antagne. Efterfølgende udgifter, der *ikke* resulterer i en forøgelse af de økonomiske ressourcer, som aktivet tilfører kommunen, skal derimod registreres som en udgift i den regnskabsperiode, de relaterer sig til (straksafskrives). Som udgangspunkt vil udgifter til reparation eller renovering af et aktiv derfor skulle registreres som en udgift i det regnskabsår, hvor reparationen eller renoveringen indtræffer. Er der derimod tale om en gennemgribende renovering, der resulterer i et forbedret aktiv, f.eks. fordi levetiden forøges udover det oprindeligt antagne, eller at aktivets kapacitet øges, skal renoveringen anføres som en tilgang på aktivet.

Er der tvivl om, hvorvidt efterfølgende udgifter skal straksafskrives i anskaffelsesåret eller tillægges aktivets værdi (registreres som en tilgang), skal følgende overvejes:

- overstiger beløbet til de efterfølgende udgifter bagatelgrænsen på 100.000 kr., eller den af kommunen fastsatte bagatelgrænse i intervallet mellem 50.000 og 100.000 kr.
- øges aktivets levetid, kapacitet *eller* kvalitet *ud over det oprindeligt antagne*

Kun hvis begge betingelser er opfyldt skal udgiften tillægges aktivets værdi.

Afskrivning af materielle anlægsaktiver

Afskrivningsgrundlaget for materielle anlægsaktiver fastsættes ved indregningstidspunktet som kostprisen.

I nogle enkelte tilfælde kan der eksistere en scrapværdi, som skal fratrækkes anskaffelsesprisen og dermed ikke indgå i afskrivningsgrundlaget. Scrapvær-

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

dien er den værdi, som kommunen forventer at få for aktivet ved udløb af dets brugsværdi med fradrag af eventuelle nedtagelses-, salgs, eller retableringsomkostninger². Scrapværdien skal kun fratrækkes anskaffelsesprisen i de tilfælde, hvor det vurderes, at den vil udgøre en væsentlig andel af den samlede anskaffelsespris, eller hvor der eksisterer en kontrakt med en aftale med en tredje part om overtagelse af aktivet efter en fastsat periode. Typisk vil det kun være relevant at tale om scrapværdier for de aktiver, hvor man på forhånd kender ejerperioden. Det kan f.eks. være biler, der anvendes i hjemmeplejen eller lign., busser i bytrafikken og forskellige maskiner på det tekniske område. For disse aktiver er der typisk tale om en løbende udskiftning, idet kommunens ejerperiode er begrænset, og der er erfaringer med en evt. salgsværdi.

Oftest vil scrapværdien for materielle anlægsaktiver dog udgøre en meget lille andel af kostprisen og vil derfor ikke have nogen væsentlig påvirkning på fastsættelsen af afskrivningsgrundlaget.

Endelig skal det bemærkes, at der i nogle tilfælde kan være omkostninger forbundet med at afhænde et aktiv eksempelvis i tilfælde, hvor der er store retableringsomkostninger. I disse tilfælde anføres en note herom i anlægskartoteket.

Materielle anlægsaktiver skal *afskrives lineært* over den forventede brugstid. Formålet med at foretage afskrivninger er at fordele anskaffelsesprisen for et aktiv systematisk over aktivets brugstid. På denne måde synliggøres omkostningerne forbundet med brugen af kommunens aktiver. Denne sideløbende registrering i anlægskartoteket bevirker, at omkostningerne relateret til den efterfølgende brug af aktivet synliggøres.

Ved fastsættelse af materielle anlægsaktivers *levetid eller brugstid* bør følgende forhold tages i betragtning:

- den forventede brugstid for aktivet
- den typiske levetid eller brugstid for lignende aktiver
- risikoen for teknologisk forældelse
- eventuelle juridiske begrænsninger på brugen af aktivet
- hvorvidt aktivets forventede brugstid afhænger af levetiden på andre aktiver
- det forventede slid af aktivet, som afhænger af den funktion aktivet skal tjene

Afskrivningerne skal påbegyndes i det år, hvor aktivet tages i brug. En eventuel ændring af brugstiden medfører ændringer af de fremtidige afskrivninger, såle-

---

² Ved fastsættelse af scrapværdi kan ikke indregnes forventede prisstigninger herunder inflationsgevinster.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

des at aktivet afskrives over den nye resterende brugstid. Ændring i brugstiden indebærer derimod ikke korrektion af allerede foretagne afskrivninger.

Efterfølgende værdi i anlægskartotek

Efter at aktivet er optaget i anlægskartoteket, skal det fremgå af anlægskartoteket og status til kostprisen fratrukket akkumulerede afskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Værdien af kommunens aktiver tages løbende op til vurdering.

Hvis det konstateres, at værdien for et materielt anlægsaktiv uforudset er forringet betydeligt i forhold til den værdi, det er optaget til i anlægskartoteket, og værdifaldet ikke anses for at være midlertidigt, skal aktivet nedskrives til denne lavere værdi. Det er vigtigt, at nedskrivningen foretages med forsigtighed.

Værdien af materielle anlægsaktiver må derfor kun nedskrives i de tilfælde, hvor aktivets værdi forringes betydeligt på grundlag af en faktisk hændelse, så nedskrivningen sker på baggrund af et objektive grundlag. Det kan f.eks. være som følge af en brand, anden materiel beskadigelse, konstatering af forurening på grunden, hvor anlægget er opført, eller ny lovgivning, der gør nuværende anlæg utilsvarende i forhold til det formål de anvendes til. Materielle anlægsaktivers må ikke nedskrives på grundlag af subjektive vurderinger eller som følge af en generel prisudvikling. Hvis værdien af et materielt anlægsaktiv nedskrives f.eks. som følge af en beskadigelse, reduceres afskrivningsgrundlaget tilsvarende.

Ny lovgivning kan som anført også begrunde en nedskrivning. Ved en principiel ændring af lovgivningen på et område kan der indføres skærpede krav til indretning og faciliteter, der bevirker, at de nuværende anlæg ikke kan vurderes at have den samme værdi i fremtidig drift. Som eksempler kan nævnes arbejdsmiljøkrav til fysiklokaler i folkeskolen, hvor ny lovgivning krævede investeringer i udsugning og ventilation, forinden lokalerne igen kunne anvendes til kemiforsøg. En nedskrivning af aktivets værdi i nævnte tilfælde synliggør behovet for en investering (f.eks. en renovering), der igen bringer aktivet op på et tidssvarende niveau.

Nedskrivningen skal have et omfang, der medfører, at det fremtidige afskrivningsgrundlag reguleres til den værdi, som aktivet forventes at have i den fremtidige serviceproduktion. Er der eksempelvis konstateret forurening på en legeplads i en børnehave, skal grundens værdi nedskrives til nul, idet legepladsen lukkes for oprensning af forureningen. Aktivets værdi må aldrig måles til en negativ værdi, men såfremt der er en væsentlig omkostning forbundet med oprensningen, skal dette oplyses supplerende i en note.

Hvis værdien af en gruppe af aktiver omvendt stiger betydeligt i forhold til kostprisen, og værdistigningen opfattes som værende permanent, kan kommunen vælge at opskrive disse aktivers værdi til denne højere værdi. Man skal være meget forsigtig med opskrivninger. Forbigående værdiopgang berettiger ikke til opskrivning. Opskrivninger skal også alene ske på baggrund af en faktisk hændelse, der resulterer i en varig forøgelse af aktivets værdi, og kun hvis den kan foretages på et objektive grundlag. Opskrivning af materielle anlægsaktiver vil således kun sjældent forekomme. I de tilfælde, hvor der foretages opskrivninger, skal opskrivningerne tillægges afskrivningsgrundlaget.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Et princip om neutralitet tilsiger, at man registrerer en udgift, når den truer, men først registrerer en indtægt, når den realiseres. Man bør derfor udvise større forsigtighed i forhold til opskrivninger end i forhold til nedskrivninger. Det er således vigtigt at understrege, at opskrivninger ud fra dette princip ikke må påvirke driftsresultatet, da der ikke er tale om en realiseret gevinst. Nedskrivninger skal derimod behandles som en påvirkning af driften i lighed med årets afskrivninger.

Et materielt anlægsaktiv bogføres i anlægskartoteket som en afgang, når det ikke længere anvendes i kommunen, og det dermed ikke kan forventes, at det vil tilføre kommunen økonomiske ressourcer eller servicepotentiale.

Oplysninger i anlægskartoteket

Følgende oplysninger skal fremgå af anlægskartoteket.

- kostpris
- årets afskrivninger
- akkumulerede afskrivninger
- årets nedskrivninger
- akkumulerede nedskrivninger
- årets opskrivninger
- akkumulerede opskrivninger
- den bogførte værdi

Herudover kan anføres:

- eventuel scrapværdi
- afskrivningsgrundlag

Herudover skal den forventede brugstid samt oplysninger om eventuelle nedskrivninger fremgå af bemærkninger til anlægskartoteket.

Særligt om leasede aktiver

Ved et finansielt leaset aktiv forstås et aktiv, som kommunen leaser, og hvor alle væsentlige risici og rettigheder ved besiddelsen overføres til kommunen, selv om ejerforholdet ikke formelt overdrages til kommunen.

Der knytter sig en række regnskabsmæssige problemstillinger til indregningen og målingen (værdiansættelsen) af finansielle leasingkontrakter.

Tilsvarende årsregnskabsloven skal finansielle leasingaktiver indregnes som et aktiv i anlægskartoteket samt indregnes i balancen. Det skyldes, at de anses for at være under kommunens kontrol, selvom det juridiske ejerskab til aktivet ikke

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

tilhører kommunen men leasinggiver. Finansielt leasede aktiver optages i anlægskartoteket som tilsvarende erhvervede aktiver, jf. afsnit 1.2 i dette kapitel.

Et leasingarrangement er finansielt, såfremt kommunen primært har indgået dette af finansieringsmæssige årsager. Men herudover er definitionen af finansiell leasing ikke entydig. Følgende er eksempler på situationer, som separat eller kombineret vil medføre, at en leasingkontrakt klassificeres som en finansiell leasingkontrakt:

1. Ejendomsretten til leasingaktivet overføres til kommunen på udløbstidspunktet for leasingaftalen.
2. Leasingperioden dækker den væsentligste del af aktivets økonomiske levetid.
3. Nutidsværdien af minimumsleasingydelseerne til leasinggiveren svarer stort set til aktivets dagsværdi.
4. Leasingaktivet er så specialiseret, at kun kommunen kan anvende det.
5. Kommunen har en attraktiv købsoption ved periodens udløb.
6. Ved ophør af leasingaftalen bæres leasinggivers tab af kommunen.
7. Kommunen afholder omkostninger ved annullering af leasingkontrakten.
8. Gevinst/tab tilfalder kommunen ved ændringer i dagsværdien for leasingaktivet.
9. Kommunen har option på at lease aktivet i yderligere en periode efter leasingkontraktens udløb til en leje, som er væsentlig lavere end markedislejen.

Alle ovennævnte indikatorer skal ikke nødvendigvis være opfyldt, for at der er tale om et finansielt leaset aktiv. Det må vurderes individuelt i den konkrete situation. Det er vigtigt at understrege, at det er indholdet af leasingaftalen, herunder særligt om den er indgået af finansieringsmæssige årsager, der er afgørende for klassifikationen af leasingaftalen som finansiell leasing.

Såfremt kriterierne for finansiell leasing ikke opfyldes, skal aktivet ikke medtages i anlægskartotek og balance, da der i så fald er tale om operationel leasing.

Operationel leasing svarer til en traditionel lejeaftale. I operationelle leasingaftaler er leasingperioden ofte væsentlig kortere end aktivets levetid. Aktivets anskaffelsessum bliver således ikke fuldt tilbagebetalt over lejeperioden, men gendules flere gange eller sælges af leasingselskabet efter udløbet af leasingaftalen. Ved operationel leasing påhviler vedligeholdelsespligten og forsikringsrisikoen typisk leasingselskabet, ligesom leasingselskabet må bære risikoen og ansvaret for aktivet som ved almindelige lejeaftaler.

Endelig skal det bemærkes, at finansiell leasing er at sidestille med lånefinansiering, hvorfor aftaler om finansiell leasing er omfattet af bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Lånebekendtgørelsen indeholder ikke regler om leasingfinansiering af driftsanskaffelser, hvorfor der som udgangspunkt er mulighed herfor.

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Lånebekendtgørelsen sidestiller leasingfinansiering af anlæg med lån, hvorfor disse leasingaftaler skal henregnes til kommunens låneramme.

Beregning af kostpris for det leasede aktiv

Det leasede aktiv skal indregnes i anlægskartotek og registreres som et aktiv i balancen. Det finansielt leasede aktiv skal indregnes i anlægskartoteket under den kategori, hvor et tilsvarende erhvervet aktiv placeres f.eks. 'Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler'.

Kommunen skal indregne finansielt leasede aktiver i lighed med andre anlægsaktiver til kostprisen, der måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelser er de ydelser, som leasingtager er forpligtet til at betale i leasingperioden samt ethvert beløb garanteret af eller for leasingtager, hvilket i praksis typisk svarer til de fremtidige leasingydelser.

Hvis kommunen får en fordelagtig option til at købe aktivet, således at det ved leasingaftalens indgåelse er rimeligt sikkert, at optionen vil blive udnyttet, vurderes minimumsydelserne både at omfatte de ydelser, der skal betales over leasingperioden, samt den ydelse, der er nødvendig for at udnytte købsoptionen.

Ved beregning af nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, såfremt denne er tilgængelig. Hvis dette ikke er tilfældet, skal i stedet anvendes leasingtagers alternative lånerente.

Den interne lånerente i en leasingkontrakt er den tilbagediskonteringsfaktor, som ved leasingkontraktens indgåelse får nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser med tillæg af eventuel restværdi til at svare til dagsværdien af det pågældende aktiv.

Leasingtagers alternative lånerente er den rente, som kommunen skal betale på en tilsvarende leasingkontrakt eller tilsvarende lånefinansiering med samme beløb, løbetid og sikkerhed.

Leasingaktiver skal afskrives efter samme regler som kommunens egne erhvervede materielle anlægsaktiver. Såfremt der ikke er rimelig sikkerhed for, at kommunen vil opnå ejendomsret til det leasede aktiv ved slutningen af leasingperioden, skal aktivet afskrives fuldt ud over den korteste periode af leasingperioden eller dets brugstid.

Den regnskabsmæssige behandling af leasingforpligtelsen er omtalt i konteringsreglerne vedr. funktion 9.79 Gældsforpligtelser vedr. finansiel leasing, jf. kapitel 4.9.

Eksempel

Dato: 4. juni 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Kommunen vælger at lease et køretøj. Dagsværdien for køretøjet er 343.075 kr. (ekskl. moms), leasingydelsen er årligt 65.778 kr. og den interne rente er 3 %. Leasing- og afskrivningsperioden er 3 år.

Kommunen har ansvaret for service og vedligeholdelse af køretøjet samt, at denne har en restværdi/scrapværdi på 171.574 kr. ved udløbet af leasingperioden. I praksis sker dette ved, at kommunen selv sælger køretøjet og betaler 171.574 kr. til leasinggiver ved kontraktens udløb.

Bestemmelsen i leasingaftalen om, at gevinst/tab påhviler kommunen ved ændringer i køretøjets værdi i forhold til den aftalte værdi i kontrakten samt det forhold, at ansvaret for vedligeholdelsen af køretøjet er pålagt kommunen, gør, at der er tale om finansiel leasing. De øvrige indikatorer for finansiel leasing er ikke opfyldt i dette eksempel.

Køretøjet indregnes i anlægskartoteket til nutidsværdien af minimumsleasingydelse (kostprisen) inkl. Scrapværdien. Nutidsværdien opgøres således:

$$(((1+r)^n-1)/(r*(1+r)^n)*y) + (1+r)^{-n}*s, \text{ hvor}$$

r = interne rente

n = leasingperiode

y = konstant årlig minimumsleasingydelse, dvs. nutidsværdien er følgende

s=scrapværdi

$$(((1,03^3-1)/(0,03*1,03^3))*65.778) + (1,03^{-3}*171.574) \text{ kr.} = 343.075 \text{ kr.}$$

Det bemærkes, at nutidsværdien af minimumsleasingydelse inkl. scrapværdi er lig med dagsværdien i eksemplet.

Afskrivning foretages med $(343.075-171.574)/3=57.167$ kr. årligt i 3 år. Der afskrives ikke på dagsværdien, da aktivet forventes at have en scrapværdi ved leasingperiodens udløb, og da ejendomsretten overgår til kommunen ved leasingperiodens udløb.

Til sammenligning kan det oplyses, at såfremt kommunen selv køber og finansierer køretøjet og beholder det til scrapværdien er 0, kan den årlige afskrivning ved en afskrivningsperiode på f.eks. 6 år opgøres til $(343.075/6) \text{ kr.} = 57.179 \text{ kr.}$

8.3.2 Immaterielle anlægsaktiver

I dette afsnit findes en beskrivelse af de regler, som kommuner og amtskommuner skal følge, ved indregning af immaterielle anlægsaktiver i anlægskartotek og statusbalance.

Immaterielle anlægsaktiver defineres som *identificerbare* ikke-finansielle anlægsaktiver uden fysisk substans, som er erhvervet til vedvarende eje eller brug i produktion, bortforpagtning eller lignende. Typisk vil der være tale om udviklingsomkostninger. Det kan være udgifter til forskellige udviklingsaktiviteter f.eks. investering i systemudvikling eller visse softwareudgifter.

Indregning af immaterielle anlægsaktiver

Et kriterium for, at et immaterielt aktiv indregnes i status, er, at det er *identificerbart*. At et immaterielt anlægsaktiv er identificerbart, betyder, at aktivet udgør et separat aktiv, eller kommunen på anden måde kan opgøre de fremtidige fordele eller det fremtidige servicepotentiale fra aktivet.

For at kunne indregne et immaterielt aktiv i anlægskartotek og statusopgørelse, skal der endvidere gælde, at det er sandsynligt, at der for kommunen vil være fremtidige økonomiske ressourcer forbundet hermed (jf. definitionen på et aktiv i afsnit 1.1), samt at *aktivets værdi kan opgøres pålideligt*.

For internt oparbejdede immaterielle anlægsaktiver vil det ofte være svært at opgøre aktivets værdi pålideligt. Denne type af immaterielle anlægsaktiver skal alene medtages, hvor aktivet er centralt og væsentligt for opgavevaretagelsen.

For immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag kan aktivets værdi opgøres pålideligt, og disse skal derfor medtages i anlægskartoteket.

Yderligere krav, som skal være opfyldt for at indregne et immaterielt anlægsaktiv er:

- Aktivet forventes anvendt i mere end ét regnskabsår (dvs. har en forventet brugstid på mere end et år)
- Immaterielle anlægsaktiver til en værdi på over bagatelgrænsen på 50.000/100.000 kr. indregnes, hvis aktivet opfylder de øvrige kriterier for indregning.

Måling af immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver skal måles til kostprisen.

Kostprisen for immaterielle aktiver omfatter købsprisen incl. eventuelle afgifter³ til told eller lignende i forbindelse med købet. Med til kostprisen skal end-

---

³ Med undtagelse af moms.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

videre regnes andre omkostninger, der relaterer sig direkte til ibrugtagelsen af aktivet som f.eks. honorarer til konsultation af fagkonsulenter. Eventuelle rabatter i forbindelse med anskaffelsen af aktivet fratrækkes anskaffelsesprisen.

Efterfølgende udgifter, der relaterer sig til et immaterielt anlægsaktiv, må *kun* tillægges aktivets værdi, hvis de medfører, at de fremtidige økonomiske ressourcer, som aktivet tilfører kommunen, øges ud over det oprindeligt antagne. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis de efterfølgende udgifter bevirker, at aktivets levetid, kapacitet eller kvaliteten af output forøges udover det oprindeligt antaget. Efterfølgende udgifter, der ikke resulterer i en forøgelse af de økonomiske ressourcer, som aktivet tilfører kommunen, skal derimod registreres som en udgift i den regnskabsperiode, de relaterer sig til.

Oftest vil det for immaterielle aktivers vedkommende være meget vanskeligt at vurdere, om efterfølgende udgifter til aktivet vil resultere en forbedring af aktivet, således at mængden af fremtidige fordele fra aktivet vil øges. Derfor vil udgifter til immaterielle anlægsaktiver, efter at aktivet er indregnet i status, som hovedregel altid blive betragtet som en udgift, der straks afskrives, og således ikke påvirker målingen af aktivet.

Afskrivning af immaterielle anlægsaktiver

Afskrivningsgrundlaget for immaterielle anlægsaktiver fastsættes ved indregningstidspunktet som kostprisen. I enkelte tilfælde vil der eksistere en scrapværdi for aktivet, som skal fratrækkes anskaffelses- eller kostprisen. Scrapværdien for immaterielle aktiver vil dog oftest være nul, hvormed afskrivningsgrundlaget kan fastsættes som den historiske kostpris. Dette er dog ikke tilfældet, hvis en tredje part har forpligtet sig til at købe kommunens immaterielle aktiv efter udløbet af den forventede brugstid.

Immaterielle anlægsaktiver skal *afskrives lineært* over den forventede brugstid. For immaterielle anlægsaktiver må dog maksimalt anvendes en afskrivningsperiode på 10 år. Dette skyldes, at immaterielle aktiver har en høj risiko for teknisk eller teknologisk forældelse, og at usikkerheden ved fastsættelsen af levetiden er større, jo længere levetiden antages at være. Afskrivningsperioden må derfor ikke overstige 10 år.

Ved en vurdering af et immaterielt aktivs levetid skal følgende forhold tages i betragtning:

- den forventede brugstid af aktivet
- den typiske levetid for lignende aktiver
- risikoen for teknologisk forældelse
- eventuelle juridiske begrænsninger på brugen af aktivet
- hvorvidt aktivets forventede brugstid afhænger af levetiden på andre aktiver

---

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

- det forventede slid af aktivet, som afhænger af den funktion aktivet skal tjene

Efterfølgende værdi i anlægskartotek

Efter et immaterielt anlægsaktiv er optaget i anlægskartoteket skal det fremgå til den historiske kostpris fratrukket akkumulerede afskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Kommuner og amtskommuner skal med jævne mellemrum tage værdien af de immaterielle anlægsaktiver op til vurdering. I enkelte tilfælde kan det være relevant at nedskrive et immaterielt anlægsaktiv.

Nedskrivning af aktivets værdi skal alene ske, hvor aktivets værdi som følge af en faktisk hændelse forringes betydeligt, og det skønnes, at denne ændring i aktivets værdi vil være permanent.

Det er ikke tilladt at foretage opskrivning på immaterielle anlægsaktiver, da der er en stor usikkerhed forbundet med denne type af aktiver.

Et immaterielt anlægsaktiv bogføres i anlægskartoteket som en afgang, når det ikke længere anvendes i kommunen, og dermed ikke kan forventes at tilføre kommunen økonomiske ressourcer eller servicepotentiale.

Oplysninger i anlægskartoteket

Følgende oplysninger skal fremgå af anlægskartoteket.

- kostpris
- årets afskrivninger
- akkumulerede afskrivninger
- årets nedskrivninger
- akkumulerede nedskrivninger
- årets opskrivninger [*ikke relevant: her angives 0, idet det ikke er tilladt at foretage opskrivninger på immaterielle anlægsaktiver*]
- akkumulerede opskrivninger [*ikke relevant: her angives 0, idet det ikke er tilladt at foretage opskrivninger på immaterielle anlægsaktiver*]
- den bogførte værdi

Herudover kan anføres

- eventuel scrapværdi
- afskrivningsgrundlag

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Herudover skal den forventede brugstid samt oplysninger om eventuelle nedskrivninger fremgå af bemærkninger til anlægskartoteket.

8.3.3 Omsætningsaktiver

Omsætningsaktiver defineres som aktiver, der ikke er anlægsaktiver. Omsætningsaktiver defineres traditionelt som varer og tjenesteydelser, der besiddes med henblik på videresalg som et led i et normalt forretningsforløb.

I kommunal sammenhæng vil omsætningsaktiver fortrinsvist omfatte forskellige typer af varer – primært grunde og jord – som er bestemt for videresalg, samt beholdninger af varer til eget forbrug eller som relaterer sig til udførelsen af en given serviceopgave. Der kan være tale om råvarer, hjælpematerialer og biprodukter samt varer til kommunens eget forbrug. Eksempler på kommunale varebeholdninger findes f.eks. på vejområdet, på forsyningsområdet og inden for sundhedsvæsenet. Det kan være store mængder af vejsalt, lagre af hjælpemidler eller lignende.

Det skal bemærkes, at det i relation til omsætningsaktiver alene er obligatorisk at indregne grunde og bygninger til videresalg i anlægskartotek. Indregning af omsætningsaktiver som f.eks. varebeholdninger er frivilligt, men det anbefales at disse indregnes, såfremt der sker væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år, og en periodisering således giver et mere retvisende billede af de forbrugte ressourcer.

Indregning af grunde og bygninger til videresalg

Grunde og bygninger til videresalg skal altid indregnes i anlægskartotek og statusbalance⁴. En forudsætning for, at et aktiv kan optages som et omsætningsaktiv er, at der er taget stilling til et fremtidigt videresalg. Grunde og bygninger, som ikke ejes med henblik på salg men til et ubestemt formål, betragtes som materielle anlægsaktiver. Afgørende for, hvornår en bygning eller en grund er et anlægsaktiv eller et omsætningsaktiv, er formålet med at eje aktivet. Hvis grunden eller bygningen ejes til vedvarende eje og brug, skal aktivet betragtes som et anlægsaktiv, mens det bør betragtes som et omsætningsaktiv, hvis aktivet ejes med henblik på salg. Aktivet skifter status fra det øjeblik, der er truffet beslutning om et salg, og aktivet ikke længere anvendes direkte i serviceproduktionen. Det er dermed ikke aktivets karakter men formålet med at eje det, der er afgørende for, om aktivet optages som et anlægsaktiv eller som et omsætningsaktiv.

Hvis eksempelvis en børnehave flytter ud af en bygning, der sættes til salg, vil denne bygning skifte status til et omsætningsaktiv. Bliver børnehaven boende og bruger bygningen, vil hensynet til at kunne opgøre ressourceforbruget ved serviceproduktionen i børnehaven tilsige, at aktivet bevarer sin status som anlægsaktiv, der afskrives. I dette tilfælde skal det dog af en bemærkning i anlægskartoteket fremgå, at bygningen er sat til salg.

---

⁴ Med mindre de mod forventning skulle falde under bagatelgrænsen på 100.000 kr.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Måling af grunde og bygninger til videresalg

Grunde og bygninger til videresalg skal måles til kostprisen tillagt eventuelle forarbejdningssomkostninger.

Som et eksempel på måling til anskaffelsesprisen tillagt forarbejdningssomkostninger kan nævnes byggemodning af jord eller grunde. Kommunen ejer et stykke land, som den ønsker at byggemodne og herefter videresælge via udstykning til byggegrunde. Her vil forarbejdningssomkostningerne typisk udgøre udgifter til kloakering, anden rørledning og andre udgifter forbundet med at byggemodne jorden. Disse forarbejdningssomkostninger skal tillægges kostprisen.

Efterfølgende værdi i anlægskartotek

Værdien af omsætningsaktiver afskrives ikke, da omsætningsaktiver ikke er bestemt til fortsat brug men til bortsalg eller forbrug i den løbende drift.

Efter at aktivet er optaget i anlægskartoteket, skal det fremgå af anlægskartoteket og status til kostprisen reduceret med eventuelle nedskrivninger.

Hvis det konstateres, at værdien for grunde eller bygninger til videresalg uforudset er forringet betydeligt i forhold til den værdi, det er optaget til i anlægskartoteket, og værdifaldet ikke anses for at være midlertidigt, skal aktivet nedskrives til denne lavere værdi. Det er vigtigt, at nedskrivningen foretages med forsigtighed.

Hvis værdien for grunde og bygninger til videresalg omvendt stiger betydeligt i forhold til kostprisen, og værdistigningen opfattes som værende permanent, kan kommunen vælge at opskrive disse aktivers værdi til denne højere værdi. Man skal være meget forsigtig med opskrivninger. Forbigående værdiopgang berettiger ikke til opskrivning. Opskrivninger skal også alene ske på baggrund af en faktisk hændelse, der resulterer i en varig forøgelse af aktivets værdi, og kun hvis den kan foretages på et objektivt grundlag.

Opskrivninger må ikke påvirke driftsresultatet, da der ikke er tale om en realiseret gevinst. Nedskrivninger skal derimod behandles som en påvirkning af driften i lighed med årets afskrivninger.

Oplysninger i anlægskartotek

Følgende oplysninger skal fremgå af anlægskartoteket.

- kostpris
- årets afskrivninger [*ikke relevant – her angives 0 for omsætningsaktiver*]
- akkumulerede afskrivninger [*ikke relevant – her angives 0 for omsætningsaktiver*]
- årets nedskrivninger

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

- akkumulerede nedskrivninger
- årets opskrivninger
- akkumulerede opskrivninger
- den bogførte værdi

Indregning og måling af øvrige omsætningsaktiver

Det anbefales, at varebeholdninger indregnes, hvis der er væsentlige forskydninger i varelagerets størrelse fra år til år, og hvis varelageret overstiger bagatelgrænsen på 50.000 til 100.000 kr.

Ved indregning af omsætningsaktiver bør der være tale om større eller væsentlige varebeholdninger, hvor det har betydning for bedømmelse af regnskabet, at der foretages en periodisering af anvendelsen. Indregning af varebeholdninger er således specielt vigtig i de tilfælde, hvor der år for år sker væsentlige forskydninger i forbrugsmønster og indkøbsmønster. F.eks. kan man på det tekniske område have en målsætning om altid at have et vist lager af vejsalt til akutte situationer. Såfremt dette lager altid er på 5 tons, er det i sig selv ikke interessant, selvom værdien for lageret af vejsalt overstiger 50.000 kr. Det, der gør lageret interessant, er, at selve forbruget er uforudsigeligt og falder 'skævt' på tværs af regnskabsår.

Vælger kommunen at indregne varebeholdninger skal disse måles til kostprisen tillagt eventuelle forarbejdningsomkostninger. Målingen af en varebeholdning skal omfatte kostprisen samt eventuelle forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger, der kan henføres direkte til den pågældende vare. Kostprisen omfatter eventuelle afgifter og andre udgifter direkte knyttet til anskaffelsen. Eventuel mængderabat, bonus eller lignende skal derimod fratreges anskaffelsesprisen. Hvis der er tale om en varebeholdning til senere forbrug, som ikke forarbejdes – f.eks. et større lager af asfalt, vejsalt eller lignende – skal varebeholdningen optages på status til anskaffelsesprisen.

Ved forbrug fra lageret udgiftsføres værdien af det forbrugte - eksempelvis ud fra en vejte gennemsnitspris på lagerbeholdningen. Det vejtede gennemsnit vil være relevant for større beholdninger af en vis mængdeenhed f.eks. 1 ton asfalt eller vejsalt. Vejte gennemsnitspris vil i dette tilfælde være pr. ton, og prisberegningen er baseret på de priser de enkelte tilgange er bogført til. For eksempel vil et lager sammensat af 1 ton asfalt á 50.000 kr. og 4 ton á 54.000 kr. give en vejte gennemsnitspris på 53.200 kr. pr. ton.

For andre varebeholdninger som eksempelvis hjælpemidler på sundhedsområdet er det muligt at identificere det enkelte aktiv f.eks. en kørestol, og her kan i stedet driftsføres den faktiske anskaffelse sum ved udlevering af kørestolen. Alternativt kan det vedtages, at lagerværdien styres efter FIFO princippet (first in first out). Det vil sige, at det altid er den ældste registrering, der udgiftsføres først for at sikre, at lageret består af rimelig tidssvarende anskaffelsesværdier.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

I overvejelserne omkring, hvilket princip der skal anvendes, bør der tages udgangspunkt i, hvor specifikt det enkelte aktiv kan identificeres (her kan faktisk anskaffelsessum eller FIFO) benyttes, eller hvorvidt der er tale om en mængde af en ensartet masse (vejet gennemsnit). De fleste standardlagermoduler til økonomisystemer kan håndtere disse principper.

Når varebeholdningen er brugt, skal posten slettes fra anlægskartoteket.

Oplysninger i anlægskartotek

Følgende oplysninger vedrørende øvrige omsætningsaktiver skal fremgå af anlægskartoteket.

- kostpris
- årets afskrivninger [*ikke relevant – her angives 0 for omsætningsaktiver*]
- akkumulerede afskrivninger [*ikke relevant – her angives 0 for omsætningsaktiver*]
- årets nedskrivninger
- akkumulerede nedskrivninger
- årets opskrivninger
- akkumulerede opskrivninger
- den bogførte værdi

8.4 Etablering af åbningsbalance

I forbindelse med etableringen af en åbningsbalance er der en række særlige forhold, der gør sig gældende.

Mange af de aktiver, som kommuner og amtskommuner ejer, og som udgør en værdi f.eks. i produktionen af serviceydelser, vil være nogle år gamle, og kostprisen er måske ikke umiddelbart kendt. Det kan derfor være vanskeligt at finde en retvisende værdi for aktiverne.

Det er især i forbindelse med den initiale indregning og måling af aktiver, at der vil ligge et arbejde i at registrere de enkelte aktiver og finde en retvisende værdi herfor. Nedenfor beskrives derfor en række overgangsregler, som kan benyttes i forbindelse med etableringen af åbningsbalancen.

Det skal bemærkes, at disse regler alene kan benyttes i forbindelse med den første registrering. For registreringen af nye aktiver skal reglerne i afsnit 1-3 følges.

8.4.1 Særlige regler for indregning ved udarbejdelse af åbningsbalancen

I forbindelse med etableringen af åbningsbalancen gælder særlige regler for indregning af aktiver. Disse særlige regler for indregning vedrører primært registreringen af separate aktiver og bagatelgrænsen for indregning.

Det bemærkes, *at aktiver anskaffet den 1. januar 1999 eller senere skal registreres efter reglerne i kapitel 1-3*. Bagatelgrænsen for aktiver anskaffet den 1. januar 1999 eller senere er på 100.000 kr. eller en af kommunen fastsat lavere bagatelgrænse i intervallet fra 50.000 til 100.000 kr.

Denne bagatelgrænse kan fraviges for ældre aktiver, som kommunen ikke længere kender kostprisen på, idet kommunen kan vælge at aktivere ældre aktiver i grupper eller 'klumper'. Aktiver som ved etableringen af åbningsbalancen er ældre end 1. januar 1999 kan således registreres som grupper af aktiver, selv om de på anskaffelsestidspunktet havde en værdi på over 100.000 kr¹., mens større aktiver som ved anskaffelsen havde en værdi på minimum 1.000.000 kr., skal registreres særskilt, uanset om de er anskaffet inden den 1. januar 1999.

Det tillades i forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen, at aktiver som ikke har samme levetid, indregnes sammen som et aktiv, idet der så fastsættes en forventet levetid for dette aktiv. Som eksempel kan nævnes, at kommunen i

---

¹ Der henvises til den oprindelige (skønnede) værdi

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

forbindelse med indregningen af aktiver på rådhuset registrerer inventaret som x antal kontorer til en værdi af x kr. pr. stk. og med en forventet brugstid på 7 år. Alt inventar på disse kontorer kan således indregnes samlet som ét aktiv og afskrives sammen over de resterende 7 år. Ligeledes kan der for en skole registreres inventar på x antal klasselokaler og på hospitaler registreres antal operationsstuer/gange af en bestemt type.

Det skal understreges, at såvel indregning som måling af aktiver i forbindelse med udarbejdelse af en åbningsbalance er meget væsentlig for en vurdering af kommunens eller amtskommunens regnskab. Det er derfor vigtigt, at alle aktiver, der udgør en væsentlig værdi i kommunens eller amtskommunens produktion af serviceydelser indregnes i anlægskartotek og balance.

8.4.2 Særlige regler for måling ved udarbejdelse af en åbningsbalance

Også i forbindelse med målingen eller værdiansættelsen af aktiverne gælder særlige regler ved udarbejdelse af åbningsbalancen. De særlige regler vedrører en afvigelse fra princippet om måling til den historiske kostpris.

Det skal understreges, at aktiver anskaffet efter 1. januar 1999 skal indregnes og måles efter reglerne beskrevet i afsnit 1-3.

Ældre grunde og bygninger kan – som alternativ til kostprisen – måles til den offentlige ejendomsvurdering. I tilfælde, hvor kostprisen ikke længere er kendt for kommunen/amtskommunen kan den offentlige ejendomsvurdering vælges som udgangspunkt for målingen af aktiver i kategorien 01 Grunde og bygninger. Grunde og bygninger, der er anskaffet efter 1. januar 1999, skal dog optages til kostprisen, idet denne må være kendt for aktiver af nyere dato.

Andre typer af ældre aktiver kan i forbindelse med udarbejdelse af åbningsbalancen værdiansættes ud fra det bedste skøn.

En metode er her at rekonstruere kostprisen ud fra genanskaffelsesprisen for et lignende aktiv, og rense denne pris for prisstigninger siden anskaffelsen. Ved fastsættelse af afskrivningsgrundlaget for de ældre aktiver skal den rekonstruerede kostpris reduceres med summen af afskrivninger for den periode, som aktivet har været anvendt i kommunen eller amtskommunen. Har aktivet f.eks. været benyttet i 10 år måles aktivet til genanskaffelsesprisen på et lignende aktiv fratrukket prisudviklingen i perioden, og afskrivningsgrundlaget fastsættes ved, at der fra denne værdi fratrækkes de afskrivninger, som aktivets værdi er faldet med som følge af, at aktivet har været anvendt i produktionen i 10 år.

Nogle aktiver kan dog være så gamle, at det ikke giver mening at tilbagediskontere værdien af disse. Har man f.eks. en vandledning på 100 år vil det ikke være hensigtsmæssigt at tilbagediskontere værdien af denne og herefter afskrive den over 100 år. Det er op til den enkelte kommune på baggrund af en konkret vurdering at fastsætte, hvilke aktiver der skønnes at være så gamle, at ikke er meningsfuldt at indregne og måle dem i anlægskartotek og statusbalance.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Kommunerne kan ligeledes i målingen af ældre aktiver vælge at benytte en gennemsnitsbetragtning, så f.eks. henholdsvis klasselokaler, kontorer, mødesale, hospitalsstuer mv. fastsættes til en gennemsnitsværdi og afskrives over en fastsat levetid.

På forsyningsområdet kan f.eks. anvendes gennemsnitspriser pr. meter vandledning, kloaker mv.

I de tilfælde, hvor måling til kostprisen afviges, skal dette anføres i bemærkningerne til anlægskartoteket.

8.4.3. Anvendt regnskabspraksis ved udarbejdelse af åbningsbalance

Regelsættet for indregning og måling af materielle og eventuelle immaterielle aktiver i åbningsbalancen fremgår af de foregående afsnit, herunder særligt afsnit 8.4.2.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen redegøre for den anvendte regnskabspraksis. Regelsættet giver i flere tilfælde mulighed for at kommunen kan træffe en række valg. Beskrivelsen af den anvendte regnskabspraksis skal som minimum på overordnet niveau forholde sig til følgende:

- Anvendt dokumentation for ejerskab eller brugsret til aktivet (f.eks. faktura, tinglysning, leasingaftale mv.)
- Anvendte bagatelgrænser for indregning af aktiver, jf. afsnit 8.1.2 og 8.4.1.
- Anvendelse af grupper eller ”klumper” ved indregning af aktiver, jf. afsnit 8.2.1 og 8.4.1.
- Anvendte måle- eller værdiansættelsesprincipper for aktiver anskaffet før 1. januar 1999, jf. afsnit 8.4.2.
- Anvendte afskrivningsperioder for forskellige typer af aktiver.
- Er immaterielle aktiver og varelagre indregnet i åbningsbalancen?

Herudover skal åbningsbalancen indeholde en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for kommunens øvrige aktiver og passiver samt en redegørelse for anvendte periodiseringsprincipper.

8.5 Vigtige definitioner

Afskrivning: En systematisk fordeling af aktivets afskrivningsgrundlag over aktivets brugstid.

Afskrivningsgrundlaget: Udgøres af anskaffelses- eller kostprisen. I enkelte tilfælde, hvor der eksisterer en scrapværdi, skal denne fratrækkes anskaffelsesprisen. For aktiver, der er nedskrevet fratrækkes nedskrivningen, og for aktiver, der er opskrevet, tillægges opskrivningen. I udgangspunktet – dvs. ved i ibrugtagelsen – fastsættes afskrivningsgrundlaget som anskaffelses- eller kostpris fratrukket eventuel scrapværdi.

Afskrivningsperiode: Afskrivningsperioden er identisk med den tid, som kommunen forventer at benytte aktivet, dvs. brugstiden.

Aktiv: Et aktiv *defineres* i regnskabslitteraturen som en anskaffelse der a) er forbundet med *fremtidige økonomiske fordele eller servicepotentiale*, b) er et resultat af en *allerede indtruffet begivenhed eller transaktion* og c) hvor de fremtidige fordele eller det fremtidige servicepotentiale *kontrolleres af pågældende myndighed*

Anskaffelsesprisen/kostpris: Anskaffelsesværdien består af købsprisen incl. told eller andre eventuelle afgifter i forbindelse med købet – dog excl. moms. Desuden skal omkostninger, der er direkte forbundet med ibrugtagelsen af aktivet medregnes i anskaffelsesprisen. Eventuelle mængderabatter fratrækkes anskaffelsesprisen.

Anlægsaktiv: Et aktiv, der er bestemt til vedvarende brug eller eje og som er anskaffet til brug til produktion, handel med varer og tjenesteydelser, udlejning eller administrative formål.

Bogført værdi: Defineres som anskaffelses- eller kostprisen tillagt eventuelle opskrivninger og fratrukket afskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Brugstid: Den periode aktivet forventes benyttet til det fastsatte formål.

Genanskaffelsesværdi: Den værdi eller det beløb, som skal betales ved genanskaffelse eller reproduktion af identiske aktiver eller af aktiver, der har samme produktionskapacitet.

Immaterielt anlægsaktiv. Defineres som et ikke-finansielt anlægsaktiv uden fysisk substans.

Materielt anlægsaktiv. Et anlægsaktiv med fysisk substans.

Nedskrivning. En reduktion af aktivets værdi som følge af en objektiv konstaterbar hændelse, der har bevirket, at den fremtidige nytte af aktivet er lavere end den bogførte værdi, og denne værdi forringelse forventes at være permanent.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Nettorealisationseværdien: Nettorealisationseværdien udgøres af den forventede salgspris med fradrag af eventuelle færdiggørelsesomkostninger og omkostninger til at effektuere salget.

Omsætningsaktiv: Aktiver der ikke er bestemt for vedvarende brug eller eje.

Opskrivning: En forøgelse af aktivets værdi som følge af f.eks. en forbedring af aktivet, der har bevirket, at nytten af aktivet er højere end den bogførte værdi, og denne værdiforøgelse kan forventes at være permanent.

Scrapværdi. Defineres som den forventede salgspris fratrukket eventuelle nedtagelses, salgs- og retableringsomkostninger ved udløbet af aktivets brugstid.

Økonomisk levetid: Den periode, hvori anlægsaktivet kan anvendes økonomisk rationelt efter dets formål.

9 VEJLEDNING OM OMKOSTNINGSKALKULATIONER

Indhold	Side
9.1 Indledning	9.1 - 1
9.2 Afgrænsning af omkostningskalkulation	9.2 - 1
9.3 Begrebsafklaring	9.3 - 1
9.4 Indholdet af omkostningskalkulationen	9.4 - 1
9.4.1 Direkte omkostninger	9.4 - 1
9.4.2 Indirekte omkostninger	9.4 - 2
9.4.3 Den tidsmæssige placering af udgifter	9.4 - 3
9.5 Omkostninger knyttet til kapitalapparatet	9.5 - 1
9.5.1 Afskrivning af anlægskapital	9.5 - 1
9.5.2 Forrentning af driftskapital	9.5 - 1
9.5.3 Forrentning af anlægskapital	9.5 - 2
9.6 Følgeomkostninger	9.6 - 1
9.7 Moms	9.7 - 1
9.8 Hjælpekema til brug for omkostningsberegning	9.8 - 1
9.9 Eksempel på beregning af omkostninger	9.9 - 1
9.9.1 Generelle forudsætninger	9.9 - 1
9.9.2 Overordnede elementer i omkostningskalkulationen	9.9 - 2
9.9.3 Eksempel på omkostningsberegning ved anvendelse af hjælpekema	9.9 - 3

Kapitel 9 Vejledning om omkostningskalkulationer

9.1 Indledning

Gennem de senere år har udviklingen i den kommunale sektor sat større fokus på tilrettelæggelsen af kommunernes virksomhed, herunder for produktionsformer og -metoder i forbindelse med tilvejebringelsen af den kommunale service. Med iværksættelsen af regeringens initiativer i forbindelse med frit-valg, servicestrategier og udfordringsretten er der sat yderligere fokus på opgørelsen af omkostninger forbundet med den kommunale serviceproduktion.

Denne vejledning har til hensigt – i tilknytning til de autoriserede regler for udarbejdelsen af kommunale budgetter og regnskaber – at tilvejebringe et generelt grundlag for kommunernes og amtskommunernes udarbejdelse af omkostningskalkulationer. Vejledningen er således udarbejdet med henblik på at bidrage med praktiske anvisninger til udarbejdelsen af omkostningskalkulationer, herunder i forbindelse med opgørelsen af omkostninger jf. lov om udfordringsret, lov om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder samt lov om frit valg af personlig og praktisk hjælp m.v. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er tale om en generel vejledning, der knytter sig til beregningen af omkostninger. For særlige krav om regnskabsmæssige redegørelser, efterkalkulationer m.v. i forbindelse med lovpligtige omkostningskalkulationer henvises til den specifikke lovgivning herom¹.

Der er iværksat en række initiativer med henblik på indførelsen af omkostningsregistrering i Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner. Der er således med oprettelsen af hovedart 0 indarbejdet faciliteter i budget- og regnskabssystemet til registrering af afskrivninger, lagerforskydninger samt øvrige beregnede og overførte udgifter og indtægter, som følge af kommuneaftalerne for 2003, og de aftaler, der er indgået i forlængelse heraf, er omkostningsregistreringen og anvendelsen af hovedart 0 foruden forsyningsområdet obligatorisk på ældre- og sygehusområdet fra regnskab 2004. Det følger endvidere af kommuneaftalen for 2003, at der fra 1. januar 2004 etableres en statusbalance for materielle aktiver – herved tilvejebringes grundlaget for opgørelsen af afskrivninger på materielle aktiver.

De autoriserede regler i budget- og regnskabssystemet udgør et væsentligt grundlag for udarbejdelsen af omkostningskalkulationer – f.eks. vil grundlæggende omkostninger som udgifter til lønninger, varekøb m.v. typisk indgå i omkostningskalkulationen. Fra regnskab 2004 kan der endvidere opgøres af-

---

¹ Der kan i den forbindelse peges på eksempelvis Socialministeriets regler for omkostningskalkulationer i henhold til lov om frit valg af personlig og praktisk hjælp, som trådte i kraft 1. januar 2003.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

skrivninger på bygninger, maskiner m.v. jf. kapitel 8 om indregning og måling af materielle og eventuelle immaterielle aktiver. De autoriserede regler i budget- og regnskabssystemet giver imidlertid ikke i sig selv tilstrækkelige oplysninger til brug for beregning af konkrete omkostninger og takster/priser for specifikke kommunale ydelser. Der vil således i tilknytning til det autoriserede budget- og regnskabssystem være behov for en række yderligere elementer til brug for udarbejdelsen af omkostningskalkulationer.

Det skyldes for det første, at kontoplanen ikke nødvendigvis er opdelt entydigt på de områder, hvor udarbejdelsen af omkostningskalkulationer kan vise sig nødvendige, jf. f.eks. lov om udfordringsret. Det må således forventes, at der i en række tilfælde ønskes udarbejdet omkostningskalkulationer alene for en andel af en aktivitet, der er afgrænset til én samlet funktion/gruppering i kontoplanen – f.eks. ved opgørelsen af omkostningerne ved specifikke aktiviteter i integrerede institutioner. Modsat kan der ligeledes forventes at opstå situationer, hvor der ønskes opgjort omkostningerne ved en aktivitet, hvortil der kan henføres omkostninger fra flere forskellige funktioner/grupperinger – f.eks. ved indregning af omkostninger vedrørende diverse hjælpe-/servicefunktioner.

For det andet skyldes det, at udgifterne til samtlige de ressourcer, der indgår i produktionen, ikke nødvendigvis vil fremgå af det autoriserede budget/regnskab. Dette gælder eksempelvis omkostninger til forrentning af bunden kapital knyttet til produktionen af de kommunale aktiviteter.

Det skal bemærkes, at denne vejledning bygger på princippet om opgørelse af de langsigtede gennemsnitsomkostninger. På den baggrund tages der hensyn til, at der i kalkulationen skal indgå samtlige omkostninger, herunder til såvel variable som faste omkostninger forbundet med produktionen af de kommunale ydelser. Vejledningen kan derfor ikke umiddelbart danne grundlag for opgørelsen af marginalomkostningerne ved en given aktivitet (dvs. hvad det koster at producere en yderligere enhed af den pågældende ydelse). Det skal dog bemærkes, at der i vejledningen er beskrevet muligheden for opgørelsen af følgeomkostninger forbundet ved eksempelvis anvendelsen af eksterne leverandører – følgeomkostninger tager højde for, at ikke nødvendigvis alle omkostninger forbundet med en given aktivitet umiddelbart falder bort ved overgang til anvendelsen af eksterne leverandører² For så vidt angår opgørelsen af omkostninger, kan det endvidere bemærkes, at det i Finansministeriets Økonomi-Administrative Vejledning vedrørende prisfastsættelse og omkostningskalkula-

---

² Det skal i denne forbindelse understreges, at opgørelsen af omkostninger i henhold til lov om frit valg af leverandører af personlig og praktisk bistand samt lov om udførelse af opgaver for andre offentlig myndigheder bygger på princippet om opgørelsen af de langsigtede gennemsnitsomkostninger.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

tion for staten ligeledes henvises til princippet om opgørelse af de langsigtede gennemsnitsomkostninger.

9.2 Afgrænsning af omkostningskalkulation

Forinden en omkostningskalkulation påbegyndes skal det afgrænses, for hvilken aktivitet omkostningerne ønskes opgjort. Det må således afklares, om omkostningerne skal opgøres for en særlig enhed, for en specifik ydelse, en mere generel type af ydelser m.v.

Det må således i det konkrete tilfælde afgøres, om der eksempelvis ønskes opgjort omkostninger afgrænset til selve driften af en institution. I så fald er det tilstrækkeligt alene at opgøre selve institutionens omkostninger. Ønskes der derimod en opgørelse af de samlede omkostninger for en given ydelse, f.eks. pasning af vuggestuebørn, skal der tages højde for en række fællesomkostninger knyttet til ydelsen. Det gælder eksempelvis omkostninger til den centrale administration. Såfremt omkostningskalkulationen skal benyttes i forbindelse med overvejelser om udlicitering, kan det i nogle tilfælde være relevant at tage højde for eventuelle følgeomkostninger forbundet med anvendelsen af ekstern leverandør.

Det er således afgørende, at omkostningskalkulationen afgrænses til det formål kalkulationen er tiltænkt. Det er væsentligt at foretage en sådan afgrænsning med henblik på at kunne henføre samtlige relevante omkostninger til den aktivitet, for hvilke omkostningerne ønskes opgjort.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ved opgørelsen af omkostninger ved en given serviceproduktion som hovedregel ikke indregnes omkostninger forbundet med politisk virksomhed, myndighedsopgaver m.v., med mindre kalkulationen i sig selv har til formål at opgøre omkostningerne herved.

9.3 Begrebsafklaring

De *udgifter*, der i det enkelte år optræder i budgettet/regnskabet, vedrører typisk lønninger, køb af varer og tjenester m.v. Udgifterne hertil kan dække over køb af ydelser og produkter, der forbruges fuldt ud i det enkelte år. Udgifterne kan imidlertid også dække køb af ydelser og produkter, der bruges over en år-række, eksempelvis bygninger og maskiner. Udgifterne kan således svinge fra år til år og vil ikke nødvendigvis afspejle det enkelte års egentlige ressourceforbrug ved tilvejebringelsen af kommunale ydelser. Med andre ord svarer udgifterne til periodens anskaffelser af ressourcer.

Omkostningerne afspejler derimod værdien af de ressourcer, der forbruges under produktionen af kommunale ydelser. Omkostningerne i en given periode er således ikke nødvendigvis sammenfaldende med de udgifter, der er knyttet til den tilsvarende periode. Omkostningskalkulationen for et givent produkt foretages på baggrund af de omkostninger, der er forbundet med ressourceforbruget ved produktionen af produktet.

Ved omkostningskalkulationen skal man således være særlig opmærksom på, at der er forskel på omkostninger og udgifter i det enkelte år. Der kan derfor ikke nødvendigvis alene ud fra de tal, der figurerer i årets budget/regnskab udarbejdes en omkostningskalkule for en specifik opgave. Det skal derudover bemærkes, at de samlede omkostninger udgør en beregnet og ikke en direkte konstaterbar størrelse. Omkostningsberegningen kan således indeholde en række kalkulatoriske poster, der ikke på noget tidspunkt figurerer i kommunernes budgetter/regnskaber.

9.4 Indholdet af omkostningskalkulationen

I omkostningskalkulen medregnes alle omkostninger for den nærmere afgrænsede aktivitet. En række omkostninger kan umiddelbart henføres til produktionen af den pågældende aktivitet – f.eks. løn, materialer m.v. Der kan imidlertid være behov for at indregne omkostninger, der ikke direkte knytter sig til produktionen af den pågældende aktivitet. Det kan være omkostninger, der i budgettet er opført under kommunens centralforvaltning – f.eks. til lønadministration – samt omkostninger til forrentning og afskrivning af kapital. Derudover kan der – afhængig af afgrænsning og formål med omkostningskalkulationen – være behov for at opgøre eventuelle følgeomkostninger forbundet ved en aktivitet. For opgørelsen af følgeomkostninger henvises til afsnit 9.6.

Omkostninger, der er forbundet med en given ydelse, kan som udgangspunkt opdeles i følgende to kategorier:

- Direkte omkostninger
- Indirekte omkostninger

Det skal bemærkes, at der ikke er nogen entydig afgrænsning mellem direkte og indirekte omkostninger. Den samme omkostning kan f.eks. i nogle kommuner figurere som en direkte omkostning, mens den i andre kommuner kan være en indirekte omkostning – alt afhængig af, hvordan den enkelte kommune har indrettet sin virksomhed. Såfremt den pågældende aktivitet er organiseret med en selvstændig administration vil omkostningerne hertil indgå i kalkulationen som direkte omkostninger. Er der derimod tale om en fælles administration, hvor den pågældende aktivitet administreres af en enhed, der administrerer flere aktiviteter, vil omkostningerne til administration indgå som indirekte omkostninger.

9.4.1. Direkte omkostninger

De omkostninger, der kan relateres direkte til en given aktivitet, kaldes direkte omkostninger. For de direkte omkostninger gælder typisk, at der er et tidsmæssigt sammenfald mellem de udgifter, der direkte kan henføres til aktiviteten og den tilsvarende omkostning. Dette gælder typisk for f.eks. løn og tjenesteydelser.

Nogle anskaffelser forbruges imidlertid ikke altid samtidig med, at udgiften dertil afholdes. Omkostninger hertil fremgår således ikke af årets budget. Dette kan gælde ved f.eks. køb af materialer, der lægges på lager. Det er afgørende, at alene omkostningerne til de forbrugte ressourcer, der direkte indgår i produktionen, indregnes som en direkte omkostning.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Eksempler på direkte omkostninger er

- løn (samtlige lønandele, herunder pensionsbidrag og feriepenge)
- overarbejde/merarbejde
- tjenesterejser og befordring
- køb af materialer og specielt anskaffet apparatur (apparatur der forbruges over mere end ét år og som overstiger bagatelgrænsen på 100.000 kr. eller den af kommunen fastsatte bagatelgrænse i intervallet 50.000 - 100.000 kr., jf. kapitel 8, indregnes som kapitalomkostning)
- fremmede tjenesteydelser
- reparation- og vedligeholdelsesudgifter
- husleje
- el, varme, vand
- forsikringer

9.4.2. Indirekte omkostninger

De indirekte omkostninger er omkostninger, der ikke direkte kan henføres til den pågældende aktivitet. De indirekte omkostninger består af en række forskellige typer af omkostninger. For det første indgår en række indirekte omkostninger, som optræder som en udgift et andet sted i kommunens budget – her er typisk tale om fællesudgifter til eksempelvis lokaler, administration m.v. Derudover skal der tages højde for en række omkostninger, der ikke nødvendigvis fremgår af årets budget – f.eks. omkostninger til afskrivninger på bygninger. Endelig skal der indregnes omkostninger, der i det hele taget ikke fremgår af budgettet – f.eks. forrentning af drifts- og anlægskapital.

Det skal derudover bemærkes, at der ved opgørelse af de indirekte omkostninger endvidere skal tages højde for eventuelle følgeomkostninger forbundet med en given aktivitet – f.eks. lediggjorte bygninger, der forventes ubenyttede i en periode samt ventepenge til tjenestemænd. For opgørelsen af følgeomkostninger henvises til afsnit 9.6

Eksempler på indirekte omkostninger er følgende:

- lokaleudgifter (husleje, varme, vand, el, rengøring, vedligeholdelse m.v.)
- kontorudgifter (telefon, porto, kontorartikler m.v)
- indirekte lønomkostninger (kantinetilskud, efteruddannelse)
- edb-udgifter
- udgifter til ledelse, administration m.v.
- forsikringer
- udviklingsomkostninger
- beregnede tjenestemandspensioner
- beregnede omkostninger til lovpligtige forsikringer
- beregnede skadesomkostninger (selvforsikring)
- forrentning af driftskapital

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

- forrentning af anlægskapital
- afskrivning af anlægsaktiver

På grund af de indirekte omkostningers ofte udelelige karakter, må de typisk fordeles efter en fordelingsnøgle. Det væsentlige ved valget af fordelingsnøgler er, at der opnås en realistisk opgørelse af de omkostninger, der medgår ved produktionen af den pågældende aktivitet, f.eks. ved opgørelsen af tidsforbrug. En anden fordelingsnøgle er lønandele, hvor den enkelte aktivitets andel af fællesudgifter fastsættes udfra, hvor stor en andel lønudgiften til aktiviteten udgør i forhold til områdets samlede lønudgift. Alternativt kan f.eks. antal ansatte, areal eller lokaleudgifter anvendes som fordelingsnøgle.

9.4.3 Den tidsmæssige placering af udgifter

Den tidsmæssige placering af udgifter set i forhold til forbruget af produktionsfaktorer kan opdeles på følgende måde:

- udgifter, som afholdes i ét år, og hvor forbruget sker i samme år – f.eks. løn og vareindkøb
- udgifter, som afholdes i ét år, men hvor forbruget sker i et tidligere år eller i et senere år – f.eks. materialer indkøbt til lager, som først forbruges i et senere år, opførelse og anskaffelse af bygninger samt tjenestemandspensioner.

Som det fremgår, vil der i nogle tilfælde være forskel på den tidsmæssige placering af omkostninger og udgifter. Det skyldes som tidligere nævnt, at hele ressourceforbruget ved produktionen af en given aktivitet ikke nødvendigvis finder sted det år, hvor udgiften afholdes.

Det skal derudover bemærkes, at der i omkostningskalkulationen bør tages højde for en række omkostninger, der ikke på noget tidspunkt indgår i kommunens budget/regnskab. Det gælder eksempelvis omkostninger til forrentning af bunden kapital samt omkostninger for selv-forsikrede kommuner svarende til, hvad kommunen skulle have betalt i præmie, såfremt den var forsikret – eksempelvis igennem en intern forsikringsordning.

De omkostningsbegreber, der indgår i den samlede omkostningskalkulation, kan således opgøres som følgende:

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Direkte omkostninger, der er en udgift i kommunens budget i samme år
+ Direkte omkostninger, der er en udgift i kommunens budget i et andet år
+ Indirekte omkostninger, der er en udgift i kommunens budget samme år
+ Indirekte omkostninger, der er en udgift i kommunens budget i et andet år
+ Indirekte omkostninger, der ikke figurer i kommunens budget
= Samlede omkostninger

9.5 Omkostninger knyttet til kapitalapparatet

Omkostninger knyttet til kapitalapparatet omfatter omkostninger til afskrivning af anlægsaktiver (maskiner, bygninger m.v.) samt til forrentning af drifts- og anlægskapital. Omkostninger hertil indgår i omkostningskalkulationen på lige fod med øvrige omkostninger, men behandles særskilt her på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende for kalkulationen af sådanne omkostninger.

9.5.1. Afskrivning af anlægskapital

I omkostningskalkulationen indregnes omkostninger til afskrivning af anlægskapital. Man skal her være opmærksom på, at de aktiver, der skal afskrives kan optræde i både drifts- og anlægsbudgettet/-regnskabet. Anskaffes der f.eks. edb-udstyr over driftsbudgettet, skal omkostninger i forbindelse hermed indgå i kalkulen. Fra 1. januar 2004 skal der – bl.a. med udgangspunkt i anlægskartoteket, jf. kapitel 8 – udarbejdes en samlet statusbalance omfattende såvel finansielle som materielle aktiver. Det vil fra 2004 fremgå heraf, hvilke aktiver der afskrives.

Beregning af afskrivninger foretages efter den lineære metode, hvor der afskrives lige meget hvert år, jf. kapitel 8. Afskrivningsprocentens størrelse fastlægges ud fra de enkelte aktivers forventede levetid/brugstid. Levetiden skal svare til den periode, hvori anlægget under hensyntagen til dets karakter og udgifterne til reparation og vedligeholdelse skønnes at blive anvendt i produktionen. Der kan arbejdes med fysisk eller økonomisk levetid.

Den fysiske levetid bestemmes både af slitage og mere aktivitetsuafhængige faktorer som vind og vejr. Den økonomiske levetid bestemmes af f.eks. teknisk forældelse (ny teknologi, nye produktionsmetoder m.v.). Er den økonomiske levetid kortere end den fysiske, bør den økonomiske levetid bruges som udgangspunkt for beregningerne. Det skal derudover bemærkes, at der ved beregning af afskrivninger skal tages højde for eventuelle scrapværdier.

For en uddybende beskrivelse af de generelle regler for opgørelsen af afskrivninger m.v. henvises til kapitel 8.

9.5.2. Forrentning af driftskapital

I omkostningskalkulen indregnes omkostninger til forrentning af driftskapital, såfremt der er tale om en aktivitet, hvortil der knytter sig væsentlige omkostninger til likviditetsmæssige udlæg i forbindelse med opgavens udførelse. Forrentning af driftskapital skal modsvare de omkostninger, der er ved likviditetsmæssig udlægning i forbindelse med produktionen.

Hvis betalingen af aktiviteten sker løbende – f.eks. løn der afregnes løbende samt ved a conto fakturering – vil man i kalkulationen kunne se bort fra for-

---

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

rentning af driftskapital. Tilsvarende gælder, hvis produktionstiden og kreditten er meget kort.

Er der derimod tale om en længere produktionsperiode, hvor betalingen af produktet først sker ved leveringen, eventuelt med kredittid, kan det være nødvendigt at indregne en forrentning af driftskapitalen i kalkulationen.

Markedsrenten vil være den relevante rentefod ved disse beregninger. Da der er tale om forrentning af driftskapital benyttes som udgangspunkt en aktuel/kort rentesats.

9.5.3. Forrentning af anlægskapital

I omkostningskalkulen medtages omkostninger til forrentning af anlægskapital. Beregningen foretages som udgangspunkt på grundlag af aktivernes restværdi. Restværdien udregnes som anskaffelseskost minus tidligere års beregnede afskrivninger, jf. i øvrigt kapitel 8.

Ved beregningen af omkostningerne til forrentning af anlægskapitalen medtages alle større anlægsaktiver – uanset om disse optræder på drifts- eller anlægsbudgettet. Anskaffes der f.eks. edb-udstyr over driftsbudgettet, inddrages de hertil knyttede omkostninger til forrentning i beregningen. Fra 1. januar 2004 skal der – bl.a. med udgangspunkt i det obligatoriske anlægskartotek, jf. kapitel 8 – udarbejdes en samlet statusbalance omfattende såvel finansielle som fysiske aktiver. Fra 2004 foretages forrentningen på baggrund af registreringerne i anlægskartoteket.

Fastsættelsen af den rentefod, der anvendes ved kalkulation af forrentningen af aktivets værdi, skal ske ud fra det enkelte anlægsaktives karakter.

Er der tale om aktiver med en lang levetid, anvendes en forrentningsprocent, der er udtryk for den gennemsnitlige rente set over en længere periode. Her kan eksempelvis tages udgangspunkt i den effektive gennemsnitlige 10-årige statsobligation som opgjort af Danmarks Nationalbank. For aktiver med en kortere levetid, kan en kortere rentesats benyttes.

9.6 Følgeomkostninger

Følgeomkostninger opgøres på lige fod med øvrige omkostninger. Om der i omkostningskalkulationen bør tages højde for følgeomkostninger afhænger imidlertid af formålet med kalkulationen.

Såfremt en opgave tænkes udført af en ekstern leverandør, kan der være nogle omkostninger, der ikke falder bort, selvom opgaven ikke længere udføres i eget regi. Ved overvejelse om anvendelsen af ekstern leverandør kan der således tages højde for de følgeomkostninger, der er forbundet ved ekstern opgaveudførelse.

Som eksempel på følgeomkostninger, der ikke umiddelbart falder bort ved anvendelsen af eksterne leverandører, kan nævnes

- huslejudgifter for lokaler, der først kan opsiges efter igangsætning af en ny periode
- lediggjorte kommunale bygninger, der forventes ubenyttede i en periode
- leje af maskiner, der først kan opsiges efter igangsætning af en ny periode
- lediggjorte maskiner, som vil være helt eller delvist ubenyttede i en periode
- omskoling af personale
- ventepenge til tjenestemænd (rådighedsløn)
- andele af fællesfunktioner, der først kan tilpasses efter en periode

Der kan desuden være tilfælde, hvor der vil opstå nye omkostninger for kommunen, hvis den ikke længere udfører opgaven selv, men i stedet får opgaven udført af en ekstern leverandør. Som eksempel herpå kan nævnes meromkostninger til tilsyn og kontrol med den eksterne leverandør.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

9.7 Moms

Spørgsmålet vedrørende indregning af moms skal behandles forskelligt afhængig af kalkulationens formål.

Her skelnes der mellem kalkulation af tilbud til udførelse af opgave for en anden offentlig myndighed og kalkulation af en pris til brug for sammenligning med en privat leverandør.

Endvidere skelnes der mellem, om kalkulationen af tilbud til udførelse af opgave for en anden offentlig myndighed vedrører virksomhed, der er omfattet af loven om merværdiafgift eller ej.

Er kalkulationen udarbejdet med henblik på at afgive tilbud til udførelse af opgave for anden offentlig myndighed vedrørende virksomhed omfattet af merværdiafgiftsloven, skal kommunens eller amtskommunens omkostninger beregnes eksklusiv moms i selve omkostningskalkulen – dvs. at udgifter til f.eks. råvarer skal indgå i kalkulen eksklusiv moms. Til gengæld skal der lægges moms på den pris (den samlede omkostningskalkule), som kommunen eller amtskommunen tilbyder at udføre den pågældende opgave for. Proceduren svarer til den gældende ordning for f.eks. kommunale forsyningsvirksomheder

Hvis der derimod er tale om afgivelse af et tilbud på en opgave, der er fritaget for merværdiafgift, jf. merværdiafgiftsloven, skal kommunens eller amtskommunens momsudgifter medregnes i omkostningskalkulen - uanset at momsudgiften rent faktisk refunderes via den mellemkommunale momsudligningsordning. Derimod skal der ikke ved afgivelse af tilbud på udførelse af sådanne opgaver tillægges moms til tilbudsprisen.

Har omkostningskalkulationen til formål, at sammenligne prisen med tilbuddet fra en privat leverandør, skal der i kalkulen ses bort fra momsudgifter. Der skal således ses bort fra købsmoms – dvs. den moms, som kommunerne betaler ved køb af varer og tjenesteydelser, der ikke indgår i en momsregistreret virksomhed i kommunen – der refunderes i medfør af den kommunale momsudligningsordning. Der skal derudover ses bort fra registreret moms – dvs. afregning af moms med toldvæsenet, som finder sted i forbindelse med momsregistreret virksomhed i kommunerne – der modregnes som indgående moms i et momsregnskab i relation til Told- og Skattestyrelsen.

For nærmere beskrivelse af moms henvises i øvrigt til kapitel 2.6.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

9.8 Hjælpekema til brug for omkostningsberegning

Nedenfor er angivet et skema, som kan benyttes ved opgørelsen af omkostninger knyttet til en given aktivitet. Det skal bemærkes, at skemaet alene er udarbejdet som et redskab til brug for omkostningsberegningerne – der er således ikke noget krav om anvendelse af skemaet. Det skal i den forbindelse bemærkes, at skemaet ikke nødvendigvis omfatter samtlige de omkostninger, som er relevante i de konkrete tilfælde, men skal ses som en generel hjælp for udarbejdelsen af omkostningskalkulationer.

Hjælpekema til brug for omkostningskalkulationer

Direkte omkostninger	I årets budget/regnskab	I andet budget-/regnskabsår	I alt
Omkostninger, der jf. kommunens budgetter og regnskaber kan henføres direkte til den pågældende opgave			
Lønninger ^(*)			
Befordring			
Materialer			
Specielt anskaffet apparatur og maskinel ^(**)			
Tjenesteydelser			
Reparation- og vedligeholdelsesudgifter			
Husleje ^(***)			
El			
Varme			
Vand			
Forsikringer ^(****)			
Øvrige direkte omkostninger			
Samlede direkte omkostninger			

(*) Skal indeholde samtlige lønbidrag herunder direkte løn, feriepenge, søgnehelligdagsbetaling, pensionsbidrag og –forpligtelser (herunder forpligtelser til tjenestemandspensioner), sygedagpenge, ATP, arbejdsmiljøafgift, ansvarsforsikring, overarbejde m.v.

(**) Her medtages alene omkostninger til apparatur og maskinel, der straksafskrives i regnskabet. Omkostninger til apparatur og maskinel, der er optages i anlægskartoteket indregnes i afsnittet vedrørende omkostninger knyttet til kapitalapparatet.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

(***) Her indregnes husleje, ejendomsskatter, ejendomsforsikringer m.v. Hvor bygningerne ejes af kommunen, indgår omkostninger til bygningerne under afsnittet vedrørende omkostninger knyttet til kapitalapparatet.

(****) Her indregnes omkostninger til såvel forsikringspræmier som omkostninger for selv-forsikrede kommuner svarende til præmien, hvis kommunen var forsikret.

Indirekte omkostninger	I årets bud- get/regnskab	I andet bud- get- /regnskabsår	Uden for bud- gettet/- regnskabet	I alt
Andel af fællesudgifter for enheden hvorunder opgaven udføres^(*)				
Samlede omkostninger ^(**) (a)				
Samlede timeforbrug/antal medarbejdere/lønsum/andet ^(****) (b)				
Antal timer/medarbejdere/lønsum/andet ^(****) som indgår i produktionen af den pågældende opgave (c)				
Samlet andel af fællesudgifter for enheden hvorunder opgaven udføres ((a/b)*c)				
Andel af fællesudgifter uden for enheden hvorunder opgaven udføres^(*)				
Samlede omkostninger ^(**) (a)				
Samlede timeforbrug/antal medarbejdere/lønsum/andet ^(****) (b)				
Antal timer/medarbejdere/ lønsum/andet ^(****) som indgår i produktionen af den pågældende opgave (c)				
Samlet andel af fællesudgifter for enheden hvorunder opgaven udføres ((a/b)*c)				

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Omkostninger knyttet til kapitalapparatet ^(****)				
Afskrivninger på bygninger, maskiner, inventar m.v., for enheden hvorunder opgaven udføres				
Forrentning af anlægskapital bygninger, maskiner, inventar m.v., for enheden hvorunder opgaven udføres				
Forrentning af driftskapital, for enheden hvorunder opgaven udføres				
Afskrivninger på bygninger, maskiner, inventar m.v., der delvist indgår i produktionen af opgaven				
Forrentning af anlægskapital bygninger, maskiner, inventar m.v., der delvist indgår i produktionen af opgaven				
Forrentning af driftskapital, der delvist indgår i produktionen af opgaven				
Samlede omkostninger knyttet til kapitalapparatet				
Samlede indirekte omkostninger				

- (*) Beregningen kan opdeles på forskellige typer fællesudgifter – f.eks. på henholdsvis lønomkostninger, lokaler og maskiner – såfremt brugen heraf forholdsmæssigt varierer meget
- (**) Løn (samtlige lønandele, herunder pensionsbidrag), overarbejde/merarbejde, tjenesterejser og befordring, køb af materialer og specielt anskaffet apparatur, fremmede tjenesteydelser, reparation- og vedligeholdelsesudgifter, husleje, el, varme, vand, forsikringer, kontorudgifter (telefon, porto, kontorartikler m.v.), indirekte lønomkostninger (kantinetilskud, efteruddannelse), edb-udgifter, udgifter til ledelse, administration m.v., revision, forsikringer, udviklingsomkostninger, beregnede omkostninger til lovpligtige forsikringer og tjenestemandspensioner, beregnede skadesomkostninger (selvforsikring) samt diverse følgeomkostninger som huslejeudgifter for lokaler, der først kan opsiges efter igangsætning af en ny periode, lediggjorte kommunale bygninger, der forventes ubenyttede i en periode, ventepenge til tjenestemænd (rådgighedsløn) samt kontrol og tilsyn med eksternt leverandør. Omkostninger knyttet til kapitalapparatet indgår ikke her, men derimod i afsnittet vedrørende omkostninger knyttet til kapitalapparatet.
- (***) Andre fordelingsnøgler kan benyttes
- (****) Der skal indregnes omkostninger til kapitalapparat til bygninger, inventar m.v. der er såvel direkte som indirekte knyttet til produktionen af opgaven.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

9.9 Eksempel på beregning af omkostninger

I det følgende angives et eksempel på opgørelsen af de samlede omkostninger, der er knyttet til pasningen af børnene i en vuggestue i en integreret daginstitution. I eksemplet redegøres indledningsvis for de generelle forudsætninger for eksemplet, samt de overordnede omkostningselementer i beregningen. De enkelte elementer i beregningen er herefter vist i det generelle hjælpeskema for omkostningskalkulationer samt uddybet i appendiks A-D.

9.9.1. Generelle forudsætninger

Der ønskes opgjort de samlede omkostninger knyttet til at passe børnene i en specifik vuggestue i kommunen. Således skal der opgøres omkostningerne knyttet til såvel selve driften af vuggestuen samt andele af de fælles funktioner, der har tilknytning til vuggestuen, herunder andele af udgifterne til den centrale administration af børnepasningsområdet.

Vuggestuen ligger i en integreret institution, der består af såvel en vuggestuedel som en børnehavedel. I institutionen er der ansat personale, som alene er knyttet til vuggestuedelen og personale, der alene er knyttet til børnehavedelen. Derudover har vuggestuedelen sit eget budget til brug for indkøb af diverse materialer, udstyr, tjenesteydelser m.v. Der er derudover ansat en leder, som har ansvaret for hele institutionen. Endvidere er der en række øvrige fællesudgifter mellem vuggestuedelen og børnehavedelen – eksempelvis udgifter til rengøring, vedligeholdelse, el, vand, varme m.v.

Der i den centrale forvaltning er ansat en række personer, der alene beskæftiger sig med den centrale administration og koordinering af kommunens daginstitutionsområde. Disse personer er fysisk placeret på kommunens rådhus.

Derudover er der i kommunen en Børne- og ungeforvaltning, hvortil der er knyttet en forvaltningsdirektør og et sekretariat. Direktøren og sekretariatet er fysisk placeret på rådhuset og arbejder med en række opgaver vedrørende børne- og ungeområdet – således udgør daginstitutionsområdet alene en andel af direktørens og sekretariatets arbejde.

Det skal understreges, at nedenstående opgørelse af omkostningerne ikke dækker alle typer omkostninger, der kan indgå i en omkostningskalkulation, men alene udgør et eksempel på en omkostningsberegning.

De samlede direkte og indirekte omkostninger kan i eksemplet opgøres som vist nedenfor. De angivne omkostninger er opgjort på baggrund af det generelle skema til opgørelsen af de samlede omkostninger. I bilag A-D er der nærmere redegjort for de i skemaet angivne beregninger.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

*9.9.2. Overordnede elementer i omkostningskalkulationen***Direkte omkostninger**

Løn (se appendiks A).....	2.259.575
Materialer (legetøj, fødevarer, bleer m.v.).....	238.000
Specielt anskaffet udstyr (kryber, barnevogn m.v.).....	26.000
Befordring (transport i forbindelse med udflugter m.v.)...	5.000
Tjenesteydelser (billetter m.v.).....	<u>7.000</u>
Direkte omkostninger i alt	2.535.575

Indirekte omkostninger

Andele af fællesomkostninger fra den integrerede institution (se appendiks B).....	311.624
Andele af fællesomkostninger fra den centrale administration (se appendiks C).....	219.262
Omkostninger til kapitalapparat vedrørende den integrerede institution (se appendiks D).....	353.407
Andel af omkostninger til kapitalapparat vedrørende den centrale administration (se appendiks D).....	<u>25.358</u>
Indirekte omkostninger i alt	909.651

Samlede omkostninger

Direkte omkostninger.....	2.535.575
Indirekte omkostninger.....	<u>909.651</u>
Samlede omkostninger	3.445.226

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

9.9.3. Eksempel på omkostningsberegning ved anvendelse af hjælpeskema.

Direkte omkostninger	I årets bud- get/regnskab	I andet bud- get- /regnskabsår	I alt
Omkostninger, der jf. kommunens budgetter og regnskaber kan henføres direkte til den pågældende opgave			
Lønninger (se appendiks A)	2.259.575		2.259.575
Befordring	5.000		5.000
Materialer	238.000		238.000
Specielt anskaffet apparatur og maskinel	26.000		26.000
Tjenesteydelser	7.000		7.000
Reparation- og vedligeholdelsesudgifter			
Husleje			
El			
Varme			
Vand			
Forsikringer			
Øvrige direkte omkostninger			
Samlede direkte omkostninger	2.535.575		2.535.575

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Indirekte omkostninger	I årets bud- get/regnskab	I andet bud- get- /regnskabsår	Uden for budget- tet/regnskabet	I alt
Andel af fællesudgifter for enheden hvorunder opgaven udføres (se appendiks B)				
Samlede fællesomkostninger (a)	535.500	57.525		593.025
Samlede timeforbrug/antal medar- bejdere/lønsum/andet (b)	4.300.000	4.300.000		-
Antal ti- mer/medarbejdere/lønsum/andet som indgår i produktionen af den pågældende opgave (c)	2.259.575	2.259.575		-
Samlet andel af fællesudgifter for enheden hvorunder opgaven udføres ((c/b)*a)	281.396	30.228		311.624
Andel af fællesudgifter uden for enheden hvorunder opga- ven udføres (se appendiks C)				
Samlede fællesomkostninger (a)	1.842.168	86.044		1.928.212
Samlede timeforbrug/antal medar- bejdere/lønsum/andet (b)	21.500.000	21.500.000		-
Antal ti- mer/medarbejdere/lønsum/andet som indgår i produktionen af den pågældende opgave (c)	2.444.821	2.444.821		-
Samlet andel af fællesudgifter uden for enheden hvorunder opgaven udføres ((c/b)*a)	209.478	9.784		219.262

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Omkostninger knyttet til kapitalapparatet (se appendiks D)				
Afskrivninger på bygninger, maskiner, inventar m.v. for enheden, hvorunder opgaven udføres		168.571		168.571
Forrentning af anlægskapital bygninger, maskiner, inventar m.v. for enheden, hvorunder opgaven udføres			184.836	184.836
Forrentning af driftskapital, for enheden, hvorunder opgaven udføres			0	0
Afskrivninger på bygninger, maskiner, inventar m.v., der delvist indgår i produktionen af produktet		10.511		10.511
Forrentning af anlægskapital bygninger, maskiner, inventar m.v., der delvist indgår i produktionen af produktet			14.847	14.847
Forrentning af driftskapital, der indgår direkte i produktionen af produktet			0	0
Samlede omkostninger knyttet til kapitalapparatet		179.082	199.683	378.765
Samlede indirekte omkostninger	490.874	219.094	199.683	909.651

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Appendiks A Beregning af lønomkostninger

Nedenfor er angivet eksempel på beregning af de årlige lønomkostninger for personalet ansat i vuggestuedelen af en integreret daginstitution. Der er i vuggestuedelen ansat 6 fuldtids pædagoger, 3 fuldtids pædagogmedhjælpere og en deltids køkkenmedhjælper. Derudover tildeles vuggestuedelen årligt 400 vikartimer.

Det bemærkes, at de arbejdsbestemte tillæg for det fastansatte personale antages at kunne opgøres som svarende til 3 pct. af lønnen.

Lønomkostninger vedrørende pædagoger, pædagogmedhjælpere og køkkenpersonale

Løn (6*220.000 + 3*195.000 + 130.000)	2.035.000
Arbejdsbestemte tillæg (antages her at udgøre 3 pct. af lønnen)	61.050
ATP	12.300
AER	15.375
Pensionsbidrag	83.000
Arbejdsskadeforsikring	8.000
Lønomkostninger i alt	2.214.725

Lønomkostninger vedrørende vikarer

Løn (400 timer a 98,00 kr.)	39.200
Feriegodtgørelse (her 12,5 pct. af løn og tillæg)	4.900
ATP	260
AER	320
Arbejdsskadeforsikring	170
Lønomkostninger i alt	44.850

Samlede lønomkostninger

Lønomkostninger vedrørende fastansat personale	2.214.725
Lønomkostninger vedrørende vikarer	44.850
Samlede lønomkostninger	2.259.575

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Appendiks B Andele af fællesomkostninger fra den integrerede institution

Vuggestuen ligger i en integreret institution bestående af såvel en vuggestuedel som en børnehavedel. I institution er der en række fællesomkostninger mellem vuggestuedelen og børnehavedelen. Fællesomkostningerne vedrører lederen, kontorudgifter, rengøring, legeplads, reparations- og vedligeholdelsesudgifter, el, varme, vand, forsikringer m.v. Samtlige omkostninger hertil fremgår af institutionens budget.

Lederen er tjenestemandsansat, hvorfor der indregnes omkostninger til lederens fremtidige tjenestemandspensioner. Omkostningerne hertil antages i dette eksempel at kunne opgøres til svarende til 19,5 pct. af lederens løn. Omkostningen hertil indgår ikke i årets budget.

Med hensyn til opdelingen af omkostningerne mellem henholdsvis vuggestuedelen og børnehavedelen antages det her for værende retvisende at benytte en fordelingsnøgle baseret på lønomkostningerne. Lønnen til den samlede personalegruppe – ekskl. løn til lederen – på vuggestue- og børnehavedelen udgør 4.300.000 kr. Vuggestuedelens lønomkostninger udgør 2.259.575 kr., jf. appendiks A. Vuggestuens andel af fællesudgifterne fra den integrerede institution opgøres således til $2.259.575/4.300.000$.

Fællesomkostninger mellem vuggestue- og børnehavedelen

Løn til leder (samtlige lønbidrag der fremgår af årets budget)	295.000
Kontorudgifter	23.000
Rengøring	135.000
Legeplads	26.000
Reparations- og vedligeholdelsesudgifter	24.000
El	9.000
Varme	12.000
Vand	5.000
Forsikring	<u>6.500</u>
Fællesomkostninger i årets budget	535.500
Tjenestemandspension til lederen (udgør her 19,5 pct. af lønnen)	<u>57.525</u>
Fællesomkostninger i andet budgetår	57.525

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Appendiks C Andele af fællesomkostninger fra den centrale administration

Nedenfor er angivet et eksempel på opgørelsen af omkostningsandelen fra den centrale administration.

Der er i kommunen ansat 3 fuldtidsmedarbejdere og en deltidsansat, der er direkte knyttet til den centrale administration af driften af daginstitutionsområdet. Medarbejderne er ansat i et kontor, der alene beskæftiger sig med opgaver vedrørende driften af daginstitutionsområdet. Medarbejderne udfører ikke myndighedsopgaver. Det bemærkes, at samtlige lønbidrag skal indregnes. Den ene medarbejder (lederen) er tjenestemandsansat. Omkostningerne til tjenestemandspensionen antages, at kunne opgøres til 19,5 pct. af lederens løn.

I tilknytning til lønudgifterne til medarbejderne, som er direkte knyttet til den centrale administration af daginstitutionsområdet, skal der indregnes øvrige driftsomkostninger til husleje, kontorhold, rengøring, materialeindkøb m.v. De øvrige driftsomkostninger antages i eksemplet generelt at kunne opgøres til at udgøre 17 pct. af lønomkostninger for medarbejdere ansat i den centrale administration. Det bemærkes, at det her forudsættes, at kommunen selv ejer sine administrationsbygninger, hvorfor der ikke her indregnes omkostninger til husleje. Omkostninger til afskrivning på administrationsbygningerne indgår imidlertid som en del af omkostningerne knyttet til kapitalapparatet.

Fællesomkostninger til den centrale administration, omkostninger der er direkte knyttet til daginstitutionsområdet

Lønomkostninger til 2½ medarbejder á 340.000 kr.	850.000
Lønomkostninger til 1 medarbejder (lederen) á 370.000 kr.	370.000
Øvrige driftsomkostninger (0,17*(1,195*370.000 + 850.000))	219.666
Samlede omkostninger i årets budget	1.439.666
Tjenestemandspension til lederen (19,5 pct. af lønnen)	72.150
Samlede omkostninger i alt	1.511.816

Den centrale administration af driften af daginstitutioner udgør en del af Børne- og ungeforvaltningen. Lønudgiften til direktøren og sekretariatet vedrørende Børne- og ungeforvaltningen kan opgøres til 2.100.000 kr. Heraf udgør lønudgiften til direktøren 475.000 – direktøren er tjenestemandsansat. Omkostningerne til tjenestemandspensionen antages at kunne opgøres til 19,5 pct. af direktørens løn. Det antages derudover – med udgangspunkt i en vurdering af medarbejdernes andel af tidsforbrug som vedrører daginstitutionsområdet – at hele daginstitutionsområdet andrager ca. 15 pct. af de samlede lønudgifter vedrørende Børne- og ungeforvaltningens direktør og sekretariat.

I tilknytning til lønudgifterne til Børne- og ungeforvaltningens direktør og sekretariat, skal der indregnes øvrige driftsomkostninger til husleje, kontorhold, rengøring, materialeindkøb m.v. De øvrige driftsomkostninger vedrørende di-

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

rektøren og sekretariatet udgør 17 pct. af lønomkostninger for medarbejderne i Børne- og ungeforvaltningen, jf. ovenfor. Det bemærkes, at det her forudsættes, at kommunen selv ejer sine administrationsbygninger, hvorfor der ikke her indregnes omkostninger til husleje. Daginstitutionsområdet opgøres i eksemplet til at andrage ca. 15 pct. af de samlede øvrige driftsomkostninger vedrørende Børne- og ungeforvaltningens direktør og sekretariat.

Endvidere indregnes omkostninger fra kommunens løn- og personaleafdeling. Det kan opgøres, at kommunens lønudgifter vedrørende kommunens løn- og personaleafdeling udgør ca. 1.500 kr. pr. fuldtidsmedarbejder i kommunen. De øvrige driftsudgifter til kontorhold, rengøring, materialeindkøb m.v. vedrørende løn- og personaleafdelingen udgør 17 pct. af lønomkostningerne, jf. ovenfor. Der er i alt 120 fuldtidsansatte der er beskæftiget med kommunens daginstitutioner.

Fællesomkostninger til den centrale administration, omkostninger vedrørende den centrale Børne- og ungeforvaltning

Lønomkostninger (475.000 + 1.625.000)	2.100.000
Øvrige driftsomkostninger (0,17*(1,195*475.000 + 1.625.00))	372.746
Løn- og personaleafdelingen (120*1.500)	180.000
Øvrige driftsomkostninger til løn- og personaleafdelingen (0,17*180.000)	<u>30.600</u>
Samlede fællesomkostninger indirekte knyttet til daginstitutionsområdet	<u>2.683.346</u>
Daginstitutionsområdets andel af fællesomkostningerne (15 pct.)	402.502
Tjenestemandspension til lederen (0,195*475.000)	<u>92.625</u>
Daginstitutionsområdets andel af tjenestemandspension (15 pct.)	13.894
Daginstitutionsområdets samlede andel af den centrale forvaltnings omkostninger	416.396

Daginstitutionsområdet andel af fællesomkostninger til den centrale administration kan på den baggrund opgøres som vist i nedenstående skema. Det antages her for værende retvisende at fordele fællesomkostninger til vuggestuen ved at benytte en fordelingsnøgle baseret på lønomkostninger. De samlede lønomkostninger inkl. omkostninger til tjenestemandspensioner vedrørende de ansatte på de enkelte daginstitutioner udgør 21.500.000 kr. Lønomkostninger for vuggestuedele i den integrerede institution opgøres som summen af den samlede løn til de ansatte i vuggestuedelen (2.259.575 kr.) og en andel af lederens løn (295.000*1,195*(2.259.575/4.300.000), svarende til 2.444.821 kr.

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Fællesomkostninger til den centrale administration, i alt

Fællesomkostninger direkte knyttet til daginstitutionsområde, i årets budget	1.439.666
Fællesomkostninger knyttet til den centrale forvaltning, i årets budget	<u>402.502</u>
Samlede fællesomkostninger vedrørende den centrale administration, i årets budget	1.842.168
Fællesomkostninger direkte knyttet til daginstitutionsområde, i andet budgetår	72.150
Fællesomkostninger knyttet til den centrale forvaltning, i andet budgetår	<u>13.894</u>
Samlede fællesomkostninger vedrørende den centrale administration, i andet budget	86.044

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

Appendiks D Opgørelse af kapitaludgifter

Ved opgørelsen af omkostninger knyttet til kapitalapparatet skal det bemærkes, at der i det opstillede eksempel indgår kapitalomkostninger til både kapitalapparat vedrørende selve vuggestuedelen i den integrerede institution og kapitalapparat vedrørende den centrale administration af daginstitutionsområdet. Afskrivninger foretages med udgangspunkt i den historiske kostpris og den lineære afskrivningsmetode, jf. i øvrigt kapitel 8. Det skal derudover bemærkes, at der i dette eksempel ikke er fundet grundlag for at indregne omkostninger til forrentning af driftskapital.

Ved opgørelsen af omkostninger knyttet til kapitalapparatet skal det særligt bemærkes, at der med den obligatoriske udarbejdelse af et anlægskartotek i løbet af 2003 tilvejebringes et grundlag for opgørelsen af omkostningerne knyttet til kapitalapparat. Regler for udarbejdelsen af anlægskartoteket er beskrevet i kapitel 8. Det vil på baggrund heraf være muligt at opgøre årets afskrivninger samt den bogførte værdi, hvoraf der kan beregnes forrentning.

For så vidt angår vuggestuedelen i den integrerede institution er anskaffelsesværdien af hele institutionen fastsat til 9 mio. kr. Bygningen er 10 år gammel og anslås til at have en samlet levetid på 30 år. De årlige afskrivninger udgør således 300.000 kr. og den bogførte værdi kan opgøres til 6,0 mio. kr. Som rentefod benyttes den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som opgjort af Danmarks Nationalbank. Renten er her på 5,65 pct. For så vidt angår fordelingen af kapitalomkostningerne mellem vuggestuedelen og børnehavedelen benyttes vuggestuedelens areal i forhold til børnehavedelen. Institutionen er på i alt 280 m². Heraf udgør vuggestuedelen 140 m², børnehavedelen 125 m² og kontorlokale 15 m². Arealet af kontorlokalerne fordeles på henholdsvis vuggestuedelen og børnehavedelen med samme fordelingsnøgle som anvendt ved fordelingen af lederens løn, dvs. $2.259.575/4.300.000$. På den baggrund kan i alt 148 m² henføres til vuggestuedelen.

Der er derudover i vuggestuedelen opført et nyere køkken til en anskaffelsesværdi på 150.000 kr. Køkkenet er 5 år gammelt og har en anslået levetid på 15 år. De årlige afskrivninger er 10.000 kr. og den bogførte værdi kan opgøres til 100.000 kr. Forrentningssatsen er fastsat til 5,65 pct.

Omkostninger til kapitalapparatet vedrørende vuggestuen

Afskrivning vedrørende institutionen ($300.000 \cdot 148/280$)	158.571
Afskrivning vedrørende køkken	<u>10.000</u>
Samlede afskrivning vedrørende vuggestuen	168.571
Forrentning vedrørende institutionen ($6.000.000 \cdot 0,0565 \cdot 148/280$)	179.186
Forrentning vedrørende køkken ($0,0565 \cdot 100.000$)	<u>5.650</u>
Samlede forrentning vedrørende vuggestuen	184.836
Samlede kapitalomkostninger vedrørende vuggestuen	353.407

For så vidt angår kapitalomkostningerne til den centrale administration af daginstitutionsområdet skal det bemærkes, at samtlige medarbejdere vedrørende

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

den centrale administration af daginstitutionsområdet er fysisk placeret på kommunens rådhus. Anskaffelseskostprisen på rådhuset er fastsat til 90 mio. kr. Rådhuset er 25 år gammelt og har en anslået levetid på 50 år. De årlige afskrivninger udgør således 1,8 mio. kr. og den bogførte værdi er 45 mio. kr. Som rentefod benyttes den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som opgjort af Danmarks Nationalbank. Renten er her på 5,65 pct.

For så vidt angår fordelingen af kapitalomkostninger benyttes her arealfordeling. Rådhuset er samlet 950 m². Heraf benyttes 175 m² til fælles faciliteter, herunder kantine, løn- og personaleafdeling, toiletter m.v. På den baggrund fordeles kapitaludgifterne ud fra en et samlet areal svarende til 775 m².

Personer ansat i den centrale administration af daginstitutionsområdet benytter 32 m² til kontorer. Der skal på den baggrund indregnes en andel af kapitaludgifterne vedrørende daginstitutionsområdet svarende til $32/775$.

Børne- og ungeforvaltningens sekretariat og leder råder over 52 m². Som tidligere nævnt er det opgjort, at Børne- og ungeforvaltningens ledelse og sekretariat bruger ca. 15 pct. af arbejdstiden vedrørende daginstitutionsområdet. På den baggrund skal der yderligere indregnes en andel af kapitaludgifterne til daginstitutionsområdet svarende til $0,15 \cdot 52/775$.

Ved fordelingen af daginstitutionsområdets andel af kapitaludgifter vedrørende den centrale administration benyttes her samme fordelingsnøgle som angivet i bilag C – dvs. vuggestuens lønandel i forhold til den samlede lønsum for daginstitutionerne, svarende til en andel på $2.444.821/21.500.000$.

Daginstitutionsområdets omkostninger til kapitalapparatet vedrørende den centrale administration alene knyttet til daginstitutionsområdet

Afskrivning på rådhus ($1.800.000 \cdot 32/775$)	74.323
Forrentning vedrørende rådhus ($45.000.000 \cdot 0,0565 \cdot 32/775$)	104.981
Kapitalomkostning vedrørende den centrale administration direkte knyttet til daginstitutionsområdet	179.304

Daginstitutionsområdets omkostninger til kapitalapparatet vedrørende den centrale Børne- og ungeforvaltning

Afskrivning på rådhus ($1.800.000 \cdot 0,15 \cdot 52/775$)	18.116
Forrentning vedrørende rådhus ($45.000.000 \cdot 0,0565 \cdot 0,15 \cdot 52/775$)	25.589
Kapitalomkostning vedrørende den centrale Børne- og ungeforvaltning	43.705

Vuggestuedelens omkostninger til kapitalapparatet vedrørende den centrale administration

Afskrivning ($2.444.821/21.500.000 \cdot (74.323 + 18.116)$)	10.511
Forrentning ($2.444.821/21.500.000 \cdot (104.981 + 25.589)$)	14.847
Vuggestuedelens andel af kapitalomkostninger vedrørende den centrale administration	25.358

10 LOVGIVNING M.V.

Indhold	Side
10.0 Uddrag af lov om kommunernes styrelse (Lovbekendtgørelse nr. 668 af 2. december 2003)	10.0 - 1
10.1 Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003)	10.1 - 1
10.2 Bekendtgørelse om kommunernes budgetfrister og budgetfrister for Hovedstadens Udviklingsråd (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1036 af 16. december 1999)	10.2 - 1
10.3 Kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder	10.3 - 1
10.3.1 Bekendtgørelse om kommunernes mellemværende med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000)	10.3.1 - 1
10.3.2 Vejledning om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets vejledning af 16. februar 2001)	10.3.2 - 2
10.4 Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.	10.4 - 1
10.4.1 Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002)	10.4.1 - 1
10.4.2 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse (nr. 1128 af 15. december 2003)	10.4.2 - 8
10.4.3 Vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (Indenrigsministeriets vejledning af 23. august 2000)	10.4.2 - 9
10.5 Den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning	10.5 - 1
10.5.1 Bekendtgørelse om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1094 af 12. december 2003)	10.5.1 - 1
10.6 Kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder	10.6 - 1
10.6.1 Bekendtgørelse om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 ændret ved bekendtgørelse nr. 1175 af 12. december 2000)	10.6.1 - 1

Dato: 1. januar 2004

- 10.6.2 Uddrag af vejledning om kommuners og
amtskommuners udførelse af opgaver for andre
offentlige myndigheder
(Indenrigsministeriets vejledning af 30. juni 1995) 10.6.2 – 5

Dato: 1. januar 2004

10 LOVGIVNING M.V.

10.0 Uddrag af lov om kommunernes styrelse (Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse, lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003)

Kapitel V Kommunens økonomiske forvaltning

§ 36. Kommunens regnskabsår løber fra den 1. januar til den 31. december.

§ 37. Forslag til kommunens årsbudget for det kommende regnskabsår udarbejdes af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen inden en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat frist.

Stk. 2. Forslaget ledsages af budgetoverslag for en flerårig periode, hvis længde fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren.

§ 38. Økonomiudvalgets forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives 2 behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst 3 ugers mellemrum.

Stk. 2. Ved 2. behandling undergives forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag kommunalbestyrelsens drøftelse og beslutning. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter fristen for 2. behandling og kan herunder fastsætte forskellige frister for nærmere angivne poster på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om specifikationen af de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets endelige vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling.

§ 39. Det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal være tilgængelige for kommunens beboere.

Stk. 2. En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

§ 40. Årsbudgettet afgiver i den form, hvori det endeligt er vedtaget af kommunalbestyrelsen, den bindende regel for størrelsen af næste års kommunale skatteudskrivning. De poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets vedtagelse har taget bevillingsmæssig stilling, jf. § 38, stk. 2, afgiver tillige den bindende regel for næste års kommunale forvaltning.

Stk. 2. Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før

Dato: 1. januar 2004

kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling. Dog kan foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, om fornødent iværksættes uden kommunalbestyrelsens forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt. Endvidere kan kommunalbestyrelsen bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Stk. 3. Enhver tillægsbevilling skal angive, hvorledes den bevilgede udgift skal dækkes.

§ 41. Beslutning om optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser skal, medmindre indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter andet, træffes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler, hvorefter beslutning om indgåelse af leje- og leasingaftaler, som udgør en særlig forpligtelse for kommunen, skal træffes af kommunalbestyrelsen.

§ 41 a. Beslutning om fastsættelse af betaling fra borgerne for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger skal træffes af kommunalbestyrelsen.

§ 42. Enhver kommune skal have en sagkyndig revision, der skal godkendes af tilsynsmyndigheden. Kommunalbestyrelsens afskedigelse af revisionen kræver tilsynsmyndighedens samtykke.

Stk. 2. Revisionen skal omfatte alle under kommunalbestyrelsen hørende regnskabsområder. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere vurderes det, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Stk. 3. Det påhviler revisionen regelmæssigt at foretage en kritisk gennemgang af kommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede kontrolforanstaltninger med henblik på at efterprøve, om disse er betryggende.

Stk. 4. Revisionen afgiver en årsberetning om revisionen af kommunens årsregnskab. Revisionen afgiver endvidere beretning i årets løb, når det er foreskrevet, eller når revisionen finder det hensigtsmæssigt (delberetninger).

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe og meddele de oplysninger, der er fornødne for revisionens virksomhed.

Dato: 1. januar 2004

Stk. 6. Revisionen må ikke deltage i eller tage medansvar for beslutninger, hvorved revisionens stilling som uafhængig revision vil kunne bringes i fare.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler for indretningen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen i et regulativ, hvori der tillige optages forskrifter vedrørende forretningsgangen inden for kasse- og regnskabsvæsenet. Regulativet tilstilles den kommunale revision, som tillige skal underrettes om alle ændringer af regulativet, før de sættes i kraft.

§ 42 a. Revisionen af Københavns Kommunes regnskaber varetages af kommunens revisionsdirektorat. De nærmere bestemmelser om revisionens virksomhed fastsættes i en revisionsvedtægt, der vedtages af Borgerrepræsentationen og stadfæstes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 2. Revisionsdirektoratet henhører under Borgerrepræsentationen, men har ved revisionens udførelse et selvstændigt ansvar i overensstemmelse med revisionsvedtægtens bestemmelser. Afskedigelse af direktoratets chef kræver indenrigs- og sundhedsministerens samtykke.

Stk. 3. For revisionen gælder i øvrigt reglerne i § 42, stk. 2-7.

§ 42 b. Kommunalbestyrelsens formand sørger for, at revisionens beretninger, jf. § 42, stk. 4, udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer senest 7 dage efter modtagelsen.

§ 42 c. Revisionen har adgang til at forelægge revisionens beretninger, jf. § 42, stk. 4, for kommunalbestyrelsen. Forelæggelse af revisionens beretninger for kommunalbestyrelsen skal endvidere ske, når mindst en fjerdedel af medlemmerne anmoder herom. Kommunalbestyrelsens formand fastsætter på revisionens henholdsvis mindst en fjerdedel af medlemmernes anmodning tid og sted for forelæggelsen og indkalder kommunalbestyrelsens medlemmer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens formand sørger for, at der så vidt muligt senest 4 hverdage inden revisionens forelæggelse udsendes en indkaldelse til kommunalbestyrelsens medlemmer, og at det fornødne materiale til forelæggelsen så vidt muligt er tilgængeligt for medlemmerne senest 3 hverdage inden mødet. § 8, stk. 4, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at andre deltager i eller overværer forelæggelsen.

Stk. 4. Ved forelæggelsen kan der ikke træffes beslutninger.

§ 43. Kommunens bogføring skal kunne give oversigt over, hvorledes kommunens midler er forvaltet, og om forvaltningen er i overensstemmelse med årsbudgettet og kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger.

§ 44. Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller

Dato: 1. januar 2004

anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

§ 45. Kommunens årsregnskab aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen inden en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat frist. Regnskabet skal ledsages af en fortegnelse over kommunens kautions- og garantiforpligtelser. Herudover skal regnskabet i fornødent omfang være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgiver regnskabet til revisionen. Efter at revisionens bemærkninger til årsregnskabet har været meddelt økonomiudvalget og - for så vidt angår bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under økonomiudvalget - tillige den pågældende kommunale myndighed til besvarelse, træffer kommunalbestyrelsen i et møde afgørelse med hensyn til de fremkomne bemærkninger og regnskabets godkendelse.

Stk. 3. Det endeligt godkendte regnskab skal være tilgængeligt for kommunens beboere.

§ 46. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om bestyrelsen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen, om aflæggelse af årsregnskabet, om revision og om afgørelse af bemærkninger.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og udsendelse af oplysninger til kommunalbestyrelsen om kommunens økonomiske forhold.

Kapitel VIII

Særlige bestemmelser

§ 57. Indenrigs- og sundhedsministeren foreskriver formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag og regnskab.

Stk. 2. Kommunens årlige regnskab sendes til vedkommende statsamtmand, jf. § 47, sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed, jf. § 45, stk. 2. Fristen for regnskabets indsendelse til statsamtmanden fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 3. Når revisionen afgiver en delberetning, jf. § 42, stk. 4, til kommunalbestyrelsen, skal revisionen underrette vedkommende statsamtmand, jf. § 47, herom.

Dato: 1. januar 2004

10.1 Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003)

Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

I medfør af § 37, stk. 2, § 38, stk. 2, § 45, stk. 1, § 46 og § 57, stk. 1, og stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003, § 11 og § 12 i lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik, jf. lovbekendtgørelse nr. 492 af 16. juni 1995, § 6, stk. 1, og § 7, stk. 2, i lov nr. 1132 af 21. december 1994 om Hovedstadens Sygehusfællesskab og § 9, stk. 1, i lov nr. 354 af 2. juni 1999 om Hovedstadens Udviklingsråd samt kgl. anordning nr. 560 af 13. november 1975 fastsættes:

§ 1. I »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« fastsætter Indenrigs- og Sundhedsministeriet forskrifter vedrørende formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag og regnskab, regler om specifikation af de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved dettes endelige vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling, samt regler om udarbejdelse og udsendelse af oplysninger til kommunalbestyrelsen om kommunens økonomiske forhold.

Stk. 2. »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner» er tilgængelig på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, www.im.dk, under »Budget- og regnskabssystem».

Stk. 3. Ændringer eller tilføjelser til »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« træder i kraft ugedagen efter offentliggørelse på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, medmindre andet fastsættes i forbindelse med offentliggørelsen af materialet.

§ 2. Der skal være balance mellem indtægter og udgifter på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag.

Stk. 2. Ændringsforslag til forslag til årsbudget skal angive, hvilken bevilling forslaget retter sig imod, samt med hvilket beløb bevillingen ønskes ændret. Balancen i årsbudgettet tilvejebringes ved forhøjelse eller nedsættelse af den kommunale indkomstskat, medmindre kommunalbestyrelsen vedtager at tilvejebringe balancen på anden måde.

Stk. 3. Perioden for de flerårige budgetoverslag fastsættes til 3 år. Ændringsforslag til de flerårige budgetoverslag skal have en sådan specifikationsgrad, at oversigter i budget- og regnskabssystemet, som enten skal indsendes til staten, eller som skal foreligge i forbindelse med budgetbehandlingen, umiddelbart skal kunne udfyldes. Ændringsforslag til de flerårige budgetoverslag skal angive med hvilket beløb, posten øn-

Dato: 1. januar 2004

skes ændret. Balancen i de flerårige budgetoverslag tilvejebringes ved forhøjelse eller nedsættelse af den kommunale indkomstskat, medmindre kommunalbestyrelsen vedtager at tilvejebringe balancen på anden måde.

§ 3. Den regnskabsmæssige supplementsperiode løber fra regnskabsårets udgang til udgangen af februar måned i det følgende regnskabsår. Kommunalbestyrelsen kan i kommunens kasse- og regnskabsregulativ fastsætte en kortere supplementsperiode, som dog ikke må fastsættes til at udløbe før den 15. januar.

§ 4. Kommunalbestyrelsen antager en sagkyndig revision, jf. § 42, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal give revisionen adgang til at foretage de undersøgelser m.v., denne finder nødvendige, og skal sørge for, at revisionen i øvrigt får de oplysninger og den bistand, som revisionen anser for påkrævet for udførelsen af hvervet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler om revisionen i et revisionsregulativ.

§ 5. Revisionen afgiver en årsberetning om revisionen af årsregnskabet. Revisionen afgiver endvidere beretning i årets løb, når det er foreskrevet, eller revisionen finder det hensigtsmæssigt (delberetninger), jf. § 42, stk. 4, i lov om kommuners styrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens formand sørger for, at revisionens årsberetning og delberetninger udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer senest 7 dage efter modtagelsen, jf. § 42 b i lov om kommuners styrelse.

§ 6. I delberetninger redegøres for den udførte revision samt for forhold, der har givet anledning til bemærkninger, eller forhold i øvrigt, som revisionen har fundet anledning til at fremdrage. Revisionen skal gøre bemærkning, hvis den mener, at regnskabets poster ikke er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger, eller at der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser, jf. § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Revisionens bemærkninger efter 2. pkt. skal fremgå særskilt af beretningen.

Stk. 2. Beretningen forelægges økonomiudvalget og for så vidt angår bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under økonomiudvalget tillige den pågældende kommunale myndighed til besvarelse, inden kommunalbestyrelsen i et møde træffer afgørelse om revisionens bemærkninger og om eventuelle andre spørgsmål vedrørende det pågældende regnskab.

Stk. 3. Beretningen og kommunalbestyrelsens afgørelse herom indsendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter modtagelsen af beretningen, dog senest samtidig med afgørelsen vedrørende revisionsberetningen om årsregnskabet, jf. § 7. Samtidig sendes et eksemplar af afgørelsen til revisionen.

Dato: 1. januar 2004

§ 7. Årsregnskabet aflægges af økonomiudvalget/magistraten til kommunalbestyrelsen, således at årsregnskabet kan afgives til revisionen inden den 1. juni det følgende år.

Stk. 2. Efter at revisionen af årsregnskabet er afsluttet, skal dette af revisionen forsynes med påtegning om, at revisionen er udført i overensstemmelse med revisionsregulativets bestemmelser.

Stk. 3. Revisionen afgiver inden den 15. august beretning om revisionen af årsregnskabet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Den i § 6, stk. 1 og 2, angivne fremgangsmåde finder også anvendelse på revisionens og kommunalbestyrelsens behandling af årsregnskabet.

Stk. 5. Kommunens årsregnskab sendes inden udgangen af september måned til tilsynsmyndigheden sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed. Samtidig sendes afgørelserne til revisionen.

§ 8. Årsregnskabet aflægges i Københavns Kommune af økonomiudvalget til Borgerrepræsentationen, således at årsregnskabet kan afgives til revisionen inden 1. juni det følgende år.

Stk. 2. Revisionen afgiver inden den 15. september beretning om revisionen af årsregnskabet til Borgerrepræsentationen.

Stk. 3. Københavns Kommunes årsregnskab sendes inden den 31. december til tilsynsmyndigheden sammen med økonomiudvalgets revisionsbetænkning og de afgørelser, som Borgerrepræsentationen har truffet i forbindelse hermed.

§ 9. §§ 4-7 finder ikke anvendelse på Københavns Kommune.

§ 10. Reglerne i § 1, § 2, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 1.-3. pkt., og §§ 3-7 gælder tilsvarende for Hovedstadens Sygehusfællesskab.

§ 11. De forpligtelser, som efter denne bekendtgørelse påhviler kommunalbestyrelsen og økonomiudvalget/magistraten, påhviler i Hovedstadens Sygehusfællesskab bestyrelsen henholdsvis direktionen.

§ 12. Reglerne i § 1, § 2, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 1.-3. pkt., og §§ 3-5 gælder tilsvarende for Hovedstadens Udviklingsråd.

Stk. 2. De forpligtelser, som efter denne bekendtgørelse påhviler kommunalbestyrelsen, påhviler i Hovedstadens Udviklingsråd rådet.

§ 13. Hovedstadens Udviklingsråds revision redegør i delberetninger for den udførte revision samt for forhold, der har givet anledning til bemærkninger, eller forhold i øvrigt, som revisionen har fundet anledning til at fremdrage. Revisionen skal gøre bemærkning, hvis den mener, at regnskabet poster ikke er i overensstemmelse med udviklingsrådets beslutninger, eller at der er handlet i strid med gældende love og bestem-

Dato: 1. januar 2004

melser, jf. § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Revisionens bemærkninger efter 2. pkt. skal fremgå særskilt af beretningen.

Stk. 2. Hovedstadens Udviklingsråd træffer i et møde afgørelse om revisionens bemærkninger og om eventuelle andre spørgsmål vedrørende det pågældende regnskab.

Stk. 3. Beretningen og rådets afgørelse herom indsendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter modtagelsen af beretningen, dog senest samtidig med afgørelsen vedrørende revisionsberetningen om årsregnskabet, jf. § 14. Samtidig sendes et eksemplar af afgørelsen til revisionen.

§ 14. Årsregnskabet aflægges til Hovedstadens Udviklingsråd, således at årsregnskabet kan afgives til revisionen inden den 1. juni det følgende år.

Stk. 2. Efter at revisionen af årsregnskabet er afsluttet, skal dette af revisionen forsynes med påtegning om, at revisionen er udført i overensstemmelse med revisionsregulativets bestemmelser.

Stk. 3. Revisionen afgiver inden den 15. august beretning om revisionen af årsregnskabet til Hovedstadens Udviklingsråd.

Stk. 4. Den i § 13, stk. 1 og 2, angivne fremgangsmåde finder også anvendelse på revisionens og rådets behandling af årsregnskabet.

Stk. 5. Hovedstadens Udviklingsråds årsregnskab sendes inden udgangen af september måned til tilsynsmyndigheden sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som rådet har truffet i forbindelse hermed. Samtidig sendes afgørelserne til revisionen.

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1037 af 16. december 1999 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 12. december 2003

Lars Løkke Rasmussen

/Henning Elkjær Nielsen

Dato: 1. oktober 2001

**10.2 Bekendtgørelse om kommunernes budgetfrister og budgetfrister for Hovedstadens Udviklingsråd
(Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1036 af 16. december 1999)**

I henhold til § 37, stk. 1, og § 38, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999, og § 9, stk. 2, i lov nr. 354 af 2. juni 1999 om Hovedstadens Udviklingsråd fastsættes:

§ 1. Forslag til kommunernes årsbudget og flerårige budgetoverslag udarbejdes af økonomiudvalget/magistraten til kommunalbestyrelsen senest den 15. september forud for det pågældende regnskabsår.

§ 2. Kommunalbestyrelsens 2. behandling af forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag foretages senest den 15. oktober.

§ 3. Forslag til Hovedstadens Udviklingsråds årsbudget og flerårige budgetoverslag forelægges for Hovedstadens Udviklingsråd senest den 1. juli forud for det pågældende regnskabsår.

Stk. 2. Forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives to behandlinger i rådet med mindst 4 ugers mellemrum.

Stk. 3. Rådets 2. behandling af forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag foretages senest den 15. september.

§ 4. For år 2000 udarbejdes et forslag til første halvårs budget for Hovedstadens Udviklingsråd, der dækker perioden 1. januar 30. juni 2000, inden den 15. februar 2000. Rådets 2. behandling af første halvårs budget for år 2000 foretages senest den 15. marts 2000. Forslaget til årsbudget for år 2000, der dækker perioden 1. januar 31. december 2000 og dermed også omfatter første halvårs budget, udarbejdes inden den 31. marts 2000. Rådets 2. behandling af årsbudgettet for år 2000 foretages senest den 15. maj 2000.

§ 5. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. Samtidig ophæves Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 495 af 24. juni 1991 om kommunernes budgetfrister.

Dato: 1. oktober 2001

10.3 Kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder

10.3.1 Bekendtgørelse om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000)

I medfør af § 55, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999, fastsættes:

§ 1. Kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder i årsregnskabet må ikke overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt træk på kommunens kassekredit ved regnskabsårets udgang.

Stk. 2. Gælden til de kommunale forsyningsvirksomheder opgøres som summen af kommunens negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder på hver af funktionerne 9.30, 9.31, 9.33 og 9.34 samt funktion 9.35, gruppering 01, i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«. Ved opgørelsen af det negative mellemværende på hver af de ovennævnte funktioner kan kommunen til og med regnskabsåret 2001 fratække et beløb svarende til et i regnskabet for 1991 registreret negativt mellemværende på den pågældende funktion.

Stk. 3. De likvide beholdninger opgøres som summen af saldierne på funktionerne 9.01-9.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« og deponerede beløb vedrørende forsyningsvirksomheder, jf. § 4, stk. 3-8, i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Ledigt kassekredittræk opgøres efter reglerne i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v

Stk. 4. Indenrigsministeriet kan i særlige tilfælde meddele tilladelse til forlængelse af den i stk. 2 nævnte periode ud over regnskabsåret 2001.

§ 2. Kommunens gæld til og tilgodehavender hos de kommunale forsyningsvirksomheder i det enkelte regnskabsår forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten.

Stk. 2. Forrentningen beregnes på grundlag af mellemværenderne med de kommunale forsyningsvirksomheder på hver af funktionerne 9.30, 9.31, 9.33 og 9.34 samt funktion 9.35, gruppering 01, i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan meddele tilladelse til at foretage forrentning med en årlig rente, der afviger fra markedsrenten, når særlige forhold taler herfor.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 30. december 2000, og har virkning fra og med regnskabsåret 2000.

Stk. 2. Samtidig ophæves Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 12. november 1998 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder.

Dato: 1. oktober 2001

10.3 Vejledning om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets vejledning af 16. februar 2001)

1. Indledning

Indenrigsministeriet har ved bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000 fastsat regler om mellemværender mellem kommuner og kommunale forsyningsvirksomheder.

Bekendtgørelsen erstatter Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 12. november 1998.

2. Kommunens gæld til forsyningsvirksomhederne må ikke overstige kommunens likviditet

Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, *stk. 1*, at kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder, opgjort ud fra kommunens årsregnskab, ikke må overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang.

I bekendtgørelsens § 1, *stk. 2*, er fastsat regler for opgørelsen af kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder. Gælden opgøres ud fra kommunens årsregnskab som summen af kommunens negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder.

For hvert *forsyningsområde* opgøres gælden som kommunens negative mellemværende med det pågældende forsyningsområde set under ét. Eksempelvis inden for spildevandsområdet foreligger der en gæld, såfremt kommunens mellemværende med *alle* kommunens spildevandsanlæg regnet under ét er negativ. De øvrige områder opgøres på samme måde.

Kommunens *samlede gæld* til de kommunale forsyningsvirksomheder opgøres herefter som summen af de negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder. Eventuelle kommunale tilgodehavender (positive mellemværender) på visse forsyningsområder kan således *ikke* modregnes i gælden (negative mellemværender) på andre forsyningsområder.

Der indgår fem forskellige forsyningsområder i opgørelsen, svarende til følgende fem funktioner i det kommunale årsregnskab, jf. »Budget og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«:

9.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt

9.31 Gasforsyning

9.33 Varmeforsyning

9.34 Vandforsyning

9.35 gr. 01 Renovation

Da reglen indførtes med virkning for kommunal gæld opstået fra og med 1992, indeholder § 1, *stk. 2*, en bestemmelse, hvorefter kommunen ved opgørelsen af det negative mellemværende på hver af de ovennævnte funktioner i perioden til og med år 2001 kan fratække et beløb svarende til et i regnskabet for 1991

Dato: 1. oktober 2001

registreret negativt mellemværende på den pågældende funktion. § 1, stk. 4, indeholder dog en bestemmelse om, at indenrigsministeren i særlige tilfælde kan dispensere fra denne frist, således at perioden kan forlænges ud over år 2001.

Kommunens likvide beholdninger opgøres i henhold til bekendtgørelsens § 1, stk. 3, ud fra det kommunale årsregnskab som summen af saldiene på funktionerne 9.01-9.11 tillagt deponerede beløb vedrørende forsyningsvirksomheder, jf. § 4, stk. 3-8, i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Hertil kan tillægges ledigt kassekredittræk opgjort ved regnskabsårets slutning (dvs. den 31. december). Opgørelsen heraf sker efter reglerne i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

3. Gæld og tilgodehavender mellem kommunen og de kommunale forsyningsvirksomheder skal forrentes med en rente svarende til markedsrenten

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 2, stk. 1, indebærer, at kommunens gæld til og tilgodehavender hos de kommunale forsyningsvirksomheder fra og med 1992 skal forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten. Der er ikke i bekendtgørelsen indsat nærmere bestemmelser for opgørelse af markedsrenten. Det skyldes et ønske om at sikre kommunerne en adgang til at tilpasse forrentningen af deres mellemværende med forsyningsvirksomhederne til de lokale forhold. Kommunerne kan således have forhandlet sig frem til forskellige forrentningsaftaler med deres pengeinstitutter, hvilke kan lægges til grund for opgørelse af markedsrenten. Alternativt kan som retningsgivende for markedsrenten peges på den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som denne opgøres af Nationalbanken.

Der anvendes som hovedregel samme rentesats ved forrentning af gæld og tilgodehavender, jf. dog afsnit 4 nedenfor.

Forrentningen skal som minimum beregnes en gang årligt på grundlag af de mellemværender mellem kommunen og de enkelte kommunale forsyningsvirksomheder, der ved regnskabsårets begyndelse er opført på finansiel status.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at foretage forrentning på grundlag af opgørelser over kommunens mellemværender med forsyningsvirksomhederne i løbet af regnskabsåret, f.eks. månedlige eller kvartalsvise opgørelser.

4. Særlige forhold

Reglerne i bekendtgørelsen gælder ikke i tilfælde, hvor andet særligt er hjemlet i lovgivningen.

4.1. Varmeforsyning

I henhold til lov om indeksregulerede realkreditlån kan der ydes indeksslån til visse varmforsyningsanlæg. I den udstrækning, kommunen har optaget sådanne indeksslån til et kommunalt varmforsyningsanlæg, skal kommunen foretage forrentningen af kommunens tilgodehavende ud fra den årlige regulering og forrentning af de pågældende indeksslån

Dato: 1. oktober 2001

4.2. Vandforsyning

Ifølge vandforsyningsloven kan kommuner yde støtte til kommunale vandforsyningsanlæg. Støtten kan bl.a. ydes i form af udlæg på gunstige rentevilkår.

Regnskabsteknisk skal der imidlertid i det kommunale regnskab beregnes en forrentning - efter samme regler som for de øvrige forsyningsvirksomheder - af mellemværenderne mellem kommunen og den kommunale vandforsyning. Eventuelle tilskud i form af gunstige rentevilkår skal derfor registreres i regnskabet som et kommunalt tilskud til vandforsyningen, og størrelsen af tilskuddet beregnes som forskellen mellem den almindelige forrentning og forrentningen beregnet på de gunstige rentevilkår.

4.3. Renovation

Det er i henhold til miljøbeskyttelsesloven op til kommunalbestyrelsens beslutning, om renovationsområdet skal gebyrfinansieres eller skattefinansieres.

I det omfang kommunalbestyrelsen har besluttet at foretage gebyrfinansiering på renovationsområdet er dette omfattet af bekendtgørelsens bestemmelser.

Dette indebærer, at der på renovationsområdet fra og med regnskabsåret 1992 skal ske mellemregning med kommunen for de områder, som kommunalbestyrelsen har besluttet at gebyrfinansiere. Regnskabsteknisk skal de gebyrfinansierede områder således behandles på samme måde som de kommunale forsyningsvirksomheder.

4.4. El-forsyning

Med ikrafttræden af lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, er netvirksomheder ikke omfattet af det kommunalretlige hvile sig selv princip, men reguleret i selve loven. Som følge heraf indgår funktion 9.32 El-forsyning ikke i likviditets- og forrentningsreglen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2 og § 2, stk. 2.

For så vidt angår forrentning af kommunernes mellemværende med elforsyningen er reglerne herfor fastsæt i lov om elforsyning. Det følger af lov om elforsyning, at kommunernes mellemværende med netvirksomheder skal forrentes svarende til markedsrenten. For særlige budget- og regnskabsmæssige regler for elområdet henvises til Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner.

4.5. I øvrigt

Bekendtgørelsens § 2, stk. 3, indeholder en bestemmelse om, at indenrigsministeren kan meddele tilladelse til at foretage forrentning med en årlig rente, der afviger fra markedsrenten, når særlige forhold taler herfor.

Bestemmelsen sigter på situationer, hvor kommuner har optaget lån til nærmere bestemte forsyningsformål til en fast rente, der afviger væsentligt fra den aktuelle markedsrente. Det følger heraf, at dispensation søges konkret i forhold til det enkelte lån.

Dato: 1. oktober 2001

5. Ikrafttræden

Bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder træder i kraft den 30. december 2000, og har virkning fra og med regnskabsåret 2000.

Dato: Maj 2003

10.4 Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

10.4.1 Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

(Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 295 af 26. april 2001)

I medfør af §§ 41, 55 og 57 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001:

Kapitel 1 Adgang til lånoptagelse m.v.

§ 1. En kommunes samlede låntagning må i det enkelte regnskabsår ikke overstige kommunens adgang til at optage lån i henhold til §§ 2-3 og §§ 17-18.

§ 2. En kommunes adgang til i det enkelte regnskabsår at optage lån, jf. § 4, svarer til summen af følgende kommunale udgifter:

- 1) Investeringsudgiften ved indvinding og distribution af brugsvand.
- 2) Investeringsudgiften ved netvirksomhed og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.
- 3) Udgiften til overførelse af aktiver til forsyningspligtige virksomheder, jf. § 102, stk. 2, i lov om elforsyning.
- 4) Investeringsudgiften ved produktion og distribution af gas (dog ikke naturgas) og varme, herunder udgiften ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse. Endvidere er der låneadgang til kommunens andel af lån, der optages af et regionalt naturgasselskab i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998 om lånerammer for de regionale naturgasselskaber. Låneadgangen omfatter investeringsudgiften ved distribution af naturgas samt driftsunderskuddet, inkl. renter og afdrag, vedrørende naturgasdistributionen, i det omfang det regionale naturgasselskabs låneramme er overholdt, jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998. Lån vedrørende naturgas kan alene optages på de i nærværende bekendtgørelse anførte vilkår for låntagning.
- 5) Investeringsudgiften ved kloakering og rensningsanlæg.
- 6) Investeringsudgiften til renovation m.v. Ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse gælder nr. 3.
- 7) Udgiften til opførelse og vedligeholdelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg med tilbehør, herunder ledningsnet. Til energiforsyningsanlæg kan der uanset bestemmelsen i § 11, stk. 1, optages nominelle lån med op til fem års afdragsfrihed.
- 8) Udgiften ved energibesparende foranstaltninger i bygninger eller anlæg, der tilhører kommunen eller en institution, hvis låntagning henføres til kommunen, jf. § 4, stk. 1, nr. 3 og 4. Ved energibesparende foranstaltninger forstås:
  - a) sådanne foranstaltninger, som er nævnt i § 1 i Byggestyrelsens bekendtgørelse om varmesyn, energiattest og energikonsulenter, og
  - b) udskiftning af lyskilder og armaturer til mere eløkonomiske typer, anskaffelse af automatik til regulering eller styring af elforbruget samt udskiftning af elanlæg og elapparater i øvrigt til eløkonomiske typer.
- 9) Udgiften til installation af elektricitets- eller varmeproducerende anlæg baseret på indenlandske, herunder vedvarende, energikilder i ejendomme

Dato: Maj 2003

til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål.

- 10) Udgifter, herunder indfrieede garantier, til foranstaltninger omfattet af en saneringsplan i henhold til lov om sanering, en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring, eller en beslutning i medfør af lov om byfornyelse, dog kun 95 pct. af udgifter, herunder indfrieede garantier, til beslutninger hvortil kommunen har hjemtaget bindende tilsagnsramme efter den 31. december 2000.
- 11) Udgiften ved gennemførelse af forbedringer i kommunale beboelsesejendomme efter forslag fra beboerrepræsentanterne eller efter krav fra beboerrepræsentanterne eller et flertal af lejerne.
- 12) Udgiften ved kommunens andelsindskud i henhold til § 2, stk. 6, i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber.
- 13) Udgiften, herunder indfrieede garantier, ved opførelse af støttede private andelsboliger eller ustøttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 14) Udgiften, excl. grundkapitalen på 14 pct., dog for tilsagn meddelt i perioden 15. juni 2001 til 14. juni 2004 7 pct., ved opførelse eller erhvervelse af kommunale almene ældreboliger i medfør af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., samt udgiften til udbedringsarbejder m.v. i kommunale almene ældreboliger efter samme lovs § 92. Til ældreboligformål kan der uanset bestemmelsen i § 11, stk. 1, optages lån i realkreditinstitutter og i Kommunekredit efter reglerne i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 15) Udgiften til opførelse eller erhvervelse af ældre- og handicapegnede boliger («fuldmagtsboliger»), hvor boligernes indretning er i overensstemmelse med, hvad der foreskrives om boligernes indretning i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., excl. 14 pct. af ejendommens værdi.
- 16) Udgiften til erhvervelse og indretning af ejendomme til udlejning til beboelse i henhold til integrationsloven.
- 17) 85 pct. af udgiften til erhvervelse af arealer og ejendomme til kommunal jordforsyning med benyttelseskode 05: Landbrug bebygget, 07: Frugtplantage, gartneri og planteskoler eller 17: Ubebygget landbrugslod m.v. ved den senest foretagne offentlige vurdering.
- 18) Udgiften ved erhvervelse af ejendomme i medfør af lov om frigørelsesafgift af fast ejendom. Optages lån efter denne bestemmelse, skal lånet indfries, når ejendommen overgår til kommunalt formål, eller der skal ske deponering efter reglerne i § 4, stk. 3-8.
- 19) Udgiften til ydelse af lån efter § 1, stk. 1, i lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven.
- 20) Udgiften til eller lovlig støtte til udskiftning, nybygning og reovering af færger samt færgefaciliteter ved de i bilaget anførte færgeoverfarter. Til de nævnte formål kan der for de færgeoverfarter, som er omfattet af lov om trafikstøtte til de mindre øer, efter byggeperioden alene optages lån efter bestemmelsen i § 11, stk.1, med en mindste løbetid på 15 år.
- 21) Udgiften til anlægsarbejder i kommunale havne og kommunale selvstyrehavne.

Stk.2. En kommunes adgang til at optage lån omfatter herudover følgende lån:

- 1) Lån, der efter § 4, stk. 1, nr. 3, henregnes til en kommunes låntagning, og som optages med henblik på at varetage netvirksomhed og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning., der optages af fælleskommunale el-selskaber.
- 2) Lån, der svarer til det beløb, som samtidig bliver anvendt til indfrielse af ældre byggelån eller -kreditter, inkl. påløbne renter, der tidligere er optaget

Dato: Maj 2003

i overensstemmelse med denne bekendtgørelse eller tilsvarende tidligere bestemmelser fastsat af indenrigsministeren.

- 3) Lån, hvis provenu fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån. Ved omlægning til et serie- eller annuitetslån er det en betingelse, at den totale finansiering herved til stadighed opfylder kravene i § 11, stk. 1. Hvis omlægningen sker fra et stående lån eller et lån med en afdragsfri periode, er det derudover en betingelse, at den gennemsnitlige løbetid af den totale finansiering ikke herved overstiger 10 år. Ved omlægning til et stående lån eller lån med en afdragsfri periode er det en betingelse, at den totale finansiering herved til stadighed opfylder kravene i § 11, stk. 2. Hvis flere lån omlægges samtidig til et nyt lån, beregnes restløbetiden som en vægтет sum af de enkelte låns restløbetid.
- 4) Lån, der overtages fra en anden kommune eller en institution, hvis låntagning henføres til kommunen, jf. § 4, stk. 1, nr. 3 og 4, når dette lån tidligere er optaget i overensstemmelse med denne bekendtgørelse eller tilsvarende tidligere bestemmelser fastsat af indenrigsministeren.
- 5) Indestående prioriteter, der overtages i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom, såfremt ejendommen erhverves af kommunen som ufyldestgjort panthaver på en tvangsauktion. Overtages prioriteter efter denne bestemmelse, skal prioriteterne indfries, hvis ejendommen overgår til kommunalt formål, eller der skal ske deponering efter reglerne i § 4, stk. 3-8.

Stk. 3. Ved opgørelse af låneadgangen efter stk. 1 i et regnskabsår medregnes alene de udgifter, som afholdes i det pågældende regnskabsår. Lån skal være optaget senest den 31. marts året efter regnskabsåret.

Stk. 4. Ved opgørelsen af kommunernes adgang til at optage lån efter stk. 1-2 kan ikke medregnes værdien af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg m.v., som før aftalens indgåelse har været i kommunens eje, jf. § 12. Den værdi, der er nævnt i 1. pkt., opgøres som den højeste af de værdier, der er nævnt i § 4, stk. 5.

§ 3. Den i § 2 fastsatte adgang til at optage lån gælder ikke for amtskommunerne bortset fra § 2, stk. 1, nr. 14 og 20, og stk. 2, nr. 2 og 3.

Stk. 2. Amtskommunerne kan inden for en ramme svarende til 25 pct. af den enkelte amtskommunes samlede nettoanlægsudgifter ekskl. moms optage lån. For hvert af regnskabsårene 2001 og 2002 kan amtskommunerne dog optage lån svarende til 30 pct. af den enkelte amtskommunes samlede nettoanlægsudgifter ekskl. moms. Reglerne i § 2, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Amtskommunerne kan optage lån til udgifter til investeringer i rullende materiel til passagertrafik på jernbane samt udgifter til investeringer i jernbaneinfrastruktur, herunder stationsanlæg og værksteder m.v.

Stk. 4. Københavns Amtskommune kan i det enkelte regnskabsår optage lån til betaling af forfaldne afdrag, dog således at amtskommunens samlede gældsbyrde hvert år nedbringes med et beløb svarende til 0,15 pct. af indkomstskatregrundlaget. 1. punktum omfatter dog ikke lån optaget i medfør af stk. 2.

§ 4. Til en kommunes låntagning henregnes:

- 1) Lån, der alene optages af kommunen.
- 2) Den del af lån optaget af flere kommuner i forening, som ifølge den indgåede aftale påhviler kommunen.
- 3) Den del af lån optaget af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, som kan henføres til kommunen.
- 4) Lån optaget af en privat eller selvejende institution, der efter aftale med kommunen stiller pladser til rådighed med henblik på at løse opgaver efter

Dato: Maj 2003

lov om social service eller lov om aktiv socialpolitik. Lånet medregnes forholdsmæssigt i forhold til de pladser, der er til rådighed for kommunen.

- 5) Lån, der ikke er omfattet af nr. 1-4, i det omfang kommunen meddeler garanti for lånet, og lånet anvendes til finansiering af udgifter, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.
- 6) Indestående prioriteter, der overtages, og pantebreve, der udstedes til sælger i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom.
- 7) Indgåelse af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., eller aftale om drift af institutioner, hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.
- 8) Den del af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, indgået af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.

Stk. 2. De dispositioner, der er nævnt i stk. 1, nr. 5, henregnes dog ikke til kommunens låntagning, hvis der meddeles garanti for lån til følgende formål:

- 1) Almene familieboliger, almene ungdomsboliger, almene ældreboliger og støttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 2) Grundejerbidrag og private fællesveje i henhold til lov om grundejerbidrag til offentlige veje og lov om private fællesveje.

Stk. 3. De lån og aftaler, der er nævnt i stk. 1, nr. 2-8, henregnes dog ikke til kommunens låntagning, hvis kommunen samtidig efter reglerne i stk. 4-8 deponerer et beløb på en særskilt konto i et pengeinstitut eller deponerer obligationer i et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller i KommuneKredit.

Stk. 4. Er der tale om optagelse af lån eller garanti for lån, skal det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer svare til låneprovenuet opgjort som anført i § 6, stk. 1 og 2.

Stk. 5. Er der tale om indgåelse af lejeaftaler og lignende, jf. stk. 1, nr. 7 og 8, skal det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer svare til den højeste af følgende værdier:

- 1) Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v.
- 2) Værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Stk. 6. Opgørelsen af de i stk. 5, nr. 1 og 2 anførte beløb foretages ud fra værdien eller opførelsesudgiften for de benyttede ejendomme, lokaler m.v. på det tidspunkt, hvor der indgås kontrakt, idet der i opgørelsen medregnes eventuelle ombygningsudgifter, som er aftalt i kontrakt med udlejer. I det omfang der efterfølgende sker en forbedring i form af udvidelse, renovering eller anden genopretning, der ikke har karakter af almindelig vedligeholdelse, af det lejede, skal der foretages en yderligere deponering svarende til omkostningerne hertil

Stk. 7. Er der tale om indgåelse af en lejeaftale, reduceres det deponeringspligtige beløb med værdien af det hidtidige lejemål opgjort efter stk. 5.

Stk. 8. I låneperioden eller aftaleperioden kan der af det deponerede beløb eller de deponerede obligationer efter 10 år årligt hæves/frigives en femtededel. Endvidere kan der hvert år i låneperioden eller aftaleperioden hæves/frigives de til de deponerede beløb tilskrevne renter. Såfremt kommunen i årene efter deponeringen er foretaget, har ledig låneramme, kan kommunen nedbringe det deponerede beløb med et beløb svarende til ledig låneramme.

Stk. 9. Ved aftalens ophør/lånets indfrielse kan kommunen hæve den eventuelt resterende del af det deponerede beløb eller de deponerede obligationer.

Dato: Maj 2003

§ 5. For de regionale naturgasselskaber gælder, jf. § 2, stk. 3, i Miljø- og Energinisteriets bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998 om lånerammer for de regionale naturgasselskaber, at betalingsforpligtelser i henhold til aftaler, herunder leje/leasingaftaler, der erstatter anlægsudgifter, indgået i regnskabsåret henregnes til naturgasselskabernes gæld ultimo regnskabsåret med et beløb svarende til det højeste af følgende beløb:

- 1) Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v.
- 2) Værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Stk. 2. I de følgende regnskabsår nedsættes beløbet, hvormed aftalen henregnes til selskabets gæld, med en tyvendel årligt. Hvis aftalen er indgået for en periode på mindre end tyve år, nedsættes beløbet, hvormed aftalen henregnes til selskabets gæld, ved udgangen af hvert regnskabsår lineært svarende til den forløbne del af perioden. Ved aftalens ophør slutter henregningen til det regionale naturgasselskabs gæld.

§ 6. Lån opgøres med fradrag af eventuelt kurstab. Obligationslån opgøres til kursværdien af obligationerne ved hjemtagelsen af disse, selv om salg af obligationer endnu ikke har fundet sted.

Stk. 2. Indestående prioriteter og sælgerpantebreve opgøres til kurs 80. Lån med en restløbetid på 3 år eller derunder opgøres dog til restgældens nominelle beløb.

Stk. 3. Ved opgørelsen af byggelån og, for fælleskommunale selskaber, kassekreditter medregnes alene lån, som ikke omfattes af bestemmelserne i § 10. Sådanne lån medregnes med det beløb, der ved årets udgang er trukket på lånet ud over det ved årets begyndelse trukne beløb.

Stk. 4. Indgåelse af de i § 4, stk. 1, nr. 7 og 8, nævnte aftaler medregnes i låntagningen med et beløb, der svarer til værdien af de benyttede lokaler m.v., jf. § 4, stk. 5.

§ 7. Ved et salg af en af kommunens faste ejendomme, for hvilken kommunen har optaget lån, skal kommunen indfri det pågældende lån, medmindre kommunen efter reglerne i § 4, stk. 4-8, samtidig med salget deponerer et beløb svarende til det beløb, hvormed det pågældende lån kan indfries, jf. dog § 8.

Stk. 2. Ved et salg af et af kommunens anlæg, herunder færger og færgefaciliteter, for hvilket kommunen har optaget lån, gælder stk. 1 også, jf. dog §§ 8-9.

§ 8. Ved en overdragelse af en af kommunens faste ejendomme, for hvilken kommunen har optaget lån, til et selskab med begrænset hæftelse, som kommunen helt eller delvist ejer, skal kommunen nedbringe det pågældende lån med et beløb, der svarer til overdragelsessummen fratrukket den del heraf, der betales med aktier eller lignende i selskabet (apportindskud). Ved et senere salg af sådanne aktier eller lignende skal kommunen nedbringe det pågældende lån med et beløb, der svarer til salgssummen ved salget af aktierne eller lignende.

Stk. 2. Ved en overdragelse af et af kommunens anlæg, herunder færger og færgefaciliteter, for hvilket kommunen har optaget lån, til et selskab med begrænset hæftelse, som kommunen helt eller delvist ejer, gælder stk. 1 også, jf. dog § 9.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 gælder dog ikke, hvis kommunen efter reglerne i § 4, stk. 4-8, samtidig med overdragelsen deponerer et beløb, der svarer til det beløb, hvormed det pågældende lån skulle have være nedbragt efter stk. 1 eller 2.

Dato: Maj 2003

§ 9. Kommunens adgang efter §§ 7-8 til alternativt at foretage deponering efter § 4, stk. 4-8, gælder ikke i tilfælde, hvor det pågældende lån er optaget før 1. januar 2000, og hvor indenrigsministeren efter lov om trafikstøtte til de mindre øer yder tilskud til betaling af ydelserne på lånet, jf. § 3, stk. 3, i lov nr. 352 af 2. juni 1999.

Kapitel 2 **Kassekredit og vilkår for låntagning m.v.**

§ 10. I kommuner og amtskommuner må gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi på funktion 9.50, kassekreditter og byggelån, excl. byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån, ikke overstige gennemsnittet i samme periode af de daglige saldi på likvide aktiver, jf. funktionerne 9.01, 9.05, , 9.08, 9.09, 9.10 og 9.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«.

Stk. 2. Kassekreditten for kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber og lignende med bestemmende kommunal indflydelse må maksimalt andrage 50 kr. pr. indbygger. Ved anlægsarbejder, der efter afslutningen kan finansieres ved optagelse af lån, kan der dog foretages yderligere træk på kassekreditten inden for et beløb, der svarer til det samlede provenu af de forventede endelige lån, under forudsætning af, at konverteringen gennemføres snarest muligt efter arbejdets afslutning.

§ 11. Lån kan optages som annuitetslån, serielån, eller indeksslån. Løbetiden må ikke overstige 25 år, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Stk. 2. Lån kan endvidere optages som stående lån eller lån med en afdragsfri periode. Løbetiden for sådanne lån må højst være på 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år.

Stk. 3. En kommune kan indgå terminsforretninger og anvende valutaoptioner og renteoptioner med henblik på kurs- og rentesikring i forbindelse med lånoptagelse og betaling af renter og afdrag, såfremt der foreligger en konkret forpligtelse til at betale renter og afdrag henholdsvis at modtage eller betale et beløb i fremmed valuta.

Stk. 4. En kommune kan omlægge lån ved hjælp af swap-aftaler. Med henblik på kurs- og rentesikring kan der i denne forbindelse anvendes optioner.

Stk. 5. En kommune kan indgå salgs- og tilbagekøbsaftaler vedrørende obligationer (REPO-forretninger). En kommune kan endvidere udstede certifikater med løbetid på mindre end 1 år. Provenuet af de indgåede aftaler og udstedte certifikater indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til § 10.

§ 12. En kommunalbestyrelse kan ikke uden indenrigsministerens godkendelse indgå en aftale, herunder leje- og leasingaftale, om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg m.v., inventar, driftsmidler eller apparatur, der før aftalens indgåelse har været i kommunens eje. Indenrigsministeren fastsætter betingelser for godkendelsen, herunder de nærmere vilkår for deponering.

§ 13. Garanti for lån kan kun meddeles, såfremt lånet opfylder de for kommunal låntagning gældende vilkår, jf. § 11, stk. 1 og 2, idet garantier for lån til kollektive energiforsyningsselskaber og ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål følger realkreditlovens løbetidsregler.

Dato: Maj 2003

§ 14 En kommunalbestyrelse kan ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke afgive tilsagn om regelmæssige ydelser og lignende, som kommunen ikke efter lovgivningen er forpligtet til at præstere.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte begrænsning i adgangen til at afgive tilsagn om regelmæssige ydelser og lignende gælder ikke tilsagn om grundtilskud til daghøjskoler og produktionsskoler.

§ 15. En kommunalbestyrelse kan ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke pådrage kommunen solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende. Samtykke er dog ikke fornødent, dersom kommunen alene hæfter med sit indskud, og der ikke pådrages kommunen forpligtelser med hensyn til eventuelle yderligere indskud.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan dog uden samtykke efter stk. 1 optage lån i realkreditinstitutter og i KommuneKredit, uanset om kommunen ved lånoptagelsen indtræder som medlem af den långivende forening, samt hæfte for lån til finansiering af leasingkontrakter, som KommuneLeasing optager i KommuneKredit.

§ 16. Beslutning om påtagelse af garantiforpligtelser, herunder beslutning om pådragelse af solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende, træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.

Stk. 2. Økonomiudvalget eller et stående udvalg kan dog bemyndiges til at træffe de beslutninger, som er nævnt i stk. 1, inden for den beløbsramme og øvrige vilkår, som kommunalbestyrelsen fastsætter. I kommuner med magistratsstyre kan kommunalbestyrelsen give bemyndigelse til det magistratsmedlem, under hvis forvaltningsområde sagen om påtagelse af garantiforpligtelsen hører.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte begrænsninger i adgangen til at træffe beslutning om påtagelse af garantiforpligtelser gælder ikke for beboerindskudslån og lån til vej- og kloakformål.

Kapitel 3 Dispensation

§ 17. Indenrigsministeren kan for det enkelte regnskabsår inden for en ramme til hvert af de formål, der fastlægges af indenrigsministeren, meddele dispensation til optagelse af lån ud over, hvad der følger af bestemmelserne i § 2. Indenrigsministeren kan endvidere som led i aftaleforhandlinger meddele generelle dispensationer.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan uden for den i stk. 1 nævnte ramme meddele dispensation til indgåelse af aftaler, der er omfattet af § 4, stk. 1, nr. 7 og 8, navnlig i tilfælde, hvor der er tale om kortvarige lejemål.

Stk. 3. Lån i henhold til stk. 1 skal være optaget senest den i § 2, stk. 3, anførte frist.

Dato: Maj 2003

§ 18. Indenrigsministeren kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra bestemmelserne i § 2, stk. 3, § 2, stk. 4, § 3, § 4, stk. 5 og 6, § 10, § 11 og § 13.

Kapitel 4 **Ikrafttræden**

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 9. maj 2001 og har virkning fra og med regnskabsåret 2001.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. ophæves.

Dato: 1. januar 2004

10.4.2 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (bekendtgørelsen nr. 1128 af 15. december 2003).

I bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v., foretages følgende ændringer:

1. Indledningen affattes således:

»I medfør af §§ 41, 58 og 59 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001, som ændret ved lov nr. 381 af 28. maj 2003, fastsættes:«

2. § 2, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) Investeringsudgiften ved produktion og distribution af gas (dog ikke naturgas) og varme, herunder udgiften ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse.«

3. § 2, stk. 1, nr. 8, litra a, affattes således:

»a) sådanne foranstaltninger vedrørende energiforbrug, som følger af energiplaner udarbejdet i henhold til bekendtgørelse om energimærkning m.v. i bygninger.«

4. I § 2, stk. 1, nr. 14, ændres »14. juni 2004« til: »31. december 2005«

5. § 2, stk. 1, nr. 15, ophæves.

6. § 2, stk. 1, nr. 19, affattes således:

»19) Udgiften til ydelse af lån efter § 1, stk. 1, i lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven, fratrukket de i regnskabsåret indfrieede lån.«

7. I § 3, stk. 1, ændres »§ 2, stk. 1, nr. 14 og 20« til: »§ 2, stk. 1, nr. 14, 19 og 20«

8. § 3, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»For anlæg på sygehusområdet kan amtskommunerne dog i regnskabsårene 2003 og 2004 optage lån på 50 pct. af nettoanlægsudgiften ekskl. moms.«

9. § 5 ophæves.

10. I § 16, indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

» *Stk. 4* . Beslutning om indgåelse af leje- og leasingaftaler, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2004.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 15. december 2003

Lars Løkke Rasmussen

/Niels Jørgen Mau

Dato: Maj 2003

10.4.3 Vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

(Indenrigsministeriets vejledning af 23. august 2000)

1. Indledning

Indenrigsministeriet har ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998, som ændret ved bekendtgørelse nr. 536 af 28. juni 1999, og bekendtgørelse nr. 493 af 31. maj 2000 fastsat regler om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 har erstattet Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 205 af 2. april 1998, som ændret ved bekendtgørelse nr. 551 af 27. juli 1998.

I bilag 1 er vist en oversigt over de ændringer, som er gennemført med bekendtgørelse nr. 989. af 17. december 1998 og de senere ændringsbekendtgørelser.

I det følgende uddybes de enkelte bestemmelser på baggrund af den administrative praksis af reglerne om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

2. Generelt.

2.1. Låneadgang og lånetidspunkt.

Kommuner kan kun låne i det omfang, der i medfør af bekendtgørelsen er tilladelse til låneoptagelse. Den tilladte låneadgang er kommunens såkaldte låneramme. Hertil kommer eventuelle dispensationer efter §§ 13 og 14 i lånebekendtgørelsen.

Lån på gunstige vilkår med hensyn til renter og afdrag kan have karakter af et tilskud til kommunen. Sådanne lån er ikke omfattet af bekendtgørelsens bestemmelser. Der kan f.eks. være tale om lån ydet af Arbejdsmarkedets Feriefond. Spørgsmål om, hvorvidt et låns vilkår, herunder vilkår for løbetid, afdragsprofil og renter er så gunstige, at lånet ikke er omfattet af bekendtgørelsen, bør forelægges for Indenrigsministeriet.

En væsentlig årsag til, at kommunerne ikke har en fri adgang til lånefinansiering af kommunale anlæg, er, at det ud fra overordnede samfundsmæssige hensyn kan være behov for at regulere omfanget af kommunernes anlæg og byggeri. Endvidere er der det særlige ved lånoptagelser, at de påvirker de fremtidige kommunalbestyrelses dispositionsfrihed, hvad der også taler for en særlig forsigtighed på dette område. Det er derfor det almindelige kommunaløkonomiske princip, at kommuner skal finansiere anlægsaktiver uden lånoptagelse. Princippet indebærer, at kommunens fremtidige dispositionsfriheder ikke påvirkes af den nuværende kommunalbestyrelses beslutninger.

Lånerammen svarer til summen af de udgifter, dvs. de regnskabsførte beløb, excl. købsmoms og eventuelle anlægstilskud, som kommunen har afholdt til formål nævnt under lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1. Udgifter i selskaber med

Dato: Maj 2003

kommunal deltagelse til låneberettigende formål kan dog ikke skabe låneramme for kommunerne.

En kommune kan kun optage lån, såfremt der er afholdt låneberettigende udgifter i medfør af § 2 eller er givet dispensation. Dette indebærer, at der ikke herudover kan optages lån, heller ikke mod deponering efter reglerne i § 4, stk. 3-4 og 6-7. Der er således ikke adgang til mod deponering at optage lån alene med det formål at skaffe kommunen en rentegevinst.

Låneadgangen efter § 2 er ikke betinget af, at lånebeløbene direkte anvendes til betaling af de udgifter, som har givet adgang til optagelse af lån.

Lån optaget af kommunale fællesskaber, som henføres til kommunen, belaster ikke kommunens låneadgang, når låntagningen modsvarer aktiviteter, som ville have været låneberettigende i kommunalt regi.

Det bemærkes, at der dog i § 2, stk. 4 er fastsat særlige bestemmelser i forbindelse med lån, som optages til køb af areal, ejendom eller anlæg, og hvor der senere sker salg, jf. i øvrigt afsnit 3.10.

I det omfang summen af de faktisk afholdte låneberettigende udgifter utilsigtet bliver mindre end låneprovenuet, forudsættes det, at det for meget optagne lån modsvarer af et ekstraordinært afdrag på lånet, eller at der sker deponering, såfremt lånet er uopsigeligt.

Ifølge bekendtgørelsens § 3, stk. 2 har amtskommunerne adgang til at optage lån inden for en ramme på 25 pct. af den enkelte amtskommunes samlede nettoanlægsudgifter excl. moms. I økonomiaftalen for 2001 er der mellem regeringen og Amtsrådsforeningen aftalt en midlertidig forhøjelse til 30 pct. i 2001 og 2002. Ifølge § 3, stk. 1, er der herudover automatisk låneadgang til følgende formål:

- finansiering af almene ældreboliger efter lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 102 af 17. februar 1999 som ændret ved lov nr. 935 af 20. december 1999 og lov nr. 1086 af 29. december 1999.
- udgifter til udskiftning, nybygning og reovering af færger samt færgefaciliteter, der betjener de mindre øer, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 19.

Vedrørende den tidsmæssige placering af lånet er det en betingelse, at lånet optages i samme regnskabsår, som afholdelsen af de udgifter låneadgangen er betinget af efter lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1. Låneadgangen kan dog udnyttes til låneoptagelse til og med 31. marts i det følgende år, jf. lånebekendtgørelsens § 2, stk. 3.

For lån, som er optaget i henhold til en dispensation, hvor løbetiden af lånet er fastsat som et vilkår for dispensationen, vil der ikke være nogen almindelig adgang til at ombytte sådanne lån med lån med en længere løbetid. Såfremt kommunen ønsker at foretage konvertering med løbetidsforlængelse vedrørende eksisterende korte lån er der mulighed for at forelægge ønsket for Inden-

Dato: Maj 2003

rigsministeriet med henblik på en eventuel dispensation, som dog kun under ganske særlige omstændigheder kan forventes bevilget.

Det bemærkes, at der ved tidspunktet for låneoptagelsen forstås det tidspunkt, hvor provenuet er tilgængeligt for kommunen, dvs. hvor lånet er hjemtaget. For obligationslån skal obligationerne være hjemtaget - men ikke nødvendigvis solgt, jf. også § 6, stk. 1.

2.2. Lånevilkår.

Den maksimale løbetid for lån fremgår af lånebekendtgørelsens § 8. I det omfang der efter lånereglerne er adgang til refinansiering af lån, vil dette ligeledes kunne ske med maksimale løbetider, som anført i lånebekendtgørelsens § 8. Det kan tilrådes, at lånet ikke gives en løbetid, der overstiger afskrivningsperioden for det anlæg, der skal lånefinansieres.

Det følger af § 8, stk. 2, at der kan optages stående lån og lån med en afdragsfri periode. Opmærksomheden henledes på, at for stående lån, hvor lånet indfries ved slutningen af perioden, kan løbetiden maksimalt udgøre 10 år. Da der kun er ét afdrag i den situation, vil den gennemsnitlige løbetid således blive de maksimale 10 år.

Ved gennemsnitlig løbetid forstås et vejet gennemsnit af de enkelte afdrags løbetid. Nedenfor er der givet eksempler på, hvordan den gennemsnitlige løbetid beregnes. Der er tale om 10-års lån på nominelt 100 kr. med helårig rente på 6 pct.

Serielån med årlige afdrag.

(a) Tidspunkt (år)	(b) Afdrag (kr.) = (a) x (b)	(c)
1	10	10
2	10	20
3	10	30
4	10	40
5	10	50
6	10	60
7	10	70
8	10	80
9	10	90
10	10	100
Sum	100	550

$$\text{Gennemsnitlig løbetid} = \frac{\text{Sum}(c)}{\text{Sum}(b)} = \frac{550}{100} = 5,5 \text{ år}$$

Dato: Maj 2003

Annuitetslån med årlige ydelser

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Tidspunkt	Ydelse	Restgæld 1)	Rente = 6% af (c)	Afdrag = (b) - (d)	= (a) x (e)
1	13,59	100,00	6,00	7,59	7,59
2	13,59	92,41	5,54	8,04	16,08
3	13,59	84,37	5,06	8,52	25,57
4	13,59	75,85	4,55	9,04	36,14
5	13,59	66,81	4,01	9,58	47,89
6	13,59	57,23	3,43	10,15	60,92
7	13,59	47,08	2,82	10,76	75,33
8	13,59	36,32	2,18	11,41	91,26
9	13,59	24,91	1,49	12,09	108,83
10	13,59	12,82	0,77	12,82	128,18
Sum				100,00	597,80

1) Restgæld før betaling af ydelser.

$$\text{Gennemsnitlig løbetid} = \frac{\text{Sum (f)}}{\text{Sum (e)}} = \frac{598}{100} = 6 \text{ år}$$

3. Den automatiske låneadgang.

Afholdelse af kommunale udgifter til de i § 2, stk. 1, anførte formål giver, som nævnt, adgang til optagelse af lån. Låneadgangen benævnes sædvanligvis den automatiske låneadgang. De væsentligste af disse formål er beskrevet nedenfor.

3.1. Forsyningsvirksomheder, jf. § 2, stk. 1-6.

Kommuner har automatisk låneadgang til anlægsarbejder vedrørende kommunale forsyningsvirksomheder. Dette gælder også selv om kommunen er i gæld til forsyningsvirksomheden.

Af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr.804 af 12. november 1998 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder, fremgår, at kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder, opgjort som summen af de negative mellemværender på de enkelte forsyningsområder ifølge kommunens årsregnskab, ikke må overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan kommunen, ved opgørelse af et eventuelt negativt mellemværende på de i paragraffen nævnte funktioner til og med regnskabsåret 2001, fratække et beløb svarende til et i regnskabsåret for 1991 registreret negativt mellemværende på den pågældende funktion.

3.2. Særligt om naturgasselskaber, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3.

Miljø- og Energiministeriet har med bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998 fastsat lånerammer for de regionale naturgasselskaber. Der er, i medfør af

Dato: Maj 2003

bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, låneadgang til de lån, som et regionalt naturgasselskab optager i overensstemmelse med sin låneramme.

Låneadgangen omfatter ikke naturgasselskabers driftsunderskud generelt, men alene underskuddet ved den del af selskabernes aktivitet, der vedrører naturgasdistribution, inkl. renter og afdrag. Til driftsudgifter vedrørende naturgasdistribution henregnes:

- udgifter til køb af naturgas, vedligeholdelse af naturgasnettet og administration.
- udgifter ved markedsføring, herunder ydelse af rabatter, finansiering af kundernes konvertering til naturgas, tilvejebringelse af komponenter til og udførelse af konverteringen samt service overfor brugernes naturgasinstallationer.

Det bør dog bemærkes, at en række af naturgasselskabernes aktivitetsområder falder uden for denne afgrænsning.

Betalingsforpligtelser i henhold til aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, der erstatter anlægsudgifter, indgået af det regionale naturgasselskab, henregnes til selskabets låntagning, som anført i lånebekendtgørelsens § 5.

3.3. Særligt om spildevandsområdet, jf. § 2, stk. 1, nr. 4.

Bekendtgørelsen giver automatisk låneadgang vedrørende investeringsudgiften ved reovering af eksisterende anlæg, (ny) kloakering og spildevandsanlæg, jf. § 2, stk. 1, nr. 4. Låneoptagelse kan ske efter bekendtgørelsens sædvanlige bestemmelser om lånevilkår. Det vil sige lån med løbetid op til 25 år, samt mulighed for optagelse af stående lån med en gennemsnitlig løbetid på maksimalt 10 år, jf. ovenfor punkt 2.2. Der henvises herved endvidere til bekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2.

3.4. Særligt om renovation, jf. § 2, stk. 1, nr. 5.

Ved primærkommunale investeringsudgifter til renovation m.v. forstås alle udgifter, som i henhold til Budget- og regnskabssystemet skal konteres under funktion 0.60: Fælles formål, 0.61: Renovation, og den del af 0.62: Konverteringsanlæg, der ikke vedrører forbrændingsanlæg med varmeudnyttelse, 0.63: Lossepladser, 0.64: Olie- og kemikalieaffald m.v., 0.65: Genanvendelsesanlæg og forsortering.

3.5. Energibesparende foranstaltninger, jf. § 2, stk. 1, nr. 7.

Adgangen til at optage lån til energibesparende foranstaltninger indebærer, at en kommune kan indgå leje- eller leasingaftaler (trediepartsfinansieringskontrakter) med henblik på at begrænse elforbruget i kommunale bygninger eller i institutioner, hvis låntagning henregnes til kommunen, uden at lånerammen belastes.

3.6. Sanering og byfornyelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 9.

Låneadgangen, herunder låneoptagelse med indeksslån, omfatter alene kommunens udgifter til foranstaltninger omfattet af en saneringsplan eller en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring. Kommunerne kan optage eller stille garanti for lån i medfør af lov om sanering, lov om byfornyelse

Dato: Maj 2003

og boligforbedring samt lov om byfornyelse. Der kan optages lån til udgifter, der er berettiget til statsrefusion efter § 66, stk. 3, i lov om byfornyelse og boligforbedring samt § 88, stk. 2, i lov om byfornyelse (de såkaldte refusionsberettigede udgifter). Der ydes refusion efter et nettoprincip således at eventuelle indtægter ved salg af ejendomme eller lignende fratrækkes udgiften.

Specielt bemærkes vedrørende byfornyelse, at den kommunale andel af ydelsesstøtten til lånefinansierede, ikke-værdiforøgende udgifter ikke er låneberettiget.

Lånefinansiering kan som hovedregel finde sted, enten når udgiften er omfattet af en godkendt saneringsplan, når der foreligger bindende tilsagn til udgifternes afholdelse, eller når en beslutning efter byfornyelseslovens § 8, stk. 3, er indberettet til boligministeren (Bygge- og boligstyrelsen). Dog kan udgifter, som afholdes fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens beslutning om at iværksætte planlægningen inden for et konkret område i henhold til lov om byfornyelse og boligforbedring ligeledes lånefinansieres, i det omfang udgifterne er omfattet af en forventet senere beslutning i medfør af en af de pågældende love.

Det fremgår af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 3, at der ved opgørelsen af låneadgangen i et regnskabsår alene medregnes de anlægsudgifter, der afholdes i det pågældende regnskabsår, jf. også denne vejlednings indledende afsnit 2. 1. Indeks lån til byfornyelse og boligforbedring m.v., der optages i overensstemmelse med IV, punkt 4.6 i Boligstyrelsens cirkulære nr. 92 af 3. juli 1986 om offentlig støtte til byfornyelse og boligforbedring m.v., kan dog efter Indenrigsministeriets fortolkning optages i det regnskabsår, hvori det endelige anlægsregnskab for byggeriet godkendes, jf. herved § 59a, stk. 3 i lov om byfornyelse og boligforbedring, som blev videreført i § 63, stk. 3, i lov om byfornyelse. For beslutninger med hovedtilsagn efter 30. juni 1999 skal ombygningstab og udgifter til nedrivning imidlertid ikke længere finansieres med indeks lån, men med et særskilt realkreditlån af en type, der fastsættes af By- og Boligministeren.

3.7. Ældreboliger/almene ældreboliger, jf. § 2, stk. 1, nr. 13 og 14.

Almene familie-, ungdoms- og ældreboliger er omfattet af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. Tidligere opførte selvejende ældreboliger, som ikke er omdannede til almene ældreboliger, er fortsat omfattet af den tidligere lov om boliger for ældre og personer med handicap.

Den del af udgifterne til etablering af almene ældreboliger, hvortil der ikke er automatisk låneadgang, udgør 14 procent svarende til grundkapitalen.

Analogt hermed skal der i forbindelse med indgåelse af lejeaftaler om ældreregnede boliger uden for ovennævnte lovs rammer, men med indretning i overensstemmelse med, hvad lovens kapitel 8 foreskriver om boligernes indretning, deponeres 14 procent af ejendommens værdi/anskaffelsessum.

Ved leje af almene ældreboliger eller selvejende ældreboliger opført efter ældreboligloven til midlertidige aflastningsformål gælder følgende: Hvis kommunen lejer en almen/selvejende ældrebolig, og kommunen ved etableringen af ældreboligen har ydet et grundkapitallån (efter gældende regler 14 procent af anskaffelsessummen), må kommunen selv finansiere lejen af egne midler.

Dato: Maj 2003

Kommunen belastes i dette tilfælde ikke yderligere ved deponering eller ved henregning af tilsvarende 14 procent til lånerammen ved leje af lokalerne til aflastningsformål.

Tilsvarende gælder, hvor kommunen lejer almene familieboliger til etablering af bofællesskaber for lejere med særlige sociale behov, jf. almenboliglovens § 51, stk. 2.

Amtskommunerne har efter almenboligloven og realkreditloven adgang til at optage indekslån til finansiering af almene ældreboliger for personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. almenboliglovens § 115, stk. 4.

Udover den automatiske låneadgang, der omfatter udgifter ekskl. grundkapital på 14 pct. ved opførelse eller erhvervelse af de omhandlede boliger, vil der være adgang til, at kommuner og amtskommuner inden for en dispensationspulje kan lånefinansiere grundkapitalen til almene ældreboliger, der tilvejebringes ved ombygning af eksisterende plejehjem eller § 112-daginstitutioner.

Lånefinansiering af grundkapital kan således ikke finde sted uden dispensation. Der er årligt afsat en samlet dispensationspulje til kommuner og amtskommuner til dette formål på 50 mio.kr. Opmærksomheden henledes på, at der alene vil blive meddelt lånedispensation i de tilfælde, hvor der er tale om ombygning af eksisterende institutioner til almene ældreboliger. Der vil således ikke blive meddelt dispensation i de tilfælde, hvor der sker tilbygning af almene ældreboliger til eksisterende institutioner og ældreboliger. Der vil endvidere ikke blive meddelt dispensation i de tilfælde, hvor der er tale om ny- eller tilbyggede erstatningsboliger.

Det bemærkes, at den automatiske låneadgang vedrørende opførelse eller erhvervelse af boliger/lokaler til indretning af bofællesskaber for psykisk og fysisk handicappede efter § 91 i lov om social service blev afskaffet ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998.

Det kan oplyses, at det i økonomaftalen for 2001 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening er aftalt, at kommunernes udgifter til grundkapital i 2001 kan lånefinansieres. Adgangen hertil er givet som en generel dispensation i Indenrigsministeriets vejledning af 29. juni 2000 til kommunerne. Låneadgangen svarer til de ovenfor nævnte 14 pct. af anskaffelsessummen; i Hovedstadsområdet dog kun 7 pct. på grund af den særlige udligningsordning i området.

3.8. Udlændinges integration, jf. § 2, stk. 1, nr. 15.

Kommunerne har automatisk låneadgang til erhvervelse og indretning af ejendomme til udlejning til beboelse i henhold til integrationsloven.

Det fremgår af § 13, stk. 1, i lov om integration af udlændinge i Danmark, at kommunalbestyrelsen kan erhverve, indrette eller leje ejendomme i kommunen med henblik på gennem udlejning til beboelse at medvirke til en bedre fordeling af udlændinges bosætningsmuligheder på landsplan, regionalt plan og lokalt i kommunen.

Dato: Maj 2003

Bestemmelsen i § 13 er, bortset fra en præcisering i stk. 1 af, at kommunalbestyrelsen kun kan erhverve, indrette og leje ejendomme i kommunen, en overførsel af lov nr. 465 af 30. juni 1993 om kommunernes adgang til at erhverve boliger for at fremme udlændinges integration. Bestemmelsen omfatter ikke almene boliger. Det samme er tilfældet for de ejendomme, som Udlændingestyrelsen på vegne af en kommunalbestyrelse kan erhverve, indrette og leje i medfør af § 15, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen hjemmel til ved udlejning af egne nyerhvervede boliger at skabe mulighed for at sikre en mere afbalanceret geografisk fordeling af udlændinge i kommunen.

Kommunalbestyrelsen kan købe eksisterende beboelsesejendomme, f.eks. udlejningsbyggeri, villaer, nedlagte landbrug m.v. Kommunalbestyrelsen kan endvidere købe og ombygge tomt erhvervsbyggeri. Endelig kan kommunalbestyrelsen leje boliger med henblik på videreudlejning.

For at skabe en afbalanceret fordeling af udlændinge i bestemte områder i kommunen kan kommunalbestyrelsen tilbyde udlændinge boliger i ejendomme beliggende i et kvarter med en mindre andel udlændinge.

3.9. Lånefinansiering af grundkapital til etablering af almene boliger i kommunen m.h.p. opfyldelse af kommunens behov for at skaffe boliger til flygtninge

Efter de gældende regler i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. skal kommunerne dække 14 pct. af grundkapitalen i alment byggeri. For at lette boligplaceringsopgaven for ikke mindst mindre kommuner med et beskedent antal lejeboliger har Indenrigsministeriet afsat en særlig lånedispensationspulje på 20 mio. kr. i 1998, 50 mio. kr. i 1999 og 50 mio. kr. i 2000 til finansiering af grundkapital til etablering af almene boliger i kommunen.

Alment byggeri omfatter almene familieboliger, almene ungdomsboliger samt almene ældreboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Tilsagn om dispensation til at optage lån til det nævnte formål meddeles af Indenrigsministeriet efter ansøgning. Dispensationsadgangen omfatter alle typer af almene boliger.

Omfanget af lånedispositionen til grundkapitalen fastsættes på baggrund af, hvor mange flygtninge kommunen skal anvise bolig til sammenholdt med antallet af lejemål i det ny almene byggeri. Der vil endvidere ved behandlingen af ansøgningen blive lagt vægt på kommunens finansieringsbehov, herunder kommunens likviditet og gældsforpligtelser.

Det bemærkes, at den enkelte nyopførte/nyerhvervede ejendom ikke nødvendigvis skal bebos af flygtninge, da der i kommunen kan være andre boliger til rådighed for umiddelbar indflytning. Det afgørende er, om opførelsen/erhvervelsen er begrundet i kommunens behov for at skaffe boliger

Dato: Maj 2003

til flygtninge. Således kan der normalt kun opnås dispensation for et antal boliger, som ækvivalerer det antal flygtningehusstande, som boligplaceres i kommunen. Hvis der eksempelvis skal findes boligplacering for ti flygtningefamilier, og kommunen vil etablere 50 lejemål, vil der som udgangspunkt kunne ydes lånedispenation til grundkapitalandelen med 20 pct.

For året 2001 er der som nævnt i afsnit 3.7 givet generel dispensation til lånefinansiering af kommunens grundkapitaludgift.

3.10. Kommunal jordforsyning, jf. § 2, stk. 1, nr. 16.

Kommunernes automatiske låneadgang til køb af jord til kommunal jordforsyning giver adgang til at låne 85 procent af udgiften til erhvervelse af arealer og ejendomme til kommunal jordforsyning med benyttelseskode 05: Landbrug bebygget, 07: Frugtplantage, gartneri og planteskole eller 17: Ubebygget landbrugslod m.v. ved den senest foretagne offentlige vurdering, jf. Told- og Skattestyrelsens vejledning om 20. alm. vurdering af 24. januar 1996 om benyttelseskoder. Ved andre benyttelseskoder kan der søges om dispensation til optagelse af lån til køb af jord til kommunal jordforsyning.

3.11. Salg af kommunale aktiver og ejendomme der overgår til kommunalt formål, jf. § 2, stk. 2, nr. 5 og stk. 4.

Hvis et areal, ejendom eller anlæg, for hvilket der er optaget lån ifølge § 2, sælges, skal lånet indfries, eller der skal ske en deponering, jf. § 4, stk. 3-7.

Reglen indebærer, at der i regnskabsbemærkningerne for det år, hvor f.eks. en ejendom købes, skal redegøres for hvor stor en del af købesummen, der er medregnet i den sum af udgifter, der i medfør af § 2 har givet kommunen låneadgang i det pågældende år. I regnskabsbemærkningerne til det år, hvor hele eller en del af ejendommen sælges, skal det oplyses, hvor stor en del af det pågældende lån, der er indfriet, eller hvor stor en deponering, der er foretaget.

Hvis en ejendom overgår til kommunalt formål, skal der foretages deponering svarende til ejendommens værdi.

Hvis kun en del af ejendommen sælges eller overgår til kommunalt formål, skal der indfries/deponeres svarende til det solgtes andel af den samlede købesum/ejendomsværdi.

Ved salg til en juridisk person, hvis låntagning henregnes til kommunen, jf. § 4, stk. 1, skal der ikke ske en indfrielse af lånet, ligesom dennes overtagelse af eksisterende lån ikke belaster kommunens øvrige muligheder for at optage lån. Hvis der er tale om overgang til kommunalt formål, henvises der til det foregående.

3.12. Færgeruter, der betjener de mindre øer, jf. § 2, stk. 1, nr. 19 og § 3, stk. 1

Der er ved de nye bestemmelser i § 2, stk. 1, nr. 19 og § 3, stk. 1 med virkning fra regnskabsåret 1996 givet adgang til lånefinansiering af udgiften til eller lovlig støtte til udskiftning, nybygning og reovering af færger og færgefaciliteter for de ruter, der betjener mindre øer. Der vil herefter heller ikke skulle deponeres ved indgåelse af leasingaftaler eller ved garantistillelse til færger.

Dato: Maj 2003

Opmærksomheden henledes på, at i det omfang udskiftning, nybygning og renovering af færger medfører nødvendig nybygning eller renovering af færgelejer, er udgifterne hertil ligeledes omfattet af den automatiske låneadgang.

Angående spørgsmål om, hvorvidt et konkret anlæg er omfattet af den automatiske låneadgang som "færgefaciliteter", skal det bemærkes, at anlæg, som er direkte afledt eller nødvendiggjort af færgeinvesteringer, og som geografisk er afgrænset til havneområdet, er omfattet af den automatiske låneadgang.

3.13. Utraditionelle dagtilbud – særlig låneadgang bortfaldet

Efter § 12, stk. 3, i den tidligere lånebekendtgørelse kunne der uden nærmere vurdering af kommunens økonomi, meddeles dispensation fra lånerammen i forbindelse med utraditionelle dagtilbud, der indrettes i overensstemmelse med kapitel 4 og 5 i Socialministeriets cirkulære nr. 114 af 28. juni 1996.

Denne særlige dispensationsadgang blev med bekendtgørelsen nr. 989 af 17. december 1998 afskaffet, således at utraditionelle dagtilbud nu er omfattet af bekendtgørelsens almindelige bestemmelser om dispensation. Om baggrunden for ophævelsen kan i øvrigt henvises til aftalen af 15. juni 1998 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, hvor der blandt andet blev aftalt forskellige ændringer på låneområdet under overskriften: Nedbringelse af den kommunale gæld.

4. Låneoptagelse og konvertering af lån.

Lånereglerne omfatter en generel adgang til at foretage konvertering af lån, jf. § 2, stk. 2, nr. 3, 1. pkt., hvorefter en kommune kan optage lån, hvis provenu fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån. Denne adgang er begrundet i hensynet til at gøre det muligt for kommunerne at opnå en mere fordelagtig rente. Derimod er det ikke hensigten, at konvertering skal kunne medføre en øjeblikkelig likviditetsgevinst. Det skal bemærkes, at refinansiering af afdrag på eksisterende lån ikke er mulig.

Det bemærkes endvidere, at der kan gælde særlige regler, fastsat af By- og Boligministeriet, for låneoptagelse og konvertering af lån i kommunale almene ældreboliger.

Ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 blev den maksimale løbetid for lån reduceret fra 30 til 25 år for annuitetslån og serielån, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. og Endvidere blev den maksimale løbetid reduceret fra 20 til 15 år for stående lån mv. Det skal understreges, at dette ikke vedrører lån optaget før den 1. januar 1999. Hvad angår lån, der er optaget før 1. januar 1999 gælder de hidtidig gældende regler om løbetider, dvs. 30 år for annuitetslån og serielån og for stående lån maksimalt 20 år og i gennemsnit 15 år. Disse lån kan endvidere omlægges til lån med længere løbetid inden for de hidtidig gældende regler.

Dato: Maj 2003

Det fremgår af § 9, at garantier for lån til kollektive energiforsyningselskaber og ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål, følger realkreditlovens løbetidsregler.

Der sondres mellem på den ene side serie- og annuitetslån og på den anden side stående lån og lån med en afdragsfri periode. Der skal i øvrigt henvises til afsnit 2.2 om lånevilkår og beregning af maksimale løbetider.

Ved gennemsnitlig løbetid forstås et vejet gennemsnit af de enkelte afdrags løbetid.

Løbetiden på et lån kan aldrig overstige sammenlagt 25 år, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid indenfor den grænse, der er fastsat i almenboligloven. Det præciseres hermed, at der eksempelvis ikke er adgang til at konvertere et 25-årigt realkreditlån eller et 25-årigt lån i KommuneKredit med en restløbetid på 10 år til et nyt lån med en løbetid på 20 år. Ved omlægning af lån er det således en betingelse, at summen af de gamle og nye låns løbetider ikke overstiger de afdragstider, der er forudsat i lånebekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2.

Det fremgår af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 3, 3. pkt, at hvis omlægningen sker fra et stående lån eller et lån med en afdragsfri periode, er det derudover en betingelse, at den gennemsnitlige løbetid af den totale finansiering ikke herved overstiger 10 år.

Som anført i afsnit 2. 1. vil der for lån, som er optaget i henhold til en dispensation, hvor løbetiden af lånet er fastsat som et vilkår for dispensationen, ikke være nogen almindelig adgang til at ombytte sådanne lån med lån med en længere løbetid.

Kommunen skal i regnskabsbemærkningerne for det år hvor konverteringen er foregået, redegøre for hvilken restløbetid der var tilbage på det oprindelige lån. Dette gælder for hvert lån og for hver konvertering.

Ved en samtidig konvertering af flere lån til et nyt lån skal restløbetiden beregnes som en vægtet sum af de enkelte låns restløbetider. Ved konvertering af lån skal provenuet af det nye lån i øvrigt fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån.

Indfrielse af gamle lån og optagelse af nye lån skal ske inden for samme regnskabsår. Optagelsen af det nye lån kan dog finde sted i det efterfølgende regnskabsår, blot det sker senest den 31. marts. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 2.1.

5. Overtagelse af lån.

Hvis kommunen i forbindelse med køb af ejendom overtager et lån, vil lånet belaste kommunens låneramme. Fra denne hovedregel er der dog tre undtagelser.

For det første gælder det, at et lån aldrig skal belaste kommunens låneramme mere end én gang. Det får betydning, hvis kommunen f.eks. køber en selvejende institution, hvis lån har været henregnet under kommunens låntagning.

For det andet fremgår det af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 5, at kommunen har adgang til uden for lånerammen at overtage indestående prioriteter i

Dato: Maj 2003

forbindelse med erhvervelse af fast ejendom, såfremt ejendommen erhverves af kommunen som ufyldstgjort panthaver på en tvangsauktion. Det er i denne forbindelse en betingelse, at kommunen søger ejendommen afhændet. Såfremt ejendommen overgår til kommunalt formål, skal prioriteterne indfries, medmindre kommunen har en uudnyttet låneadgang.

Endelig for det tredje kan kommunen benytte sig af deponeringsreglerne, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 3-7.

6. Selvejende og private institutioners låntagning.

Lån, som optages af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, henregnes til kommunens låntagning, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 3. Blandt de forhold, der bør lægges vægt på ved bedømmelse af om lån skal henregnes til kommunens låntagning, er, hvorvidt: der gives et betydeligt tilskud i anlægsfasen.

- der gives driftstilskud.
- der er andre økonomiske forpligtelser for kommunen.
- der er indflydelse på driften af institutionen.

Herudover kan der eksempelvis for selvejende idrætshaller være en økonomisk afhængighed, såfremt:

- kommunen har givet bindende tilsagn om at benytte hallen.
- kommunen i væsentligt omfang yder tilskud til foreninger, der benytter hallen, ud over hvad kommunen er forpligtet til.

En kommune kan dog yde tilskud til kommunale formål i anlægsfasen, herunder ved at stille en grund vederlagsfrit til rådighed, uden at lån optaget af selvejende institutioner og lignende af den grund vil skulle henregnes til kommunens låntagning.

Såfremt selvejende institutioner o.lign. med kommunal deltagelse optager lån til aktiviteter, der er omfattet af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, vil der være automatisk låneadgang for kommunens andel, eller der vil frit kunne stilles garantier for denne del.

Det fremgår af lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 4, at til en kommunes låntagning henregnes den del af lån optaget af en selvejende eller privat institution, med hvilken kommunen har indgået overenskomst i henhold til lov om social service eller lov om aktiv socialpolitik, som efter den forholdsmæssige andel af institutionens pladser kan henføres til kommunen.

I tilfælde hvor institutionens pladser er fordelt på mange kommuner, og der som følge deraf skal henregnes relativt små beløb til den enkelte kommunes låneramme, kan der søges om dispensation til, at ingen af kommunernes lånerammer belastes.

7. Garantistillelse.

Det er en betingelse for kommunens garantistillelse, jf. § 9, at der er tale om et kommunalt formål, og at lånet opfylder vilkårene for kommunal låntagning, jf. § 8, stk. 1, og, idet garantier for lån til kollektive energiforsyningselskaber og ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål følger realkredit-lovens løbetidsregler.

Dato: Maj 2003

Generelt gælder, at alle garantier for lån skal henregnes til kommunens låntagning, såfremt lånet anvendes til finansiering af udgifter, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, jf. § 4, stk. 1, nr. 5. Hvis der således ikke er tale om formål, som kommunen automatisk kunne låne til, skal enten det beløb, garantien lyder på, fradrages i kommunens låneramme, eller kommunen deponere et beløb efter reglerne i § 4, stk. 3-7, svarende til det beløb garantien lyder på.

Kommunen kan altså kun stille garanti for lån, hvis der er tale om formål, som kommunen selv automatisk kan låne til, hvis det beløb, garantien lyder på, fradrages i kommunens låneramme, eller hvis kommunen deponerer et beløb efter reglerne i § 4, stk. 3-7, svarende til det, garantien lyder på.

Garantier for lån skal ikke henregnes til kommunens låntagning, såfremt der er tale om følgende formål:

- 1) Almene familieboliger, almene ungdomsboliger, almene ældreboliger og støttede eller ustøttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- grundejerbidrag og private fællesveje i henhold til lov om grundejerbidrag til offentlige veje og lov om private fællesveje.

Garanti for beboerindskudslån henregnes ikke til kommunens låntagning.

Garanti for lån optaget af borgere til betaling af tilslutningsbidrag til forsyningsvirksomheder, der er organiseret på fællesbasis, henregnes til en kommunes låntagning, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 5.

8. Leje og leasing.

8.1 Generelt

Indgåelse af leje og leasingaftaler opfattes som lån, når disse erstatter en kommunal anlægsudgift. Hvis f.eks. en daginstitution etableres i lejede lokaler, skal værdien opgjort som anført i bekendtgørelsens § 4, stk. 5 af det lejede fra det tidspunkt, hvor der indgås kontrakt om det lejede, belaste kommunens låneramme, jf. dog de særlige forhold som beskrevet i afsnit 14.3 vedrørende leje af lokaler til daginstitutioner. Leasing af f.eks. kontorteknik erstatter derimod normalt ikke en anlægsudgift, men en driftsudgift.

I visse situationer er der i lånebekendtgørelsen givet mulighed for, at der kan indgås arrangementer, f.eks. leje- og leasingaftaler, mod deponering. Dette skal ses på baggrund af, at kommuner, såfremt de råder over likviditet svarende til det lejedes eller leasedes værdi, alternativt kunne have købt anlægsaktivet.

8.2. Værdien af det deponerede

Ved indgåelse af lejeaftaler og lignende skal, jf. § 4, stk. 1, nr. 7 og 8, det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer svare til den højeste af følgende værdier:

- opførelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v.
- værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Dato: Maj 2003

Det bemærkes, at opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v. efter Indenrigsministeriets praksis skal opgøres inkl. moms.

8.3. Daginstitutioner

Efter § 4, stk. 1, nr. 7, sidestilles indgåelse af en aftale om drift af en daginstitution eller leje af lokaler hertil, med optagelse af et lån. Dette indebærer, at arrangementet henregnes til kommunens låneramme. I det omfang kommunen ikke har nogen uudnyttet låneramme, skal der ske deponering efter de regler, der er anført i § 4, stk. 3-7.

Den hidtidige lempelse af deponeringskravet ved leje eller leasing af daginstitutionlokaler i eksisterende bygninger er videreført til 2001, således at der til og med udgangen af 2001 ikke skal ske deponering efter § 4, stk. 3-7, ved leje eller leasing til børnepasningsformål i byggeri opført før den 13. juni 1995, såfremt bygningerne ikke tidligere havde været i kommunens eje. Der kræves ikke forelæggelse for ministeriet i disse sager.

8.4. Udvidelse eller forbedring af det lejede

Udvidelse eller forbedring af det lejede skal, såfremt lejen stiger i den anledning, sidestilles med kommunal lånoptagelse.

Det fremgår af § 4, stk. 6, 2. pkt., at i det omfang der efterfølgende sker en forbedring i form af udvidelse, renovering eller anden genopretning, der ikke har karakter af almindelig vedligeholdelse, af det lejede, skal der foretages en yderligere deponering, svarende til omkostningerne herved.

Selve tidspunktet for gennemførelse af huslejeforhøjelsen er ikke afgørende for, hvornår deponeringen skal foretages, idet der skal foretages deponering i takt med byggeriets gennemførelse. Deponeringen skal svare til den værdiforøgelse, der er sket, dvs. ombygnings-/opførelsesomkostningerne, jf. § 4, stk. 5, nr. 1.

Almindelig vedligeholdelse udløser derimod ikke deponeringspligt, idet der ikke sker en værdiforøgelse.

Afgrænsningen af renovering og almindelig vedligeholdelse må bero på en konkret vurdering, hvori forhold som størrelse af udgifter set i relation til den pågældende ejendoms værdi og hyppighed af udgifter kan inddrages. Det afgørende vil være, om der er tale om anlæg (ad renovering) eller drift (ad almindelig vedligeholdelse). Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i det kommunale budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner kun er fastsat meget generelle regler vedrørende afgrænsning af drift- og anlægsudgifter, idet denne afgrænsning blandt andet vil bero på de lokale forhold i den konkrete situation. Der er således ikke opstillet regler, der entydigt fastsætter den drifts- eller anlægsmæssige karakter af en kommunal anskaffelse.

I den forbindelse skal det fremhæves to hovedregler, der har betydning for afgrænsningen:

Dato: Maj 2003

- En vurdering af udgiftens størrelse og karakter (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau.

- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en væsentlig ændring i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau.

Der er mulighed for at indgå leje- og leasingaftaler, uden at det påvirker lånerammen, hvis der deponeres et beløb svarende til værdien af det lejede, jf. dog afsnit 8.6 om sale-and-lease-back arrangementer. Denne mulighed vil være af interesse som alternativ til køb eller nyopførelse, når kommunen har et midlertidigt lokalebehov. Aftaler om leje af lokaler, der kun gælder inden for ét regnskabsår, kræver dog ikke deponering.

8.5. Indgåelse af et nyt lejemål

Fraflytning af et eksisterende lejemål og indgåelse af et nyt lejemål kræver fuld deponering for indgåelse af det nye lejemål. Indenrigsministeriet kan dog meddele dispensation og lægger i den forbindelse vægt på:

- værdien ved den seneste offentlige vurdering af bygningerne i det eksisterende og i det nye lejemål.
- antallet af lejede kvadratmeter i det eksisterende og i det nye lejemål.
- det eksisterende lejemåls beliggenhed i forhold til det nye lejemål.
- om det eksisterende og det nye lejemål anvendes af den samme forvaltningsgren.

Dispensationsadgang, hvor der eventuelt modregnes for værdien af lejemål, der opgives, gælder fra det tidspunkt, hvor der er indgået kontrakt om det nye lejemål.

Det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer skal svare til de benyttede ejendommers værdi målt som den højeste værdi af følgende: Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne, eller den offentlige vurdering. Såfremt der ikke kan opgøres et beløb svarende til mindst én af de ovennævnte værdier, kan Indenrigsministeriet fastsætte en skønnet anskaffelsesværdi. Dette skøn kan eventuel fremkomme som huslejen ganget med en faktor, eksempelvis en faktor 10.

En deponering skal finde sted, medmindre kommunen har ledig låneramme eller har fået dispensation fra Indenrigsministeriet.

Det bemærkes, at der efter konkret dispensation fra Indenrigsministeriet kan være mulighed for at anvende ledig låneramme for et givet år til nedbringelse af deponeringer for lejemål foretaget i tidligere år.

8.6. Særligt vedrørende sale-and-lease-back arrangementer

Reglerne vedrørende sale-and-lease-back arrangementer er blevet ændret ved ministeriets bekendtgørelse nr. 493 af 31. maj 2000. Bekendtgørelsen blev offentliggjort den 3. juni 2000 og de bestemmelser, der vedrører sale-and-lease-back arrangementer, trådte i kraft den 7. juni 2000.

Dato: Maj 2003

Ændringsbekendtgørelsen har sin baggrund i rapporten ”Den kommunale låntagning og deponeringsreglerne”.

Ændringen medfører, at sale-and-lease-back arrangementer ikke kan indgås uden indenrigsministerens godkendelse, samt at indenrigsministeren fastsætter betingelser for godkendelsen, herunder de nærmere vilkår for deponering.

Dispensationsadgangen tænkes først og fremmest anvendt i tilfælde, hvor andre forhold end rent finansielle har været bestemmende for kommunernes beslutning om at leje aktivet, som kommunen tidligere har ejet.

Det er en betingelse for, at dispensation kan gives, at arrangementet ikke påfører kommunen væsentlig økonomisk risiko, og at arrangementet ikke er spekulativt. Ved vurderingen af, om dette er tilfældet, vil det bl.a. spille en stor rolle, hvilke vilkår kommunen indgår på i relation til fastlæggelse af leasingydelsen. Der vil således i forbindelse med en eventuel dispensation blive lagt vægt på, at det via betingelserne for en dispensation sikres, at kommunen ikke som beslutningstager er påvirket af muligheden for en spekulativ finansiell gevinst med tilhørende risiko.

Det vil som udgangspunkt blive stillet som en betingelse, at der aftales en fast leasingydelse eller i det mindste en leasingydelse, som ikke kan påvirkes af udsving i rentestrukturen eller i renteniveauet. Endelig må det stilles om betingelse for en dispensation, at der deponeres med henblik på, at de finansielle konsekvenser af arrangementet neutraliseres, jf. i øvrigt deponeringsreglerne i lånebekendtgørelsen.

8.7. Særligt vedrørende plejehjem og ældreboliger

Vedrørende situationer, hvor en kommune sælger plejehjem til en almen boligorganisation eller en selvejende organisation med efterfølgende ombygning til ældreboliger, som kommunen visiterer til, skal det bemærkes, at disse ikke falder ind under de situationer, som er nævnt i bekendtgørelsens § 8 a, idet der ikke foreligger en aftale, herunder en leje- eller leasingaftale om benyttelse af en ejendom, lokaler, anlæg m.v. Det samme gælder når en kommune sælger allerede opførte ældreboliger til en afdeling af en almen boligorganisation, men beholder anvisningsretten. Der er som følge heraf heller ikke deponeringspligt i disse situationer.

Den anvisningsret og de hermed forbundne økonomiske forpligtelser, kommunen er pålagt, adskiller sig således fra et salg/genleje forhold eller en driftsoverenskomst mellem kommunen og den almene boligorganisation bl.a. som følge af, at det er den ældre, der står som lejer og betaler husleje og boligindskud.

Aflastningsboliger adskiller sig herfra – her er det kommunen, som står som lejer af ældreboligerne. Kommunen skal derfor som udgangspunkt deponere forholdsmæssigt svarende til aflastningsboligernes andel i de tilfælde, hvor kommunen har solgt og genlejet ældreboliger efter den 29. juli 1998.

Dato: Maj 2003

8.8. Deponeringsperioden og frigivelse af det deponerede

Som opfølgning på Aftale om kommunernes økonomi og service 2000-2002 af 11. juni 1999 samt Aftale om amternes økonomi i 2000 af 11. juni 1999 er deponeringsreglerne blevet ændret. Ændringerne blev gennemført ved Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 536 af 28. juni 1999. Deponeringsreglerne for nye leje/leasingaftaler m.v. er således blevet ændret på to punkter:

Den maksimale deponeringsperiode forlænges fra 20 til 25 år, svarende til den maksimale lånetid for annuitets- og serielån, som en kommune kan optage.

Det deponerede beløb eller de deponerede obligationer bindes i en 10-årig periode, og frigives herefter med 1/15 årligt de resterende 15 år. Beløbet eller obligationerne kan dog hæves, såfremt leje/leasingaftalen ophæves eller udløber på et tidligere tidspunkt. Tilskrevne renter vil dog kunne frigives løbende over deponeringsperioden.

9. Kortfristet låntagning.

Primærkommuner, amtskommuner og kommunale fællesskaber m.v. har mulighed for at trække på kassekreditter indenfor rammerne af § 7 i lånebekendtgørelsen. Til mellemfinansiering af konkrete anlægsprojekter kan der optages kortfristede byggelån. Byggelån kan optages med henblik på opfyldelse af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, 2. punktum. Af kortfristede lånemuligheder kan endvidere nævnes certifikater og salgs- og tilbagekøbsforretninger, der i relation til bekendtgørelsens § 7, stk. 3 og 4 imidlertid er at sidestille med låneoptagelse via træk på en kassekredit. Vilkår og konteringsbestemmelser for de enkelte lånetyper med kort løbetid er omtalt nedenfor i afsnit 9.1-9.3.

9.1. Kassekreditter og byggelån.

For kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber og lignende med bestemmende kommunal/amtskommunal indflydelse i forening gælder, at kassekreditten maksimalt må andrage 50 kr. pr. indbygger i de kommuner, der er omfattet af fællesskabet m.v. Ved anlægsarbejder, der efter afslutningen kan finansieres ved optagelse af lån, kan der dog foretages yderligere træk på kassekreditten inden for et beløb, der svarer til det samlede provenu af de forventede endelige lån, under forudsætning af, at konverteringen gennemføres snarest muligt efter arbejdets afslutning.

For kommuner og amtskommuner opgøres det tilladte træk på kassekreditter som gennemsnittet af meget likvide beholdninger over de seneste 365 kalenderdage.

Likvide aktiver omfatter funktionerne 9.01, 9.05, 9.08, 9.09 og 9.10 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«. Disse funktioner omfatter kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutioner m.v., realkreditobligationer, kommunekreditforeningsobligationer samt statsobligationer. Realkreditobligationer omfatter obligationer udstedt af realkreditinstitutioner, pengeinstitutioner m.v.

Kommunekreditforeningsobligationer omfatter obligationer udstedt af KommuneKredit samt andre dansk møntede obligationer udstedt af danske kommuner.

Dato: Maj 2003

Statsobligationer omfatter værdipapirer udstedt af den danske stat, herunder statsobligationer, statsgældsbeviser, statslån med variabel rente og skatkammerbeviser.

Det bemærkes, at beløb, der i henhold til lånebekendtgørelsens § 4, stk. 3, er deponeret, skal konteres på funktion 9.27 i det kommunale budget- og regnskabssystem. Disse beløb kan således ikke medregnes i opgørelsen af kassekreditreglens overholdelse.

Trækket på kassekreditter opgøres på funktion 9.50.

Saldi vedrørende byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristet låntagning inden for kommunens låneramme, skal dog ikke regnes med som kassekredit.

Med henblik på mulighederne for kontrol vil det være nødvendigt, at kommunen tilrettelægger kasseopgørelsen således, at kommunen på anfordring kan rekonstruere de daglige saldi på de respektive konti i den forløbne 12 måneders periode.

9.2. Certifikater.

Ifølge lånebekendtgørelsen § 8, stk. 5, 2. pkt. kan en kommune udstede certifikater med en løbetid på mindre end ét år. Sådanne certifikater kan være et alternativ til træk på kassekredit. Certifikaterne er ikke rentebærende, men udstedes til underkurs og indløses på forfaldstidspunktet til kurs 100.

Udstedelse af certifikater skal krediteres til den udstedte kurs på funktion 8.50, Kassekreditter og byggelån, i det kommunale budget- og regnskabssystem. Registrering af debetbevægelser vil ske ved indløsning af de udstedte certifikater til kurs 100. Kurstabet, der er udtryk for renten på lånet, registreres på funktion 7.50, Renter af kassekreditter og byggelån.

Udstedelsen af certifikater behandles således som en almindelig kassekredit i budget- og regnskabssystemet og indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 3 og 4.

9.3. Salgs- og tilbagekøbsaftaler (REPO-forretninger).

Salgs- og tilbagekøbsaftaler (REPO-forretninger) er aftaler, hvor der sker handel med kommunens obligationer med normal valør kombineret med en terminshandel. Arrangementet fungerer i realiteten som et kortfristet lån med sikkerhed i værdipapirer. I en af Landsskatteretten den 22. november 1994 truffen afgørelse er det fastslået, at der er tale om et låneforhold, og at der ikke er tale om køb og salg af obligationer.

Låneprovenuet skal *uanset løbetiden* for arrangementet krediteres på funktion 8.50. Kassekreditter og byggelån, i det kommunale budget- og regnskabssystem, og renterne registreres på funktion 7.50. Renter af kassekreditter og Byggelån.

Dato: Maj 2003

Anvendelsen af salgs- og tilbagekøbsaftaler behandles således i alle tilfælde som en almindelig kassekredit og indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 5.

Der skal i bemærkningerne til regnskabet redegøres, herunder om løbetiden, for de REPO-forretninger, som kommunen eller den kommunale institution, som er selvstændig regnskabsførende, har indgået i årets løb samt de aftaler, som er indgået i tidligere regnskabsår, men som fortsat løber.

10. Swaps.

En kommune kan i medfør af lånebekendtgørelsens § 8, stk. 4 indgå swap-aftaler, hvis betingelserne for omlægning af lån i lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 3 overholdes, og der redegøres for hver swap i regnskabsbemærkningerne.

Der kan kun indgås swaps på beløb, der udgør en konkret betalingsforpligtelse. Herved forstås, at der er indgået en låneaftale om betaling af renter og afdrag på nærmere aftalte fremtidige tidspunkter. Det betyder, at der ved optagelse af et stående lån kan indgås swaps på de løbende rentebetalinger samt på hovedstolen fra tidspunktet for låneaftalens indgåelse, uanset at hovedstolen ifølge låneaftalen først forfalder til betaling efter et vist antal år.

Hvis der optages et serielån eller et annuitetslån, kan der ligeledes indgås swaps på de enkelte ydelser fra tidspunktet for låneaftalens indgåelse.

Der kan ikke indgås swap-aftaler på beløb, der allerede er betalt som led i lånets afvikling. Der kan ikke indgås swaps på beløb, der ikke udgør en konkret betalingsforpligtelse. Det betyder, at der ikke kan indgås swaps i forbindelse med forventede eller budgetterede lån, der endnu ikke er optaget. Hvis et lån i forbindelse med hvilket, der er indgået swap-aftaler indfries, skal swap-aftalerne ligeledes bringes til ophør eller neutraliseres af en spejlvendt swap (mirror-swap).

Swaps sidestilles med omlægning af lån, jf. reglerne for maksimal løbetid i lånebekendtgørelsens § 8, stk. 1-2. Der skal i bemærkningerne til regnskabet redegøres for hver swap-aftale, som kommunen har indgået, herunder aftaler, som er indgået i tidligere regnskabsår, men fortsat løber. Det drejer sig om oplysninger om swapmodparten, størrelsen af restgælden, udløbstidspunktet samt oplysninger om valuta og rente.

11. Terminsforretninger.

En kommune kan indgå terminsforretninger i det omfang, den enkelte terminsforretning har direkte relation til en konkret økonomisk eller forretningsmæssig disposition, der tilgodeser et lovligt kommunalt formål og indebærer en forpligtelse for kommunen til at betale eller modtage et beløb, herunder i fremmed valuta. Således kan en kommune købe fremmed valuta mod danske kroner på termin, når det sker som et led i opfyldelsen af en betalingsforpligtelse i fremmed valuta, eller der kan være tale om en renteterminsforretning, hvis

Dato: Maj 2003

kommunen ønsker lånerenten fastlåst i forhold til den faktiske udvikling. Der kan ikke indgås terminsforretninger på baggrund af en forventet låneoptagelse.

Ligeledes kan en kommune sælge fremmed valuta mod danske kroner på termin i forbindelse med optagelse af lån, hvis der er indgået kontrakt herom. Endelig kan en kommune sælge fremmed valuta mod fremmed valuta på termin i forbindelse med omlægning af en gæld til en anden valuta.

Adgangen til at indgå terminsforretninger skal bl.a. ses i forbindelse med den generelle adgang til omlægning af lån. Lån kan konverteres til nye lån, såfremt den totale finansiering overholder vilkårene for kommunal låntagning. Derfor kan der kun indgås terminsforretninger svarende til den aktuelle gæld, herunder i fremmed valuta. Der er adgang til at indgå terminsforretninger for lån, der er optaget i danske kroner.

I regnskabsbemærkningerne for det år, hvor en terminskontrakt indgås, skal der redegøres for hvilke fremtidige kontraktlige betalinger, der er terminssikret, såfremt terminskontrakten rækker udover regnskabsåret.

Der gøres opmærksom på, at lånebekendtgørelsen alene regulerer kommunernes adgang til at indgå terminsforretninger i forbindelse med låneoptagelse og betaling af renter og afdrag - og ikke kommunernes anvendelse af terminsforretninger i forbindelse med afvikling af andre konkrete forretningsmæssige eller økonomiske dispositioner f.eks. i forbindelse med et handelsforhold.

12. Optioner.

Der kan anvendes såvel valutaoptioner som renteoptioner, herunder i forbindelse med omlægning af lån ved hjælp af swap-aftaler, jf. lånebekendtgørelsens § 8, stk. 4.

En valutaoption er en rettighed til at købe eller sælge valuta til en aftalt kurs på et aftalt tidspunkt. Der er tale om en ret - men ikke en pligt - til at opfylde de indgåede aftaler, for hvilke der betales en præmie. En renteoption giver på samme måde ved køb indehaveren ret - men ikke pligt - til at sikre en maksimumsrente på lån i en nærmere aftalt periode.

Optioner kan anvendes af kommunerne i det omfang, formålet med aftaler om optioner er at sikre sig mod kursudsving og udsving i renten. Det understreges, at arrangementer med anvendelse af optioner kun kan anvendes med henblik på kurssikring og sikring af renten i forbindelse med en *konkret betalingsforpligtelse*.

Der skal i bemærkningerne til regnskabet redegøres for de optioner, som kommunen eller den kommunale institution, som er selvstændigt regnskabsførende, har indgået i årets løb samt de optioner, som er indgået i tidligere regnskabsår, men fortsat løber. Redegørelsen skal omfatte det beløbsmæssige omfang af optionen, optionsmodpart, løbetid og oplysninger om valuta og rente.

13. Kommunale tilsagn om regelmæssige ydelser og indtræden i selskaber m.v.

Kommunalbestyrelsen kan med tilsynsmyndighedens samtykke retligt forpligte sig til over en flerårig periode at erlægge en række ikke nærmere fastsatte økonomiske ydelser, som kommunen ikke efter loven er forpligtet til at præstere,

Dato: Maj 2003

jf. lånebekendtgørelsens § 10. Samtykkekravet er opretholdt i disse tilfælde, idet en præcisering af de minimumskrav til indsigt i modtagerens økonomiske forhold og dispositioner ikke kan foretages generelt, men må fastlægges i hvert enkelt tilfælde under hensyn til den konkrete modtagers forhold.

Det centrale område for bestemmelsen i lånebekendtgørelsens § 10 er tilsagn til lokale foreninger, selvejende institutioner og lignende om underskudsdekning over en vis periode. De fremtidige ydelser vil i disse tilfælde være ukendte på tidspunktet for afgivelsen af tilsagnet. Samtykkekravet i lånebekendtgørelsens § 10 gælder imidlertid også, selv om såvel antallet som størrelsen af de af tilsagnet omfattede ydelser på forhånd er fastlagt. Dog anses tilsagn om ydelse af et fast tilskud i op til 3 år for et engangstilskud med ratevis afvikling frem for et tilsagn om en regelmæssig ydelse. Samtykke hertil vil således være uforholdent.

I § 10, stk. 2 er der jf. forarbejderne til lov nr. 449 af 14. juni 1995 om daghøjskoler og produktionsskoler m.v. gjort en undtagelse fra den generelle bestemmelse i stk. 1 for så vidt angår grundtilskud til daghøjskoler og produktionsskoler, hvortil det er anset for uforholdent at søge tilsynsmyndighedens samtykke.

Kommunerne kan endvidere uden tilsynsmyndighedens samtykke hæfte solidarisk for lån til finansiering af leasingkontrakter, som KommuneLeasing optager i KommuneKredit. Denne bestemmelse kan opfattes som en parallel til reglen om kommunernes solidariske hæftelse for lån i KommuneKredit uden tilsynsmyndighedens samtykke, jf. lånebekendtgørelsens § 11, stk. 2.

Hensigten med lånebekendtgørelsens § 11 er at sikre, at en kommune får tilsynsmyndighedens forudgående samtykke til indtræden i et selskab m.v., der påfører kommunen økonomiske forpligtelser, men som ikke er omfattet af styrelseslovens § 60, fordi selskabet har andre deltagere end kommuner, eller fordi indtræden i selskabet ikke medfører indskrænkninger i de deltagende kommuners beføjelser efter styrelsesloven.

Som eksempel på dispositioner, som vil kræve samtykke efter § 11, kan nævnes indtræden i et interessentskab eller i et andelsselskab med ubegrænset ansvar, når der i sådanne selskaber deltager andre end kommuner.

Herudover omfatter lånebekendtgørelsens § 11 en kommunes indtræden i en forening, et selskab eller lignende, hvor kommunen forpligtes til at præstere eventuelle fremtidige ydelser i overensstemmelse med de beslutninger, der træffes af foreningens kompetente organer. Også her er det forudsat, at selskabet ikke er omfattet af godkendelseskravet efter styrelseslovens § 60. Samtykke efter styrelseslovens § 60 er nødvendigt ved indgåelse af aftaler om samarbejde udelukkende mellem kommuner, der vil medføre nedskrænkning i de deltagende kommunalbestyrelses, beføjelser efter styrelsesloven.

14. Dispensation.

14.1. Ansøgning.

Indenrigsministeriet kan meddele kommunen dispensation til at optage lån uden for lånerammen, jf. lånebekendtgørelsens § 13, stk. 1. Dispensationer til

---

Dato: Maj 2003

deles normalt inden for en eller flere (formålsopdelte) puljer for det enkelte regnskabsår.

Såfremt der indsendes ansøgninger om dispensation medio august i året forud for det regnskabsår, hvor lånet ønskes optaget, vil Indenrigsministeriet bestræbe sig på at besvare ansøgningerne inden den endelige vedtagelse af budgettet.

Indenrigsministeriet vil dog normalt orientere særskilt om præcise frister i forbindelse med det brev, der ledsager udmeldingen af tilskud og udligning ultimo juni/primus juli. Der kan dog fortsat indsendes ansøgninger om dispensation fra lånerammen efter fristens udløb.

I en ansøgning om lånedispensation begrundet i konkrete anlægsprojekter bør der altid redegøres nærmere for de projekter, hvortil der søges dispensation. Det bemærkes, at der ved vurderingen af en kommunes ansøgning om dispensation kan indgå en vurdering af kommunens gældsbyrde, m.v. En ansøgning om dispensation fra lånerammen bør derfor ledsages af en redegørelse for kommunens langfristede gæld ultimo året for dispensationen i procent af bruttodrifts- og anlægsudgifterne excl. moms. En ansøgning om dispensation fra lånerammen i medfør af den ordinære lånedispensationspulje bør herudover altid medtage en redegørelse for kommunens likviditet ultimo året for dispensationen i procent af bruttodrifts- og anlægsudgifterne excl. moms.

15. Tidligere vejledning vedrørende lånebekendtgørelse.

Med nærværende vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. bortfalder vejledningen af 18. marts 1997.

Dato: Maj 2003

Bilag 1.
Oversigt over ændringer i reglerne om kommunernes låntagning siden marts 1997

Ved bekendtgørelse nr. 551 af 27. juli 1998 blev der foretaget følgende ændringer:

- i forbindelse med "sale-and-lease-back" arrangementer er hele salgsprovenuet, der inddrages under deponeringsreglerne.
- ved "sale-and-lease-back" arrangementer skal der altid ske deponering.

Ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 blev der foretaget følgende ændringer:

- en yderligere præcisering vedrørende deponeringsopgørelsen i de tilfælde, hvor der i forbindelse med sale-and-lease-back arrangementer også foretages en renovering af lokaler m.v., således at det klarere fremgår, at deponeringen omfatter såvel bygningens værdi/salgpris ved køb, samt senere ombygningsudgifter (§ 4, stk. 6).
- en præcisering i § 4, stk. 1, nr. 7, af, at aftaler om drift af institutioner (eksempelvis driftsaftale med privat firma om drift af en daginstitution) også henregnes til den kommunale låntagning.
- indtægter fra salg af inventar og driftsmidler ved sale-and-lease-back arrangementer henregnes til en kommunes låntagning, jf. § 4, stk. 1, nr. 9.
- den automatiske låneadgang vedrørende brandsikring blev ophævet.
- låneadgangen vedrørende midlertidige boformer efter § 91 i lov om social service blev afskaffet.
- den særlige dispensationsadgang til utraditionelle dagtilbud for børn og unge blev afskaffet.
- den maksimale løbetid for lån blev reduceret fra 30 til 25 år for annuitetslån og serielån, og fra 20 til 15 år for stående lån mv.,
- "kassekreditreglen" som er anført i § 7, blev ændret således, at tidsindskud og obligationer medregnes ved opgørelsen af kommunernes likviditet.
- fuld låneadgang ved køb og indretning af boliger til integration blev indført, jf. Indenrigsministeriets brev af 6. oktober 1998 til kommunerne (§ 2, stk. 1, nr. 15).

Ved bekendtgørelse nr. 536 af 28. juni 1999 blev der foretaget følgende ændring:

- den maksimale deponeringsperiode forlænges fra 20 til 25 år, og deponeringsbeløbet bindes i en 10-årig periode, og frigives herefter med 1/15 årligt de resterende 15 år.

Ved bekendtgørelse nr. 493 af 31. maj 2000 blev der foretaget følgende ændringer:

- ny bestemmelse om at sale-and-lease-back arrangementer altid forudsætter Indenrigsministeriets godkendelse.
- præcisering af, at forbedringer af lejet ejendom medfører pligt til tilsvarende deponering.
- ustøttede private andelsboliger medtaget under den automatiske låneadgang.

Dato: 1. januar 2004

10.5 Den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning

10.5.1 Bekendtgørelse om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning

(Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1094 af 12. december 2003)

I medfør af § 1, stk. 2, og § 5 i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om Det kommunale Momsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 25. juli 2002, fastsættes:

Kapitel 1

Opgørelse af beløb til refusion

§ 1. De beløb, der refunderes af udligningsordningen, omfatter momsbetalinger fra (amts)kommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, der bogføres på hovedkontiene 0-6, bortset fra momsbetalinger, der kan fradrages som indgående moms i et momsregnskab.

Stk. 2. Beløbene efter stk. 1 bestemmes som summen af følgende udgifter til moms (1+2):

- 1) Alle udgifter til moms, der vedrører udgifter (excl. udgifter afholdt på hovedkonto 1. Forsyningsvirksomheder), som regnskabsmæssigt - efter de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet autoriserede konteringsregler - registreres på artskontiene:
  - a) Hovedart 2 Varekøb, excl. art 2.6 Køb af jord og bygninger.
  - b) 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
  - c) 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v., medmindre momsudgifterne kan fradrages som indgående moms i et momsregnskab for en afgiftspligtig virksomhed eller aktivitet. Opgørelsen omfatter endvidere ikke momsudgifter på funktion 2.31 Busdrift, 2.33 Færgedrift, 2.35 Jernbanedrift og funktion 5.30 Ældreboliger,
- 2) Visse udgifter til moms, som indirekte betales af (amts)kommuner, og Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab via betalings- og tilskudsordninger. De beløb, der indgår i momsudligningsordningen, beregnes som kommunens andel af det bogførte beløb multipliceret med de i bilaget anførte momsandelsprocenter og den gældende momssats, divideret med summen af momssatsen og 100, jf. regneeksemplet i bilaget. Betalings- og tilskudsordninger, som ifølge de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet autoriserede konteringsregler registreres på andre funktioner, indgår ikke i opgørelsen af beløb til refusion.

§ 2. Fælleskommunale virksomheders momsudgifter, jf. § 1, anmeldes til refusion af den (amts)kommune, som er regnskabsførende for fællesskabet.

Stk. 2. Fælleskommunale virksomheder, som af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan, såfremt der foreligger godkendelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. dog stk. 3, anmelde købsmoms til refusion fra udligningsordningen, gennem fællesskabets (amts)kommuner.

Dato: 1. januar 2004

Stk. 3. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunal virksomhed, som kan henføres til følgende funktioner i Indenrigs- og Sundhedsministeriets autoriserede konteringsregler, er dog undtaget fra godkendelse efter stk. 2:

- 1) 0.95 Redningsberedskab
- 2) 4.10 Centralvaskerier.

Stk. 4. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale forsynings- og forsyningslignende virksomheder kan som udgangspunkt ikke opnå godkendelse efter stk. 2.

§ 3. (Amts)kommunerne kan anmelde acontomoms til selvejende institutioner med driftsoverenskomst til refusion fra udligningsordningen, indtil den selvejende institutions regnskab optages med artsspecifikation i forbindelse med kommunens regnskabsaflæggelse.

Stk. 2. Den revisionspåtegnede årsopgørelse af momsrefusion må ikke indeholde beløb vedrørende acontomoms efter stk. 1.

§ 4. Købsmomsudgifter, der indgår ved beregningen af huslejeindtægter, omfattes ikke af udligningen.

Stk. 2. Undtagelsen efter stk. 1 administreres på den måde, at den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres med et beløb, der beregnes som 7,5 pct. af bogførte indtægter på artskonto 7.1 Egne huslejeindtægter.

Stk. 3. Huslejeindtægter registreret på art 7.1, funktion 5.30 Ældreboliger omfattes ikke af bestemmelserne i § 4, stk. 1 og 2.

§ 5. Købsmomsudgifter, afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, finansieret af bidrag og tilskud til (amts)kommunen omfattes ikke af udligningen.

Stk. 2. Undtagelsen efter stk. 1 administreres på den måde, at den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres med et beløb svarende til 17,5 pct. af (amts)kommunens indtægter fra følgende tilskud og bidrag. Beløbet opføres på den månedlige saldoopgørelse som fradrag under korrektioner:

- 1) Drifts- og anlægstilskud fra fonde, private foreninger, institutioner m.v.
- 2) Anlægstilskud fra EU's strukturfonde viderefordelt af den danske stat, og direkte anlægstilskud fra EU.
- 3) Lån, som på grund af gunstige vilkår med hensyn til betaling af renter og afdrag, ikke skal henregnes til (amts)kommunens låntagning i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Stk. 3. Tilskud til (amts)kommunale anlægsarbejder, for hvilke der er vedtaget anlægsbevillinger før 1. juli 1996, undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2.

Stk. 4. Tilskud til (amts)kommunale anlægsarbejder, hvor der ikke er vedtaget anlægsbevilling inden 1. juli 1996, men hvor det kan anses for dokumenteret, at der inden 1. januar 1997 er givet tilsagn om disse tilskud, undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2. Undtagelse fra tilbagebetaling efter 1. pkt. gælder dog kun, hvis tilskuddet er udbetalt senest den 31. december 1998.

Stk. 5. Tilskud til forskning registreret på funktion 4.01 eller funktion 4.02 undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2.

§ 6. Hvis et anlæg, for hvilket der er opnået momsrefusion, inden for en periode af 5 år sælges, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til udligningsordningen. Beløbet opføres på den månedlige saldoopgørelse som fradrag under korrektioner.

Dato: 1. januar 2004

Stk. 2. Femårsperioden regnes fra tidspunktet for godkendelse af anlægsregnskab for det pågældende arbejde.

Kapitel 2

Afregning af refusionsbeløb

§ 7. Refusionsbeløb i henhold til § 1 udbetales månedligt.

Stk. 2. Beløb til refusion efter stk. 1 anmeldes på grundlag af saldo på funktion 7.87 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest 10. hverdag i den følgende måned. Eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende hvilke beløb, der kan anmeldes til refusion, afgøres endeligt af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 3. Saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret, som tillige omfatter beløb til refusion bogført i den regnskabsmæssige supplementsperiode til regnskabsåret, fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest 1. hverdag i maj måned i året efter udligningsåret. Denne opgørelse skal være forsynet med revisionspåtegning af (amts)kommunens revision, og for Hovedstadens Udviklingsråd, og Hovedstadens Sygehusfællesskab af deres revision. Hvis der i saldoopgørelsen indgår tilskud, som er omfattet af § 5, stk. 3 og 4, skal det fremgå særskilt af revisionspåtegningen, om betingelserne for at lade disse tilskud indgå i opgørelsen kan anses for opfyldt.

Stk. 4. Momsudgifter afholdt i den regnskabsmæssige forsupplementsperiode til et regnskabsår anmeldes til refusion fra udligningsordningen sammen med momsudgifter afholdt i januar måned i regnskabsåret.

§ 8. Refusionsbeløb efter § 7 udbetales af Indenrigs- og Sundhedsministeriet snarest muligt i den måned, der følger efter den måned, refusionsanmeldelsen skal være Indenrigs- og Sundhedsministeriet i hænde.

Stk. 2. Refusionsbeløb afrundes til hele kroner.

Kapitel 3

Opgørelse og afregning af bidrag til udligningsordningen

§ 9. Samtlige kommuner og amtskommuner bidrager til de årlige samlede beløb efter kapitel 1, som opgøres for henholdsvis kommuner og amtskommuner under ét. Bidragene fordeles i overensstemmelse med §§ 10 og 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner i forhold til de enkelte kommuners og amtskommuners andel af det samlede kommunale henholdsvis amtskommunale beskatningsgrundlag, jf. dog § 33 i nævnte lov. De årlige samlede beløb efter kapitel 1 som kommuner og amtskommuner bidrager til, tillægges efterregulering vedrørende tidligere år, jf. stk. 5 og 6.

Stk. 2. Til brug for kommunernes og amtskommunernes budgettering af bidrag til de samlede beløb efter stk. 1, udmelder indenrigs- og sundhedsministeren senest 1. juli i året før tilskudsåret et foreløbigt beløb herfor for henholdsvis kommuner og amtskommuner.

Stk. 3. Det samlede foreløbige bidrag for alle kommuner og amtskommuner, jf. stk. 2, opgøres af Indenrigs- og Sundhedsministeriet på grundlag af en fremskrivning af den refusion, der skønnes udbetalt i året forud for udligningsåret.

Dato: 1. januar 2004

Stk. 4. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan på grundlag af et ændret skøn over den samlede refusion i udligningsåret ændre de foreløbigt opgjorte udligningsbidrag.

Stk. 5. Efter udløbet af tilskudsåret beregnes på grundlag af de faktisk udbetalte beløb efter kapitel 1 et endeligt beløb efter stk. 1. Forskellen mellem det endelige beløb og det foreløbige beløb efter stk. 2 indregnes i de samlede årlige beløb efter stk. 1 for tilskudsåret to år efter det tilskudsår, som forskelsbeløbet vedrører.

Stk. 6. Når oplysninger om de faktiske beskatningsgrundlag for tilskudsåret foreligger, foretages i overensstemmelse med § 33 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner en efterregulering mellem henholdsvis kommunerne og amtskommunerne af beløbet efter stk. 2. Medfører efterreguleringen, at der opstår et ufordelt restbeløb i forhold til beløbet efter stk. 2, indregnes det i de samlede årlige beløb efter stk. 1 for tilskudsåret tre år efter det tilskudsår, som det ufordelte restbeløb vedrører.

§ 10. De årlige udligningsbidrag i henhold til § 9, stk. 1, afregnes til staten ved, at 1/12 af de beløb, der er meddelt i henhold til § 9, stk. 2, fradrages de månedlige beløb, som udbetales fra Told- og Skattestyrelsen i henhold til § 15 i lov om kommunal indkomstskat.

Stk. 2. De årlige udligningsbidrag, jf. stk. 1, for et bestemt udligningsår afregnes fra og med den 1. april i udligningsåret og til og med den 1. marts i det efterfølgende udligningsår.

Kapitel 4

Særlige regler for Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner samt Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab

§ 11. Af Københavns og Frederiksberg Kommuner refusion efter kapitel 1 fordeles 84 pct. til udligning mellem kommuner og 16 pct. til udligning mellem amtskommuner.

Stk. 2. Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab bidrager ikke til udligningsordningen.

Stk. 3. Refusion til Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab efter kapitel 1 udlignes mellem amtskommunerne.

Stk. 4. Af Bornholms Kommunes refusion efter kapitel 1 fordeles 60 pct. til udligning mellem kommuner og 40 pct. til udligning mellem amtskommuner.

Kapitel 5

Beregning af generelle tilskud

§ 12. Ved beregningen af generelle tilskud efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner opgøres nettodrifts- og anlægsudgifter i kommuner og amtskommuner excl. momsrefusion efter kapitel 1.

Dato: 1. januar 2004

Kapitel 6

Ikrafttræden m.v.

§ 13. Indenrigs- og sundhedsministeren kan i særlige tilfælde bestemme, at afregningen af refusionsbeløb og udligningsbidrag sker på en anden måde end fastlagt i denne bekendtgørelse.

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2004, og har virkning fra og med regnskabsåret 2004.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1130 af 13. december 2002 om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning ophæves.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 12. december 2003

Lars Løkke Rasmussen

/Søren H. Thomsen

Dato: 1. januar 2004

Positivliste

Artkonto	Funktion	Momsandelsprocent	
		(Drift: DR1)	(Anlæg: DR3)
<i>Kommuner</i>			
5.9	0.14	Sanering	- 40
5.9	0.30	Fælles formål	45 85
5.9	0.31	Stadion og idrætsanlæg	45 85
5.9	0.32	Idræts- og svømmehaller	45 85
5.9	0.33	Friluftsbade	45 85
5.9	0.35	Andre fritidsfaciliteter	45 85
4.6	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25 85
5.9	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25 85
4.6	3.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25 85
5.9	3.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25 85
5.9	3.60	Museer	35 85
5.9	3.63	Musikarrangementer	10 85
5.9	3.64	Andre kulturelle opgaver	35 85
5.9	3.74	Lokaletilskud	65 -
5.9	5.08	Støtte til frivilligt socialt arbejde	15 -
5.9	5.19	Tilskud til puljeordninger og private klubber	25 -
*5.2	5.54	Hjælpemidler, forbrugsgoder, bolig-indretning, befordring og pasning af døende	95 -
5.9	5.60	Introduktionsprogram mv.	25 85
5.2	5.83	Kommunal tandpleje	15 85
5.9	5.38	Beskyttet beskæftigelse	70 85
5.9	5.39	Aktivitets- og samværstilbud	70 85
****4.0	5.20	Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge	25 -
****4.0	5.21	Forebyggende foranstaltninger	25 -
****4.0	5.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25 -
****4.0	5.42	Botilbud til personer med særlige sociale problemer	25 -
****4.0	5.45	Behandling af stofmisbrugere	25 -
****4.0	5.46	Rådgivning af stofmisbrugere	25 -
***½*4.0	5.50	Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handikappede m.v.	25 -
****4.0	5.51	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold af udviklingshæmmede, fysisk handikappede, m.v.	25 -
****4.0	5.52	Kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer med særlige behov	25 -
****4.0	5.55	Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende	25 -
****4.0	5.56	Amtskommunale botilbud til midler-	25 -

Dato: 1. januar 2004

* **5.9	5.98	tidigt ophold for sindslidende Beskæftigelsesordninger. Gruppering 18		-
		Udgifter ved undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kon- tanthjælpsmodtagere	10	85
<i>Amtskommuner</i>				
4.6	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
4.6	3.12	Efterskoler og ungdomskostskoler	25	85
4.6	3.42	Bidrag til private og statslige skoler og kurser	25	85
5.9	3.46	Social- og sundhedsuddannelser	25	85
5.9	3.47	Sygeplejeuddannelser	25	85
5.9	3.48	Pædagogisk grunduddannelse	25	85
5.9	3.60	Museer	35	85
5.9	3.63	Musikarrangementer	10	85
5.9	3.64	Andre kulturelle opgaver	35	85
5.9	3.74	Lokaletilskud	65	-
4.0 **	4.01	Somatiske sygehuse	25	-
4.0 **	4.02	Psykiatriske sygehuse og afdelinger	25	-
4.0 **	4.40	Rekonvalescenthjem og efterbehand- lingsklinikker	25	85
5.9	5.08	Støtte til frivilligt socialt arbejde	15	-
****4.0	5.20	Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge	25	-
****4.0	5.21	Forebyggende foranstaltninger	25	-
****4.0	5.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25	-
5.9	5.38	Beskyttet beskæftigelse	70	85
5.9	5.39	Aktivitets- og samværstilbud	70	85
5.9	5.40	Revalidering	70	85

Dato: 1. januar 2004

**4.0	5.42	Botilbud til personer med særlige sociale problemer	25	-
****4.0	5.45	Behandling af stofmisbrugere	25	-
****4.0	5.46	Rådgivning af stofmisbrugere	25	-
****4.0	5.50	Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede fysisk, handikappede m.v.	25	-
****4.0	5.51	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold af udviklingshæmmede, fysisk handikappede, m.v.	25	-
****4.0	5.52	Kommunale botilbud til midlertidigt ophold for personer med særlige behov	25	-
****4.0	5.55	Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende	25	-
****4.0	5.56	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende	25	-
*5.2	5.54	Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring og pasning af døende	95	-

* Gælder ikke for motorkøretøjer samt plejevederlag og hjælp til medicin mv. ved pasning af døende i eget hjem.

**Gælder for selvejende/private sygehuse mv.

*** Optagelsen på positivlisten gælder kun for posteringer på artskonto 5.9, funktion 5.98, gruppering 18.

**** Gælder alene registreringer på ejerstedkode 2 Selvejende / private institutioner uden driftsoverenskomst med kommune / amt.

Regneeksempel:

Der gives tilskud på 1.000 kr. (funktion 0.30 Fælles formål, art 5.9).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 45\% \times 25/125 = 90 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i det kommunale budget- og regnskabssystem:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 90 \text{ kr.} = 910 \text{ kr.}$ registreres på funktion 0.30 Fælles formål, art 5.9.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 90 kr. registreres på funktion 7.87, gruppering 03.
- Momsrefusionen, dvs. 90 kr. registreres på funktion 7.87, gruppering 02.

Dato: 1. oktober 2001

10.6 Kommuner og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder

10.6.1 Bekendtgørelse om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 som ændret ved bekendtgørelse nr. 836 af 12. november 1999)

I medfør af § 2, stk. 3 og 5, i lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder ændret ved bekendtgørelse nr. 836 af 12. november 1999 fastsættes:

Kapitel 1 Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, medmindre andet er bestemt i lovgivningen, jf. lovens § 1, stk. 1.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på opgaver, som kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, udfører for de kommuner og amtskommuner, der deltager i fællesskabet, jf. lovens § 1, stk. 2.

Kapitel 2 Kommuner og amtskommuners adgang til at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder

§ 2. Kommuner og amtskommuner kan udføre sådanne opgaver for andre offentlige myndigheder, som kommuner og amtskommuner kan løse for sig selv, jf. lovens § 2, stk. 1.

Stk. 2. Overstiger værdien af en opgave den tærskelværdi, som er fastsat i artikel 7, stk. 1, litra a), andet led, nr. ii) i Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, kan en kommunalbestyrelse eller et amtsråd kun afgive tilbud på og indgå aftale om udførelse af opgaven, når

- 1) opgaven er udbudt efter bestemmelserne i Rådets direktiv 93/37/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, jf. bekendtgørelse nr. 799 af 10. november 1998, Rådets direktiv 93/36/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne ved offentlige indkøb, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, jf. bekendtgørelse nr. 788 af 5. november 1998, Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, jf. bekendtgørelse nr. 789 af 5. november 1998, eller Rådets direktiv 93/38/EØF

Dato: 1. oktober 2001

af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 98/4/EF af 16. februar 1998, jf. bekendtgørelse nr. 787 af 5. november 1998,

- 2) opgaven af en statslig myndighed er udbudt efter de gældende regler om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver, eller
- 3) opgaven af en kommunal eller amtskommunal myndighed er udbudt efter bestemmelserne i denne bekendtgørelses kapitel 3, medmindre udbud kan undlades efter § 6, stk.2.

Stk. 3. Omfatter opgaven løbende drifts- eller anlægsarbejder, skal værdien af opgaven opgøres for den samlede kontraktperiode, dog højst for en 48 måneders periode.

§ 3. Kommunalbestyrelser og amtsråd skal, forinden de afgiver tilbud på og indgår aftale om udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed, foretage en kalkulation af de samlede omkostninger, der vil være forbundet med kommunens eller amtskommunens varetagelse af opgaven, jf. lovens § 2, stk. 4, 1. pkt. Kommunalbestyrelser og amtsråd må ikke afgive tilbud på eller indgå aftale om udførelse af opgaver, der indebærer en vederlæggelse, som er lavere end det kalkulerede beløb, jf. lovens § 2, stk. 4, 2. pkt.

§ 4. Kalkulationen af en kommunes eller en amtskommunes samlede omkostninger ved udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed skal omfatte

- a) alle de direkte omkostninger der er forbundet med opgavevaretagelsen, f.eks. løn incl. pensionsbidrag og andre løndelev samt over- og merarbejde, tjenesterejser, materialer og specielt anskaffet apparatur, og
- b) alle de indirekte omkostninger der er forbundet med opgavevaretagelsen, f.eks. indirekte lønomkostninger, andel af fællesomkostninger til f.eks. ledelse, administration, husleje, udstyr, udvikling m.v. og lovpligtige forsikringer, pensionsforpligtelser, forrentning af driftskapital, forrentning og afskrivning af anlægsværdier samt beregnede omkostninger for faciliteter i øvrigt, der er stillet til rådighed ved opgavevaretagelsen.

§ 5. Kommuner og amtskommuner, der udfører opgaver for andre offentlige myndigheder, skal for hver enkelt opgave foretage løbende registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger.

Stk. 2. I det år, hvor en opgave afsluttes, optages i kommunens eller amtskommunens årsregnskab en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen i henhold til § 4.

Dato: 1. oktober 2001

Kapitel 3

Kommuners og amtskommuners adgang til at få udført kommunale opgaver af andre kommuner og amtskommuner

§ 6. En kommune eller en amtskommune kan kun få løst en opgave, hvis værdi overstiger den tærskelværdi, som er fastsat i artikel 7, stk. 1, litra a), andet led, nr. ii) i Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, af en anden kommune eller amtskommune, når der er indgået aftale herom i overensstemmelse med de i § 2, stk. 2, nr. 1, nævnte regler eller ved offentligt eller begrænset udbud i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel, jf. dog stk. 2. Omfatter opgaven løbende drifts- eller anlægsarbejder, skal værdien af opgaven opgøres for den samlede kontraktperiode, dog højst for en 48 måneders periode.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, når der er tale om en supplerende opgave, der ikke var omfattet af det oprindelige udbud eller den først indgåede aftale, men som på grund af uforudsete omstændigheder er blevet nødvendig for udførelsen af den pågældende opgave, forudsat at ordren tildeles den leverandør, der i forvejen udfører den oprindeligt udbudte opgave. Værdien af den supplerende opgave må dog ikke overstige 50% af værdien af den oprindelige aftale.

Stk. 3. Ved offentligt udbud rettes opfordring til at afgive tilbud til alle interesserede.

Stk. 4. Ved begrænset udbud rettes opfordring til at afgive tilbud direkte og alene til dem, fra hvem tilbud ønskes.

§ 7. Opfordring til at afgive tilbud efter § 6, stk. 3, skal ske ved samtidig annoncering i et efter opgaven og af hensyn til konkurrencen afpasset udsnit af landsdækkende og lokale aviser og fagblade. Annonceringen skal ske i rimelig tid inden fristen for afgivelse af tilbud indtræder, og skal - ud over oplysninger om denne frist - indeholde oplysning om, hvor udbudsmateriale kan rekvireres.

Stk. 2. Begrænset udbud efter § 6, stk. 4, kan kun anvendes, hvis kommunalbestyrelsen eller amtsrådet forud for indhentelse af tilbud har opfordret interesserede til at tilkendegive, om de ønsker at afgive tilbud på opgaven. Indkaldelse af tilkendegivelser fra interesserede skal ske ved samtidig annoncering i et efter opgaven og af hensyn til konkurrencen afpasset udsnit af landsdækkende og lokale aviser og fagblade. Annonceringen skal ske i rimelig tid inden fristen for tilkendegivelser fra interesserede udløber, og skal indeholde oplysninger om denne frist.

§ 8. Ved valget af, hvilke interesserede kommunalbestyrelsen eller amtsrådet ved begrænset udbud vil opfordre til at afgive tilbud, kan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet alene lægge vægt på de interesseredes økonomiske og tekniske muligheder for at kunne udføre den pågældende opgave.

§ 9. Udbudsmaterialet skal indeholde en fyldestgørende specifikation af den udbudte opgave.

Stk. 2. Specifikationen skal indeholde oplysninger om

Dato: 1. oktober 2001

- a) omfanget og afgrænsningen af den udbudte opgave,
- b) tekniske, kontraktmæssige, kvalitets- og kvantitetsmæssige krav m.v. vedrørende opgaveløsningen,
- c) de kriterier kommunalbestyrelsen eller amtsrådet lægger vægt på ved valg af kontraktspart, jf. § 11, så vidt muligt opstillet i prioriteret rækkefølge,
- d) tidsfrister for afgivelse af tilbud,
- e) kontraktperiodens længde og
- f) eventuelle øvrige krav.

§ 10. Alle tilbud på udførelse af opgaver skal indgives i lukket kuvert, der åbnes på et forud fastsat sted og tidspunkt. De bydende er berettiget til at være til stede ved åbningen af buddene og til at blive bekendt med budsummerne og eventuelle forbehold.

§ 11. Ved valg af kontraktspart kan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet vælge den tilbudsgiver,

- a) hvis tilbud indeholder den laveste pris, eller
- b) hvis tilbud er det økonomisk mest fordelagtige, idet der herved kan lægges vægt på prisen og forskellige forhold, der varierer efter opgavens art, for eksempel kvalitet, teknisk værdi, æstetisk og funktionsmæssig værdi, miljø og arbejdsmiljøforhold, teknisk bistand, service og leveringsdato.

Stk. 2. Kun kriterier, der fremgår af udbudsmaterialet, jf. § 9, kan tillægges vægt ved valg af kontraktspart.

Kapitel 4 Ikrafttræden

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 1995. Ændring heraf (ved bekendtgørelse 836 af 12 november 1999) træder i kraft den 1. december 1999.

Dato: 1. oktober 2001

10.6.2 Uddrag af vejledning om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder (Indenrigsministeriets vejledning nr. 107 af 30. juni 1995)

I. Indledning

Ved lov nr. 378 af 14. juni 1995, der er vedlagt som bilag 1⁽¹⁾, er der gennemført regler, som giver kommuner og amtskommuner hjemmel til at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder. Loven indeholder regler om udbud, omkostningskalkulation og mindstevederlag, som betingelser for at kommuner og amtskommuner kan udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder.

Reglerne er en udmøntning af et af forslagene i betænkning nr. 1268/1994 afgivet den 18. april 1994 af det af indenrigsministeren nedsatte udvalg om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor (Fornyelsesudvalget).

Reglerne har - i overensstemmelse med Fornyelsesudvalgets anbefaling - først og fremmest til formål at give kommuner og amtskommuner mulighed for en bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Efter bestemmelsen i lovens § 2, stk. 5, er indenrigsministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder og om kommuners og amtskommuners adgang til at få udført sådanne opgaver af andre kommuner og amtskommuner, herunder om udbud og om omkostningskalkulation. Sådanne regler er fastsat ved bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995, der er vedlagt som bilag 2⁽²⁾.

Bekendtgørelsen indeholder nærmere regler om udbud og om omkostningskalkulation. Reglerne har til formål at sikre, at den kommunale virksomhed ikke bliver konkurrenceforvridende.

Det bemærkes, at loven kun regulerer kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Loven berører derimod ikke kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for sig selv eller kommuners og amtskommuners adgang til at få udført opgaver af private eller af ikke-kommunale myndigheder.

Efter gældende ret er kommuner og amtskommuner ikke forpligtet til at udbyde opgaver, som de udfører i eget regi, og i de tilfælde, hvor en kommune eller en amtskommune vælger at lade en opgave udføre af en ekstern leverandør, gælder der ikke en generel pligt til at lade opgaven udbyde forinden, jf. dog EF-udbudsdirektiverne.

Loven berører heller ikke en kommunes eller en amtskommunes afgivelse af kontrolbud/eget bud i forbindelse med kommunens eller amtskommunens udbud af en opgave. Indenrigsministeriets vejledning af 20. februar 1992 »Udlisitering - en orientering til kommuner om udbud af opgaver« berøres således heller ikke af loven.

⁽¹⁾ Er udeladt her.

⁽²⁾ Er optrykt i afsnit 8.6.1.

Dato: 1. oktober 2001

II. Kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder

(Udeladt her)

III. Reglerne om udbud

(Udeladt her).

IV. Reglerne om omkostningskalkulation

1. Indledning

Ved en kommunes eller amtskommunes afgivelse af tilbud på udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed skal der efter lovens § 2, stk. 4, 1. pkt., foretages en omkostningskalkulation.

Der er i bekendtgørelsens § 4 fastsat nærmere regler om, hvilke omkostninger en kalkulation skal omfatte. Det følger heraf, at kalkulationen skal omfatte både de direkte og de indirekte omkostninger.

Sigtet med reglerne om omkostningskalkulation er at sikre, at der ikke sker kommunal konkurrenceforvridning over for private.

2. Beregning af omkostninger

Omkostningskalkulationen skal omfatte de gennemsnitlige langsigtede omkostninger og ikke kun udgifterne. Dette er begrundet i to forhold:

For det første er der forskel på omkostningerne og udgifterne i det enkelte år. Der kan derfor ikke direkte udarbejdes en kalkule for en opgave ud fra de tal, der figurerer i regnskabet/budgettet. Dette hænger bl.a. sammen med det forhold, at forrentning og afskrivning ikke indgår i det kommunale budget- og regnskabssystem, idet anlægsudgifterne registreres fuldt ud i det regnskabsår, hvori de afholdes samt, at materialer ikke nødvendigvis benyttes i det regnskabsår, hvor de er indkøbt.

For det andet er omkostningerne en beregnet og ikke en konstaterbar størrelse. Omkostningsberegningen bygger på, at man i det enkelte år opgør værdien af forbruget af de produktionsfaktorer, der indgår i opgaveudførelsen. Omkostningerne skal således afspejle værdien af det forbrug af produktionsfaktorer, der indgår i udførelsen af opgaven.

I omkostningskalkulationen skal alle omkostninger medregnes. Det gælder såvel direkte som indirekte omkostninger samt investeringsomkostninger.

Som omkostninger skal derfor også medtages omkostninger, der ikke knytter sig direkte til den udførende enhed. Det kan være omkostninger - f.eks. til lønadministration - der i budgettet er opført under kommunens centralforvaltning. Eller omkostninger der slet ikke figurerer på kommunens budget - f.eks. husleje for kommunalt ejede ejendomme, fremtidige udgifter til tjenestemandspension eller - for selvforsikrende kommuner - omkostninger, der svarer til, hvad kommunen skulle have betalt i præmier, såfremt den var forsikret.

Dato: 1. oktober 2001

Omkostninger, der ikke fremgår af budgettet, skal indgå i omkostningskalkulationen som beregnede størrelser. En sådan beregning kan f.eks. foretages på grundlag af en sammenligning med, hvad markedsprisen er for lignende ydelser.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der ikke er nogen entydig afgrænsning mellem direkte og indirekte omkostninger. Den samme omkostning kan f.eks. i nogle kommuner figurere som en direkte omkostning, mens den i andre kommuner kan være en indirekte omkostning - alt afhængigt af, hvordan den enkelte kommune har indrettet sin virksomhed. Som et konkret eksempel kan nævnes, at omkostningen til tjenestemandspensioner, for en kommune, der har forsikret sig, vil være en løbende direkte omkostning, mens det for en kommune, der har valgt selv at afholde den fremtidige pensionsudgift, vil være en indirekte omkostning.

2.1. Direkte omkostninger

De direkte omkostninger er omkostninger, der direkte medgår til produktionen af det pågældende produkt.

Eksempler på direkte omkostninger:

- løn, inkl. pensionsbidrag til overenskomstansatte og andre løndele
- overarbejde/merarbejde
- tjenesterejser og befordring
- køb af materialer og specielt anskaffet apparatur
- forbrug af fremmede tjenesteydelser
- reparations- og vedligeholdelsesudgifter

2.2. Indirekte omkostninger

De indirekte omkostninger er omkostninger, som er fælles for udførelsen af flere opgaver, og som derfor ikke direkte kan henføres til den enkelte opgave. De indirekte omkostninger vil endvidere ofte kunne henføres til udgifter, der er placeret tidsmæssigt forskelligt.

Eksempler på indirekte omkostninger:

- lokaleudgifter (husleje, varme, el. rengøring, vedligeholdelse m.v.)
- kontorudgifter (telefon, porto, kontorartikler m.v.)
- indirekte lønomkostninger (kantine, efteruddannelse m.v.)
- edb-udgifter
- udgifter til ledelse og administration m.v.
- forsikring
- udviklingsomkostninger m.v.
- beregnede omkostninger til lovpligtige forsikringer og tjenestemandspension
- beregnede omkostninger for faciliteter i øvrigt, der er stillet gratis til rådighed for opgavevaretagelsen

Da omkostningsberegningen skal omfatte alle de omkostninger, der er forbundet med løsningen af en given opgave, skal udgifter, der er fælles med driftsenhedens/kommunens øvrige aktiviteter, indgå med en andel i kalkulen, som en indirekte omkostning.

Dato: 1. oktober 2001

På grund af udgifternes ofte udelelige karakter, må de typisk fordeles efter en fordelingsnøgle. Denne fordelingsnøgle skal baseres på en fastsættelse af den pågældende aktivitets andel af de samlede fællesudgifter. Den hyppigst anvendte fordelingsnøgle er lønandele, hvor den enkelte aktivitets andel fastsættes ud fra, hvor stor en andel lønudgiften til aktiviteten udgør i forhold til driftsenhedens/kommunens samlede lønudgift. Alternativt kan f.eks. lokaleudgifter anvendes som fordelingsnøgle.

3. *Investeringsomkostninger*

Investeringsomkostningerne omfatter omkostningerne til forrentning af drifts- og anlægskapitalen (maskiner, bygninger m.v.) samt til afskrivning af anlægsaktiver.

Investeringsomkostninger kan betragtes som indirekte omkostninger, men behandles her særskilt på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende for kalkulation af sådanne omkostninger.

3.1. Forrentning af driftskapital

Omkostninger til forrentning af driftskapital skal medtages i omkostningskalkulen, såfremt der er tale om en opgave, hvortil der knytter sig væsentlige omkostninger til likviditetsmæssige udlæg i forbindelse med opgavens udførelse.

Det kan f.eks. dreje sig om situationer, hvor produktionstiden og kredittiden er særlig lang, eller hvor betalingen for udførelse af den givne opgave først sker efter en længere periode.

Den rentefod, der anvendes i disse beregninger, skal svare til markedsrenten.

3.2. Forrentning af anlægskapital

Omkostninger til forrentning af anlægskapital skal medtages i omkostningskalkulen. Beregningen kan ske efter flere forskellige metoder, hvoraf den mest anvendte er, at beregningen sker på grundlag af aktivernes restværdi (restværdien udregnes som anskaffelsesværdi fratrukket tidligere års beregnede afskrivninger).

Ved beregningen af omkostningerne til forrentning af anlægskapitalen skal medtages alle større anlægsaktiver - uanset om disse optræder på drifts- eller anlægsbudgettet. Anskaffes der f.eks. edb-udstyr over driftsbudgettet, skal udgifterne i forbindelse hermed inddrages i beregningen.

Fastsættelsen af den rentefod, der skal anvendes ved kalkulation af forrentningen af aktivets værdi, skal ske ud fra det enkelte anlægsaktivs karakter.

Er der tale om aktiver med en lang levetid skal der anvendes en forrentningsprocent, der er udtryk for den gennemsnitlige rente i samfundet set over en tilsvarende periode.

For aktiver med en kortere levetid, kan en mere aktuel rentesats benyttes. Her kan der f.eks. tages udgangspunkt i den af Danmarks Statistik beregnede effektive obligationsrente for samtlige serier ultimo december i det pågældende regnskabsår.

Dato: 1. oktober 2001

3.3. Afskrivning af anlægskapital

Omkostninger til afskrivning af anlægskapital skal medtages i omkostningskalkulen. Beregning af afskrivninger kan ske efter forskellige metoder. Som eksempler kan peges på den lineære metode, hvor der afskrives lige meget hvert år, eller saldometoden, hvor det årlige afskrivningsbeløb beregnes med en fast procent af aktivets restværdi.

Afskrivningsprocentens størrelse fastlægges ud fra de enkelte aktivers forventede levetid. Levetiden skal svare til den periode, hvori anlægget under hensyntagen til dets karakter og udgifterne til reparation og vedligeholdelse skønnes at blive anvendt i produktionen. Der kan arbejdes med fysisk eller økonomisk levetid.

Den fysiske levetid bestemmes både af slitage og mere aktivitetsuafhængige faktorer som vind og vejr. Den økonomiske levetid bestemmes af f.eks. teknisk forældelse (ny teknologi, nye produktionsmetoder m.v.). Er den økonomiske levetid kortere end den fysiske, skal den økonomiske levetid bruges som udgangspunkt for beregningerne.

4. Moms

Spørgsmålet om medregning af momsudgifter skal behandles forskelligt alt efter, om der er tale om en momspligtig ydelse eller ej.

Såfremt tilbudet vedrører virksomhed, der er omfattet af § 3, stk. 2, i merværdiafgiftsloven om momspligtig virksomhed, skal kommunens eller amtskommunens omkostninger beregnes eksklusiv moms i omkostningskalkulen. Til gengæld skal der tillægges moms til den pris, som kommunen eller amtskommunen tilbyder at udføre den pågældende opgave for. Denne procedure svarer til den gældende ordning for f.eks. kommunale forsyningsvirksomheder.

Hvis der derimod er tale om afgivelse af et tilbud på en opgave, der er fritaget for merværdiafgift - jf. merværdiafgiftslovens § 13, skal kommunens eller amtskommunens momsudgifter medregnes i omkostningskalkulen - uanset at momsudgiften rent faktisk refunderes via den mellemkommunale momsudligningsordning. Derimod skal der ikke ved afgivelse af tilbud på udførelse af sådanne opgaver tillægges moms til tilbudsprisen.

5. Kalkulens tidshorisont

Den tidshorisont, der lægges til grund for omkostningskalkulationen, skal have samme længde, som den kontraktperiode der ønskes.

6. Prisfastsættelse

Den pris for udførelse af opgaven, der angives i tilbudet, skal efter lovens § 2, stk. 4, 2. pkt., som minimum sikre dækning for kommunens eller amtskommunens omkostninger, således som disse fremgår af omkostningskalkulationen.

7. Eksempel på en omkostningskalkulation

I det følgende er vist et eksempel på, hvordan en omkostningskalkule kan gennemføres. Eksemplet er af generel karakter og har til formål at illustrere de forskellige problemstillinger, som indgår i en omkostningskalkule. Det skal for en ordens skyld understreges, at de enkelte talstørrelser og fordelingsnøgler, der er angivet i eksemplet, alene knytter sig til dette tænkte eksempel og altså ikke skal opfattes som regneregler, der direkte kan anvendes i andre sammenhænge.

Dato: 1. oktober 2001

Vedligeholdelse af et idrætsanlæg

En kommune ønsker at afgive tilbud på vedligeholdelsen af et idrætsanlæg i en nabokommune. Til formålet skønner kommunen, at den skal benytte en traktor med udstyr i 150 timer. Traktoren benyttes normalt samlet i 770 timer om året⁽³⁾. Endvidere benyttes en græsklipper i 200 timer. Denne græsklipper benyttes normalt samlet i 650 timer pr. år. Endelig vurderer kommunen, at der vil medgå 400 løntimer pr. år. Tilbudsperioden er et år.

Det bemærkes, at der er tale om en momspligtig ydelse. Omkostningerne opgøres derfor eksklusiv moms i kalkulen, idet momsudgifterne refunderes i momsregnskabet med Told og Skat.

Kommunens samlede omkostninger pr. år ved udførelse af arbejdet kan i eksemplet opgøres således:

De direkte omkostninger

Lønomsotninger (se appendiks A), 400 timer á 135,02 kr.	54.008,00 kr.
Traktor m. udstyr (se appendiks B), 150 timer á 113,60 kr.	17.040,00 kr.
Græsklipper (se appendiks B), 200 timer á 16,15 kr.	3.230,00 kr.
Betaling til vognmand for bortkørsel og deponering af indsamlet affald og afklippet græs m.v.	10.000,00 kr.

Direkte omkostninger i alt

84.278,00 kr.

De indirekte omkostninger

Indirekte omkostninger i f.b.m. driften (se appendiks C), 26 pct. af lønsum og maskinudgifter, dvs. 0,26 x (54.008 + 17.040 + 3.230)	19.312,30 kr.
Kapitaludgifter til driftsbygninger og -pladser (se appendiks D), 4 pct. af lønsum og maskinudgifter, dvs. 0,04 x (54.008 + 17.040 + 3.230)	2.971,10 kr.
Administrationstillæg, vedr. belastning af kommunens centrale administration (se appendiks E), 7,5 pct. af summen af lønsum og maskinudgifter, dvs. 0,075 x (54.008 + 17.040 + 3.230)	5.570,85 kr.

Indirekte omkostninger i alt

27.854,25 kr.

Kommunens årlige udgifter ved at udføre opgaven ekskl. moms udgør således (84.278 + 27.854,25)

112.132,25 kr.

Der skal tillægges moms til tilbudsprisen.

⁽³⁾ Det samlede timetal, der er angivet for benyttelse af henholdsvis traktoren og græsklipperen, er et skøn baseret på en normal gennemsnitlig udnyttelse af maskiner af den pågældende type. Dette kan naturligvis variere fra kommune til kommune. I en konkret omkostningskalkulation må kommunen eller amtskommunen derfor tage udgangspunkt i den normale årlige udnyttelse af den pågældende maskine, således at der sikres dækning for de langsigtede gennemsnitsomkostninger. I det samlede timetal indgår også de timer, hvor maskinen benyttes til at udføre opgaver for andre end kommunen selv.

Dato: 1. oktober 2001

8. *Registrering af indtægter og omkostninger*

Omkostningskalkulationen er en beregning af de forventede omkostninger forud for afgivelsen af et tilbud - en forkalkulation. Der er efter bekendtgørelsens § 5 herudover pligt til at foretage en løbende registrering af de med den enkelte opgave forbundne indtægter og omkostninger.

9. *Regnskabsmæssig redegørelse*

Med udgangspunkt i denne registrering skal der efter kontraktperiodens udløb udarbejdes en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen. Den regnskabsmæssige redegørelse skal efter bekendtgørelsens § 5, stk. 2, optages i den udførende kommunes eller amtskommunes årsregnskab i det år, hvor opgaven afsluttes.

Der vil efter drøftelse i Budget- og regnskabsrådet under Indenrigsministeriet blive fastsat nærmere regler for udformningen af disse regnskabsmæssige redegørelser, således at der sikres den tilstrækkelige åbenhed om den kommunale opgavevaretagelse⁽⁴⁾.

De regnskabsmæssige redegørelser, som skal foretages efter loven, vil som en del af kommunens eller amtskommunens årsregnskab være offentligt tilgængelige hos kommunen eller amtskommunen og hos tilsynsmyndigheden, det vil sige de for hvert amt nedsatte tilsynsråd og Indenrigsministeriet.

10. *EF-traktatens statsstøtteregler*

Formålet med de ovenfor beskrevne regler er bl.a. at sikre, at alle omkostninger - direkte såvel som indirekte - medtages ved kommuners og amtskommuners priskalkulation. Hvis reglerne overholdes, opstår der ikke problemer i forhold til EF-traktatens statsstøtteregler.

Undlader en kommune eller en amtskommune imidlertid at indregne alle omkostninger, vil der - udover en overtrædelse af det her beskrevne regelsæt kunne blive tale om en overtrædelse af EF-traktatens statsstøtteregler. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt kort at redegøre for disse.

EF-Traktatens art. 222 bestemmer, at »de ejendomsretlige ordninger i Medlemsstaterne berøres ikke af denne Traktat«. EF-traktaten regulerer således ikke spørgsmålet om offentlige myndigheders, herunder kommuners og amtskommuners, adgang til at drive erhvervsvirksomhed.

EF-Traktatens art. 90, stk. 1, bestemmer, at »Medlemsstaterne afstår for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med denne Traktats bestemmelser, navnlig de i artiklerne 7 og 85-94 nævnte«. Kommuner og amtskommuner skal således, såfremt de driver erhvervsvirksomhed - ligesom alle andre erhvervsvirksomheder - iagttage EF-Traktatens konkurrenceregler, herunder reglerne om statsstøtte i art. 92-94.

⁽⁴⁾ Reglerne fremgår af denne mappes afsnit 7.2.5.

Dato: 1. oktober 2001

EF-Traktatens art. 92, stk. 1, er sålydende:

»Bortset fra de i denne Traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandlen mellem Medlemsstaterne.«

Art. 92 omfatter også støtte ydet af kommuner og amtskommuner, som påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne.

Traktatens statsstøttebegreb er meget vidt. Alle foranstaltninger, hvorved offentlige myndigheder begunstiger visse virksomheder i forhold til andre virksomheder omfattes af begrebet.

Som eksempler på dispositioner, der kan være omfattet af art. 92, stk. 1, kan nævnes, at en kommune eller en amtskommune tilfører kapital til en kommunal virksomhed under omstændigheder, der ikke ville kunne accepteres af en privat investor, som handler under normale markedsøkonomiske vilkår, at en kommune eller en amtskommune udfører en opgave til en pris, der ikke dækker alle omkostninger, der er forbundet med udførelsen af den pågældende opgave, eller at en kommune eller amtskommune i omkostningskalkulationen anvender en rentefod ved beregningen af omkostninger til forrentning af driftskapital, der - på grund af at kommunen eller amtskommunen havde kunnet opnå en særlig gunstig rentefod for mellemværendet med sin bankforbindelse - ligger under markedsrenten.

Endelig kan som eksempel på en disposition, der kan være omfattet af art. 92, stk. 1, nævnes, at en kommune eller en amtskommune ikke medtager beregnede omkostningselementer i omkostningskalkulationen, hvor dette er nødvendigt for at sikre, at der ikke sker kommunal konkurrenceforvriddning over for private. Som et eksempel på sådanne beregnede omkostningselementer kan nævnes beregnede omkostninger til sikkerhedsstillelse i situationer, hvor en sådan vil blive afkrævet en privat kontraktspart.

Statsstøttere reglerne administreres i modsætning til de fleste andre EF-regler ikke af de nationale myndigheder, men af Europa-Kommissionen.

Art. 93 indeholder regler om Europa-Kommissionens behandling af sager om statsstøtte.

En støtteforanstaltning, som er iværksat uden iagttagelse af disse regler, er i strid med traktaten. Dette forhold kan gøres gældende af private under søgsmål for de nationale domstole.

Det følger af Domstolens praksis, at traktatsstridig statsstøtte som udgangspunkt skal tilbagebetales.

V. Regler om offentlighed

(Udeladt her)

Dato: 1. oktober 2001

V. Tilsynet med reglernes overholdelse

1. Indledning

Tilsynet med reglernes overholdelse varetages af den kommunale revision - i form af en regnskabsmæssig kontrol - og af de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder - i form af en legalitetskontrol.

2. Regnskabsmæssig kontrol

I medfør af § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse skal den kommunale revision efterprøve om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens eller amtsrådets øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Efter § 42, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, påhviler det revisionen regelmæssigt at foretage en kritisk gennemgang af kommunens og amtskommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede kontrolforanstaltninger med henblik på at efterprøve, om disse er betryggende.

Årsregnskabet skal sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet har truffet i forbindelse hermed, inden udgangen af december måned sendes til vedkommende kommunale tilsynsmyndighed⁽⁵⁾.

Den kommunale revision vil også omfatte kommuners og amtskommuners opgavevaretagelse for andre offentlige myndigheder. Såfremt der f.eks. begås fejl i forbindelse med udarbejdelsen af en omkostningskalkulation, vil dette kunne blive genstand for en revisionsbemærkning, der vil blive forelagt til kommunalbestyrelsens, henholdsvis amtsrådets afgørelse. Revisionsbemærkningen vil endvidere - tillige med kommunalbestyrelsens henholdsvis amtsrådets afgørelse - blive sendt til tilsynsmyndigheden.

3. Det almindelige kommunale tilsyn

De almindelige kommunale tilsynsmyndigheder - de for hvert amt nedsatte tilsynsråd og Indenrigsministeriet - vil have kompetence til at efterprøve kommuners og amtskommuners beslutninger inden for lovens område, jf. § 61 i den kommunale styrelseslov.

3.1. De kommunale tilsynsmyndigheder

Af § 61 i lov om kommunernes styrelse fremgår, at de kommunale tilsynsmyndigheder udøver et legalitetstilsyn med kommuner og amtskommuner.

Tilsynsmyndighederne har herudover mulighed for at afgive vejledende udtalelser om deres retsopfattelse og fremkomme med henstillinger og anmodninger. Tilsynsmyndighederne vil også kunne anlægge sag ved domstolene med henblik på at få en kommune eller amtskommune tilpligtet at anerkende tilsynsmyndighedernes retsopfattelse.

Det fremgår af § 61 i den kommunale styrelseslov, hvilke sanktioner tilsynsmyndighederne - såfremt den fornødne klarhed er til stede - har mulighed for at anvende overfor ulovlige beslutninger eller undladelser. De sanktioner, som tilsynsmyndighederne under visse betingelser kan bringe i anvendelse, er an-

---

⁽⁵⁾ Denne frist er efterfølgende ændret til udgangen af september måned.

Dato: 1. oktober 2001

nullation -eventuelt efter forudgående suspension - pålæggelse af tvangsbøder, anlæggelse af erstatningssag mod kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer og frafald af erstatningssøgsmål mod betaling af en nærmere fastsat bod. Efter § 61 c i den kommunale styrelseslov kan tilsynsmyndighederne endvidere begære, at der rejses påtale mod kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer, der har gjort sig skyldige i grov pligtforsømmelse.

De kommunale tilsynsmyndigheder vil bl.a. skulle tage stilling til, om der er tale om en lovlig kommunal opgavevaretagelse, om et krav om udbud er overholdt og om omkostningskalkulationsregler og regnskabsmæssige krav er efterlevet. De kommunale tilsynsmyndigheder vil endvidere skulle tage stilling til, om fremgangsmåder for udbud og om regler for, hvilke kriterier der kan lægges vægt på ved valg af kontraktspart, er overholdt.

Selvom kommunalbestyrelserne og amtsrådene i f.eks. omkostningskalkulationen vil kunne foretage et vist skøn vedrørende de forskellige forventede omkostninger, vil tilsynsmyndighederne skulle påse, om kommunalbestyrelsernes eller amtsrådenes skøn har været lovlige og f.eks. ikke hvilet på urigtige faktiske forhold.

3.2. Forholdet til andre klageorganer

Til brug for tilsynsmyndighedernes vurdering af, om omkostningskalkulationsregler er overholdt, vil tilsynsmyndighederne endvidere - hvis det skønnes nødvendigt - som led i sagsoplysningen indhente en vejledende udtalelse fra Konkurrencerådet eller andre myndigheder, der besidder den fornødne sagskundskab på området.

Der kan endvidere opstå spørgsmål om en kommunes eller en amtskommunes overholdelse af anden lovgivning, som f.eks. konkurrenceloven eller EF-udbudsdirektiverne, hvor en særlig myndighed, f.eks. Konkurrencerådet eller Klagenævnet for Udbud, har kompetencen til at behandle sådanne spørgsmål.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks A. Beregning af lønomkostninger

Gennemsnitsløn for gartnere og specialarbejdere⁽⁶⁾

	Kr.
Løn.....	99,00
Arbejdsbestemte tillæg.....	3,19
Feriegodtgørelse.....	12,78
ATP.....	0,66
AER.....	0,86
Pensionsbidrag.....	1,60
<hr/>	
Timeløn i alt.....	118,09

Årligt timetal ekskl. ferie: 1.739,00 timer

Årsløn i alt: 205.358,50 kr.

Antal effektive arbejdstimer pr. år:

Årligt timetal ekskl. ferie.....	1.739,00 timer
Helligdagstimer.....	80,00 timer
Sygetimer, møder og uddannelse.....	138,00 timer
<hr/>	
I alt pr. år.....	1.521,00 timer
<hr/>	
Reel lønudgift pr. time (205.358,50 / 1521)	135,02 kr.

⁽⁶⁾ Det skal for en ordens skyld bemærkes, at den nedenstående liste ikke er udtømmende, men alene består af eksempler på elementer, der skal indgå i lønberegningen.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks B. Beregning af maskintimepriser

Som rentefod benyttes Danmarks Statistik beregnede effektive obligationsrente for samtlige serier ultimo december 1993 på 7,74 pct. - jf. Statistisk Månedsoversigt 1994:3.

Ved afskrivning benyttes den lineære metode.

Maskinomkostninger for traktor m. udstyr:

Nyværdi 400.000 kr.

Levetid 10 år

Traktoren er 5 år gammel

Normal udnyttelse pr. år 770 timer

Afskrivninger 10 pct.	40.000,00 kr.
Forrentning 7,74 pct.....	15.480,00 kr.
Årlig driftsudgift (forsikring, drivmidler og afgifter)	20.000,00 kr.
Årlig vedligeholdelsesudgift.....	12.000,00 kr.
Årlig udgift	87.480,00 kr.
Maskintimepris (87.480 / 770)	113,60 kr.

Maskinomkostninger for græsklipper:

Nyværdi 30.000 kr.

Levetid 8 år

Græsklipperen er 2 år gammel

Normal udnyttelse pr. år 650 timer

Afskrivninger 12,5 pct.	3.750,00 kr.
Forrentning 7,74 pct.....	1.741,50 kr.
Årlig driftsudgift (drivmidler m.v.)	2.000,00 kr.
Årlig vedligeholdelsesudgift.....	3.000,00 kr.
Årlig udgift	10.491,50 kr.
Maskintimepris (10.491,50 / 650)	16,15 kr.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks C. Beregnet tillæg til de direkte omkostninger i forbindelse med den kommunaltekniske driftsvirksomhed som følge af de indirekte omkostninger vedrørende driften

Løn til arbejdsledere m.v.	1.500.00 kr.
Direkte administration af driftsvirksomheden:	
- løn til driftsleder og kontorassistent	500.000 kr.
- lokaleudgifter (varme, el, rengøring, vedligeholdelse, skatter) .	500.000 kr.
- kontorholdsudgifter (telefon, kontorartikler, edb).....	100.000 kr.
Personaleudgifter (kursus, beklædning m.v.)	600.000 kr.
Håndværktøj, materiel m.v.	200.000 kr.
<hr/>	
Indirekte omkostninger	3.400.000

Samlede udgifter til løn til kommunalteknisk driftspersonale og de samlede udgifter til maskinparken (incl. forrentning og afskrivning):

(10 mio. + 3 mio.) 13.000.000

Beregnet tillæg for indirekte omkostninger:

3.400.000 / 13.000.000: ..... ca. 26 pct.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks D. Beregnet tillæg til de direkte omkostninger i forbindelse med den kommunaltekniske driftsvirksomhed som følge af kapitaludgifter til de driftsbygninger og pladser, som den kommunaltekniske driftsvirksomhed benytter.

Det forudsættes, at ejendomsværdien for driftsbygninger og pladser ved den seneste vurdering er sat til 6 mio. kr.

Beregningen af udgifter til driftsbygninger, lokaler og lignende kan, som nævnt i vejledningen, ske på flere måder - alt afhængigt af bygningernes karakter.

En metode, der ofte anvendes, består i at benytte markedslejen for lokaler af den pågældende karakter i beregningen.

En anden metode, der f.eks. kan benyttes i situationer, hvor markedslejen f.eks. kan være vanskelig at fastslå, er vist nedenfor.

Den årlige kapitaludgift er her beregnet som den årlige ydelse på et 30 årigt annuitetslån på 6 mio. kr. under forudsætning af en rente på 7,74 pct., svarende til den gennemsnitlige effektive obligationsrente ultimo december 1993.

Med disse forudsætninger bliver den årlige ydelse ca. 520.000 kr.

Den beregnede årlige kapitaludgift sættes i forhold til de samlede udgifter til løn til kommunalteknisk driftspersonale og de samlede udgifter til maskinparken (inkl. forrentning og afskrivning):

$$520.000 / (10 \text{ mio.} + 3 \text{ mio.}) \times 100 = \text{ca. } 4 \text{ pct.}$$

I eksemplet belaster de årlige kapitaludgifter således de samlede driftsudgifter til løn og maskiner med et tillæg på 4 pct.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks E. Beregnet tillæg til de direkte omkostninger i forbindelse med den kommunaltekniske driftsvirksomheds belastning af kommunens centrale administration

Personale i kommunens centrale administration, som er beskæftiget med administration af den kommunaltekniske driftsvirksomhed:

0,5 medarbejder à 340.000 kr. 170.000 kr.
0,75 medarbejder à 360.000 kr. 270.000 kr.

Andel af tekn. forv. ledelse og sekretariat

10 pct. af lønudgifter til teknisk direktør og ledelsessekretariat 200.000 kr.

En konkret opgørelse for kommunen viser, at kommunens lønudgifter til personale i kommunens løn- og personaleadministration i gennemsnit svarer til ca. 1.000 kr. pr. medarbejder i kommunen. I overensstemmelse hermed skønnes en belastning af kommunens løn- og personaleadministration på 1.000 kr. pr. medarbejder i kommunens kommunaltekniske driftsvirksomhed.

60 medarbejdere à 1.000 kr. 60.000 kr.

Samlede lønudgifter i kommunens centrale administration til personale beskæftiget med administration af den kommunaltekniske driftsvirksomhed

700.000 kr.

Skønnet overhead 40 pct. af lønudgifterne (Udgifter til husleje, kontorhold m.v. Udgifterne må i hvert enkelt tilfælde vurderes konkret, men er i dette eksempel skønsmæssigt fastsat til 40 pct. af lønnen)

280.000 kr.

Samlede administrationsudgifter i kommunens centrale administration vedr. kommunalteknisk driftsvirksomhed

980.000 kr.

De samlede udgifter til løn til kommunalteknisk driftspersonale og de samlede udgifter til maskinparken (incl. forrentning og afskrivning) antages i eksemplet at udgøre: (10 mio. + 3 mio.)
Beregnet administrationstillæg: 980.000 / 13.000.000:

13.000.000 kr.
ca. 7,5 pct.